

GINA BORZYTUCHOM

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Uwarunkowania rozwoju

(wersja tekstu z 2022-11-02 - do zaopiniowania)

Ujednolicony tekst „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom”, uchwalonego uchwałą Nr XXIV/111/01 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 30 kwietnia 2001 roku, z wprowadzonymi zmianami obejmującymi:

Zmiana Nr 1. Obszar w granicach administracyjnych gminy Borzytuchom (na podstawie uchwały Nr XXX/196/10 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 22 czerwca 2010 r.),

Zmiana Nr 2. Obszar położony w obrębie geodezyjnym Niedarzyno (na podstawie uchwały Nr VII/63/15 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 29 września 2015 r.),

Zmiana Nr 3. Obszar położony w obrębie geodezyjnym Borzytuchom (na podstawie uchwały Nr XXIV/227/17 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 31 października 2017 r.),

Zmiana Nr 4. Obszar położony w obrębie geodezyjnym Borzytuchom – tekst jednolity z 2022 r.

dot. ujednoliconego tekstu studium z 2022 r.

Tekst wyróżniony czcionką Arial (kolorem niebieskim) stanowi zmianę w treści dokumentu studium (nowy tekst).

dot. ujednoliconego tekstu studium z 2017 r.

Tekst wyróżniony czcionką Arial (kolorem zielonym) stanowi zmianę w treści dokumentu studium (nowy tekst).

dot. ujednoliconego tekstu studium z 2014 r.

Tekst wyróżniony czcionką Arial (kolorem czerwonym) stanowi zmianę w treści dokumentu studium (nowy tekst).

dot. ujednoliconego tekstu studium z 2009 r.

W celu wyodrębnienia z ujednoliconego tekstu „Studium ...” zapisów pochodzących (w dużym stopniu) z tekstu „Studium... z 2001 r.”, tekst ten został zapisany kursywą.

Słupsk - Borzytuchom, 2022r.

Opracowanie planistyczne p.t. „ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BORZYTUCHOM” stanowi ujednolicony projekt studium, na który składają się:

UWARUNKOWANIA

ujednolicona diagnoza „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom - **uwarunkowania rozwoju**” składająca się z części tekstowej i graficznej

CZĘŚĆ TEKSTOWA

ujednolicony **tekst studium**, stanowiący:

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr Rady Gminy Borzytuchom z dnia 2022 r.

CZĘŚĆ GRAFICZNA

ujednolicony **rysunek studium** „Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - Gmina Borzytuchom” w skali 1:10 000, stanowiący:

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr Rady Gminy Borzytuchom z dnia 2022 r.

Zmiana Nr 4.

Zespół autorski ZMIANY STUDIUM (tekst ujednoczony z 2022 r.)

mgr inż. arch. Aleksander Aziukiewicz - uprawniony urbanista
uprawnienia do projektowania
w planowaniu przestrzennym nr 311/88

mgr Krzysztof Zawadzki - uprawniony urbanista
uprawnienia do projektowania
w planowaniu przestrzennym nr 1433/94

inż. Grażyna Kubicz

Aleksander Aziukiewicz, Krzysztof Zawadzki
76-200 SŁUPSK ul. Boya-Żeleńskiego 13
tel. (59) 84-54-204 kom. 603-38-85-96 e-mail: zawadzki_k@kki.pl

Zmiana Nr 3.

Zespół autorski ZMIANY STUDIUM (tekst ujednoczony z 2017 r.)

mgr inż. arch. Aleksander Aziukiewicz - uprawniony urbanista
uprawnienia do projektowania
w planowaniu przestrzennym nr 311/88

mgr Krzysztof Zawadzki - uprawniony urbanista
uprawnienia do projektowania
w planowaniu przestrzennym nr 1433/94

mgr inż. Anna Ruszczyńska
inż. Grażyna Kubicz

Aleksander Aziukiewicz, Krzysztof Zawadzki
76-200 SŁUPSK ul. Boya-Żeleńskiego 13
tel. (59) 84-54-204 kom. 603-38-85-96 e-mail: zawadzki_k@kki.pl

Zmiana Nr 2.

Zespół autorski ZMIANY STUDIUM (tekst ujednoczony z 2014 r.)

mgr inż. arch. Aleksander Aziukiewicz - uprawniony urbanista
uprawnienia do projektowania
w planowaniu przestrzennym nr 311/88

mgr Krzysztof Zawadzki - uprawniony urbanista
uprawnienia do projektowania
w planowaniu przestrzennym nr 1433/94

mgr inż. Anna Ruszczyńska
inż. Grażyna Kubicz

Aleksander Aziukiewicz, Krzysztof Zawadzki
76-200 SŁUPSK ul. Boya-Żeleńskiego 13
tel. (59) 84-54-204 kom. 603-38-85-96 e-mail: zawadzki_k@kki.pl

Zmiana Nr 1.

Zespół autorski ZMIANY STUDIUM (tekst ujednoczony z 2009 r.)

mgr inż. arch. Marek Buraczyński - główny projektant
uprawnienia urbanistyczne nr 1427/94
członek Okręgowej Izby Urbanistów w Gdańsku
nr wpisu G-028/2002

mgr inż. Michał Szymański
inż. Grzegorz Jakuszczyński
Serwis Architektury i Urbanistyki CONTRACTOR
80-299 Gdańsk ul. Szalupowa 3F tel. 0585545732 e-mail: contractor.mb@wp.pl

współpraca - opracowania projektowe:

mgr inż. arch. Wiesława Buraczyńska

mgr. inż. arch. Mikołaj Batruch

Pracownia Architektury PEJZAŻ

80-299 Gdańsk ul. Szalupowa 3F

współpraca - opracowania graficzne:

mgr Bartosz Palarczyk

Studio Graficzne DANEX s.c.

81 - 853 Sopot Aleja Niepodległości 702

Zespół autorski STUDIUM z 2001 r.

Główny projektant

Urbanistyka

mgr inż. arch. Aleksander Aziukiewicz

uprawnienia urbanistyczne nr 311/88

Zagadnienia programowe

mgr Krzysztof Zawadzki

uprawnienia urbanistyczne nr 1433/94

Środowisko przyrodnicze

mgr Jolanta Rekowska

Rolnictwo

mgr inż. Grażyna Kochanowicz

Leśnictwo, środowisko biotyczne

mgr Małgorzata Szadkowska-Izydorek

Inżynieria sanitarna,

telekomunikacja

i elektroenergetyka

inż. Grażyna Kubicz

Komunikacja

mgr inż. Jolanta Więcek

Środowisko kulturowe

mgr Iwona Kozerska

mgr Dorota Cieślik

Opracowanie graficzne

Grażyna Radziszewska

Grafika komputerowa

Barbara Brokos

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP

- 1.1 Wprowadzenie
- 1.2 Ogólna charakterystyka gminy

2. DIAGNOZA ZEWNĘTRZNEJ SYTUACJI GMINY

- 2.1 Uwarunkowania wynikające z polityki przestrzennej państwa
- 2.2 Uwarunkowania wynikające z polityki przestrzennej województwa
 - 2.2.1. Uwarunkowania rozwoju województwa pomorskiego 1999 r.
 - 2.2.2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa 2002 r.
 - 2.2.3. Zmiana planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2009 r.
 - 2.2.4. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2016 r.
- 2.3 Rozpoznanie powiązań gminy z obszarami zewnętrznymi
 - 2.3.1 Ochrona i kształtowanie środowiska
 - 2.3.2 Zagadnienia programowe
 - 2.3.3 Przestrzeń rolnicza
 - 2.3.4 Leśnictwo
 - 2.3.5 Inżynieria środowiska
 - 2.3.6 Komunikacja
 - 2.3.7 Elektroenergetyka i telekomunikacja

3. DIAGNOZA WEWNĘTRZNEJ SYTUACJI GMINY

- 3.1. Ocena obecnego stanu gminy
 - 3.1.1 Obowiązujące akty prawne
 - 3.1.1.1 Akty prawne powszechnie obowiązujące
 - 3.1.1.2 Obowiązujące przepisy dotyczące obszaru województwa
 - 3.1.1.3 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego
 - 3.1.1.4 Obszary, dla których należy sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego
 - 3.1.2 Stan zagospodarowania i wyposażenia gminy
 - 3.1.3 Zarys warunków fizjograficznych
 - 3.1.3.1 Rzeźba terenu. Atrakcyjność krajobrazowa
 - 3.1.3.2 Warunki geologiczne
 - 3.1.3.3 Warunki glebowe i siedliskowe
 - 3.1.3.4 Warunki klimatyczne
 - 3.1.3.5 Warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne
 - 3.1.3.6 Szata roślinna i świat zwierząt
 - 3.1.4 Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego – zagrożenia. Wymagania związane z ochroną
 - 3.1.4.1 Stan jakościowy środowiska przyrodniczego
 - 3.1.4.2 Zagrożenia środowiskowe
 - 3.1.4.3 Prawna ochrona środowiska. Obszary szczególnej ochrony środowiska
 - 3.1.5 Stan i wykorzystanie zasobów surowcowych
 - 3.1.6 Stan i funkcjonowanie środowiska kulturowego - archeologia
 - 3.1.7 Stan i funkcjonowanie środowiska kulturowego - architektura
 - 3.1.8 Jakość życia mieszkańców-zasoby demograficzne i usługi publiczne
 - 3.1.8.1 Zasoby demograficzne

- 3.1.8.2 Zasoby mieszkaniowe
 - 3.1.8.3 System obsługi ludności
 - 3.1.8.4 Wnioski w zakresie jakości życia
 - 3.1.9 Stan i funkcjonowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej
 - 3.1.9.1 Użytkowanie gruntów
 - 3.1.9.2 Warunki przyrodnicze
 - 3.1.9.3 Użytkownicy gruntów
 - 3.1.9.4 Produkcyjność przestrzeni rolniczej
 - 3.1.9.5 Melioracje wodne
 - 3.1.9.6 Rynek rolny, przetwórstwo, usługi
 - 3.1.9.7 Ludność w indywidualnych gospodarstwach rolnych
 - 3.1.9.8 Zatrudnienie w rolnictwie
 - 3.1.9.9 Poziom wykształcenia użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych
 - 3.1.9.10 Wnioski
 - 3.1.10 Stan i funkcjonowanie gospodarki leśnej
 - 3.1.11 Stan infrastruktury - komunikacja
 - 3.1.11.1 Sieć drogowa
 - 3.1.11.2 Ruch drogowy
 - 3.1.11.3 Linie kolejowe
 - 3.1.11.4 Pasażerska komunikacja zbiorowa
 - 3.1.11.5 Zaplecze techniczne motoryzacji
 - 3.1.12 Stan infrastruktury - inżynieria sanitarna
 - 3.1.12.1 Zaopatrzenie w wodę
 - 3.1.12.2 Gospodarka ściekowa
 - 3.1.12.3 Gospodarka odpadami
 - 3.1.12.4 Zaopatrzenie w ciepło
 - 3.1.12.5 Zaopatrzenie w gaz
 - 3.1.13 Stan infrastruktury - elektroenergetyka i telekomunikacja
 - 3.1.13.1 Elektroenergetyka
 - 3.1.13.2 Telekomunikacja
 - 3.1.14 Sytuacja gospodarczo-finansowa
 - 3.1.15 Energetyka wiatrowa
- 3.2 Ocena dotychczasowego rozwoju gminy
- 3.2.1 Przekształcenia struktury przestrzenno-programowej
 - 3.2.2 Przekształcenia w gospodarce rolnej
- 3.3 Wnioski zgłoszone do Studium gminy
- 3.4 Wnioski zgłoszone do zmian w Studium

4. SYNTEZA

- 4.1 Uwarunkowania - czynniki rozwoju
- 4.2 Uwarunkowania - ograniczenia rozwoju

5. MATERIAŁY PLANISTYCZNE WYKORZYSTANE NA POTRZEBY PROJEKTOWANYCH ZMIAN W STUDIUM

6. MATERIAŁY PLANISTYCZNE SPORZĄDZONE NA POTRZEBY PROJEKTOWANYCH ZMIAN W STUDIUM

7. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ DO ZMIAN W STUDIUM

1. WSTĘP

1.1 Wprowadzenie

Dotyczy zmiany studium gminy z 2009 roku:

Rada Gminy Borzytuchom w dniu 25 października 2006 r. podjęła uchwałę Nr XXXIII/223/06 w sprawie przystąpienia do wprowadzenia zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom.

Przedmiotowa zmiana studium bazuje na obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom, przyjętym w dniu 30 kwietnia 2001 r. przez Radę Gminy Borzytuchom uchwałą Nr XXIV/111/01, zwanym w dalszej części opracowania „Studium ... z 2001 r.”.

Obszar wprowadzonych zmian w „Studium ... z 2001 r.” stanowi teren Gminy Borzytuchom w jej granicach administracyjnych.

Niniejsze opracowanie stanowi diagnozę „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom - uwarunkowania rozwoju”, składającą się z części tekstowej i graficznej - ujednocioną w 2009 r. dla potrzeb sporządzenia studium z wprowadzonymi zmianami do „Studium ... z 2001 r.” i zostało nazwane „**Zmianą Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Borzytuchom - uwarunkowania rozwoju**”.

Po uchwaleniu przez Radę Gminy Borzytuchom „Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Borzytuchom” - „Studium ... z 2001 r.”, jako materiał planistyczny wykorzystany na potrzeby projektu zmiany studium, pozostaje materiałem pomocniczym, stanowiącym źródło informacji przy pracach planistycznych sporządzanych przez Wójta Gminy.

Na podstawie przeprowadzonej analizy i oceny aktualności określonych w „Studium ... z 2001 r.” uwarunkowań rozwoju gminy wynikających z diagnozy stanu oraz czynników zewnętrznych i wewnętrznych mających wpływ na możliwości kształtowania polityki przestrzennego rozwoju gminy, w tym obowiązujących podstawowych dokumentów:

- strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa,
- strategii rozwoju gminy,

uznaje się dotychczas ustalone główne cele i kierunki rozwoju przestrzennego Gminy Borzytuchom za nadal obowiązujące.

Zmiany w studium, zgodnie z podjętą w dniu 25 października 2006 r. uchwałą Rady Gminy Borzytuchom w sprawie przystąpienia do ich wprowadzenia, stanowią uzupełnienie „Studium ... z 2001 r.” o pojedyncze ustalenia, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 80, poz. 717 z późn. zm.) wyróżnione w ujednocionym studium.

Dotyczy zmiany studium gminy z 2014 roku:

Kolejna zmiana studium (sporządzona na podstawie Uchwały Nr XXI/176/13 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 5 lutego 2013 roku o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom - dla obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Niedarzyno), stanowi pojedyncze uzupełnienie ustaleń studium gminy (tj. tekstu jednolitego studium z 2009 roku, uchwalonego 2010-06-22) dotyczące obszaru położonego w granicach obrębu geodezyjnego Niedarzyno (dz. 32/3) i związane jest z planowaną realizacją w tym rejonie gminy zespołu zabudowy mieszkalno-turystycznej.

Szczegółowy zakres wprowadzonych zmian do studium został przedstawiony:

- w pkt. 5 Synteza ustaleń zmian w studium i uzasadnienie przyjętych rozwiązań (w CZĘŚCI TEKSTOWEJ /tj. ujednocionym tekście studium/),
- w pkt. 7 Synteza uwarunkowań do zmian w studium (w UWARUNKOWANIACH /tj. w ujednocionej diagnozie studium/).

Poza wyżej wymienionymi zagadnieniami, ustalenia zawarte w treści obowiązującego studium (Uchwała Nr III/20/10 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 30 grudnia 2010 r.) pozostają bez zmian.

Dotyczy zmiany studium gminy z 2017 roku:

Podstawę do sporządzenia kolejnej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom stanowiła Uchwała Nr VII/49/15 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 29 września 2015 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom - dla obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Borzytuchom gmina Borzytuchom.

Zmiana studium gminy stanowi uzupełnienie ustaleń studium gminy (tj. jednolitego tekstu jednolitego studium i jednolitego rysunku studium - uchwała Nr VII/63/15 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 29 września 2015 r.), dotyczące obszaru położonego w granicach obrębu geodezyjnego Borzytuchom (dz. 253, 252, 251, 250, 250/1, 250/2, 249, 248, 245, 248/1) i związane jest z jednostkowym działaniem inwestycyjnym w tym rejonie gminy (tj. planowaną realizacją zespołu zabudowy produkcyjnej).

Szczegółowy zakres wprowadzonych zmian do studium został przedstawiony:

- w pkt. 5 Synteza ustaleń zmian w studium i uzasadnienie przyjętych rozwiązań (w CZĘŚCI TEKSTOWEJ /tj. ujednoliconym tekście studium/),
- w pkt. 7 Synteza uwarunkowań do zmian w studium (w UWARUNKOWANIACH /tj. w ujednoliconej diagnozie studium/).

Poza wyżej wymienionymi zagadnieniami, ustalenia zawarte w treści obowiązującego studium (Uchwała Nr VII/63/15 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 29 września 2015 r.), pozostają bez zmian.

Dotyczy zmiany studium gminy z 2022 roku:

Podstawę do sporządzenia kolejnej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom stanowiła Uchwała Nr XXII/241/21 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 15 listopada 2021 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom - dla obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Borzytuchom gmina Borzytuchom.

Zmiana studium gminy stanowi jednostkowe uzupełnienie ustaleń studium gminy (tj. jednolitego tekstu jednolitego studium i jednolitego rysunku studium - uchwała Nr XXIV/227/17 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 31 października 2017 r.), w zakresie umożliwienia realizacji (na wybranym obszarze położonym w obrębie geodezyjnym Borzytuchom) urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł o mocy zainstalowanej większej niż 500kW wraz ze strefami ochronnymi.

Szczegółowy zakres wprowadzonych zmian do studium został przedstawiony:

- w pkt. 5 Synteza ustaleń zmian w studium i uzasadnienie przyjętych rozwiązań (w CZĘŚCI TEKSTOWEJ /tj. ujednoliconym tekście studium/),
- w pkt. 7 Synteza uwarunkowań do zmian w studium (w UWARUNKOWANIACH /tj. w ujednoliconej diagnozie studium/).

Poza wyżej wymienionymi zagadnieniami, ustalenia zawarte w treści obowiązującego studium (Uchwała Nr XXIV/227/17 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 31 października 2017 r.) pozostają bez zmian.

1.2 Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Borzytuchom położona jest:

- w zachodniej części województwa pomorskiego,
- w środkowej części powiatu bytowskiego,

Gmina Borzytuchom sąsiaduje z 5 gminami byłego województwa słupskiego, w tym:

- od wschodu - z gminą Kołczygłowy,
- od południa - z gminą Tuchomie,
- od zachodu - z gminą Bytów,
- od północy - z gminami Czarna Dąbrówka i Dębica Kaszubska

Północna część gminy objęta jest ochroną prawną – znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”. Pozostały teren gminy położony poza granicami Parku /ale w jego otulinie/, z uwagi na wysoką bioróżnorodność wskazany został do ochrony przyrodniczych walorów w ramach opracowanej koncepcji sieci ekologicznej byłego województwa słupskiego.

Gmina zajmuje powierzchnię 10 857 ha (tj. 109 km²). Dominującą formą użytkowania powierzchni są użytki rolne 4462 ha (41,1%) oraz lasy 5460 ha (50,3%). Grunty orne zajmują tylko 32,3 % powierzchni gminy, a użytki zielone 8,8 %. Użytki zielone położone są wzdłuż licznie występujących cieków i rozmieszczone dość równomiernie na terenie całej gminy (wg stanu na 2000 r.).

Według stanu na dzień 1 stycznia 2008 r. gmina zajmuje powierzchnię 10 852 ha, o następującej powierzchni poszczególnych form użytkowania:

- użytki rolne 4 555 ha (42%),
- lasy 5 493 ha (50,6%).

Grunty orne zajmują powierzchnię 3 479 ha (32,1%) powierzchni gminy, a użytki zielone 955 ha (8,8%).

Pod względem powierzchni gmina zajmowała 77 miejsce wśród 98 samorządowych wiejskich gmin województwa pomorskiego. Gęstość zaludnienia w gminie Borzytuchom jest znacznie niższa niż średnio w gminach województwa pomorskiego (gmina Borzytuchom 25 osób/1 km², podczas gdy w gminach wiejskich województwa 40 osób/1 km²). Jest ona niższa także od średniej dla powiatu bytowskiego, która wynosi 35 osób/1 km². W powiecie bytowskim niższą od gminy Borzytuchom gęstość zaludnienia posiadają gminy Lipnica, Trzebielino, Studzienice, Czarna Dąbrówka i Kołczygłowy.

Gminę zamieszkiwało (wg stanu na 2000 r.) około 2700. Pod względem liczby mieszkańców gmina zajmowała 96 miejsce wśród 98 samorządowych wiejskich gmin województwa pomorskiego.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2007 r. gminę zamieszkuje 2869 osób (aktualnie 3058 osób tj. na dzień 31 grudnia 2013 r.).

Funkcję ośrodka gminnego oraz obsługę rolnictwa i ludności w tym zakresie, pełni miejscowość Borzytuchom, położona w środkowej części gminy i zamieszkiwana przez ponad 30 % mieszkańców gminy. Borzytuchom jest ośrodkiem administracyjnym, gospodarczym i usługowym o znaczeniu gminnym skupiającym szereg urządzeń i instytucji obejmujących swoim zasięgiem obszar całej gminy.

Teren gminy podzielony jest na 8 sołectw. Szczegółowy podział gminy na miejscowości oraz ich rodzaj został przedstawiony w części diagnozy wewnętrznej dotyczącej sfery społecznej.

Sieć osadniczą gminy tworzy 12 miejscowości, z czego 8 wsi oraz 4 pozostałe miejscowości (gajówka, przysiółek, osada, leśniczówka). Osadnictwo gminy Borzytuchom związane jest z podstawowym ciągiem komunikacyjnym przebiegającym przez gminę tj. drogą wojewódzką nr 209 Suchorze-Bytów. Najistotniejsze połączenia obszaru gminy odbywają się także poprzez odcinki dróg powiatowych nr 1752G Krosnowo-Borzytuchom, nr 1201G Budowo-Krosnowo do drogi wojewódzkiej nr 210 relacji Unichowo-Dębica

Kaszubska-Słupsk, nr 1767G Borzytuchom-Tuchomie do drogi krajowej nr 20 Miastko-Bytów.

Wybrane dane statystyczne dla gminy Borzytuchom:

Wyszczególnienie	2010r.	2011r.	2012r.
Powierzchnia w ha	10852	10852	10852
Ludność	2953	2998	3002
Ludność na 1 km ²	27	28	28
Kobiety na 100 mężczyzn	97	96	96
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	57,7	57,2	55,6
Szkoły podstawowe i gimnazjalne	4	4	4
Liczba ludności na 1 przychodnię	2953	2998	3002
Turystyczne obiekty noclegowe	-	-	-
Mieszkania oddane do użytku	4	10	10
Pracujący na 1000 ludności	66	88	97
Bezrobotni zarejestrowani	222	193	222
Ludność w % ogółu ludności korzystająca z instalacji:			
wodociągowej	94,2	94,2	94,3
kanalizacyjnej	51,5	56,0	56,4
gazowej	-	-	-

Na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Gdańsku

Lokata^{a)} gminy Borzytuchom na tle gmin powiatu i województwa w 2012 roku:

Wyszczególnienie	Lokata gminy w:	
	powiecie	województwie
Ludność na 1 km ²	4	107
Kobiety na 100 mężczyzn	3	15
Saldo migracji na 1000 ludności	2	35
Dochody własne budżetu gminy na 1 mieszkańca	8	105
Środki w dochodach budżetu gminy na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych na 1 mieszkańca	9	81
Wydatki budżetu gminy na 1 mieszkańca	7	45
Wydatki w dziale „Obsługa długu publicznego” w % wydatków ogółem budżetu gminy	2	5
Dzieci w przedszkolach na 100 miejsc	8	103
Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	7	85
Turystyczne obiekty noclegowe:		
obiekty udzielone noclegi	-	-
Powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w zasobach mieszkaniowych	4	48
Odsetek ludności korzystającej z instalacji:		
wodociągowej	1	34
kanalizacyjnej	6	65
gazowej	-	-
Podmioty w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	6	95

Na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Gdańsku

a) najmniejsza wartość została oznaczona jako lokata 1, natomiast największa – jako ostatnia lokata spośród zastawionych jednostek.

2. DIAGNOZA ZEWNĘTRZNEJ SYTUACJI GMINY

2.1 Uwarunkowania wynikające z polityki przestrzennej państwa

Uwarunkowania w zakresie celów i kierunków polityki przestrzennej państwa na terenie gminy Borzytuchom wynikają z „Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030” oraz z obowiązujących przepisów prawa i programów rządowych tworzących politykę rolną i leśną.

„Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030” została przyjęta w 2011 roku (Uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030; M.P. poz. 252). Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030) jest najważniejszym krajowym dokumentem strategicznym dotyczącym zagospodarowania przestrzennego kraju.

W dokumencie przedstawiono wizję zagospodarowania przestrzennego kraju w perspektywie najbliższych dwudziestu lat, określono cele i kierunki polityki zagospodarowania kraju służące jej urzeczywistnieniu oraz wskazano zasady oraz mechanizmy koordynacji i wdrażania publicznych polityk rozwojowych mających istotny wpływ terytorialny. Tym samym KPZK 2030 ma wiele cech strategii ogólnorozwojowej, łącząc elementy zagospodarowania przestrzennego z czynnikami rozwoju społeczno-gospodarczego.

Podstawową zasadą polityki przestrzennego zagospodarowania kraju jest ustrojowa zasada zrównoważonego rozwoju (oznacza taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności oraz obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń).

Z tej zasady zostały wyprowadzone wprost, przez odniesienie do kapitału ekonomicznego, środowiskowego i społecznego następujące zasady planowania publicznego:

- zasada racjonalności ekonomicznej,
- zasada preferencji regeneracji (odnowy) nad zajmowaniem nowych obszarów pod zabudowę,
- zasada przezorności ekologicznej,
- zasada kompensacji ekologicznej.

Funkcjonowanie zintegrowanego systemu rozwoju zapewniają natomiast:

- zasada hierarchiczności celów zapewniająca koordynację działalności wszystkich podmiotów podejmujących decyzję z poszanowaniem subsydiarności organizacji władz samorządowych,
- zasada dynamicznego strefowania i wyznaczania obszarów planistycznych,
- zasada partycypacji społecznej (szerokiej i aktywnej).

W ramach KPZP 20130 sformułowano następujący cel strategiczny polityki przestrzennego zagospodarowania kraju:

Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych - konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie.

W ramach KPZP 20130 ustalono następujące cele polityki przestrzennego zagospodarowania kraju (w horyzoncie roku 2030):

Lp.	Cele polityki przestrzennego zagospodarowania kraju w horyzoncie roku 2030	Kierunki działań
1	Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności	<p>Wspieranie rozwoju funkcji metropolitalnych głównych ośrodków miejskich</p> <p>Intensyfikacja powiązań funkcjonalnych pomiędzy głównymi węzłami sieci osadniczej w układzie krajowym i międzynarodowym</p> <p>Integracja obszarów funkcjonalnych głównych ośrodków miejskich</p>
2	Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów	<p>Wspomaganie spójności w układzie krajowym: Pomorze Środkowe - Polska Zachodnia - Polska Centralna - Polska Wschodnia w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie i stała aktualizacja strategii makroregionalnych, - wzmocnienie powiązań transportowych Polski Wschodniej, Pomorza Środkowego i Polski Zachodniej z Polską Centralną i siecią głównych miast w kraju, - wspieranie rozwoju funkcji metropolitalnych słabszych ośrodków miejskich, - wspomaganie procesów koncentracji urbanizacji w miastach średnich i wybranych małych, - wspomaganie restrukturyzacji obszarów wiejskich. <p>Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału do specjalizacji terytorialnej w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększanie dostępności transportowej wewnątrz regionów, - wspieranie rozwoju ośrodków subregionalnych, - integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów wiejskich, - wspomaganie rozwoju specjalizacji terytorialnej. <p>Wspomaganie spójności w obszarach problemowych w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspomaganie obszarów o najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług warunkującym możliwości rozwojowe, - restrukturyzacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych i miast, - wzmocnianie procesów integracji obszarów przygranicznych.
3	Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej	<p>Poprawa dostępności polskich miast i regionów w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa wzajemnej dostępności głównych ośrodków miejskich, - poprawa dostępności polskich miast i regionów w przestrzeni europejskiej, - poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich, - poprawa dostępności do obszarów o najniższym poziomie dostępności czasowej do największych miast, <p>Zmniejszenie zewnętrznych kosztów transportu w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie zewnętrznych kosztów transportu, w tym kosztów środowiskowych, - poprawa dostępności wewnątrz obszarów funkcjonalnych z preferencją dla rozwoju transportu publicznego, - utworzenie zintegrowanego multimodalnego systemu transportowego. <p>Poprawa dostępności teleinformatycznej</p> <p>Zarządzanie strategiczne i etapowanie inwestycji</p>

4	Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski	<p>Integracja działań w zakresie funkcjonowania spójnej sieci ekologicznej kraju jako podstawa ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych</p> <p>Przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej</p> <p>Wprowadzenie gospodarowania krajobrazem zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej</p> <p>Racjonalizacja gospodarowania ograniczonymi zasobami wód powierzchniowych i podziemnych kraju, w tym zapobieganie występowaniu deficytu wody na potrzeby ludności i rozwoju gospodarczego</p> <p>Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów</p> <p>Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby</p> <p>Zabezpieczenie cennych gospodarczo złóż kopalin i zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych</p>
5	Zwiększenie odporności struktury przestrzennej na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa	<p>Przeciwdziałanie zagrożeniu utraty bezpieczeństwa energetycznego i odpowiednie reagowanie na to zagrożenie w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie stopnia bezpieczeństwa energetycznego poprzez rozbudowę systemu połączeń energetycznych z państwami sąsiednimi, - rozbudowa połączeń wewnątrz kraju - poprawa bezpieczeństwa zasilania dużych miast oraz Polski Północnej. Rozwój inteligentnych sieci przesyłowych, - budowa oraz proekologiczna modernizacja elektrowni systemowych, - zapewnienie alternatywnych dróg dostaw gazu ziemnego i ropy naftowej na obszar Polski oraz znaczące zwiększenie pojemności magazynów gazu, - zwiększenie możliwości wydobycia gazu ziemnego na terytorium Polski, w tym ze złóż niekonwencjonalnych (np. gaz łupkowy), - zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych, - ochrona złóż kopalin energetycznych, <p>Zwiększenie poziomu zabezpieczenia przed ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi i antropogenicznymi w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - niezbędne działania regulacyjne, - zwiększenie poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, - zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych oraz przeciwdziałanie skutkom suszy. <p>Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa</p>
6	Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego	<p>Wprowadzenie zintegrowanego (spójnego i hierarchicznego) systemu planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego zdolnego do efektywnej koordynacji działań podmiotów publicznych i polityk publicznych mających największe znaczenie dla zagospodarowania przestrzennego na różnych poziomach zarządzania</p> <p>Uporządkowanie regulacji zapewniających sprawność i powszechność działania systemu planowania przestrzennego</p>

	Wzmocnienie instytucjonalne i jakościowe planowania przestrzennego w tym: - budowa systemu monitorowania procesów przestrzennych i ich oceny, - partnerstwo terytorialne w planowaniu i zarządzaniu procesami rozwojowymi.
--	--

Przedmiotem polityki przestrzennego zagospodarowania kraju jest całe jego terytorium, a jej cele i instrumenty są różnicowane w zależności od specyfiki poszczególnych obszarów funkcjonalnych i ukierunkowane są na wykorzystanie ich specyficznego potencjału geograficznego dla osiągnięcia celów rozwojowych kraju (zgodnie z celem KPZK 2030).

W ramach KPZP 20130 ustalono następujące obszary funkcjonalne:

a) miejskie obszary funkcjonalne w tym:

- obszary funkcjonalne ośrodków wojewódzkich, w tym metropolitalnych,
- obszary funkcjonalne ośrodków regionalnych,
- obszary funkcjonalne ośrodków subregionalnych,
- ośrodki lokalne,

b) wiejskie obszary funkcjonalne w tym:

- funkcjonalne obszary wiejskie uczestniczące w procesach rozwojowych,
- obszary wiejskie wymagające wsparcia procesów rozwojowych,

c) obszary funkcjonalne szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej w tym:

- strefa przybrzeżna,
- polska wyłączna strefa ekonomiczna,
- obszary górskie,
- Żuławy,
- obszary ochrony gleb dla celów produkcji rolnej,
- obszary terenów zamkniętych,
- obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy,

c) obszary kształtowania potencjału rozwojowego wymagające programowania działań ochronnych w tym:

- obszary cenne przyrodniczo,
- obszary ochrony krajobrazów kulturowych,
- obszary ochrony i kształtowania zasobów wodnych,
- obszary ochrony strategicznych złóż kopalin,

d) obszary funkcjonalne wymagające restrukturyzacji i rozwoju nowych funkcji przy wsparciu instrumentów właściwych polityce regionalnej w tym:

- obszary o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwojowych,
- miasta i inne obszary tracące dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze,
- obszary o najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe,
- obszary przygraniczne,
- obszary o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich.

W odniesieniu do gminy Borzytucho (w zakresie działań służących realizacji celów polityki przestrzennego zagospodarowania kraju w horyzoncie roku 2030) szczególnie istotne są m.in.:

a) wspomaganie restrukturyzacji obszarów wiejskich (poprzez wzmocnianie potencjału rozwojowego w wymiarze lokalnym i rozszerzanie oferty lokalnych rynków pracy, z uwzględnieniem uwarunkowań lokalnych w tym wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich z wykorzystywaniem ich potencjału, ułatwienie mieszkańcom dostosowania się do zmian strukturalnych poprzez wykorzystanie walorów tych obszarów /np. w zakresie ekologii, rozwoju turystyki, produkcji energii w oparciu o lokalne źródła

surowców/ i zwiększenie możliwości znalezienia zatrudnienia w bardziej produktywnych sektorach gospodarki; nastąpi to dzięki wsparciu rozwoju zasobów ludzkich, kapitału społecznego oraz inwestycji w infrastrukturę techniczną (transportową, telekomunikacyjną, energetyczną niskich napięć i ochrony środowiska) i społeczną; istotnym kierunkiem działań na rzecz restrukturyzacji obszarów wiejskich, na których funkcja rolnicza pozostanie funkcją dominującą /np. ze względu na uwarunkowania naturalne oraz kulturowe/, będą działania zwiększające produktywność działalności rolniczej, w tym koncentrację i dalsze usprawnianie procesów produkcji żywności, organizowanie rynków rolnych, wspomaganie współpracy producentów rolnych oraz zwiększanie możliwości zbytu na rynkach zagranicznych),

b) wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału do specjalizacji terytorialnej w tym integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów wiejskich,

c) rozwój zintegrowanego transportu publicznego miasto-wieś oraz poprawa dostępności do dóbr i usług publicznych,

d) optymalne wykorzystanie obszarów wiejskich o funkcjach rolniczych dla zapewnienia strategicznych interesów państwa poprzez ochronę najlepszych gleb rolniczych i leśnych przed ich przeznaczaniem na cele nierolnicze i nieleśne.

Jednocześnie w odniesieniu do gminy Borzytuchom istotne będą działania wynikających z wyróżnienia m.in. następujących obszarów funkcjonalnych:

a) obszary wiejskie wymagające wsparcia procesów rozwojowych (w znikomym stopniu uczestniczą one we współczesnych procesach rozwojowych kraju; obszary te powinny być identyfikowane i wyznaczane na poziomie regionalnym; służyć to będzie wprowadzeniu różnego typu działań z zakresu planowania przestrzennego np. na rzecz efektywnego planowania inwestycji publicznych w warunkach zmniejszającego się zaludnienia i zagrożenia utratą funkcji, koordynacji działań prowadzonych na tych obszarach w ramach różnych polityk sektorowych, oraz działaniom restrukturyzacyjnym podejmowanym w ramach polityki rozwoju regionalnego, w tym polityki rozwoju obszarów wiejskich; obszary te zostaną obowiązkowo ujęte w ramach wojewódzkiej strategii rozwoju jako ustalenie wiążące; w planie zagospodarowania przestrzennego województwa zostaną uwzględnione dla rozwiązania wskazanych problemów),

b) obszary ochrony gleb dla celów produkcji rolnej wymagające ochrony przed zmianą użytkowania w dokumentach planistycznych (w studiach gmin i planach zagospodarowania przestrzennego województw),

c) obszary kształtowania potencjału rozwojowego wymagające programowania działań ochronnych wyznaczone w celu ich dalszego rozwoju i wykorzystania potencjałów związanych z istniejącymi na nich zasobami kulturowymi lub naturalnymi (są to obszary funkcjonalne, wobec których konieczne jest stosowanie działań ochronnych, ograniczeń i wykluczeń funkcji oraz specyficznych form użytkowania ze względu na ich wartość przyrodniczą, kulturową lub szczególne znaczenie dla ochrony zasobów naturalnych; wskazane obszary wymagają uwzględnienia w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz w studiach i planach miejscowych gmin, a ponadto podjęcia niezbędnych działań zgodnych z przeznaczeniem każdego z tych obszarów),

d) obszary cenne przyrodniczo (Natura 2000, korytarze ekologiczne, Park krajobrazowy „Dolina Słupi”, rezerваты przyrody) powinny zachować funkcję przyrodniczą i ochronną,

e) obszary ochrony krajobrazów kulturowych (wymagają wprowadzenia do dokumentów planistycznych zintegrowanej ochrony środowiska kulturowego, umożliwiającej gospodarowanie krajobrazem w celu podniesienia konkurencyjności regionów),

f) obszary ochrony i kształtowania zasobów wodnych (racjonalne gospodarowanie zasobami wód ujmowanych na potrzeby zaopatrzenia ludności oraz dla rozwoju gospodarczego powinno zapewniać równowagę poboru i odtwarzania zasobów, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiednio wysokiego poziomu oczyszczania wód zużytych),

g) obszary funkcjonalne wymagające restrukturyzacji i rozwoju nowych funkcji przy wsparciu instrumentów właściwych polityce regionalnej (na pewnych obszarach kraju występuje koncentracja problemów o charakterze społeczno-gospodarczym mogących mieć znaczenie krajowe; ze względu na ich wpływ na procesy zagospodarowania przestrzennego kraju, w tym poprawę spójności wewnętrznej, rozwiązywanie tych problemów wymaga specjalnych działań polityki przestrzennego zagospodarowania, wspieranej instrumentami polityki regionalnej oraz koordynowanymi instrumentami terytorialnymi innych polityk publicznych).

Kierunki polityki rolnej wynikające z uregulowań prawnych

Zasady zagospodarowania, a także zarządzania przestrzenią rolniczą regulują przepisy prawa, które jest jednym z podstawowych instrumentów polityki rolnej.

Pojęcie gospodarstwa rolnego zostało zdefiniowane w art. 55³ kodeksu cywilnego, a nieruchomości rolnej w art. 46¹. W wymienionych wyżej przepisach brak norm obszarowych. Minimalną powierzchnię gospodarstwa określono w przepisach o ustawowym dziedziczeniu, ubezpieczeniach emerytalno-rentowych, podatku rolnym, informacjach statystycznych.

W celu korzystania z praw i wypełnianiu obowiązków związanych z gospodarowaniem rolniczym, gospodarstwo musi posiadać powierzchnię określoną w wyżej wymienionych przepisach. W związku z brakiem kryteriów obszarowych gospodarstwa rolnego w kodeksie cywilnym, obrót nieruchomościami rolnymi odbywa się niezależnie od ich powierzchni.

Dostępu do zawodu rolnika nie ogranicza poziom lub kierunek wykształcenia. Wykształcenie rolnicze jest preferowane w przypadku dziedziczenia i może stanowić przesłankę szczególną nabycia prawa do gospodarowania.

Zasady gospodarowania nieruchomościami rolnymi i innymi nieruchomościami przeznaczonymi na cele gospodarki rolnej będącymi mieniem Skarbu Państwa reguluje ustawa z dnia 19 października 1991 r. (z późniejszymi zmianami). Ustawa powołała Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa, której powierzyła wykonywanie prawa własności. W art. 6 ustawy wymienia się szczegółowy wykaz zadań ustanowionych do realizacji przez „Agencję...”. Zasadą, którą powinna kierować się Agencja przy realizacji zadań jest racjonalne gospodarowanie majątkiem. Określono ją w statucie Agencji.

Regulacje prawne z zakresu korzystania z ziemi oraz zagospodarowania rolniczego wprowadzają ustawy:

- o ochronie gruntów rolnych i leśnych
- **Prawo ochrony środowiska**
- o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
- prawo budowlane
- prawo podatkowe
- o ubezpieczeniu społecznym rolników
- o ogrodach działkowych,

a także ustawy o nasiennictwie, hodowli zwierząt, o rybactwie śródlądowym, prawo wodne, o scalaniu gruntów, o izbach rolniczych oraz prawo miejscowe.

Ustawa Prawo ochrony środowiska oraz akty wykonawcze ustalają między innymi, że powierzchnia ziemi łącznie z glebą i rzeźbą terenu podlega ochronie. Podmioty użytkujące grunty są zobowiązane zapewnić ochronę gleby przed erozją, niszczeniem mechanicznym oraz zanieczyszczeniem substancjami szkodliwymi, a jeśli prowadzą działalność związaną z użytkowaniem rolniczym lub leśnym - są obowiązane stosować właściwe metody uprawy, szczególnie płodozmiany i nawożenie organiczne niezbędne do zachowania lub stworzenia właściwych warunków rozwoju organizmów i stosunków wodnych. Regulację dla działalności rybackiej i rolniczej w zakresie korzystania z wód ustala prawo wodne.

Ustawowo ogranicza się przeznaczanie gruntów rolnych na cele nierolnicze. Czynniki ograniczającymi są między innymi: konieczność opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, **uzyskanie zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na**

zmianę przeznaczenia gruntów rolnych klasy III, uzyskanie decyzji zezwalających na wyłączenie w przypadku gruntów wymienionych w art. 11 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz poniesienie opłat i należności w przypadku gruntów wymienionych w art. 12 cytowanej ustawy.

W ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalono, że w „studium zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej, a także ustala się obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy.

Poprawie struktury obszarowej gospodarstw rolnych, racjonalnemu ukształtowaniu rozłogów, regulacji granic nieruchomości służy ustawa o scalaniu i wymianie gruntów z 1982 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r. poz.700).

Scalanie gruntów odbywa się w trybie administracyjno-prawnym. Koszty scalania pokrywa Skarb Państwa.

Prawne możliwości utworzenia samorządu rolniczego stworzyła ustawa o izbach rolniczych (ustawa z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych – tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 1079). Zadaniem Izb jest pomoc producentom rolnym w osiągnięciu efektów ekonomicznych z działalności rolniczej i reprezentowanie interesów producentów rolnych zrzeszonych w Izbach, rozwiązywanie problemów rolnictwa, tworzenie właściwej polityki rolnej i rynku rolnego. Siedziba Pomorskiej Izby Rolniczej znajduje się w Pruszczu Gdańskim (Biuro Zarządu), w Słupsku zaś siedziba Biura Terenowego. Członkowie Walnego Zgromadzenia Pomorskiej Izby Rolniczej zasiadają w powiatowych komisjach d/s rozwiązywania problemów rolnictwa.

W zakresie w/w problematyki obowiązują:

- ustawa z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 803 ze zmianami),
- ustawa z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. z 2000 r. Nr 88 poz. 983 ze zmianami),
- ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 633 ze zmianami),
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity z 2013 roku Dz. U. poz. 1205 ze zmianami),
- ustawa z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych – tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 1079).

Kierunki polityki rolnej określone w programach rządowych

W latach 1990 - 1999 sformułowano programy, w których przedstawiono koncepcje polityki rolnej. We wszystkich uznano potrzebę rekonstrukcji i modernizacji całego sektora gospodarki żywnościowej.

W 1998 r. Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej przedstawiło w Sejmie „Średniookresową strategię rozwoju rolnictwa”, którą Marszałek Sejmu 22.04.1998 r. skierował do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Miała ona służyć poprawie i wzrostowi konkurencyjności rolnictwa, gospodarki i obszarów wiejskich. Nie przewidywała wspierania wzrostu produkcji. Główne cele sformułowane w tym programie to:

- dostosowanie prawa do integracji z UE,
- poprawa sytuacji dochodowej poprzez zwiększenie efektywności i obniżenie kosztów produkcji,
- stworzenie możliwości pozyskania dochodów z pracy poza rolnictwem,
- poprawa warunków życia mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury, systemowe wspieranie podejmowanej działalności gospodarczej na terenach wiejskich i w małych miastach,
- przebudowa sektora rolno-spożywczego,

- tworzenie podstaw prawno-instytucjonalnych dla funkcjonowania rynku rolno-żywnościowego w celu poprawy sytuacji produkcyjno-dochodowej w rolnictwie oraz wzrostu konkurencyjności jakościowo-handlowej polskich produktów,
- regulacje w handlu zagranicznym

W „Strategii...” przedstawiono również instrumenty o charakterze socjalnym i ekonomicznym niezbędne do realizacji celów. Program pozostaje w Komisji Sejmowej od kwietnia 1998 r.

W lipcu 1999 roku Rada Ministrów przyjęła dokument przygotowany przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej we współpracy z partnerami społecznymi reprezentującymi różne środowiska Polskiej Wsi. – PAKT DLA ROLNICTWA I OBSZARÓW WIEJSKICH, którego celem jest wyrównywanie szans mieszkańców obszarów wiejskich tak, by mogli w stopniu podobnym jak mieszkańcy miast korzystać z gospodarki rynkowej.

Wdrożenie programu aktywizacji terenów wiejskich będzie udziałem wielu resortów. Wymaga zaangażowania samorządu terytorialnego, organizacji samorządu rolniczego, pracodawców i związków zawodowych, a także innych partnerów społecznych i gospodarczych. Działania podejmowane w ramach „Paktu...” dotyczą rolnictwa, ale nie mogą być wyłącznie z nim utożsamiane. Będą jednocześnie realizowane trzy cele nazwane filarami:

- **Wspieranie rolnictwa i jego otoczenia**
- **Rozwój przedsiębiorczości i tworzenie pozarolniczych miejsc pracy**
- **Wspieranie kompleksowej polityki społecznej wobec wsi i rolnictwa i rozwój otoczenia cywilizacyjnego obszarów wiejskich**

Wspieranie rolnictwa obejmować będzie następujące działania:

- interwencja na rynku wybranych produktów rolno-spożywczych,
- kredyty obrotowe dla rolnictwa,
- inwestycje w gospodarstwach rolnych, zwłaszcza związane z unowocześnieniem gospodarstw i poprawą jakości produktów,
- poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych,
- zwiększenie skuteczności ochrony przed nadmiernym lub dotowanym importem towarów rolno-spożywczych,
- tworzenie grup producentów,
- rozwój inicjatyw spółdzielczych i zapewnienie nowoczesnej organizacji rynku rolno-żywnościowego,
- postęp biologiczny,
- regulacje podatkowe w rolnictwie,
- unowocześnienie przemysłu rolno-spożywczego wraz z poprawą jakości przetworów rolno-spożywczych,
- udział rolników w prywatyzacji

W zakresie filaru III przewiduje się między innymi:

- ochronę walorów przyrodniczych obszarów wiejskich,
- realizację Krajowego Programu Zwiększania Lesistości i zwiększania roli sektora leśnego w rozwoju obszarów wiejskich

Ochronę walorów przyrodniczych obszarów wiejskich autorzy „Paktu...” widzą także, w wykorzystaniu potencjału niezniszczonych gleb rolnych w kierunku produkcji żywności o podwyższonej jakości, zarówno w warunkach ekstensywnej jak i intensywnej produkcji roślinnej i zwierzęcej. Na obszarach o mniej korzystnych warunkach i dużych walorach przyrodniczych, winien być wspierany mniej intensywny model rozwoju produkcji rolnej, a więc produkcja mniejszej ilości, ale o wysokich walorach zdrowotnych i ekologicznych. Taki

model przekształceń rolnictwa powinien być wspierany z wykorzystaniem środków krajowych oraz Unii Europejskiej.

Realizacja „Krajowego Programu Zwiększania Lesistości...” ma na celu poprawę stanu środowiska oraz zagospodarowanie leśne gruntów nieprzydatnych dla produkcji rolniczej”. ...”Przewiduje się w przyszłości zaadaptowanie w odniesieniu do zalesień gruntów porolnych rozwiązań stosowanych w krajach UE tj. dopłat i dotacji do zalesiania, pielęgnacji nowych nasadzeń i innych instrumentów.”

W „Pakcie...” podano podstawy prawne ustalonych przedsięwzięć, terminy realizacji, wiodące instytucje oraz źródła finansowania. Realizacja ustaleń „Paktu...” będzie monitorowana. Rząd wspólnie z partnerami społecznymi oceni realizację działań określonych w wyżej cytowanym programie.

Równocześnie z „Paktem...” Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej przedstawiło Radzie Ministrów „SPÓJNĄ POLITYKĘ STRUKTURALNĄ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH I ROLNICTWA”. W dokumencie tym podkreśla się, że zmiany strukturalne w rolnictwie wymagają przekształceń na obszarach wiejskich. Modernizacja rolnictwa zwalnia z rolnictwa siłę roboczą, która może być wykorzystana w zawodach nierolniczych. „Spójna polityka...” traktuje rolnictwo jako jedną z możliwych działalności gospodarczych na obszarach wiejskich i źródło utrzymania dla części ludności wiejskiej.

„Spójna polityka strukturalna rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa uwzględnia kierunki działań przyjęte w „Średniookresowym programie rozwoju rolnictwa”.

Prezentowane we wszystkich programach przedsięwzięcia, które należy zrealizować w celu wyrównania szans mieszkańców obszarów wiejskich są zbieżne od 1994 r.

Polityka przystosowawcza do stowarzyszenia z Unią Europejską i innymi organizacjami międzynarodowymi

Umowy międzynarodowe zawarte przez Polskę (GATT, EFTA, CEFTA, z Unią Europejską) wymagają dostosowania standardów towarowych do norm międzynarodowych. Przystosowania do regulacji obowiązujących w UE wymaga również polski system prawny.

W „Średniookresowej Strategii Rozwoju Rolnictwa” podaje się między innymi, że integracja z UE wymaga dostosowania ustawodawstwa w zakresie systemów kontroli weterynaryjnej, ochrony roślin i nasiennictwa, jakości żywności. Niezbędne jest również utworzenie instytucji zapewniających: prowadzenie ewidencji gruntów i budynków (urzędowy rejestr gruntów i zabudowań), a także administrowanie, ewidencje i kontrole polskiego sektora rolnego we wspólnej Polityce Rolnej UE. W programie przedstawiono zarys niezbędnych regulacji w handlu zagranicznym towarami rolno-spożywczymi.

W Ministerstwie Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej powołano 13 grup roboczych w celu przygotowania polskiego sektora rolnego do przyszłego członkostwa w UE.

Wsparcie w przygotowaniu do członkostwa w Unii Europejskiej dla rolnictwa i obszarów wiejskich przewiduje się w przygotowanym przez Unię Europejską programie **SAPARD**. Fundusze z programu SAPARD zostaną uruchomione na podstawie przyjętego przez Komisję Europejską, Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich dla Programu SAPARD złożonego przez każdy kraj kandydujący. W procesie przygotowania programów realizowanych z Funduszy Strukturalnych ważną rolę odgrywają konsultacje z partnerami społecznymi i regionalnymi. Uwagi i sugestie należy przekazywać za pośrednictwem organów przedstawicielskich: na przykład Zespołu Opiniodawczo-Doradczego przy Ministerstwie Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.

Kierunki polityki leśnej określone w obowiązujących przepisach prawa i Polityce leśnej państwa

Przyjęcie przez Sejm Polityki Ekologicznej Państwa (PEP 1991 r.) nawiązującej do międzynarodowych ustaleń w zakresie ochrony środowiska znalazło odzwierciedlenie w

Ustawie o lasach z dn. 28 września 1991 r., która ustala następującą hierarchię celów gospodarki leśnej:

- zachowanie lasów i ich korzystnego wpływu na środowisko,
- ochrona lasów, w tym zwłaszcza lasów stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody i cennych ze względu na walory turystyczne, krajobrazowe i naukowe,
- ochrona gleb i terenów szczególnie zagrożonych,
- produkcja drewna i innych produktów użytkowania lasu.

Oznacza to nadanie najwyższej rangi poza produkcyjnym, środowiskotwórczym funkcjom lasów. Dalszy postęp w ekologizacji gospodarki leśnej nastąpił po przygotowaniu programu „Polska polityka zrównoważonej gospodarki leśnej” oraz po ukazaniu się zarządzeń Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie:

- doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych,
- leśnych kompleksów promocyjnych,
- waloryzacji przyrodniczej w lasach PGL Lasy Państwowe i innych.

W kwietniu 1997 ukazała się nowelizacja ustawy o lasach, która wzmocniła i rozszerzyła proekologiczne tendencje polityki państwa stwierdzając, że przedmiotem gospodarki leśnej jest nie tylko drzewostan, ale cały ekosystem leśny. Wprowadziła także konieczność opracowania łącznie z planem urzędzenia lasu, programu ochrony przyrody danego nadleśnictwa. Równocześnie został przyjęty i zatwierdzony przez Radę Ministrów RP, opracowany w latach 1995 - 1996 dokument „Polityka leśna Państwa”.

2.2 Uwarunkowania wynikające z polityki przestrzennej województwa

2.2.1. Uwarunkowania rozwoju województwa pomorskiego 1999 r.

Uwarunkowania w zakresie celów i kierunków polityki przestrzennej województwa na terenie gminy Borzytuchom, wynikają z opracowań planistycznych sporządzonych dla byłego województwa słupskiego /w tym ze Studium zagospodarowania przestrzennego województwa słupskiego, prowadzonych analiz, studiów i koncepcji opracowywanych od 1999 roku dla województwa pomorskiego /w tym opracowywanej „Strategii rozwoju województwa pomorskiego”/.

Z prowadzonych przez Zarząd Województwa Pomorskiego analiz i studiów oraz opracowanych koncepcji w układzie nawiązującym do problematyki „planu zagospodarowania przestrzennego województwa” wynikają następujące informacje i wnioski do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom:

- w strukturze przestrzennej województwa gmina Borzytuchom w przeważającej części położona jest w strefie przejściowej, a część południowo-wschodnia w strefie wododziałowej. Strefa przejściowa posiada predyspozycje do rozwoju gospodarki leśnej, rybackiej, ekoturystyki oraz innych proekologicznych form gospodarki. Strefa wododziałowa predysponuje do wszelkich proekologicznych form gospodarowania z tradycyjnym rolnictwem i ekoturystyką,
- w systemie sieci osadniczej miejscowość Borzytuchom pełni rolę lokalnego ośrodka rozwoju,
- w zakresie komunikacji istniejącymi elementami o znaczeniu ponadlokalnym są: droga wojewódzka DW 209 Warszkowo-Suchorze-Bytów, wytypowane w opracowaniach regionalnych główne ciągi dróg powiatowych posiadające podstawowe znaczenie dla funkcjonowania układu drogowego /1201G (DP 39360) relacji Budowo-Krosnowo, 1752G (DP 39361) Krosnowo-Borzytuchom, 1767G (DP 39376) Borzytuchom-Tuchomie/, linia

kolejowa znaczenia miejscowego Korzybie-Bytów-Lipusz /na której na odcinku Zieliń Miastecki-Bytów zawieszony jest obecnie ruch pasażerski i towarowy/.

Głównymi działaniami kierunkowymi, dla realizacji zadań warunkujących rozwój w zakresie komunikacji na terenie gminy są:

a/ modernizacja drogi wojewódzkiej DW 209 /z obejściem miejscowości Borzytuchom oraz lokalizacją w rejonie miejscowości Borzytuchom MOP kategorii II/,

b/ tworzenie systemu komunikacji rowerowej powiązanej z rozwojem infrastruktury transportowej, którego elementem jest projektowana międzynarodowa pojezierna trasa rowerowa „Tysiąca Jezior Polski Północnej” - wyznaczona w sąsiedztwie południowo-zachodniej granicy gminy,

c/ utrzymanie przewozów na linii kolejowej Korzybie-Bytów-Lipusz,

d/ przyjęcie proekologicznej polityki transportowej polegającej m.in. na preferowaniu transportu szynowego oraz wprowadzaniu rozwiązań izolacji sanitarnej i akustycznej przy drogach o dużym natężeniu ruchu,

- w zakresie infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym na terenie gminy:

a/ przebiega linia elektroenergetyczna 110 kV Bytów-Gałężnia Mała

b/ planowany jest przebieg gazociągu wysokiego ciśnienia Bytów-Słupsk /ze stacją redukcyjną gazu w miejscowości Borzytuchom/,

c/ projektowana jest wewnątrzwojewódzka linia światłowodowa Bytów-Suchorze,

- w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego głównymi kierunkami działań są:

a/ sprecyzowanie warunków ochrony środowiska kulturowego gminy związanych z jej położeniem na Ziemi Bytowskiej, uwzględniających jej specyfikę społeczną i historyczną jako odrębnej krainy kulturowej,

b/ sporządzanie studiów konserwatorskich dla obszarów przyrodniczo-krajobrazowych prawnie chronionych, obszarów historycznego krajobrazu osadnictwa wiejskiego,

c/ uwzględnienie problematyki ochrony zasobów kulturowych w studium gminy,

- w zakresie ochrony i kształtowania środowiska głównymi kierunkami działań są:

ochrona przyrody:

a/ uwzględnienie zasad zagospodarowania wynikających z położenia północnej części gminy w obszarze Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”,

b/ uwzględnienie funkcjonowania rezerwatu przyrody „Grodzisko Borzytuchom”,

c/ uwzględnienie do objęcia ochroną terenu gminy położonego poza PK „Dolina Słupi” – w ramach opracowanej koncepcji sieci ekologicznej województwa słupskiego,

leśnictwo:

a/ zwiększanie powierzchni lasów, szczególnie wododziałowych,

b/ wzmacnianie odporności biologicznej i przywracanie równowagi ekologicznej ekosystemom leśnym,

c/ przebudowa struktury drzewostanu na siedliskach leśnych o niewykorzystanym, wysokim potencjale,

d/ dostosowanie lasów do potrzeb turystyki i rekreacji,

ochrona i zagospodarowanie zasobów wodnych:

a/ poprawa jakości użytkowej i ekologicznej wód powierzchniowych,

b/ ograniczenie ładunku zanieczyszczeń spływających do Bałtyku, także z terenu gminy,

c/ zapewnienie skutecznej ochrony dla wód Podziemnych /GZWP 117/,

d/ planowanie i budowa oczyszczalni ścieków,

e/ racjonalne zagospodarowanie terenów w najbliższym otoczeniu wód powierzchniowych

f/ realizacja programu zalesień w dostosowaniu do potrzeb ochrony zasobów wodnych,

g/ badanie monitoringowe wód powierzchniowych i podziemnych,

rolnictwo:

a/ do gruntów o najwyższej wartości dla produkcji rolnej zaliczono: grunty orne kompleksów 2 – 5 oraz 8, trwałe użytki zielone, a także użytki rolne wytworzone z gleb pochodzenia organicznego,

b/ teren gminy należy również do obszarów preferowanych dla rolnictwa ekologicznego, c/ do głównych celów przewidywanych do realizacji w rolnictwie na terenie gminy należą:

- prywatyzacja i restrukturyzacja
- poprawa struktury agrarnej gospodarstw rolnych
- poprawa struktury jakościowej i przestrzennej użytków rolnych
- ochrona przestrzeni rolniczej
- ekologizacja przestrzeni rolniczej
- rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego
- poprawa wykorzystania przestrzeni rolniczej
- ograniczenie niekorzystnych przestrzennych i społecznych skutków transformacji ustrojowej
- sukcesywne wyłączenie z produkcji rolnej gruntów marginalnych
- w sferze przyrodniczej za priorytet uznano poprawę funkcjonowania przyrody m.in. poprzez: dostosowanie istniejącego układu obszarów chronionych do Krajowego Systemu Obszarów Chronionych oraz inwentaryzację zasobów przyrodniczych gminy,
- w zakresie ponadlokalnych zadań samorządu województwa – „programy wojewódzkie nie zostały dotychczas opracowane, w wojewódzkim rejestrze nie wpisano zadań samorządu województwa”.

Z prowadzonych przez Zarząd Województwa Pomorskiego **dotychczasowych prac nad strategicznym planem regionalnym Pomorza (strategia i plan zagospodarowania przestrzennego)** pozwoliły na sformułowanie wstępnej niezhierarchizowanej listy problemów strategicznych województwa pomorskiego („Uwarunkowania rozwoju województwa pomorskiego” 1999):

- równoważenie rozwoju gospodarczego, społecznego i ekologicznego oraz ład przestrzenny,
- spójność społeczna i różnorodność kulturowa,
- spójność infrastrukturalna (transport),
- lokalizacja (morsko-lądowa) i gospodarcza szansa rozwojowa regionu (porty, stocznie, rybołówstwo, turystyka, rekreacja, „waterfronty”),
- konkurencyjność międzynarodowa i krajowa regionu (konkurencyjne produkty regionalne, nowe czynniki konkurencyjności),
- polaryzacja rozwoju a wyrównywanie szans,
- małe i średnie przedsiębiorstwa jako lokomotywy rozwoju regionalnego,
- strukturalne bezrobocie a pozarolnicza aktywność na obszarach wiejskich, wykorzystująca także wysoką jakość środowiska i krajobrazu dla zróżnicowanych form oferty turystycznej,
- „Okreśły flagowe” regionu – metropolia Trójmiasta, Słupsk oraz kreowanie nowych biegunów rozwoju (np. Chojnice-Człuchów, Kwidzyn-Gniew),
- pasma europejskiego i krajowego rozwoju zintegrowanego: TEM (A1), TER (kolej), Wisła, Via Hanseatica (Kaliningrad-Trójmiasto-Słupsk-Hamburg) – (droga nr 6)
- lokalne ogniwa rozwoju przedsiębiorczości o znaczeniu regionalnym (np. specjalne strefy ekonomiczne, lokalne strefy rozwoju przedsiębiorczości).

Problemy strategiczne stanowią podstawę do określenia priorytetów rozwojowych województwa pomorskiego w tym:

1. Tworzenie materialnych podstaw egzystencji społeczności regionalnej przez wspieranie rozwoju istniejących i powstawanie nowych przedsiębiorstw kreujących nowe miejsca pracy. Związane jest to z tworzeniem korzystnych warunków do aktywizacji kapitału rodzimego oraz przyciągania kapitału zagranicznego. Efektem ma być uruchomienie mechanizmów prorozwojowych i redukcja bezrobocia szczególnie w części zachodniej (powiaty: człuchowski i bytowski) oraz wschodniej (powiaty: nowodworski, malborski).

2. *Zmniejszenie poziomu bezrobocia poprzez aktywizację zawodową ludności i dostosowanie szkolnictwa do rzeczywistych potrzeb rynku pracy.*
3. *Przyspieszenie rozbudowy i modernizacji infrastruktury komunikacyjnej.*
4. *Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz nadmorskiego położenia dla zróżnicowanych, przyjaznych dla środowiska form turystyki i wypoczynku dających nowe miejsca pracy oraz przyciągających turystów (np. agroturystyka).*
5. *Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej związanej z ochroną środowiska przyrodniczego jako istotnego czynnika równoważenia rozwoju regionu.*
6. *Rozwój obszarów wiejskich obejmujący m.in. restrukturyzację i unowocześnienie produkcji rolnej, tworzenie warunków dla powstawania pozarolniczych źródeł utrzymania ludności wiejskiej, rewitalizację oraz restaurację przestrzeni wiejskiej i krajobrazu kulturowego wsi.*

Wymagania w zakresie ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego i opracowań regionalnych do zmian w Studium.

2.2.2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa 2002 r.

Aktualne na dzień przystąpienia do sporządzenia w 2007 r. projektu „Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Borzytuchom” elementy polityki przestrzennej województwa pomorskiego na obszarze gminy, zawierają informacje i wnioski z planu zagospodarowania przestrzennego województwa i opracowań regionalnych przekazane przez Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku. W sporządzonej zmianie studium wykorzystano następujące materiały:

- pismo Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego w Gdańsku Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego nr DRRP.III.JP.7323-433/07 w sprawie przedstawienia informacji i wniosków z planu zagospodarowania przestrzennego województwa i opracowań regionalnych, Gdańsk 2007 r.,
- Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku czerwiec 2007 r. - Informacje i wnioski Zarządu Województwa Pomorskiego do zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom.

Położenie w strukturze funkcjonalno-przestrzennej województwa.

Informacje.

Gmina Borzytuchom położona jest w wielofunkcyjnej strefie pojeziernej z preferencjami do rozwoju turystyki i rolnictwa ekologicznego. Wchodzi w skład obszarów wymagających szczególnej polityki proturystycznej, wskazanych do rozwoju turystyki kwalifikowanej i agroturystyki.

Gmina znajduje się na obszarach położonych gospodarczo peryferyjnie w stosunku do Trójmiasta, z naturalną tendencją do coraz głębszej peryferyzacji.

Wchodzi w skład wyróżnionych w Planie województwa obszarów problemowych - Obszarów regresu społecznego i gospodarczego (zachodniego) oraz Obszaru zaniedbań w infrastrukturze technicznej terenów wiejskich.

Do głównych problemów zidentyfikowanych na tych obszarach należą:

- a) w obrębie Obszaru regresu społecznego i gospodarczego:
 - stagnacja gospodarcza i strukturalne bezrobocie, zagrożenia rozwoju demograficznego,
 - zagrożenie i degradacja walorów środowiska przyrodniczego przez antropopresję na obszarach użytkowanych i zagospodarowanych rekreacyjnie:

- b) obszarach obrębie Obszaru zaniedbań w infrastrukturze technicznej terenów wiejskich:
- brak dostępności ludności i podmiotów gospodarczych do urządzeń kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków,
 - zagrożenie zasobów i stanu środowiska przyrodniczego w wyniku niskiego poziomu infrastruktury ochrony środowiska.

Ustalenia i wnioski.

Decydujące znaczenie dla przełamania zapóźnienia cywilizacyjnego strefy peryferyjnej regionu będzie miało środowisko przyrodnicze. Jego potencjał może stanowić podstawę dynamizacji rozwoju całego kompleksu społeczno-ekonomicznego, którego ogniwem stanie się nowoczesna gospodarka turystyczna oraz współzależnie z nią funkcjonujące leśnictwo i rolnictwo a także komplementarna wobec nich infrastruktura społeczna i techniczna.

Podstawową zasadą procesu aktywizacji strefy peryferyjnej musi być koncentracja przedsięwzięć inwestycyjnych w wybranych osiedlach i gminach, które odpowiadają kryteriom najwyższej efektywności potencjalnej, co umożliwi wyodrębnienie węzłów (miejscowości) i stref (kilku lub kilkunastu gmin), które dzięki koncentracji przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie infrastruktury wsi tworzyłyby ośrodki i nisze przełamujące negatywne procesy zapóźnienia i oddziałujące na tereny sąsiadujące z nimi. Przestrzeń o charakterze wielofunkcyjnym (rekreacja, leśnictwo, gospodarka wodna, rolnictwo a także osadnictwo funkcjonalnie z nim współzależne) powinna zostać poddana twardym regułom uwarunkowań ekologicznych, których celem musi być ochrona wartości przyrodniczych.

Rola w sieci osadniczej.

Informacje.

Gmina położona jest w obrębie wyróżnionego w strukturze osadniczej województwa Obszaru zachodniego. Główne kierunki przekształceń dotyczą tu przełamania regresu społecznego i gospodarczego m.in. poprzez tworzenie nowych miejsc pracy oraz zapobieganie spadkom ich liczby (czyli utrwalenie bazy ekonomicznej), zwłaszcza w większych, znaczących dla rynku pracy jednostkach osadniczych/węzłach osadnictwa, dobrze skomunikowanych z otoczeniem.

Możliwy jest migracyjny odpływ młodych i lepiej wykształconych ludzi z części wsi położonych na Obszarze zachodnim, prowadzący do starzenia się tych wsi.

Głównymi elementami gminnej sieci osadniczej są wsie: Borzytuchom i Kramarzyny (500-1000 mieszkańców).

Ustalenia i wnioski.

W systemie ośrodków usługowych wieś Borzytuchom stanowi jednostkę gminną. Pozostałe wsie nie będą pełniły istotnej roli w strukturze osadniczej regionu.

Pożądanymi kierunkami działań w Obszarze zachodnim:

- stabilizacja sieci osadniczej i równoważenie struktury demograficznej poprzez zatrzymanie odpływu ludności wskutek rozwoju miejsc pracy w miejscu zamieszkania lub w zasięgu dojazdu do miejsc pracy,
- zatrzymanie odpływu części ludności przedsiębiorczej i dobrze wykształconej poprzez stworzenie atrakcyjnych warunków pracy i zamieszkania (odpowiedni standard życia).

Infrastruktura transportowa.

Informacje.

Przez obszar gminy biegnie droga wojewódzka nr 209 Warszkowo-Suchorze-Bytów oraz lokalna linia kolejowa nr 212 Lipusz-Korzybie (o zawieszonym ruchu pasażerskim).

Ustalenia i wnioski.

Do głównych celów i kierunków rozwoju infrastruktury transportowej województwa zapisanych w Planie, należą:

- 1) poprawa dostępności transportowej województwa, zwłaszcza jego obszarów służących konkurencyjności regionu (porty, centra gospodarcze, obszary rekreacyjne);

2) poprawa spójności regionu - zmniejszenie czasu dostępności do obszaru metropolitalnego oraz centrów podregionów poprzez:

- modernizację dróg dojazdowych do dużych ośrodków koncentrujących miejsca pracy oraz usług ponadlokalnych, w szczególności do aglomeracji trójmiejskiej,

- integrację infrastrukturalną i organizacyjną regionalnego transportu pasażerskiego;

3) poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego i zmniejszenie uciążliwości oraz szkodliwego oddziaływania na otoczenie poprzez:

- tworzenie zhierarchizowanych sieci drogowych regionalnych i miejskich,

- tworzenie struktur przestrzennych minimalizujących ryzyko występowania konfliktów pomiędzy różnymi użytkownikami infrastruktury transportowej, zmotoryzowanymi i niezmotoryzowanymi.

Planowana klasa techniczna drogi wojewódzkiej nr 209 - droga zbiorcza (Z).

Infrastruktura techniczna.

Informacje.

Na terenie gminy znajdują się:

- linia elektroenergetyczna 110kV (z GPZ 110/15kV na terenie m. Bytowa i gm. Kołczygłowy),

- ujęcia wody w miejscowościach: Borzytuchom, Osieki Byt., Chotkowo i Dąbrówka Byt.,

- aglomeracja ściekowa Borzytuchom (miejscowości: Borzytuchom, Dąbrówka Byt., Struszewo, Chotkowo, Jutrzenka, Krosnowo, Osieki, Niedarzyno z oczyszczalnią ścieków w Borzytuchomiu,

- tereny zamknięte związane z linią kolejową nr 212 (w użytkowaniu PKP).

Na terenach położonych wzdłuż rzek Słupi i Kamienicy występują obszary zagrożenia powodziowego o prawdopodobieństwie wystąpienia 1% i 10%. Dla potrzeb planowania ochrony przed powodzią Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej sporządza studium ochrony przeciwpowodziowej, ustalające granice zasięgu wód powodziowych o określonym prawdopodobieństwie występowania oraz kierunki ochrony przed powodzią (Ustawa z dn. 18 lipca 2001 r. Prawo Wodne, art. 79, ze zm.). Obszary zagrożenia powodzią uwzględnia się przy sporządzaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zakres prac inwentaryzacyjnych i modernizacyjnych jest określony w planach i projektach RZGW i Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego.

Według Studium możliwości rozwoju energetyki wiatrowej w województwie pomorskim, w południowej części gminy znajdują się tereny preferowane dla lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Ustalenia i wnioski.

W Planie województwa przewiduje się:

- w zakresie **zaopatrzenia w gaz i ciepło**

- budowę gazociągu wysokiego ciśnienia dn 300 z Bytowa do Słupska oraz stacji redukcyjno-pomiarowej 1° w rejonie wsi Borzytuchom,

- zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii cieplnej,

- w zakresie **zaopatrzenia w energię elektryczną** - budowę wiatrowych parków energetycznych w oparciu o najkorzystniejsze obszary ich lokalizacji wytypowane w Studium możliwości rozwoju energetyki wiatrowej...;

- w zakresie **zaopatrzenia w wodę** - intensyfikację działań związanych z modernizacją i rozbudową wodociągów z uwagi na występujące w tej dziedzinie potrzeby;

- w zakresie **odprowadzania i oczyszczania ścieków** - konieczną rozbudowę i modernizację urządzeń kanalizacyjnych (gmina została zaliczona do grupy gmin przewidzianych do działań w drugiej kolejności);

- w zakresie **ochrony przeciwpowodziowej:**

- a) niedopuszczalna jest zabudowa dolin rzecznych i obszarów narażonych na zalanie wezbranymi wodami powodziowymi. Należy tworzyć warunki zatrzymania wód deszczowych w miejscu ich opadania, tworzyć wodom przestrzeń umożliwiającą opóźniony odpływ;

b) w „Studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” i mpzp należy przyjmować następujące zasady w zakresie ochrony przeciwpowodziowej (w problematyce „regulacji stosunków wodnych”) dla terenów zagrożonych powodzią:

- ochronie planistycznej podlegają urządzenia i obiekty ochrony przeciwpowodziowej, takie jak: wały przeciwpowodziowe, zbiorniki retencyjne mokre i suche, kanały ulgi, przepompownie i wrota przeciwpowodziowe,

- każdorazowo należy dokonywać analiz wpływu zagospodarowania przestrzennego na zagrożenia powodziowe w danej zlewni; należy uwzględnić istniejące obiekty osłony przeciwpowodziowej pod względem możliwości przepustowej i zaprojektować ich dostosowanie do nowych potrzeb lub wprowadzić nowe,

- planowanie przestrzenne na terenach zagrożonych powodzią pociąga za sobą ważne decyzje inwestycyjne dotyczące utrzymania, modernizacji i rekonstrukcji istniejących obiektów osłony przeciwpowodziowej; odpowiednie zapisy powinny się znaleźć w ustaleniach uchwalanych planów,

- planowanie inwestycji na terenach zmeliorowanych powinno być dostosowane do istniejących systemów melioracyjnych, melioracyjnych jeżeli jest to niemożliwe, przewidywać ich odtworzenie,

- na terenach odwadnianych mechanicznie nie należy lokalizować dużych obiektów użyteczności publicznej (np. szpitali), obiektów kosztownych i „wrażliwych” na zalanie (np. produkcja i magazynowanie urządzeń elektronicznych), nie należy stosować podpiwniczeń, podpiwniczeń lokalizacja obiektów planowanych nie może kolidować z urządzeniami melioracyjnymi,

- zainwestowanie terenów zagrożonych powodzią powinno być poprzedzone lub, co najmniej zsynchronizowane z realizacją urządzeń osłony przeciwpowodziowej,

- w celu zmniejszenia spływu wód deszczowych z terenów zabudowanych należy przyjmować jako obligatoryjne, dokonywanie w planach miejscowych analiz możliwości wsiąkania wód opadowych do gruntu, budowy zbiorników retencyjnych, retencji na „zielonych dachach”, stosowania nawierzchni półprzepuszczalnych, wtórnego wykorzystania wód deszczowych itp.,

- zagadnienia zagrożenia powodzią powinny stanowić elementy prognozy wpływu ustaleń planów zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

W zakresie **unieszkodliwiania odpadów komunalnych** - w Wojewódzkim planie gospodarki odpadami województwa pomorskiego przewiduje się, że obszar gminy Borzytuchom będzie obsługiwany przez międzygminny Zakład Zagospodarowania Odpadów Sierzno zlokalizowany na terenie gminy Bytów (ostateczny wybór będzie zależał od decyzji władz lokalnych).

Ochrona środowiska przyrodniczego.

Informacje.

Gmina Borzytuchom leży w zlewni rzeki: Słupi w dorzeczu Bałtyku. Północna i centralna część gminy leży na obszarze Parku Krajobrazowego Dolina Słupi, zaś pozostała jej część - na obszarze otuliny PK. W granicach Parku znajduje się leśny rezerwat przyrody Grodzisko Borzytuchom. Strukturę ekologiczną obszaru uzupełniają fragmenty planowanych w koncepcji sieci ekologicznej województwa elementów sieci ekologicznej: płata lasów kępinko-bytowskich rangi ponadregionalnej oraz korytarza doliny Słupi – rangi regionalnej. Obszary tworzące sieć ekologiczną pełnią rolę ważnych węzłów stabilizujących funkcjonowanie środowiska przyrodniczego oraz kształtujących warunki ekologiczne życia mieszkańców.

Na terenie gminy znajdują się zatwierdzone oraz projektowane obszary **Natura 2000**.

- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Słupi PLB 220002 - zatwierdzony (Rozporządzenie Ministra Środowiska z 21 lipca 2004 r., Dz. U. Nr 229, poz. 2313),

- Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk: Dolina Słupi PLH 220052 - projektowany (zgłoszony do konsult. Min. Środow. z 2007.01.02), **Obszar Natura 2000 Dolina Słupi PLH220052 w**

dniu 10.11.2011 r. decyzją Komisji Europejskiej został uznany za obszar o znaczeniu dla Wspólnoty Europejskiej (Dz. Urz. UE L350/287) nie jest więc obszarem projektowanym.

- Dolina Słupi PLH 220052 (Lista Shadow 2004).

Zgodnie z obowiązującym polskim prawem i decyzjami Komisji Europejskiej oraz trybunału Sprawiedliwości WE, wszystkie propozycje projektowanych obszarów Natura 2000, do czasu ich utworzenia lub odrzucenia, muszą być brane pod uwagę jako potencjalne obszary chronione i podlegać ochronie prawnej, co oznacza, że dla wszystkich tych obszarów należy stosować postępowanie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia lub planu na obszar Natura 2000 i należy uzyskać zezwolenie wojewody zgodnie z art. 33 Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. Dz. U. Nr 92 poz. 880 (Studium ekofizjograficzne województwa....2006).

Północna i środkowa część terenu gminy leży w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 117 Bytów (zbiornik zweryfikowany) oraz projektowanych obszarów najwyższej i wysokiej ochrony zbiornika (ONO i OWO).

W granicach gminy znajdują się prawnie chronione grunty rolne (głównie organiczne) i leśne oraz obszary gruntów niskiej jakości, proponowanych do zalesienia (w tym celu wzmocnienia wewnętrznej spójności sieci ekologicznej i zwartości przestrzennej zbiorowisk leśnych).

Ustalenia i wnioski.

Plan województwa przyjmuje koncepcję spójności i równorzędnej ochrony walorów przyrodniczych i kulturowych oraz krajobrazu, a także formułuje kierunki działań w zakresie ochrony zasobów i walorów środowiska przyrodniczego województwa pomorskiego. Dochodzenie do maksymalnego – proekologicznego modelu ochrony przyrody w woj. pomorskim, winno odbywać się stopniowo w perspektywie okresu realizacji planu. W modelu tym powinny się znaleźć obszary istniejące oraz proponowane do ochrony w ramach sieci Natura 2000.

Zasadnicze kierunki działań polityki przestrzennej:

- bezwzględne zachowanie i podtrzymanie trwałości pozostałości powiązań ekologicznych poprzez uwzględnienie ich w dokumentach planistycznych oraz inwestycyjnych,
- zachowanie i podtrzymanie trwałości pozostałych fragmentów osnowy ekologicznej w postaci izolowanych kęp roślinności, nieużytków, założeń parkowych lub skwerów, z poszukiwaniem możliwości odtworzenia powiązań lub „obejścia” stref zainwestowanych,
- utrzymanie lasów ochronnych oraz wsparcie procesu tworzenia kolejnych wraz ze wzmocnianiem działań proekologicznych oraz uwzględnieniem ich w opracowaniach planistycznych,
- wprowadzenie zalesień jako uzupełnień przestrzennych w obszarach i przy granicach korytarzy i płątów ekologicznych - wzmocniających wewnętrzną spójność całej sieci oraz jako elementu podnoszącego zwartość przestrzenną zbiorowisk leśnych,
- wsparcie procesu przeznaczenia gleb o najniższych klasach przydatności rolniczej na cele zalesień (szczególnie na obszarach pojezierzy),
- przestrzeganie realizacji opracowań planistycznych i prawidłowości ich zapisów w zakresie ochrony gruntów rolnych i leśnych (w opracowaniach ekofizjograficznych do planów miejscowych oraz studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin),
- odtworzenie, wszędzie gdzie to możliwe, zabudowy biologicznej stref brzegowych cieków ograniczających spływ zanieczyszczeń i odtwarzających naturalne korytarze ekologiczne (w pierwszej kolejności dla cieków spływających z pojezierzy),
- opracowanie i wdrożenie technicznych zasad ochrony GZWP i obszarów zasilania zbiorników,
- wyznaczenie obiektów stanowiących zagrożenie dla wód podziemnych i prowadzenie lokalnego monitoringu na koszt właścicieli tych obiektów wg „zasady zanieczyszczający płąci”,
- zmniejszenie zanieczyszczeń ze źródeł obszarowych i punktowych,

- wprowadzenie elementów izolacji technicznej i biologicznej ograniczającej rozprzestrzenianie hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych w obszarach zabudowy mieszkaniowej.

Szczegółowych informacji na temat istniejących i projektowanych form ochrony przyrody, ochrony wód i kopalin udzielają: Wojewódzki Konserwator Przyrody, Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku oraz Geolog Wojewódzki.

Ochrona środowiska kulturowego.

Informacje.

Gmina Borzytuchom położona jest w obrębie regionu historyczno-kulturowego wyróżnionego w Planie jako ziemia bytomska, zaliczonego do obszarów kulturowych o ponadregionalnej randze i wybitnych walorach dziedzictwa kulturowego. Ważniejsze obiekty zabytkowe na obszarze gminy to: dwór w Dąbrówce Bytomskiej, budynki mieszkalne i gospodarcze w Krosnowie, młyn wodny w Jutrzence.

Ustalenia i wnioski.

Wg Planu, zasadniczymi kierunkami rozwoju w zakresie dziedzictwa kulturowego jest utrwalenie wielokulturowej tożsamości historycznej regionu z zachowaniem lokalnych odrębności oraz wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego jako ważnego elementu rozwoju gospodarczego i promocji województwa.

Kierunki polityki przestrzennej w zakresie **ochrony zasobów i walorów środowiska kulturowego** odnoszące się do terenu gminy:

- ochrona i zachowanie krajobrazu kulturowego o najcenniejszych walorach kulturowych i krajobrazowych województwa poprzez ustalenie ochrony w formie parku kulturowego,
- wspieranie działań służących umacnianiu tożsamości regionalnej z zachowaniem różnorodności tradycji, dorobku i dziedzictwa historycznego kaszubskiego,
- ochrona tożsamości kulturowej miejsca (miejscowości, regionu) – objęcie ochroną obszarów zabudowy w sąsiedztwie wartościowych zespołów przestrzennych i ich rekompozycja przestrzenna, pozwalająca na wyeksponowanie wartości cech zespołów,
- łączenie ochrony środowiska kulturowego z ochroną środowiska przyrodniczego poprzez ochronę krajobrazu naturalnego związanego przestrzennie z historycznym założeniem architektonicznym, zachowanie i odtworzenie dawnych układów i funkcji terenów zielonych wraz z infrastrukturą, rewaloryzację parków pod kątem zwiększenia ich atrakcyjności jako miejsc wypoczynku,
- zachowanie i ochrona pradziejowych i wczesnośredniowiecznych mikroregionów osadniczych archeologicznego środowiska kulturowego,
- przeciwdziałanie bezplanowej, chaotycznej parcelacji terenu (szczególnie na Kaszubach),

Wynikające z Planu kierunki działań polityki przestrzennej dotyczące **ochrony krajobrazów** stanowiących o tożsamości gminy, to m.in.:

- ochrona i rewaloryzacja starych układów ruralistycznych oraz części wsi - decydujących o zachowaniu walorów krajobrazowych,
- eksponowanie wsi o wybitnych walorach krajobrazowych, rekompozycja, restylizacja oraz uporządkowanie zabudowy wsi,
- likwidacja obiektów rekreacyjnych wzniesionych z naruszeniem przepisów prawa budowlanego,
- zachowanie i utworzenie warunków ekspozycji panoram widokowych z traskomunikacyjnych na szczególnie interesujące obiekty krajobrazowe (naturalne i architektoniczne),
- rewaloryzacja zagospodarowania urządzonych punktów widokowych i ich odtworzenia, uczytelnienie (odtworzenie) panoram widokowych i ochrona ekspozycji,
- likwidacja bądź neutralizacja widokowa wszelkich elementów obniżających walory krajobrazowe (maskowanie zielenią), likwidacja lub przebudowa obiektów substandardowych.

Ze względu na wybitne walory przyrodniczo-kulturowe teren, w obrębie którego położona jest gmina Borzytuchom wchodzi w skład obszarów szczególnie predysponowanych do utworzenia parku kulturowego - **Parku Kulturowego Ziemi Bytowskiej**.

Szczegółowe warunki w zakresie ochrony wartości kulturowych określa Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku.

Turystyka.

Informacje.

Gmina znajduje się w obrębie strefy pojeziernej. Przez obszar gminy biegnie międzyregionalna trasa rowerowa nr 14 Ustka - Słupsk - Bytów - Brusy - Czersk - ... - w kierunku Grudziądza, przewidziana do realizacji w pierwszej kolejności (częściowo zrealizowana i oznakowana).

Ustalenia i wnioski.

W strefie pojeziernej za wiodącą należy uznać funkcję turystyki krajoznawczej i turystyki kwalifikowanej, dodatkowo zaś - funkcję turystyki rowerowej i agroturystyki.

Główne kierunki przekształceń:

a) w zakresie turystyki krajoznawczej

- rozwój turystyki na obszarach chronionych, cennych przyrodniczo i krajobrazowo, na których istnieją ograniczenia funkcji gospodarczej i dla których turystyka jest szansą rozwoju,
- ograniczenie negatywnego oddziaływania ruchu i zagospodarowania rekreacyjnego na zasoby przyrodnicze, kulturowe i krajobraz terenów rekreacyjnych,
- realizacja infrastruktury ograniczającej penetrację turystyczną (szlaki piesze, trasy rowerowe, miejsca piknikowe),
- wykorzystanie unikatowych krajowych i europejskich walorów wybitnego dziedzictwa kulturowego i krajobrazu Kaszub oraz atrakcyjności pojezierzy,
- uporządkowanie istniejącego zainwestowania turystycznego zagrażającego czystości jezior poprzez podniesienie standardu oraz uporządkowanie gospodarki ściekowej,
- budowa przestrzeni turystycznej i zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego przyjaznego środowisku,
- ochrona przed zainwestowaniem brzegów niezagospodarowanych,
- lokalizacja inwestycji turystycznych o wysokim standardzie na terenach o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych, bez pomniejszania walorów rekreacyjnych obszaru,
- wytyczenie i urządzenie szlaków turystyki pieszej i rowerowej, zgodnie z ideą „tu bezpiecznie zaparkuj, dalej jedź rowerem lub idź pieszo”,
- pełniejsze wykorzystanie sieci osadniczej, szczególnie większych wsi, do realizacji bazy noclegowej, w tym wykorzystanie na cele rekreacyjne oraz obsługi obiektów pełniących obecnie inne funkcje, np. adaptacja obiektów architektury wiejskiej na bazę noclegową;

b) w zakresie turystyki kwalifikowanej

- zagospodarowanie turystyczne szlaku wodnego na rzece Słupi, przystosowanie go do rekreacji, budowa przystani wodnych i miejsc biwakowych dla potrzeb spływów kajakowych,
- rozbudowa zaplecza umożliwiającego rozwój żeglarstwa i innych sportów wodnych,
- ochrona i rewaloryzacja wędkarskiej przestrzeni rekreacyjnej, tworzenie stanic wędkarskich,
- rozbudowa i poprawa standardów bazy noclegowej i gastronomicznej w rejonach turystycznych,
- przekształcenie w zaplecze obsługi turystyki kwalifikowanej istniejących obiektów wczasowych i turystycznych;

c) w zakresie turystyki rowerowej i agroturystyki

- realizacja planowanych tras rowerowych; w miarę wzrostu natężenia ruchu rowerowego należy dążyć do podnoszenia standardów technicznych tras rowerowych, jak i ich otoczenia, w tym zapewnienia miejsc parkingowych dla rowerów przy dworcach, przystankach PKS, urzędach, szkołach itp.,

- rozwój agroturystyki obejmującej pobyty wypoczynkowe w gospodarstwach rolnych, prywatnych domach i pokojach wynajmowanych na terenach odznaczających się wysokimi walorami krajobrazu.

Zadania służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, które zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Pomorskiego.

Program operacyjny rozwoju regionalnego województwa pomorskiego na lata 2001-2002 (Uchwała nr 363/XXVIII/01 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29.01.2001 r.):

Priorytet IV Poprawa infrastruktury obszarów wiejskich województwa pomorskiego:

- działanie 1 - Realizacja inwestycji poprawiających stan środowiska i bezpieczeństwa przeciwpowodziowego,
- działanie 2 - Wdrożenie Programu odnowy wsi pomorskiej.

Program operacyjny województwa pomorskiego PHARE 2002 i 2003. Spójność społeczna i gospodarcza. (Uchwała nr 535/XXXIX/02 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 18.02.2002 r.) - w programie tym nie ujęto zadań odnoszących się do obszaru gminy.

W zakresie **zadań rządowych**, służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych (art. 48) ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80 poz. 717 z późn. zm.) informacji udziela wojewoda. **Obecnie w/w informacji udziela marszałek województwa pomorskiego (na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 199).**

Informacje i wnioski wynikające z polityki przestrzennej województwa przedstawiono w części graficznej ujednoczonej diagnozy „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytucho - uwarunkowania rozwoju” - materiałach planistycznych sporządzonych na potrzeby projektowanych zmian w studium:

- „Uwarunkowania - opracowania regionalne - plan województwa”,
- „Uwarunkowania - opracowania regionalne - rejonu przyrodniczo-turystyczne”,
- „Uwarunkowania - opracowania regionalne - obszary priorytetowe dla ochrony i kształtowania krajobrazu”,
- „Uwarunkowania - opracowania regionalne - strefy priorytetowe dla ochrony i kształtowania krajobrazu”,
- „Uwarunkowania - opracowania regionalne - istniejące i proponowane formy ochrony krajobrazu”,
- „Uwarunkowania - opracowania regionalne - wybrane kierunki rozwoju energetyki”
- „Uwarunkowania - opracowania regionalne - ekologiczne ograniczenia lokalizacji elektrowni wiatrowych”,
- „Uwarunkowania - opracowania regionalne - prawne i krajobrazowe ograniczenia obszarowe lokalizacji elektrowni wiatrowych”,
- „Uwarunkowania - opracowania regionalne - potencjalne możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych”.

2.2.3. Zmiana planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2009 r.

W trakcie sporządzenia opracowania wymagania w zakresie ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego województwa uzupełnione zostały o ustalenia „Projektu zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego”, przyjętego uchwałą Nr 11/175/09 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 12 stycznia 2009 roku. W sporządzonej zmianie studium wykorzystano następujące materiały:

- „Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego do planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego” oprac. zbiorowe pod redakcją Jarosława Czochańskiego i Joanny Lemańczyk. Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku. Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego. Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Słupsk/Gdańsk 2007 r.
- „Projekt zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego”, generalny projektant dr inż. Feliks Pankau, Gdańsk, 2009 r.
- Uchwała Nr 11/175/09 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 12 stycznia 2009 roku w sprawie: przyjęcia projektów zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego i Planu zagospodarowania przestrzennego obszaru metropolitalnego wraz z Prognozami ich oddziaływania na środowisko.

Zmiana planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego (przyjęta uchwałą Nr 11/175/09 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 12 stycznia 2009 roku), stanowi przestrzenne skonkretyzowanie aktualnych celów strategicznych polityki regionalnej województwa pomorskiego sformułowanych w oparciu o:

- „Strategię rozwoju województwa pomorskiego”, przyjętą uchwałą nr 587/XXXV/05 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 18 lipca 2005 roku),
- prace studialne i opracowania planistyczne do aktualizowanej Strategii rozwoju województwa pomorskiego.

Zmiana planu zagospodarowania przestrzennego województwa zawiera następujące ustalenia odnoszące się (pośrednio lub bezpośrednio) do gminy Borzytuchom przy sporządzaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego:

System ochrony środowiska przyrodniczego

Zadania polityki przestrzennej:

- Dążenie do poprawy ciągłości przestrzennej systemu obszarów chronionych i powiązań ekologicznych, zapewniających trwałość i różnorodność gatunkową zasobów biosfery oraz stabilność procesów przyrodniczych.

Zasady polityki przestrzennej:

- Kształtowanie spójności systemu obszarów chronionych i powiązań ekologicznych województwa winno odbywać się, w postaci dwóch komplementarnych podsystemów przestrzennych:
 - przyrodniczych obszarów chronionych - ustanowionych prawnie i zapewniających trwałość najcenniejszych wartości naturalnych,
 - powiązań ekologicznych - płątów i korytarzy ekologicznych, gwarantujących spójność terytorialną i tworzących podstawę funkcjonowania środowiska.
- Korytarze ekologiczne muszą spełniać następujące warunki:
 - zachowywać ciągłość przestrzenną i mieć dostateczną szerokość określaną w dokumentach planistycznych gmin,
 - charakteryzować się wysokim stopniem zachowania naturalnych warunków pokrycia terenu,
 - gwarantować zmienność siedlisk i typów środowiska dogodnych do rozprzestrzeniania gatunków,
 - zapewniać niezbędne warunki dla bytowania i wędrówek zwierząt oraz wypoczynku i rekreacji ludności.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- Utrzymanie ustanowionych form ochrony przyrody: parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, obszary NATURA 2000, pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.

- Ukształtowanie struktury powiązań ekologicznych regionu składającej się z 10 leśnych i rolno-leśnych płatów ekologicznych o randze ponadregionalnej i regionalnej oraz 19 korytarzy ekologicznych o randze ponadregionalnej i regionalnej. Należą do nich:

- **Płat ekologiczny lasów kępicko-bytowskich**

Duży obszar leśny na zachodnim krańcu województwa, położony w centralnej części Wysoczyzny Polanowskiej, pomiędzy miastami Sławno, Miastko i Bytów.

Od Kępic w kierunku południowo-wschodnim przybiera bardziej zwarty charakter;

- **Korytarz ekologiczny pojezierny - północny**

W granicach województwa obejmuje środkowo-zach. część lasów Poj. Iławskiego i dolinę rzeki Liwy, którą dociera do korytarza Wisły. Główny ciąg korytarza przekracza Wisłę na linii kompleksu leśnego poniżej miejscowości Sadlinki po wsch. stronie doliny. Druga (północna) odnoga korytarza przebiega od kompleksu leśnego w rejonie Sadlinek po stronie wsch. doliny do kompleksu leśnego w sąsiedztwie rezerwatów Wiosło Małe i Wiosło Duże, dalej (doliną rzeki Struga Młyńska) do kompleksów leśnych w rejonie miejscowości i rezerwatu Udzierz. Tu następuje rozdzielenie linii przebiegu korytarza na część pn., biegnącą pn. krańcem Borów Tucholskich w rejon Jez. Wdzydze oraz pd., przez centralną część Borów Tucholskich w rejonie doliny rzeki Brdy. Dalej pn. fragment korytarza biegnie przez kompleksy leśne wzdłuż doliny Wdy, a następnie doliny Słupi na zach. ku lasom Pojezierza Drawskiego, zaś fragment pd. poprzez lasy Wdeckiego i Tucholskiego Parku Krajobrazowego, wzdłuż doliny Brdy i w rejonie Parku Narodowego Bory Tucholskie, w kierunku pd.-zach., lasami ku dolinie Gwdy. Ten fragment krajowego korytarza lokuje się w obrębie wielkiego płatu ekologicznego Borów Tucholskich i wspólnie z nim odgrywa ogromną rolę jako ostoja przyrodnicza, kształtując warunki zachowania różnorodności biologicznej całej środkowo-północnej Polski.

- Strukturę powiązań ekologicznych regionu uzupełniają ponadto mniejsze korytarze ekologiczne w tym lasów między Słupią i Łupawą.
- Prowadzenie w korytarzach ekologicznych czynnych działań ochronnych, rekultywacyjnych, rewaloryzacyjnych i restytucyjnych, dla zachowania walorów naturalnych.

System ochrony środowiska kulturowego

- Ochrona i odnowa charakterystycznych zasobów dziedzictwa kulturowego regionu, w tym m.in.: układów ruralistycznych, zabytków wsi pomorskiej, dziedzictwa rzeczno, dziedzictwa budownictwa drewnianego (przede wszystkim dziedzictwo kulturowe m. in. Ziemi Słupskiej, Kaszub), obiektów dziedzictwa techniki (w tym systemów hydrotechnicznych), kultury materialnej zespołów zieleni urządzonej.
- Uwzględnianie w dokumentach strategicznych i planistycznych stref koncentracji elementów dziedzictwa kulturowego wymagających szczególnej ochrony wartości kulturowych i krajobrazowych:

- **Obszar ziemi bytowskiej**

Obszar wybitnych, bardzo wysokich i wysokich walorów przyrodniczo-kulturowych. Jednostki: ziemia bytowska, ziemia czerska, ziemia kościerska (pas leśny); obecność stanowisk archeologicznych z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza (kultury łużycka i pomorska); charakterystyczne cechy budownictwa ludowego w postaci występowania dymnikowego dachu naczółkowego, oraz podcienia narożnego pierwotnego, występowanie budownictwa ryglowego (mur pruski); wysokie i średnie nasycenie najcenniejszymi obiektami zabytkowymi - przewaga rezydencyjnych i mieszkalnych; występowanie zachowanych historycznych struktur osadniczych, na ograniczonym obszarze występowanie lokacyjnych zwartych wsi kmiecych; zwarte występowanie budownictwa ryglowego typu glino-bitego.

- Bezwzględna ochrona przedpola ekspozycji bądź poprawa wyeksponowania m.in. przez ograniczenie wprowadzania zabudowy, zalesień, reklam wielkoformatowych i innych przekształceń, ochronę charakterystycznych akcentów i dominant, odtwarzanie wartościowych elementów obiektów zabytkowych i historycznych sylwet panoramicznych.

- Bezwzględne zachowanie przedpola ekspozycyjnego przez ograniczenie wprowadzania zabudowy, zalesień, reklam wielkoformatowych i innych przekształceń mogących przesłonić ekspozycję lub obniżyć walory krajobrazu wzdłuż ciągów widokowych, w tym:
 - na odcinkach drogowych (DW209) Bytów - Borzytuchom oraz Kołczygłowy - Suchorze eksponujących enklawy harmonijnego krajobrazu rolniczego.
- W gminnych dokumentach planistycznych należy określić:
 - elementy i obszary charakterystyczne dla krajobrazu kulturowego miejscowości oraz szczegółowe zasady ich przekształceń;
 - strefy krajobrazu zdegradowanego oraz zasady i kierunki ich przekształceń;
 - sposoby rekompozycji, restylizacji i uporządkowania chaotycznych układów zabudowy;
 - zasady zagospodarowania punktów widokowych i ochrony panoram widokowych.
- Podejmowanie czynnych działań - restytucji, rewaloryzacji i rekultywacji elementów przyrodniczych i architektoniczno-kulturowych decydujących o zachowaniu lub przywróceniu walorów krajobrazowych specyficznych dla poszczególnych typów obszarów.

Ochrona zasobów środowiska

Zadania polityki przestrzennej:

- Zachowanie i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego (abiotycznego - kopaliny, gleby, wody, powietrze i biotycznego - bioróżnorodność), kształtującymi jakość przestrzeni, warunki życia i zrównoważony rozwój regionu ze szczególnym uwzględnieniem rekreacji i turystyki.

Zasady zagospodarowania przestrzennego:

- Zagospodarowanie przestrzeni w sposób umożliwiający podjęcie eksploatacji udokumentowanych złóż kopalin w przyszłości.
- Planowanie zagospodarowania złóż kopalin z uwzględnieniem potrzeby ochrony walorów krajobrazowych.
- Eksploatacja surowców mineralnych przede wszystkim na obszarach objętych obecnie wydobywaniem i podejmowanie wydobywania na nowych terenach tylko w sytuacjach gdzie przeciwwskazania środowiskowe nie przeważają opłacalności ekonomicznej.
- Racjonalne i ekologiczne gospodarowanie zasobami wodnymi.
- Oszczędne gospodarowanie przestrzenią szczególnie na obszarach istotnych z punktu widzenia ochrony bioróżnorodności.
- Podejmowanie działań ochronnych na obszarach wzmożonych zjawisk morfodynamicznych zagrażających bezpieczeństwu obiektów i ludności jedynie w niezbędnym i ekonomicznie uzasadnionym zakresie - zarówno na obszarze wybrzeża morskiego o genezie erozyjnej (klifowe), jak i w głębi lądu.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

Ochrona litosfery i zasobów kopalin

- W gminnych dokumentach planistycznych należy:
 - wyznaczyć obszary o znacznych spadkach (nachyleniu terenu) oraz zagrożone ruchami masowymi, przy jednoczesnym ograniczaniu zabudowy;
 - określić działania zapewniające ochronę złóż zasobów geologicznych.
- Rewaloryzacja i rekultywacja największych powierzchniowo obszarów o cechach rzeźby przekształconych antropogenicznie, w kierunku przywrócenia im charakteru zbliżonego do naturalnego - w szczególności na obszarach przemysłowych i poeksploatacyjnych - m.in. w powiatach: bytowskim.

Ochrona gruntów leśnych i rolnych

- Zachowanie (niepomniejszanie) co najmniej obecnej powierzchni terenów leśnych i stosowanie kompensacji przyrodniczej przy przeznaczenia na cele nieleśne.
- Powiększanie areалу gruntów leśnych przez zalesianie gruntów o najniższych walorach produkcyjnych i zagrożonych procesami erozyjnymi, wzmacniające ich ekologiczną

stabilność, spójność przestrzenną struktur ekologicznych - szczególnie w centralnej, pojeziernej części województwa oraz w zdefiniowanych korytarzach ekologicznych.

- Ochrona gleb o najlepszych o najwyższej przydatności rolniczej szczególnie na obszarach Żuław Wiślanych, pasa pobrzeży oraz pojezierzy - Starogardzkiego, Ławskiego, Krajeńskiego i fragmentów Kaszubskiego.

Ochrona zasobów i jakości wód

- Objęcie ochroną jezior lobeliowych i dystroficznych na obszarze całego województwa.
- Zachowanie istniejących terenów hydrogenicznych - wód powierzchniowych, mokradeł i torfowisk oraz odtwarzanie i odnawianie obszarów tzw. małej retencji dla utrzymania i powiększania zasobów wodnych oraz kształtowania właściwego stanu stosunków wodnych.
- Zachowanie i renaturalizacja biegu cieków przymorskich - w szczególności stanowiących miejsca bytowania gatunków ryb wędrownych - łososia, troci i certy - w tym w zlewni Słupi oraz udroźnienie odcinków rzek pojeziernych dla wędrówki ryb.

Ochrona powietrza

- Bezwzględna ochrona zadrzewień, zakrzewień i istniejących terenów zieleni urządzonej - jako elementów naturalnych utrzymujących dobre warunki klimatu lokalnego i ograniczających rozprzestrzenianie zanieczyszczeń oraz hałasu.

Kształtowanie systemu osadniczego województwa

Zadania polityki przestrzennej:

- Poprawa spójności sieci osadniczej województwa z przestrzenią Polski, Europy i Regionu Morza Bałtyckiego, umożliwiającą wzrost aktywności społecznej i gospodarczej mieszkańców województwa w relacjach krajowych i międzynarodowych.
- Optymalizacja przestrzennej struktury regionu poprzez udostępnienie zasobów, ochronę walorów oraz wydzielenie obszarów przeznaczonych na cele gospodarcze, wzmacniających efektywność i konkurencyjność województwa.

Zasady zagospodarowania przestrzennego:

- Wyrównywanie szans dostępu do usług publicznych i pracy na obszarze województwa, poprzez wykorzystanie hierarchicznej sieci ośrodków dla połączenia szerokiego zakresu i wysokiej jakości oferty z obiektywnymi uwarunkowaniami jej realizacji.
- Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym funkcjonowania powiązań: dom - praca - usługi, zapewniające - przy wysokiej jakości środowiska zamieszkania - minimalizację potrzeb transportowych i ograniczenie zużycia energii i emisji do środowiska, związanych z przemieszczaniem się.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- Utrzymanie policentrycznego charakteru osadnictwa przez:
 - wzmocnienie rangi ośrodków subregionalnych i lokalnych przez kreowanie przestrzeni miejskiej wysokiej jakości,
 - ukształtowanie ośrodków subregionalnych, lokalnych i ponadgminnych na centra życia miejsko-wiejskiej społeczności zamieszkałej na obszarze obsługi ośrodka.
- Przeciwdziałanie procesom suburbanizacji wokół ośrodków subregionalnych przez krystalizację sieci osadniczej w ich otoczeniu, co ma również wpływ na ochronę wartości krajobrazowych.
- Tworzenie przygotowanych planistycznie i infrastrukturalnie terenów inwestycyjnych dla strategicznych przedsięwzięć gospodarczych przez wyznaczenie w strukturze przestrzennej gmin obszarów wyłączonych z inwestycji mieszkaniowych i z inwestycji związanych z podstawową obsługą mieszkańców.
- Obszary atrakcyjne dla rozwoju turystyki i rekreacji należy wyłączyć z intensywnego monofunkcyjnego osadnictwa i inwestycji gospodarczych kolidujących z usługami turystyki.

- Na obszarach cennych z punktu widzenia dziedzictwa kulturowego oraz posiadających wybitne wartości krajobrazu kulturowego, ważne dla kształtowania tożsamości regionu, należy:
 - planować nowe rozwiązania transportowe, jednocześnie chroniąc historyczne trakty i związane z nimi elementy zagospodarowania i urządzenia, w tym zachować i udostępnić dla celów turystyki historyczne drogi bite, brukowe, aleje przydrożne, kuźnie i karczmy;
 - kształtować sieć osadniczą i nowe zainwestowanie mieszkaniowe oraz gospodarcze w powiązaniu z ochroną oryginalnych urządzeń i rozwiązań z zakresu techniki i infrastruktury (systemy wodne, irygacyjne, kanały i akwedukty, elektrownie, linie kolejowe, tunele, wiadukty);
 - uwzględniać w procesach inwestycyjnych związanych z rozwojem jednostek osadniczych ochronę urządzonych terenów zielonych, parków i zbiorników wodnych;
 - stosować wzorce rozwoju przestrzennego obszarów zainwestowanych zmierzające do wyeksponowania atrakcji turystycznych, stworzenia właściwej oprawy dla zlokalizowanych na tych obszarach cennych obiektów i jednocześnie zapewnienie obsługi ruchu turystycznego;
 - przyjąć wzorce rozwoju jednostek osadniczych uwzględniających ochronę zabytków i historycznych układów urbanistycznych i ruralistycznych, jak również umożliwiających ich efektywną ekonomicznie rewitalizację.
- Wprowadzanie do gminnych dokumentów planistycznych uregulowań umożliwiających egzekwowanie zakazu przeznaczania na nowe tereny osadnicze oraz inwestycyjne obszarów spełniających funkcje retencyjne lub zalewowe, w zakresie ochrony przeciwpowodziowej.

Hierarchia ośrodków i obszary obsługi

- Przyjmuje się hierarchię ośrodków obsługi mieszkańców i gospodarki, w tym:

Ośrodki subregionalne

- Potencjalne ośrodki II rzędu: Kościerzyna, Bytów, Kartuzy.
- Miasta powiatowe powyżej 35 tys. mieszkańców, koncentrujące funkcje, których obszar oddziaływania przekracza granice powiatu (szpitale specjalistyczne, szkoły wyższe, centra kultury i sztuki, centra sportu i rekreacji, usługi komercyjne wyższego rzędu) - jednym z czynników wpływających na lokalizację takich usług jest własny potencjał ludnościowy ośrodka, wzmacniany przez ludność miejskiego obszaru funkcjonalnego.

Obszary obsługi

- Słupski obszar obsługi:
 - centrum obszaru obsługi - Słupsk;
 - terytorium obszaru obsługi: powiaty: słupski i **bytowski**.

Kształtowanie lokalnych elementów systemu osadniczego

Zasady zagospodarowania przestrzennego:

- Stosowanie wzorców rozwoju przestrzennego, zapewniających najefektywniejsze wykorzystanie obszarów istniejącego zainwestowania oraz minimalizujących ekspansję na nowe obszary zainwestowania kosztem przestrzeni otwartych.
- Udostępnianie do zabudowy i zainwestowania kolejnych terenów zgodnie z potrzebami budowy całościowych struktur przestrzennych.
- Wyłączenie z osadnictwa i zainwestowania gospodarczego obszarów produkcji rolnej i leśnej.
- Prowadzenie oszczędnej gospodarki terenami istniejącego i potencjalnego zainwestowania.
- Wyłączenie z osadnictwa i zainwestowania gospodarczego określonych obszarów w celu ochrony przestrzeni otwartych, jako elementu kształtowania ładu przestrzennego, w tym przeciwdziałanie „rozlewaniu się” obszarów zainwestowania.

- Domykanie granic zainwestowania - wyznaczanie obszarów rozwojowych tak, aby ekspansja zainwestowania na każdym etapie kształtowała czytelną krawędź terenów zagospodarowanych, przy czym należy:
 - wypełniać luki w zainwestowaniu, nie stanowiące chronionych przestrzeni otwartych;
 - kontynuować zabudowę wykraczającą poza istniejący obszar zainwestowania zgodnie z charakterem jednostki osadniczej.
- Minimalizowanie konfliktów - planowanie obszarów monofunkcyjnych ograniczone do przypadków, gdy istnieje zagrożenie konfliktami funkcjonalnymi i przestrzennymi planowanego zagospodarowania z funkcjami mieszkaniowymi, usługowymi oraz rekreacyjnymi.
- Atrakcyjne i przyjazne dla pracowników kształtowanie obszarów przemysłowych.
- Ustalanie wewnątrz obszarów rozwojowych - niezależnie od przestrzeni otwartych położonych poza ich granicami - wielkości (proporcji) i ewentualnie granic terenów biologicznie czynnych, a także zasad ich ochrony.

Infrastruktura społeczna

Zasady zagospodarowania przestrzennego:

- Optymalizacja sieci obiektów i urządzeń edukacji, ochrony zdrowia, kultury i sportu.
- Polepszenie ich dostępności przestrzennej przez zapewnienie sprawnej obsługi komunikacją publiczną.
- Lokalizację nowych inwestycji (np. oferty edukacji na poziomie wyższym - I stopień - bez konieczności zmiany miejsca zamieszkania).

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- Rozwój w pierwszej kolejności infrastruktury edukacyjnej przedszkolnej, podstawowej i gimnazjalnej w gminach, w których udział ludności w wieku przedszkolnym i szkolnym jest wyższy od przeciętnej dla województwa.

Kultura i sztuka

- Kształtowanie struktury przestrzennej infrastruktury kultury i sztuki przez:
 - wzmocnienie rangi Trójmiasta i Malborka - jako głównych ośrodków animujących wydarzenia kulturalne o znaczeniu europejskim, krajowym i regionalnym;
 - ukształtowanie na obszarze województwa pomorskiego ośrodków kultury upowszechniających i prezentujących kulturę i dziedzictwo kulturowe Pomorza o znaczeniu krajowym i regionalnym (Chojnice, Kwidzyn, Słupsk, Wejherowo), subregionalnym (Lębork, Starogard Gdański, Tczew, Bytów, Gniew, Człuchów, Hel, Jastarnia, Kartusy, Kościerzyna, Miastko, Nowy Dwór Gdański, Pelplin, Puck, Sztum, Ustka, Władysławowo).
- Budowa, rozbudowa i modernizacja instytucji kultury wyspecjalizowanej (np. filharmonia, opera, teatry, muzea), uzupełnienie i rozbudowę sieci placówek kultury oraz poprawa warunków lokalowych istniejących obiektów kultury.

Sport, kultura fizyczna i rekreacja

- Kształtowanie struktury przestrzennej infrastruktury sportu, kultury fizycznej i rekreacji przez:
 - budowę (rozbudowa, odbudowa) i remont otwartych i zamkniętych obiektów sportowych niepowiązanych z infrastrukturą szkolną (baseny, boiska, hale sportowe, korty, ścieżki zdrowia oraz inne obiekty dla potrzeb aktywnego trybu życia) w ośrodkach sportowych ponadregionalnych oraz w ośrodkach: subregionalnych I rzędu (m. in. Słupsk), subregionalnych i potencjalnych subregionalnych II rzędu (m. in. Bytów) oraz miastach obszaru metropolitalnego.

Kształtowanie warunków przestrzennych rozwoju gospodarczego

Zadania polityki przestrzennej:

- Kształtowanie warunków dla rozwoju gospodarki opartej na wiedzy.

- Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich, w tym szczególnie obszarów strukturalnie słabych, gwarantujący zachowanie właściwego stanu środowiska i wiejskiego charakteru krajobrazu.
- Kształtowanie przestrzeni rolniczej w sposób sprzyjający prowadzeniu gospodarki rolnej dostosowanej do predyspozycji użytkowych obszaru i pojemności środowiska naturalnego.

Zasady zagospodarowania przestrzennego:

- Kształtowanie warunków do efektywnej współpracy sektorów B+R ze środowiskiem gospodarczym przez rozwój dzielnic wiedzy i parków naukowo-technologicznych.
- Dostosowywanie charakteru i intensywności gospodarowania rolniczego do lokalnego potencjału agroekologicznego.
- W procesie przekształceń przestrzeni rolniczej, m.in. związanej ze zmianami własnościowymi i zalesianiem, zachowywanie wiejskiego krajobrazu kulturowego i założeń przestrzennych związanych z zabytkowymi zespołami folwarcznymi i dworsko-parkowymi.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- Rozwój infrastruktury dla integrującej potencjał naukowo-badawczy z sektorem gospodarczym.
- Inwestycje ukierunkowane na tworzeniu przede wszystkim w ośrodkach subregionalnych i potencjalnych centrów transferu technologii, inkubatorów przedsiębiorczości, parków technologicznych.

Rozwój gospodarki turystycznej

Zadania polityki przestrzennej:

- Rozwój całorocznej oferty turystycznej opartej o walory przyrodniczo-kulturowe i krajobrazowe oraz funkcje miejskie i metropolitalne.

Zasady zagospodarowania przestrzennego:

- Dążenie do wielofunkcyjności i możliwości całorocznego użytkowania obiektów turystyki i rekreacji.
- Rozwój bazy noclegowej w pierwszej kolejności w oparciu o możliwości adaptacji istniejącej zabudowy dotychczas pełniącej inne funkcję.
- Realizacja zagospodarowania turystycznego i urządzeń rekreacji jako atrakcji towarzyszących trasom turystycznym wykorzystywanym masowo.
- Spójne kształtowanie systemu szlaków turystycznych, których przebiegi powinny być kształtowane z myślą o zachowaniu hierarchii, potrzebach różnych użytkowników, ponadto łączyć się w sieć o zasięgu międzyregionalnym i międzynarodowym.
- Ograniczanie presji turystycznej na obszary wrażliwe przyrodniczo i krajobrazowo.
- Poprawa jakości i estetyki stref intensywnego zagospodarowania turystycznego, tak, aby odpowiadały potrzebom regeneracyjnym człowieka.
- Rozwój infrastruktury turystyki krajoznawczej: opartej przede wszystkim na: europejskim znaczeniu Gdańska i Malborka oraz krajowych ośrodków koncentrujących i prezentujących dziedzictwo kulturowe (przede wszystkim morskie, Żuław Wiślanych i Powiśla, Kaszub, Kociewia i Ziemi Słowińskiej), w tym m. in. Bytów.
- Rozwój infrastruktury agroturystyki na terenach odznaczających się wysokimi walorami krajobrazu - np. m. in. na Pojezierzu Kaszubskim, Pobrzeżu Kaszubskim.
- Rozwój infrastruktury turystyki ekologicznej: na obszarach chronionych, cennych przyrodniczo i krajobrazowo, na których istnieją ograniczenia dla funkcji gospodarczych - w szczególności w parkach narodowych, parkach krajobrazowych, leśnych kompleksach promocyjnych.
- Utworzenie szlaków i tematycznych produktów turystycznych, wykorzystujących kulturowe, przyrodnicze i krajobrazowe walory województwa.

Strefa pojezierna:

- Kompleksowa budowa systemu szlaków i informacji turystycznej na terenach powiatów: bytowskiego, chojnickiego, kartuskiego, kościerskiego i lęborskiego w ramach projektu „Kaszubski Pierścień”.

Szlaki turystyczne:

- Rozwój szlaków turystyki wodnej, jako elementu integrującego obszary rekreacyjne województwa.
- Zagospodarowanie turystyczne szlaków wodnych (stworzenie przystani, stanic, miejsc biwakowych i oznakowanie) na rzekach w tym m. in.: Słupi, Łupanie) oraz ich dopływach.
- Ustala się sieć tras rowerowych składającą się z systemów tras o znaczeniu regionalnym, ponadregionalnym i międzynarodowym (zapis planu i rysunek mają charakter wytycznej).
- Układ tras międzynarodowych nawiązujący do systemu EURO-VELO (zrealizowane trasy jeśli mają nosić nazwę EURO-VELO winny uzyskać akceptację Europejskiej Federacji Cyklistów) tworzą m. in.:
 - trasa nr 1 - Hanzeatycka Trasa Rowerowa R-10 - przebiegająca wzdłuż wybrzeża Bałtyku województwo zachodniopomorskie - Zaleskie - Ustka - Łeba - Władysławowo - Puck - Gdynia - Sopot - Gdańsk - Stegna - Nowy Dwór Gdański - Kępiny Małe – warmińsko-mazurskie (Elbląg); punkty węzłowe: Ustka, Gdańsk; należy wymienić również możliwość połączenia promowego Krynicy Morskiej przez Zalew Wiślany do Elbląga, Tolkmicka, Fromborka.
- Proponowany układ tras międzyregionalnych jest uzupełnieniem układu tras międzynarodowych o elementy powiązań międzyregionalnych, stanowi także dodatkowe połączenia pomiędzy trasami międzynarodowymi.
- Na układ tras międzyregionalnych składają się m. in.:
 - trasa **nr 11 - Trasa Tysiąca Jezior**: województwo zachodniopomorskie - Miłocice - Miastko - Bytów - Sulęczyń - Kościerzyna - Skórcz - Gniew - Kwidzyn - Prabuty - Połatki - województwo warmińsko-mazurskie (Iława); punkty węzłowe: Bytów;
 - trasa **nr 12 - Trasa Zamków Polski Północnej**: województwo zachodniopomorskie - Czarne - Człuchów - Chojnice (z odgałęzieniem Silno - kujawsko-pomorskie Tuchola) - Konarzyny - Bytów - Sulęczyń - Kościerzyna - Stara Kiszewa - Skarszewy - Tczew - Malbork - Sztum - Gniew - Pieniążkowo - województwo kujawsko-pomorskie (Grudziądz); punkty węzłowe: m. in. Bytów,
 - trasa **nr 14** - (Grudziądz) województwo kujawsko-pomorskie - Gardeja - Ustka - Słupsk - Bytów - Brusy - Czersk; punkty węzłowe: Ustka, Bytów;
 - trasa **nr 15** - (Polanów) województwo zachodniopomorskie - Korzybie - Sucharze („Trasa Pałaców i Zamków”).
- Układ tras regionalnych składający się z tras i szlaków rowerowych ujętych w opracowaniach projektowych (częściowo zrealizowanych, oznakowanych) uzupełnionych o nowe elementy, które wraz z trasami wyższej rangi wiążą główne ośrodki regionalne województwa tworzą m. in. trasy:
 - trasa **nr 137** Czarna Dąbrówka – Borzytuchom - Tuchomie - Studzienice - Parchowo „**Pętla Bytowska**” („Pętla Kaszubska”).
- Stworzenie systemu węzłów obsługi ruchu rowerowego o znaczeniu kluczowym.
- Rozwój istniejących i tworzenie nowych szlaków kulturowych oraz innych produktów turystycznych opartych o tożsamość kulturową miejsca (listy nie mają charakteru zamkniętego) m. in. o zasięgu regionalnym:
 - Szlak Dworów i Pałaców (rozwój terytorialny Szlaku Dworów i Pałaców Północnych Kaszub),
 - Szlak najstarszych elektrowni wodnych,
 - Kaszubski Pierścień.

Infrastruktura transportowa**Zadania polityki przestrzennej:**

- Zwiększenie dostępności transportowej województwa w skali międzynarodowej, zwłaszcza w powiązaniach z krajami Unii Europejskiej i obszarami metropolitalnymi Regionu Morza Bałtyckiego.
- Poprawa wewnętrznej spójności i efektywności regionalnego systemu transportowego, zapewnienie dobrej dostępności do ważnych ośrodków i obszarów aktywności gospodarczej oraz sprawnych powiązań z sąsiednimi województwami, polskimi obszarami metropolitalnymi i stolicą.
- Rozwój infrastruktury transportowej w sposób zapewniający ograniczenie niekorzystnych oddziaływań na środowisko, krajobraz i zdrowie ludzi.

Zasady zagospodarowania przestrzennego:

- Infrastruktura transportowa drogowa i kolejowa zlokalizowana w międzynarodowych, ponadregionalnych i regionalnych korytarzach transportowych ma priorytetowe znaczenie dla województwa.
- Rozwój infrastruktury transportu stwarzający warunki dla skutecznego podnoszenia konkurencyjności transportu zbiorowego i zaspokajania potrzeb transportowych ludności niezmotoryzowanej zwłaszcza w podróżach do miejsc pracy i usług.
- W dokumentach planistycznych gmin w odniesieniu do nowych obszarów rozwojowych należy dokonywać analiz racjonalności lokalizacji tych obszarów z punktu widzenia wywoływania potrzeb.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- Drogami o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym szczególnie ważnymi dla obsługi województwa pomorskiego są m. in.: droga wojewódzka 210,
- Przyjmuje się następującą klasyfikację techniczną sieci dróg ponadlokalnych, nie będących drogami krajowymi: drogi zbiorcze (Z): pozostałe drogi wojewódzkie (w tym droga wojewódzka 210) w granicach województwa.

Systemy infrastruktury technicznej**Zadania polityki przestrzennej:**

- Ochrona ludności i mienia, ograniczenie rozwoju zabudowy na terenach zagrożonych powodzią, dążenie do poprawy stosunków wodnych i zapewnienia dostatecznej retencji wód.
- Zapewnienie dostępu mieszkańców województwa do wody pitnej o jakości zgodnej z obowiązującymi normami z uwzględnieniem racjonalizacji wykorzystania zasobów wód podziemnych.
- Zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód i gruntu przez planowaną i realizowaną kompleksowo w zlewniach, zwłaszcza na obszarach cennych przyrodniczo i ważnych dla turystyki, oraz w zlewniach rzek stanowiących źródło wody pitnej, rozbudowę i budowę sieci kanalizacji sanitarnej i urządzeń do unieszkodliwiania ścieków, zapewniającą poprawę dostępności dla mieszkańców szczególnie obszarów wiejskich.
- Poprawa bezpieczeństwa energetycznego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery, w tym CO₂, zwiększenie udziału energii odnawialnych w ogólnym zużyciu energii oraz poszanowanie i racjonalizacja zużycia energii.
- Dostosowanie systemu gospodarki odpadami do wymogów wynikających z przepisów prawa krajowego i unijnego w nawiązaniu do potrzeb osadnictwa i gospodarki oraz zróżnicowanych warunków przestrzennych województwa.

Gospodarka wodno - ściekowa**Ochrona przed powodzią i regulacja stosunków wodnych:**

- W gminnych dokumentach planistycznych należy:
 - wskazać sposoby ograniczania ilości wód opadowych i roztopowych odprowadzanych do odbiorników (wody niewymagające oczyszczania należy w możliwie najwyższym stopniu

doprowadzać do wsiąkania w grunt, a wody z dachów wtórnie wykorzystywać. Zorganizowane odprowadzanie wód opadowych do cieków i zbiorników należy stosować tylko w przypadkach absolutnie koniecznych z uwzględnieniem opóźnienia i spowalniania ich odpływu oraz oczyszczania),

- określić wskazania i nakazy dotyczące parametrów technicznych warunków użytkowania obiektów istniejących lub planowanych na obszarach potencjalnego zagrożenia powodzią;
- ustalić rozwiązania przeciwdziałające nadmiernemu uszczelnianiu terenów zurbanizowanych.
- Uwzględnić ustalenia wynikające z „Programu małej retencji” oraz Programu udrażniania rzek województwa pomorskiego”, w tym konieczność:
 - powiększenia dotychczasowej pojemności retencyjnej i powierzchni jezior podpiętrzonych przez budowę obiektów małej retencji w szczególności w zlewniach m. in. rzeki Słupi,
 - wykonania przepławek zwłaszcza na rzekach w zlewniach: m. in. Słupi, umożliwiających udrożnienie rzek województwa pomorskiego.
- Utrzymanie i/lub odtwarzanie naturalnych obszarów retencyjnych (tereny zalewowe, poldery, zbiorniki małej retencji itp.).

Zaopatrzenie w wodę

Zasady zagospodarowania przestrzennego:

- Źródłami wody dla jednostek osadniczych są wody podziemne; wyjątek stanowi fragment gdańskiego systemu wodociągowego, w którym na ujęciu „Straszyn” produkowana jest woda pitna czerpana z rzeki Raduni.
- Wody podziemne mogą być w szczególnych przypadkach wykorzystywane dla przemysłu i usług, które dla celów technologicznych wymagają wysokiej ich jakości.
- W planowaniu budowy, rozbudowy lub modernizacji systemu zaopatrzenia w wodę, mających na celu rozszerzenie zasięgu obsługi lub (i) poprawę jakości produkowanej wody, należy analizować potrzeby i możliwości racjonalizacji wykorzystania istniejących zasobów wód podziemnych w celu zmniejszenia liczby ujęć i zwiększenia stopnia koncentracji systemu.
- Realizację budowy lub/i rozbudowy wodociągów należy prowadzić równocześnie z budową lub rozbudową zbiorowych kanalizacji zakończonych oczyszczalniami ścieków. W szczególnych przypadkach dopuszcza się stosowanie rozwiązań indywidualnych.
- W pierwszej kolejności realizowane powinny być projekty obejmujące:
 - kompleksowe modernizacje wodociągów związane z racjonalizacją wykorzystywania zasobów wód podziemnych i dostosowaniem jakości produkowanej wody do obowiązujących norm,
 - rozszerzanie zasięgu obsługi wodociągów zmierzającego do uzyskania przyjętego w „Planie...” standardu - 100% korzystających, w ścisłym powiązaniu z równoczesną budową kanalizacji;
 - dostosowywanie jakości produkowanej wody do obowiązujących norm w gminach, w których stwierdzono, że dostarczana woda nie odpowiada wymaganiom sanitarnym.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- Zapewnienie dostępu wszystkim mieszkańcom województwa do urządzeń zaopatrujących w wodę o jakości zgodnej z obowiązującymi normami.

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Zasady zagospodarowania przestrzennego:

- Wyposażenie jednostek osadniczych na obszarze całego województwa w systemy kanalizacji zbiorczej zakończonej oczyszczalniami ścieków, w szczególności na obszarach tzw. aglomeracji ściekowych. Inne rozwiązania mogą być stosowane tylko w szczególnych przypadkach i wymagają uzasadnienia techniczno - ekonomicznego.
- W rozwoju systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków należy rozważać: stopień koncentracji systemu, możliwości zastosowania innych niż grawitacyjne sposobów

odprowadzania ścieków oraz nisko technologicznych metod ich oczyszczania, mając na uwadze brak konieczności redukcji związków azotu i fosforu w jednostkach osadniczych poniżej 15.000 RLM.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- Na obszarach cennych przyrodniczo (objętych prawnymi formami ochrony przyrody) oraz na obszarach wrażliwych na zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych należy dążyć do objęcia systemem odprowadzenia i oczyszczania ścieków możliwie największą liczbę mieszkańców.
- W gminach miejskich z wyłączeniem rolniczej przestrzeni produkcyjnej - 100% mieszkańców; w gminach wiejskich oraz w rolniczej przestrzeni produkcyjnej zlokalizowanej w granicach miast - 75% mieszkańców powinno mieć dostęp do zbiorczej kanalizacji zakończonej oczyszczalnią ścieków; dla pozostałych przypadków proponuje się stosowanie przydomowych oczyszczalni ścieków.
- Rozbudowa, budowa i modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków w szczególności na obszarach: m. in. zlewni rzeki Słupi.

Gospodarka energetyczna

Zasady zagospodarowania przestrzennego:

W gminnych dokumentach określających politykę energetyczną uwzględnia się przede wszystkim:

- Zastępowanie węgla kamiennego biomasą w urządzeniach grzewczych małej mocy i niskiej sprawności, rozwój rozproszonych źródeł energii cieplnej i elektrycznej (w tym pracujących w skojarzeniu) oraz gazu, utrzymanie i rozwój istniejących oraz budowę nowych systemów.
- Zmniejszenie o 20% zużycia energii i emisji CO₂ i zwiększenie do 20% udziału energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii.
- Gminne dokumenty „energetyczne” (obecnie są to „Założenia do planu zaopatrzenia gminy w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazową”) powinny być spójne z dokumentami planistycznymi („Studia...” i plany miejscowe).
- Przy określaniu lokalizacji elektrowni wiatrowych należy uwzględniać uwarunkowania wynikające w szczególności z ich oddziaływania na:
 - obszary objęte ochroną przyrody, w formie: parków narodowych i ich otulin, rezerwatów przyrody, obszarów NATURA 2000, parków krajobrazowych i ich otulin, obszarów chronionego krajobrazu, pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych;
 - projektowane obszary chronione, w tym wytypowane w ramach tworzenia Europejskiej Sieci Obszarów Chronionych NATURA 2000;
 - obszary tworzące ośnowę ekologiczną województwa - korytarze ekologiczne;
 - tereny położone w strefach ekspozycji obiektów dziedzictwa kulturowego: pomników historii, cennych założeń urbanistycznych i ruralistycznych oraz założeń zamkowych, parkowo-pałacowych i parkowo-dworskich;
 - tereny w otoczeniu lotnisk wraz z polami wznoszenia i podejścia do lądowania.
- Przy planowaniu lokalizacji elektrowni wiatrowych konieczne jest również uwzględnianie lokalizacji i sąsiedztwa:
 - terenów zabudowy mieszkaniowej oraz aktywnego wypoczynku;
 - dróg o nawierzchni utwardzonej i linie kolejowe;
 - linii elektroenergetyczne;
 - lasów oraz akwenu i cieki wodne;
 - pasów technicznych i ochronnych brzegów morskich;
 - innych farm wiatrowych.
- Lokalizacje elektrowni wiatrowych muszą uwzględniać możliwość przesyłu wyprodukowanej energii, z zachowaniem możliwie jak najmniej negatywnego oddziaływania linii elektroenergetycznych na komponenty środowiska.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

W zakresie zaopatrzenia w gaz i paliwa płynne:

- Zwiększenie zasięgu obsługi krajowego systemu dystrybucji gazu ziemnego oraz poprawa bezpieczeństwa energetycznego.
- Poprawa warunków dystrybucji paliw płynnych.

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- Budowa systemowych elektrowni wiatrowych przekazujących energię do krajowej sieci elektroenergetycznej, na terenach o zasobach energii wiatrowej, szczególnie w północnej części województwa, z zachowaniem zasad lokalizacji wymienionych w niniejszym Planie.
- Osiągnięcie założonego celu (20% udziału energii odnawialnej) wymagać będzie budowy odnawialnych źródeł energii elektrycznej o mocy około 820 MW, co oznacza przyrost o ponad 670 MW w stosunku do stanu istniejącego – w 2008 roku (145 MW).
- Budowa przydomowych elektrowni wiatrowych produkujących energię na potrzeby własne użytkowników.
- Budowa innych źródeł energii elektrycznej: elektrowni węglowej (przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska przede wszystkim w zakresie emisji zanieczyszczeń i zagospodarowania
- Rozbudowa i modernizacja systemu zaopatrzenia w energię elektryczną szczególnie na terenach wiejskich i obszarach rozwojowych.
- Poprawa bezpieczeństwa energetycznego, sprawności technicznej i efektywności ekonomicznej funkcjonowania systemów poprzez:
 - rozbudowę i modernizację systemu energetycznego o napięciu 400 i 220 kV, w tym zmiany napięcia 220 kV na 400 kV, - zwiększenie pewności zasilania systemu rozdzielczo – odbiorczego, poprawa sprawności i dostosowanie istniejących obiektów sieciowych do wymagań ochrony środowiska poprzez modernizację i budowę linii przesyłowych i stacji 110/15 kV,
 - wzrost stopnia niezawodności zasilania krajowego systemu energetycznego i zwiększenie możliwości tranzytowych na kierunku wschód – zachód,
- Zapewnienie wszystkim odbiorcom dostępu do energii elektrycznej o parametrach spełniających wymogi prawne w stopniu zapewniającym bezpieczeństwo zasilania.

Gospodarka odpadami

Zasady zagospodarowania przestrzennego:

- W planowaniu przestrzennym w województwie obowiązują zasady zawarte w „Planie gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego”.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- Ograniczanie negatywnego wpływu odpadów i składowisk na środowisko przez:
 - modernizację składowisk odpadów komunalnych, które nie spełniają wymogów ochrony środowiska, a będą użytkowane do czasu wprowadzenia rozwiązań ponadlokalnych;
 - upowszechnianie selektywnej zbiórki odpadów; m.in. niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych, wielkogabarytowych oraz z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych i infrastruktury drogowej;
 - bieżącą likwidację nielegalnych składowisk, zamykanie i rekultywację składowisk gminnych, niespełniających wymagań prawnych, rekultywację wszystkich zamkniętych, dotychczas nie zrehabilitowanych składowisk;
 - budowę kwater do unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest;

Infrastruktura telekomunikacji i teleinformatyki

Zasady zagospodarowania przestrzennego:

- Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowych, uwzględniać powinna uwarunkowania krajobrazowe oraz tereny zabudowy mieszkaniowej

Rozwój infrastruktury systemów bezpieczeństwa i obronności

Zadania polityki przestrzennej:

- Kształtowanie w skali województwa struktur przestrzennych o wysokich walorach obronnych, charakteryzujących się odpornością na potencjalne zagrożenia terrorystyczne, niszczące czynniki sił przyrody, awarie i katastrofy przemysłowe, zintegrowanych organizacyjnie i korzystnie wpływających na zdolność obronną państwa.

Zasady zagospodarowania przestrzennego:

- Stosowanie rozwiązań przestrzennych podnoszących sprawność mobilizacyjną i operacyjną rozwinięcia sił zbrojnych (także sojusznicznych) oraz wykonania zadań obronnych.
- Kształtowanie układów infrastruktury w sposób umożliwiający bezpieczny i sprawny przebieg ewakuacji i ratownictwa.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- Stworzenie zintegrowanego ratownictwa - integracja wszystkich podmiotów ratownictwa: szpitali, policji, straży pożarnej, ratownictwa chemicznego, w jeden system mający wspólną lub kompatybilną sieć łączności oraz wspólne procedury ratownicze, zarządzane przez regionalne centrum koordynacji ratownictwa.

Polityka przestrzenna na obszarach problemowych**Obszary wiejskie strukturalnie słabe**Cały obszar

- Przy modernizacji istniejących i budowie nowych urządzeń uzdatniania wody i unieszkodliwiania ścieków planować rezerwy na przyłączenie nowych odbiorców.
- Zachowanie istniejącej sieci placówek oświaty i kultury, jako ośrodków kulturotwórczych i integrujących społeczności lokalne.
- Kreacji placów, skwerów i parków we wsiach i miejscowościach wiejskich w przestrzeń publiczną stanowiącą pozytywne wzorce zagospodarowania i umożliwiające integrację mieszkańców.
- Objęcie ochroną elementów tradycyjnego gospodarowania rolniczego: zadrzewienia śródpolne, oczka wodne i w miarę możliwości inne elementy przestrzeni rolniczej, stanowiące ostoję dla zagrożonych gatunków.

Obszary objęte prawną ochroną przyrody:

- W dokumentach planistycznych gmin uwzględniać możliwości wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego dla tworzenia „zielonych” miejsc pracy.
- Uwzględnienie w dokumentach planistycznych gmin projektowanych przebiegów i potrzeb terenowych szlaków wodnych, rowerowych i pieszych.

Obszary atrakcyjne turystycznie:

- Przy zagospodarowaniu obrzeży zbiorników wodnych i otoczenia parków krajobrazowych dążenie do właściwego ukierunkowania presji masowej turystyki, odciążenia i ochrony najbardziej wrażliwych elementów środowiska.
- Ograniczenie przeznaczania terenów otwartych na cele nowej zabudowy letniskowej, ukierunkowując jej ekspansję na adaptację niszczącej zabudowy wiejskiej.

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym**Inne programy rządowe**

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego uwzględniono także zadania rządowe, służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych, zapisane w programach uchwalonych przez Radę Ministrów, ale nie wpisane do rejestru programów zawierających zadania rządowe, prowadzonego przez ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej. Zadania takie określają m. in.:

- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 - 2013,
- Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka na lata 2007 - 2013,
- Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych.

Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych

Ustawa z dnia 18 lipca 2001r. - Prawo wodne na podstawie art. 43 ust. 3 i art. 208 ust. 2 zobowiązuje Ministra Środowiska do sporządzenia i przedłożenia Radzie Ministrów „Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych”.

Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych określa wykazy:

- aglomeracji, które powinny być wyposażone - w terminach ustalonych w art. 208 w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków oraz wielkość ładunków zanieczyszczeń biodegradowalnych z tych aglomeracji koniecznych do usunięcia;
- przedsięwzięć w zakresie budowy i modernizacji zbiorczych sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków komunalnych oraz terminy ich realizacji.

KPOŚK zawiera zadania inwestycyjne związane z wyposażeniem aglomeracji ściekowych w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków komunalnych, zapewniający realizację potrzeb dostosowanych do wymogów ustawy z dnia 18 lipca 2001r. - Prawo wodne i Traktatu Akcesyjnego. Na terenie województwa pomorskiego do realizacji przewidziano inwestycje zawarte w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych, w tym:

- Rozbudowa oczyszczalni Borzytuchom.

Programy Samorządu Województwa Pomorskiego

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego umieszczono zadania samorządu województwa służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych zawarte w programach rozwoju województwa uchwalonych przez Sejmik Województwa Pomorskiego. Należą do nich m. in:

- Wieloletni Program Inwestycyjny Województwa Pomorskiego 2007-2013,
- Program małej retencji województwa pomorskiego do roku 2015,
- Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami.

Wieloletni Program Inwestycyjny Województwa Pomorskiego 2007-2013

Wieloletni Program Inwestycyjny jest dokumentem określającym wielkość możliwych nakładów inwestycyjnych na zadania inwestycyjne przyczyniające się do osiągnięcia celów określonych w Strategii rozwoju województwa pomorskiego 2020. Program może być uzupełniany o nowe zadania w przypadku odstąpienia od realizacji zadań w nim zawartych. W pierwszej kolejności program powinien być uzupełniony o zadania zarekomendowane do realizacji i wyszczególnione na liście zadań rezerwowych.

W dniu 25.11.2013 r. Sejmik Województwa Pomorskiego uchylił Program Małej Retencji Województwa Pomorskiego do roku 2015 (uchwała nr 752/XXXV/13 uchylająca uchwałę w sprawie przyjęcia Programu Małej Retencji Województwa Pomorskiego do roku 2015).

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2010

Dokument sporządzony został zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach. Dokument stanowi aktualizację Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego przyjętego przez Sejmik Województwa Pomorskiego Uchwałą Nr 153/XIII/03 z dnia 29 września 2003 r.

Rekultywacja składowisk zamkniętych w latach 2001-2006 w tym:

- Powiat Bytowski: gm. Borzytuchom - 7 składowisk (4,0 ha).

Uwarunkowania wynikające z ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego województwa przedstawiono w części graficznej ujednocionej diagnozy „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom - uwarunkowania rozwoju” - materiałach planistycznych sporządzonych na potrzeby projektowanych zmian w studium:

- „Uwarunkowania - opracowania regionalne - struktura powiązań ekologicznych”,
- „Uwarunkowania - opracowania regionalne - układ tras rowerowych”,
- „Uwarunkowania - opracowania regionalne - zmiana planu województwa - ograniczenia możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych”,
- „Uwarunkowania - opracowania regionalne - zmiana planu województwa - model struktury funkcjonalno-przestrzennej”,
- „Uwarunkowania - opracowania regionalne - zmiana planu województwa - zadania rządowe umieszczone w RZR oraz projekty indywidualne w sektorowych programach operacyjnych 2007-2013”,
- „Uwarunkowania - opracowania regionalne - zmiana planu województwa - zadania umieszczone w regionalnym programie operacyjnym województwa pomorskiego na lata 2007-2013”.

Dotyczy zmiany studium gminy z 2014 roku:

Aktualne na dzień przystąpienia do sporządzenia w 2014 r. projektu „Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom” elementy polityki przestrzennej województwa pomorskiego na obszarze gminy, zawierają informacje i wnioski z planu zagospodarowania przestrzennego województwa i opracowań regionalnych przekazane przez Zarząd Województwa Pomorskiego. W sporządzonej zmianie studium wykorzystano następujące materiały:

- pismo Zarządu Województwa Pomorskiego w Gdańsku Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego nr DRRP-GW.7637.112.2013 z 2013-05-17 w sprawie przekazania informacji i wniosków dla gminy Borzytuchom,
- Załącznik do w/w pisma - Informacje i wnioski Zarządu Województwa Pomorskiego do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom.

Przedmiot wniosków i informacji - stosownie do celów i wymogów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego:

1. Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 647 ze zmianami), w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić:

1) ustalenia Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego (Uchwała Nr 458/XXII/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2012 roku),

2) ustalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego (Uchwała Nr 639/XLVI/02 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 września 2002 roku (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 2002 r. Nr 81 poz. 1773, z 2003 r. Nr 19 poz. 193), zmieniona uchwałą Nr 1004/XXXIX/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2009 roku (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 2009 r. Nr 172, poz. 3361) wraz z załącznikiem:

a) ustalenia Planu są wiążące przy sporządzaniu studium i stanowią podstawę do jego uzgodnienia przez Zarząd Województwa Pomorskiego w zakresie zgodności z planem zagospodarowania przestrzennego województwa,

b) w kierunkach studium gminy należy określić zapisy dotyczące sposobu realizacji ustaleń Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, przez uszczegółowienie elementów zagospodarowania określonych w planie stosownie do skali sporządzanego studium oraz uwzględnić w polityce przestrzennej gminy wpływ tych ustaleń na strukturę przestrzenną gminy.

Pozostałe treści Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego odnoszące się do obszaru gminy, stanowią uwarunkowania dla polityki przestrzennej gminy, określanej w studium.

2. Na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 647 ze zmianami),

w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Wykaz zadań samorządu województwa znajduje się w tekście Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego w części Narzędzia Realizacji Planu, w rozdziale 15.3. Programy Samorządu Województwa Pomorskiego a ich rozmieszczenie na rys. 63.

3. Wnosi się ponadto o uwzględnienie w studium innych dokumentów uchwalonych przez Sejmik Województwa Pomorskiego lub Zarząd Województwa Pomorskiego, które wyznaczają kierunki rozwoju lub określają ramy prowadzenia działań prorozwojowych (zawarte w nich zapisy należy traktować jako wnioski do studiów, nie mające charakteru ustaleń):

- Strategia rozwoju turystyki województwa pomorskiego na lata 2004-2013 (uchwała Nr 27/XXIII/04 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 17 maja 2004 r.; Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 2009 r. Nr 172 poz. 3361 /str. 13243-13250 lub s. 300-308 w wersji umieszczonej na stronie internetowej http://www.wrotapomorza.pl/bip/umwp/zarząd/obwieszczenia/zagospodarowanie_przestrzenne/),

- Regionalna strategia energetyki ze szczególnym uwzględnieniem źródeł odnawialnych (Uchwała Nr 1098/LII/06 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 23 października 2006 r.),

- Program rozwoju elektroenergetyki z uwzględnieniem źródeł odnawialnych w województwie pomorskim do roku 2025 (Uchwała Nr 1155/350/10 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 31 sierpnia 2010 r.),

- Program Opieki nad Zabytkami Województwa Pomorskiego na lata 2007-2010 (Uchwała Nr 72/VII/07 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 lutego 2007 r. (Regionalna Strategia Rozwoju Transportu w Województwie Pomorskim na lata 2007-2020 (Uchwała Nr 604/XXVI/08 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 września 2008 r.),

- Regionalny program operacyjny województwa pomorskiego na lata 2007-2013 (przyjęty przez Zarząd Województwa Pomorskiego w dniu 2 października 2007 r.),

- Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla terenu województwa pomorskiego (Uchwała Nr 1283/172/08 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 23 grudnia 2008 r.),

- Program Rozwoju Produktów Turystycznych Województwa Pomorskiego na lata 2008-2013 (Uchwała Nr 65/179/09 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 27 stycznia 2009 r.),

- Program ochrony środowiska przed hałasem na lata 2010-2013 z perspektywą na lata następne dla terenów poza aglomeracjami w województwie pomorskim, położonych wzdłuż odcinków dróg krajowych i ekspresowych, których eksploatacja powoduje ponadnormatywne oddziaływanie akustyczne, określone wskaźnikami hałasu IDWN i LN (Uchwała Nr 1183/XLVIII/10 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 31 maja 2010 r.),

- Uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie parków krajobrazowych (Uchwała nr 146/VII/11 z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”),

- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018 (Uchwała Nr 415/XX/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 czerwca 2012 r.) – obecnie obowiązuje Plan Gospodarki Odpadami Województwa Pomorskiego 2022 (WPGO 2022) przyjęty uchwałą Nr 321/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.,

- Uchwała Nr 416/XX/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie wykonania „Planu Gospodarki Odpadami dla województwa Pomorskiego 2018”; zgodnie z postanowieniem Zarządu Województwa Pomorskiego (pismo nr DRRP-G.7634.95.2015 z 2015-04-21) w obowiązującym Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018, nie przewidziano zadań Samorządu Województwa Pomorskiego.

- Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 (Uchwała Nr 528/XXV/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2012 r.).

3. Zwraca się uwagę, że w trakcie opracowywania projektu studium należy zapewnić spójność pomiędzy w/w projektem a innymi dokumentami uchwalanymi przez radę gminy w szczególności z:

- programem ochrony środowiska (sporządzanym zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2001 r. Nr 62 poz. 627 ze zmianami),

- projektem założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe (sporządzonym zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U z 2006 r. Nr 89, poz. 625 ze zmianami),
 - projektem planu rozwoju sieci drogowej (sporządzonym zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz. 260 ze zmianami),
 - wieloletnim planem rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych (sporządzanym zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2006 r. Nr 123 poz. 858 ze zmianami).
4. Informuje się ponadto, że w strukturach samorządu województwa są prowadzone analizy i studia oraz opracowywane koncepcje, z których można uzyskać istotne dla studium informacje:
- Studium możliwości rozwoju energetyki wiatrowej w województwie pomorskim w: Studia obszarów problemowych województwa pomorskiego,
 - Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego. Ocena realizacji inwestycji 2005-2008,
 - Studium ekofizjograficzne województwa pomorskiego,
 - Studia przyrodniczo-krajobrazowe województwa pomorskiego,
 - Współczesne kształtowanie przestrzeni publicznej województwa pomorskiego,
 - Koncepcja rozwoju systemu rowerowego województwa pomorskiego - Zielona Księża,
 - Koncepcja zrównoważonej polityki miejskiej województwa pomorskiego.

Ustalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego w tym w części dotyczącej gminy Borzytuchom (Uchwała Nr 639/XLVI/02 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 września 2002 roku (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 2002 r. Nr 81 poz. 1773, z 2003 r. Nr 19 poz. 193), zmieniona uchwałą Nr 1004/XXXIX/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2009 roku (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 2009 r. Nr 172, poz. 3361):

- 1) polityka przestrzenna województwa pomorskiego służąca kształtowaniu struktury funkcjonalno-przestrzennej musi uwzględniać i realizować generalną zasadę: długookresowego równoważenia rozwoju różnych sfer życia i działalności w przestrzeni województwa
- 2) preferowanym kierunkiem rozwoju struktury przestrzennej województwa jest polityka równoważenia rozwoju przejawiająca się kształtowaniem ośrodków, pasm i stref aktywności, warunkujących rozwój przedsiębiorczości i innowacji w miejscach, które są i będą wybierane przez mechanizmy gospodarki rynkowej oraz aktywne inicjowanie i wspomaganie przedsięwzięć samorządów lokalnych i podmiotów publicznych, przy jednoczesnym zachowaniu cech, zasobów i walorów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu warunkujących wysoką jakość życia i zdrowie mieszkańców.
- 3) obecnie te spośród obszarów, miast i gmin, które utrzymują swoją przewagę lokalizacyjną w warunkach społeczno-gospodarczych, stają się jeszcze silniejsze a inne, rozwijają się znacznie wolniej, pogłębiając dysproporcje i spójność całego województwa. Podatność na zmiany, szczególnie takie, które miałyby doprowadzić do zmniejszenia skrajnych różnic między relatywnie bogatym i rozwijającym się rdzeniem województwa, a słabszymi strukturalnie i stagnującymi peryferiami województwa jest ciągle mała.
- 4) polityka samorządu województwa powinna i w określony sposób może te zjawiska dość skutecznie kształtować przede wszystkim za sprawą funduszy strukturalnych wdrażanych w województwie, zarówno w okresie 2007-2013, jak i w ramach kolejnych perspektyw finansowych.
- 5) polityka przestrzenna województwa powinna, w związku z tym, skupiać się na:
 - poprawie jakości infrastruktury technicznej (m.in. transportowej) i społecznej (m.in. edukacyjnej);
 - wzmacnianiu potencjału obszaru metropolitalnego oraz głównych ośrodków miejskich;
 - przewyżczeniu marginalizacji obszarów wiejskich;

- poprawie atrakcyjności całego regionu (głównie turystycznej i inwestycyjnej);
 - poprawie warunków życia mieszkańców (bezpieczeństwo, stan środowiska, stan zdrowotności).
- 6) cele zagospodarowania przestrzennego województwa kojarzą priorytety i cele strategiczne określone w Strategii rozwoju województwa pomorskiego 2020 ze strategicznymi celami rozwoju i przestrzennego zagospodarowania kraju,
 - 7) w sferze polityki przestrzennej, wynikającej ze stanu zagospodarowania przestrzennego, ograniczeń i niedostatecznie wykorzystanych możliwości, występujących barier i konfliktów, określono generalny cel polityki przestrzennej województwa pomorskiego: **KSZTAŁTOWANIE HARMONIJNEJ STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA** sprzyjającej równoważeniu wykorzystywania cech, zasobów i walorów przestrzeni z rozwojem gospodarczym, wzrostem poziomu i jakości życia oraz trwałym zachowaniem wartości środowiska dla potrzeb obecnego i przyszłych pokoleń,
 - 8) zagospodarowanie przestrzeni województwa będzie następować w wyniku realizacji priorytetów określonych w wyniku realizacji priorytetów określonych w Strategii rozwoju województwa pomorskiego 2020. Strategia obejmuje 14 celów strategicznych ujętych w ramy 3 priorytetów. Cele strategiczne mają charakter ogólny i określają pożądane stany i procesy. Układ priorytetów przyjęty w strategii rozwoju województwa nawiązuje w bezpośredni sposób do trzech kryteriów kohezyjnych: spójności, dostępności i konkurencyjności. Przyjęte w strategii rozwoju województwa trzy priorytety rozwoju określają wizję województwa jako regionu dostępnego, spójnego wewnątrz i konkurencyjnego.
 - 9) Kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego dotyczące bezpośrednio gminy Borzytuchom:

Kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego	Wnioski dla obszaru gminy Borzytuchom
Koncepcja prawnych form ochrony przyrody	Położenie obszaru gminy: - w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” (w zakresie krajowych form ochrony przyrody i krajobrazu) – dot. północnej części gminy, - w otulinie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” (w zakresie krajowych form ochrony przyrody i krajobrazu) - dot. pozostałej części gminy, - poza projektowanymi formami ochrony przyrody (na południe od gminy Borzytuchom planowane jest utworzenie Bytowskiego Parku Krajobrazowego.
Koncepcja systemu powiązań ekologicznych	Położenie obszaru gminy (w ukształtowanej strukturze powiązań ekologicznych): - w ramach płata ekologicznego (Lasów kępicko-bytowskich) – dot. zachodniej części gminy, - w ramach korytarza regionalnego (Pojeziernego – północnego) – dot. północnego fragmentu gminy, - poza uzupełnieniami struktury powiązań ekologicznych regionu.

Ochrona i kształtowanie dziedzictwa kulturowego	Położenie obszaru gminy: - poza strefami ochrony i odnowy zasobów dziedzictwa kulturowego regionu, - w strefie koncentracji charakterystycznych dla regionu elementów dziedzictwa kulturowego (strefa C – Ziemia Bytowska), - poza strefami obejmowania ochroną miejsc o wyjątkowych wartościach, gdzie została zachowana historyczna struktura przestrzenna i szczególne walory przyrodniczo-krajobrazowe.
Ochrona krajobrazu	Położenie obszaru gminy: - w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” (jako głównej prawnej formy ochrony krajobrazu) – dot. północnej części gminy, - w obszarze elementów ekspozycji krajobrazowej do zachowania, którymi są drogi widokowe wraz z kierunkami ekspozycji (tj. droga wojewódzka nr 209 z ekspozycją w kierunku północno zachodnim oraz w kierunku południowo-zachodnim).
Ochrona zasobów środowiska	Położenie obszaru gminy: - w strefie ochrony litosfery i zasobów kopalin (rewaloryzacja i rekultywacja obszarów o cechach rzeźby przekształconej antropogenicznie) - dot. południowej części gminy, - poza strefami ochrony gleb o najwyższej przydatności rolniczej, - w strefie ochrony wód (Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 117 oraz obszary ochronne głównych zbiorników wód podziemnych) - dot. północnej i środkowej części gminy, - poza strefami ochrony powietrza, - poza strefami ochrony w zakresie hałasu.
Hierarchia ośrodków, obszar aglomeracji i funkcjonalne obszary miejskie	Położenie obszaru gminy: - poza obszarami miejskimi i ośrodkami ponadgminnymi, - w sąsiedztwie m. Bytowa stanowiącego w planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego ośrodek regionalny (potencjalny II rzędu).
Kształtowanie struktury przestrzennej infrastruktury społecznej	Położenie obszaru gminy: - poza obszarami kształtowania regionalnej infrastruktury społecznej.
Stabilizacja i kierunki rozwoju gospodarczego	Położenie obszaru gminy: - poza strefami aktywizacji gospodarczej, - poza strefami kształtowania warunków dla rozwoju gospodarki opartej na wiedzy, - poza strefami restrukturyzacji, rozbudowy i wzmocnienia tradycyjnych funkcji związanych z gospodarką morską, - w strefie tworzenia korzystnych warunków dla produkcji rolnej (strefa rolno-leśna ekologizacji rolnictwa) - w zakresie tworzenia korzystnych warunków dla rozwoju produkcji rolnej (dot. całej gminy).
Turystyka	Położenie obszaru gminy: - poza strefami ogólnych kierunków zagospodarowania turystycznego, - w obszarze w strefie pojeziernej uaktywnienia terenów (w zakresie działań w rejonach turystycznych) – dot. całej gminy.

Struktura przestrzenna tras rowerowych	<p>Położenie obszaru gminy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w ramach przebiegu tras rowerowych międzyregionalnych (trasa międzyregionalna wskazana do realizacji w pierwszej kolejności – w ciągu drogi wojewódzkiej nr 209 /Trasa nr 14: Ustka-Słupsk-Bytów-Brusy-Czersk-Grudziądz; Trasa nr 15: Trasa Pałaców i Zamków/), - w ramach przebiegu tras rowerowych regionalnych (trasa regionalna w ciągu drogi powiatowej Borzytuchom-Tuchomie /Trasa nr 137/), - poza węzłami obsługi ruchu rowerowego do wykształcenia i zintegrowania z systemem transportu publicznego.
Infrastruktura transportu	<p>Położenie obszaru gminy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poza wyznaczonymi korytarzami transportowymi województwa pomorskiego, - w ramach elementu sieciowego transportu drogowego (droga zbiorcza /Z/) – dot. drogi wojewódzkiej nr 209, - poza wyznaczonymi elementami podsystemu transportu kolejowego województwa pomorskiego, - poza wyznaczonymi elementami podsystemu transportu morskiego województwa pomorskiego, - poza wyznaczonymi elementami podsystemu transportu lotniczego województwa pomorskiego, - poza wyznaczonymi elementami podsystemu transportu śródlądowego województwa pomorskiego, - poza pozostałymi elementami węzłowymi zintegrowanego transportu publicznymi.
Ochrona przed powodzią, gospodarka wodno-ściekowa	<p>Położenie obszaru gminy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poza obszarami przewidzianymi dla realizacji inwestycji ochrony przed powodzią, - poza obszarami realizacji inwestycji w zakresie zaopatrzenia w wodę, - poza obszarami realizacji inwestycji w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, - w granicach aglomeracji ściekowej Borzytuchom (wg stanu 2009-06-30).
System zaopatrzenia w gaz i paliwa płynne	<p>Położenie obszaru gminy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w ramach trasy istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia Bytów-Słupsk (przebiegającego przez teren gminy w relacji wschód-zachód), - poza trasami budowy sieci gazociągów wysokiego ciśnienia (w zakresie obszarów zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego zasięgu obsługi krajowego systemu dystrybucji gazu ziemnego).
System zaopatrzenia w energię elektryczną	<p>Położenie obszaru gminy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w ramach trasy istniejącej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia Słupsk-Bytów, - poza trasami budowy, rozbudowy i modernizacji sieci przesyłowej najwyższych napięć.
Gospodarka odpadami	<p>Położenie obszaru gminy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w zasięgu obsługi istniejącego (i przewidzianego do rozbudowy) Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Sierźnie gm. Bytów.

10) Ponadto dla obszaru gminy Borzytuchom brak jest zadań rządowych umieszczonych w Centralnym Rejestrze Zadań Rządowych oraz projektów indywidualnych w sektorowych programach operacyjnych 2007-2013.

W roku 2014 przystąpiono do sporządzania nowego Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego oraz zagospodarowania przestrzennego obszaru metropolitalnego Trójmiasta (uchwała Nr 984/XLII/14 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 lipca 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia nowego Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego oraz sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego obszaru metropolitalnego Trójmiasta, stanowiącego część planu zagospodarowania przestrzennego województwa). O przystąpieniu do sporządzania w/w opracowania zawiadomił Marszałek Województwa Pomorskiego (zapraszając zainteresowanych do przekazywania informacji i składania wniosków do Planu na adres: Pomorskie Biuro Planowania Regionalnego Oddział zamiejscowy w Gdańsku ul. Gradowa 11, 80-802 Gdańsk; w terminie do dnia 14 listopada 2014 r.).

W 2012 roku została przyjęta „Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020” (Uchwała Nr 458/XXII/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2012 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020).

W ramach w/w strategii określono m.in. wizję województwa pomorskiego w 2020 roku:

Pomorskie w roku 2020 to region:

- trwałego wzrostu, w którym uruchamiane i wykorzystywane są zróżnicowane potencjały terytorialne dla wzmocnienia i równoważenia procesów rozwojowych,
- o unikatowej pozycji, dzięki aktywności społeczeństwa obywatelskiego, silnemu kapitałowi społecznemu i intelektualnemu, racjonalnemu zarządzaniu zasobami środowiska, gospodarczemu wykorzystaniu potencjału morza oraz inteligentnym sieciami infrastrukturalnym i powszechnemu stosowaniu technologii efektywnych,
- będący liderem pozytywnych zmian społecznych i gospodarczych w Polsce i w obszarze Południowego Bałtyku.

W ramach w/w strategii ustalono cele strategiczne i cele operacyjne, które odnoszą się także do gminy Borzytuchom:

Cele strategiczne	Cele operacyjne
Cel strategiczny 1. Nowoczesna gospodarka	Cel operacyjny 1.1 Wysoka efektywność przedsiębiorstw (zapewnienie dostępu do sieci upowszechnienie innowacji w przedsiębiorstwach i transfer wiedzy do gospodarki)
	Cel operacyjny 1.3 Unikatowa oferta turystyczna i kulturalna (rozwój sieciowych i kompleksowych produktów turystycznych /gmina Borzytuchom jako obszar o wysokim potencjale turystyczno-rekreacyjnym środowiska przyrodniczego i kulturowego/). Oczekiwanym efektem jest wykorzystanie w sposób racjonalny, efektywny i zrównoważony unikatowych walorów naturalnych, kulturalnych i dziedzictwa kulturowego. We wskaźnikach zakłada się do 2010 roku średnioroczny wzrost o 3% liczby turystów korzystających z noclegów poza sezonem turystycznym.
Cel strategiczny 2. Aktywni mieszkańcy	Cel operacyjny 2.1 Wysoki poziom zatrudnienia (aktywizacja biernych zawodowo i bezrobotnych, wspieranie rozwoju mikro i małych przedsiębiorstw)
	Cel operacyjny 2.2 Wysoki poziom kapitału społecznego (podnoszenie poziomu tożsamości regionalnej i lokalnej oraz integracja społeczności lokalnych)
	Cel operacyjny 2.3 Efektywny system edukacji (poprawa dostępu do edukacji przedszkolnej i zorganizowanych form opieki nad dziećmi do lat 3)
Cel strategiczny 3. Atrakcyjna przestrzeń	Cel operacyjny 3.1 Sprawny system transportowy (rozwój sieci drogowej wiążącej miasta powiatowe regionu z Trójmiastem oraz ich otoczeniem)

	Cel operacyjny 3.2 Bezpieczeństwo i efektywność energetyczna (wsparcie przedsięwzięć z zakresu efektywności energetycznej oraz z zakresu wykorzystania odnawialnych źródeł energii)
	Cel operacyjny 3.3 Dobry stan środowiska (rozwój systemów odbioru i oczyszczania ścieków komunalnych oraz wód opadowych i roztopowych, ograniczanie zagrożeń powodziowych, zachowanie walorów przyrody i poprawa spójności przyrodniczej /obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody oraz obszary wpisujące się w strukturę korytarzy ekologicznych wg planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego/)

Dotyczy zmiany studium gminy z 2017 roku:

Aktualne na dzień przystąpienia do sporządzenia w 2016 r. projektu „Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom” elementy polityki przestrzennej województwa pomorskiego na obszarze gminy, zawierają informacje i wnioski z planu zagospodarowania przestrzennego województwa i opracowań regionalnych przekazane przez Zarząd Województwa Pomorskiego. W sporządzonej zmianie studium wykorzystano następujące materiały:

- pismo Zarządu Województwa Pomorskiego w Gdańsku Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego nr DRRP-G.7637.195.2016 z 2016-08-22 w sprawie przekazania informacji i wniosków dla gminy Borzytuchom,
- Załącznik do w/w pisma - Informacje i wnioski Zarządu Województwa Pomorskiego do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom (Szczegółowy zakres w/w informacji przedstawiono w pkt. 3.4 Wnioski zgłoszone do zmian w studium gminy /Uwarunkowania rozwoju/).

2.2.4. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2016 r.

Od dnia 1 marca 2017 roku zaczął obowiązywać „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030” oraz stanowiący jego część „Plan zagospodarowania przestrzennego obszaru metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot 2030”. Oba dokumenty zostały przyjęte uchwałą Nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 roku i opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego z 2017 roku, poz. 603.

Komplementarne względem siebie Plany określają ramy rozwoju przestrzennego całego województwa, uwzględniając specyfikę metropolitalną obszaru obejmującego Trójmiasto i jego otoczenie funkcjonalne. Ramy te zapisane zostały w postaci katalogu konkretnych działań do podjęcia w określonym horyzoncie czasowym, jak i w postaci zasad, które powinny być brane pod uwagę przy planowaniu i realizacji tych działań. Planu są odpowiedzią na zachodzące w okresie ostatnich lat intensywne zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym oraz na potrzebę zidentyfikowania i lepszego wykorzystania wewnętrznych potencjałów województwa służących jego rozwojowi.

Plan porządkuje podstawowe elementy struktury przestrzennej województwa, nadając im odpowiednią rangę i rolę. Ponadto wskazuje kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa w określonych dziedzinach, odpowiadając wyzwaniom rozwoju regionu w perspektywie roku 2030. Zapisy Planów mają różną rangę – od ustaleń mających bezpośredni wpływ na kształtowanie polityki przestrzennej na poziomie lokalnym, poprzez wytyczne po rekomendacje, które nie dają podstaw do twardego egzekwowania ich w ramach weryfikacji zgodności lokalnych dokumentów planistycznych z planem województwa. Dają jednak podstawę do prowadzenia otwartego dialogu samorządu województwa z

gminami, a także innymi podmiotami wpływającymi na realizację zapisanej w Planie wizji zagospodarowania przestrzennego.

Plan określa trzy cele polityki przestrzennego zagospodarowania województwa, mające charakter ogólny i określające „stany docelowe przestrzeni” w perspektywie roku 2030. Cele są podporządkowane **strategicznemu celowi prowadzenia polityki przestrzennej województwa**, wyrażonemu za pomocą modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej **OTWARTEJ POLICENTRYCZNEJ KONCENTRACJI** syntetycznie opisującego i obrazującego wyobrażenie tego, co ma zostać osiągnięte dzięki realizacji Planu.

W Planie został określony także czwarty cel polityki przestrzennego zagospodarowania województwa, odnoszący się do zidentyfikowanych obszarów funkcjonalnych, który ma charakter:

- 1) uszczegółowiający w stosunku do pozostałych celów;
- 2) integrujący zagadnienia ujmowane w trzech pierwszych celach, które są specyficzne dla danego obszaru.

Cele polityki przestrzennego zagospodarowania województwa są spójne z celami strategicznymi określonymi w Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020.

Przyjęte w Planie trzy pierwsze cele polityki przestrzennego zagospodarowania województwa konkretyzowane są przez trzynaście kierunków polityki przestrzennego zagospodarowania województwa. W ramach czwartego celu zdefiniowano 5 kierunków polityki przestrzennego zagospodarowania województwa, odnoszących się do pięciu typów obszarów funkcjonalnych określonych w Planie. Dla każdego kierunku zdefiniowane zostały zasady zagospodarowania przestrzennego, określające sposób realizacji określonego kierunku oraz działania i przedsięwzięcia polityki przestrzennej, definiujące zakresy podejmowanych interwencji, służące realizacji kierunku.

Polityka przestrzenna zagospodarowania województwa	
Cele	Kierunki
C.1 Wysoka jakość przestrzeni, zamieszkania i pracy	1.1 Kształtowanie struktur sieci osadniczej zgodnie z wymogami ładu przestrzennego
	1.2 Kształtowanie wysokiej jakości środowiska mieszkaniowego
	1.3 Racjonalizacja rozmieszczenia oraz poprawa dostępności infrastruktury społecznej i usług publicznych w tym zakresie
	1.4 Zapobieganie i ograniczanie skutków powodzi oraz innych zagrożeń naturalnych
C.2 Konkurencyjna oraz wielofunkcyjna przestrzeń gospodarcza i bezpieczeństwo	2.1 Efektywne i bezpieczne wykorzystanie zasobów przestrzeni przez gospodarkę
	2.2 Kształtowanie struktur przestrzennych umożliwiających tworzenie nowych i trwałych miejsc pracy
	2.3 Wzmacnianie całorocznej i atrakcyjnej oferty turystycznej w oparciu o zasoby i walory przyrodniczo-kulturowe, krajobrazowe i funkcje metropolitalne
	2.4 Kształtowanie racjonalnej struktury przestrzennej sieci transportowej
	2.5 Zwiększanie stopnia bezpieczeństwa energetycznego i sprawności systemów produkcji, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej i ciepłej, gazu, ropy naftowej oraz produktów ropopochodnych
	2.6 Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa
C.3 Zachowane zasoby i walory środowiska	3.1 Zachowanie i odtwarzanie zasobów środowiska przyrodniczego i jego spójności
	3.2 Ochrona obszarów o charakterystycznym krajobrazie kulturowym lub znaczeniu historycznym
	3.3 Ograniczenie emisji zanieczyszczeń środowiska

C.4 Uruchomione potencjały rozwojowe obszarów funkcjonalnych	4.1 Wzmacnianie relacji funkcjonalno-przestrzennych miejskich obszarów funkcjonalnych z wykorzystaniem ich zróżnicowanych potencjałów
	4.2 Koordynacja polityki przestrzennej na obszarach szczególnych zjawisk w skali makroregionalnej
	4.3 Wykorzystanie potencjału rozwojowego związanego ze szczególnymi walorami przyrodniczo-kulturowymi i krajobrazowymi
	4.4 Przeciwdziałanie postępującej marginalizacji przez poprawę dostępu do dóbr i usług i rozwijanie nowych funkcji
	4.5 Kształtowanie warunków przestrzennych dla rozwoju strategicznych funkcji gospodarczych

Działania i przedsięwzięcia polityki przestrzennej województwa odnoszące się bezpośrednio lub pośrednio do gminy Borzytuchom:

- rewitalizacja obszarów zdegradowanych, w których następuje szczególna koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, a także gospodarczych, środowiskowych funkcjonalno-przestrzennych i technicznych (K.1.1),
- ponowne wykorzystanie obszarów poprodukcyjnych, pokolejowych, powojaskowych, które utraciły swoje dotychczasowe funkcje i/lub walory środowiskowe, a posiadają potencjał do rozwoju funkcji: mieszkaniowych, mieszkaniowo-usługowych, usługowych, rekreacyjnych, a także związanych z zieloną infrastrukturą, z uwzględnieniem koniecznych do przeprowadzenia przekształceń funkcjonalno-przestrzennych, rekultywacji oraz działań rewaloryzacyjnych, remontowych czy modernizacyjnych (K.1.1),
- rozwój nowych i podnoszenie jakości istniejących przestrzeni publicznych (K.1.1),
- planowanie oraz realizacja systemów i obiektów zielonej infrastruktury, jako czynników mających wpływ na organizację przestrzeni (kształtowanie struktur osadniczych) oraz zapewnienie w niej udziału funkcji przyrodniczo-rekreacyjnych, w tym wyznaczanie, zachowanie i kształtowanie terenów biologicznie czynnych - tzw. zielonych pierścieni wokół ośrodków miejskich i metropolitalnych (K.1.1),
- budowa, rozbudowa i modernizacja obiektów infrastruktury podstawowych usług publicznych w dostosowaniu do zidentyfikowanych deficytów w ramach istniejących terenów mieszkaniowych, potrzeb rozwojowych, proporcjonalnie do planów związanych z rozwojem istniejących, a także otwieraniem nowych terenów zabudowy mieszkaniowej (K.1.2),
- budowa, rozbudowa i modernizacja sieci i urządzeń wodociągowych (np. ujęcia wody, stacje uzdatniania), zapewniających dostawę wody pitnej o odpowiedniej jakości) (K.1.2),
- budowa, rozbudowa i modernizacja systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych (K.1.2),
- realizacja inwestycji podnoszących jakość istniejących struktur mieszkaniowych, w tym: zapewniających warunki bezpiecznego przemieszczania się (m.in. poprawa jakości przestrzeni publicznych, budowa bezkolizyjnych przejść pieszych i rowerowych na przecięciu z istniejącą infrastrukturą drogową i kolejową) oraz budowa infrastruktury poprawiającej bezpieczeństwo publiczne (K.1.2),
- sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarach położonych wzdłuż dróg krajowych u wojewódzkich zarezerwowanych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin pod funkcje mieszkaniowe, z zapewnieniem odpowiedniej obsługi komunikacyjnej tych terenów (ograniczenie pojedynczych zjazdów z tych dróg) oraz utrzymaniem funkcji drogi (K.1.2),
- racjonalizacja sieci placówek szkół podstawowych, w tym modernizacja i rozbudowa istniejącej infrastruktury (K.1.3),

- rozwój infrastruktury warunkującej zwiększenie dostępności i upowszechnienie wychowania przedszkolnego oraz zorganizowanych form opieki nad dziećmi do lat trzech (K.1.3),
- budowa, rozbudowa i modernizacja placówek ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, w tym w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej (K.1.3),
- poprawa warunków lokalowych istniejących obiektów kultury na poziomie lokalnym i subregionalnym (K.1.3),
- budowa lokalnych i indywidualnych systemów do zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w miejscu ich opadu, które przyczynią się do zatrzymania i/lub wykorzystania wód opadowych (rozsączanie powierzchniowe i podziemne do gruntu, retencjonowanie powierzchniowe i podziemne, wykorzystanie wody do celów domowych i gospodarczych) (K.1.4),
- upowszechnianie rozwiązań technicznych w zakresie instalacji umożliwiających wykorzystanie wody opadowej i wody szarej - przede wszystkim w obiektach zbiorowego zakwaterowania, zakładach przemysłowych oraz centrach rekreacji i sportu (K.1.4),
- ponowne wykorzystanie terenów zdegradowanych i przemysłowych na funkcje i cele zgodne z lokalnymi uwarunkowaniami i potrzebami - z uwzględnieniem możliwości przywrócenia lub ukształtowania nowych funkcji, w tym także ekologicznych (K.2.1),
- przeciwdziałanie erozji gleb przez utrzymanie trwałych użytków zielonych i lasów glebochronnych lub odpowiednie do potencjału siedliska zadarnianie i zalesianie użytków rolnych położonych na stokach o nachyleniu powyżej 12° (K.2.1),
- rekultywacja terenów poskładowiskowych, poeksploatacyjnych i powierzchniowo zdegradowanych, z uwzględnieniem możliwości przywrócenia lub ukształtowania nowych funkcji przyrodniczych (K.2.1),
- uzbrajanie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną (wodociągi, kanalizację, zasilanie w energię elektryczną o odpowiednich parametrach), w tym drogową (K.2.2),
- budowa, rozbudowa lub przebudowa sieci telekomunikacyjnych, szczególnie na potrzeby szerokopasmowego dostępu do Internetu na obszarze całego województwa, a w szczególności gmin w których wskaźnik penetracji jest niższy od 50% (K.2.2),
- rozwój regionalnej i ponadregionalnej sieci drogowej, koncentrujący się na budowie i modernizacji dróg w dostosowaniu do parametrów funkcjonalno-technicznych i standardów bezpieczeństwa ruchu drogowego, w szczególności do 2020 r. rozbudowa i przebudowa drogi nr 209 na odcinku Suchorze – Bytów (K.2.4),
- budowa, rozbudowa oraz przebudowa instalacji do wytwarzania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych (K.2.5),
- przebudowa systemów oświetlenia ulicznego w kierunku energooszczędnych, inteligentnych układów, wykorzystujących źródła odnawialne (K.2.5),
- uwzględnianie w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin korytarzy ekologicznych - ponadregionalnych, regionalnych i subregionalnych oraz uszczegóławianie ich granic i wyznaczenie korytarzy rangi lokalnej, stosownie do skali dokumentu planistycznego (K.3.1),
- określanie w dokumentach planistycznych na poziomie lokalnym zapisów /wytycznych/ wskaźników gwarantujących zachowanie ciągłości przestrzennej korytarzy ekologicznych (K.3.1),
- zapewnienie w dokumentach planowania przestrzennego warunków utrzymania potencjału przyrodniczego lasów, starodrzewów, zadrzewień śródpolnych, oczek wodnych, terenów bagiennych i torfowiskowych, łąk śródleśnych - szczególnie w obszarach korytarzy ekologicznych (K.3.1),
- zachowanie, odtwarzanie dawnych układów terenów zielonych: cmentarzy historycznych, alei, szpalerów, założeń parkowych (K.3.2),

- eliminowanie funkcji użytkowych obniżających wartości historyczne obiektów zabytkowych oraz obiektów kolidujących z walorami kulturowym] obszarów zabytkowych (K.3.2),
- kontynuacja weryfikacji obszarów i granic oraz wyznaczanie nowych aglomeracji ściekowych (K.3.3),
- poprawa dostępności do systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych przez: budowę i modernizację kanalizacji sanitarnej wraz z budową układów tłocznych i modernizacją przepompowni ścieków powyżej 2000 RLM (w szczególności w Borzytuchomiu) oraz budowę i modernizację systemów kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków na pozostałych obszarach oraz upowszechnianie indywidualnych i lokalnych systemów oczyszczania ścieków bytowych na terenach zabudowy rozproszonej (K.3.3),
- poprawa sprawności wytwarzania energii cieplnej w lokalnych indywidualnych źródłach ciepła (K.3.3),
- tworzenie właściwych warunków funkcjonowania systemu gospodarki odpadami, w tym przez realizację inwestycji, wynikających z obowiązującego Planu gospodarki odpadami oraz dokumentów go realizujących (K.3.3).

Ponadto gmina Borzytuchom wchodzi w skład wydzielonego w ramach planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Bytowa. Zasięg przestrzenny MOF Bytowa obejmuje gminę miejsko-wiejską Bytów i gminy wiejskie Borzytuchom i Studzienice. Powierzchnia obszaru wynosi 482 km², zamieszkuje go 32 tys. mieszkańców.

Wyzwanie rozwojowe MOF Bytowa: przeciwdziałanie zagrożeniom peryferyzacji i odpływu mieszkańców przez przełamywanie barier dostępności transportowej i wykorzystanie lokalnych potencjałów sprzyjających rozwojowi przemysłu nieuciążliwego oraz turystyki.

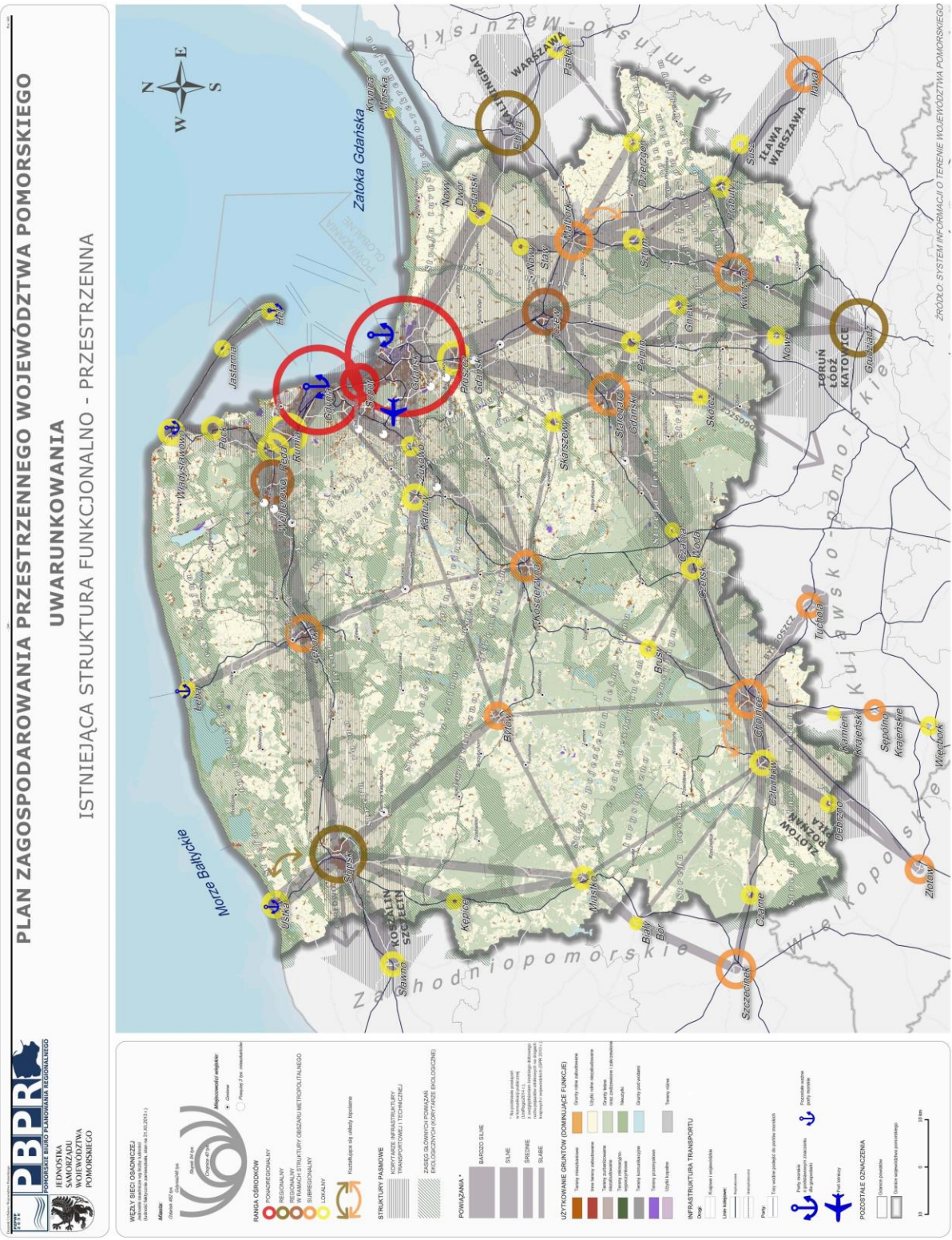
Działania i przedsięwzięcia dot. m.in. gm. Borzytuchom:

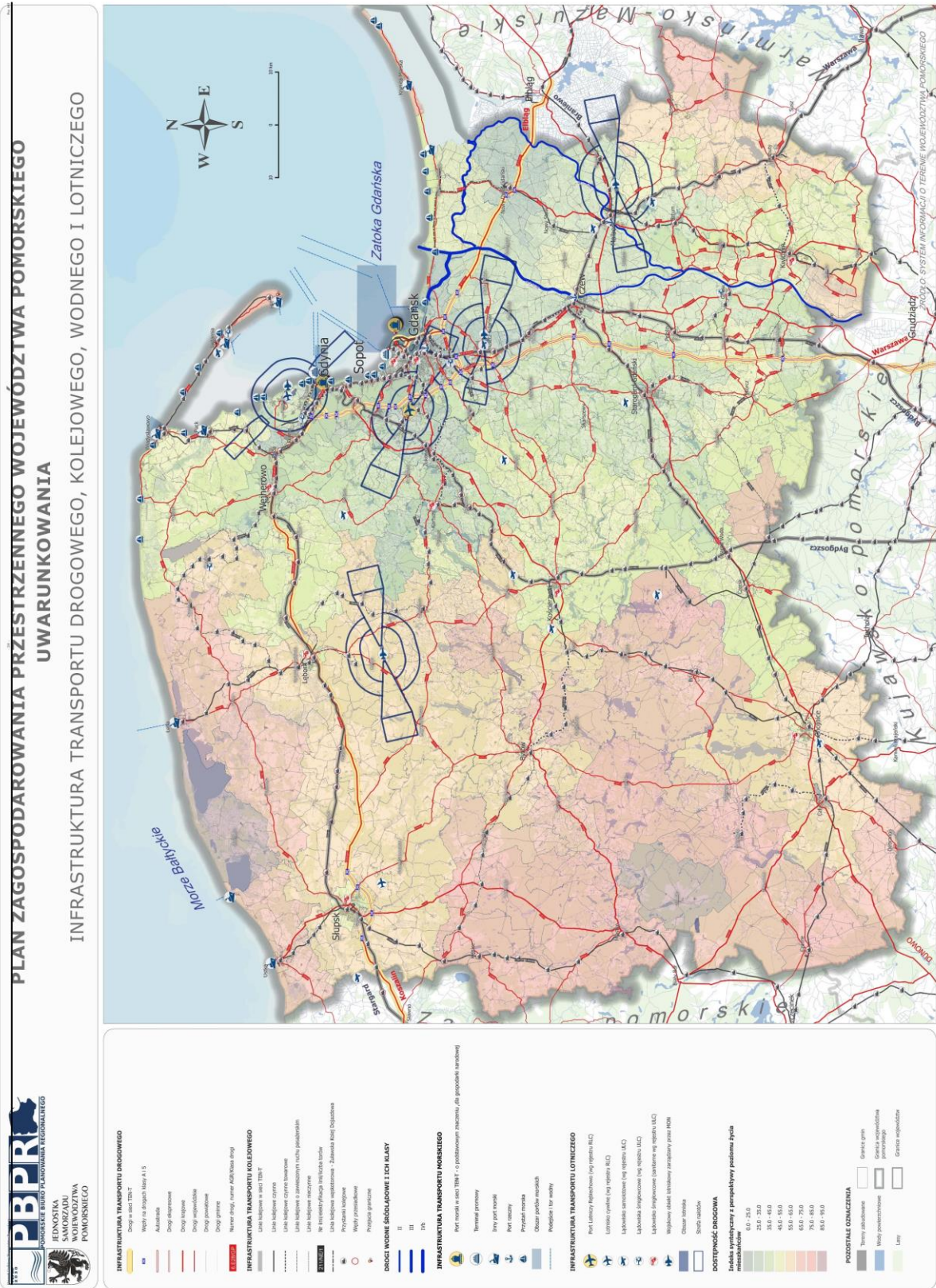
- tworzenie warunków do rozwoju kluczowych sektorów lokalnej gospodarki (przemysłu drzewnego, meblarskiego, metalowo-maszynowego, materiałów budowlanych) przez wyznaczenie nowych stref produkcyjno-składowych i usługowych (pkt. 2),
- rewitalizacja zdegradowanych obszarów w miejscowościach wiejskich w tym: budowa stadionu lekkoatletycznego w Borzytuchomiu oraz utworzenie Centrum Edukacji Ekologicznej w Borzytuchomiu wraz z filią w Osieckach,
- poprawa dostępności transportowej przez m.in. rozbudowę i przebudowę drogi nr 209 na odcinku Suchorze – Bytów (do 2020 r.).

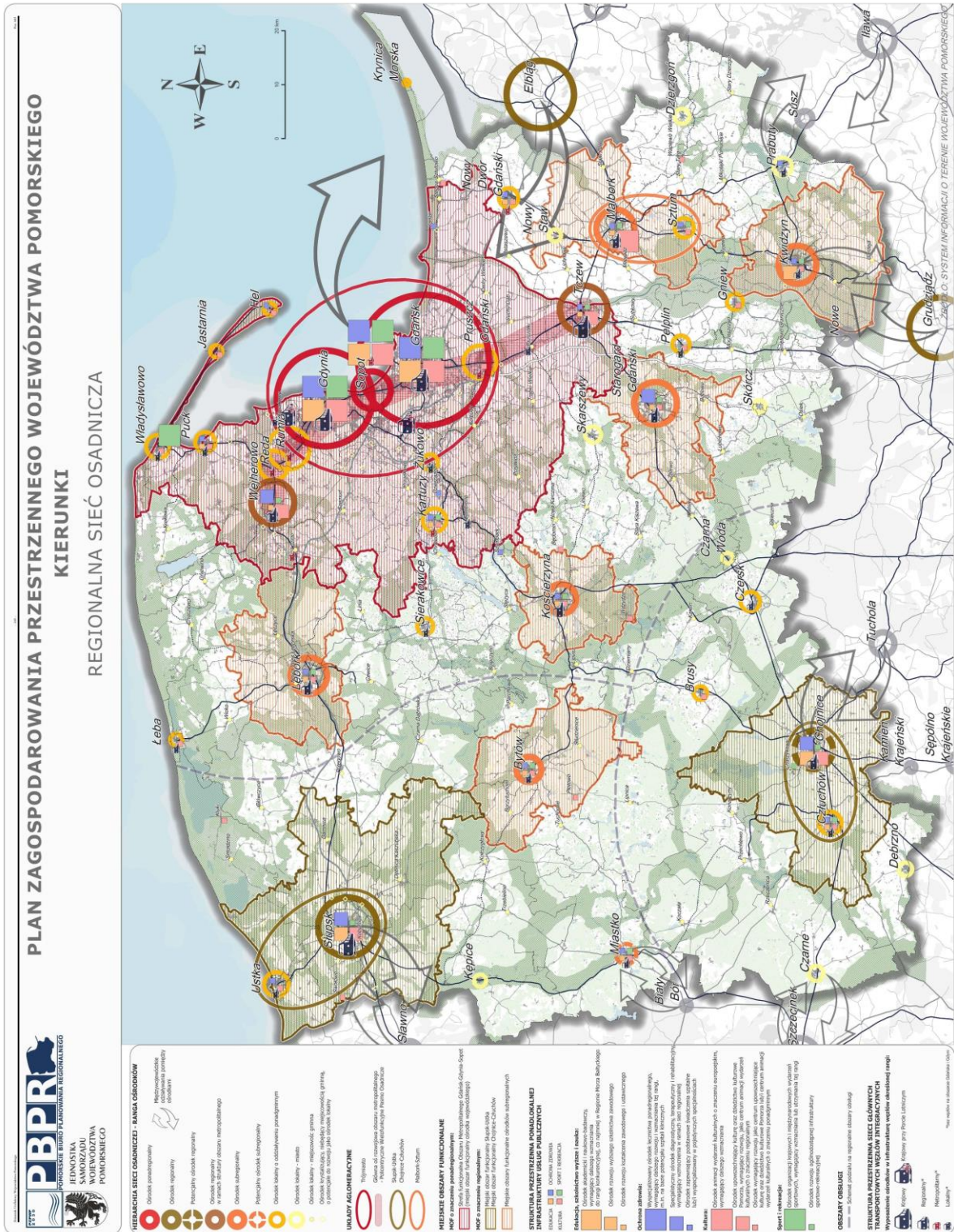
Dotyczy zmiany studium gminy z 2022 roku:

Aktualne na dzień przystąpienia do sporządzenia w 2022 r. projektu „Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom” elementy polityki przestrzennej województwa pomorskiego na obszarze gminy, zawierają informacje i wnioski z planu zagospodarowania przestrzennego województwa i opracowań regionalnych przekazane przez Zarząd Województwa Pomorskiego. W sporządzonej zmianie studium wykorzystano następujące materiały:

- pismo Zarządu Województwa Pomorskiego w Gdańsku Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego nr DRRP-G.7637.42.2022 z 2022-03-15 w sprawie przekazania wniosków do zmiany studium gminy Borzytuchom,
- Załącznik do w/w pisma - Informacje i wnioski Zarządu Województwa Pomorskiego do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom (Szczegółowy zakres w/w informacji przedstawiono w pkt. 3.4 Wnioski zgłoszone do zmian w studium gminy /Uwarunkowania rozwoju/).

2.3 Rozpoznanie powiązań gminy z obszarami zewnętrznymi

2.3.1 Ochrona i kształtowanie środowiska

Zgodnie z podziałem fizyczno - geograficznym (Kondracki, 1994), gmina Borzytuchom zawiera się w obrębie podprowincji Pojezierzy Południowobałtyckich rozciągających się w północnej części kraju, na południe od Pobrzeży Południowobałtyckich. Gmina znajduje się w północnym pasie podprowincji, w zasięgu Pojezierza Zachodniopomorskiego. Stanowi fragment dwóch mezoregionów: Wysoczyzny Polanowskiej i Pojezierza Bytowskiego.

Według podziału geologicznego obszar gminy położony jest w obrębie synklinorium brzeżnego. Synklinorium stanowi zachodnią, graniczną jednostkę tektoniczną platformy wschodnioeuropejskiej.

Hydrograficznie teren gminy zawiera się w granicach zlewni rzek Przymorza, a dokładniej - w zasięgu zlewni Słupi (Nr 311). Zlewnia Słupi przyporządkowana jest Regionalnemu Zarządowi Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

Rzeka Słupia (w tym Stara Słupia), wyznacza północną granicę gminy. Rzeka bierze początek na terenie powiatu kartuskiego (obszar źródłowy w okolicach Sierakowic) i dalej przepływa przez tereny powiatów: bytowskiego i słupskiego. W rejonie gminy Borzytuchom Słupia znajduje się w środkowym biegu.

Obecnie tworzy się Związek Gmin i Miast Dorzecza Słupi. Gmina Borzytuchom wyraziła wolę utworzenia i uczestnictwa w wyżej wymienionym Związku.

Gmina Borzytuchom położona jest w stosunkowo mało zróżnicowanym pod względem hydrogeologicznym podregionie - Słupskim stanowiącym część Regionu Słupsko - Chojnickiego. Według obecnego stopnia rozpoznania, w pobliżu wschodniej granicy oraz we wschodnich fragmentach gminy zalega Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 117 tzw. „Zbiornik Bytowski”.

Obszar gminy Borzytuchom zawiera się w strefie oddziaływania klimatu przejściowego. Zgodnie z klimatycznym podziałem kraju R. Gumińskiego, gmina znajduje się w stosunkowo chłodnej, pomorskiej dzielnicy klimatycznej. W podziale klimatycznym dokonany dla obszaru woj. słupskiego (M. Friedrich i in, Klimat województwa słupskiego w świetle potrzeb rolnictwa, 1980), gmina zawiera się w środkowopomorskiej krainie klimatycznej.

Gmina Borzytuchom położona jest w wyróżniającej się pod względem walorów przyrodniczych części województwa, kraju, a nawet Europy. Rejon pojezierny stanowi obszar funkcjonalny Polski o geomorfologicznych i przyrodniczych powiązaniach z „Zielonymi Płucami Europy”.

Według Krajowej Koncepcji Sieci Ekologicznej ECONET - Polska (1996), teren gminy stanowi fragment obszaru węzłowego „Pojezierze Kaszubskie” (9M), któremu nadano rangę międzynarodową. Ze względu na wyjątkowe walory przyrodniczo - krajobrazowe w/w obszar wskazany jest do szczególnej ochrony.

Gmina Borzytuchom w części północnej, włączona jest w Krajowy System Obszarów Chronionych. Funkcjonuje tutaj Park Krajobrazowy „Dolina Słupi” oraz rezerwat przyrody „Grodzisko Borzytuchom” (rezerwat w obrębie Parku).

Park Krajobrazowy „Dolina Słupi”, utworzony w 1981 roku dla zachowania walorów środowiska geograficzno - przyrodniczego rzeki Słupi i jej dorzecza, poza gminą Borzytuchom funkcjonuje na obszarze gmin: Kobylnica, Słupsk, Dębica Kaszubska, Czarna Dąbrówka, Bytów, Kołczygłowy.

Nie objęta granicami Parku, pozostała część gminy zawiera się w otulinie Parku. Otulinę utworzono dla zabezpieczenia obszaru Parku przed oddziaływaniem szkodliwych czynników zewnętrznych.

Park Krajobrazowy „Dolina Słupi” posiada wymagany Ustawą o ochronie przyrody z 1991 r. plan ochrony, zgodnie z Rozporządzeniem Nr 15/2003 Wojewody Pomorskiego z dnia 23 czerwca 2003 roku w sprawie ustanowienia Planu ochrony Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi" (Dziennik Urzędowy z 30 czerwca 2003 r Nr 83 poz. 1362).

Gmina Borzytuchom objęta jest regionalną siecią ekologiczną, kształtującą strukturę powiązań ekologicznych województwa pomorskiego (składającą się z 10 leśnych i rolno-leśnych płatów ekologicznych o randze ponadregionalnej i regionalnej oraz 19 korytarzy ekologicznych o randze ponadregionalnej i regionalnej).

Na terenie gminy Borzytuchom znajduje się fragment płata ekologicznego Lasów kepicko - bytowskich oraz przebiega korytarz ekologiczny rangi ponadregionalnej - pojezierny północny.

Granice w/w elementów regionalnej sieci ekologicznej na terenie gminy Borzytuchom zostały określone graficznie w materiałach planistycznych sporządzonych na potrzeby projektowanych zmian w Studium na rys. Nr 48. Uwarunkowania - opracowania regionalne - plan województwa w skali 1:50 000.

2.3.2 Zagadnienia programowe

W związku ze zmianą podziału administracyjnego kraju, od stycznia 1999 roku gmina Borzytuchom znajduje się w granicach województwa pomorskiego. Jednocześnie gmina należy do powiatu bytowskiego.

Powiązania gminy Borzytuchom z obszarami zewnętrznymi podzielić można na dwie podstawowe grupy:

- 1/ wynikające z potrzeby obsługi ludności na poziomie ponadgminnym*
- 2/ wynikające z potrzeby obsługi ludności na poziomie ośrodka gminnego*

W ramach pierwszej grupy związków i powiązań funkcję ośrodka rejonowego /powiatowego/ dla obszaru gminy pełni miasto Bytów. Miasto bowiem obsługuje teren gminy m.in. w zakresie administracji, szkolnictwa ponadpodstawowego, lecznictwa otwartego-specjalistycznego, lecznictwa szpitalnego, kultury, usług handlu, gastronomii i rzemiosła oraz łączności. Funkcję ośrodka regionalnego /wojewódzkiego/ pełni miasto Gdańsk.

W ramach drugiej grupy związków miejscowość Borzytuchom pełni rolę ośrodka gminnego z koncentracją usług dla obsługi ludności w obszarze ciężenia. W obsłudze ludności gminy wspomagają ośrodek gminny jednostki elementarne o pełnym i niepełnym wyposażeniu w usługi.

W zakresie usług gminnych i podstawowych związek gminy z sąsiednimi gminami dotyczy obsługi mieszkańców w zakresie usług szkolnictwa /dzieci z klas V-VI i w wieku gminazjum z miejscowości Dąbrówka korzystają ze szkoły w Bytowie, dzieci z klas I-IV z miejscowości Grzmiąca gm. Bytów korzystają ze szkoły w Dąbrówce, mieszkańcy gminy korzystają z apteki w Bytowie).

2.3.3 Przestrzeń rolnicza

Powiązania gminy Borzytuchom z obszarami zewnętrznymi obejmują związki wynikające z funkcjonujących struktur zarządzania przestrzenią rolniczą.

Związki z ośrodkiem powiatowym w Bytowie występują w zakresie korzystania z usług administracji samorządowej szczebla powiatowego. Od 1999 r. w Bytowie zlokalizowana jest siedziba powiatu, a także oddziały terenowe wojewódzkich jednostek obsługujących rolnictwo: Inspektoratu Ochrony Roślin, Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych, Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Powiatowy Lekarz Weterynarii.

Występują również związki z miastem Słupskiem, gdzie pozostały delegatury Urzędu Wojewódzkiego i Sejmiku Samorządowego oraz Biuro Terenowe Pomorskiej Izby Rolniczej.

Związki z ośrodkiem regionalnym w Gdańsku wynikają ze zlokalizowania tam instytucji rządowych i samorządowych szczebla wojewódzkiego.

Granicę z gminami Kołczygłowy, Dębica Kaszubska i Czarna Dąbrówka stanowią kompleksy leśne, a na niewielkim odcinku również wody i nieużytki. Rodzaj kompleksów gleb w gminach Bytów i Tuchomie na terenach przygranicznych jest podobny. Technologie stosowane przez producentów rolnych gminy Borzytuchom oraz gmin ościennych nie stanowią wzajemnych zagrożeń - brak wniosków w tym zakresie.

2.3.4 Leśnictwo

Powiązania gminy z obszarami zewnętrznymi w zakresie leśnictwa, dotyczą:

- położenia obszarów leśnych w zasięgu wspólnych jednostek podziału przyrodniczo-leśnego: Krainie przyrodniczo-leśnej Bałtyckiej, dzielnicy Pojezierza Drawsko-Kaszubskiego oraz mezoregionie Wysoczyzny Polanowskiej i Pojezierza Bytowskiego,
- położenia północno-zachodniej części gminy w obrębie zwartego i rozległego kompleksu leśnego,
- położenia lasów w zasięgu wspólnego obszaru dominacji lasów własności Skarbu Państwa,
- położenia lasów we wspólnej strefie zarządzania PGL Lasy Państwowe, reprezentowanego przez Nadleśnictwo Bytów z siedzibą w Bytowie,
- położenie lasów na terenie obrębu Borzytuchom w nadl. Bytów, obejmującego również część terenów gminy Bytów, Dębica Kaszubska, Kołczygłowy oraz Tuchomie,
- wywozu pozyskanego na terenie gminy surowca drzewnego do zakładów przerobu drewna poza granicami gminy,
- stosowania zasad gospodarki leśnej wspólnej dla obszarów leśnych całego kraju,
- położenie lasów północnej części gminy w zasięgu Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” z siedzibą w Słupsku, natomiast lasów pozostałej części gminy - w obrębie otuliny wymienionego Parku.

Zwarte i rozległe kompleksy leśne północno-wschodniej i zachodniej części gminy łączą się z wielkimi powierzchniami leśnymi położonymi na północny-wschód od granic gminy oraz w kierunku zachodnim. Są to obszary leśne terenu o wysokiej bioróżnorodności, uznanego w krajowej koncepcji sieci ekologicznej ECONET - Polska, za obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowej - 09 M. - Pojezierze Kaszubskie.

W zakresie gospodarki leśnej powiązanie z obszarami sąsiednimi wyraża się poprzez działanie wspólnej jednostki gospodarczej PGL LP, reprezentowanej przez Nadleśnictwo Bytów z siedzibą w Bytowie.

Teren gminy leży w zasięgu obszarów charakteryzujących się prawie 100% udziałem lasów własności Skarbu Państwa, zarządzanych przez Lasy Państwowe. Fakt ten ma znaczenie nie tylko z uwagi na lepszy stan zdrowotny i sanitarny lasów, wyższą produkcję drewna, wyższy przeciętny wiek drzewostanów, ale również rzutuje na możliwość realizacji wielofunkcyjnego modelu gospodarki leśnej, w którym podkreśla się nadrzędne znaczenie ekologicznych (ochronnych) oraz społecznych funkcji lasów. Decydują one o jakości środowiska przyrodniczego oraz warunkach życia ludności.

Jest to z kolei podstawą realizacji celów publicznych na obszarze gminy w powiązaniu z obszarami sąsiednimi, np. rozwój turystyki (szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe, parkingi i kempingi na terenach leśnych), rozwój połączeń drogowych, tworzenie sieci obszarów chronionych, zachowanie różnorodności przyrodniczej.

Zasady gospodarki leśnej we wszystkich nadleśnictwach wynikają z polityki ekologicznej państwa i opierają się na obowiązujących aktach prawnych oraz instrukcjach. Różnice wiążą się z lokalną zmiennością warunków siedliskowych oraz dostosowanymi do nich sposobami praktyki gospodarczej.

W związku z rosnącą prywatyzacją wykonywania prac leśnych, nadleśnictwa zatrudniają coraz większą liczbę pracowników Zakładów Usług Leśnych przy pozyskaniu surowca drzewnego, pielęgnacji drzewostanów i młodników lub zalesianiu. W lasach terenu gminy zatrudnia się zarówno mieszkańców gminy jak i z obszarów sąsiednich.

Wspólne dla wszystkich nadleśnictw główne źródło dochodów - sprzedaż surowca drzewnego, odzwierciedla powiązania zewnętrzne terenu gminy, niejednokrotnie na dużą odległość. W gminach brak większych zakładów przetwarzających surowiec drzewny. Drewno pozyskane na terenie gminy wywozi się do Kołczygłów, Jezierza (gm. Kołczygłowy) oraz Bytowa.

Położenie części lasów gminy na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” skutkuje obowiązującymi dla dużego obszaru, podwyższonymi rygorami ochrony środowiska. Jednocześnie stwarza się możliwości zachowania środowiska wysokiej jakości, atrakcyjnego turystycznie.

2.3.5 Inżynieria środowiska

Istniejące systemy zaopatrzenia w wodę, unieszkodliwiania ścieków oraz gospodarki odpadami są systemami lokalnymi. Nie mają powiązań z obszarami zewnętrznymi.

Dystrybucją gazu płynnego wykorzystywanego do przygotowania posiłków, ciepłej wody użytkowej oraz ogrzewania pomieszczeń zajmują się zakłady położone poza obszarem gminy. Zakłady te na terenie gminy stworzyły sieć punktów wymiany butli gazowych.

Paliwo wykorzystywane do przygotowania energii cieplnej w większości przywożone jest spoza terenu gminy.

2.3.6 Komunikacja

Przez obszar środkowej części gminy Borzytuchom przebiega odcinek pojezierniej drogi wojewódzkiej nr 209 relacji (Sławno) Warszkowo - Suchorze - Bytów, który jest fragmentem jednego z ważniejszych ciągów komunikacyjnych o znaczeniu regionalnym. Droga zabezpiecza podstawowe związki zewnętrzne gminy pomiędzy poszczególnymi węzłami komunikacyjnymi - Bytówem - siedzibą powiatu i następnie poprzez odcinek drogi krajowej nr 209 Bytów - Kościerzyna - Trójmiasto z Gdańskiem - stolicą województwa, a poprzez węzeł w Suchorzu i drogę krajową DK 21, ze Słupskiem - głównym ośrodkiem regionalnym równoważenia rozwoju i gminami nadmorskimi. Droga wojewódzka nr 209 zapewnia także połączenia z gminą Kołczygłowy. Jest to droga o dużych walorach turystyczno-krajobrazowych. Na odcinku Borzytuchom - Bytów tworzy atrakcyjny ciąg widokowy.

Sprawne powiązania z pozostałymi sąsiednimi gminami zapewniają ciągi dróg powiatowych:

- w kierunku północnym Borzytuchom - Niepogłędzie, na obszarze Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”, z gminami Dębica Kaszubska oraz Czarna Dąbrówka i dalej w kierunku gmin nadmorskich,
- w kierunku południowym Borzytuchom - Chotkowo - Tuchomie z gminą Tuchomie i gminami Pojezierza.

2.3.7 Elektroenergetyka i telekomunikacja

Przez obszar gminy przebiega linia elektroenergetyczna 110kV, która jest jednym z elementów sieci krajowej.

Sieć linii elektroenergetycznych 15kV będących źródłem mocy i energii elektrycznej na terenie gminy wyprowadzona jest z GPZ 110/15 kV w Bytowie.

Sieć telekomunikacyjna abonencka na terenie gminy poprzez centralę wiejską w Borzytuchomiu połączona jest z automatyczną centralą okręgową w Bytowie, która obsługuje automatyczny ruch wewnątrzokręgowy.

Istniejące stacje bazowe telefonii komórkowej firmy Polkomtel S.A. mają powiązania z utworzoną siecią na obszarze całego kraju.

3. DIAGNOZA WEWNĘTRZNEJ SYTUACJI GMINY

3.1 Ocena obecnego stanu gminy

3.1.1 Obowiązujące akty prawne

3.1.1.1 Akty prawne powszechnie obowiązujące

Dla zagospodarowania przestrzennego gminy istotne są uwarunkowania wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Do podstawowych aktów prawnych w tym zakresie należą m. in.:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 199),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity z 2015 roku Dz. U. poz. 909),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 1232 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2017r. poz. 1121),
- Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jednolity Dz. U. z 2010r. Nr 193 poz. 1287 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 782),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2015 r. poz. 782),
- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 260 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1594 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (tj. Dz. U. 2006 r. nr 123, poz. 858 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 193),
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 1153),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 roku o cmentarzach i chowaniu zmarłych (tekst jednolity Dz. U. z 2011 r. Nr 111 poz. 687 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 21 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity z 2013 r. poz. 1235 ze zmianami).

3.1.1.2 Obowiązujące przepisy dotyczące obszaru województwa

Na terenie gminy Borzytuchom obowiązują następujące akty prawa miejscowego wydane przez Wojewodę Słupskiego:

- Obwieszczenie z dnia 4 grudnia 1978 r. o uznaniu za pomniki przyrody (Dz. Urz. WRN Nr 8, poz. 14),
- Rozporządzenie Nr 51/95 z dnia 28 sierpnia 1995 r. o uznaniu za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Słupskiego Nr 27, poz. 121),
- Zarządzenie Wojewody Pomorskiego z 26 marca 1999 r. w sprawie ustalenia wykazów aktów prawa miejscowego obowiązujących w województwie pomorskim (Dz. Urz. Woj. Pom. z 1999 r. Nr 22, poz. 70),
- Uchwała Nr 146/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego Nr 66 poz. 1461 z 2011-06-02), ze zmianą na podstawie Uchwały nr 262/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016r. o zmianie uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi" (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 2945 z 2016-08-16),
- Rozporządzenie Nr 15/2003 Wojewody Pomorskiego z dnia 23 czerwca 2003 roku w sprawie ustanowienia Planu ochrony Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi" (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2003 r Nr 83, poz. 1362).

Podstawowe dokumenty uchwalone przez Sejmik Województwa Pomorskiego:

- 1) Strategia rozwoju województwa pomorskiego 2030 (Uchwała nr 376/XXX/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 12 kwietnia 2021 r.),
- 2) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego - uchwała Nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2017 poz. 603).

Inne dokumenty uchwalone przez Sejmik Województwa Pomorskiego lub Zarząd Województwa Pomorskiego, które wyznaczają kierunki rozwoju lub określają ramy prowadzenia działań prorozwojowych (zawarte w nich zapisy nie mają charakteru ustaleń, z wyjątkiem tych, do których bezpośrednio odnosi się Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego). Należą do nich między innymi:

- 1) Programy ochrony powietrza przyjęte przez Sejmik Województwa Pomorskiego:
 - Uchwała Sejmiku Województwa Pomorskiego Nr 158/XIII/15 z dnia 26 października 2015 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej na lata 2015-2020 z perspektywą na lata następne określony ze względu na przekroczenia dopuszczalnego poziomu zanieczyszczenia powietrza pyłem PM_{2,5}.
 - Uchwała Nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu oraz Uchwała Nr 414/XXXIV/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 czerwca 2021 r. zmieniająca uchwałę Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu.
- 2) Uchwała Nr 310/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa pomorskiego, z wyłączeniem Gminy Miasta Sopotu i obszaru miast, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.
- 3) Uchwała Sejmiku Województwa Pomorskiego Nr 146/VII/11 z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” oraz Uchwała Nr 262/XXIV/16 z dnia

25 lipca 2016 r. o zmianie uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”.

4) Uchwała Sejmiku Województwa Pomorskiego Nr 788/XXXVII/14 z dnia 24 lutego 2014 r. w sprawie przyjęcia „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Pomorskiego”.

5) Uchwała Zarządu Województwa Pomorskiego nr 586/162/20 z dnia 9 lipca 2020 roku w sprawie przyjęcia planu rozwoju sieci dróg wojewódzkich województwa pomorskiego.

6) Pozostałe dokumenty strategiczno-planistyczne Samorządu Województwa Pomorskiego:

- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022 (uchwała nr 321/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.) ze zm. (Uchwała nr 56/V/19 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 stycznia 2019 r.),
- Uchwała Nr 322/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie wykonania „Planu Gospodarki Odpadami dla województwa Pomorskiego 2022”,
- Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025 (Uchwała Nr 461/XLIII/18 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 lutego 2018 r.),
- Wojewódzki program opieki nad zabytkami w województwie pomorskim na lata 2021-2024 (uchwała Nr 455/XXXVIII/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 listopada 2021 r.),
- Regionalny Program Strategiczny w zakresie edukacji i kapitału społecznego (Uchwała Nr 757/271/21 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 29 lipca 2021 r.),
- Regionalny Program Strategiczny w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego i wrażliwości społecznej (Uchwała Nr 758/271/21 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 29 lipca 2021 r.),
- Regionalny Program Strategiczny w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego (Uchwała Nr 755/271/21 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 29 lipca 2021 r.),
- Regionalny Program Strategiczny w zakresie bezpieczeństwa środowiskowego i energetycznego (Uchwała Nr 756/271/21 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 29 lipca 2021 r.).

3.1.1.3 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Na terenie gminy obowiązywały 4 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzone i uchwalone przed 1995 rokiem tj.

1. *Miejscowy ogólny plan zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom:*
 - *zatwierdzenie - Uchwała XXVI/102/93 Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 28 kwietnia 1993 r.*
 - *ogłoszenie - Dziennik Urzędowy Województwa Słupskiego Nr 11 poz. 109 z dnia 27 maja 1993 r.*
2. *Miejscowy szczegółowy plan zagospodarowania przestrzennego osiedla domków jednorodzinnych /dz. 438, 489-492/ we wsi Borzytuchom:*
 - *zatwierdzenie - Uchwała 53/86 Gminnej Rady Narodowej w Borzytuchomiu z dnia 26 marca 1986 roku*
 - *ogłoszenie - Dziennik Urzędowy Województwa Słupskiego Nr 2 poz. 2 z 18 lutego 1991 roku.*
3. *Miejscowy szczegółowy plan zagospodarowania przestrzennego zespołu działek zabudowy jednorodzinnej /dz. 125, 126, 127/ we wsi Borzytuchom:*

- *zatwierdzenie - Uchwała Nr 54/86 Gminnej Rady Narodowej w Borzytuchomiu z dnia 28 maja 1986 roku*
- *ogłoszenie - Dziennik Urzędowy Województwa Słupskiego Nr 2 poz.2 z 18 lutego 1991 roku.*

4. *Miejscowy szczegółowy plan zagospodarowania przestrzennego budownictwa jednorodzinnego /dz. 30, 87, 102, 62, 74 - I etap/ we wsi Borzytuchom:*

- *zatwierdzenie - Uchwała Nr IX/42/91 Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 14 lutego 1991 roku.*
- *ogłoszenie - Dziennik Urzędowy Województwa Słupskiego Nr 4 poz. 26 z 12 marca 1991 roku.*

W/w miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzone na podstawie ustawy z dnia 12 lipca 1984 roku o planowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 17 z 1989 r., poz. 99 z późniejszymi zmianami), a obowiązujące w dniu wejścia w życie nowej ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 89, poz. 415) utraciły moc 1 stycznia 2004 r. na podstawie art. 67 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym.

Po 1995 r. na terenie gminy sporządzono następujące - obecnie obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- *Zmianę miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom dotyczącą trasy gazociągu w/c Bytów-Słupsk: - zatwierdzenie - Uchwała XXX/175/98 Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 2 czerwca 1998 r. - ogłoszenie - Dziennik Urzędowy Województwa Słupskiego Nr 16 poz. 63 z dnia 31 lipca 1998 r.*
- *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy na cele działalności produkcyjno-usługowej oraz przemysłowej, położonego w miejscowości Dąbrówka, obręb Dąbrówka - działka nr 3/4P, gmina Borzytuchom, województwo pomorskie: - zatwierdzenie - Uchwała VIII/58/2003 Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 25 lipca 2003 r.*
- *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkalno-usługowej, położonego w miejscowości Borzytuchom w obrębie Borzytuchom - działka nr 142/5, gmina Borzytuchom, województwo pomorskie: - zatwierdzenie - Uchwała IX/66/2003 Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 28 sierpnia 2003 r.*

W następnych latach na terenie gminy Borzytuchom sporządzono kolejne miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

1. *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów predysponowanych pod lokalizację siłowni wiatrowych w obrębie geodezyjnym Struszewo i Chotkowo w gminie Borzytuchom (Uchwała XV/111/12 Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 26 czerwca 2012 r. - Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 2716 z 2012-08-24).*
2. *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów predysponowanych pod lokalizację siłowni wiatrowych w zachodniej części obrębu geodezyjnego Chotkowo w gminie Borzytuchom (Uchwała XV/112/12 Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 26 czerwca 2012 r. - Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 2718 z 2012-08-24).*
3. *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów predysponowanych pod lokalizację siłowni wiatrowych w południowej części obrębu geodezyjnego Chotkowo w gminie Borzytuchom (Uchwała XV/113/12 Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 26 czerwca 2012 r. - Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 2719 z 2012-08-24).*
4. *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów predysponowanych pod lokalizację siłowni wiatrowych w obrębie geodezyjnym Dąbrówka w gminie*

- Borzytuchom (Uchwała XV/114/12 Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 26 czerwca 2012 r. - Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 2717 z 2012-08-24).
5. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Struszewo (działka nr 196) gmina Borzytuchom (Uchwała XVI/121/12 Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 30 sierpnia 2012 r. - Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 3531 z 2014-10-21).
 6. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Niedarzyno (działka nr 32/3) gmina Borzytuchom (Uchwała IX/94/15 Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 15 grudnia 2015 r. - Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 941 z 2016-03-07).
 7. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w miejscowości Borzytuchom gmina Borzytuchom (działki nr 253, 252, 251, 250, 250/1, 250/2, 249, 248, 245, 248/1) - Uchwała XXV Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 21 grudnia 2017 r. - Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 581 z 2018-02-19).

Uchwały Rady Gminy dotyczące lokalizacji siłowni wiatrowych (o których mowa w pkt. 1, 2, 3, 4 zostały uchylone przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku, Rada Gminy wniosła kasację do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie).

3.1.1.4 Obszary, dla których należy sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Jednym z zadań Studium jest wskazanie obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Konieczność przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego może wynikać z art. 10 ust. 2 pkt. 7 i 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

- **obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa**

Występujące w gminie Borzytuchom zadania samorządu województwa (zawarte w programach rozwoju województwa uchwalonych przez Sejmik Województwa Pomorskiego) służą realizacji następujących ponadlokalnych celów publicznych w ramach:

- Wieloletniego Programu Inwestycyjnego Województwa Pomorskiego 2007-2013,
- Programu Małej Retencji Województwa Pomorskiego do roku 2015,
- Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2010 (rekultywacja składowisk zamkniętych w latach 2001-2006 w tym w gm. Borzytuchom - 7 składowisk).

Realizacja w/w inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym nie powoduje konieczności wyznaczenia w Studium obszarów, dla których należy sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

- **obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 [zadania rządowe]**

W gminie Borzytuchom nie występują zadania umieszczone w Centralnym Rejestrze Zadań Rządowych oraz zadania rządowe, służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych, zapisane w programach uchwalonych przez Radę Ministrów (ale nie wpisane do rejestru programów zawierających zadania rządowe, prowadzonego przez ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej), z których wynikałaby konieczność wyznaczenia w Studium gminy obszarów, dla których należy sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

- **obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości**

Obszary wymagające - w celu uzyskania właściwej struktury przestrzenno-funkcjonalnej - przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości (na podstawie warunków określonych w planach miejscowych, zgodnie z art. 102 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami - [tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 518 ze zmianami](#)), mogą stanowić określone w Studium obszary potencjalnego rozwoju osiedleńczego oraz rozwoju lokalnych funkcji publicznych - wyznaczone tereny dla rozwoju procesów urbanizacyjnych, na które składają się (mogące być realizowane w drodze sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego):

- tereny istniejącego zainwestowania - przewidziane do przekształceń lub rehabilitacji,
- tereny potencjalnego rozwoju osiedleńczego (w tym funkcji mieszkalno-usługowej i produkcyjnej),
- tereny rozwojowe dla realizacji zadań publicznych gminy (w tym dotyczących gospodarki komunalnej oraz wybranych elementów obsługi ludności - oświaty, sportu, cmentarzy; pozostałe zadania realizowane będą w ramach obszarów potencjalnego rozwoju),

Zasadność scaleń i podziału nieruchomości oraz uściślenie granic terenów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego i na których takie działania należy wykonać, będą zweryfikowane w drodze sporządzenia planów miejscowych. Ewentualne korekty granic i odstępstwa od części obszarów (ewentualnie jednocześnie wskazanych do przeprowadzenia scaleń i podziału) nie będą skutkować brakiem zgodności z ustaleniami Studium.

- **obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²**

W gminie Borzytuchom nie występują i nie jest planowana, m. in. ze względu na przyjętą w planie województwa hierarchię ośrodków i obszarów obsługi, lokalizacja obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

- **obszary przestrzeni publicznych**

Ewentualne obszary przestrzeni publicznych w gminie Borzytuchom mogą wystąpić wyłącznie w skali lokalnej w ramach określonych w Studium rejonów potencjalnego rozwoju osiedleńczego oraz rozwoju lokalnych funkcji publicznych - realizowanych w drodze sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - w granicach określonych w Studium terenów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Poza w/w rejonami w ustaleniach Studium nie jest zasadne wyznaczenie w gminie Borzytuchom przestrzeni publicznych.

- **obszary wskazane na podstawie innych przepisów odrębnych**

W gminie Borzytuchom obowiązek ten może wynikać z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (**tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 193**) i dotyczyć terenów górniczych, gdzie na terenie gminy będą eksploatowane kopaliny pospolite (żadne z nagromadzeń nie zostało dotychczas udokumentowane):

- w rejonie Chotkowa (na zachód od miejscowości) - piaski, piaski ze żwirem,
 - w rejonie Dąbrówki (na południe od miejscowości) - piaski, piaski ze żwirem,
 - w rejonie Niedarzyna-wybudowania - również piaski, piaski ze żwirem.
- **potrzeba opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 104 ust. 2 w/w ustawy,**
- **zgodnie z art. 16 ust. 2 w/w ustawy, jeżeli w wyniku zamierzonej działalności określonej w koncesji przewiduje się istotne skutki dla środowiska, dla terenu górniczego bądź jego fragmentu można sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, na podstawie przepisów o zagospodarowaniu przestrzennym.**

Obowiązek ten może również ewentualnie wynikać z;

- Ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach (**tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 1153**):

Do zalesienia mogą być przeznaczone nieużytki, grunty rolne nieprzydatne do produkcji rolnej i grunty rolne nieużytkowane rolniczo oraz inne grunty nadające się do zalesienia, a w szczególności:

- grunty położone przy źródłiskach rzek lub potoków, na wododziałach, wzdłuż brzegów rzek oraz na obrzeżach jezior i zbiorników wodnych;
- lotne piaski i wydmy piaszczyste;
- strome stoki, zbocza, urwiska i zapadliska;
- hałdy i tereny po wyeksploatowanym piasku, żwirze, torfie i glinie.

Grunty przeznaczone do zalesienia określa miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

- Ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zmianami):
 - konieczność wykonania opracowania planistycznego dotyczyłaby terenów poddanych ochronie przez radę gminy /jeżeli wojewoda nie wprowadzi tej formy/, w formie obszarów zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.

Gmina posiada opracowaną w 1999 roku „Strategię rozwoju gminy Borzytuchom” /Uchwała Nr XIII/58/99 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 17 grudnia 1999 roku/. W strategii zrównoważonego rozwoju gminy Borzytuchom sformułowano następującą **wizję**:

„Gmina Borzytuchom jest obszarem:

- intensywnie rozwijającej się małej i średniej przedsiębiorczości, z produkcją i przetwórstwem rolnym i leśnym,
- turystycznym,
- posiadającym atrakcyjne środowisko przyrodnicze,
- ciekawym dziedzictwie kulturowym”

Jednocześnie określono **cel nadrzędny Strategii**: „Wysoka jakość życia mieszkańców gminy Borzytuchom”. W strategii określone zostały następujące cele główne i pośrednie:

Cel główny	Cel pośredni
1. Zrównoważony rozwój środowiska przyrodniczego gminy Borzytuchom	1. Wysoki poziom świadomości ekologicznej 2. Dobry stan czystości wód 3. Dobra gospodarka odpadami 4. Odpowiednie zagospodarowanie terenów zielonych 5. Zwiększenie liczby obiektów chronionych
2. Zrównoważony rozwój infrastruktury technicznej gminy Borzytuchom	1. Dostawa gazu ziemnego na teren gminy 2. Dobry stan dróg lokalnych 3. Rozwój sieci telefonii kablowej
3. Zrównoważony rozwój gospodarczy	1. Opłacalny rynek zbytu produktów rolnych i runa leśnego 2. Tworzenie miejsc pracy w sektorze poza rolniczym
4. Świadome i zintegrowane społeczeństwo gminy Borzytuchom	1. Nowoczesna edukacja na terenie gminy 2. Bogata oferta kulturalna w gminie 3. Sprawny system opieki zdrowotnej i pomocy społecznej w gminie
5. Gmina Borzytuchom zarządzana w sposób nowoczesny i skuteczny	1. Sprawne zarządzanie gminą

W 2014 roku przystąpiono do opracowania nowej strategii rozwoju gminy na lata 2014-2020 (Uchwała XXX/269/14 Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Borzytuchom na lata 2014-2020). Impulsem do opracowania w/w Strategii stały się:

- nowe wyzwania jakie stawia przed Gminą Borzytuchom perspektywa unijna na lata 2014 – 2020,
- obowiązek planowania strategicznego nałożony na jednostki samorządu ustawą z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1649),
- nowe założenia rozwoju na poziomie wojewódzkim (Strategia Pomorskie 2020 i Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020).

Jednocześnie dla wybranych miejscowości gminy Borzytuchom zostały opracowane plany odnowy miejscowości w tym:

- „Plan Odnowy Miejscowości Borzytuchom na lata 2008-2015” (zatwierdzony Uchwałą Nr XV/102/08 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 27 czerwca 2008 r.; ze zmianami na podstawie: Uchwały Nr XXV/170/09 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 16 października 2009 r., Uchwały Nr XXXII/212/10 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 27 sierpnia 2010 r.,

Uchwały Nr VIII/61/11 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 30 sierpnia 2011 r., Uchwały Nr XXX/256/14 Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 24 czerwca 2014 r.),

- „Plan Odnowy Miejscowości Chotkowo na lata 2008-2014” (zatwierdzony Uchwałą Nr XV/103/08 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 27 czerwca 2008 r.; ze zmianami na podstawie: Uchwały Nr XXII/149/09 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 28 maja 2009 r.),
- „Plan Odnowy Miejscowości Dąbrówka na lata 2008-2014” (zatwierdzony Uchwałą XV/104/08 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 27 czerwca 2008 r.; ze zmianami na podstawie: Uchwały Nr XXII/148/09 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 28 maja 2009 r.),
- „Plan Odnowy Miejscowości Struszewo na lata 2008-2014” (zatwierdzony Uchwałą XV/105/08 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 27 czerwca 2008 r.; ze zmianami na podstawie: Uchwały Nr XXII/150/09 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 28 maja 2009 r.),
- „Plan Odnowy Miejscowości Osieki na lata 2011-2018” (zatwierdzony Uchwałą Nr VIII/62/11 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 30 sierpnia 2011 r.).

3.1.2 Stan zagospodarowania i wyposażenia gminy (wg stanu na 2000 r.)

Stan dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i wyposażenia terenu gminy został szczegółowo przeanalizowany w trakcie inwentaryzacji terenowej gminy oraz w części diagnozy gminy /pkt. 3.1.8/ dotyczącej jakości życia mieszkańców. Niezbędne analizy opracowano w oparciu o materiały inwentaryzacyjne, statystyczne oraz na podstawie zgłoszonych wniosków. Uwzględnione zostały ograniczenia i wzajemne relacje związane z zagospodarowaniem obszarów sąsiednich gmin. Analizy w układzie branżowym zostały przedstawione w kolejnych punktach niniejszego rozdziału.

Na podstawie przeprowadzonego rozpoznania można wyciągnąć wniosek o niezadawalającym stanie zagospodarowania i wyposażenia terenu gminy. Szczególnie uwidacznia się to w zagospodarowaniu majątku po państwowych gospodarstwach rolnych, standardzie zabudowy mieszkaniowej, poziomie wyposażenia w usługi oraz niedostatecznym w stosunku do możliwości i potrzeb - rozwoju urządzeń obsługi turystyki i rekreacji.

Wyposażenie poszczególnych miejscowości w urządzenia obsługi ludności zostało przedstawione w punkcie 3.1.8. Główna koncentracja usług z zakresu infrastruktury społecznej na terenie gminy występuje w miejscowościach Borzytuchom, Niedarzyno i Dąbrówka. Znajdują się tutaj usługi z zakresu poziomu elementarnego i gminnego. Gorsze warunki obsługi występują w pozostałych miejscowościach gminy.

Poszczególne miejscowości wymagają doposażenia w podstawowe usługi kultury, sportu oraz doposażenia w infrastrukturę turystyczną. W trakcie przeprowadzonej ankietyzacji sołectw zostały zgłoszone wnioski, uwagi i postulaty dotyczące jakości życia i niezbędnego doposażenia poszczególnych miejscowości.

Gmina Borzytuchom charakteryzuje się znaczną aktywnością gospodarczą, którą potwierdza liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. W porównaniu jednak do pozostałych gmin powiatu bytowskiego na terenie gminy Borzytuchom prowadzi działalność najmniejsza liczba zarówno podmiotów gospodarczych jak i zakładów osób fizycznych.

Z ogólnej liczby działających w 1999 roku 25 podmiotów gospodarki narodowej – bez zakładów osób fizycznych - /w tym 9 w sektorze publicznym i 17 w sektorze prywatnym/, największy jest udział spółek cywilnych /5/, stowarzyszeń i organizacji społecznych /7/ oraz spółdzielni /1/.

Z ogólnej liczby działających w 1999 roku 63 zakładów osób fizycznych - największa liczba jednostek zajmuje się handlem i naprawami /18/, działalnością produkcyjną /16/, transportem, składowaniem i łącznością /6/, obsługą nieruchomości i firm /6/, budownictwem /2/.

Tabela 1. Zarejestrowane podmioty gospodarcze według EKD w gm. Borzytuchom w 1998 r.

LP	WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓŁEM	SPÓŁKI CYWILNE	OSOBY FIZYCZNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ /BEZ SPÓŁEK CYWILNYCH/
1.	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	13	1	10
2.	Rybołówstwo i rybactwo	0	0	0
3.	Górnictwo i kopalnictwo	0	0	0
4.	Działalność produkcyjna	17	3	14
5.	Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1	0	0
6.	Budownictwo	1	0	1
7.	Handel hurtowy i detaliczny, naprawy pojazdów	18	1	17
8.	Hotele i restauracje	0	0	0
9.	Transport, gospod. magazynowa i łącznie	8	0	8
10.	Pośrednictwo finansowe	0	0	0
11.	Obsługa nieruchomości, wynajem i działalność związana z prowadzeniem interesów	8	0	6
12.	Administracja publiczna, obrona narodowa, gwarant. prawem opieka społ.	7	0	0
13.	Edukacja	2	0	0
14.	Ochrona zdrowia i opieka socjalna	5	0	3
15.	Pozostała działalność usługowa komunalna, socjalna indywidualna	6	0	2
16.	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0	0	0
17.	Organizacje i zespoły międzynarodowe	0	0	0
	Razem	86	5	61
	w tym:			
	w sektorze publicznym	8	0	0
	w sektorze prywatnym	78	5	61

Źródło: Opracowano na podstawie materiałów Urzędu Statystycznego w Słupsku.

Tabela 2. Podmioty gospodarcze w gminie Borzytuchom (stan istniejący 2000 r.)

LP	Miejscowość	Miejsce wykonywania działalności	Rodzaj działalności
2.	Borzytuchom	ul. Łąkowa 2	ślusarstwo, mechanika maszyn i urządzeń rolniczych, wyroby z drutu, sprzedaż /hurt-detal/ wyrobów metalowych
3.	Borzytuchom	ul. Zwycięstwa 54	sklep spożywczy
4.	Borzytuchom	ul. Cmentarna 2	usługowy zakład stolarski i elektromechaniki chłodniczej
5.	Borzytuchom	ul. Zwycięstwa 33 ul. 40-Lecia PRL 2a	Zakład Handlu „TALEX” s.c. eksport-import, produkcja-skup-sprzedaż, produkcja-skup-sprzedaż maszyn i części zamiennych do maszyn rolniczych oraz innych artykułów, usługi transportowe
6.	Borzytuchom	ul. Zwycięstwa 5b ul. Zwycięstwa 27	handel artykułami spożywczo-przemysłowymi
7.	Borzytuchom	ul. Zwycięstwa 52/1	prywatna praktyka lekarska-stomatologiczna
8.	Borzytuchom	ul. Zwycięstwa 52/1	poradnictwo lekarskie w zakresie chorób wewnętrznych

9.	Borzytuchom	ul. Zwycięstwa 37 ul. Zwycięstwa 48	Przedsiębiorstwo Handlowo-Produkcyjne „MILENA”
10.	Borzytuchom	ul. Jeziorna 9	zakład usług geodezyjno-kartograficznych „GEOS”
11.	Borzytuchom	ul. Zwycięstwa 46	prowadzenie działalności gastronomicznej i rozrywkowej – restauracja „Pod Pstrągiem”
12.	Borzytuchom	ul. Ogrodowa 3	usługi pogrzebowe, usługi transportowe na terenie gminy Borzytuchom
13.	Borzytuchom	ul. Zwycięstwa 45a	Biuro Usług Księgowych
14.	Borzytuchom	ul. Zwycięstwa 33a	usługi fryzjersko-kosmetyczne
15.	Borzytuchom	ul. Jeziorna 1	mechanika pojazdowa
16.	Borzytuchom	ul. Ogrodowa 2 ul. Zwycięstwa 7	Produkcyjny Zakład Stolarski
17.	Borzytuchom	ul. Plac Konstytucji 3 Maja	usługi murarskie na terenie kraju
18.	Borzytuchom	ul. Zwycięstwa 27	Zakład Produkcyjno-Usługowo-Handlowy
19.	Borzytuchom	ul. Zwycięstwa 27	handel artykułami spożywczo-przemysłowymi
20.	Borzytuchom	ul. Plac Konstytucji 3 Maja	sprzedaż odzieży używanej z importu
21.	Borzytuchom	ul. Zwycięstwa 27	sprzedaż artykułów spożywczo-przemysłowych
22.	Borzytuchom	ul. Dworcowa 9	Zakład Wędliniarski „IWONA”
23.	Borzytuchom	ul. Dworcowa 9c	Przedsiębiorstwo „KWW-Holzbau” Spółka z o.o. – produkcja domków z drewna
24.	Borzytuchom	ul. Dworcowa 2	Piekarnia „Kamał” s.c
25.	Borzytuchom	ul. Cmentarna 1	Zakład Ślusarsko-Produkcyjny
26.	Chotkowo	Chotkowo 20	produkcja i usługi w zakresie ślusarstwa
27.	Chotkowo	Chotkowo 20	usługi leśne na terenie Nadleśnictwa Bytów
28.	Chotkowo	Chotkowo 33	Zakład usługowo-ślusarski
29.	Chotkowo	Chotkowo 25	usługi ślusarsko-tokarskie
30.	Dąbrówka	Dąbrówka 38/1	handel obwoźny artykułów spożywczo-przemysłowych na terenie kraju
31.	Dąbrówka	Dąbrówka 16	Zakład Produkcyjno-Handlowo-Usługowy „SOLO” produkcja, przerób materiałów drzewnych
32.	Dąbrówka	Dąbrówka 9	projektowanie, prowadzenie nadzorów i zastępstwa inwestycyjnego
33.	Dąbrówka	Dąbrówka 36a	produkcja i sprzedaż wyrobów z drewna
34.	Dąbrówka	Dąbrówka 33	firma ogólnobudowlana – działalność na terenie kraju
35.	Dąbrówka	Dąbrówka 3	usługi budowlane, handel obwoźny
36.	Dąbrówka	Dąbrówka 38/2	handel obwoźny – działalność na terenie kraju
37.	Jutrzenka	Jutrzenka 38	instalatorstwo elektryczne, mechanika maszyn, wyrób i naprawa urządzeń elektrycznych
38.	Jutrzenka	Jutrzenka 29b	zakład betoniarsko-kamieniarski, usługi transportowe, sprzedaż materiałów budowlano-przemysłowych
39.	Jutrzenka	Jutrzenka 42	stolarstwo
40.	Jutrzenka	Jutrzenka 33	zrywna drewna na terenie Nadleśnictwa Bytów
41.	Jutrzenka	Jutrzenka 13 c	sklep spożywczo-przemysłowy
42.	Jutrzenka	Jutrzenka 35	usługi leśne na terenie Nadleśnictwa Bytów
43.	Jutrzenka	Jutrzenka 37	usługi leśne na terenie Nadleśnictwa Bytów
44.	Kamieńc	Kamieńc 1/5	działalność handlowa – sprzedaż ryb
45.	Krosnowo	Krosnowo 6	usługi leśne - zrywna drewna na terenie Nadleśnictwa Bytów
46.	Krosnowo	Krosnowo 11	usługi leśne na terenie Nadleśnictwa Bytów
47.	Krosnowo	Krosnowo 11a	Zakład Stolarski
48.	Krosnowo	Krosnowo 23	usługi leśne na terenie Nadleśnictwa Bytów
49.	Niedarzyno Krosnowo	Niedarzyno 29 Krosnowo 32	ślusarstwo, wyrób siatki ogrodzeniowej, sklep spożywczo-przemysłowy, handel obwoźny

50.	Niedarzyno	Niedarzyno 22	pozyskiwanie drewna, prace pielęgnacyjne w uprawach leśnych na terenie Nadleśnictwa Bytów
51.	Niedarzyno	Niedarzyno 12	zrywka drewna na terenie Nadleśnictwa Bytów
52.	Niedarzyno	Niedarzyno 2a	sklep spożywczo-przemysłowy
53.	Osieki	Osieki 1b	sklep spożywczo-przemysłowy
54.	Osieki	Osieki 32/2	chałupnictwo - haft
55.	Osieki	Osieki 11	usługi geodezyjno-kartograficzne
56.	Osieki	Osieki 2/1	usługi w zakresie ślusarstwa, mechaniki pojazdowej
57.	Osieki	Osieki 23	usługi leśne na terenie Nadleśnictwa Bytów
58.	Ryczyn	Ryczyn 7	usługi leśne na terenie Nadleśnictwa Bytów
59.	Ryczyn	Ryczyn 2	Firma Produkcyjno-Handlowa „Żaklin” – działalność w Bytowie

Aktualnie (na koniec 2012 roku) z ogólnej liczby działających na terenie gminy Borzytuchom 185 podmiotów gospodarki narodowej, w sektorze prywatnym funkcjonowało 179 podmiotów, natomiast w sektorze publicznym 10 podmiotów.

Z ogólnej liczby działających w 2012 roku 189 podmiotów gospodarczych - największa liczba jednostek zajmuje się przemysłem /40/, budownictwem /32/, handlem i naprawą pojazdów samochodowych /30/, oraz rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem /23/.

Tabela 3. Podmioty gospodarki narodowej w gm. Borzytuchom (w rejestrze REGON w 2012 r).

LP	WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA PODMIOTÓW
1.	Sektor publiczny	10
2.	Sektor prywatny	179
	Ogółem	189
	Z liczby ogółem:	
	1) osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	
	razem	38
	w tym spółki handlowe	
	razem	5
	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2
	spółki cywilne	7
	spółdzielnie	1
	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	11
	2) osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	151

Źródło: Opracowano na podstawie materiałów Urzędu Statystycznego w Słupsku.

Tabela 4. Podmioty gospodarki narodowej w gminie Borzytuchom (w rejestrze REGON wg wybranych sekcji w 2012 r).

LP	WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA PODMIOTÓW
1.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	23
2.	Przemysł	40
	w tym przetwórstwo przemysłowe	38
3.	Budownictwo	32
4.	Handel, naprawa pojazdów samochodowych	30
5.	Transport i gospodarka magazynowa	11
6.	Zakwaterowanie i gastronomia	-
7.	Informacja i komunikacja	1
8.	Obsługa rynku nieruchomości	1
9.	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10
	OGÓŁEM	189

Źródło: Opracowano na podstawie materiałów Urzędu Statystycznego w Słupsku.

3.1.3. Zarys warunków fizjograficznych

3.1.3.1 Rzeźba terenu. Atrakcyjność krajobrazowa

Gmina Borzytuchom położona jest w zasięgu dwóch pojeziernych jednostek fizyczno - geograficznych: Wysoczyzny Polanowskiej i Pojezierza Bytowskiego. Gmina posiada zróżnicowaną, bardzo atrakcyjną pod względem krajobrazowym, rzeźbę terenu.

Powierzchnię gminy tworzą różnorodne formy morfologiczne, powstałe w wyniku bezpośredniej działalności lodowca skandynawskiego oraz późniejszych procesów rzeźbotwórczych. Współczesna rzeźba terenu gminy Borzytuchom ukształtowana została w okresie ostatniego, bałtyckiego zlodowacenia, w trakcie postoju, topnienia lądolodu i po jego ostatecznym ustąpieniu.

Północna część gminy stanowi fragment rozległej, sandrowej doliny marginalnej, przechodzącej w równiny sandrowe. Dolinne pasmo sandrowe stanowi fragment tzw. Pradoliny Pomorskiej, którą w przeszłości odpływały wody glacialne, a obecnie jej fragment wykorzystuje w środkowym biegu rzeka Słupia.

W pozostałej części gminy przeważają faliste, falisto- pagórkowate i pagórkowate wysoczyzny morenowe.

W rejonie na południe od miejscowości: Krosnowo, Osieki Bytowskie, w związku z recesyjnymi postojami lodowca, ukształtowały się wyróżniające się w otoczeniu pagóry. Równocześnie powstały tutaj zagłębienia, obniżenia wykorzystywane m.in. przez wody jeziorne.

Pagórki, wzgórza a równocześnie obniżenia i zagłębienia, sfalowane powierzchnie charakterystyczne są dla pozostałej tj. południowej morenowej części gminy.

W centralnej części gminy powierzchnię morenową rozcinają dwa, zbiegające się w rejonie Borzytuchomia, rynnowe obniżenia: jedno szerokie, ciągnące się od okolic Tuchomka i drugie węższe przebiegające z kierunku Dąbrówki. Zawierają się w nich misy jezior: Chotkowskiego, Dużego - wykorzystują je wody rzeki Jutrzenki (bieg górny i środkowy) i jej dopływów.

We wschodniej części gminy przebiega rynna, w której zawiera się obecnie odcinek głównie erozyjnej doliny Bytowej.

W zachodniej części gminy powierzchnię urozmaica dolina Kamienicy, dolina Jutrzenki (dolny odcinek).

W granicach gminy, generalnie biorąc, najniżej położona jest część północna, a w jej obrębie - dno dolinne Słupi usytuowane na wysokościach: ok. 93 m w części wschodniej i ok. 73 m n.p.m. u ujścia Kamienicy do Starej Słupi. Poza dnem doliny, teren (sandrowy) wznosi się wyżej, maksymalnie ponad 130 m n.p.m.

W czołowomorenowym, równoleżnikowym paśmie na południe od miejscowości Krosnowo - Osieki Bytowskie, wysokości przekraczają często 160 m n.p.m., a najwyższe spośród wzniesień osiąga wysokość ponad 170 m n.p.m (wzgórze ok. 300 m na południe od jeziora Herta). W tym atrakcyjnym krajobrazowo paśmie różnice wysokości dochodzą do 40 m.

Pozostały, morenowy obszar gminy - w południowej jej części, wznosi się na wysokościach najczęściej 150 - 170 m, a lokalnie obniża się do poziomu ok. 130 m n.p.m.

Wysokości powyżej 170 m n.p.m. charakteryzują tereny: na północny wschód i wschód od Dąbrówki (maksymalnie 192,6 m. przy granicy gminy), na zachód od Chotkowa (maksymalnie 188,1 m n.p.m.).

W środkowym południowym paśmie, wysokości maleją - do poziomu 120,4 m n.p.m. w rejonie jez. Chotkowskiego i 109 m n.p.m. w rejonie jez. Dużego. Poniżej 100 m n.p.m. położone są dna dolinne Bytowej (96,5 - 91,5 m n.p.m.), Kamienicy na odcinku poniżej dawnej leśniczówki Kamieńczyn oraz Jutrzenki na odcinku poniżej miejscowości Jutrzenka.

Jak wynika z powyższego opisu, maksymalna różnica wysokości na obszarze gminy sięga prawie 120 m (wysokość minimalna - 73,3 m n.p.m., maksymalna - 192,6 m n.p.m.).

Spadki terenu w granicach gminy kształtują się na różnym poziomie. W rejonach mało zróżnicowanych hipsometrycznie, na powierzchniach równinnych, falisto-równinnych, łagodnie falistych nie przekraczają 5 %. W obrębie większych pagórków, wzgórz i obniżeń morenowych, także na zboczach dolin osiągają 15%, a w przypadku wyraźnych form krawędziowych - wyższe wartości.

Bogate urzeźbienie gminy Borzytuchom przyczynia się do dużej atrakcyjności krajobrazowej. Wyjątkowo cenne fragmenty krajobrazu naturalnego stanowią obszary, pasma obejmujące:

- *dolinę Starej Słupi, powyżej ujścia Bytowej,*
- *dolinę Słupi od granicy gminy po jezioro Głębokie,*
- *pagóry morenowe z Diabelską Górą i ciągiem jezior w obniżeniach,*
- *dolinę Kamienicy.*

Gmina Borzytuchom znajduje się w wyróżnionej w regionalnych dokumentach strategicznych i planistycznych strefie koncentracji elementów dziedzictwa kulturowego wymagających szczególnej ochrony wartości kulturowych i krajobrazowych, którą stanowi:

- Obszar ziemi bytowskiej - obszar o wybitnych, bardzo wysokich i wysokich walorach przyrodniczo-kulturowych.

Na obszarze ziemi bytowskiej, obejmującym wyróżnione jednostki: ziemia bytowska, ziemia czerska, ziemia kościerska (pas leśny) systemem ochrony środowiska kulturowego objęto:

- obecność stanowisk archeologicznych z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza (kultury łużycka i pomorska),
- charakterystyczne cechy budownictwa ludowego w postaci występowania dymnikowego dachu naczółkowego, oraz podcienia narożnego pierwotnego, występowanie budownictwa ryglowego (mur pruski),
- wysokie i średnie nasycenie najcenniejszymi obiektami zabytkowymi - z przewagą rezydencyjnych i mieszkalnych,
- występowanie zachowanych historycznych struktur osadniczych, na ograniczonym obszarze występowanie lokacyjnych zwartych wsi kmiecych,
- zwarte występowanie budownictwa ryglowego typu glino-bitego.

Ochrona i odnowa charakterystycznych zasobów dziedzictwa kulturowego regionu wymaga określenia w gminnych dokumentach planistycznych:

- elementów i obszarów charakterystycznych dla krajobrazu kulturowego miejscowości oraz szczegółowych zasad ich przekształceń,
- stref krajobrazu zdegradowanego oraz zasady i kierunki ich przekształceń,
- sposoby rekompozycji, restylizacji i uporządkowania chaotycznych układów zabudowy,
- zasad zagospodarowania punktów widokowych i ochrony panoram widokowych.

Na terenie gminy Borzytuchom bezwzględne zachowanie przedpola ekspozycyjnego przez ograniczenie wprowadzania zabudowy, zalesień, reklam wielkoformatowych i innych przekształceń mogących przesłonić ekspozycję lub obniżyć walory krajobrazu wzdłuż ciągów widokowych wymagane jest:

- na odcinku drogowym (DW209) Bytów - Borzytuchom eksponującym enklawy harmonijnego krajobrazu rolniczego.

Ciąg widokowy na odcinku drogi wojewódzkiej nr 209 na wschód od miejscowości Borzytuchom, został w opracowaniach regionalnych zidentyfikowany jako jeden z elementów najlepiej charakteryzujących cechy wizualne i ekspozycyjne zasobu krajobrazowego województwa i prezentuje kameralną, lecz o bardzo wysokiej wartości, trasę związaną z enklawami harmonijnego krajobrazu rolniczego.

3.1.3.2 Warunki geologiczne

Gmina Borzytuchom położona jest w zasięgu Niecki Brzeżnej (Synklinorium Brzeżne), w której podłoże krystaliczne zalega stosunkowo nisko, na głębokościach w przedziale 4000 - 5000 m p.p.t. Występują tutaj utwory paleozoiczne (poza dewońskimi i karbońskimi), permsko - mezozoiczne i kenozoiczne. Utwory kenozoiczne: trzeciorzędowe i czwartorzędowe budują powierzchnię gminy.

Na przeważającej części gminy - powierzchniowo lub na niewielkich głębokościach występują zróżnicowane pod względem genezy i budowy, utwory czwartorzędowe. Powierzchnie morenowe tworzą głównie - pochodzące z okresu zlodowacenia bałtyckiego - gliny zwałowe, o różnej miąższości. Gliny zwałowe stanowią kompleks utworów gliniastych z przewarstwieniami piaszczystymi, o różnych granulacjach.

Występujące w obrębie gminy wzgórza, pagóry czołowomorenowe budują piaski, żwiry i głązy, a czasami głównie gliny zwałowe.

W części północnej, północno - zachodniej zalegają utwory sandrowe. Są to piaski, piaski ze żwirem i żwiry wodnolodowcowe. Utwory te występują również w środkowym pasie gminy (powierzchnie sandrowe wzdłuż rozległego, południkowego obniżeniu rynnowego) oraz w pasie zachodnim (wzdłuż granicy gminy).

Na terenie gminy występują osady, utwory młodszej epoki czwartorzędowej - holocenu. Osady te reprezentują: torfy, muły organiczne, namuły, kreda jeziorna. Utwory holoceniowe występują w obrębie mis jeziornych i na terenach przyjeziernych, w drobnych zagłębieniach i obniżeniach międzymorenowych, w odcinkach dolin rzecznych (Słupi, Bytowej, Kamienicy i drobniejszych cieków).

3.1.3.3 Warunki glebowe i siedliskowe

Na terenie gminy gleby wykorzystywane rolniczo wytworzone są najczęściej z utworów piaszczysto - gliniastych, związanych z utworami morenowymi.

Przeważają gleby zbudowane z piasków gliniastych lekkich zalegających na glinie, brunatne, wylugowane i bielcowe. Charakteryzują je okresowo wadliwe stosunki wilgotnościowe (nadmierne przesuszenie lub uwodnienie). Większe kompleksy tych gleb znajdują się na południu gminy i w okolicach Borzytuchomia.

Stosunkowo mało jest bardziej urodzajnych, związlejszych gleb wytworzonych z glin, najczęściej lekkich. Gleby te posiadają dobrze wykształcony profil próchniczny i charakteryzują je bardziej zrównoważone stosunki wodne.

Częściej niż ostatnie z wymienionych, występują w obrębie gminy gleby lekkie - utworzone z piasków słabo gliniastych, przechodzących w piaski luźne. Gleby te zalegają często w niekorzystnym położeniu (na wierzchołkach, stokach). Najczęściej są zbyt suche, nadmiernie zakwaszone i ubogie w składniki pokarmowe. Są to gleby o podłożu, a więc stale lub okresowo za suche.

Na terenie gminy występują gleby organiczne.

W pasmach dolinnych rzek występują gleby torfowe, murszowo - torfowe stanowiące użytki zielone. Wśród nich przeważają gleby o średniej-urodzajności.

Gleby gminy Borzytuchom są przeważnie naturalnie kwaśne. Najwięcej, bo aż 46 % jest gleb o pH w przedziale 4,6 - 5,5. Gleby o pH do 4,5 stanowią 11 % (zdecydowanie mniej niż w gminach sąsiednich).

Wśród obszarów leśnych najżyźniejsze siedliska występują w zachodniej, południowej i środkowej części gminy. Są to siedliska lasów mieszanych i lasów świeżych, wykształcone na glebach piaszczystych na podłożu gliniastym i glebach gliniastych. Mniej żyzne siedliska - borów sosnowych świeżych, wykształcone na utworach piaszczystych koncentrują się przede wszystkim w północno - wschodniej części gminy.

Fragmenty powierzchni leśnych występują na siedliskach hydrogenicznym, charakteryzujących się wysokim poziomem wód gruntowych.

3.1.3.4 Warunki klimatyczne

Usytuowanie gminy Borzytuchom w pasie północnym Polski decyduje o oddziaływaniu przejściowego klimatu związanego z przemieszczaniem się mas powietrza oceanicznego z zachodu, jak i kontynentalnego z Europy Wschodniej, przy czym przeważający jest wpływ klimatu morskiego. Duży wpływ na warunki klimatyczne panujące na terenie gminy wywiera zróżnicowana, pojezierna rzeźba terenu.

Zgodnie z podziałem klimatycznym dokonany dla obszaru woj. słupskiego na podstawie badań z lat 1967 - 76 (M. Friedrich i in, Klimat województwa słupskiego w świetle potrzeb rolnictwa, 1980), gmina zawiera się w środkowopomorskiej krainie klimatycznej, niezbyt korzystnej pod względem panujących warunków termicznych.

Chłodna i długa jest tutaj zwłaszcza zima. Generalnie chłodniejsza, zwłaszcza w porze zimowej, jest część południowa gminy. W obrębie obniżeń i zagłębień terenowych występują inwersje termiczne, a częstym zjawiskiem są mgły. Na terenie gminy przeważają wiatry z kierunku zachodniego, południowo - zachodniego.

Specyficzny mikroklimat posiadają wnętrza lasów.

Szczegółową charakterystykę warunków meteorologicznych panujących na terenie gminy w okresie badawczym 1967 - 1976 zawiera tabela nr 1.

Tabela 1. Zróżnicowanie warunków meteorologicznych na terenie gm. Borzytuchom w okresie 1967 - 1976

TEMPERATURY	OPADY
Średnia temperatura roczna: poniżej 7,0 °C,	Średnia roczna suma opadów: na przeważającym obszarze 700 - 750 mm, tylko skrajnie na północnym zachodzie powyżej 750 mm,
Średnia roczna amplituda temperatur: 19,0 - 19,5 °C,	Średnia suma opadów okresu IV-X: przeważnie 475 - 500 mm, w części północno - wschodniej 450 - 475 mm,
Średnia temperatura najcieplejszego miesiąca (lipiec): poniżej 17 °C,	Średnia suma opadów najbardziej mokrego miesiąca w lecie (lipiec): 80 - 90 mm, tylko w paśmie zachodnim
Średnia temperatura najzimniejszego miesiąca (styczeń): -2,5 °C - -3,0 °C,	(poza skrajem północno - zachodnim) powyżej 90 mm,
Średnia liczba dni gorących (T powyżej 25 °C): 20 - 25 dni,	Średnia liczba ciągów bezopadowych powyżej 10 dni w okresie IV - X: 3,0 - 3,5,
Średnia liczba dni mroźnych (T poniżej 0 °C): na północy 35 - 40, w pozostałej części powyżej 40,	Średnia liczba dni opadów z gradem w okresie IV-X: od 5 - 10 w paśmie z południowego zachodu na południowy wschód, do 10 - 15 na krańcu północno - zachodnim i południowo - wschodnim
Średnia daty pierwszych przymrozków jesiennych: 10 X - 15 X, tylko w części północno-zachodniej przed 10 X,	Średnia data pojawienia się pokrywy śnieżnej: przed 20 XI, w części północno - wschodniej między 20XI a 25XI,
Średnia daty ostatnich przymrozków wiosennych: 1 V - 5 V,	Średnia data zaniku pokrywy śnieżnej: między 20 III a 25 III,
Średni okres wegetacyjny (T powyżej 5 °C): początek po 24 IV, koniec przed 24 X,	Średnia liczba dni z pokrywą śnieżną: na przeważającym obszarze 55 - 60 dni, w części środkowo
Średni okres gospodarczy (T powyżej 2,5 °C): początek przed 27 III w paśmie północnym i między 27 III a 30 III na pozostałym obszarze, koniec przed 12 XI	- zachodniej poniżej 55 dni.

Opracowano na podstawie:

M. Friedrich i in. „Klimat województwa słupskiego w świetle potrzeb rolnictwa”, Słupsk 1980’.

3.1.3.5 Warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne

Gmina Borzytuchom znajduje się w środkowym fragmencie zlewni Słupi. Słupia - w tym dawny jej odcinek zwany Starą Słupią, wyznacza północną granicę gminy. Poza tą główną rzeką, teren gminy odwadniają jej lewobrzeżne dopływy: Bytowa, Kamienica. Do Kamienicy uchodzi Jutrzenka, płynąca przez rozległy obszar gminy, od jej południowej granicy.

Największa rzeka: Słupia, w rejonie gminy Borzytuchom kilkakrotnie zmienia swój kierunek. Bieg rzeki został sztucznie zmieniony w wyniku zrealizowania dużych inwestycji energetycznych poza granicami gminy (elektrownie wodne Gałęźnia Mała, Strzegomin, Krzynia). I tak, na odcinku dawnego biegu Słupi - od jeziora Głębokiego do wpływu Bytowej oraz w dolnym odcinku Bytowej, utworzony został Zbiornik Bytowski. Jego wody wraz z wodami płynącej wyżej Słupi, zasilają jezioro Głębokie (dawniej bezodpływowe) i dalej są wykorzystywane energetycznie.

W wyniku opisanych wyżej zmian, w pierwotnym korycie Słupi poniżej Zbiornika Bytowskiego do ujścia do Kamienicy płynie obecnie bardzo mała ilość wody. Koryto rzeki wypełnia się dopiero po wpływie Kamienicy.

W gminie Borzytuchom występuje kilkanaście jezior powyżej 1 ha, z czego 3 z nich to jeziora większe: Osiecko - 31,2 ha, Chotkowskie - 56,7 ha, Duże - 46,1 ha.

Na terenie gminy występuje 5 jezior lobeliowych (Diabelskie, Krosnowskie, Okoniewskie, Herta, Czarne) - w paśmie morenowym na północ od Borzytuchomia.

W granicach gminy występują obszary podmokłe, bagienne i torfowiskowe. Część terenów gminy stanowią obszary bezodpływowe, charakterystyczne dla rejonu pojeziernego.

Wody gruntowe występują na obszarze gminy najpłycej w obrębie dolin rzecznych i zagłębień terenowych. Ich poziom ulega znacznym wahaniom. Na pozostałym obszarze wody gruntowe zalegają głębiej poniżej 4 m, a w strefach krawędziowych mogą dochodzić nawet do kilkudziesięciu metrów.

Na terenie gminy użytkowe poziomy wodonośne związane są przeważnie z utworami czwartorzędowymi.

Lokalne znaczenie posiada dolnoczwartorzędowy poziom wodonośny, występujący w zagłębieniach powierzchni podczwartorzędowej.

Poziom środkowoczwartorzędowy- główny, występuje wśród piasków najczęściej średnio- i drobnoziarnistych, na głębokości kilkadziesiąt metrów i osiąga miąższość od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów. Zasilany jest drogą alimentacji wód opadowych, jak i częściowo powierzchniowych.

Gómotrzeciorzędowy poziom wodonośny występuje lokalnie w postaci płatów i soczewek w obrębie górnych glin zwałowych. Nie ma większego znaczenia w zaopatrzeniu w wodę.

Wody trzeciorzędowego piętra wodonośnego zalegają niżej, wśród piasków dolnomioceńskich i występują pod ciśnieniem subartezyjskim, artezyjskim.

Na terenie gminy pierwszy użytkowy poziom wodonośny w różnym stopniu jest izolowany od powierzchni ziemi. Najmniej korzystnie przedstawia się pod tym, względem obszar wzdłuż północnej granicy gminy, obejmujący dolinę Słupi wraz z ujściowym odcinkiem doliny Kamienicy. Właściwie brak jest tam izolacji (0 - 2 m). Niską izolację (2 - 10 m) posiadają tereny sandrowe na północy gminy, tereny w środkowej części gminy - wzdłuż biegu Jutrzenki po jej ujście, w okolicach Dąbrówki oraz tereny wzdłuż doliny Kamienicy. Równocześnie występują w obrębie gminy obszary o dobrej izolacji, przekraczającej 40 m - w rejonie Osiek, na zachód od Chotkowa.

Według dotychczasowego stanu rozpoznania, we wschodnich fragmentach gminy, na wschód od jej granic, zalega Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 117 tzw. „Zbiornik Bytowski”. Zbiornik nie posiada jeszcze zatwierdzonej dokumentacji, ale wstępnie wyznaczono obszar wysokiej ochrony Zbiornika. W obszarze tym - w przyszłości przewidzianym do utworzenia strefy ochronnej, zawiera się cały teren gminy Borzytuchom.

Granice Zbiornika oraz zasięg przewidywanej dla niego strefy ochronnej, mogą ulec zmianie po pełnym udokumentowaniu Zbiornika.

Dla Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 117 „Bytów” została opracowana nowa dokumentacja hydrogeologiczna pt. „Dodatek do dokumentacji hydrogeologicznej zbiornika wód podziemnych Bytów GZWP nr 117”, w której zaprojektowano obszar ochronny. W/w projektowany obszar ochronny nie został jeszcze ustanowiony.

3.1.3.6 Szata roślinna i świat zwierząt

Na szatę roślinną gminy składają się zróżnicowane zbiorowiska lasów, rzek, torfowisk oraz jezior - z licznymi stanowiskami chronionych, rzadkich i ginących gatunków roślin. Wysoki stopień lesistości terenu gminy sprawia, że w jej krajobrazie dominują **lasy**. Dotyczy to szczególnie zachodniej, północnej i północno-wschodniej części gminy, zajętych przez rozległe i zwarte kompleksy leśne. W części środkowej i południowo-wschodniej kompleksy leśne są niewielkie i rozrzucone w mozaikowatym układzie pól. Obszar gminy charakteryzuje się znaczną różnorodnością zbiorowisk leśnych. Przeważają zbiorowiska lasów liściastych - bukowych i mieszanych z udziałem buka, związanych najczęściej ze skonfigurowanymi terenami wysoczyzn morenowych. Usytuowane są głównie w północno-zachodniej i zachodniej części obszaru gminy oraz tworzą niewielkie powierzchniowo fragmenty w części północnej, środkowej i południowo-wschodniej. Lasy te reprezentowane są przez różne postaci kwaśnej buczyny niżowej oraz acidofilnego lasu bukowo-dębowego. Najbardziej zbliżone do naturalnych, płaty kwaśnej buczyny zachowały się w północnej, środkowej oraz południowo-wschodniej części gminy, natomiast lasu bukowo-dębowego w części zachodniej. Na równinnych obszarach sandrowych najbardziej na północny wschód wysuniętej części terenu, dominują suboceaniczne bory sosnowe świeże, zróżnicowane florystycznie, ekologicznie i wiekowo. Najbardziej zbliżone do naturalnych powierzchnie wymienionych wyżej zbiorowisk leśnych zaznaczono na mapie w skali 1:50000 jako lasy cenne przyrodniczo. Na pozostałych obszarach zbiorowiska lasów bukowych oraz mieszanych z udziałem buka tworzą postaci zróżnicowanych faz degeneracyjnych powstałych wskutek domieszki lub nawet dominacji sosny w drzewostanie. Zniekształcenia spowodowane tym czynnikiem, fizjonomicznie upodabniają dość ubogie z natury lasy liściaste gminy do borów sosnowych. Jako postaci degeneracyjne zarówno lasów liściastych jak również borów sosnowych, często spotykane są na terenie gminy mieszane drzewostany iglaste sosnowo - świerkowe lub lite świerczyny.

Na terasach zalewowych dolin rzecznych rzek: Bytowej, Słupi, Kamienicy i Jutrzenki oraz licznych, małych rzeczek i strumieni, występują niewielkie powierzchniowo zbiorowiska eutroficznych i wilgotnych lasów łągowych - jesionowo-olszowych. Spotykane są one również wokół jezior, w obniżeniach rynnowych, wytopiskowych i zagłębieniach terenu. Z siedliskami hydrogenicznymi związane są również naturalne i antropogeniczne zbiorowiska łąk, pastwisk i ziołorośli oraz zbiorowiska szuwarów, zajmujących stosunkowo duże powierzchnie wokół jezior: Chotkowskiego i Dużego, a także występujące na obrzeżach rowów.

W licznych, niewielkich zagłębieniach i rynnach wysoczyzn morenowych północnej, środkowej oraz południowo-wschodniej części gminy, wokół oczek wodnych, występują zbiorowiska **torfowisk** wysokich, rzadziej przejściowych, z charakterystyczną roślinnością mszarną i krzewinkową, reprezentowaną przez liczne gatunki roślin chronionych, zagrożonych i rzadkich w skali Pomorza i kraju.

Na terenie gminy występują stosunkowo licznie **jeziora** o zróżnicowanej trofii: od eutroficznych (Duże) z rozwiniętą roślinnością szuwarową oraz wodną, do oligotroficznych, wśród których wyróżniają się jeziora lobeliowe. Charakteryzują się one występowaniem grupy unikalnych, związanych wyłącznie ze strefą litoralną tego typu jezior, chronionych gatunków roślin jak: lobelia jeziorna, brzeżyca jednokwiatowa, poryblin oraz równie

unikalnych gatunków zwierząt wodnych (Jez. Okoniewskie, Krosnowskie, Czarne, Diabelskie i Herta, usytuowane w paśmie wzgórz morenowych środkowej części gminy).

W środkowej i południowej części terenu na obszarach użytkowanych rolniczo, dominuje roślinność upraw polnych oraz zbiorowiska wtórnych faz sukcesyjnych roślinności związane z odłogami na uboższych glebach.

W północnej i środkowej części gminy koncentrują się liczne stanowiska chronionych, rzadkich i ginących gatunków roślin, których występowanie związane jest przede wszystkim z powierzchniami zbiorowisk leśnych wymienionych wyżej typów lasów, torfowisk wysokich oraz jezior lobeliowych.

Zróżnicowanie szaty roślinnej gminy przejawia się w różnorodności fauny występującej na jej terenie. Licznie reprezentowane są różne grupy rodzimych ssaków, szczególnie związane z rozległymi obszarami leśnymi jak np.: sarna, jeleń, dzik, wpisane do „Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt” takie gatunki jak bóbr (okolice jeziora Osiecko) i wydra (rzeka Bytowa) oraz podlegające ochronie gatunkowej - m.in. jeż, kret, łasica, wiewiórka.

Licznie reprezentowana jest **awifauna**. Północna i środkowa część gminy (obszar PK „Dolina Słupi”) stanowi ważną w skali kraju ostoję gniazdową ptaków, w tym wielu gatunków zagrożonych globalnie jak: żuraw, dzięcioł czarny, błotniak stawowy. Do terenów szczególnie cennych dla ochrony lęgów ptaków drapieżnych, brodzących i dziuplaków należą doliny rzeczne, rozlewiska oraz jeziora i oczka wodne, a także kompleksy leśne z drzewostanami w wieku powyżej stu lat.

Liczne na terenie gminy rzeki i strumienie, często o podgórskim charakterze, warunkują występowanie zróżnicowanej **ichtiofauny**, w tym gatunków zagrożonych wyginięciem jak: minog rzeczny i strzebla potokowa. Do najważniejszych dla ochrony licznych gatunków ryb biotopów należą odcinki rzek: Słupi, Bytowej i Jutrzenki oraz jeziora lobeliowe.

W północnej części terenu gminy, w kierunku na północ od jeziora Osiecko, liczne śródleśne oczka wodne stanowią ostoję **gadów i płazów** podlegających ochronie gatunkowej.

3.1.4. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego – zagrożenia. Wymagania związane z ochroną

3.1.4.1 Stan jakościowy środowiska przyrodniczego

Na terenie gminy Borzytuchom stwierdza się dobry stan zdrowotny i jakościowy lasów.

Gleby w granicach gminy, według badań dokonanych przez Okręgową Stację Chemiczno - Rolniczą w Koszalinie (badania z lat 1992 - 95), nie wykazują zanieczyszczenia związkami siarki. Charakteryzują je na ogół naturalne zawartości metali ciężkich. Tylko w pojedynczych wypadkach stwierdzono podwyższone wartości metali: kadmu w dwóch z 10-ciu prób oraz cynku w jednej z 10-ciu prób. („Raport o stanie środowiska woj. słupskiego w latach 1995 - 96”, PIOŚ WIOŚ w Słupsku).

Według wyników badań monitoringowych wód płynących przeprowadzonych w 1998 r. przez IOŚ-WIOŚ w Gdańsku, Delegatura w Słupsku, zdecydowanie zły jest ich stan sanitarny. Wody płynące w obrębie Bytowej poniżej Gostkowa, łącznie ze Zbiornikiem Bytowskim, w Kamienicy powyżej ujścia Jutrzenki i Jutrzenki poza odcinkiem ujściowym, nie odpowiadały przyjętym normom sanitarnym. Pozostałe odcinki badanych rzek charakteryzowały się III klasą czystości pod względem bakteriologicznym.

Jeśli chodzi o zanieczyszczenie związkami biogennymi, to nie stwierdzono w tym zakresie występowania wód pozaklasowych. Zanieczyszczenie związkami fosforu mierzone wskaźnikiem - fosfor ogólny było najsilniejsze - na poziomie III klasy, w obrębie Bytowej – od Gostkowa, łącznie ze Zbiornikiem Bytowskim oraz w wodach Jutrzenki, poza odcinkiem

ujściowym. W odcinku ujściowym Jutrzenki, w wodach Kamienicy oraz Słupi powyżej jeziora Głębokiego, wskaźnik - fosfor ogólny utrzymywał się w granicach II klasy. Zaobserwowano niskie stężenia azotu ogólnego - I klasa we wszystkich przebadanych wodach.

Wskaźnik BZT 5 w wodach utrzymywał się na poziomie: I- szej klasy w Kamienicy powyżej ujścia Jutrzenki, i na poziomie II-giej klasy w pozostałych badanych odcinkach rzecznych. Wszystkie wody zawierały się w I klasie z uwagi na wskaźnik: tlen rozpuszczony.

Jeśli chodzi o fenole lotne, to ich zawartość utrzymywała się na poziomie I klasy w wodach Słupi powyżej jez. Głębokiego. W pozostałych przebadanych wodach wskaźnik ten zawierał się w II klasie.

Porównując jakość wód płynących na terenie gminy Borzytuchom w 1998 roku i w roku 1993, generalnie stwierdzić należy poprawę ich stanu chemicznego, zwłaszcza w odniesieniu do zawartości związków biogenych, a w szczególności związków azotu. Niestety, nie poprawił się stan sanitarny rzek.

Na terenie gminy Borzytuchom, w 1994 roku w ramach badań monitoringowych przebadano wody jeziora Chotkowskiego. Według wyników tych badań wody jeziora są w znacznym stopniu zeutrofizowane - stwierdzono III klasę ich czystości.

Wody podziemne w granicach gminy Borzytuchom, według oceny z 1993 r., posiadają na ogół wysoką jakość (kl. I b w skali pięciostopniowej). Średnią jakość wód użytkowego poziomu wodonośnego - kl. II a, odnotowano jedynie w południowo - wschodnim fragmencie gminy (na południe od Dąbrówki). Nie stwierdzono występowania wód o jakości niskiej i nieodpowiadającej przyjętym normom („Ocena stopnia zanieczyszczenia i zagrożenia wód podziemnych i powierzchniowych woj. słupskiego”, PG w Warszawie, Zakład w Gdańsku, 1993r.).

Jeśli chodzi o zanieczyszczenie powietrza, to w roku 1994 w samej miejscowości Borzytuchom odnotowano przekroczenie dopuszczalnych, przyjętych dla obszarów specjalnie chronionych, norm w zakresie zawartości pyłu ogółem (normy obowiązujące do roku 1998, obecnie zmienione).

Brak jest opublikowanych danych odnośnie natężenia hałasu i stężenia zanieczyszczeń w powietrzu wzdłuż głównego ciągu komunikacyjnego - drogi Słupsk - Bytów.

3.1.4.2 Zagrożenia środowiskowe

W odniesieniu do terenów leśnych, na terenie gminy występuje zagrożenie gradacjami owadów i patogenów grzybowych oraz zagrożenie klęskami żywiołowymi (wiatry, pożary, susze), zwłaszcza na mniej odpornych powierzchniach lasów na siedliskach porolnych. Zagrożenie pożarowe jest największe na uboższych siedliskach borowych. Pewne zagrożenie niesie w okresie letnim pozyskiwanie runa leśnego - nadmierna penetracja uszkadza glebę i narusza strukturę runa.

W granicach gminy występuje zagrożenie erozyjne gleb. Dominuje tutaj erozja wodna, zwłaszcza na wyróżniających się dużymi spadkami terenach pagórkowatych, wzgórzowych, krawędziowych (w środkowym, równoleżnikowym paśmie na północ od Borzytuchomia, na południu gminy). Według danych pochodzących z opracowania „Warunki przyrodnicze produkcji rolnej w woj. słupskim” IUNiG, Puławy 1987 - 4,6 % gleb w gminie podlega erozji wodnej intensywnej, a 0,5% - erozji silnej.

Na terenie gminy lokalnie występuje zagrożenie niekontrolowanej zmiany powierzchni ziemi, w związku z nielegalnym pozyskiwaniem surowców oraz nielegalnym składowaniem odpadów

Jeśli chodzi o zasoby wodne, to główne zagrożenia dla ich jakości powoduje nieuporządkowana gospodarka ściekowa oraz gospodarka odpadami, funkcjonowanie obiektów hodowlanych (hodowla ryb), spływy z obszarów użytkowanych rolniczo. Istnieje zagrożenie związane z przemieszczaniem się zanieczyszczeń wraz z wodami rzecznyymi dopływającymi spoza obszaru gminy (dotyczy Bytowej, Kamienicy).

Pierwszy użytkowy poziom wodonośny potencjalnie narażony jest szczególnie na zanieczyszczenie w części obszarów gminy posiadających słabą (2 - 10 m) i bardzo słabą (0 - 2 m) izolację od powierzchni (obszary wskazano na rysunku). To potencjalne zagrożenie wzrasta w przypadku intensywnego zagospodarowania terenu.

W obniżonej, środkowej części gminy występuje zagrożenie zmiany ustabilizowanych na obecnym poziomie stosunków wodnych (nie kontynuowanie prac melioracyjnych). Niesprzyjające warunki meteorologiczne mogą powodować powstanie terenów zalewowych wokół jeziora Dużego.

Na terenie gminy występują jeziora lobeliowe, które potencjalnie mogą być narażone na degradację w przypadku intensywnego zagospodarowania ich zlewni, wykorzystania wód w celach hodowlanych, użyźniania wód (wapnowania).

W gminie Borzytuchom nie ma większych źródeł zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Według zestawienia dokonanego na podstawie opłat w zakresie korzystania ze środowiska („Raport o stanie środowiska woj. śląskiego w latach 1995 - 96”, PIOŚ WIOŚ w Słupsku), na terenie gminy emitowana jest do powietrza stosunkowo niewielka ilość zanieczyszczeń (łącznie - 19,6 ton, w tym najwięcej tlenku węgla, potem kolejno: dwutlenku siarki i pyłów). Zanieczyszczenia powietrza mogą powodować zewnętrzne źródła (w pobliżu miasto Bytów).

W związku z funkcjonowaniem drogi Słupsk - Bytów, wzdłuż jej przebiegu występują i nasilają się zagrożenia komunikacyjne (nadmierny hałas, zanieczyszczenie powietrza).

Na terenie gminy nie przebiegają trasy komunikacyjne wyznaczone do przewozu niebezpiecznych substancji chemicznych. Lokalne skażenia mogą powodować przewozy niekontrolowane.

3.1.4.3 Prawna ochrona środowiska. Obszary szczególnej ochrony środowiska

Cenny przyrodniczy zasób gminy, istotnie wpływający na stopień jej bioróżnorodności, stanowią lasy zajmujące aż ok. 48 % całkowitej powierzchni gminy.

Funkcjonowanie lasów reguluje Ustawa o lasach z 1991 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 1153). W lasach obowiązuje Zarządzenie Nr 11 Ministra OŚZNiL z 1995 r. o prowadzeniu gospodarki leśnej na zasadach ekologicznych, a także Programy ochrony przyrody stanowiące integralną część „Planów urzędniowych lasów” sporządzanych dla poszczególnych nadleśnictw. Ochronę gruntów leśnych przed zmianą przeznaczenia zapewnia Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z 3 lutego 1995r. (tekst jednolity z 2013 roku Dz. U. poz. 1205 ze zmianami) oraz Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 1232 ze zmianami).

Zgodnie z Ustawą o lasach, w granicach gminy funkcjonują lasy ochronne.

W związku z populacją zwierząt łownych, na terenie gminy obowiązują zasady łowieckie zawarte w Ustawie Prawo Łowieckie z dnia 13 października 1995 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 1226 ze zmianami). Ponadto obowiązuje rozporządzenie Nr 14/97 z dnia 14 października 1997 r. w sprawie podziału obszaru województwa śląskiego na obwody łowieckie (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 1997 r. Nr 28, poz.179 i z 1998 r. Nr 1 poz.1).

Ponad 26 % obszaru gminy Borzytuchom stanowią grunty rolne. Wykorzystanie gruntów rolnych powinno być zgodne z zapisami Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych z 3 lutego 1995r. (tekst jednolity z 2015 roku Dz. U. poz. 909), Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 1232 ze zmianami), Prawa wodnego, a także z przepisami szczegółowymi zawartymi w rozporządzeniach MOŚZNiL.

Działalność związaną z poszukiwaniem, rozpoznawaniem i wydobywaniem kopalin reguluje Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 193).

Na terenie gminy Borzytuchom dość dobrze rozwinięta jest sieć hydrograficzna (rzeki, jeziora, bagna). We wschodniej części gminy - w niewielkich fragmentach, sytuuje się GZWP

Nr 117. Konieczność ilościowej i jakościowej ochrony wszystkich wód uwzględniają m.in. zapisy następujących aktów prawnych: Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 1232 ze zmianami), Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2012r. poz. 145 ze zmianami), Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U z 2006 r. Nr 137 poz. 984), Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2014 r. w sprawie dokumentacji hydrogeologicznej i dokumentacji geologiczno-inżynierskiej (Dz. U. z 2014 r. poz. 596).

Ze względu na konieczność ochrony zasobów GZWP Nr 117 wyznaczono obszar wysokiej ochrony Zbiornika, w granicach którego w przyszłości przewiduje się utworzenie strefy ochronnej GZWP. Obszar wysokiej ochrony nie ma obecnie statusu prawnego, możliwa jest korekta jego granic.

Na terenie gminy, w oparciu o jej zasoby wodne rozwija się gospodarka rybacka. W zakresie hodowli ryb obowiązują zapisy Ustawy o rybactwie śródlądowym z 18 kwietnia 1985 r (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 189 poz. 1471 ze zmianami). Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt. 105 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U z 2010 r. Nr 213 poz. 1397 ze zmianami), chów lub hodowla ryb w stawach typu karpiego (jeżeli produkcja ryb będzie większa niż 4 t z 1 ha powierzchni użytkowej stawu) i typu pstrągowego (jeżeli produkcja ryb będzie większa niż 1 t przy poborze 1 l wody na sekundę w miejscu ujęcia wody), należy do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko i może wymagać uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Wszystkie przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U z 2010 r. Nr 213 poz. 1397 ze zmianami).

W zakresie dopuszczalnych norm hałasu obowiązuje Rozporządzenie Ministra OŚZN i L z dnia 13 maja 1998 r. (Dz. U. Nr 66, poz. 436), Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 112), a poziom dopuszczalnych stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu określa Rozporządzenie Ministra OŚZN i L z dnia 28 kwietnia 1998 r (Dz. U. Nr 55, poz. 355). Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031).

Na terenie gminy występują tereny mokradłowe obejmujące obszary torfowiskowe, bagienne, zachowały się drobne oczka wodne, znajdują się tzw. jeziora lobeliowe. Powyższe obszary spełniają ważną rolę przyrodniczą i hydrologiczną, wpływając na wzrost bioróżnorodności oraz utrzymanie właściwego reżimu hydrologicznego. Powyższe, cenne przyrodniczo tereny, zaliczyć można do obszarów szczególnej ochrony środowiska.

Dla takich obszarów, zgodnie z Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 1232 ze zmianami), obowiązują specjalne warunki gospodarczego korzystania ze środowiska i wprowadzania w nich zmian oraz szczególnego korzystania z wód i urządzeń wodnych. Ekosystemy wymienione wyżej zasługują na ochronę zgodnie z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zmianami) - mogą funkcjonować jako użytki ekologiczne, a nawet rezerваты przyrody.

Ponadto na terenie gminy znajdują się wyjątkowo cenne elementy krajobrazu naturalnego (doliny rzeczne Słupi, Starej Słupi, Kamienicy, pasmo z pagórami i obniżeniami zajęte przez jeziora), zasługujące również na ochronę - w myśl Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r.

Ochronę gatunkową dziko występujących roślin i zwierząt, w szczególności gatunków rzadkich lub zagrożonych wyginięciem, zapewniają przepisy Ustawy o ochronie przyrody z

2004 r. oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2014 r. poz. 1348) i Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409).

Obecnie, zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody, funkcjonują następujące obszary chronione:

• **Park Krajobrazowy „Dolina Słupi”**

Utworzony został w 1981 r. dla zachowania walorów środowiska geograficzno - przyrodniczego rzeki Słupi i jej dorzecza, na które składają się: urozmaicona rzeźba terenu, wysoka lesistość, liczne torfowiska różnych typów, jeziora, w tym lobeliowe, urokliwe doliny rzeczne, pomniki przyrody, a także osobliwości kulturowe (zabytki architektury, najstarsze w Europie elektrownie wodne - poza granicami gminy).

Granice Parku, obowiązujące na jego terenie zakazy (przytoczone w rozdziale 2.3 obowiązujące do czasu zatwierdzenia planu ochrony Parku) określało Rozporządzenie Nr 10/98 Wojewody Słupskiego z dnia 19 sierpnia 1998r. (Dz. Urz. Woj. Słupskiego Nr 19, poz.82 z 1998r.) oraz Uchwała Nr X/42/81 WRN w Słupsku z dnia 8 grudnia 1981r. (Dz. Urz. Woj. Słupskiego Nr 31, poz.185 z 1994r.). Park posiada otulinę, w której zawiera się pozostała (poza granicami Parku) część gminy Borzytuchom. Otulina nie jest formą ochrony przyrody, a została utworzona dla zabezpieczenia obszaru Parku przed oddziaływaniem szkodliwych czynników zewnętrznych. Funkcjonowanie otuliny regulowały przepisy prawa miejscowego jak w przypadku Parku.

Aktualnie zasady ochrony przyrody i krajobrazu w obrębie otuliny Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” reguluje:

- Uchwała Nr 146/VIII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 2011 r. Nr 66, poz.1461), ze zmianą na podstawie Uchwały nr 262/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016r. o zmianie uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi" (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 2945 z 2016-08-16),
- Rozporządzenie Nr 15/2003 Wojewody Pomorskiego z dnia 23 czerwca 2003 roku w sprawie ustanowienia Planu ochrony Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi" (Dziennik Urzędowy z 30 czerwca 2003 r Nr 83 poz. 1362).

W załączniku nr 3 do w/w Rozporządzenia w sprawie ustanowienia Planu ochrony Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi" określono na mapach w skali 1:25 000 oraz 1:50 000 obowiązujące granice Parku i otuliny.

Generalne kierunki działań na rzecz ochrony przyrody Parku określone w planie ochrony:

- 1) wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju w obszarach użytkowanych gospodarczo, w tym:
 - ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych poprzez odpowiednie zagospodarowanie strefy ekotonowej lasu, zwłaszcza w obszarach osadnictwa i turystyki,
 - ochrona wód poprzez uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,
 - ochrona środowiska przed zanieczyszczeniem lub zniszczeniem w wyniku niewłaściwego postępowania z odpadami,
 - ograniczenie ryzyka wystąpienia na obszarze Parku i otuliny nadzwyczajnych zagrożeń środowiska i sytuacji awaryjnych stwarzających zagrożenie dla środowiska,
 - ochrona środowiska przed zagrożeniami pochodzącymi z rolnictwa,
 - zachowanie ekosystemów barierowych hamujących przepływ biogenów z pól do wód powierzchniowych,
- 2) ograniczanie do niezbędnego minimum zmian użytkowania terenu z leśnego na inny.

Szczegółowe zasady gospodarki zasobami przyrody i gospodarki przestrzennej oraz zakazy obowiązujące na obszarze Parku określają zapisy Planu ochrony.

• **Rezerwat przyrody „Grodzisko Borzytuchom”**

Rezerwat częściowy, leśny o powierzchni 27,03 ha. Utworzony został w 1981 r. (M. P. Nr 26 poz. 231 z 1981 r.) dla zachowania fragmentu buczyny z licznymi bukami pomnikowymi, torfowiska przejściowego oraz pozostałości wczesnośredniowiecznego grodziska słowiańskiego.

• **Pomniki przyrody**

Indywidualną formę ochrony stanowią pomniki przyrody. W gminie znajdują się następujące obiekty uznane za pomnikowe. Ich wykaz zawiera tabela 2.

Tabela 2. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Borzytuchom

Lp	Nr ewid.	Nazwa i opis obiektu	Położenie	Podstawa prawna ochrony
1.	78	dąb szypułkowy , obw. 205 cm, wys. 28 m	Borzytuchom, oddział 321a N-ctwo Bytów, obręb Borzytuchom	Ogłoszenie Woj. Słupskiego z 4 grudnia 1978 r.(Dz.Urz. WRN w Słupsku Nr 8 poz. 14)
2.	338	grupa drzew - 2 lipy szerokolistne , obw. 360 cm i 380 cm, wys. 32 m i 32 m	Borzytuchom, przy plebanii	Rozporządzenie Nr 51/95 Woj. Słupskiego z 28.08.1995 (Dz.Urz Woj. Słupskiego Nr 27 z dn.4.09. poz.121)
3.	611	kłon zwyczajny obw. 300 cm, wys. 28m	Oddz. 55h leśnictwa Modrzewo	j.w.
4.	612	kasztanowiec zwyczajny obw. 270 cm, wys. 24m	Oddz. 55h leśnictwa Modrzewo	j.w.
5.	613	modrzew europejski obw. 250 cm, wys. 17m	Oddz. 271c leśnictwa Modrzewo	j.w.
6.	614	lipa drobnolistna obw. 350cm, wys. 28m	Oddz. 271d leśnictwa Modrzewo	j.w.
7.	615	grupa drzew – 5 lip drobnolistnych o obw. od 320cm-400cm i wys. od 24-27m	Oddz. 271b leśnictwa Modrzewo	j.w.

• **Europejska sieć ekologiczna Natura 2000**

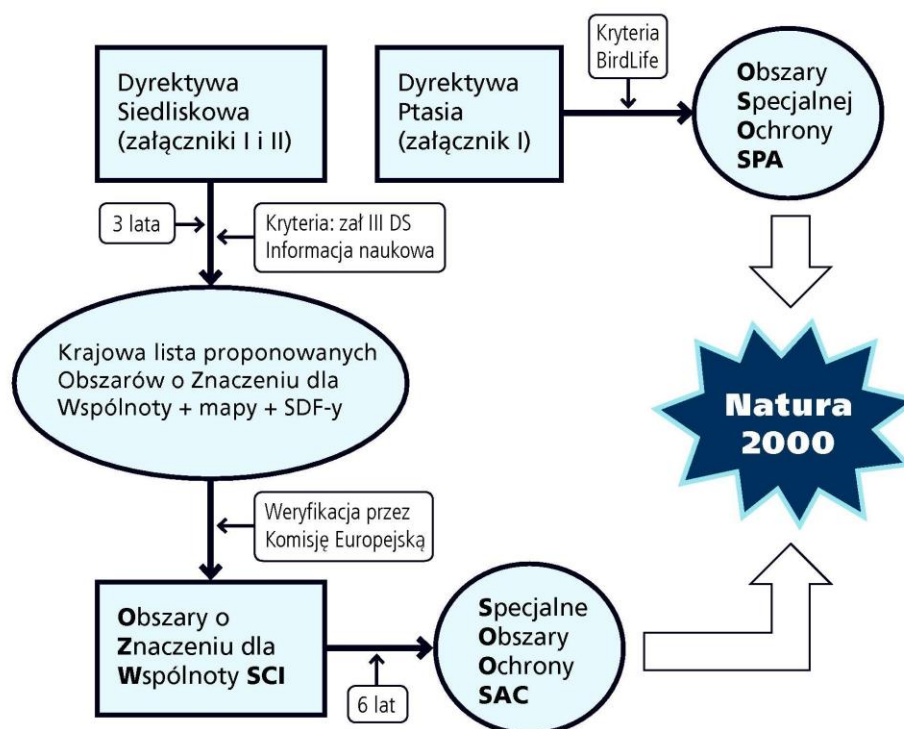
Natura 2000 to spójna europejska sieć ekologiczna, celem wprowadzenia której jest zachowanie rodzajów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków ważnych dla Wspólnoty.

Rodzaje siedlisk przyrodniczych oraz gatunki będące przedmiotami ochrony są wymienione w odpowiednich załącznikach:

- Dyrektywy 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywy Siedliskowej) - zał. 1 siedliska, zał. 2 gatunki,
- Dyrektywy 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków (tzw. Dyrektywy Ptasiej) - zał. 1 gatunki.

Sieć Natura 2000 składa się z dwóch typów obszarów:

- specjalne obszary ochrony (SOOS – pOZW), tworzone na podstawie Dyrektywy Siedliskowej dla ochrony:
 - typów siedlisk przyrodniczych,
 - siedlisk gatunków roślin i zwierząt
- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSOP), tworzone na podstawie Dyrektywy Ptasiej dla ochrony siedlisk ptaków.

Biorąc pod uwagę powyższą procedurę możemy mieć do czynienia z czterema typami obszarów Natura 2000:

- istniejące ostoje ptasie (ustanowione na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2004 w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków NATURA 2000),
- projektowane ostoje ptasie (zgłoszone do Komisji Europejskiej),
- projektowane ostoje siedliskowe zgłoszone do KE przez rząd i będące w trakcie konsultacji,
- projektowane ostoje siedliskowe będące w trakcie konsultacji międzyresortowych lub na Shadow List.

Kluczowe akty prawne i dokumenty związane z siecią Natura 2000 w Polsce:

- ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody ([tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zmianami](#)),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków ([Dz. U. z 2011 r. Nr 25 poz. 133 ze zmianami](#)),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 ([Dz. U. z 2010 r. Nr 64 poz. 401 ze zmianami](#)),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 roku w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 ([Dz. U. z 2010 r. Nr 77 poz. 510 ze zmianami](#)).

Sieć Natura 2000, a prawo krajowe (art. 6 ust.1 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [Dz. U. z \(tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zmianami\)](#)):

„1. Formami ochrony przyrody są:

- 1) parki narodowe;
- 2) rezerваты przyrody;
- 3) parki krajobrazowe;

- 4) obszary chronionego krajobrazu;
- 5) obszary Natura 2000;
- 6) pomniki przyrody;
- 7) stanowiska dokumentacyjne;
- 8) użytki ekologiczne;
- 9) zespoły przyrodniczo-krajobrazowe;
- 10) ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

„Art. 25.

1. Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje:

- 1) obszary specjalnej ochrony ptaków
- 2) specjalne obszary ochrony siedlisk

2. Obszar Natura 2000 może obejmować część lub całość obszarów i obiektów objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-4 i 6-9.”

Artykuły: 26 - 39 w/w ustawy odnoszą się wyłącznie do sieci Natura 2000.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 roku w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000, wskazało będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty:

- 233 typy siedlisk w tym 74 priorytetowe,
- 463 gatunki zwierząt w tym 50 priorytetowych,
- 676 gatunki roślin (z tego 55 występuje w Polsce) w tym 207 priorytetowych.

Udział gminy w procesie tworzenia sieci Natura 2000 i planowania ochrony obszarów:

- art. 27 w/w ustawy mówi o tworzeniu projektu sieci Natura 2000, w ust. 2 tego artykułu jest zapisane: „Projekt, (...) wymaga zasięgnięcia opinii właściwych miejscowo rad gmin. Niezłożenie opinii w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu uznaje się za brak uwag.”,
- „Projekt planu ochrony obszaru Natura 2000 sporządza sprawujący nadzór nad obszarem w terminie 5 lat od dnia wyznaczenia tego obszaru, w uzgodnieniu z właściwymi miejscowo radami gmin.” (art. 29. ust. 2),
- obszary Natura 2000 powinny znaleźć się w opracowaniach strategiczno-planistycznych gminy: pzp, poś, studium, oprac. ekofizjograf, prl.

Korzyści z istnienia obszaru NATURA 2000 - płatności dla obszarów Natura 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej (PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH na lata 2007–2013.

Cele działania:

- utrzymanie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i ostoi gatunków roślin, zwierząt, w tym ptaków, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 roku w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U z 2010 r. Nr 77poz. 510 ze zmianami), na obszarach Natura 2000,

Opis działania:

Działanie polega na udzielaniu rekompensat producentom rolnym, których działalność rolnicza jest ograniczana w związku z:

- 1) zakazem podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- 2) ustaleniami planów ochrony zatwierdzonymi dla obszarów Natura 2000 w drodze rozporządzenia.

Schemat I

Schemat I składa się z dwóch pakietów rolnośrodowiskowych (wariant 3.2 w ramach pakietu 3: ekstensywne trwałe użytki zielone i pakiet 4: ochrona cennych siedlisk przyrodniczych), których celem jest zachowanie dobrego stanu siedlisk przyrodniczych i ostoi gatunków programu Natura 2000. Liczba pakietów rolnośrodowiskowych w tym Schemacie może ulec rozszerzeniu, stosownie do ustaleń planów ochrony.

Forma i wysokość pomocy.

Producent rolny wnoszący o pomoc Schematu I, realizuje zobowiązanie przez okres 5 lat. Pomoc jest wypłacana corocznie, po wykonaniu określonego zestawu zadań zgodnie z wymogami danego wariantu. W przypadku, gdy producent rolny, obok płatności na obszarach Natura 2000, wnioskuje o płatności rolnośrodowiskowe, składa wniosek rolnośrodowiskowy z zaznaczeniem, że wnioskuje o płatność na obszarach Natura 2000.

Pomoc będzie wypłacana razem z płatnością rolnośrodowiskową, natomiast finansowanie będzie pochodziło z dwóch działań. Pomoc stanowi rekompensatę za utracone dochody, dodatkowe koszty i koszty transakcyjne związane ze sporządzeniem dokumentacji siedliska lub dokumentacji ornitologicznej. Pomoc jest powiększona w stosunku do płatności wynikającej z kalkulacji o 20%, ze względu na utracony dochód wynikający ze spadku wartości gruntów rolnych, które zostały włączone do obszarów Natura 2000.

Budżet zarezerwowany w PROW na lata 2007–2013 na działanie - płatności dla obszarów Natura 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej wynosi 550 000 000 euro.

Na obszarze gminy Borzytuchom występują następujące obszary związane z Europejską Siecią Ekologiczną Natura 2000 objęte ochroną na podstawie ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody ([tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zmianami](#)).

Obszar NATURA 2000/PLB220002 „Dolina Słupi”

Obszar zgłoszony przez Polskę (Ministerstwo Środowiska) do Komisji Europejskiej, propozycja na liście obszarów specjalnej ochrony ptaków, oznaczony PLB220052 - Dolina Słupi.

Powierzchnia obszaru ogółem: 6997,14 ha.

Na obszarze Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi" została utworzona, na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, ostoja ptasia sieci Natura 2000 - "Dolina Słupi" PLB220002. Granice ostoi ptasiej pokrywają się zasadniczo z granicami Parku Krajobrazowego. Dotychczas stwierdzono tu występowanie 143 gatunków ptaków z czego 25 znajdujących się w załączniku nr I Dyrektywy Ptasiej. Listę gatunków, wymienionych w istniejącym planie ochrony parku krajobrazowego, znajdujących się w załączniku nr I Dyrektywy Ptasiej, wraz z oceną liczebności prezentuje tabela.

Tabela. Wykaz gatunków ptaków występujących w PKDS, wymagających zabiegów czynnej ochrony

L.p.	Gatunek	Występowanie w Parku	Liczebność	Szczególne zasady ochrony
Gatunki zagrożone globalnie lub w skali Europy				
1	Bąk Botaurus stellaris	prawdopodobnie sporadycznie lęgowy	skrajnie nieliczny	ochrona biotopów lęgowych
2	Bocian biały Ciconia ciconia	regularnie lęgowy	średnio liczny	określenie zasad gospodarki w biotopach lęgowych, budowanie sztucznych gniazd

3	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	regularnie lęgowy	bardzo nieliczny	ochrona miejsc lęgów
4	Tracz długodzioby <i>Mergus serrator</i>	dawniej lęgowy	-	-
5	Trzmielojad Pernis <i>apivorus</i>	prawdopodobnie lęgowy	skrajnie nieliczny	ochrona miejsc lęgów
6	Kania czarna <i>Milvus migran</i>	prawdopodobnie lęgowy	skrajnie nieliczny	ochrona miejsc lęgów
7	Kania rdzawa <i>Milvus milvus</i>	regularnie lęgowy	bardzo nieliczny	ochrona miejsc lęgów
8	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	regularnie lęgowy	skrajnie nieliczny	ochrona miejsc lęgów
9	Orlik krzykliwy <i>Aquila pomarina</i>	prawdopodobnie nieregularnie lęgowy	skrajnie nieliczny	ochrona miejsc lęgów
10	Błotniak zbożowy <i>Circus cyaneus</i>	prawdopodobnie sporadycznie lęgowy	skrajnie nieliczny	ochrona biotopów lęgowych
11	Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	regularnie lęgowy	nieliczny	ochrona najważniejszych miejsc lęgów, ochrona biotopów lęgowych
12	Rybołów <i>Pandion haliaeetus</i>	możliwy lęgowy	skrajnie nieliczny	ochrona miejsc lęgów
13	Derkacz <i>Crex crex</i>	regularnie lęgowy	nieliczny	określenie zasad gospodarki w biotopach lęgowych
14	Żuraw <i>Grus grus</i>	regularnie lęgowy	średnio liczny	ochrona najważniejszych miejsc lęgów, ochrona biotopów lęgowych
15	Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	regularnie lęgowy	bardzo nieliczny	ochrona miejsc lęgów, określenie zasad gospodarki w biotopach lęgowych
16	Puchacz <i>Bubo bubo</i>	nieregularnie lęgowy	bardzo nieliczny	ochrona miejsc lęgów
17	Lelek <i>Caprimulgus europaeu</i>	regularnie lęgowy	nieliczny	określenie zasad gospodarki w biotopach lęgowych
18	Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	regularnie lęgowy	nieliczny	ochrona biotopów lęgowych
19	Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>	regularnie lęgowy	średnio liczny	określenie zasad gospodarki w biotopach lęgowych

20	Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i>	regularnie lęgowy	bardzo nieliczny	określenie zasad gospodarki w biotopach lęgowych
21	Skowronek borowy <i>Lullula arborea</i>	regularnie lęgowy	średnio liczny	określenie zasad gospodarki w biotopach lęgowych
22	Świergotek polny <i>Anthus campestris</i>	regularnie lęgowy	bardzo nieliczny	określenie zasad gospodarki w biotopach lęgowych
23	Muchołówka mała <i>Ficedula parva</i>	regularnie lęgowy	bardzo nieliczny	określenie zasad gospodarki w biotopach lęgowych
Gatunki nie wymienione w planie ochrony, stwierdzone w trakcie prowadzonych badań terenowych				
24	Pokrzewka jarzębata			
25	Włochatka			

Szczegółowa identyfikacja, położenie, informacja przyrodnicza i opis obszaru zawarta w standardowym formularzu danych dla obszarów specjalnej ochrony (OSO), dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW), dla specjalnych obszarów ochrony (SOO). Dolina Słupi PLB220002. Ministerstwo Środowiska.

Obszar NATURA 2000/PLH220052 „Dolina Słupi”

Obszar przez Polskę (Ministerstwo Środowiska) do Komisji Europejskiej, propozycja na liście specjalnych obszarów ochrony siedlisk, oznaczony PLH220052 - Dolina Słupi. **Obszar Natura 2000 Dolina Słupi PLH220052 w dniu 10.11.2011 r. decyzją Komisji Europejskiej został uznany za obszar o znaczeniu dla Wspólnoty Europejskiej (Dz. Urz. UE L350/287) nie jest więc obszarem projektowanym.**

Powierzchnia obszaru ogółem: 6997,14 ha.

Podstawa wyznaczenia (siedliska, gatunki):

- siedliska przyrodnicze: jeziora lobeliowe, starorzecza i inne naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne, naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, górskie i niż owe ziołorośla nadrzeczne i okrajkowe, niż owe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie, torfowiska przejściowe i trzęsawiska, źródliska wapienne, kwaśne buczyny, żyzne buczyny, bory i lasy bagienne, lasy łęgowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe,
- gatunki zwierząt: bóbr, wydra, kumak nizinny, traszka grzebieniasta, kiełb białopłetwy, łosoś atlantycki, minóg strumieniowy, różanka.

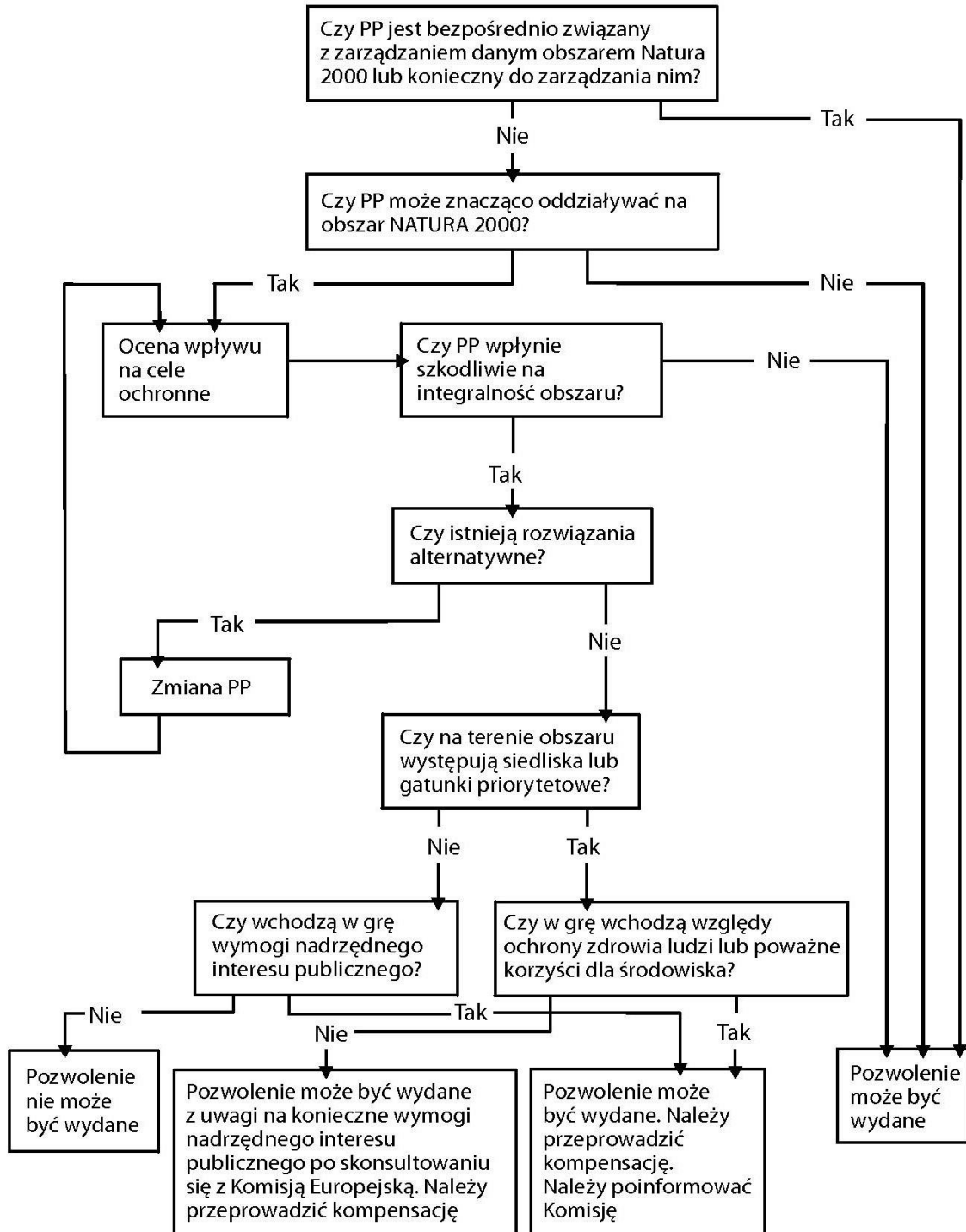
Szczegółowa identyfikacja, położenie, informacja przyrodnicza i opis obszaru zawarta w standardowym formularzu danych dla obszarów specjalnej ochrony (OSO), dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW), dla specjalnych obszarów ochrony (SOO) Dolina Słupi PLH220052. Ministerstwo Środowiska.

W związku z zapisami art. 33 ustawy o ochronie przyrody na terenie **proponowanego** obszaru Natura 2000 (do momentu podjęcia decyzji przez KE) obowiązują takie same zakazy i rygory ochronne jak w obszarze istniejącym.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody (**tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zmianami**), w granicach obszarów Natura 2000 obowiązują następujące zasady gospodarowania:

- projekty planów i projekty zmian do przyjętych planów oraz planowane przedsięwzięcia, które nie są bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub projektowanych obszarów Natura 2000, znajdujących się na liście opracowanej przez Ministra Środowiska, a które mogą na te obszary znacząco oddziaływać, wymagają przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, na zasadach określonych w ustawie z dnia **3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity z 2013 r. poz. 1235 ze zmianami)**,
- zabrania się podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym, i wobec braku rozwiązań alternatywnych, właściwy miejscowo wojewoda, a na obszarach morskich dyrektor właściwego urzędu morskiego, może zezwolić na realizację planu lub przedsięwzięcia, które mogą mieć negatywny wpływ na siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000.

Na terenie **proponowanych** obszarów Natura 2000 (do momentu podjęcia decyzji przez KE) obowiązują takie same zakazy i rygory ochronne jak w obszarach istniejących, wymagające przeprowadzenia postępowania wg następującego schematu:

Granice, występujących w gminie Borzytuchom, obszarów chronionych w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000:

- Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków PLB220002 „Dolina Słupi”,
 - **proponowanego obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty** PLH220052 „Dolina Słupi”,
- określono na ujednoczonym rysunku studium "Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Borzytuchom" w skali 1:10000.

3.1.4.4 System ochrony środowiska przyrodniczego

Zadaniem polityki przestrzennej w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego jest dążenie do poprawy ciągłości przestrzennej systemu obszarów chronionych i powiązań ekologicznych, zapewniających trwałość i różnorodność gatunkową zasobów biosfery oraz stabilność procesów przyrodniczych.

Zasady polityki przestrzennej:

- Kształtowanie spójności systemu obszarów chronionych i powiązań ekologicznych województwa winno odbywać się, w postaci dwóch komplementarnych podsystemów przestrzennych:
 - przyrodniczych obszarów chronionych - ustanowionych prawnie i zapewniających trwałość najcenniejszych wartości naturalnych,
 - powiązań ekologicznych - płątów i korytarzy ekologicznych, gwarantujących spójność terytorialną i tworzących podstawę funkcjonowania środowiska.
- Korytarze ekologiczne muszą spełniać następujące warunki:
 - zachowywać ciągłość przestrzenną i mieć dostateczną szerokość określaną w dokumentach planistycznych gmin,
 - charakteryzować się wysokim stopniem zachowania naturalnych warunków pokrycia terenu,
 - gwarantować zmienność siedlisk i typów środowiska dogodnych do rozprzestrzeniania gatunków,
 - zapewniać niezbędne warunki dla bytowania i wędrówek zwierząt oraz wypoczynku i rekreacji ludności.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- Utrzymanie ustanowionych form ochrony przyrody: parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, obszary NATURA 2000, pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.
- Ukształtowanie struktury powiązań ekologicznych regionu składającej się z 10 leśnych i rolno-leśnych płątów ekologicznych o randze ponadregionalnej i regionalnej oraz 19 korytarzy ekologicznych o randze ponadregionalnej i regionalnej.
- Prowadzenie w korytarzach ekologicznych czynnych działań ochronnych, rekultywacyjnych, rewaloryzacyjnych i restytucyjnych, dla zachowania walorów naturalnych.

Na obecny system przestrzenny przyrodniczych obszarów chronionych - ustanowionych prawnie i zapewniających trwałość najcenniejszych wartości naturalnych - składają się w gminie Borzytuchom:

- obszary objęte ochroną, omówione w Rozdz. 3.1.4.3,
- istniejące i projektowane obszary Europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000.

Na system przestrzenny powiązań ekologicznych - płątów i korytarzy ekologicznych, gwarantujących spójność terytorialną i tworzących podstawę funkcjonowania środowiska - składają się w gminie Borzytuchom:

- elementy regionalnej i ponadregionalnej struktury powiązań ekologicznych,
- uzupełniające strukturę powiązań ekologicznych regionu lokalne korytarze ekologiczne.

- **Płąt ekologiczny lasów kępicko - bytowskich**

Leśny płąt ekologiczny o randze ponadregionalnej.

Duży obszar leśny na zachodnim krańcu województwa, położony w centralnej części Wysoczyzny Polanowskiej, pomiędzy miastami Sławno, Miastko i Bytów.

- **Korytarz ekologiczny pojezierny północny**

Korytarz ekologiczny rangi ponadregionalnej.

Pas pojezierzy Polski pn. - od Puszczy Augustowskiej i Białowieskiej przez Poj. Iławskie, dolinę Wisły, Bory Tucholskie, Poj. Kaszubskie, w kierunku zach. do lasów Poj. Drawieńskiego i Puszczy Gorzowskiej.

W granicach województwa obejmuje środkowo-zach. część lasów Poj. Iławskiego i dolinę rzeki Liwy, którą dociera do korytarza Wisły. Główny ciąg korytarza przekracza Wisłę na linii kompleksu leśnego poniżej miejscowości Sadlinki po wsch. stronie doliny. Druga (północna) odnoga korytarza przebiega od kompleksu leśnego w rejonie Sadlinek po stronie wsch. doliny do kompleksu leśnego w sąsiedztwie rezerwatów Wiosło Małe i Wiosło Duże, dalej (dolina rzeki Struga Młyńska) do kompleksów leśnych w rejonie miejscowości i rezerwatu Udzierz. Tu następuje rozdzielenie linii przebiegu korytarza na część pn., biegnącą pn. krańcem Borów Tucholskich w rejon Jez. Wdzydze oraz pd., przez centralną część Borów Tucholskich w rejonie doliny rzeki Brdy. Dalej pn. fragment korytarza biegnie przez kompleksy leśne wzdłuż doliny Wdy, a następnie doliny Słupi na zach. ku lasom Pojezierza Drawskiego, zaś fragment pd. poprzez lasy Wdeckiego i Tucholskiego Parku Krajobrazowego, wzdłuż doliny Brdy i w rejonie Parku Narodowego Bory Tucholskie, w kierunku pd.-zach., lasami ku dolinie Gwdy. Ten fragment krajowego korytarza lokuje się w obrębie wielkiego płatu ekologicznego Borów Tucholskich i wspólnie z nim odgrywa ogromną rolę jako ostoja przyrodnicza, kształtując warunki zachowania różnorodności biologicznej całej środkowo-północnej Polski.

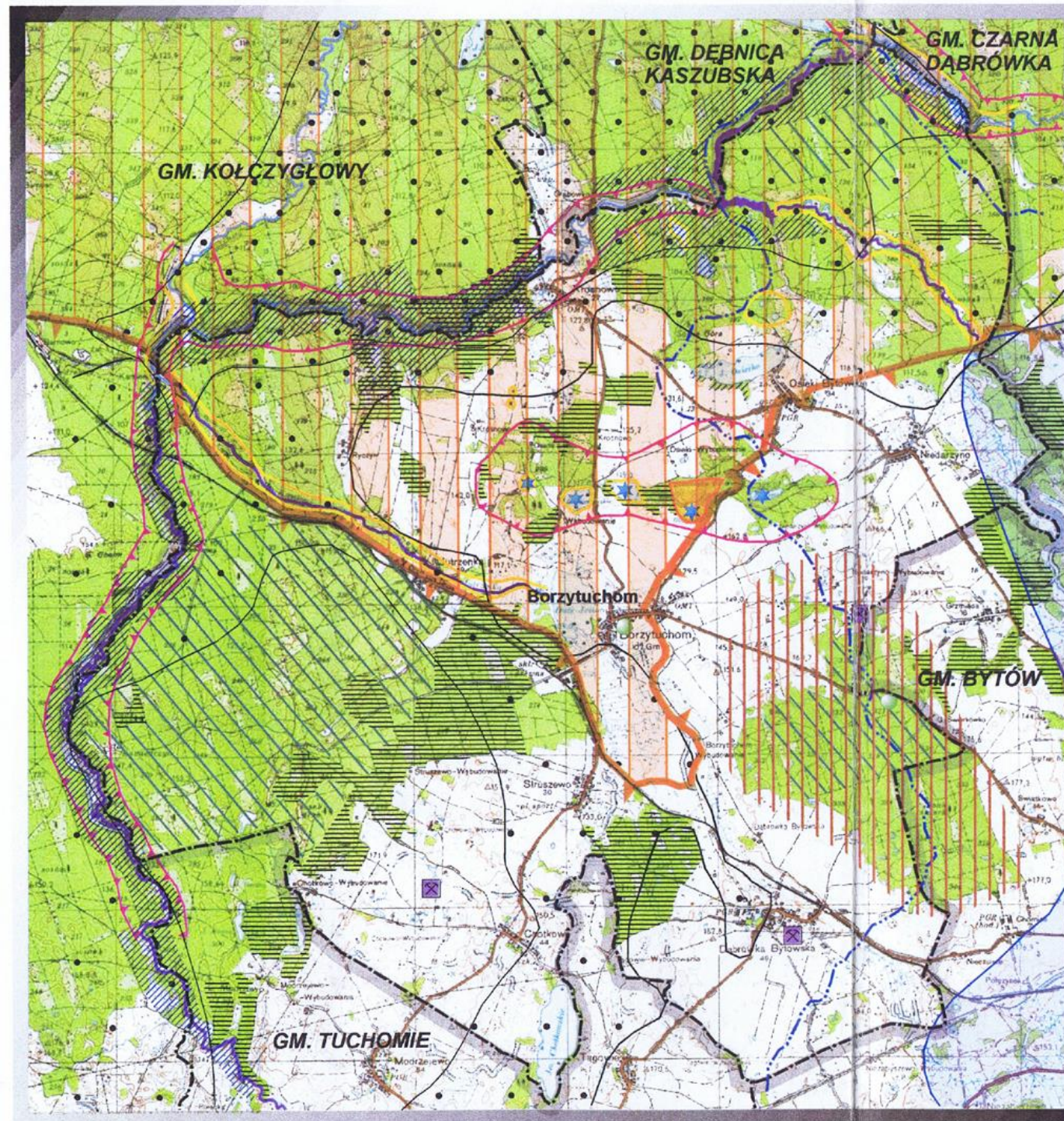
Granice występującego na terenie gminy Borzytuchom fragmentu płatu ekologicznego o randze ponadregionalnej lasów kępicko - bytowskich oraz przebieg korytarza ekologicznego rangi ponadregionalnej - pojeziernego północnego zostały określone graficznie na rys. Nr 48. Uwarunkowania - opracowania regionalne - plan województwa w skali 1:50 000 (w „Materiałach planistycznych sporządzonych na potrzeby projektowanych zmian w studium”).

Granice płatu ekologicznego Lasów Kępicko - bytowskich obejmują na terenie gminy Borzytuchom:

- istniejący kompleks lasów liściastych,
- położone są w granicach otuliny Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”.

Określone w planie zagospodarowania przestrzennego województwa granice korytarza ekologicznego rangi ponad regionalnej - pojeziernego północnego na terenie gminy Borzytuchom:

- przebiegają w całości w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” - obszaru objętego ochroną prawną (na podstawie ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody),
- obejmują na terenie gminy Borzytuchom istniejący kompleks leśny.

GINA BORZYTUCHOM ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

OZNACZENIA

ZASOBY PRZYRODNICZE I UŻYTKOWE

- LASY
- WODY POWIERZCHNIOWE
- GŁÓWNY ZBIORNIK WÓD PODZIEMNYCH NR 117 (obszar Wysokiej Ochrony Zbiornika obejmuje teren całej gminy)
- MIEJSCA WYSTĘPOWANIA KOPALIN POSPOLITYCH

SZCZEGÓLNE WARTOŚCI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

- CENNE FRAGMENTY KRAJOBRAZU NATURALNEGO
- JEZIORA LOBELIOWE
- CENNE EKOSYSTEMY LEŚNE
- REJON KONCENTRACJI TORFOWISK WYSOKICH
- TERENY O ISTOTNYM ZNACZENIU DLA RÓŻNYCH GRUP FAUNY

OBSZARY, OBIEKTY PRAWNIE CHRONIONE

- PARK KRAJOBRAZOWY "DOLINA SŁUPI" GRANICA OTULINY PK"DS"
- REZERWAT PRZYRODY "GRODZISKO BORZYTUCHOM"
- POMNIKI PRZYRODY
- LASY OCHRONNE

ZAGROŻENIA ŚRODOWISKOWE

- OBSZARY POZBAWIONE IZOLACJI I-GO POZIOMU WODONOŚNEGO (warstwa izolacyjna 0 - 2 m)
- OBSZARY O SŁABEJ IZOLACJI I-GO POZIOMU WODONOŚNEGO (warstwa izolacyjna 2 - 10 m)
- ODCINKI WÓD RZECZYNYCH O BARDZO ZŁYM STANIE SANITARNYM (przekroczenie norm wskaźnika - miano Coli typu fekalnego)
- LASY NA SIEDLISKACH POROLNYCH

GRANICE

- DZIAŁ WODNY II-GO RZĘDU
- GRANICE GMIN

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom	
Projektant	mgr Jolanta Rekowski mgr Małgorzata Szadkowska-Izydorek
Data opracowania	2000r.

3.1.5 Stan i wykorzystanie zasobów surowcowych

Z opisanej w pkt. 3.1.3.2 budowy geologicznej gminy wynika, iż na jej terenie występują głównie surowce związane z osadami czwartorzędowymi pochodzenia glacialnego i postglacialnego. Są nimi: żwiry, piaski ze żwirem, piaski, gliny a także utwory organiczne (torfy, kreda jeziorna).

Według obecnego stanu rozpoznania, na terenie gminy nie ma możliwości pozyskania soli, wód mineralnych, węgla brunatnego, ilitów i mułków trzeciorzędowych oraz trzeciorzędowych piasków i żwirów kwarcowych..

W obrębie gminy istnieje wiele wstępnie rozpoznanych, eksploatowanych dawniej, a czasem i obecnie, złożowych nagromadzeń pospolitych surowców wymienianych wyżej t.j. piasków, piasków ze żwirem (kruszywo), glin.

Jednak żadne z nagromadzeń nie zostało dotychczas udokumentowane. Zatem, w świetle obowiązującego prawa, obecnie w granicach gminy nie ma w pełni udokumentowanych złóż kopalin. Wyklucza to na obecnym etapie, legalną działalność w zakresie pozyskiwania surowców na obszarze całej gminy.

Opierając się m.in. na wynikach opracowania „Inwentaryzacja kopalin w gminie Borzytuchom” PG w Warszawie Zakład w Gdańsku, stwierdzić można, iż na terenie gminy potencjalnie istnieją szanse na udokumentowanie i legalne eksploataowanie (po uzyskaniu koncesji) następujących, wstępnie rozpoznanych złóż kopalin:

- w rejonie Chotkowa (na zachód od miejscowości) - piaski, piaski ze żwirem,
- w rejonie Dąbrówki (na południe od miejscowości) - piaski, piaski ze żwirem,
- w rejonie Niedarzyna-wybudowania - również piaski, piaski ze żwirem.

Wszystkie wyżej wymienione, wstępnie zinwentaryzowane złoża występują poza granicami Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”. Surowiec pozyskiwany z tych złóż może być wykorzystywany jako materiał w budownictwie oraz w robotach drogowych.

Na terenie gminy nie przewiduje się gospodarczego wykorzystania torfów, kredy jeziornej.

Według obowiązującego Prawa geologicznego i górniczego z 9 czerwca 2011 r. ze zmianami, poszukiwanie, rozpoznawanie złóż i wydobywanie kopalin wymaga koncesji. Koncesji udziela: minister właściwy do spraw środowiska (poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1; poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla; wydobywanie kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1, ze złóż; wydobywanie kopalin ze złóż znajdujących się w granicach obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej; podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji; podziemne składowanie odpadów; podziemne składowanie dwutlenku węgla), starosta (na wydobywanie kopalin ze złóż, jeżeli jednocześnie są spełnione następujące wymagania: obszar udokumentowanego złoża nieobjętego własnością górnictwem nie przekracza 2 ha; wydobywanie kopaliny ze złoża w roku kalendarzowym nie przekroczy 20 000 m³; działalność będzie prowadzona metodą odkrywkową oraz bez użycia środków strzałowych), marszałek województwa (na wydobywanie kopalin ze złóż, w zakresie nieokreślonym w art. 22 ust. 1 i 2 ustawy prawo geologiczne i górnictwo).

W koncesji udzielonej na wydobywanie kopalin wyznacza się obszar i teren górnictwa. Jeżeli w wyniku zamierzonej działalności określonej w koncesji przewiduje się istotne skutki dla środowiska, dla terenu górnictwa bądź jego fragmentu można sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, na podstawie przepisów o zagospodarowaniu przestrzennym.

Od 2013 roku na terenie gminy występuje istniejące udokumentowane złożo kopaliny Chotkowo. Starosta Bytowski decyzją OŚ.6528.1.1.2013.VI z dnia 6 marca 2013 r. zatwierdził dokumentację geologiczną złoża piasku ze żwirem "CHOTKOWO" w kat. C1). Starosta Bytowski udzielił koncesji z dnia 5 września 2013 r. Nr. OŚ.6522.10.6.2013.VI na wydobywanie sposobem odkrywkowym kruszywa naturalnego - piasku ze żwirem ze złoża „CHOTKOWO”, występującego w przestrzeni gruntowej działki nr 27/11, obręb ewidencyjny

Chotkowo, gmina Borzytuchom, powiat bytowski, województwo pomorskie. Koncesja jest ważna na czas oznaczony do 14.05.2017 r.

Ponadto dla działalności objętej koncesją ustanowiony został obszar górniczy „CHOTKOWO” o powierzchni 14671 m² położony na gruntach w miejscowości Chotkowo. Obszar ten jest wykazany w Rejestrze Obszarów Górniczych Nr 10-11/4/384.

3.1.6 Stan i funkcjonowanie środowiska kulturowego – archeologia

Pod względem morfogenetycznym, implikującym strefy osadnictwa pradziejowego, obszar gminy Borzytuchom stanowi fragment mezoregionu Pojezierza Bytowskiego. Obejmuje trzy jednostki morfogenetyczne w postaci głęboko wciętych rynien dolin rzek: Jutrzenki, Bytowy i Borui - łączących się na wysokości Borzytuchomia w jedną szeroką dolinę (do 1 km), z Jeziorem Dużym na północy i Chotkowskim na południu.

Obszar charakteryzuje się dobrymi warunkami dla osadnictwa pradziejowego i wczesnośredniowiecznego. Stanowiska archeologiczne układają się kompleksami i zespołami osadniczymi zlokalizowanymi głównie na stokach i w częściach przykrawędnych dolin.

Łącznie zarejestrowano na obszarze gminy 270 stanowisk archeologicznych, z których bezwzględną ochroną konserwatorską objęto 13 (w ośmiu strefach) oraz 48 stanowisk archeologicznych objętych względną ochroną konserwatorską (w 49 strefach).

Główny trzon osadnictwa pradziejowego gminy stanowi osadnictwo horyzontu kultury łużycko-pomorskiej (1 800 – 125 p.n.e.) w postaci dużych osad z kilkoma fazami osadniczymi (osady trwałe) kultury łużyckiej oraz jednofazowymi, sezonowymi osadami kultury pomorskiej. Towarzyszą im cmentarzyska ciałopalne płaskie, których w studium ujęto 12. Cechą charakterystyczną dla gminy jest znaczny udział kultur neolitycznych: kultury pucharów lejkowych i amfor kulistych oraz ceramiki sznurowej. Łącznie 19 obozowisk w rejonie Krosnowa, Osiek Bytowskich, Niedarzyna.

Istotną, dla późniejszych procesów osadniczych, jest obecność osadnictwa wczesnośredniowiecznego z faz najwcześniejszych (A-B) oraz (C-D-E).

Zasoby archeologiczne gminy zostały zwaloryzowane pod względem wartości kulturowych i zlokalizowane na mapach w skali 1:10.000 stanowiących rysunek studium konserwatorskiego oraz w poniższym katalogu faktów osadniczych.

Zasoby w zestawieniu zostały ujęte z określeniem:

- ✓ numeru stanowiska w strefie ochrony konserwatorskiej,
- ✓ numeru w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP),
- ✓ nazwą funkcji stanowiska archeologicznego (cmentarzysko, osada, grodzisko, skarb, obozowisko), nazwą kultury archeologicznej i chronologii,
- ✓ numerem pozycji w rejestrze zabytków, numerem decyzji konserwatorskiej

Zasoby archeologicznego dziedzictwa kulturowego gminy Borzytuchom zlokalizowane są w dwóch strefach ochrony archeologiczno-konserwatorskiej w mikroregionach osadniczych zawierających priorytetowe stanowiska archeologiczne:

- **strefa „W” bezwzględnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej ze strefą ochrony krajobrazowej.** Stanowiska o własnej formie krajobrazowej (grodziska, cmentarzyska),
- **strefa „OW” względnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej.** Stanowiska płaskie, ziemne.

**Wykaz zasobów archeologicznego dziedzictwa kulturowego gminy Borzytuchom:
Strefa „W” bezwzględnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej**

nr strefy	nr stan. w arch. WKZ	chronologia, funkcja kultura archeologiczna (rej.zab.)
1	2	3
1	AZP 14-32/71	grodzisko pierścieniowate wczesnośredniowieczne (A-a-26/212K)
2	AZP 14-32/63	cmentarzysko kultury oksywsko-wielbarskiej, osada wczesnośredniowieczna (f. E-F) (do wpisu)
	AZP 14-32/64	osada wczesnośredniowieczna (f. C-D), kultury łużycko-pomorskiej, oksywsko-wielbarskiej j.w.
	AZP 14-32/65	obozowisko neolityczne, osada kultury łużycko-pomorskiej, wczesnośredniowieczna j.w.
3	AZP 14-32/68	cmentarzysko kultury łużyckiej j.w.
	AZP 14-32/69	obozowisko kultury pucharów lejkowych, osada kultury łużyckiej i schyłkowoneolityczna j.w.
	AZP 14-32/70	osada wczesnośredniowieczna j.w.
	AZP 15-32/1	cmentarzysko kultury łużyckiej, kultury pomorskiej osada kultury amfor kulistych j.w.
4	AZP 15-32/27	cmentarzysko kultury pomorskiej i wielbarskiej j.w.
5	AZP 15-32/53	cmentarzysko kultury łużyckiej i pomorskiej j.w.
6	AZP 15-32/70	cmentarzysko kultury pomorskiej, łużyckiej, wielbarskiej, osada wczesnośredniowieczna (f.C) j.w.
7	AZP 14-32/30	cmentarzysko kultury pomorskiej j.w.
8	AZP 14-32/59	cmentarzysko kultury pomorskiej j.w.

Strefa „OW” względnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej

nr strefy	nr stan. w arch. WKZ	chronologia, funkcja, kultura archeologiczna
1	2	3
1	AZP 14-32/2	osada kultury łużyckiej, oksywskiej, wielbarskiej, wczesnośredniowieczna (f. A-B i D-E)
2	AZP 14-32/3	osada kultury łużycko-pomorskiej, wczesnośredniowieczna (f. E)
3	AZP 14-32/4	cmentarzysko kultury pomorskiej
4	AZP 14-32/5	obozowisko kultury ceramiki sznurowej (f. Ib), osada schyłkowoneolityczna, wczesnośredniowieczna
5	AZP 14-32/6	osada kultury pucharów lejkowatych (f. IV-V)
6	AZP 14-32/8	osada wczesnośredniowieczna
7	AZP 14-32/11	osada kultury łużycko-pomorskiej, wczesnośredniowieczna (f. D-E)
8	AZP 14-32/13	obozowisko kultury pucharów lejkowatych, amfor kulistych, osada kultury łużyckiej, pomorskiej, oksywskiej, wielbarskiej, wczesnośredniowieczna
9	AZP 14-32/15	osada kultury łużycko-pomorskiej, oksywsko-wielbarskiej
10	AZP 14-32/18	osada kultury łużycko-pomorskiej, oksywsko-wielbarskiej, wczesnośredniowieczna (f. C-E)

11	AZP 14-32/21	osada wczesnośredniowieczna (f. C-D)
12	AZP 14-32/22	osada kultury oksywsko-wielbarskiej, wczesnośredniowieczna (f. E-F)
13	AZP 14-32/24	obozowisko neolityczne
14	AZP 14-32/25	obozowisko kultury amfor kulistych, osada wczesnośredniowieczna
15	AZP 14-32/29	osada kultury łużycko-pomorskiej, oksywsko-wielbarskiej,
16	AZP 14-32/31	obozowisko kultury pucharów lejkowatych, osada kultury łużycko-pomorskiej, wczesnośredniowieczna (f. A-B)
19	AZP 14-32/41	osada wczesnośredniowieczna (f. E-F)
20	AZP 14-32/43	obozowisko kultury amfor kulistych, osada wczesnośredniowieczna (f. A-B, D-E)
21	AZP 14-32/50	obozowisko schyłkowoneolityczne kultury ceramiki sznurowej
22	AZP 14-32/51	obozowisko kultury amfor kulistych
23	AZP 14-32/55	obozowisko kultury amfor kulistych
24	AZP 14-32/60	osada wczesnośredniowieczna (f. D-E)
25	AZP 14-33/1	osada kultury łużycko-pomorskiej, wczesnośredniowieczna (f. E)
26	AZP 14-33/2	osada kultury łużyckiej
27	AZP 14-32/3	obozowisko kultury amfor kulistych
28	AZP 15-32/6	osada kultury łużyckiej, wczesnośredniowieczna (1 poł. XIII w.)
30	AZP 14-32/18	osada kultury łużyckiej (V EB), wczesnośredniowieczna (f. A-B, D-E)
31	AZP 14-32/22	osada kultury łużyckiej, oksywskiej (późnolateńska) wczesnośredniowieczna (f. D)
32	AZP 14-32/24	osada kultury łużyckiej
33	AZP 14-32/26	obozowisko kultury amfor kulistych, osada kultury łużyckiej
34	AZP 14-32/29	osada kultury łużyckiej, obozowisko neolityczne
35	AZP 14-32/45	osada kultury wielbarskiej, wczesnośredniowieczna (f. E-F)
36	AZP 14-32/44	osada kultury łużyckiej, wielbarskiej, wczesnośredniowieczna
37	AZP 14-32/43	osada kultury łużyckiej, wczesnośredniowieczna (f. A-B)
38	AZP 14-32/58	osada kultury łużyckiej, wczesnośredniowieczna (f. D-E)
39	AZP 14-32/61	cmentarzysko późnolateńskie ?
40	AZP 14-32/65	osada kultury łużyckiej
41	AZP 14-32/66	osada kultury łużyckiej, wielbarskiej, wczesnośredniowieczna (f. A-B)
42	AZP 14-32/67	cmentarzysko kultury pomorskiej, osada kultury łużyckiej i wielbarskiej
43	AZP 14-32/69	osada kultury wielbarskiej
44	AZP 14-32/81	osada kultury łużyckiej
45	AZP 14-32/98	osada wczesnośredniowieczna (f. D-E)
46	AZP 14-32/111	osada wczesnośredniowieczna (f. E)
47	AZP 14-32/114	osada wczesnobrązowa, wczesnośredniowieczna (f. A-B, E-F)
48	AZP 14-32/117	cmentarzysko lub osada kultury łużyckiej
49	AZP 14-32/119	osada wczesnośredniowieczna (f. D-E)

Strefa „W.II” częściowej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej

nr strefy	nr stan. w arch. WKZ	chronologia, funkcja, kultura archeologiczna
1	2	3
	AZP 14-32/38	osada wczesnośredniowieczna (f. E-F)
	AZP 14-32/39	osada kultury łużyckiej (V EB), wczesnośredniowieczna (XI-XIIIw)

Strefa „W.III” ograniczonej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej

nr strefy	nr stan. w arch. WKZ	chronologia, funkcja, kultura archeologiczna
1	2	3
	AZP 14-32/36	
	AZP 14-32/40	

Dla oznaczonych na ujednoczonym rysunku studium w/w stanowisk archeologicznych należy uwzględnić aktualne dane uzyskane z zasobów Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i uwzględnić w opracowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie:

- wyznaczenia szczegółowych granic ochrony archeologicznej,
- waloryzacji zasobów archeologicznego dziedzictwa kulturowego,
- określenia ustaleń konserwatorskich w postaci ustaleń planu miejscowego.

3.1.7 Stan i funkcjonowanie środowiska kulturowego – architektura i budownictwo

Gmina Borzytuchom posiada bardzo skromny i niewielki zasób historycznych obiektów architektury i budownictwa. Nie są to obiekty o wysokich walorach architektonicznych.

Na terenie gminy znajduje się tylko jeden, XIX-wieczny kościół o bardzo prostej formie. Jedynie w dwóch miejscowościach – Osiekach i Dąbrówce istniały siedziby właścicieli majątków, zachowane do dziś. W Osiekach znajduje się dwór z lat 20-tych XX w. o zminimalizowanym programie architektonicznym, w Dąbrówce XIX-wieczny, skromny dwór. Zabudowę chłopską reprezentują pojedyncze domy mieszkalne i budynki gospodarcze o tradycyjnej konstrukcji szachulcowej wybudowane późno, bo w końcu XIX w. lub na przełomie XIX i XX w. Jedynie zagroda w Krosnowie i młyn wodny w Jutrzence, wpisane do rejestru zabytków, prezentują wcześniejsze budownictwo. Pozostała zabudowa to głównie murowane budynki mieszkalne z początku XX w. o bardzo typowej formie.

Wykaz obiektów w wojewódzkiej ewidencji zabytków i w rejestrze zabytków:

1/ Obiekty architektury i budownictwa :**BORZYTUCHOM**

1. Kościół paraf., szach., 1804r., ewid.
2. Plebania, mur., pocz.XX w., ewid.
3. Dom ob. bank, mur., pocz. XXw., ewid.
4. Dom wł. Admin. Lasów Państwowych, mur., pocz.XX w., ewid.
5. Dom nr 4 i 4a, mur., 1911r., ewid.
6. Bud. gosp.nr 10, szach., k.XIX w., ewid.
7. Dom nr 13, szach., XIX/XX w., ewid.
8. Dom nr 14, mur., XIX/XX w., ewid.
9. Dom nr 22,mur., k. XIX w., ewid.
10. Stodoła nr 23, szach., k. XIX w., ewid.

11. Dom nr 25, szach., 1897r., ewid.
12. Dom nr 31, szach., k. XIX w., ewid.
13. Dom nr 40, szach., XIX/XX w., ewid.
14. Stodoła nr 40, szach., XIX/XX w., ewid.
15. Dom nr 41, mur., pocz. XX w., ewid.
16. Dom ob. poczta nr 43, mur., pocz. XX w., ewid.
17. Dom nr 63, wł. PKP, mur., 1912r., ewid.
18. Dom nr 64, wł. PKP, mur., 1912r., ewid.
19. Stodoła nr 73, szach., k. XIX w., ewid.
20. Dom nr 76, szach., k. XIX w., ewid.
21. Stodoła nr 76, szach., k. XIX w., ewid.
22. Dom nr 77, szach., k. XIX w., ewid.
23. Dom nr 82, szach., k. XIX w., ewid.
24. Budynek stacji kolejowej, mur., 1910r., ewid.

CHOTKOWO

1. Dom nr 18, szach., XIX/XX w., ewid.

DĄBRÓWKA BYTOWSKA

1. Dwór, mur., 1 poł. XIX w., **poz. rej. A-39** (dwór wraz z otoczeniem nr rej. 356)
2. Budynek stacji kolejowej, mur., 1910r., ewid.
3. Stodoła nr 20, szach., k. XIX w., ewid.
4. Dom nr 53, mur., 1900r., ewid.
5. Stodoła nr 53, szach., k. XIX w., ewid.
6. Piekarnik nr 53, mur., ewid.

JUTRZENKA

1. Leśniczówka, mur., 1909r., ewid.
2. Leśniczówka, mur., 1938r., ewid.
3. Dom nr 15, mur., k. XIX w., ewid.
4. Dom nr 16, mur., k. XIX w., ewid.
5. Dom nr 18, szach., XIX/XX w., ewid.
6. Dom nr 19, mur., k. XIX w., ewid.
7. Stodoła nr 19, szach., 1892r., ewid.
8. Dom nr 22, szach., poł. XIX w., ewid.
9. Stodoła nr 22, szach., 2 poł. XIX w., ewid.
10. Stodoła nr 26, szach., XIX/XX w., ewid.
11. Dom nr 29, szach., 1848r., ewid.
12. Dom nr 34a, szach., poł. XIX w., ewid.
13. Bud. inwentarski nr 34, szach., poł. XIX w., ewid.
14. Młyn wodny nr 38, szach., 1850r., **poz. rej. A-224** (młyn wodny nr rej. 826)
15. Bud. gospodarczy nr 38, szach., 2 poł. XIX w., ewid.
16. Dom nr 42, szach., poł. XIX w., ewid.
17. Dom nr 46, szach., 1ćw. XX w., ewid.

KAMIENICA

1. Młyn wodny, mur., poł. XIX w., 1887r., 1900r., ewid.

KROSNOWO

1. Bud. gospodarczy nr 7, szach., 2 poł. XIX w., ewid.
2. Dom nr 13, szach., 1824r., **poz. rej. A-221** (zagroda nr rej. 824)
3. Spichlerzyk nr 13, szach., poł. XIX w., **poz. rej. A-221** (zagroda nr rej. 824)
4. Stodoła nr 13, szach., poł. XIX w., ewid.
5. Dom nr 28, szach., pocz. XIX w., ewid.

NIEDARZYNO

1. Leśniczówka, mur., 1914r., ewid.
3. Dom nr 3, mur., k. XIX w., ewid.
4. Dom nr 5, mur., pocz. XX w., ewid.

5. Dom nr 17, mur., pocz. XX w., ewid.
7. Bud. gospodarczy nr 29, mur., pocz. XX w., ewid.
8. Stodoła nr 29, szach., XIX/XX w., ewid.

OSIEKI BYTOWSKIE

1. Dwór, mur., 1922r., ewid.
2. Zespół folwarczny, mur., ewid.:
 - a. stajnia z wozownią, l.20 XX w.
 - b. zbiornik przeciwpożarowy, pocz. XX w.
 - c. 2 obory, 1914r.
 - d. stodoła z wiatą na maszyny, drew., pocz. XX w.
 - e. stolarnia ob. garaże
 - f. gorzelnia, k. XIX w.
3. Dom nr 6, mur., 1913r., ewid.
4. Stodoła nr 9, szach., k. XIX w., ewid.
5. Dom nr 16, mur., XIX/XX w., ewid.
6. Dom nr 17/18, szach., 2 poł. XIX w., ewid.
7. Dom nr 19, mur., 1882r., ewid.
8. Dom nr 20, mur., k. XIX w., ewid.
9. Dom nr 25, szach., 1887r., ewid.
10. Piekarnik nr 25, mur., k. XIX w., ewid.

2/ Parki

DĄBRÓWKA BYTOWSKA – park krajobrazowy z 2 poł. XIX w. W **wojewódzkiej ewidencji zabytków**.

OSIEKI BYTOWSKIE – park krajobrazowy z XIX/XX w. W **wojewódzkiej ewidencji zabytków**.

3/ Cmentarze

BORZYTUCHOM – cmentarz ewangelicki z XIX w. Dokumentacja ewidencyjno-historyczna w opracowaniu.

BORZYTUCHOM – cmentarz ewangelicki z XIX w. Dokumentacja ewidencyjno-historyczna w opracowaniu.

CHOTKOWO – cmentarz ewangelicki z 2 poł. XIX w., nagrobki zniszczone, brak drzewostanu. W **wojewódzkiej ewidencji zabytków**.

DĄBRÓWKA BYTOWSKA – cmentarz ewangelicki z 2 poł. XIX w., układ przestrzenny zatarty, zlikwidowane nagrobki. W **wojewódzkiej ewidencji zabytków**.

DĄBRÓWKA BYTOWSKA – cmentarz ewangelicki z XIX/XX w., brak nagrobków, zachowany w 50% drzewostan. W **wojewódzkiej ewidencji zabytków**.

JUTRZENKA - cmentarz ewangelicki z XIX w. Dokumentacja ewidencyjno-historyczna w opracowaniu.

KROSNOWO - cmentarz ewangelicki z XIX w. Dokumentacja ewidencyjno-historyczna w opracowaniu.

NIEDARZYNO - cmentarz ewangelicki z XIX w. Dokumentacja ewidencyjno-historyczna w opracowaniu.

NIEDARZYNO - cmentarz ewangelicki z XIX w. Dokumentacja ewidencyjno-historyczna w opracowaniu.

OSIEKI BYTOWSKIE – cmentarz ewangelicki z k. XIX w., układ przestrzenny zatarty, zniszczone nagrobki. W **wojewódzkiej ewidencji zabytków**.

3.1.8. Jakość życia mieszkańców - zasoby demograficzne i usługi publiczne

W ramach diagnozy gminy przedstawione zostały najistotniejsze uwarunkowania mające wpływ na jakość życia mieszkańców.

3.1.8.1 Zasoby demograficzne

W stanie istniejącym (niżej wymienione dane i prognozy dotyczą stanu na 2000 r.) gminę Borzytuchom zamieszkuje 2677 osób /według Urzędu Statystycznego/ i 2745 osób /według Urzędu Gminy/. Pod względem liczby mieszkańców gmina zajmuje 96 miejsce wśród 98 samorządowych wiejskich gmin województwa pomorskiego.

Gęstość zaludnienia w gminie Borzytuchom jest znacznie niższa niż średnio w gminach województwa pomorskiego (gmina Borzytuchom 25 osób/1 km², podczas gdy w gminach wiejskich województwa 40 osób/1 km²).

Największymi miejscowościami pod względem liczby mieszkańców są: Borzytuchom (849 osób), Dąbrówka (517 osób), Osieki (284 osoby) i Jutrzenka (260 osób). W pozostałych miejscowościach zamieszkuje mniej niż 250 osób.

Gminę charakteryzuje zbliżona do średniej na terenach wiejskich województwa pomorskiego struktura wieku mieszkańców. W gminie znaczny jest udział grupy w wieku przedprodukcyjnym, z którego będą zasilane zasoby pracy (w gminie 33,6 % - w gminach województwa 32,2%), wyższy jest udział grupy w wieku poprodukcyjnym (w gminie 11,4 % - w gminach województwa 10,8 %), natomiast niższy jest udział grupy w wieku produkcyjnym (w gminie 55,0 % - w gminach województwa 57,0 %).

Zmiany w liczbie mieszkańców w 1998 roku były wynikiem zarówno dodatniego przyrostu naturalnego (+ 16 osób w tym urodzenia 46 osób i zgonu 24 osoby) jak i ujemnego salda migracji stałej (-21 osób w tym 22 zameldowanych na stałe i 43 osoby wymeldowane).

Spośród 325 osób pracujących na terenie gminy (bez rolników indywidualnych oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą zatrudniających 1-5 osób) największy jest udział zatrudnionych w dziale działalność produkcyjna (101 osób tj. 31,1%), administracja publiczna i opieka społeczna (66 osób tj. 20,3%) oraz rolnictwo, leśnictwo i łowiectwo (56 osób tj. 17,2 %).

Ludność rolnicza stanowi 41% mieszkańców gminy /w gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego w gminie znajdowało się 1068 osób tj. około, 41% podczas gdy średnia dla wsi województwa wynosi 27,6%/. Zaledwie 25,1% ludności rolniczej powyżej 15 lat utrzymuje się z pracy w swoim gospodarstwie rolnym.

Problemem ostatnich lat jest pogarszanie się sytuacji na rynku pracy. Gmina Borzytuchom należy do rejonu gdzie negatywne skutki transformacji gospodarczej dotknęły w szczególnie szerokim zakresie. Likwidacja PGR-ów oraz redukcja zatrudnienia w przedsiębiorstwach przemysłowych przyczyniły się do znacznego wzrostu bezrobocia. Według stanu w I kwartale 1999 roku w gminie zarejestrowanych było 288 bezrobotnych, natomiast na koniec grudnia 1999 roku 327 osób.

Bezrobocie na terenie gminy jest problemem zarówno gospodarczym jak i społecznym. W skali kraju i województwa pomorskiego gmina znajduje się w obszarze depresji społeczno-gospodarczej.

Niekorzystnym zjawiskiem jest wkraczanie w wiek potencjalnych zasobów pracy coraz liczniejszych roczników 18-latków wyżu demograficznego lat siedemdziesiątych. Okres niezbędnej transformacji gospodarki zbiega się więc ze znacznym przyrostem potencjalnych zasobów pracy, co będzie utrudniać rozwiązywanie problemu bezrobocia na terenie gminy.

Aktualnie (tj. wg stanu na dzień 2013-12-31) gminę Borzytuchom zamieszkuje 3058 osób /w tym 1558 mężczyzn i 1500 kobiet). Jednocześnie wskaźnik liczby kobiet na 100 mężczyzn (współczynnik feminizacji) wynosi 96 (w gminie Borzytuchom) podczas kiedy średnio w województwie pomorskim (105) z czego w miastach (109) i na wsi (98).

Największymi miejscowościami pod względem liczby mieszkańców (wg danych Urzędu Gminy na dzień 2014-06-30) są: Borzytuchom (994 osób) i Dąbrówka (611 osób). W pozostałych miejscowościach liczba mieszkańców znacznie mniejsza: Jutrzenka (279 osób z czego Jutrzenka: 247 osób, Kamieńc 18 osób, Ryczyn 14 osób), Osieki (277 osoby), Niedarzyno (269 osób), Chotkowo (239 osób), Krosnowo (207 osób), Struszewo (172 osoby). Ogółem w gminie (wg danych Urzędu Gminy na dzień 2014-06-30) zamieszkiwało 3048 osób.

Ludność gminy Borzytuchom według wieku
(na dzień 2013-12-31):

0-2 lata	101 osób
3-6 lat	165 osób
7-12 lat	211 osób
13-15 lat	131 osób
16-19 lat	198 osób
20-24 lat	272 osoby
25-29 lat	304 osoby
30-39 lat	461 osoby
40-49 lat	400 osób
50-59 lat	366 osób
60-64 lat	130 osób
65 i więcej	319 osób
Ogółem	3058 osób

Ludność gminy Borzytuchom w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym
(na dzień 2013-12-31):

w wieku przedprodukcyjnym	699 osób (w tym 338 kobiet)
w wieku produkcyjnym	1974 osoby (w tym 914 kobiet)
w wieku poprodukcyjnym	385 osób (w tym 248 kobiet)
Ogółem	3058 osób (w tym kobiet 1500)

Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym: 54,9

Pracujący w gminie Borzytuchom według działów w 2012 r.:

Lp	Wyszczególnienie	Liczba pracujących
1.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	#
2.	Przemysł i budownictwo	162
3.	Handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia	#
4.	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości oraz pozostałe usługi	97
OGÓŁEM		29
w tym kobiety		128

Źródło: Opracowano na podstawie materiałów Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Gdańsku.

Bezrobotni zarejestrowani w gminie Borzytuchom według płci w 2012 r.:

Lp	Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych
1.	Mężczyźni	96
2.	Kobiety	125
OGÓŁEM		221

Źródło: Opracowano na podstawie materiałów Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Gdańsku.

Przewidywane zmiany zaludnienia

Zmiany zachodzące w zaludnieniu gminy są wynikiem występujących od wielu lat procesów demograficznych tj. dodatniego przyrostu naturalnego oraz nieznacznego dodatniego salda ruchu migracyjnego.

W ostatnich latach charakterystyczne jest osłabienie dynamiki przyrostu liczby mieszkańców, zmniejszający się przyrost naturalny oraz malejąca ruchliwość przestrzenna ludności.

Przyjęta w „Studium zagospodarowania przestrzennego województwa słupskiego” prognoza demograficzna przewiduje, że w okresie perspektywicznym tj. w latach 2000-2010, liczba ludności gminy powinna się stabilizować na poziomie 2600. Na podstawie analizy danych z ostatnich lat wynika, że już w roku 1998 gmina osiągnęła wielkość prawie 2700 mieszkańców.

Przyszłe zmiany zaludnienia gminy będą uzależnione głównie od przyrostu naturalnego. Natomiast nie należy się spodziewać wzrostu liczby mieszkańców wynikającego z dodatniego salda migracji.

Określenie liczby mieszkańców gminy w okresie perspektywicznym /z uwzględnieniem ruchów migracyjnych/ jest trudne do jednoznacznego przesadzenia, ponieważ zależność będzie ono w znacznym stopniu od czynników zewnętrznych wynikających z ogólnej sytuacji społeczno-gospodarczej kraju.

Jak wynika z prognoz liczby pracujących w rolnictwie indywidualnym w roku 2010 /opracowywanych w ramach prac nad „Strategią rozwoju województwa pomorskiego”/ zakłada się spadek liczby pracujących w rolnictwie indywidualnym województwa pomorskiego o 25,4 %, co oznacza odejście od rolnictwa indywidualnego ponad 25 tys. osób. Proces odchodzenia od rolnictwa będzie możliwy przy założeniu, że pozarolniczy rynek pracy wchłonie ten dodatkowy przyrost osób /poza przyrostem osób wnikającym ze struktury wieku tj. zwiększeniem grupy produkcyjnej/. Przełożenie tych założeń na cały powiat bytowski /w tym także gminą Borzytuchom/ oznacza zmniejszenie liczby pracujących w rolnictwie z 7,7 tys. osób w roku 1999 do 5,8 tys. w roku 2010 przy jednoczesnym zwiększeniu liczby aktywnych zawodowo zamieszkałych na terenach wiejskich w powiecie bytowskim z 19,5 tys. osób w roku 1998 do 22,4 tys. osób w roku 2010.

Biorąc pod uwagę fakt, że układ przestrzenny powinien stwarzać rezerwy zarówno dla większego rozwoju jak i dla stworzenia pola wyboru elementów przestrzennych, jak również że jednym z podstawowych elementów długookresowej polityki przestrzennej jest m.in. rozwiązanie pełnych systemów infrastruktury technicznej, bezpieczniejsze jest przyjmowanie dla celów planistycznych optymistycznych, większych hipotez ludnościowych

W związku z powyższym przewiduje się w studium gminy, że w okresie perspektywicznym skala możliwości rozwoju gminy Borzytuchom wynosi 3000 osób i dla takiej wielkości powinny być zapewnione optymalne warunki życia na tym obszarze. Jednocześnie przewiduje się zmiany w strukturze wieku mieszkańców gminy: zwiększy się udział grupy w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym /odpowiednio z 55,0 % do 55,7 % oraz z 11,4 % do 12,3 %/ i zmniejszy się udział grupy w wieku przedprodukcyjnym /z 33,6 % do 32,0 %/.

Tab. 1 Gmina Borzytuchom - Prognoza ludności według wieku

LATA	LUDNOŚĆ OGÓŁEM	LUDNOŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM/0-17/	LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM /18-59K I 20-64M/	LUDNOŚĆ W WIEKU POPORODUKCYJNYM /60K/65M. I WIĘCEJ/
2000	2700	900	1500	300
2005	2900	930	1620	350
2010	3000	960	1670	370

Należy sądzić, że do roku 2010 następować będzie dalsza koncentracja mieszkańców gminy, przede wszystkim w miejscowościach o większym standardzie wyposażenia w urządzenia obsługi ludności. Największe szanse rozwoju mają miejscowości: Borzytuchom /przyrost o około 100 osób/, Niedarzyno /przyrost o około 30 osób/, Dąbrówka /przyrost o około 40 osób/. W pozostałych miejscowościach następować będzie mniejszy przyrost liczby mieszkańców bądź jej stabilizacja.

Dla gminy Borzytuchom w układzie miejscowości przewiduje się następującą prognozę demograficzną do roku 2010:

Tabela 2. Prognoza zasobów demograficznych gminy Borzytuchom wg miejscowości

LP	NAZWA SOŁECTWA MIEJSCOWOŚCI	1994R.	2000R.	ZMIANY W LATACH 1994-2000 /OSÓB/	2010 /PROGNOZA/
1.	Borzytuchom	788	849	+61	950
	Borzytuchom	788	849	+61	950
2.	Chotkowo	186	212	+26	240
	Chotkowo	186	212	+26	240
3.	Dąbrówka	476	517	+41	560
	Dąbrówka	476	517	+41	560
4.	Jutrzenka	267	260	-7	270
	Jutrzenka	214	212	-7	220
	Kamienica	0	0	0	0
	Kamieńc	21	19	-2	20
	Ryczyn	32	29	-3	30
5.	Krosnowo	203	215	+8	230
	Krosnowo	203	215	+8	230
6.	Niedarzyno	234	238	+4	270
	Niedarzyno	234	238	+4	270
7.	Osieki	275	284	+9	300
	Osieki	275	284	+9	300
	Osieczki	0	0	0	0
8.	Struszewo	179	170	-9	180
	Struszewo	179	170	-9	180
	Razem gmina	2608	2745	+137	3000

Aktualne (wg materiałów GUS dostępnych w 2013 r.) dane demograficzne:

LUDNOŚĆ (stan na 31.XII.)

2013	2012	2011	2010	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
3058	3002	2998	2953	2815	2803	2798	2755	2760	2750	2731	2712

URODZENIA (stan na 31.XII.)

2013	2012	2011	2010	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
29	28			23	27	29	27	27	36	39	44

ZGONY (stan na 31.XII.)

2013	2012	2011	2010	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
26	16			14	29	17	18	26	14	19	19

MIGRACJE (migracja wewnętrzna – napływ) (stan na 31.XII.)

2013	2012	2011	2010	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
				34	47	46	23	53	17	31	31

MIGRACJE (migracja wewnętrzna – odpływ) (stan na 31.XII.)

2013	2012	2011	2010	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
				49	29	15	27	51	22	38	39

3.2.4 Potrzeby mieszkaniowe

Zasoby mieszkaniowe gminy Borzytuchom w stanie istniejącym (niżej wymienione dane i prognozy dotyczą stanu na 2000 r.) stanowi 612 mieszkań /2501 izb mieszkalnych/ o łącznej powierzchni użytkowej 47,0 tys. m². Niedobór mieszkań w stosunku do liczby gospodarstw domowych wynosi w stanie istniejącym około 60 mieszkań.

Warunki mieszkaniowe gminy Borzytuchom są zbliżone do średnich w gminach wiejskich województwa pomorskiego. Potwierdzają to wybrane wskaźniki sytuacji mieszkaniowej w 1998 roku. W stosunku do województwa pomorskiego gminę charakteryzuje mniejsza liczba osób na 1 izbę oraz większa powierzchnia użytkowa na 1 osobę i 1 mieszkanie.

	Gmina Borzytuchom	Województwo pomorskie /wieś/
Liczba osób/1 mieszkanie	4,36	4,31
Liczba osób/1 izbę	1,07	1,10
Pow. uż. mieszk./1 osobę w m ²	17,60	16,70
Pow. uż. mieszk./1 mieszkanie w m ²	76,80	71,90

Potrzeby mieszkaniowe gminy w okresie perspektywicznym tj. do 2010 roku wynikać będą z:

- konieczności zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych określonych w stanie istniejącym,
- szacunku ubytków mieszkań w latach 1999-2010 /3% stanu w 1998 roku/,
- planowanego przyrostu liczby mieszkańców gminy /tj. o około 300 osób czyli 80 gospodarstw domowych/.

Potrzeby mieszkaniowe gminy do roku 2010 wynosić będą około 160 mieszkań /około 30 ha terenów mieszkaniowych/. Poza realizacją nowych mieszkań istotne będzie przeprowadzenie remontów istniejących zasobów mieszkaniowych.

W studium gminy przyjęto, iż zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej następować będzie poprzez rozwój budownictwa w ramach wyznaczonych na rysunku studium w skali 1:10.000 „obszarów preferowanego rozwoju osiedleńczego” oraz jako wypełnianie i przekształcanie adaptowanego i istniejącego zainwestowania wiejskiego /mieszkalnego i mieszkalno-rolniczego/.

Obszary preferowanego rozwoju osiedleńczego w tym głównie dla funkcji mieszkalno-usługowej” zostały wskazane w 8 miejscowościach na terenie gminy w tym: Borzytuchom /około 60 ha/, Jutrzenka /około 23 ha/, Dąbrówka /około 25 ha/, Chotkowo /około 14 ha/, Krosnowo /około 6 ha/, Osieki /około 14 ha/, Niedarzyno /około 10 ha/, Struszewo /około 10 ha/.

3.1.8.2 Zasoby mieszkaniowe

Zasoby mieszkaniowe gminy Borzytuchom na koniec 1998 roku stanowiło 612 mieszkań /2501 izb mieszkalnych/ o łącznej powierzchni użytkowej 47,0 tys. m² (na koniec 2011 roku było to 737 mieszkań). Natomiast aktualnie tj. na koniec 2012 roku zasoby mieszkaniowe gminy wynosiły 746 mieszkań (3383 izb mieszkalnych, 66818 m² powierzchni użytkowej mieszkań, 4,53 przeciętna liczba izb w mieszkaniu).

Warunki mieszkaniowe gminy Borzytuchom przedstawiają wybrane wskaźniki sytuacji mieszkaniowej:

	1998r.	2011r.	2012r.
Liczba osób/1 mieszkanie	4,36	4,07	4,02
Liczba osób/1 izbę	1,07		0,89
Pow. uż. mieszk./1 osobę w m ²	17,6		22,3
Pow. uż. mieszk./1 mieszkanie	76,8	89,0	89,6

Gospodarka gruntami – grunty pod budownictwo mieszkaniowe w zasobie gminy 13,6 ha w tym uzbrojone 0,8 ha /stan w dniu 31.12.1998/.

W 2012 roku na terenie gminy oddano do użytku 10 mieszkań (w tym 10 w budynkach indywidualnych), 56 izb (w tym 56 w budynkach indywidualnych), 1363 m² powierzchni użytkowej (w tym 1363 m² w budynkach indywidualnych) Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 136,3 m² (w tym 136,3 m² w budynkach indywidualnych).

3.1.8.3 System obsługi ludności

Na system obsługi mieszkańców gminy Borzytuchom składają się następujące urządzenia:

a/ w zakresie wychowania przedszkolnego:

- przedszkole w Borzytuchomiu
- oddział przedszkolny w Struszewie
- oddział przedszkolny w Chotkowie

b/ w zakresie szkolnictwa podstawowego:

- gimnazjum w Borzytuchomiu
- szkoła podstawowa I-VI w Borzytuchomiu
- szkoła podstawowa I-VI w Niedarzynie
- szkoła podstawowa I-IV w Dąbrówce /filia szkoły w Borzytuchomiu/

c/ w zakresie kultury:

- gminny dom kultury w Borzytuchomiu
- 3 bibliotek szkolne w Borzytuchomiu, Niedarzynie, Dąbrówce
- biblioteka publiczna w Borzytuchomiu
- 5 świetlic wiejskich (Dąbrówka, Chotkowo, Krosnowo, Niedarzyno, Jutrzenka)

d/ w zakresie zdrowia:

- ośrodek zdrowia w Borzytuchomiu,
- ośrodek pomocy społecznej w Borzytuchomiu (korzysta 579 osób w tym 262 rodziny, z czego 141 rodzin dotkniętych problemem bezrobocia,

e/ w zakresie łączności:

- urząd pocztowo-telekomunikacyjny w Borzytuchomiu

f/ w zakresie sportu:

- boiska sportowe /place sportowe/ w Borzytuchomiu, Dąbrówce, Chotkowie, Struszewie, Jutrzence, Krosnowie, Niedarzynie /2/

• szkolna sala gimnastyczna w Borzytuchomiu i niepełnowymiarowa w Niedarzynie g/ w zakresie ochrony przeciwpożarowej:

- strażnice pożarne (Borzytuchom, Krosnowo, Niedarzyno, Chotkowo, Dąbrówka)

h/ w zakresie usług sakralnych:

- 2 kościoły para (Borzytuchom, Dąbrówka)
- kaplica w Osiekach
- cmentarz czynny (Borzytuchom)

i/ w zakresie administracji:

- Urząd Gminy (Borzytuchom).

Tabela 8. Gmina Borzytuchom – placówki oświatowo-wychowawcze

WYSZCZEGÓLNIENIE	LOKALIZACJA	REJON OBSŁUGI	UWAGI
Oddział przedszkolny	Chotkowo	Chotkowo	
Oddział przedszkolny	Struszewo	Struszewo	
Przedszkole	Borzytuchom	Borzytuchom	<ul style="list-style-type: none"> • liczba miejsc - 36 • liczba oddziałów – 4 /w tym 3 „O”/ • liczba dzieci – 46
Szkoła podstawowa I-IV	Dąbrówka	Dąbrówka	<ul style="list-style-type: none"> • liczba uczniów w szkole I-IV – 39 • liczba oddziałów - 4 • liczba dzieci w „O” – 12 /1 oddział/ • uczniowie z klas V-VI /47/ dojeżdżają do szkoły SP Nr 5 w Bytowie
Szkoła podstawowa I-VI	Borzytuchom	Borzytuchom Dąbrówka Struszewo Chotkowo Jutrzenka Kamieńc Ryczyn	<ul style="list-style-type: none"> • liczba uczniów – 215 /w tym 68 dojeżdż/ • liczba oddziałów – 10 • biblioteka szkolna - 8065 woluminów • świetlica szkolna, dożywianie • pracownicy pedagogiczni – 16 • pracownicy adm. – 8 • szkolna sala gimnastyczna • boisko szkolne • uczniowie z miejscowości: Borzytuchom /142/, Struszewo /27/, Chotkowo /29/, Jutrzenka /16/, Kamieńc /16/
Szkoła podstawowa I-VI	Niedarzyno	Niedarzyno Krosnowo Osieki	<ul style="list-style-type: none"> • liczba uczniów – 99 /w tym 32 dojeżdż/ • liczba oddziałów – 7 • biblioteka szkolna - 3351 woluminów • świetlica szkolna, dożywianie • pracownicy pedagogiczni – 14 • pracownicy adm. – 5 • szk. sala gimn. niepełnowymiarowa • boisko szkolne • uczniowie z miejscowości: Niedarzyno/35/, Osieki /30/, Grzmiąca gm. Bytów /10/, Krosnowo /24/

Gimnazjum Publiczne	Borzytuchom	Borzytuchom Dąbrówka Struszewo Chotkowo Jutrzenka Kamieńc Ryczyn Krosnowo Niedarzyno	<ul style="list-style-type: none"> • liczba uczniów 45 • liczba oddziałów • uczniowie z Dąbrówki dojeżdżają do Bytowa
---------------------	-------------	--	--

Wnioski dotyczące dostępności do usług

a/ pod względem liczby lekarzy, lekarzy dentyistów i pielęgniarek przypadających na 10 tys. ludności, gminę Borzytuchom charakteryzuje sytuacja znacznie gorsza od średniej dla powiatu bytowskiego. W gminie w/w wskaźniki wynoszą odpowiednio 4, 4, 11 podczas gdy w powiecie odpowiednio 12, 2, 46,

b/ w gminie Borzytuchom brak jest apteki,

c/ wskaźnik ilości ludności na 1 placówkę biblioteczną w gminie Borzytuchom jest mniejszy niż średnio w powiecie bytowskim /w gminie 2667 osób, w powiecie 1956 osób/,

d/ wskaźnik liczby uczniów na 1 pomieszczenie do nauczania w gminie Borzytuchom jest korzystniejszy w stosunku do średniej dla powiatu bytowskiego i wynosi 16 /przy liczbie uczniów w roku szkolnym 1998/99 wynoszącej 396 i liczbie pomieszczeń do nauczania 25/. W powiecie bytowskim wskaźnik ten jest znacznie wyższy i wynosi 21 uczniów,

e/ wskaźnik na 1 oddział w gminie Borzytuchom wynosi 17 uczniów, podczas gdy w powiecie bytowskim 21 uczniów,

Aktualnie (na dzień 31 grudnia 2012 roku) gminę Borzytuchom w zakresie infrastruktury społecznej charakteryzują następujące wskaźniki:

a) szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2012/13:

szkoły	– 3
pomieszczenia szkolne	– 23
oddziały	– 18
uczniowie (w tym klasa 1)	– 196 (35)
absolwenci	– 23

b) gimnazja dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2012/13:

szkoły	– 1
pomieszczenia szkolne	– 5
oddziały	– 6
uczniowie (w tym klasa 1)	– 118 (40)
absolwenci	– 39

c) wychowanie przedszkolne w roku szkolnym 2012/13:

placówki (w tym przedszkola) – 3 (1)	
miejsca w przedszkolach	– 61
oddziały (w tym w przedszkolach)	– 6 (4)
dzieci (w tym w przedszkolach)	– 102 (79)

d) biblioteki publiczne (z filiami) w roku 2012:

biblioteki	– 1
punkty biblioteczne	– -
księgozbiór w tys. wol.	– 12,4
czytelnicy	– 292
wypożyczenia w tys. wol.	- 4,0
wypożyczenia na 1 czytelnika w wol.	– 13,7
liczba ludności na 1 placówkę biblioteczną	– 3002.

Baza noclegowa turystyki

- Na terenie gminy brak jest bazy noclegowej turystyki tj. nie występują kwatery agroturystyczne, schroniska, pensjonaty, hotele, motele, pola namiotowe, campingi, ośrodki wypoczynkowe.
- W gminie znajdują się dwa kąpieliska niestrzeżone: przy trasie Borzytuchom-Krosnowo na jeziorze „Moczydło” i w Osiekach na jeziorze Osiecko.

3.1.8.4 Wnioski w zakresie jakości życia

Wnioski, uwagi i postulaty dotyczące jakości życia mieszkańców gminy Borzytuchom według sołectw, wynikają z przeprowadzonej ankietyzacji. Wypełnione ankiety zawierające potrzeby i oczekiwania mieszkańców poszczególnych sołectw wobec „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom” uzyskano z 6 na 8 w gminie sołectw.

Zgłoszone uwagi i wnioski dotyczą następujących zagadnień:

- a/ problemy związane z dojazdami,
- b/ liczba mieszkańców będzie się stabilizować,
- c/ oceny w zakresie ładu przestrzennego i porządku są średnie,
- d/ w poszczególnych miejscowościach zwraca się uwagę na brak wysypisk odpadów oraz urządzeń wodno-kanalizacyjnych,
- e/ najpilniej budowane lub rozbudowywane powinny być urządzenia infrastrukturalne zakłady i obiekty usługowe.

1/ Sołectwo Jutrzenka:

- liczba mieszkańców będzie się stabilizować z niewielkim wzrostem,
- problemy z dojazdami do pracy nie występują,
- uciążliwa jest istniejąca linia zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie od drogi wojewódzkiej,
- średnia ocena ładu przestrzennego, czystości i porządku w miejscowości,
- brak kanalizacji deszczowej i sanitarnej,
- wyposażenie w usługi jest odpowiednie /usługi rzemieślnicze/ i przeciętne /oświata, kultura, zdrowie i sport/,
- Gmina powinna się zająć w pierwszej kolejności budową przystanków i zatok autobusowych, remontem mostu, remontem świetlicy wiejskiej, budową chodników, odwodnieniem wsi, uporządkowaniem sprawy wjazdów na drogę wojewódzką z dróg gminnych, brakiem telefonów,
- brak wolnych terenów pod zabudowę /przedstawiono propozycje ich wyznaczenia/,
- należy doprowadzić do powstania w miejscu dotychczasowego boiska - Wiejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji /z budową boiska do piłki nożnej, siatkowej, koszykowej oraz ścieżką zdrowia/,
- należy reaktywować na rzece Jutrzence stopnie wodne oraz budowę tamy na rowie w Wiknicy,
- propozycja budownictwa turystycznego na dz. 124 i 220/3I

2/ Sołectwo Struszewo:

- wieś będzie się wyludniać,
- średnia ocena ładu przestrzennego, czystości i porządku w miejscowości,
- problemy zanieczyszczenia środowiska – zbiornik przeciwpowodziowy, wysypisko,
- trudności przy korzystaniu z boiska sportowego,
- niezbędna jest sala wiejska, odwodnienie wsi, uzupełnienie oświetlenia wsi, rozwój telekomunikacji,
- problemem jest likwidacja przedszkola i boisko sportowe,
- bardzo małe jest zainteresowanie terenami mieszkaniowymi,

- Gmina powinna się zająć w pierwszej kolejności pozyskiwaniem inwestorów i tworzeniem nowych miejsc pracy,

3/ Sołectwo Borzytuchom:

- liczba mieszkańców będzie się stabilizować pod warunkiem tworzenia miejsc pracy poza rolnictwem,
- problemy z dojazdami nie występują,
- problemy z zanieczyszczeniem środowiska /wynikające z braku pojemników do segregacji odpadów oraz braku ich wywozu/,
- bardzo niski jest poziom ochrony zdrowia i kultury,
- dla funkcji turystycznej należy zagospodarować jezioro Moczydło – z wyznaczeniem terenów zabudowy turystycznej,
- Gmina powinna się zająć sprawami wychowania przedszkolnego, brakiem pracy, gazyfikacją wsi, telefonizacją, powstaniem na nowo posterunku policji i remizy,
- w miejscowości potrzebne są nowe tereny dla budownictwa mieszkaniowego i rzemieślniczego,

4/ Sołectwo Chotkowo:

- liczba mieszkańców będzie się stabilizować,
- problemy z dojazdami do powiatu i gminy,
- brak oczyszczalni ścieków, nieszczelność szamb w ramach poszczególnych posesji,
- w miejscowości należy zwiększyć wyposażenie w usługi,
- potrzebna poprawa nawierzchni dróg, podjąć działania w celu zmniejszenia bezrobocia,
- dla funkcji turystycznej należy zagospodarować jezioro Chotkowo,
- brak zainteresowania terenami dla budownictwa mieszkaniowego,

5/ Sołectwo Niedarzyno:

- wieś będzie się wyludniać,
- problemy z dojazdami do powiatu i gminy,
- brak wysypiska odpadów i wylewiska nieczystości,
- brak zakładów usługowych i rzemieślniczych,
- potrzebna poprawa nawierzchni dróg /w tym droga Niedarzyno-Borzytuchom, Niedarzyno -wybudowanie, Niedarzyno-Gostkowo/,
- podjąć działania w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze /chodnik, ograniczenie prędkości, dodatkowe oznakowanie/,
- problemem jest odprowadzenie wody z jeziora,
- małe zainteresowanie terenami dla budownictwa mieszkaniowego,

6/ Sołectwo

- wieś będzie się wyludniać,
- problemy ze stanem środowiska wynikające z występowaniem dzikich wysypisk śmieci, nieszczelnych zbiorników bezodpływowych,
- brak usług,
- problemem są zagadnienia składowania śmieci i zrzutu ścieków,
- małe zainteresowanie terenami dla budownictwa mieszkaniowego.

3.1.9 Stan i funkcjonowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej

3.1.9.1 Użytkowanie gruntów

Ogólna powierzchnia gminy na dzień 01.01.1999 wynosiła 10857 ha. Dominującą formą użytkowania powierzchni są użytki rolne - 4462 ha (41,1%) oraz lasy - 5460 ha (50,3%) co ilustruje wykres nr 1. Użytkowanie gruntów w gminie wg obrębów przedstawiono w tabeli 1, a strukturę w tabeli 2.

Grunty orne zajmują tylko 32,2% powierzchni gminy, a użytki zielone - 8,8%. Te ostatnie położone są wzdłuż licznie występujących cieków i rozłożone dosyć równomiernie w całej gminie. Praktycznie nie występują tylko w obrębie Kamieńczyn, który jest niemal w całości zajęty przez lasy. Największa powierzchnia użytków zielonych znajduje się w obrębie Borzytuchom. Sady stanowią pozycję marginalną. Są to nasadzenia przydomowe.

Aktualny na 2009 r. stan użytkowania gruntów określono w części graficznej ujednoczonej diagnozy „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom - uwarunkowania rozwoju” - materiałach planistycznych sporządzonych na potrzeby projektowanych zmian w studium.

3.1.9.2 Warunki przyrodnicze

Gmina położona jest w dwóch regionach glebowo-rolniczych: Trzebielińskim i Miasteczko – Cewickim, z których Region Trzebieliński charakteryzuje się korzystniejszymi warunkami przyrodniczymi. W pierwszym z nich występuje przewaga rzeźby niskofalistej i niskopagórkowatej, natomiast w drugim dominuje rzeźba wysokofalista i wysokopagórkowata, która utrudnia gospodarowanie rolnicze.

W regionie Trzebielińskim przeważają gleby brunatne wylugowane i kwaśne, rzadziej pseudobielicowe kompleksu żytniego dobrego. Użytki zielone położone są na torfach niskich. Średnio okres gospodarczy trwa 250 dni i zaczyna się około 24 marca, a okres wegetacyjny 205 dni (średnio od 12 kwietnia). Opady wzrastają z północy na południe, średnia ich suma wynosi od około 650 do 750 mm.

W regionie Miasteczko – Cewickim gleby są kwaśne i ubogie w składniki pokarmowe. Występuje duże zróżnicowanie skał macierzystych. Użytki zielone położone są na torfach niskich i glebach mułowo-torfowych.

Warunki klimatyczne są surowsze niż w regionie Trzebielińskim. Opady atmosferyczne są dosyć wysokie około 650 mm. Warunki wodne zależą jednak od konfiguracji terenu i jakości gleby. W tym terenie o urozmaiconej rzeźbie z powodu silnych, zimnych wiatrów uprawy ozime na wzniesieniach narażone są na wysmalanie, a w dolinach na pleśń śniegową w wyniku zalegania śniegu. Wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej wg IUNG Puławy wynosi 55,2 punktu i jest o 6,5 punktu niższy niż średnio w województwie.

Najlepszymi gruntami występującymi w gminie są gleby klasy IIIb, których powierzchnia jest marginalna. Zajmują one 1,5 % gruntów ornych i 1,7 % użytków zielonych. Największe ich arealy znajdują się w obrębie Osieki – 38 ha gruntów ornych i w Dąbrówce - 13 ha użytków zielonych.

W gminie przeważają gleby klasy IV. Zajmują one 57,5 % powierzchni gruntów ornych i 48,7 % powierzchni użytków zielonych.

Znaczna powierzchnia użytków rolnych gminy położona jest na glebach marginalnych klasy V, VI i VIz, które występują na 41 % gruntów ornych oraz 49,6 % użytków zielonych.

Udział poszczególnych klas gleb w gruntach ornych wg obrębów geodezyjnych przedstawiono na wykresie nr 1, a na wykresie nr 2 ogółem w gminie.

3.1.9.3 Użytkownicy gruntów

We władaniu państwowym w gminie pozostaje 73,5% powierzchni ogólnej i 45,5% użytków rolnych. Władanie gruntami jest przestrzennie zróżnicowane.

Największy odsetek użytków rolnych we władaniu Skarbu Państwa występuje w obrębach: Osieki, Dąbrówka i Krosnowo (odpowiednio: 81,5%, 77,6%, 57,0%). Powierzchnię wg głównych użytkowników przedstawiają tabele Nr 1, 2, 3.

Struktura własności gruntów jest wynikiem uwarunkowań historycznych oraz obecnej polityki państwa. Użytki rolne we władaniu SP to przede wszystkim grunty zakładów rolnych Osieki i Niedarzyno wchodzące w skład Państwowego Gospodarstwa Rolnego Bytów. Obecnie oba zakłady są w zarządzie tymczasowym.

Restrukturyzację przygotowuje Agencja Własności Rolnej Oddział w Gdańsku, przedstawiciel zarządzający znajduje się w Bytowie. Zakłady prowadzą produkcję rolną. Grunty i zabudowania wykorzystywane są zgodnie z potrzebami.

Wg danych powszechnego spisu rolnego w 1996 roku na terenie gminy funkcjonowały 234 indywidualne gospodarstwa rolne. Były to gospodarstwa użytkowane przez ludność mieszkającą na terenie gminy*. Gospodarowały one na 2663 ha użytków rolnych. Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie wynosiła 11,4 ha i była o 3,1 ha niższa od średniej dla byłego województwa śląskiego.

* Uwaga! Jeżeli właściciel (użytkownik) gruntów położonych na terenie gminy mieszkał w innej gminie lub innym województwie, to gospodarstwo jego zostało spisane w miejscu jego zamieszkania (siedziby firmy, spółki), a użytkowane przez niego grunty odjęte od pow. gminy i zaliczone do gminy, miasta, jego miejsca zamieszkania (również zwierzęta, środki produkcji itp.).

Gmina Borzytuchom - Indywidualne gospodarstwa rolne wg grup obszarowych w 1996 r.

Wyszczególnienie	Powierzchnia gospodarstw w ha						
	ogółem	1-2	2-5	5-10	10-20	20-50	>50
<i>Indywidualne gospodarstwa rolne wg grup obszarowych w 1996 roku</i>							
Ilość	234	42	44	46	69	29	4
Powierzchnia w ha	2663	60	141	336	1026	848	252
Struktura indywidualnych gospodarstw rolnych wg grup obszarowych							
Ilość %	100	17,9	18,8	19,7	29,5	12,4	1,7
Powierzchnia %	100	2,3	5,3	12,6	38,5	31,8	9,5

Gospodarstwa do 10 ha stanowiły w 1996 r 56,4% ogólnej ilości i zajmowały 20,2% powierzchni użytkowanych gruntów, w byłym województwie śląskim było to odpowiednio 57,4% i 15,8%. W 1996 r w gminie nie było indywidualnych gospodarstw rolnych powyżej 100 ha.

3.1.9.4 Produkcyjność przestrzeni rolniczej

Produkcja rolnicza

W czerwcu 1996 roku w użytkowaniu indywidualnych gospodarstw rolnych było 2028 ha gruntów ornych. Odłogowano 391 ha, tj. 19,4 % powierzchni gruntów ornych. Wykorzystanie gruntów ornych wg obrębów w 1996 roku ilustruje wykres nr 4. Obsiewano 1627 ha. Zboża zajmowały 1305ha, czyli 80,2%, ziemniaki - 192 ha tj. 11,8%. Powierzchnia pozostałych upraw była marginalna. W gospodarstwach indywidualnych nie uprawiano roślin przemysłowych. W 1996 roku plony zbóż wynosiły 20,4 dt/ha, ziemniaków 180 dt/ha i były niższe niż średnio w województwie.

Obsada zwierząt gospodarskich w indywidualnych gospodarstwach rolnych wynosiła:

- bydła 48,1 sztuki na 100 ha użytków rolnych
- trzody chlewnej 79,5 sztuki na 100 ha użytków rolnych

i była wyższa od średniej dla województwa śląskiego (wieś) o 28,6 sztuk bydła i o 1,3 sztuki trzody chlewnej.

Najwyższa obsada bydła była w obrębach:

- Dąbrówka 58,1 szt. na 100 ha użytków rolnych
- Krosnowo 53,2 szt. na 100 ha użytków rolnych

natomiast trzody chlewnej:

- Dąbrówka 122,4 szt. na 100 ha użytków rolnych
- Chotkowo 140,5 szt. na 100 ha użytków rolnych

W 1996 roku chowu bydła nie prowadziło 60 gospodarstw natomiast chowu trzody chlewnej 87 gospodarstw. Stada bydła powyżej 5 sztuk były w 73 indywidualnych gospodarstwach rolnych. Stada trzody chlewnej powyżej 20 sztuk utrzymywało 30 gospodarstw.

Z informacji uzyskanej od sołtysów jesienią 1999 wynika, że rolnicy zmniejszają pogłowie zwierząt gospodarskich, niektórzy rezygnują z hodowli.

W gminie w 1996 roku nie było gospodarstw nie prowadzących produkcji. Głównie na rynek produkowały 104 gospodarstwa rolne tj. 44 %, o 4,2 % mniej niż w województwie (wieś). Wyłącznie na potrzeby własne produkowało tylko 4,3 % gospodarstw, podczas gdy w województwie 18,7 %. Wartość produkcji towarowej na 100 ha użytków rolnych w 1996 roku wynosiła 55 387 zł tj. o 26,2 % mniej niż średnia dla woj. śląskiego. W 1996 roku 10,6 % użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych uznało swoje gospodarstwa za rozwojowe.

Gospodarka rybacka

Powierzchnia wód płynących i stojących wynosi w gminie 247 ha. Na tą powierzchnię składają się liczne ciek i jeziora o bardzo zróżnicowanej powierzchni oraz różnym znaczeniu dla gospodarki rybackiej. Na terenie gminy znajdują się jeziora: Wochowo, Osiecko, Czarne, Okoniewski, Krosnowskie, Diabelskie, Herta, Duże Jezioro oraz oczka wodne koło Niedarzyna i Krosnowa. Rzeki na terenie gminy to: Słupia, Kamienica, Kamionka, Leśnica, Bytówka, Jutrzenka, a także ciek bez nazwy w Krosnowie i Jutrzence.

Na terenie gminy w Kamieńcu prowadzona jest hodowla pstrąga. Nie przewiduje się rozwoju istniejącego ośrodka hodowlanego. Drugi obiekt hodowli ryb zlokalizowany w Jutrzence jest nieczynny, pozostała zapora.

3.1.9.5 Melioracje wodne

W gminie zmeliorowane są następujące obiekty:

	powierzchnia ogółem	grunty orne	użytki zielone
Jutrzenka	49 ha		49 ha
Niedarzyno	43 ha		43 ha
Krosnowo	33 ha		33 ha
Borzytuchom	138 ha		138 ha
Dąbrówka	480 ha	399 ha	81 ha
Struszewo-Chotkowo	177 ha		177 ha
Osieki wieś	36 ha		36 ha
Osieki pgr	130 ha		130 ha
Ogółem gmina	1086 ha	399 ha	687 ha

Odbudowy i modernizacji wymagają obiekty :

Krosnowo	33 ha	użytki zielone
Osieki	13 ha	„ „
Niedarzyno	43 ha	„ „

Rzeka Bytowa na długości 2,5 km w obrębie Niedarzyno i dalej w gminie Bytów
Brak jest bieżącej konserwacji rowów. W Jutrzence istnieje nie wykorzystane piętrzenie.

3.1.9.6 Rynek rolny, przetwórstwo, usługi

W gminie Borzytuchom znajdują się zakłady przetwórstwa rolnego: gorzelnia w Osiekach /obecnie nieczynna/, masarnia i piekarnia w Borzytuchomiu. W Borzytuchomiu jest również mieszalnia pasz. Zabudowania młyńskie są w Jutrzence oraz w Kamieńcu /nieczynne/, bez urządzeń.

Odbiorcą mleka z terenu gminy jest zakład mleczarski Nestle w Kobylnicy. Zboże sprzedaje się do PZZ w Barnowcu (gmina Kołczygłowy), młynie w Bytowie, mieszalni pasz w Borzytuchomiu. Żywiec odbierają pośrednicy, ale także rolnicy bezpośrednio dostarczają do ubojni w Borzytuchomiu lub w Bytowie.

Użytkownicy gospodarstw rolnych na terenie gminy istotnie ograniczyli uprawę ziemniaków ze względu na brak zbytu. Nie wymieniono w czasie rozmów z sołtysami żadnego kierunku zbytu ziemniaków. Są uprawiane przede wszystkim na własne potrzeby – spożycie i paszę.

Producenci rolni nie są związani z rynkiem zbytu (poza produkcją mleka), każdorazowo poszukują odbiorcy dla swoich produktów, co powoduje niepewność zbytu, a co za tym idzie i dochodów. Jest to rynek, na którym termin odbioru, cena, wskaźniki jakości surowca, dyktowane są producentowi przez przetwórstwo w momencie sprzedaży, ulegają dużym wahaniom i uzależnione są od podaży produktów rolnych i od polityki państwa.

Na terenie gminy nie ma zorganizowanych przedsiębiorstw świadczących usługi w zakresie uprawy, siewu, zbioru, ochrony roślin. Prace te wykonywane są w ramach usług sąsiedzkich. Naprawy sprzętu rolniczego wykonywane są we własnym zakresie lub przez zakłady naprawcze mieszczące się w Bytowie.

3.1.9.7 Ludność w indywidualnych gospodarstwach rolnych

W gospodarstwach domowych z użytkowaniem gospodarstwa rolnego (wg danych powszechnego spisu rolnego z 1996 roku) znajdowało się 1068 osób tj. około 41,0 % ludności gminy. Średnia dla województwa - wieś - wynosiła 27,6%. Najbardziej rolniczymi były obręby Chotkowo i Niedarzyno /powyżej 60% ludności rolniczej/. Najniższy udział ludności rolniczej był w obrębach: Dąbrówka i Osieki.

W grupach obszarowych gospodarstw odsetek ludności zamieszkałej z użytkowaniem gospodarstwa domowego wynosił (w %):

Razem	W gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych w ha						
	1- 2	2 - 5	5 - 10	10 - 20	20 - 50	50 - 100	100 i więcej
Gmina							
100	16,2	16,2	17,7	31,3	16,5	2,2	-
Województwo							
100	16,0	16,8	18,0	30,0	16,2	2,0	1,0

W gminie Borzytuchom w gospodarstwach do 10 ha znajduje się 50,1% ludności, w województwie – 50,8%. Udział ludności rolniczej w poszczególnych obrębach przedstawiono na rys. 5.

W gospodarstwach domowych z użytkowaniem działki rolnej i gospodarstwa rolnego w 1996 r. mieszkały 1418 osób. Struktura tej ludności wg ekonomicznych grup wieku przedstawiała się następująco:

Ogółem	W wieku				
	przedprodukcyjnym	produkcyjnym			poprodukcyjnym
		razem	mobilnym	nie mobilnym	
Gmina (w liczbach bezwzględnych)					
1418	500	752	529	223	166
Gmina (w %)					
100	35,3	53,0	37,3	15,7	11,7
Województwo (w %)					
100	30,1	56,1	38,6	17,6	13,7

W wieku produkcyjnym i w wieku mobilnym odsetek ludności w indywidualnych gospodarstwach rolnych i działkach w gminie był niższy niż średnio w województwie.

Poniżej przedstawiono ilość użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych i działek rolnych w poszczególnych grupach wiekowych:

Ogółem	W wieku						
	15 - 19	20 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 64	65 lat i więcej
324	2	36	63	104	50	21	48

Na terenie gminy Borzytuchom było 31,1 % młodych użytkowników gospodarstw rolnych tj. do 40 lat (mogących skorzystać z pomocy państwa wg niektórych przepisów o kredytach), natomiast w wieku powyżej 60 lat 21,3 %.

Ludności w wieku 15 lat i więcej w rolniczych gospodarstwach domowych było 729 osób. W swoim gospodarstwie rolnym pracowało 437 osób, poza gospodarstwem 152 osoby, 146 osób zaliczono do niepracujących.

Struktura pełnozatrudnionych w grupach obszarowych indywidualnych gospodarstw rolnych przedstawiała się następująco:

Razem	W gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych w ha						
	1 - 2	2 - 5	5 - 10	10 - 20	20 - 50	50 - 100	100 i więcej
Gmina							
w liczbach bezwzględnych							
324	20	26	70	127	69	12	-
w %							
100	6,2	8,0	21,6	39,2	21,3	3,7	-
Województwo							

w %							
100	6,8	10,0	17,9	38,3	22,2	3,0	1,7

W gminie 64,2% osób pracuje w gospodarstwach o powierzchni 10-100 ha tj. o 0,7 % więcej niż w województwie. Świadczy to o gorszym wykorzystaniu zasobów pracy.

W tabeli 6 przedstawiono ludność pracującą w swoim gospodarstwie rolnym wg obrębów (obwodów spisowych). W swoim gospodarstwie rolnym w 1996 roku pracowało głównie lub wyłącznie 431 osób tj. 59,1% ludności rolniczej w wieku powyżej 15 lat (w województwie na wsi 54,2%). Głównie lub wyłącznie z rolnictwa utrzymywały się 183 osoby z wyżej wymienionej grupy tj. 25,1 %.

3.1.9.8 Zatrudnienie w rolnictwie

W 1990 roku w rolnictwie w gminie Borzytuchom zatrudniano (poza indywidualnymi gospodarstwami rolnymi) 173 osoby, w 1997 roku 69 osób. W związku z restrukturyzacją rolnictwa państwowego, część pracowników straciła pracę. Gospodarstwa ograniczyły kierunki produkcji, wprowadziły bardziej wydajny sprzęt. Występuje niewielkie zapotrzebowanie na stałych pracowników. Zatrudnia się pracowników sezonowych do prac polowych. Z danych dotyczących województwa ogółem można wnioskować, że zatrudnienie na czas nieokreślony jest niewielkie. W województwie średnio 1 pracownika zatrudniały gospodarstwa z grupy 50-100 ha, 3 pracowników zatrudniały gospodarstwa o powierzchni powyżej 100 ha, które nie występują w gminie.

3.1.9.9 Poziom wykształcenia użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych

Wg publikowanych danych z powszechnego spisu rolnego z 1996 roku, poziom wykształcenia rolników prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne w gminie przedstawiał się następująco:

• wyższe	4 w tym rolnicze	3 (1,3 %) wszystkich użytkowników
• policealne	2 „	„ „
• średnie zawodowe	32 „	17 (7,3 %) „
• średnie ogólnokształc.	12 „	„ „
• zasadnicze zawodowe	81 „	36 (15,4 %) „
• podstawowe	101 „	„
• kursy rolnicze		70 (29,9 %) „

Wykształcenie rolnicze posiadało w 1996 roku 24,0 % użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych, o 9,3 % więcej niż średnio w województwie (14,7 %). Kursy rolnicze ukończyło o 3,2 % mniej użytkowników niż średnio w województwie. Można wnioskować, że przygotowanie rolników do pracy w gospodarstwie rolnym ma większy odsetek rolników niż średnio w województwie.

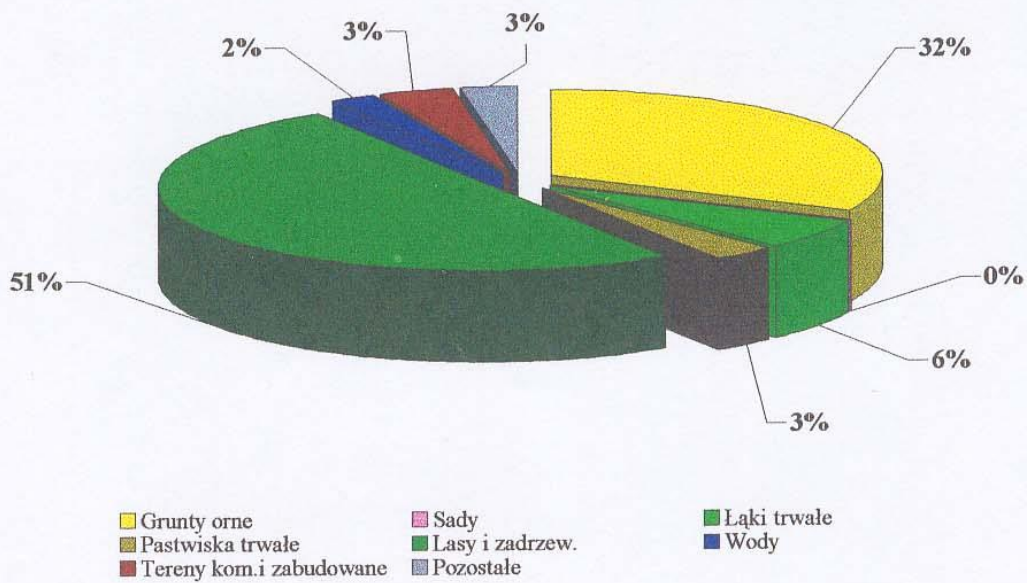
3.1.9.10 Wnioski

1. Użytki rolne zajmują 41,1 % powierzchni gminy. Grunty orne stanowią 78,3 % pow. użytków rolnych.
2. Warunki przyrodnicze są mało korzystne dla produkcji rolnej. Wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej jest o 6,5 pkt niższy niż średni dla byłego województwa śląskiego. W gminie 41 % gruntów ornych i 49,6 % użytków zielonych położonych jest na glebach marginalnych klas V, VI i VI z.

3. *Pomimo przeprowadzanego procesu prywatyzacji i restrukturyzacji rolnictwa w gminie pozostaje wielkoobszarowa gospodarka rolna i wysoki udział własności państwowej – 73,5 % pow. ogólnej i 45,5 % użytków rolnych.*
4. *W gminie były 234 gospodarstwa rolne w 1996 r. Przeważały gospodarstwa rolne do 10 ha użytków rolnych – 56,4 % ogólnej ilości. Zajmowały one 20,2 % powierzchni użytków rolnych gospodarstw indywidualnych, znajdowało się w nich 50,1 % ludności rolniczej. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w gminie wynosiła 11,3 ha i była o 3,1 ha mniejsza niż w województwie.*
5. *Kierunki produkcji są zgodne z warunkami przyrodniczymi, a osiągnięte efekty odpowiadają możliwościom produkcyjnym obszaru, co nie oznacza wyczerpania potencjału produkcyjnego przestrzeni rolniczej. Wartość osiągniętej produkcji jest niska. Tylko 10,6 % użytkowników uważa swoje gospodarstwo za rozwojowe.*
6. *Największym problemem gminy jest zbyt produkcja rolniczej (poza produkcją mleka). Pomimo znacznego rynku rolnicy przed rozpoczęciem produkcji nie wiedzą, gdzie i za ile sprzedadzą swoją produkcję. Brak powiązań rynku z producentem jest przyczyną wahań wielkości produkcji i cen. Przemysł rolny w otoczeniu gminy nie zapewnia zagospodarowania produkcji rolnej z terenu gminy.*
7. *Udział ludności rolniczej w ogólnej liczbie ludności oraz odsetek użytków rolnych w ogólnej powierzchni świadczą o znaczącej roli rolnictwa w gminie. Jednak ludność rolnicza stanowi tylko 41,0% ludności gminy. Część z niej pracuje poza swoim gospodarstwem rolnym. Tylko 25,1 % ludności rolniczej powyżej 15 lat utrzymuje się z pracy w swoim gospodarstwie rolnym, pomimo to rolnictwo daje pracę największej liczbie ludzi w gminie.*
8. *Wykształcenie rolnicze posiada 24,0 % użytkowników gospodarstw rolnych i 29,9 % prowadzących gospodarstwo ma ukończone kursy rolnicze. W rolnictwie Unii Europejskiej średnie wykształcenie rolnicze posiada każdy użytkownik rodzinnego gospodarstwa rolnego, który chce korzystać z przywilejów ustanowionych dla tych gospodarstw.*

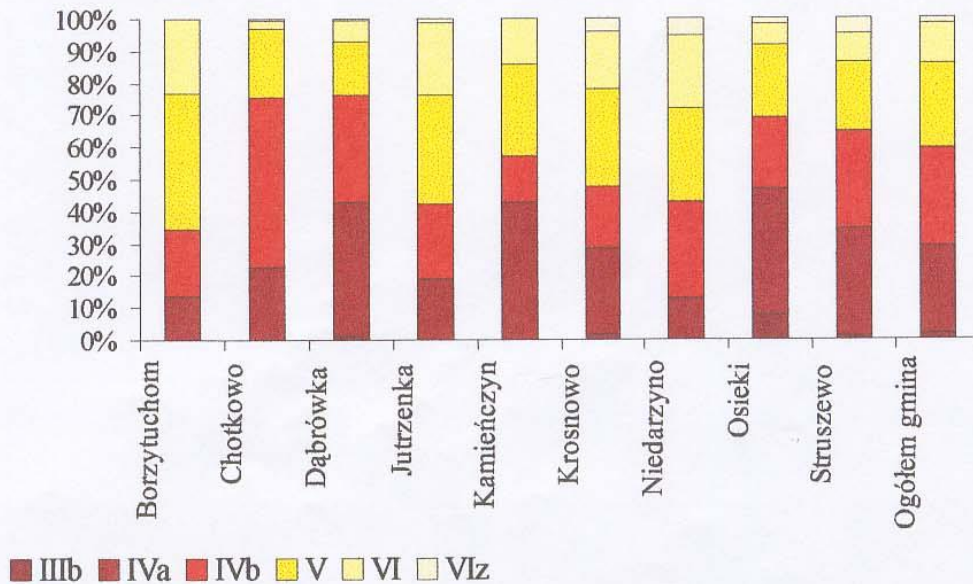
Wykres nr 1

GMINA BORZYTUCHOM
Struktura użytkowania gruntów w 1999r.

Wykres 2

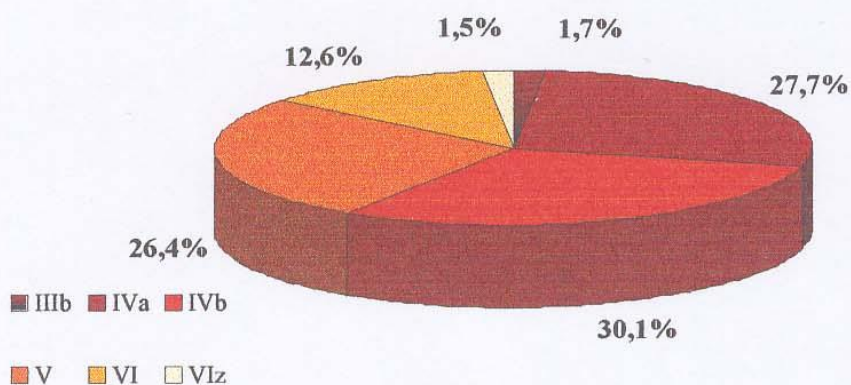
GMINA BORZYTUCHOM
Grunty orne i sady. Struktura jakości gleb

Wykres 3

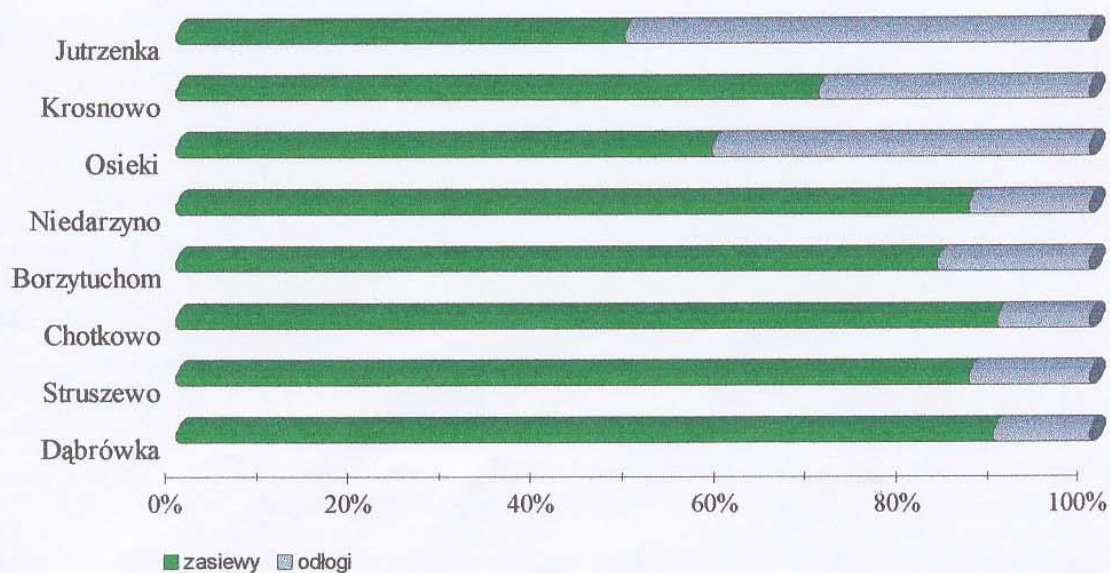
GMINA BORZYTUCHOM
udział klas gleb

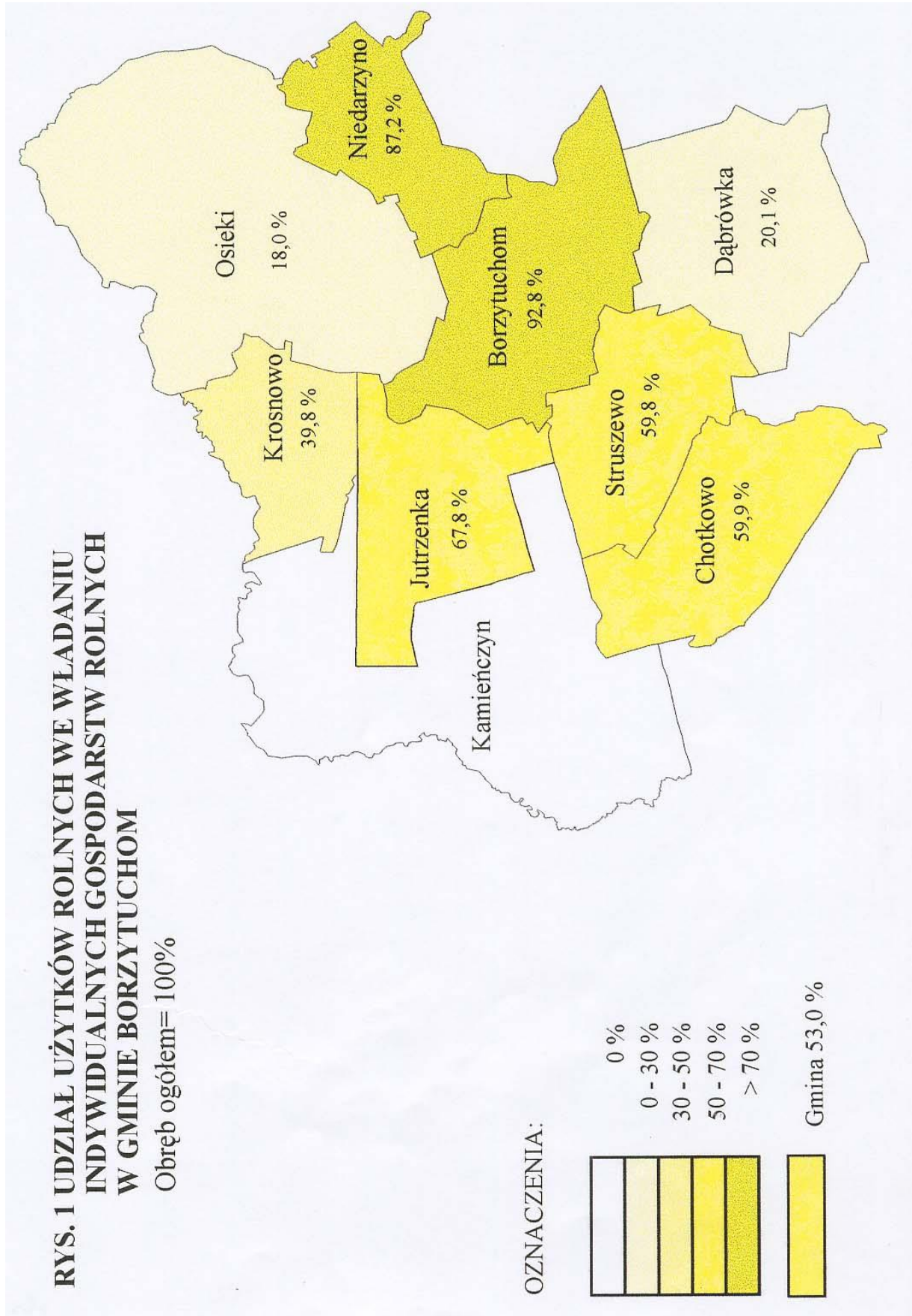
powierzchnia gruntów ornych gminy = 100

Wykres nr 4

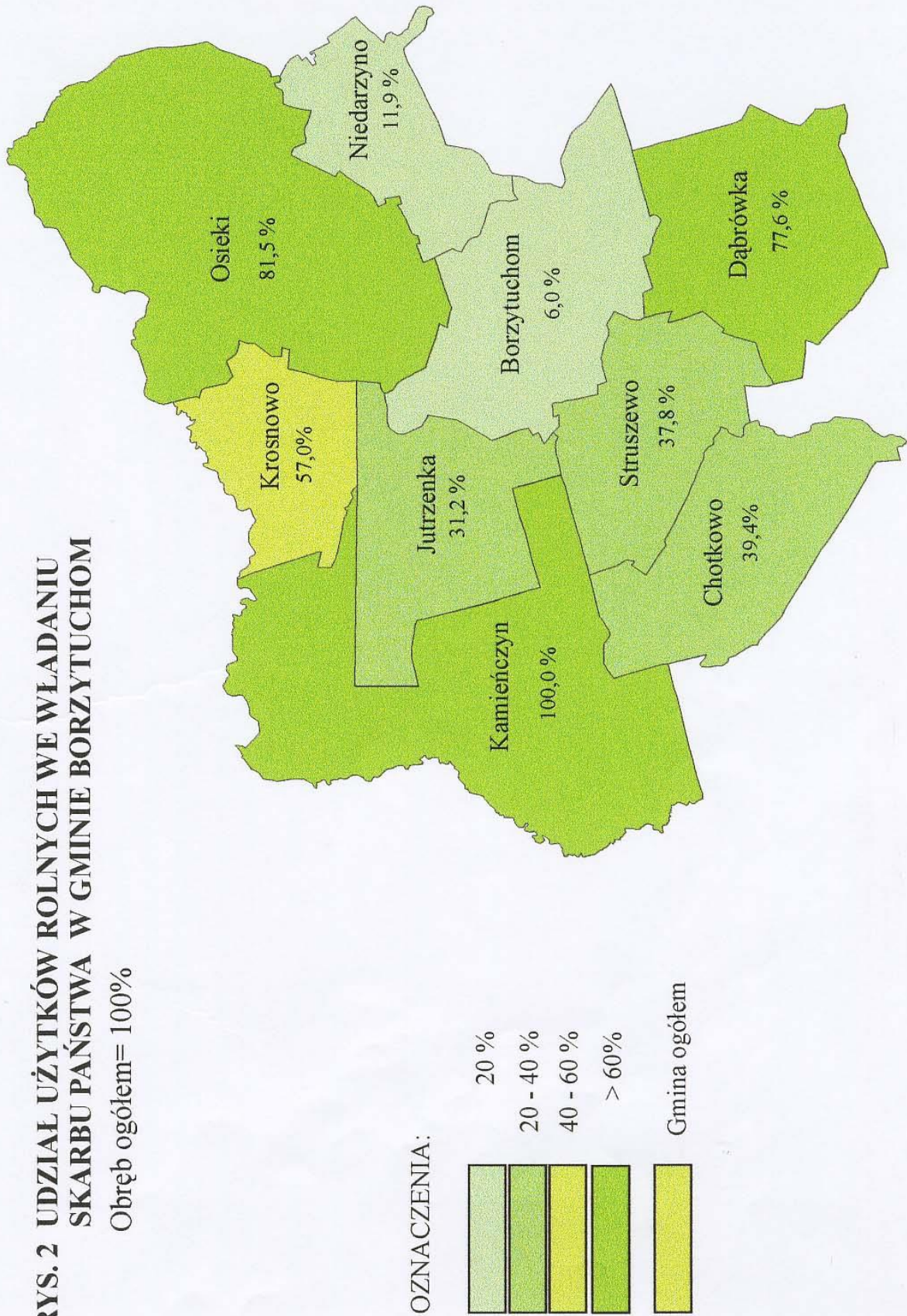
GMINA BORZYTUCHOM
grunty orne wg obrębów

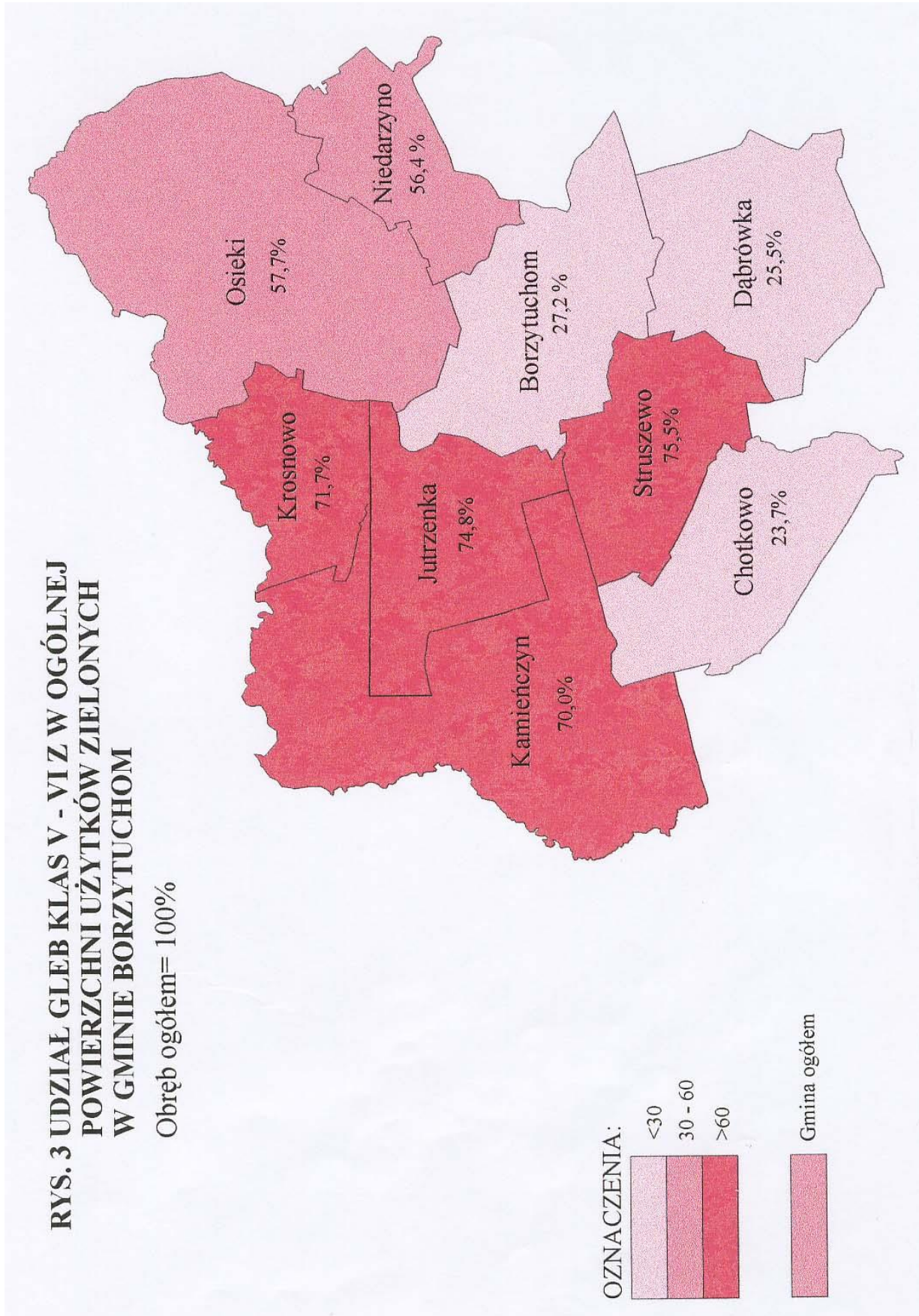
RYS. 2 UDZIAŁ UŻYTKÓW ROLNYCH WE WŁADANIU SKARBU PAŃSTWA W GMINIE BORZYTUCHOM

Obręb ogółem = 100%

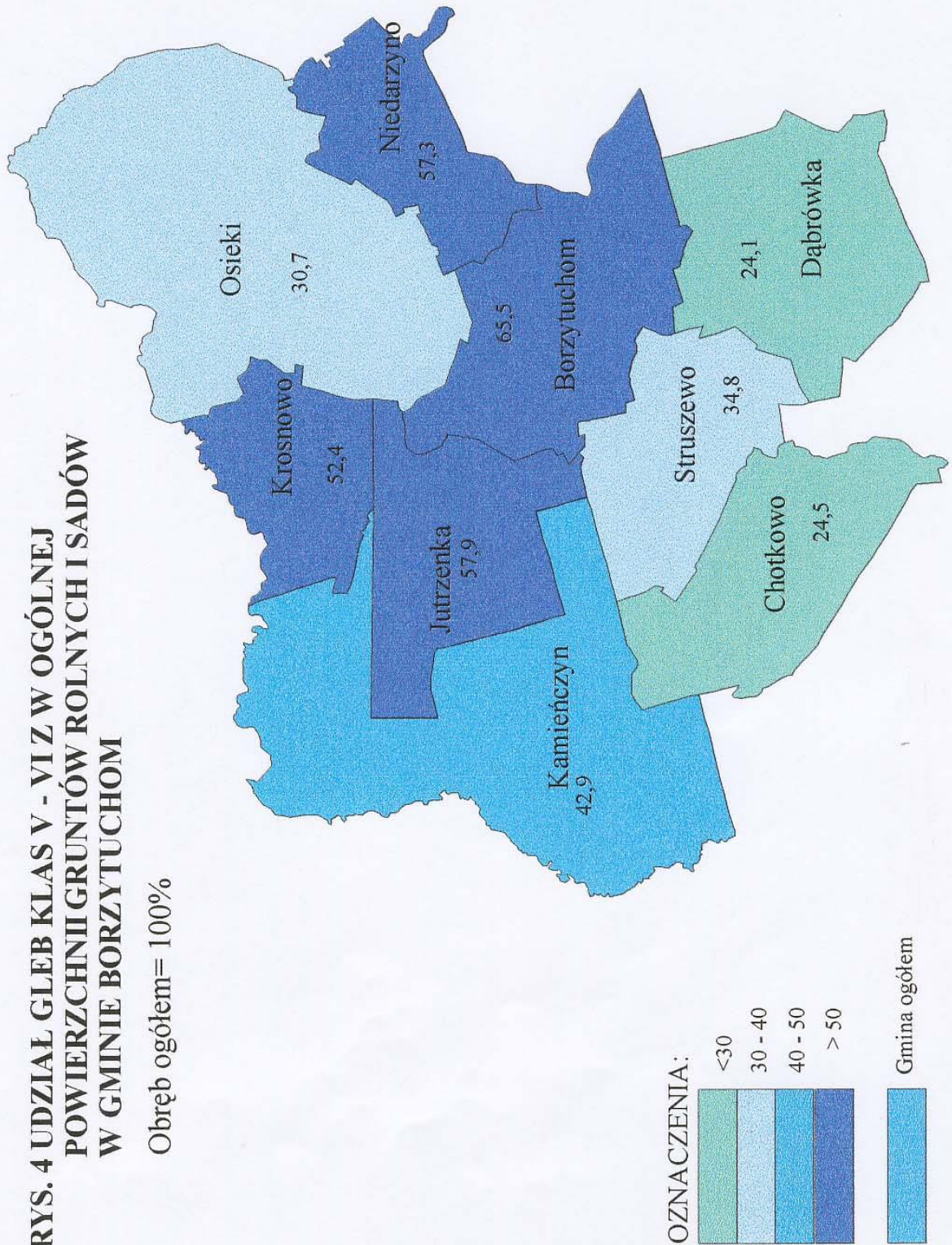
**RYS. 3 UDZIAŁ GLEB KLAS V - VI Z W OGÓLNEJ
POWIERZCHNI UŻYTKÓW ZIELONYCH
W GMINIE BORZYTUCHOM**

Obręb ogółem = 100%

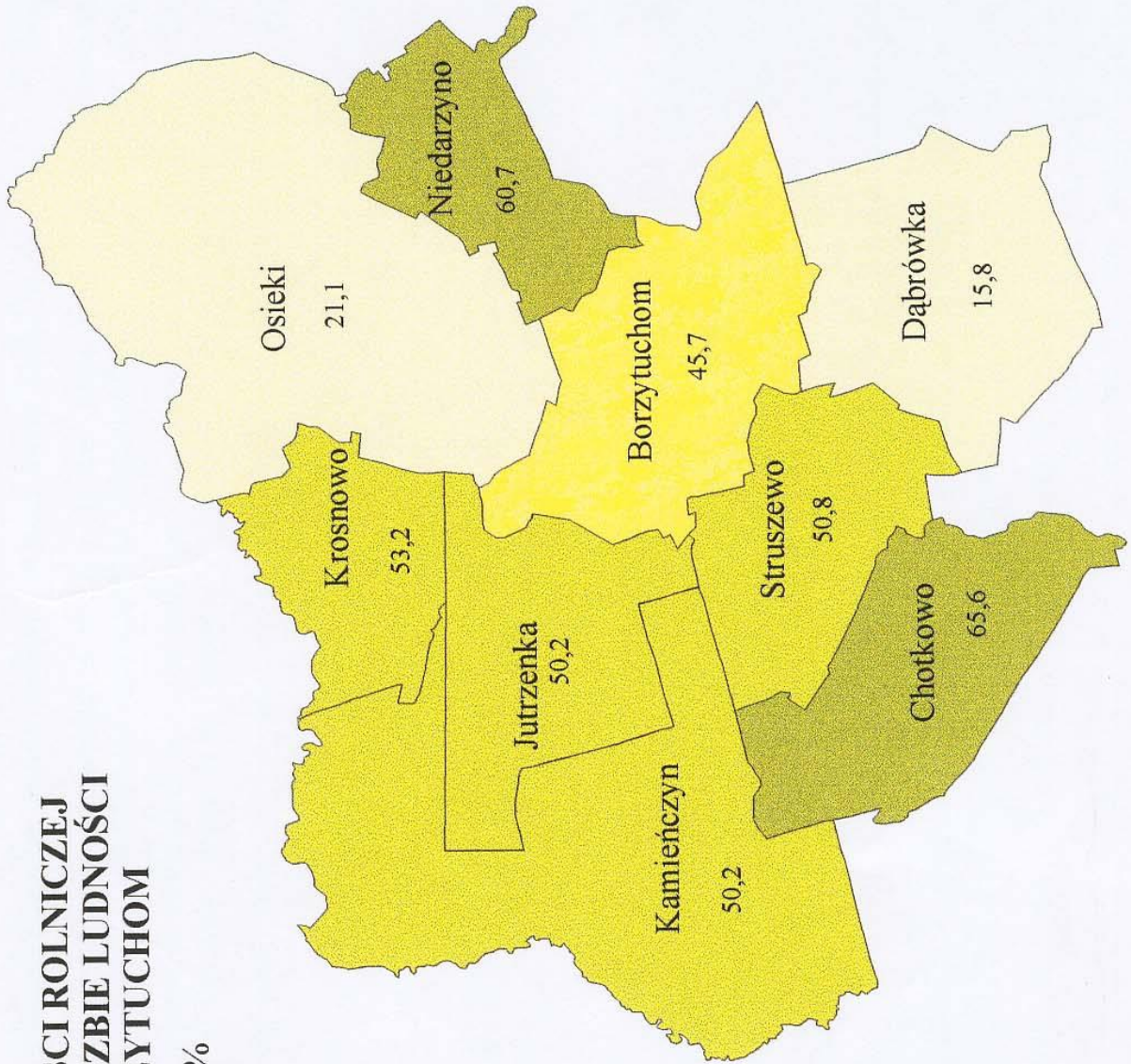
**RYS. 4 UDZIAŁ GLEB KLAS V - VI Z W OGÓLNEJ
POWIERZCHNI GRUNTÓW ROLNYCH I SADÓW
W GMINIE BORZYTUCHOM**

Obręb ogółem = 100%

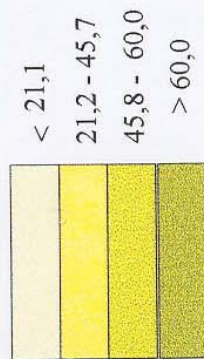

**RYS. 5 UDZIAŁ LUDNOŚCI ROLNICZEJ
W OGÓLNEJ LICZBIE LUDNOŚCI
W GMINIE BORZYTUCHOM**

Obwód ogółem = 100%

OZNACZENIA:

Gmina ogółem

Tabela 1. Gmina Borzytuchom - użytkowanie gruntów wg obrębów /ogółem/

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogółem	Grunty orne	Sady	Łąki trwałe	Pastwiska trwałe	Użytki rolne razem	Lasy i zadrzewienia	Wody	Pozostałe grunty
Borzytuchom	1189	486	1	123	57	667	349	57	116
Chotkowo	996	535	3	43	38	619	251	62	64
Dąbrowka	1131	740	1	77	74	892	127	5	107
Jutrzenka	1716	299	1	66	32	398	1186	29	103
Kamieńczyn	1399	4		1	8	13	1380	3	3
Krosnowo	644	297	1	72	14	384	206	6	48
Niedarzyno	656	348		102	27	477	101	18	60
Osieki	2286	478	1	63	57	599	1508	63	116
Struszewo	826	307	2	80	24	413	355	2	56
Gmina ogółem	10843	3494	10	627	331	4462	5463	245	673

Źródło: Wykaz gruntów na 1 stycznia 1999 roku

Tabela 2. Gmina Borzytuchom - użytkowanie gruntów wg obrębów /indywidualne gospodarstwa rolne i inne indywidualne/

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogółem	Grunty orne	Sady	Łąki trwałe	Pastwiska trwałe	Użytki rolne razem	Lasy i zadrzewienia	Wody	Pozostałe grunty
Borzytuchom	694	451	1	113	54	619	9	5	61
Chotkowo	399	299	2	39	31	371	3	2	23
Dąbrowka	205	131		28	20	179	5		21
Jutrzenka	307	202	1	51	16	270	17		20
Kamieńczyn									
Krosnowo	199	106	1	37	9	153	24	2	20
Niedarzyno	468	313		80	23	416	23	2	27
Osteki	124	86	1	13	8	108	5		11
Struszewo	260	178	2	53	14	247	1	1	11
Gmina ogółem	2656	1766	8	414	175	2363	87	12	193

Źródło: Wykaz gruntów na 1 stycznia 1999 roku

Tabela 3. Gmina Borzytuchom – Użytkowanie gruntów według obrębów /grunty Skarbu Państwa i inne państwowe/

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogółem	Grunty orne	Sady	Łąki trwałe	Pastwiska trwałe	Użytki rolne razem	Lasy i zadrzewienia	Wody	Pozostałe grunty
Borzytuchom	451	30		9	1	40	339	46	26
Chotkowo	581	235		4	5	244	248	60	29
Dąbrowka	887	605	1	49	37	692	122	3	70
Jutrzenka	1381	94		15	15	124	1169	25	63
Kamieńczyn	1398	4		0	8	12	1380	3	3
Krosnowo	422	183		31	5	219	179	5	19
Niedarzyno	162	31		22	4	57	78	15	12
Osieki	2147	389		51	48	488	1501	63	95
Struszewo	540	119		27	10	156	354	2	28
Gmina ogółem	7969	1690	1	208	133	2032	5370	222	345

Źródło: Wykaz gruntów na 1 stycznia 1999 roku

Tabela 4. Gmina Borzytuchom – Struktura użytkowania gruntów według obrębów /ogółem/

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogółem	Grunty orne	Sady	Łąki trwałe	Pastwiska trwałe	Użytki rolne razem	Łasy i zadrzewienia	Wody	Pozostałe grunty
Borzytuchom	100,0%	40,9%	0,1%	10,3%	4,8%	56,1%	29,4%	4,8%	9,8%
Chotkowo	100,0%	53,7%	0,3%	3,8%	3,8%	62,1%	25,2%	6,2%	6,4%
Dąbrowka	100,0%	65,4%	0,1%	4,5%	6,5%	78,9%	11,2%	0,4%	9,5%
Jutrzenka	100,0%	17,4%	0,1%	4,7%	1,9%	23,2%	69,1%	1,7%	6,0%
Kamieńczyn	100,0%	0,3%	0,0%	0,2%	0,6%	0,9%	98,6%	0,2%	0,2%
Krosnowo	100,0%	46,1%	0,2%	11,0%	2,2%	59,6%	32,0%	0,9%	7,5%
Niedarzyno	100,0%	53,0%	0,0%	4,5%	4,1%	72,7%	15,4%	2,7%	9,1%
Osieki	100,0%	20,9%	0,0%	7,6%	2,5%	26,2%	66,0%	2,8%	5,1%
Struszewo	100,0%	37,2%	0,2%	0,7%	2,9%	50,0%	43,0%	0,2%	6,8%
Gmina ogółem	100,0%	32,2%	0,1%	5,8%	3,1%	41,2%	50,4%	2,3%	6,2%

Źródło: Wykaz gruntów na 1 stycznia 1999 roku

Tabela 5. Gmina Borzytuchom - Udział ludności rolniczej w ogólnej liczbie ludności

Nazwa obrębu	Ludność		
	Ogółem	Ludność w gospodarstwie domowym z użytkowaniem gospodarstwa rolnego	Odsetek ludności rolniczej ogółem = 100
Borzytuchom	360	788	45,7
Chotkowo	186	122	65,6
Dąbrówka	476	75	15,8
Jutrzenka /Kamieńc	267	134	50,2
Krosnowo	203	108	53,2
Niedarzyno	234	142	60,7
Osieki	275	58	21,1
Struszewo	179	91	50,8
Gmina ogółem	2608	1090	41,8
Województwo (wieś)	191105	52815	27,6

Opracowano na podstawie informacji:

1. Urząd Gminy - ludność ogółem
2. Zestawienie zbiorcze wstępnych wyników powszechnego spisu rolnego w 1996 r. sporządzone przez Urząd Gminy
3. Ludność związana z rolnictwem i jej aktywność ekonomiczna, psr 1996, Urząd Statystyczny w Słupsku. Słupsk 1997
4. Stan, ruch naturalny i wędrowniczy ludności w II kwartale 1996 r., Urząd Statystyczny w Słupsku. Słupsk 1996 - Informacja sygnalna.

Tabela 6. Gmina Borzytuchom - Udział ludności pracującej w swoim indywidualnym gospodarstwie rolnym

Nazwa obrębu	Ludność w gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego	Pracujący w swoim gospodarstwie rolnym		Odsetek ludności rolniczej pracującej wyłącznie w swoim gospodarstwie rolnym	Ilość osób pracujących wyłącznie w swoim gospodarstwie rolnym
		wyłącznie	głównie	ludność rolnicza=100	na 100 ha użytków rolnych
Borzytuchom	360	115	8	31,9	15,1
Chotkowo	122	65	-	53,3	14,0
Dąbrówka	75	28	-	37,3	15,6
Jutrzenka/ Kamień	134	62	-	46,3	21,2
Krosnowo	108	40	1	37,0	25,6
Niedarzyno	142	61	-	43,0	13,7
Osieki	58	17	-	29,3	14,7
Struszewo	91	40	-	44,0	15,5
Gmina ogółem	1090	428	9	39,3	16,0
Województwo (wieś)	52815	1033	19609	37,1	10,6

Opracowano na podstawie informacji:

1. Zestawienie zbiorcze wstępnych wyników powszechnego spisu rolnego w 1996 r. sporządzone przez Urząd Gminy
2. Ludność związana z rolnictwem i jej aktywność ekonomiczna psr 1996, Urząd Statystyczny w Słupsku, Słupsk 1997
3. Systematyka i charakterystyka gospodarstw rolnych w województwie słupskim, psr 1996, Urząd Statystyczny w Słupsku, Słupsk 1997.

3.1.10 Stan i funkcjonowanie gospodarki leśnej

Gmina charakteryzuje się bardzo wysokim stopniem lesistości. Udział lasów /bez zadrzewień/ w jej powierzchni wynosi 48%. Lasy są rozmieszczone nierównomiernie - tworzą zwarte kompleksy w północno-wschodniej oraz północno zachodniej i zachodniej części gminy, natomiast w części środkowej i południowej zajmują niewiele, izolowane powierzchnie.

Według wykazu gruntów (stan na 1.01.1999 r) powierzchnia lasów i gruntów leśnych na terenie gminy wynosi 5 442 ha. Według danych nadl. Bytów powierzchnia lasów gminy wynosi 5 309 ha (stan na 31.12.1999 r.) i zwiększyła się w ciągu pięciu lat o 52 ha (Tab.1 i Tab.2). Lasy stanowią własność Skarbu Państwa pod zarządem Nadleśnictwa Bytów (gmina znajduje się na terenie obrębu Borzytuchom) z siedzibą w Bytowie oraz w zarządzie AWRSP. Struktura własności lasów i gruntów leśnych w gminie Borzytuchom:

Lasy własności Skarbu Państwa + zadrzewienia

w tym:

PGL	5 285 ha	7 ha
AWRSP	69 ha	4 ha
prywatne	81 ha	6 ha
inne własności	7 ha	
ogółem	<u>5442 ha</u>	<u>18 ha</u>

Aktualny na 2009 r. stan użytkowania gruntów obejmujący lasy i grunty leśne określono w części graficznej ujednoczonej diagnozy „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom - uwarunkowania rozwoju” - materiałach planistycznych sporządzonych na potrzeby projektowanych zmian w studium.

W skład obrębu Borzytuchom wchodzi 10 leśnictw, których powierzchnie znajdują się na terenie gminy w całości (Jutrzenka, Borzytuchom, Ryczyn i Osieki) lub częściowo (Modrzewo - cz. Północna, Świerkówko - cz. Północno-zachodnia oraz Niedarzyno - cz. Północna).

Według podziału przyrodniczo-leśnego (Trampler i inni) obszary leśne gminy leżą w zasięgu mezoregionu Wysoczyzny Polanowskiej i Pojezierza Bytowskiego, w dzielnicach Pojezierza Drawsko-Kaszubskiego i Krainy Bałtyckiej. Nadleśnictwo Bytów prowadzi gospodarkę leśną według Planu Urządzenia na lata: 01.01.1995 - 31.12.204.

Charakterystyka siedlisk i drzewostanów

Wśród siedlisk leśnych gminy przeważają siedliska boru świeżego (46,5%), pomimo to znaczny jest udział siedlisk żyźniejszych - boru mieszanego świeżego (31,1%) oraz lasu mieszanego świeżego (18,5%) (Tab.3). Żyźniejsze siedliska skupione są głównie w zachodniej, południowej i środkowej części gminy. W części północno-zachodniej dominują siedliska boru świeżego. Należy podkreślić stosunkowo niski udział (ok. 20%) siedlisk porolnych. Zajmują one powierzchnie głównie w południowej i środkowej części gminy.

Głównym gatunkiem budującym drzewostany gminy jest sosna. Jako gatunek panujący zajmuje aż 84,74 % powierzchni leśnej. Na żyźniejszych siedliskach sosna tworzy drzewostany z domieszką buka, świerka, dębu i brzozy. Drugim gatunkiem jest buk, który występuje na ok. 6,5% powierzchni, na siedliskach w drzewostanach litych lub mieszanych. Na terenie gminy udział buka w drzewostanach jest nawet większy niż na pozostałym obszarze nadleśnictwa Bytów. Pozostałe gatunki drzew odgrywają znacznie mniejszą rolę: świerk - 3,35%, brzoza - 2,57%, dąb - 1,59%, olsza - 0,58%, modrzew, jodła, jesion, topola, klon, grab i osika - 0,64% (Tab.4). Sosna wykazuje dobrą jakość hodowlaną i techniczną. Na terenie gminy wyznaczono sosnowe drzewostany nasienne wyłączane o łącznej powierzchni 41 ha (Tab.5) oraz drzewostany nasienne gospodarcze - ok. 180 ha (Tab.6). Wyznaczono również 17 okazów sosny jako drzewa doborowe, z czego 14 sztuk znajduje się na obszarze gminy.

Przeciętny wiek lasów gminy wynosi 56 lat, średnia zasobność - 214 m³/ha, natomiast zapas grubizny brutto - 1 964 955 m³. Na koniec bieżącego okresu gospodarczego przewiduje się wzrost zasobności do 214 m³/ha, zapasu do 2 015 035 m³ (Tab.7 i Tab.8).

Pozyskanie drzewa uzależnione jest od możliwości biologicznych drzewostanów, określonego dla poszczególnych gatunków drzew wieku rębności oraz stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów (Tab.9).

Np. w bieżącym roku huraganowe wiatry w styczniu i lutym spowodowały powstanie tak dużych powierzchni wiatrołomów, że w związku z koniecznością ich uprzątnięcia, zmniejszono o połowę planowe pozyskanie surowca drzewnego w roku 2000.

Przeciętny przyrost masy drzewostanów wynosi na terenie gminy 3,8 m³/ha.

Głównym odbiorcą drewna jest tartak w Bytowie oraz zakład drzewny w Kołczygłowach.

Zagrożenia lasów

Lasy gminy należą do strefy I dużego zagrożenia gradacjami szkodników pierwotnych (poproch, cetyniec), pojawieniem szkodników wtórnych oraz klęskami żywiołowymi jak: huraganowe wiatry, okiść śniegowa, pożary, susze i przymrozki. Zagrożenie zwiększa występowanie dużych powierzchni drzewostanów sosnowych.

Znaczne obszary lasów na siedliskach porolnych są z kolei zagrożone patogenami grzybowymi jak huba korzeniowa. Duże powierzchnie ugorów i odłogów potęgują zagrożenie masowym występowaniem liściożernych chrabąszczy majowych. Na terenie upraw i

młodników występuje zagrożenie ze strony zwierzyny łowieckiej, powodującej znaczne szkody.

Pomimo licznych, okresowych zagrożeń stan sanitarny i zdrowotny lasów gminy jest dobry.

Tabela 1. Zestawienie powierzchni gruntów pod względem nadleśnictwa Bytów z uwzględnieniem grup użytków (stan na 01.01.1995 r.)

Lasy					
Grunty zalesione i niezalesione			Grunty związane z	Razem	Grunty nieleśne
rezerwy	ochronne	gospodarcze	gosp. Leśną		
24,08	777,96	4293,86	161,26	5257,16	255,07

Tabela.2 Powierzchnia gruntów leśnych nadl. Bytów w gminie Borzytuchom

Kategoria lasów	Grunty leśne niezalesione	Grunty leśne zalesione
rezerwy przyrody		24,08 ha
lasy ochronne	5,07 ha	772,89 ha
lasy gospodarcze	166,65 ha	4 288,47 ha
lasy w rej. Zabytków		25,40 ha
Ogółem:	171,72 ha	5 085,44 ha

Tabela 3. Zmiany powierzchni i udział poszczególnych typów siedlisk leśnych w obrębie Borzytuchom w dwóch ostatnich okresach gospodarczych

Typ siedliskowy	Stan na			
	1.01.1984 r.		1.01.1995 r.	
	pow. ha	%	pow. ha	%
lasu				
Bór świeży	4 604,86	50,6	4 282,51	46,5
Bór wilgotny	34,25	0,4	11,41	0,1
Bór bagienny	5,70	0,1	5,42	0,1
Bór mieszany	2 626,67	28,8	2 860,59	31,1
Bór m. wilgotny	74,47	0,8	89,68	1,0
Bór m. bagienny	2,00	0,0	3,84	0,0
Las m. świeży	1 566,77	17,2	1 703,17	18,5
Las m. wilgotny	10,54	0,1	15,15	0,2
Las m. bagienny	-	-	0,96	0,0
Las świeży	116,38	1,3	160,88	1,7
Las wilgotny	4,53	0,0	4,73	0,1
Ols	59,29	0,7	64,65	0,7
Razem	9 105,46	100,0	9 202,99	100,0

Tabela 4. Powierzchnia lasów zarządzanych przez Nadleśnictwa Bytów na obszarze gminy Borzytuchom z uwzględnieniem panujących gatunków drzew oraz klas wieku

Gatunek	Powierzchnia w ha		
	Klasa wieku		Razem
	1 - 40 lat	powyżej 40 lat	
sosna	1 378,05	1 900,87	3 278,92
świerk	114,19	82,30	196,49
buk	111,70	324,26	435,96
dąb	14,24	191,85	206,09
brzoza	64,44	61,64	126,08
olsza cz.	14,14	1,15	15,29
topola	4,24	-	4,24

Tabela 5. Drzewostany nasienne wyłączone na terenie gminy Borzytuchom

Powierzchnia ha	Siedliskowy lasu	typ	Opis drzewostanu (udział, gatunek, wiek, zadrzewienie, bonitacja, jakość, pierśnica, wysokość, zwarcie)
17,47	BMśw		So 120-0,9-I/II-1, 39/28 um.
4,97	BMśw		8 So, 2 Św 120-0,9-I/III-2, 38/28 prz.
18,80	Bśw		So 110-0,9-III-1, 34/21 prz.
Razem	41,24		

Tabela 6. Drzewostany nasienne gospodarcze na terenie gminy Borzytuchom

Gatunek - powierzchnia -ha					Razem
So	Św	Db	Bk	Brz	
155,39	15,13	6,73	8,67	2,10	188,02

Tabela 7. Zmiany w charakterystyce lasów obrębu Borzytuchom nadl. Bytów w poprzednich okresach urzędzeniowych

		Stan na :			
		1.10.1964	1.10.1973	1.01.1984	1.01.1995
Pow. ogólna	ha				
Gr. Leśne bez zw. z gosp. leśną	ha	8 686,61	9 046,41	9 105,46	9 202,99
Gr leśne zw z gosp. leśną	ha	-	-	-	279,05
Pow. lasów ochronnych	ha	967,43	1 365,52	1 404,77	1 578,23
pow. rezerwatów	ha	-	-	24,08	24,08
Zapasy na gr. leśnych zalesionych i niezal.	m ³ brutto	1 299 326	1 394 270	1 595 986	1 968 404
Przec. zapas na 1 ha gr. leśnych zalesionych	m ³ brutto	159	155	177	214
Przeciętny wiek	lat	49	48	54	56
Roczny rozmiar użytkowania rębego - pow. ha	plan wyk.	72,88 76,63	73,69 86,18	91,79 82,00	99,43
Roczny rozmiar użytk. rębego - m ³ netto	plan wyk.	17 167 16 924	18 273 16 860	16 888 11 282	18 138
Roczna wielkość odn. i zal. otwartych - ha	plan wyk.	108,34 114,02	61,49 63,10	66,31 49,30	57,20
Roczna wielkość odn. pod osłoną - ha	plan wyk.	21,37 12,19	17,15 5,60	22,38 17,69	35,34

Tabela 8. Zmiany zasobów drzewnych w poszczególnych okresach urzędzeniowych na terenie obrębu Borzytuchom

Stan na	ha m ³
1.X.64	8177,39 1 297 826
1.X.73	8 968,19 1 392 480
1.I.84	9 013,08 1 592 990
1.I.95	9 185,20 1 964 955

Tabela 9. Wiek rębności poszczególnych gatunków drzew w obrębie Borzytuchom

Gatunek	Lasy ochronne	Lasy gospodarcze
Dąb, jesion	140	140
Buk	120	120
Jodła	120	120
Sosna, modrzew	110	100
Świerk, daglezja	90	90
Brzoza, olsza, grab	80	80
osika,	60	60
topola	40	40

Poniżej przedstawiano aktualne dane dotyczące gruntów leśnych i lasów:

1. Powierzchnia gruntów leśnych na terenie gminy Borzytuchom w 2012 roku (w ha):

Ogółem	5629,2
w tym lasy	5461,2
z liczby ogółem – grunty publiczne	
razem	5397,1
własność Skarbu Państwa	5394,9
w tym w zarządzie LP	5367,9
własność gminy	2,2
prywatne	232,1

2. Lesistość 50,3%

3. Lasy na terenie gminy Borzytuchom w 2012 roku (w ha):

Ogółem	5461,2
w tym lasy publiczne	
razem	5229,1
własność Skarbu Państwa	5226,9
w tym w zarządzie LP	5199,9
własność gminy	2,2
las prywatne prywatne	232,1

4. Grunty nieleśne zalesione i przeznaczone do zalesienia na terenie gminy Borzytuchom w 2012 roku (w ha):

Zalesienia gruntów nieleśnych:

ogółem	-
publiczne	-
razem	-
w tym w zarządzie LP	-
prywatne	-

Powierzchnia gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia:

razem	7,6
w tym w zarządzie LP	7,6

3.1.11 Stan infrastruktury - komunikacja

3.1.11.1 Sieć drogowa

Zgodnie z ustawą o drogach publicznych od początku roku 1999 funkcjonują cztery kategorie dróg: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne. Ze względu na brak możliwości przeprowadzenia procedur zaliczania dróg do danej kategorii do końca 1998 roku, ustawa wprowadzająca umożliwiła wyjściowe zaliczenie dróg do poszczególnej kategorii w drodze rozporządzenia Rady Ministrów. Dalsze korekty sieci drogowej będą dokonywane według procedur ustawowych.

Przy opracowaniu projektu rozporządzenia RM przyjęto następujące założenia:

- pozostawia się bez zmian dotychczasowe drogi gminne i lokalne miejskie, aby nie naruszać dotychczasowych kompetencji gmin,
- drogi krajowe określa się według nowych kryteriów ustawowych,
- pozostałe dotychczasowe drogi krajowe zalicza się do kategorii nowych dróg wojewódzkich,
- dotychczasowe drogi wojewódzkie stają się drogami powiatowymi,

Diagnoza stanu infrastruktury w zakresie komunikacji na obszarze gminy Borzytuchom dotyczy następujących elementów: dróg wojewódzkich, powiatowych, gminnych /rys. 1 - System komunikacyjny/.

Drogi wojewódzkie

Przez obszar gminy przebiega odcinek drogi wojewódzkiej DW 209 Warszkowo - Suchorze - Bytów długości około 14,0 km. Jest to ważna dla obszaru gminy droga, która zabezpiecza regionalne i sąsiedzkie powiązania gminy, doprowadzając jednocześnie ruch drogowy z obszaru gminy do siedziby powiatu w Bytowie. Na odcinku od Suchorza w kierunku Bytowa droga posiada parametry III klasy technicznej (korona 8,00÷9,00 m, jezdnia 6,00÷7,00 m). Na odcinku tym dopuszcza się ruch pojazdów o nacisku osi 100 kN. Jest to jedna z niewielu dróg na obszarze Pomorza Środkowego przystosowana do przenoszenia takich obciążeń.

Za stan dróg o znaczeniu wojewódzkim odpowiada Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku, a w jego imieniu podległy mu Rejon Dróg Wojewódzkich w Bytowie.

Drogi powiatowe

Sieć dróg powiatowych obejmuje 7 odcinków dróg V klasy technicznej. Na terenie gminy drogi te są podstawowym łącznikiem z drogami krajowymi i wojewódzkimi, leżącymi w gminach sąsiednich.

Drogi te znajdują się w południowej i wschodniej części gminy, charakteryzują się małą gęstością. Najistotniejsze połączenia obszaru gminy odbywają się poprzez odcinki dróg 1752G (DP 39361) Krosnowo - Borzytuchom, 1201G (DP 39360) Budowo - Krosnowo (do drogi wojewódzkiej DW 210 relacji Unichowo - Dębica Kaszubska - Słupsk), 1767G (DP 39376) Borzytuchom - Tuchomie (do drogi krajowej DK 206 Miastko - Bytów).

Nieregularnie rozmieszczona sieć dróg powiatowych zapewnia powiązania gminy w skali lokalnej. Istnieją dysproporcje pomiędzy terenami zachodnimi, a wschodnimi gminy. Wiąże się to z gęstością zaludnienia, jak również z zagospodarowaniem przestrzennym - obszarami leśnymi w południowo - zachodniej części gminy i usytuowaniem w północnej części Parku Krajobrazowego „Dolina Słup”. W związku z tym w części obejmującej Park, jak również na obszarze stykowym z częścią obszaru gminy Kołczygłowy i Czarna Dąbrówka występują niedobory. Drogi powiatowe są relatywnie w średnim i złym stanie technicznym. Charakterystyczne są przekroje jednopasmowe na części dróg oraz brak chodników przy prawie wszystkich drogach, co ujemnie wpływa na bezpieczeństwo użytkowników dróg. Stan nawierzchni dróg wymaga działań prowadzących do sukcesywnej poprawy, ponieważ nie gwarantuje wymaganej przepustowości. Dla zwiększenia dostępności turystycznej i gospodarczej niezbędna jest modernizacja ciągów komunikacyjnych.

Za stan tych dróg odpowiada Zarząd Dróg Powiatowych w Bytowie.

Tabela 1. Zestawienie dróg powiatowych na terenie gminy Borzytuchom (aktualna numeracja dróg powiatowych została uwzględniona na ujednoliconym w 2009 r. rysunku studium).

Lp	Numer drogi	Przebieg drogi	Rodzaj nawierzchni	Długość w przybliżeniu km	Stan techniczny ogólny
	2	3	4	5	6
1	1201G (DP 39360)	Budowo - Krosnowo - Bytów	asfaltowa	8,000	średni
2	1752G (DP 39361)	Krosnowo - Borzytuchom	asfaltowa	4,350	średni
3	1753G (DP 39362)	Osieki Bytowskie - Borzytuchom	brukowa	3,640	zły
4	1767G (DP 39376)	Borzytuchom - Chotkowo - Tuchomie	asfaltowa	5,500	dobry
5	1768G DP 39377	Struszewo - Dąbrówka Bytowska	asfaltowa	3,640	średni
6	1778G DP 39392	Borzytuchom - stacja kolejowa Borzytuchom	asfaltowa	0,280	średni
7	1726G DP 39422	Tuchomie - Dąbrówka Bytowska - Bytów	asfaltowa	4,500	dostateczny

29,910km

Drogi gminne

Sieć dróg gminnych i wewnętrznych (dotychczas zakładowych), która obejmuje ponad 62 km dróg o bardzo zróżnicowanym standardzie, stanowi w połączeniu z siecią dróg powiatowych system obsługi lokalnej. Gmina zarządza oprócz tzw. numerowanych, szeregiem dróg stanowiących dojazdy /na planszy pokazano ważniejsze drogi dojazdowe/. Grupa ta obsługuje głównie związki pomiędzy siedliskami i drogami wyższych klas, a także zapewnia dojazdy do terenów rolnych, łąk i lasów. Na terenie gminy występuje szereg dróg leśnych, które stanowią uzupełnienie sieci dróg gminnych i wewnętrznych oraz dojazdowych. Niektóre odcinki dróg mają szansę wykorzystania ich w charakterze ciągów turystycznych pieszych, rowerowych i hipicznych.

Stan nawierzchni dróg gminnych, charakteryzujący się niskim wskaźnikiem utwardzenia, w większości wymaga działań prowadzących do sukcesywnej poprawy.

Siecią dróg gminnych zarządza Urząd Gminy Borzytuchom.

Tabela 2. Zestawienie dróg gminnych na terenie gminy Borzytuchom (aktualna numeracja dróg gminnych na ujednoliconym w 2009 r. rysunku studium).

Lp.	Numer drogi	Nazwa drogi	Długość ogółem ok. [km]	Rodzaj nawierzchni
	2	3	4	5
1	3912001	droga DW 209 - posesja nr 8	2,700	gruntowa
2	3912002	droga DG 3912001 - wieś Krosnowo	4,250	gruntowa brukowa
3	3912003	droga DG 3912001 - droga 1201G (DP 3936) Jutrzenka - Osieki	4,600	gruntowa brukowa

4	3912004	wieś Borzytuchom - droga DG 39112005 Niedarzyno	3,300	gruntowa brukowa
5	3912005	droga DW 209 - droga 1201G (DP 39360) Niedarzyno	3,600	gruntowa brukowa
6	3912006	droga 1767G (DP 39376) - Chotkowo (wybudowanie)	2,000	brukowa gruntowa
7	3912007	droga DP 39378 - Dąbrówka, droga 1726G (DP 39422)	3,500	gruntowa brukowa
8	3912008	wieś Borzytuchom, droga DW 209 - droga 1768G (DP 39377)	4,500	brukowa gruntowa
9	3912009	droga powiatowa 1726G (DP 39422) - posesja nr 2	1,000	brukowa
10	3912010	droga DG 3912008 - droga 1726G (DP 39422)	2,800	gruntowa
11	3912011	droga 1726G (DP 39422) - droga DW 209	3,000	gruntowa
12	3912012	Dąbrówka Bytowska - Niezabyszewo (gm. Bytów)	2,200	brukowa gruntowa

37,450 km

Materiały źródłowe: Urząd Gminy

Tabela 3. Zestawienie dróg wewnętrznych /dotychczas zakładowych/

Lp	Nr drogi	Nazwa drogi	Zarząd Drogi	Długość ogółem [km]	Rodzaj nawierzchni
	2	3	4	5	6
1	3912101z	droga DG 3912 001 - Szkółka Leśna	Nadleśnictwo Bytów	3,250	asfaltowa
2	3912102z	droga 1201G (DP 39360) - Leśniczówka Osieczki	Nadleśnictwo Bytów	4,500	gruntowa
3	392103z	droga DW 209 - Leśniczówka Kamieńczyn	Nadleśnictwo Bytów	4,750	gruntowa
4	3912104z	posesja nr 1 - Szkółka Leśna	Nadleśnictwo Bytów	3,000	gruntowa
5	3912105z	stacja Borzytuchom - Szkółka Leśna	Nadleśnictwo Bytów	3,750	gruntowa brukowa
6	3912106z	droga DG 3912006 - Szkółka Leśna	Nadleśnictwo Bytów	3,500	gruntowa
7	3912003	odcinek drogi gminnej Jutrzenka - Osieki na obszarze Lasów Państwowych	Nadleśnictwo Bytów	2,250	gruntowa

25,000 km

Materiały źródłowe: Urząd Gminy

3.1.11.2 Ruch drogowy

Istotnym elementem do oceny sieci dróg publicznych jest struktura i wielkość ruchu drogowego. Na drogach krajowych i wojewódzkich są ustalane okresowo, co pięć lat.

Na odcinku drogi wojewódzkiej DW 209, generalne pomiary ruchu z 1990r. i 1995r., potwierdzają niezbyt duży, w porównaniu do średniego w kraju, ruch z tendencją zwyżkową. Od Sucharza do Kołczygłów średni dobowy ruch był mniejszy - 1200 pojazdów na dobę niż na odcinku od Kołczygłów do Bytowa, gdzie wzrastał i wynosił: 1500 pojazdów na dobę w 1990r. i odpowiednio 1500 i 2300 w 1995r. Na odcinku znajdującym się na obszarze gminy ruch jest większy i wskazuje na przewagę samochodów osobowych 55% w 1990r. i 75% w 1995r., przy malejącym udziale autobusów ciężarowych (z 5% do 3% i 20% do 11%).

Z generalnych pomiarów ruchu drogowego opublikowanych przez Transprojekt wynika, że ruch na drodze wojewódzkiej, na odcinku znajdującym się na terenie gminy wykazuje gospodarczy charakter ruchu, to znaczy taki, w którym średni dobowy ruch dla poszczególnych miesięcy zbliżony jest do średniego dobowego ruchu, natomiast ruch w dni robocze jest większy od tego, jaki odbywa się w dni świąteczne.

Pozostałe drogi na obszarze gminy nie są objęte systemem generalnych pomiarów ruchu. Można jednak zaobserwować wzrastający ruch sezonowy i stale rosnący - poza sezonem.

W najbliższych piętnastu latach przewiduje się, co najmniej podwojenie środków transportu, a zatem przejazdów drogowych ludności wiejskiej i miejskiej, związanych z pracą i wypoczynkiem na wsi oraz małych miejscowościach na obszarach wiejskich.

Odcinek drogi pomiędzy Kołczygłowami i Bytovem zaliczany jest do niebezpiecznych. Zwiększony ruch samochodów ciężarowych, w stosunku do lat ubiegłych, obserwuje się nie tylko na drogach krajowych i na wojewódzkich, w przypadku gminy Borzytuchom, ale także na powiatowych, a nawet gminnych, nieprzystosowanych do ruchu ciężkiego. W związku z tym nasila się zagrożenie wypadkami samochodowymi.

Wskaźnik motoryzacji w gminie wynoszący ponad 200 samochodów osobowych zarejestrowanych na 1000 osób (wg danych Starostwa Powiatowego w Bytowie - stan na dzień 31.12.1998 r.) jest porównywalny ze średnim krajowym wskaźnikiem 200 s.o./1000 osób.

3.1.11.3 Linie kolejowe

Przez teren gminy przebiega linia kolejowa znaczenia miejscowego Korzybie - Bytów - Lipusz. Przewozy pasażerskie i towarowe zostały na niej zawieszane. Nie działa zatem przystanek osobowy i ładownia w Borzytuchomiu oraz przystanek pasażerski w Dąbrówce Bytowskiej. Linia ta w chwili obecnej nie gwarantuje bezpieczeństwa ruchu pociągów, jednak przy partycypacji gmin w nakładach na polepszenie stanu linii lub jej prywatyzacji mogłaby być ona dalej eksploatowana. Dobrym rozwiązaniem byłaby organizacja ruchu turystycznego - pociągowe wycieczki krajobrazowe po Pojezierzu Kaszubskim połączone z rekreacją m. in. z grzybobraniem, łowieniem ryb oraz uruchomienie lekkich pociągów - autobusów szynowych.

Obsługę ludności w zakresie przewozów pasażerskich świadczą najbliższe w kolejności stacje: w Lipuszu, Słupsku i Lęborku, natomiast w zakresie przewozów towarowych czynna stacja towarowa w Bytowie.

Skrzyżowania linii kolejowej z drogami ogólnie dostępnymi występują jako dwupoziomowe (wiadukty drogowe), jednopoziomowe przejazdy kategorii D - bez rogatek i półrogatek, a także bez samoczynnej sygnalizacji świetlnej.

3.1.11.4 Pasażerska komunikacja zbiorowa

Przemieszczanie się osób w gminie Borzytuchom odbywa się transportem drogowym. Większość miejscowości gminy obsługiwana jest siecią linii komunikacji lokalnej Przedsiębiorstwa Państwowej Komunikacji Samochodowej w Bytowie.

*Trasy autobusów przebiegają po drodze wojewódzkiej (komunikacja dalekobieżna) i prawie wszystkich drogach powiatowych (komunikacja lokalna) - **rys. 2 - Powiązania komunikacji zbiorowej z siecią osadniczą**. W komunikacji dalekobieżnej wyposażenie przystanków, częstotliwość kursów, rodzaje połączeń realizowane są na zadowalającym poziomie; jednak w przypadku komunikacji lokalnej realizacja połączeń nie odpowiada potrzebom, utrudniając aktywność zawodową mieszkańców gminy.*

Zwiększenie częstotliwości kursów na istniejących liniach, wprowadzenie bezpośrednich połączeń z ośrodkiem gminnym i siedzibą powiatu (Niedarzyna i Chotkowa), budowa zatok autobusowych wpłynęłoby na prawidłowe funkcjonowanie i obsługę pasażerską komunikacją zbiorową w północnej i południowej części gminy.

3.1.11.5 Zaplecze techniczne motoryzacji

Na terenie gminy nie występują stacje benzynowe. Obsługę ludności w tym zakresie zapewniają stacje w Bytowie i Kołczygłowach.

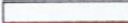

Przy drodze nr 209 zlokalizowane są 3 atrakcyjnie położone parkingi leśne związane z drogami prowadzącymi do terenów leśnych, w Borzytuchomiu jest parking ogólnodostępny.

Na terenie gminy funkcjonują 3 zakłady naprawy samochodów w miejscowościach Borzytuchom - 2 i Osieki Bytowskie - 1. Niezbędny jest rozwój funkcji towarzyszących drodze - parkingów, miejsc odpoczynkowych z punktami widokowymi, barów i restauracji, moteli, itd.

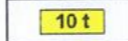

GMINA BORZYTUCHOM SYSTEM KOMUNIKACYJNY

OZNACZENIA

- DROGA KRAJOWA DK
- DROGI WOJEWÓDZKIE DW
- DROGI POWATOWE DP 39...
- DROGI GMINNE DG 3912...
- DROGI WEWNĘTRZNE 3912... z I WAŻNIEJSZE DOJAZDOWE
- LINIA KOLEJOWA ZNACZENIA MIEJSCOWEGO
- PARKINGI LIEŚNE

KLASYFIKACJA TECHNICZNA

- III KLASA TECHNICZNA
- IV KLASA TECHNICZNA
- V KLASA TECHNICZNA
- OBCIĄŻENIE NOŚNE OSI

- GRANICA PARKU KRAJOBRAZOWEGO "DOLINA SŁUPI"
- GRANICA OTULINY PARKU KRAJOBRAZOWEGO "DOLINA SŁUPI"

- OŚRODEK GMINNY
- WSIE SOLECKIE
- POZOSTAŁE MIEJSCOWOŚCI

- GRANICE GMIN

RYS. 2

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom	
Projektant	mgr inż. Jolanta Więcek
Data opracowania	2000r.

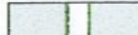

GINA BORZYTUCHOM POWIĄZANIA KOMUNIKACJI ZBIORÓWEJ Z SIECIĄ OSADNICZĄ

OZNACZENIA

- TRASY KOMUNIKACJI DALEKOBIEŻNEJ
- TRASY KOMUNIKACJI LOKALNEJ
- LINIA KOLEJOWA
- PRZYSTANKI AUTOBUSOWE ZADASZONE / NIEZADASZONE
- PRZYSTANKI KOLEJOWE

MIEJSCOWOŚCI WG LICZBY LUDNOŚCI

- 500 - 1000 OSÓB
- 200 - 300 OSÓB
- 100 - 200 OSÓB
- DO 50 OSÓB

- GRANICA PARKU KRAJOBRAZOWEGO "DOLINA SŁUPI"
- GRANICA OTULINY PARKU KRAJOBRAZOWEGO "DOLINA SŁUPI"

- GRANICE GMIN

RYS. 2

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom	
Projektant	mgr inż. Jolanta Więcek
Data opracowania	2000r.

3.1.12. Stan infrastruktury - inżynieria sanitarna

3.1.12.1 Zaopatrzenie w wodę (stan na 2000 r.)

Źródłem wody dla potrzeb socjalno-bytowych, chowu zwierząt, przemysłu na terenie gminy są wody podziemne ujmowane z formacji czwartorzędowej i trzeciorzędowej. Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne ujęć wody pokrywają potrzeby socjalno-bytowe, produkcyjne oraz chowu zwierząt.

Na terenie gminy istnieje 9 ujęć wód podziemnych o sumarycznej wydajności $Q = 389,0 \text{ m}^3/\text{h}$, w tym dwa ujęcia o wydajności powyżej $50 \text{ m}^3/\text{h}$ (o łącznej wydajności $Q = 114,0 \text{ m}^3/\text{h}$) oraz siedem ujęć wód podziemnych o wydajności poniżej $50 \text{ m}^3/\text{h}$ (o łącznej wydajności $275,0 \text{ m}^3/\text{h}$). Aktualnie zapotrzebowanie na wodę realizowane jest poprzez wodociągi: wiejskie grupowe, zakładowe oraz indywidualne studnie głębinowe i kopane.

Wodociągi wiejskie grupowe funkcjonują we wsiach:

- Borzytuchom - Struszewo – Jutrzenka, z ujęciem wody w Borzytuchomiu,
- Osieki Bytowskie - Niedarzyno – Krosnowo, z ujęciem wody w Osiekach Bytowskich.

Wodociągi wiejskie zaopatrujące ludność w wodę funkcjonują we wsi Chotkowo, natomiast wodociągi zakładowe funkcjonują na terenie wsi: Dąbrówka Bytowska. Indywidualne ujęcia zakładowe istnieją na terenie miejscowości Borzytuchom, Niedarzyno, Jutrzenka i Krosnowo. Zestawienie istniejących studni głębinowych na terenie gminy zamieszczono poniżej.

Tabela 1. Studnie głębinowe na terenie gminy Borzytuchom (stan istniejący)

Lp.	Nazwa miejscowości użytkownik	Rok budowy	Głębokość	Wydajność	Depresja	Decyzja zasobowa
1	2	3	4	5	6	7
1.	Borzytuchom Urząd Gminy	1979	59,0	50,0	12,5	Decyzja UW w Słupsku nr 246/80 z dn. 30.07.1980 znak GT-8530-2-17/80
2.	Borzytuchom Urząd Gminy	1979	63,0	60,0	19,0	jw.
3.	Borzytuchom Masarnia	1960	27,0	7,2	3,5	brak
4.	Borzytuchom POM	1967	32,0	15,0	9,75	PWRN Koszalin z dn. 15.06.1968 znak AB.VIII-731/58/68
5.	Dąbrówka Bytowska AWRSP	1968	43,5	14,4	17,4	PWRN Koszalin z dn. 16.08.1968 znak AB.VII-731/76/68
6.	Dąbrówka Bytowska AWRSP	1973	40,0	54,0	3,2	UW Koszalin z dn. 11.04.1974 znak AB-III-42/56/74
7.	Dąbrówka Bytowska AWRSP	1981	40,0	48,0	8,1	jw.

8.	Dąbrówka Bytowska AWRSP	1987	69,0	37,0	7,3	jw.
9.	Chotkowo Urząd Gminy	1974	30,2	12,0	10,1	Decyzja nr 144/76 UW w Słupsku z dn. 30.04.1976 znak GT-8530-2-20/76
10.	Chotkowo Urząd Gminy	1974	30,0	12,4	13,0	jw.
11.	Jutrzenka Leśniczówka	1982	36,0			
12.	Jutrzenka Gospodarstwo szkółkarskie	1955	67,0			Decyzja nr 1505/95 UW Słupsk z dnia 12.09.1995 znak: OS-II-7540-3-16/95
13.	Jutrzenka Przed. Produkcji Handlowej p. Mojsiuk	1989	29,5	14,0	6,3	
14.	Kamieńc Ośrodek pstrągowy	1979	20,0	2,0	4,8	Decyzja nr 1657/92 UW Słupsk z dn. 06.10.1992 znak OSL-II-7540-3-36/92
15.	Krosnowo Osada leśna	1991	48,0	14,3	1,18	Decyzja nr 2534/91 UW Słupsk z dn. 31.12.1991 znak OSL-II-7540-3-25/91
16.	Niedarzyno Szkoła Podstawowa	1963	33,0	18,0	6,5	PWRN Koszalin z dn. 24.10.1964 znak AB>VIII- 8/150/64
17.	Niedarzyno Urząd Gminy	1982	30,0	6,0	9,0	Decyzja nr79/83 UW Słupsk z dn.8.06.1983 znak OS-8530- 2-14/83
18.	Niedarzyno Spółka Gospodarstw Indywidualnych	1965	33,0	3,0	9,0	Decyzja UW Słupsk z dn. 8.06.1983 znak OS-8530-2- 14/83
19.	Osieki Bytowskie Urząd Gminy	1975	87,0	36,0	10,5	Decyzja nr 107/76 UW w Słupsku z dn. 30.0.,1976 znak GT-8530-2-10/76
20.	Osieki Bytowskie Urząd Gminy	1986	92,5	36,0	8,0	jw.

Ujmowana dla potrzeb konsumpcyjnych woda, na większości ujęć wymaga uzdatniania ze względu na ponadnormatywną zawartość związków żelaza i manganu. Tereny ujęć wody w większości posiadają wygradzoną strefę ochrony bezpośredniej, natomiast dla żadnego z ujęć nie ustanowiono strefy ochrony pośredniej.

Stan techniczny ujęć i urządzeń wodociągowych jest zróżnicowany. W większości istniejące urządzenia są w dobrym stanie technicznym.

Na ujęciach jednootworowych wymagana jest budowa studni awaryjnych. Uporządkowania wymaga stan formalno-prawny urządzeń do zbiorowego zaopatrzenia w wodę tj. uzyskanie pozwoleń wodno-prawnych na pobór wód podziemnych oraz eksploatację urządzeń.

Stan zaopatrzenia w wodę gminy jest dobry. Dostęp do urządzeń do zbiorowego zaopatrzenia w wodę posiada 96% mieszkańców.

Standard wyposażenia mieszkań w urządzenia wodociągowe w poszczególnych wsiach jest zróżnicowany. Według danych Urzędu Statystycznego w Gdańsku na koniec 1998 r. na terenie gminy wykonano 48,7 km sieci wodociągowej i 404 przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych. Na jedno gospodarstwo domowe zużyto w 1998 roku 85,4 dm³ wody, co daje wskaźnik zużycia wody 32,0 m³ na mieszkańca na rok.

Na terenie gminy funkcjonuje jedno ujęcie wód powierzchniowych na rzece Jutrzence w miejscowości Kamieńc o wydajności 50,0 m³/h wykonane w 1976 roku. Woda z ujęcia wykorzystywana jest do nawadniania, deszczowania szkółki leśnej.

Weryfikacji stanu na 2009 r. i aktualizacji oznaczeń w zakresie zaopatrzenia w wodę dokonano na ujednoczonym rysunku studium "Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Borzytuchom" w skali 1:10000.

3.1.12.2 Gospodarka ściekowa (stan na 2000 r.)

Wytworzone ścieki sanitarne na terenie gminy w większości są:

- *gromadzone w zbiornikach bezodpływowych,*
- *odprowadzane poprzez osadniki gnilne do wód powierzchniowych,*
- *odprowadzane bez oczyszczania do ziemi lub wód powierzchniowych*

Między rozwojem zaopatrzenia w wodę z urządzeń do zbiorowego zaopatrzenia i kontrolowanym unieszkodliwianiem ścieków istnieje ogromna dysproporcja. Na 9 jednostek osadniczych objętych wodociągami sieciowymi jedynie w 1 istnieje system unieszkodliwiania ścieków. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna w Dąbrówce Bytowskiej - o przepustowości $Q = 37,0$ m³/d. Na oczyszczalnię odprowadzane są głównie ścieki z istniejącego budownictwa wielorodzinnego.

Lokalne systemy oczyszczania ścieków funkcjonują we wsiach:

- *Jutrzenka, gdzie na mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków o przepustowości $Q=15,0$ m³/d odprowadzane są ścieki sanitarne z zabudowy ALP. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rzeka Jutrzenka,*
- *Osieki Bytowskie, gdzie na mechaniczno-biologicznej oczyszczalni oczyszczane są ścieki z gorzelnii,*
- *Borzytuchom, gdzie na mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków oczyszcza się ścieki z masarni.*

Istniejące systemy kanalizacyjne swoim zasięgiem obejmują:

- *w Dąbrówce Bytowskiej 30% zabudowy,*
- *w Jutrzence 10% zabudowy.*

W trakcie realizacji jest sieć kanalizacji sanitarnej wraz z mechaniczno-biologiczną oczyszczalnią ścieków o przepustowości $Q = 220,0$ m³/d na terenie miejscowości Borzytuchom.

Stan gospodarki ściekowej na terenie gminy jest niedostateczny. Dostęp do urządzeń do zbiorowego oczyszczania ścieków według danych Urzędu Gminy posiada 8%

mieszkańców. Standard wyposażenia mieszkań w urządzenia kanalizacyjne w poszczególnych wsiach jest zróżnicowany. Według danych Urzędu Statystycznego w Gdańsku na koniec 1998 r. na terenie gminy eksploatowano 1,2 km sieci kanalizacji sanitarnej. Do kanalizacji sanitarnej podłączonych było 14 budynków mieszkalnych.

Mieszkańcy gminy skarżą się na przelewające zbiorniki bezodpływowe i związane z tym niedogodności.

Uporządkowania wymaga również odprowadzenie wód opadowych z terenów zurbanizowanych.

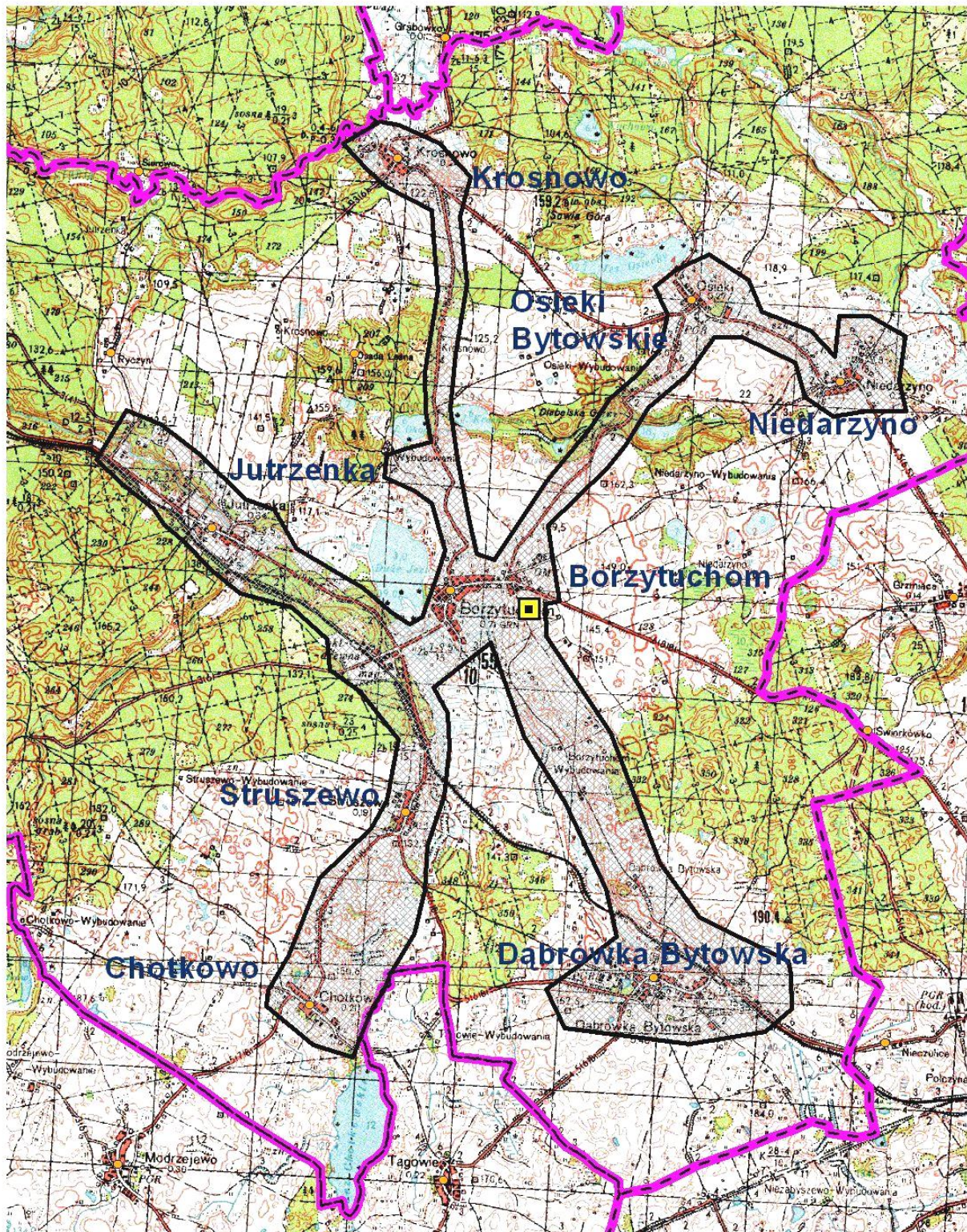
Dnia 12 stycznia 2006 r. została wyznaczona Rozporządzeniem Wojewody Pomorskiego nr 1/06 (na podstawie art. 43 ust. 2a ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne) aglomeracja Borzytuchoń z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Borzytuchoń. Obszar aglomeracji ściekowej obejmuje następujące miejscowości położone w gminie Borzytuchoń: Borzytuchoń, Dąbrówka, Struszewo, Chotkowo, Jutrzenka, Krosnowo, Osieki Bytowskie i Niedarzyno.

Weryfikacji stanu na 2009 r. i aktualizacji w zakresie gospodarki ściekowej dokonano na ujednoczonym rysunku studium "Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Borzytuchoń" w skali 1:10000.

Na obszarze wyznaczonej aglomeracji ściekowej Borzytuchoń wymagane jest :

- wyposażenie miejscowości w system kanalizacji zbiorczej zakończonej oczyszczalnią ścieków,
- inne rozwiązania mogą być stosowane tylko w szczególnych przypadkach i wymagają uzasadnienia techniczno - ekonomicznego.

Załącznik do rozporządzenia Nr 1/06 Wojewody Pomorskiego z dnia 12.01.2006 r.

Aglomeracja Borzytuchom

- Oczyszczalnia ścieków
- Miejscowości
- Obszar aglomeracji
- Granica gminy

0 1 kilometr
 Mapa w skali 1 : 25 000 pomniejszona do celów publikacji

W skali całej gminy 75% mieszkańców powinno mieć dostęp do zbiorczej kanalizacji zakończonej oczyszczalnią ścieków; dla pozostałych przypadków proponuje się stosowanie przydomowych oczyszczalni ścieków.

W gminie Borzytuchom, której teren obejmuje obszary cenne przyrodniczo (w tym objęte prawnymi formami ochrony przyrody oraz obszary wskazane do objęcia ochroną - wrażliwe na zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych) należy dążyć do objęcia systemem odprowadzenia i oczyszczania ścieków możliwie największą liczbę mieszkańców.

3.1.12.3 Gospodarka odpadami (stan na 2000 r.)

Teren gminy pokryty jest gęstą siecią wysypisk - składowisk odpadów komunalnych. Wysypiska na odpady stałe położone są w rejonie miejscowości:

- ❑ *Osieki Bytowskie o powierzchni 0,35 ha*
- ❑ *Krosnowo o powierzchni 0,30 ha*
- ❑ *Struszewo o powierzchni 2,0 ha,*
- ❑ *Dąbrówka Bytowska o powierzchni 0,30 ha na działce nr 154/2 i 165/4. Przy wysypisku wykonano piezometr,*
- ❑ *Jutrzenka o powierzchni 0,40 ha,*
- ❑ *Borzytuchom o powierzchni 0,69 ha na działce nr 473 i 474*

Aktualnie odpady składowane są na dwóch wysypiskach położonych w obrębie Borzytuchom i Struszewo.

Istniejące wysypiska to obiekty w większości małe, nie posiadają uszczelnienia. Odpady składowane są na gruncie rodzimym. Eksploatacja wysypisk prowadzona jest nieprawidłowo. Składowane odpady rozwiewane są przez wiatr na okoliczne tereny, ponieważ plantowanie i przysypywanie ziemią odbywa się nieregularnie. Teren wokół wysypisk nie jest wygradzony. Na wysypiska trafia około 250 m³ odpadów w ciągu roku.

Według wyników spisu rolnego w 1996 r. spośród 579 gospodarstw rolnych 378 (65,2%) wywoziło odpady na zorganizowane wysypisko, natomiast 180 gospodarstw (30,5%) zagospodarowywało odpady we własnym zakresie.

Odpady płynne ze zbiorników do czasowego przetrzymywania nieczystości płynnych wywożone są do punktu zlewnego, wykonanego przy oczyszczalni w Dąbrówce Bytowskiej. Z uwagi na koszty wywozu odpadów płynnych część z nich wylewana jest na najbliższe pola oraz do rowów melioracyjnych. Stan gospodarki na terenie gminy można uznać za niezadawalający.

Weryfikacji stanu na 2009 r. i aktualizacji w zakresie gospodarki odpadami dokonano na ujednoczonym rysunku studium "Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Borzytuchom" w skali 1:10000:

- istniejące na terenie gminy Borzytuchom wysypiska zostały zlikwidowane,
- planowana rekultywacja 7 składowisk (4,0 ha) zamkniętych w latach 2001-2006 na terenie gminy Borzytuchom w ramach Programu Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2010 ,
- odpady z terenu gminy Borzytuchom wywożone są do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Sierżnie w gm. Bytów, którego gmina jest udziałowcem.

3.1.12.4 Zaopatrzenie w ciepło

Podstawowymi źródłami ciepła na terenie gminy są kotłownie zakładowe wbudowane, kotłownie indywidualne oraz piece kaflowe.

Na terenie gminy nie występują centralne układy ciepłownicze obejmujące całe wsie. Największym komunalnym źródłem ciepła jest kotłownia osiedlowa w Dąbrówce Bytowskiej, która zaopatruje w ciepło istniejącą zabudowę wielorodzinną. Budynki jednorodzinne ogrzewane są przez indywidualne urządzenia grzewcze.

Podstawowym paliwem stosowanym w źródłach ciepła na terenie gminy jest węgiel kamienny, koks oraz w niewielkim stopniu paliwa płynne.

W wyniku zaostrzających się przepisów prawnych dotyczących ochrony powietrza atmosferycznego, wzrostu kosztów za gospodarcze korzystanie ze środowiska oraz dużego nacisku na likwidację niskiej emisji w ogrzewaniu, następuje powolny wzrost udziału gazu płynnego i oleju opałowego.

Procesy spalania paliw dla potrzeb energetycznych stanowią główne źródło zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.

3.1.12.5 Zaopatrzenie w gaz

Na terenie gminy brak jest systemu gazyfikacji przewodowej. Intensywnie natomiast rozwija się gazyfikacja bezprzewodowa. W zaopatrzeniu w gaz płynny obserwuje się nasycenie dla potrzeb przygotowania posiłków i umiarkowany rozwój dla potrzeb grzewczych.

Zgodnie z wydanym pozwoleniem na budowę wybudowano gazociąg wysokiego ciśnienia DN 300 relacji Bytów - Reblino. Część trasy gazociągu przebiega przez obszar gminy. Gazociąg na teren gminy wprowadzono w rejonie miejscowości Niedarzyno, dalej przebiegać ma w rejonie miejscowości Osieki Bytowskie, Borzytuchom, Jutrzenka. Gazociąg ten będzie źródłem gazu dla gazyfikacji przewodowej gminy. Dla bezpośredniego zaopatrzenia terenu gminy w gaz ziemny przewiduje się budowę gazociągu wysokiego ciśnienia - odgałęzienia w obrębie Borzytuchom, na końcówce którego zostanie zrealizowana stacja redukcyjno-pomiarowa I st.

3.1.13 Stan infrastruktury – elektroenergetyka i telekomunikacja

3.1.13.1 Elektroenergetyka

Usługi w zakresie dostawy mocy i energii elektrycznej świadczone są przez **ENERGA-OPERATOR S.A. Oddział w Koszalinie Rejon Dystrybucji w Bytowie**.

Przez teren gminy przebiega linia elektroenergetyczna 110 kV relacji Bytów – Gałęźnia Mała. Linia ta nie ma bezpośredniego połączenia z siecią średniego ciśnienia na terenie gminy.

Źródłem mocy i energii elektrycznej na terenie gminy jest sieć elektroenergetyczna 15kV wyprowadzona z GPZ 110/15 kV w Bytowie. Gmina zasilana jest w energię elektryczną liniami napowietrznymi: SN 15kV nr 451 – 3 AFL6-70, SN 15kV nr 433 – 3 AFL6-50, SN 15kV nr 446 – 3 AFL6-70, SN 15kV „Modrzejewo” – 3 AFL6-70.

**GMINA BORZYTUCHOM
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKI
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DIAGNOZA STANU SKALA 1:100 000
ELEKTROENERGETYKA**

OZNACZENIA

- Granica gminy
- Wody otwarte
- Lasy
- Linia elektroenergetyczna 110kV
- Linia elektroenergetyczna 15kV
- Stacja transformatorowa 15/0,4kV

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom	
Projektant	inż. Grażyna Kubicz
Data opracowania	2000r.

Dla w/w linii charakterystycznym jest, iż są prowadzone po liniach prostych bez uwzględniania warunków naturalnych oraz zagospodarowania terenu. Osiągnięto w ten sposób lepsze warunki zasilania kosztem ładu przestrzennego.

Na terenie gminy znajduje się 25 stacji transformatorowych 15/0,4kV. Stacje transformatorowe zasilane są z odgałęzień wyprowadzonych z linii magistralnych. Większość z nich to stacje słupowe.

Stan techniczny sieci elektroenergetycznej jest dobry i optymalny pod względem konfiguracji sieci. Nie występują niedobory w zakresie ilości przesyłanej energii elektrycznej.

Zgodnie z polityką ekologiczną i energetyczną państwa przewiduje się znaczące zwiększenie produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, w tym szczególnie z wykorzystaniem energii wiatru.

Potrzeba rozwoju produkcji energii ze źródeł odnawialnych wynika z konieczności ograniczenia emisji z procesów spalania paliw energetycznych, wyczerpywania się zasobów paliw kopalnych i coraz mniej korzystnych ekonomicznie warunków ich pozyskiwania. Istotne znaczenie mają również zobowiązania międzynarodowe Polski w zakresie ochrony powietrza.

Zobowiązania Polski w zakresie odnawialnych źródeł energii są następujące:

- zobowiązania międzynarodowe:
 - Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu,
 - Protokół z Kioto do tej konwencji, odnośnie redukcji dwutlenku węgla, który zobowiązuje Polskę do redukcji gazów cieplarnianych o 6% do roku 2008 - 2012 w stosunku do roku 1988.
- Polska jako członek Unii Europejskiej:
 - osiągnięcie w roku 2010 poziomu 12% udziału energii ze źródeł odnawialnych w bilansie energii pierwotnej (Biała Księga „Energia dla przyszłości - odnawialne źródła energii” z listopada 1997r),
 - osiągnięcie w 2010 r. 22% udziału energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w całkowitej konsumpcji energii elektrycznej w UE (Dyrektywa 2001/77/EC z 27 września 2001 r. w sprawie promocji energii elektrycznej produkowanej ze źródeł odnawialnych wewnętrznym rynku energii).

Wśród wielu aktualnych dokumentów unijnych w różnym stopniu obejmujących planowanie energetyczne, również w aspektach środowiskowych wyróżniają się następujące stanowiące swoistą reasumpcję dotychczasowych ustaleń i kierunków działań wspólnotowych:

- ogłoszona 8 marca 2006 r. w postaci Zielonej Księgi, dyrektywa „Europejska strategia na rzecz zrównoważonej, konkurencyjnej i bezpiecznej energii”, wyznaczająca m. in. za cel główne trwałość i zrównoważenie rozwoju oraz zachowanie zasobów środowiska poprzez uruchamianie nowych źródeł energii odnawialnej,
- opublikowana w czerwcu 2005 r. Zielona Księga w sprawie racjonalizacji zużycia energii „Zrobić więcej za mniej”, zarysowano w niej m. in. potrzebę i uzasadnienie innowacji technicznych, technologicznych i organizacyjnych w sferze efektywności energetycznej,
- przyjęty w lipcu 2006 r. „VI Program Działań Wspólnoty w zakresie środowiska naturalnego”, ustalający jako priorytety ochrony środowiska: zmiany klimatyczne, przyrodę i różnicowanie biologiczne, środowisko naturalne w relacji zdrowie i jakość życia oraz zasoby naturalne i odpady.

W powyższym świetle rozwój odnawialnych źródeł energii jest w Polsce nieunikniony.

Prawne podstawy do określenia polityki państwa oraz planowania rozwoju gospodarki paliwami i energią daje ustawa „Prawo energetyczne” (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 ze zmianami) oraz „Polityka energetyczna Polski do 2030 roku” przyjęta przez Radę Ministrów w 2010 r. - Obwieszczenie Ministra Gospodarki z 21 grudnia 2009 r. (M.P. z 2010 r. Nr 2, poz. 11).

Dokumenty te określają - na szczeblu centralnym - strategiczne prognozowanie rozwoju gospodarki energetycznej i programowanie działań państwa w tym zakresie.

Dokumentem, który przetwarza ustalenia polityki energetycznej państwa na szczebel regionalny jest „**Regionalny Program Strategiczny w zakresie energetyki i środowiska Ekoefektywne Pomorze**”, który określa podstawowe założenia polityki energetycznej województwa pomorskiego oraz stanowi podstawę do jej wdrażania w ramach realizacji „Strategii rozwoju województwa pomorskiego - 2020” oraz „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa Pomorskiego”.

RPS **EiŚ Ekoefektywne Pomorze** stanowi rozwinięcie i uszczegółowienie ustaleń „Strategii rozwoju województwa Pomorskiego 2020” zawartych w **celu strategicznym Atrakcyjna Przestrzeń, celu operacyjnym Bezpieczeństwo i efektywność energetyczna** oraz **celu operacyjnego Dobry stan środowiska**, które przewidują m.in. następujące kierunki działania:

- poprawa stanu infrastruktury energetycznej i usprawnienie systemu zaopatrzenia w energię,
- zwiększenie dostępności do zróżnicowanych nośników energii oraz efektywności jej wykorzystania;
- poprawa stanu bezpieczeństwa i pełniejsze wykorzystanie potencjału energetycznego regionu, m.in. poprzez wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz tworzenie lokalnych rynków paliw i energii,
- zmniejszenie poziomu zanieczyszczenia środowiska oraz negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na wody podziemne i powierzchniowe, a także na powietrze atmosferyczne.

Właściwe planowanie energetyczne ustawa „Prawo energetyczne” przypisuje przedsiębiorstwom energetycznym i gminom samorządowym.

Przewiduje się, że na terenie województwa pomorskiego dominujący i największy udział w przyroście energii ze źródeł odnawialnych będzie miało energetyczne wykorzystanie biomasy, jednakże największą dynamikę wzrostu wykazywać będzie energetyka wiatrowa, której rozbudowa powinna przebiegać zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, czyli z uwzględnieniem nie tylko korzyści ekologicznych, ale również gospodarczych i społecznych, w tym możliwości włączenia do sieci elektroenergetycznej.

Do lokalizowania na terenie województwa pomorskiego elektrowni wiatrowych przyczyniają się korzystne warunki klimatyczne. Obserwuje się wzrost zainteresowania inwestorów tą gałęzią energetyki - w gminach województwa pomorskiego przystąpiono do opracowania szeregu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, umożliwiających lokalizację farm (parków) wiatrowych. W perspektywie do 2010 roku przewiduje się, iż wielkość mocy zainstalowanej może wzrosnąć nawet do 600 - 700 MW. Inwestycje o tej mocy uzyskały warunki przyłączenia w zakładach energetycznych Gdańska, Słupska i Elbląga.

Uwarunkowania rozwoju energetyki wiatrowej na danym terenie określone są nie tylko zasobami wiatru, ale także rozwojem lokalnej infrastruktury technicznej, w tym przede wszystkim elektroenergetycznej.

Możliwości przyłączenia do sieci planowanych parków wiatrowych zawiera „Studium wpływu energetyki wiatrowej na pracę i rozwój Krajowego Systemu Energetycznego” (oprac. Instytut Energetyki Oddział w Gdańsku 2003 r.), w którym określono m. in.:

- obszary szczególnego rozwoju energetyki wiatrowej, w tym tereny spółek dystrybucyjnych zasilanych przez „szynę północną”, tj. ENERGI SA, Z.E. Słupsk SA, Z.E. Koszalin SA i Energetyki Szczecińskiej S.A.,
- brak zagrożeń dla pracy krajowego systemu energetycznego, w wyniku planowanej do przyłączenia mocy generacji wiatrowej rzędu 2 500 MW, skoncentrowanej na północy kraju (w tym około 1 370 MW w woj. pomorskim),

- sumaryczną moc możliwą do przyłączenia „bezinwestycyjnego” i bez przekroczenia dopuszczalnych obciążeń na obszarze poszczególnych spółek dystrybucyjnych (w tym dla: ENERGI SA - 815 MW, dla Z.E. Słupsk SA - 404 MW i dla Elbląskich Z.E. - 534 MW),
- prawdopodobny model rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce jako charakteryzujący się przewagą generacji wiatrowej pochodzącej z dużych, posiadających nowoczesne siłownie, farm wiatrowych przyłączanych do sieci wysokich i najwyższych napięć,
- dążenie inwestorów do maksymalnego wykorzystania możliwości „bezinwestycyjnych” przyłączy do sieci, przy czym część planowanych przyłączy przekracza lokalne zdolności wyprowadzenia przyłączanych mocy,
- potrzeby, wraz z przyłączaniem kolejnych farm, wykonania na terenie woj. pomorskiego, m.in. następujących zadań:
 - wymiany przewodów linii wysokich napięć na przewody o większym przekroju na obszarze Ustka - Wierzbiczin - Słupsk - Żydowo - Szczecinek,
 - dostawienie transformatora dużej mocy na stacji Słupsk,
 - budowy drugiego, równoległego do istniejącego ciągu linii 400 kV Krajnik - Dunowo - Słupsk - Żarnowiec (drugi tor „szyny północnej”),
- potrzeby inwestycyjne dla wprowadzenia coraz większych mocy elektrowni wiatrowych na obszarach innych spółek dystrybucyjnych,
- możliwość „bezinwestycyjnego” przyłączenia do krajowego systemu mocy ok. 2 800 MW, zapewniającej wypełnienie międzynarodowych zobowiązań Polski w zakresie produkcji „zielonej energii”.

Na terenie gminy Borzytuchom, ze względu na korzystne warunki wiatrowe, istnieje możliwość wykorzystania alternatywnego źródła energii, jakim są elektrownie wiatrowe, przetwarzające energię mechaniczną wiatru na energię elektryczną.

Potencjalni Inwestorzy zgłaszają zainteresowanie realizacją na terenie gminy farm elektrowni wiatrowych, w tym w formie wniosków o uwzględnienie potrzeb dla siłowni wiatrowych w sporządzanych dla potrzeb Gminy Borzytuchom opracowaniach planistycznych.

W wyniku analiz i studiów dla określenia możliwości i zasad lokalizacji elektrowni wiatrowych, w tym m. in. uwarunkowanych uwzględnieniem potrzeb ochrony wodorów środowiska przyrodniczego i kulturowego, ustalono, że w granicach administracyjnych gminy występują znaczące ograniczenia obszarowe dla lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Dla potrzeb siłowni wiatrowych, możliwe jest wskazanie na terenach użytkowania rolniczego rejonów potencjalnej lokalizacji wież elektrowni wiatrowych w formie kilku niewielkich zespołów o łącznej powierzchni ok. 304 ha.

3.1.13.2 Telekomunikacja

Usługi telekomunikacyjne powszechne na terenie gminy świadczone są przez Telekomunikację Polską S.A. Zakład Telekomunikacji w Słupsku.

Na terenie gminy funkcjonuje jedna placówka pocztowo-telekomunikacyjna w Borzytuchomiu realizująca połączenia w ruchu automatycznym oraz świadcząca usługi pocztowe. Istniejąca centrala wiejska w Borzytuchomiu jest podłączona do automatycznej centrali okręgowej w Bytowie, która obsługuje automatyczny ruch wewnątrzokręgowy oraz międzymiastowy.

Miejscowy ruch abonencki realizowany jest przez wieżę antenową radiowego systemu dostępu abonenckiego Alcatel 9800 w miejscowości Dąbrówka Bytowska.

Sieci miejscowe w większości zbudowane są z miedzianych linii napowietrznych z niewielkimi odcinkami kabli telekomunikacyjnych.

Dla powszechnego udostępnienia usług telefonicznych w kilku miejscowościach zainstalowano aparaty ogólnodostępne z możliwością realizacji połączeń telefonicznych do tych aparatów.

Wskaźnik gęstości telefonicznej na koniec 1998 roku wynosił 52,4 abonentów na 1000 mieszkańców. Według wyników spisu rolnego w 1996 r. spośród 324 gospodarstw rolnych 54 (16,6%) posiadały dostęp do telefonu w gospodarstwie oraz 231 (39,2%) gospodarstw rolnych posiadało dostęp do telefonu ogólnodostępnego we wsi. Potrzebę dostępu do telefonu w gospodarstwie wyraziło 127 gospodarstw rolnych co stanowiło 39,2% wszystkich gospodarstw rolnych.

Stan zaspokojenia potrzeb w zakresie dostępności do usług telekomunikacyjnych powszechnych jest niezadawalający. Istniejąca infrastruktura telekomunikacyjna wymaga rozbudowy. Należy rozbudować pojemność wiejskiej centrali telefonicznej w Borzytuchomiu oraz sieć linii i kabli telekomunikacyjnych miejscowych.

Obserwuje się dynamiczny rozwój telefonii bezprzewodowej. W ostatnim okresie wybudowano stacje bazowe telefonii komórkowej firmy Polkomtel S.A. w miejscowości Borzytuchom i Ryczyn, które służą do realizacji połączeń bezprzewodowych. Wydano również pozwolenie na budowę kolejnej stacji bazowej telefonii komórkowej w miejscowości Borzytuchom.

Aktualizacji na 2009 r. lokalizacji na terenie gminy stacji bazowych telefonii komórkowej i radiowej dokonano na ujednoliconym rysunku studium "Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Borzytuchom" w skali 1:10000.

Synteza

1. Stan zaopatrzenia mieszkańców gminy w wodę jest dobry, a stopień zwodociągowania wynosi 96%.
2. Na terenie gminy funkcjonuje jedynie jedna oczyszczalnia ścieków - w Dąbrówce Bytowskiej, na którą odprowadzane są ścieki komunalne. Unieszkodliwia ona jedynie ścieki z zabudowy wielorodzinnej. W trakcie realizacji jest system oczyszczania ścieków w Borzytuchomiu. Gospodarka ściekowa wymaga szybkiego uporządkowania.
3. Stan gospodarki odpadami jest niezadawalający, wymaga uporządkowania. Istniejące składowiska należy zlikwidować, a miejsca zajmowane przez nie zrehabilitować. W najbliższym czasie istnieje potrzeba realizacji gminnego wysypiska odpadów komunalnych spełniającego warunki związane z ochroną środowiska.
4. Sieć linii elektroenergetycznych zapewnia dostawę energii i mocy na aktualne potrzeby mieszkańców gminy.
5. Na terenie gminy znajduje się jedna placówka pocztowo – telekomunikacyjna. Istniejąca infrastruktura telekomunikacyjna wymaga rozbudowy i przystosowania do aktualnych potrzeb.
6. Aktualnie (na dzień 31 grudnia 2012 roku) gminę Borzytuchom w zakresie wodociągów i kanalizacji charakteryzują następujące wskaźniki:
 - e) sieć rozdzielcza wodociągowa – 50,6 km
 - f) sieć kanalizacyjna – 32,7 km
 - g) przyłącza wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych - 479 szt.
 - h) przyłącza kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych - 347 szt.
 - i) zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych – 80,1 dam³
 - j) zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca – 26,5 dam³,
 - k) ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną 38 dam³.

3.1.14 Sytuacja gospodarczo-finansowa gminy

Informację o sytuacji gospodarczo-finansowej gminy przygotowano w oparciu o materiały Urzędu Statystycznego za 1998 rok oraz budżetu gminy na 2000 rok.

Gminę Borzytuchom charakteryzuje niższy średniego w województwie pomorskim poziom dochodów i wydatków budżetów gmin na 1 mieszkańca. W 1998 roku dochody i wydatki na 1 mieszkańca w gminie Borzytuchom wynosiły 1128,72 zł i 1248,64 zł, podczas gdy w województwie pomorskim odpowiednio 1239,94 zł i 1303,46 zł.

Jednocześnie dochody na 1 mieszkańca w gminie Borzytuchom są wyższe o 4 % w porównaniu do całego powiatu bytowskiego /w powiecie bytowskim 1087,65 zł/; podobnie jak wydatki na 1 mieszkańca w gminie Borzytuchom są wyższe o około 14 % w porównaniu do całego powiatu bytowskiego /w powiecie bytowskim 1081,80 zł/. Pod tym względem gmina Borzytuchom zajmuje 6 miejsce pod względem dochodów i 3 miejsce pod względem wydatków spośród 10 jednostek samorządowych powiatu bytowskiego /po gminie Studzienice i Kołczygłowy/.

W 1998 roku zarówno dochody budżetu gminy ogółem jak i dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca były nieznacznie mniejsze do wydatków (odpowiednio 3.015 tys. zł i 3.335 tys. zł oraz 1128,72 zł i 1248,64 zł).

Wśród dochodów budżetu gminy w 1998 roku największy udział posiadały subwencje ogólne z budżetu państwa /38,6 %/ podczas gdy dochody własne gminy stanowiły 16,6 % dochodów ogółem.

Budżet gminy Borzytuchom na 2000 rok przewiduje dochody na poziomie 3.057.692 zł oraz wydatki 3.057.692 zł. Podstawowymi źródłami dochodów są subwencje 1.692.841 zł tj. 55,4% (w tym oświatowa, ogólna, rekompensująca dla gmin) oraz dotacje 592.239 zł

/19,4%/ w tym na realizację inwestycji własnych gminy, na realizację własnych zadań bieżących gminy, na zadania zlecone. Głównym kierunkiem wydatków jest oświata i wychowanie /49,8%/.

Budżet gminy Borzytuchom na 2000 rok przewiduje dochody w wysokości:

	3.057.692 zł	100,0 %
w tym:		
subwencja oświatowa	1.178.643 zł	38,6 %
subwencja ogólna	398.402 zł	13,0 %
subwencja rekompensująca dla gmin	115.797 zł	3,8 %
dotacje na realizację inwestycji własnych gm.	300.230 zł	9,8 %
dotacje na realizację własnych zadań gm.	6.249 zł	0,2 %
dotacje na zadania zlecone	44.350 zł	1,5 %
podatek rolny	100.000 zł	3,3 %
podatek leśny	58.000 zł	1,9 %
podatek od nieruchomości	216.000 zł	7,1 %
podatek od posiadania psów	1.500 zł	0,0 %
podatek od środków transportowych	3.500 zł	0,1 %
podatek od osób fizycznych	276.311 zł	9,0 %
inne dochody	358.710 zł	11,7 %

Jednocześnie ustalono wydatki budżetu gminy Borzytuchom w 2000 roku w wysokości:

	3.057.692 zł	100,0 %
w tym:		
oświata i wychowanie	1.520.232 zł	49,7 %
administracja państwowa i samorządowa	497.082 zł	16,3 %
gospodarka komunalna	443.000 zł	14,6 %
opieka społeczna	324.659 zł	10,6 %
kultura i sztuka	85.639 zł	2,8 %
gospodarka mieszkaniowa	45.000 zł	1,5 %
rolnictwo	43.730 zł	1,4 %
różna działalność	31.000 zł	1,0 %
ochrona zdrowia	25.000 zł	0,8 %
transport	16.000 zł	0,5 %
różne rozliczenia	14.000 zł	0,4 %
kultura fizyczna	12.000 zł	0,4 %
urzędy naczelných organów władzy, kontroli i sądownictwa	350 zł	0,0 %

Aktualnie (tj. na koniec 2012 roku) Gminę Borzytuchom charakteryzuje wyższy od średniego w województwie pomorskim poziom dochodów i oraz niższy od średniego w województwie poziom wydatków budżetów gmin na 1 mieszkańca. W 2012 roku dochody i wydatki na 1 mieszkańca w gminie Borzytuchom wynosiły 3724,64 zł i 3715,91 zł, podczas gdy w województwie pomorskim odpowiednio 3234,87 zł i 3293,05 zł.

Jednocześnie zarówno dochody jak i wydatki na 1 mieszkańca w gminie Borzytuchom są niższe w porównaniu do wszystkich gmin wiejskich powiatu bytowskiego.

W ramach dochodów budżetu gminy dominuje udział subwencji ogólnej z budżetu państwa (52,1%) łącznie z dotacjami celowymi z budżetu państwa (17,7%). Znacznie mniejszy jest udział dochodów własnych (25,4%).

Natomiast wśród wydatków dominuje udział oświaty i wychowania (42,3%), pomocy społecznej wraz z pozostałymi zadaniami polityki społecznej (17,8%) oraz administracji publicznej (13,1%).

Dochody budżetu gminy Borzytuchom według rodzajów w 2012 r. (w tys. zł):

Lp	Wyszczególnienie	Dochody w tys. zł
1.	Dochody własne razem	2865,4
	w tym:	
	1.1 Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa razem	680,6
	w podatku dochodowym od	
	osób prawnych	12,8
	osób fizycznych	667,8
	1.2 Podatek od nieruchomości	693,1
	1.3 Podatek rolny	146,3
	1.4 Podatek od środków transportowych	14,7
	1.5 Podatek od czynności cywilnoprawnych	45,8
	1.6 Opłata skarbową	10,5
	1.7 Dochody z majątku	183,5
	1.8 Wpływy z usług	308,2
2.	Dotacje celowe z budżetu państwa razem	1997,4
	w tym:	
	na zadania z zakresu administracji rządowej	1649,8
	na zadania własne	347,5
3.	Subwencja ogólna z budżetu państwa razem	5866,4
	w tym część oświatowa	4280,4
	OGÓŁEM	11259,6

Źródło: Opracowano na podstawie materiałów Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Gdańsku.

Wydatki budżetu gminy Borzytuchom według rodzajów w 2012 r. (w tys. zł):

Lp	Wyszczególnienie	Wydatki w tys. zł
1.	Wydatki bieżące razem	9458,6
	w tym	
	1.1 Dotacje	288,8
	1.2 Świadczenia na rzecz osób fizycznych	1927,2
	1.3 Wydatki bieżące jednostek budżetowych w tym	7203,1
	wynagrodzenia	4027,2
	zakup materiałów i usług	1791,9
2.	Wydatki majątkowe	1774,6
	OGÓŁEM	11233,2

Źródło: Opracowano na podstawie materiałów Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Gdańsku.

Wydatki budżetu gminy Borzytuchom według działów w 2012 r. (w tys. zł):

Lp	Wyszczególnienie	Wydatki w tys. zł
1.	Rolnictwo i łowiectwo	674,0
2.	Transport i łączność	554,8
3.	Gospodarka mieszkaniowa	402,1
4.	Administracja publiczna	1477,0
5.	Oświata i wychowanie	4757,1
6.	Ochrona zdrowia	23,0
7.	Pomoc społeczna i pozostałe zadania polityki społecznej	1995,9
8.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	120,9
9.	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	428,7
10.	Kultura fizyczna	442,3
OGÓŁEM		11233,2

Źródło: Opracowano na podstawie materiałów Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Gdańsku.

Dochody i wydatki budżetów gmin powiatu bytowskiego na 1 mieszkańca w 2012 r.:

Wyszczególnienie	Dochody w zł		Wydatki w zł		
	ogółem	w tym własne	ogółem	w tym	
				bieżące	inwestycyjne
Gminy miejsko-wiejskie					
Bytów	2912,46	1291,15	3091,19	2334,98	740,16
Miastko	2729,51	1112,82	2622,04	2488,93	128,14
Gminy wiejskie					
Borzytuchom	3724,64	947,86	3715,91	3128,88	587,03
Czarna Dąbrówka	3636,58	846,72	3759,75	3334,28	425,48
Kończygłowy	4180,66	1156,04	4301,51	3312,26	989,25
Lipnica	3896,56	1282,21	4663,71	3321,52	1342,19
Parchowo	3933,52	855,69	4468,50	3409,71	1058,79
Studzienice	4205,92	1873,69	4052,70	3546,70	506,00
Trzebielino	4226,70	1542,62	4266,80	3169,02	1097,78
Tuchomie	4439,30	1687,92	3683,51	3049,34	634,17

Województwo pomorskie 3234,87 1455,97 3293,05 2687,75 594,08

Źródło: Opracowano na podstawie materiałów Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Gdańsku

3.1.15 Energetyka wiatrowa

Zgodnie z polityką ekologiczną i energetyczną państwa oraz dokumentami regionalnymi polityki przestrzennej województwa pomorskiego w zakresie funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej oraz zachowania i poprawy stanu środowiska przyrodniczego przeprowadzono analizy i studia dotyczące możliwości rozwoju na terenie gminy Borzytuchom energetyki wiatrowej.

Ze względu na występujące w gminie Borzytuchom korzystne warunki wiatrowe, istnieje potencjalna możliwość wykorzystania alternatywnego źródła energii, jakim są elektrownie wiatrowe, przetwarzające energię mechaniczną wiatru na energię elektryczną.

Zasoby energetyczne wiatru w Polsce wg IMiGW:

- I - strefa wybitnie korzystna
- II - strefa bardzo korzystna
- III - strefa korzystna
- IV - strefa mało korzystna
- V - strefa niekorzystna

Rozwój energetyki odnawialnej stanowi element rozwoju zrównoważonego związanego z:

- zapewnieniem bezpieczeństwa energetycznego:
 - zwiększeniem udziału energii odnawialnych w bilansie energetycznym,
 - możliwością dostawy energii z różnych źródeł (w tym ze źródeł lokalnych) w rejonach, w których występują, bądź mogą wystąpić problemy z zaopatrzeniem w energię elektryczną,
 - pozyskiwaniem energii w znacznie mniejszym stopniu zależnym od sytuacji na międzynarodowych rynkach paliw,
 - wykorzystaniem energii nie ograniczonym ilościowo, a koszt pozyskiwania i przetwarzania energii ze źródeł odnawialnych jest w głównej mierze zależny od znanych i przewidywalnych warunków regionalnych,
- poprawą stanu środowiska:
 - eliminowaniem spalania paliw kopalnych,
 - ograniczeniem zanieczyszczenia powietrza gazami i pyłami,
 - zmniejszeniem skażenia gleb i wód,
 - poprawą warunków egzystencji roślin i zwierząt,

- korzyściami społecznymi:
 - aktywizacją lokalnej przedsiębiorczości i tworzeniem nowych miejsc pracy, głównie w małych przedsiębiorstwach obsługujących lokalną społeczność, zarówno w fazie realizacji inwestycji, jak i też ich obsłudze,
 - generowaniem nowych źródeł dochodów dla mieszkańców, w tym z należności tytułem umów dzierżawy gruntu, na których Inwestor zlokalizuje elektrownie, drogi dojazdowe, linie kablowe, przy jednoczesnej pełnej możliwości równoległego dalszego wykorzystania arealu gruntów dla prowadzenia działalności rolniczej,
 - poprawą warunków życia mieszkańców poprzez zdecydowane obniżenie negatywnego oddziaływania gospodarki na środowisko,
 - poprawą warunków zaopatrzenie w energię,
 - wzrostem przychodów gminy (podatki),
- promocją i poprawą wizerunku gminy, jako wdrażającej nowoczesne, przyjazne środowisku technologie:
 - wykorzystaniem powszechnego, odnawialnego surowca do produkcji przyjaznej człowiekowi i środowisku energii elektrycznej, w sposób nie powodujący powstawania szkodliwych i uciążliwych produktów ubocznych,
 - korzyściami marketingowymi dla rozwoju turystyki i agroturystyki,
 - użytkowaniem czystej energii stanowiącym coraz częściej istotny element z punktu widzenia potencjalnych inwestorów.

Niepodważalnym faktem jest, iż pozyskiwanie energii ze źródeł ekologicznych, w tym wiatru wpływa pozytywnie na środowisko naturalne.

Ogranicza to emisję zanieczyszczeń powstających przy wytwarzaniu energii ze źródeł konwencjonalnych (głównie przy spalaniu węgla kamiennego) oraz niektórych niekonwencjonalnych (jak w przypadku energii jądrowej).

Według danych Komisji Energetyki Wspólnoty Europejskiej (Program Thermie) - zainstalowanie jednej elektrowni wiatrowej o mocy 300 kW pozwala zredukować rocznie wydzielanie zanieczyszczeń o następującej ilości:

- 4-7 ton dwutlenku siarki,
- 3-5 ton tlenków azotu,
- 500-1000 ton dwutlenku węgla,
- 30-60 ton popiołów.

Wpływ energetyki wiatrowej na środowisko wyraża się przede wszystkim w oddziaływaniu na:

- przyrodę i krajobraz:
 - oddziaływanie to ma charakter potencjalny, gdyż lokalizacja elektrowni wiatrowych nie ma charakteru wymuszonego i mogą one być tak sytuowane, aby nie kolidowały z elementami środowiska wymagającymi szczególnej ochrony (obszarami szczególnie wrażliwymi, objętymi istniejącymi i projektowanymi formami ochrony przyrody, w tym obszarami sieci „Natura 2000”),
- zagrożenie dla ptaków (bezpośrednie zagrożenie życia dla ptaków bytujących w pobliżu elektrowni, wpływ na zmiany tras przelotów ptaków migrujących na duże odległości), które ma również charakter potencjalny, możliwe do wyeliminowania przy ustaleniu właściwej lokalizacji siłowni w oparciu o wyniki monitoringu ornitologicznego,
- klimat akustyczny:
 - ma ono charakter lokalny i dotyczy niewłaściwie zlokalizowanych elektrowni wiatrowych, zagrażających nadmiernym hałasem (szumem) w pobliżu osad ludzkich,
 - dopuszczalne poziomy hałasu dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wynoszą: dla pory dnia - 50 dB, dla pory nocy - 40 dB; dla terenów zabudowy zagrodowej: dla pory dnia - 55 dB, dla pory nocy - 45 dB;

W Polsce nie ma przepisów regulujących zasady lokalizacji zespołów elektrowni wiatrowych w kontekście oddziaływania na środowisko, a ich lokalizacja zależy wyłącznie od ustaleń opracowań planistycznych (miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, ewentualnie planu zagospodarowania przestrzennego województwa).

W województwie pomorskim funkcjonują opracowania regionalne, które wykorzystano jako materiały planistyczne na potrzeby wprowadzenia zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom, z uwzględnieniem potrzeb dla siłowni wiatrowych:

- "Studium możliwości rozwoju energetyki wiatrowej w województwie pomorskim" (z 2003 r.):
 - zawarte w w/w opracowaniu propozycje zostały potwierdzone w „Regionalnej strategii energetyki ze szczególnym uwzględnieniem źródeł odnawialnych” (2006 r.),
 - "Studium możliwości rozwoju ..." określa podstawowe zasady lokalizacji, projektowania i budowy urządzeń energetyki wiatrowej oraz uwarunkowania przestrzenne lokalizacji elektrowni wiatrowych w województwie pomorskim,
 - zawarte w części graficznej "Studium możliwości rozwoju ..." ustalenia dotyczące:
 - 1) ekologicznych ograniczeń lokalizacji elektrowni wiatrowych,
 - 2) prawnych i krajobrazowych ograniczeń obszarowych lokalizacji elektrowni wiatrowych,
 - 3) potencjalnych możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych,
 zostały uwzględnione w określonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminie Borzytuchom kierunkach w przeznaczeniu terenów dla lokalizacji siłowni wiatrowych,
 - wskazane w studium gminy Borzytuchom rejon potencjalnej lokalizacji wież elektrowni wiatrowych położone są poza określonymi w "Studium możliwości rozwoju ..." obszarami o przeciwwskazaniach lokalizacyjnych,
- Ekspertyza „Uwarunkowania i kierunki rozwoju turystyki w województwie pomorskim”:
 - Ekspertyza „Uwarunkowania i kierunki rozwoju turystyki...” określa uwarunkowania rozwoju turystyki, diagnozuje i waloryzuje pod względem atrakcyjności turystycznej środowisko przyrodnicze i kulturowe oraz diagnozuje sektor turystyczny w województwie pomorskim,
 - wskazane w studium gminy Borzytuchom 3 rejon potencjalnej lokalizacji wież elektrowni wiatrowych (w południowo-wschodniej części gminy) położone są poza określonymi w Ekspertyzie „Uwarunkowania i kierunki rozwoju turystyki...” wiodącymi rejonami przyrodniczo-turystycznymi,
 - kolejne 2 rejon potencjalnej lokalizacji wież elektrowni wiatrowych wskazane w studium gminy Borzytuchom (w południowo-zachodniej części gminy) obejmuje zespoły położone na granicy rejonu wiodącego „Pojezierze Bytowskie”, regionu o bardzo dużych walorach środowiska przyrodniczego i krajobrazu przyrodniczego, z czego wynikają duże walory przyrodniczo-turystyczne,
 - w określonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminie Borzytuchom wytycznych do ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego sporządzanych dla potrzeb lokalizacji elektrowni wiatrowych oraz w skali wprowadzonych zmian w określonych w studium kierunkach w przeznaczeniu terenów dla potrzeb siłowni wiatrowych, charakteryzującymi się znaczącymi ograniczeniami obszarowymi, zostały uwzględnione wnioski waloryzacji przyrodniczo-turystycznej zawarte w Ekspertyzie „Uwarunkowania i kierunki rozwoju turystyki...”,
 - rejon wskazane w zmianie Studium gminy Borzytuchom pod potencjalne lokalizacje wież elektrowni wiatrowych stanowią ok. 1,6% powierzchni terenu gminy w jej granicach administracyjnych,
 - na pozostałym terenie gminy ze względu na określone uwarunkowania wyklucza się lokalizację siłowni wiatrowych - co oznacza ustalenie zakazu wznoszenia elektrowni

wiatrowych na obszarze obejmującym ok. 98,4% terenu gminy w jej granicach administracyjnych,

- „Studium ochrony krajobrazu województwa pomorskiego” (z 2005 r.):
- „Studium ochrony krajobrazu ...” określa i waloryzuje zasoby krajobrazowe regionu, wskazuje strefy i obszary priorytetowe oraz proponuje metody i działania w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu w województwie pomorskim,
- wskazane w studium gminy Borzytuchom 3 rejonu potencjalnej lokalizacji wież elektrowni wiatrowych (w południowo-zachodniej części gminy) położone są poza określonymi w „Studium ochrony krajobrazu ...” obszarami priorytetowymi dla ochrony i kształtowania krajobrazu,
- obszar terenów rolniczych wskazanych w zmianie Studium gminy Borzytuchom pod potencjalne lokalizacje wież elektrowni wiatrowych stanowi ok. 1,6% powierzchni terenu gminy w jej granicach administracyjnych (nieuwzględniono ok. 5/6 powierzchni terenów wnioskowanych przez Inwestorów na etapie przystąpienia do sporządzenia zmian w studium),
- na pozostałym terenie gminy ze względu na określone uwarunkowania wyklucza się lokalizację siłowni wiatrowych - co oznacza ustalenie zakazu wznoszenia elektrowni wiatrowych na obszarze obejmującym ok. 98,4% terenu gminy w jej granicach administracyjnych.

Zarząd Województwa Pomorskiego dnia 12 stycznia 2009 roku przyjął uchwałę Nr 11/175/09 w sprawie: przyjęcia projektów zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego i Planu zagospodarowania przestrzennego obszaru metropolitalnego wraz z Prognozami ich oddziaływania na środowisko:

Ustalenia „Projektu zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego” wykorzystano jako materiał planistyczny na potrzeby wprowadzenia zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom, z uwzględnieniem potrzeb dla siłowni wiatrowych:

- przedstawione w części graficznej "Projektu zmiany planu ..." na rys. nr 30 pt. "Uwarunkowania. Ograniczenia możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych":
- 1) obszary, na których obowiązuje zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych,
- 2) obszary, na których obowiązują duże ograniczenia lokalizacji elektrowni wiatrowych,
- 3) obszary, na których występują przeciwwskazania lokalizacyjne elektrowni wiatrowych,
- 4) wybrane przeciwwskazania lokalizacyjne zostały uwzględnione w określonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminie Borzytuchom kierunkach w przeznaczeniu terenów dla lokalizacji siłowni wiatrowych.

Wskazane w studium gminy Borzytuchom rejonu potencjalnej lokalizacji wież elektrowni wiatrowych położone są poza określonymi w "Projekcie zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego" obszarami ograniczenia możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych.

W wyniku przeprowadzonych analiz i studiów (w tym w formie wykorzystania i sporządzenia materiałów planistycznych na potrzeby niniejszego opracowania wg załączonego wykazu) dotyczących wprowadzenia zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom dla potrzeb siłowni wiatrowych, poza wyżej omówionymi, określono i uwzględniono w ustaleniach studium następujące uwarunkowania przestrzenne lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenie gminy Borzytuchom w jej granicach administracyjnych, stwarzające ograniczenia obszarowe (wyłączenie z możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych):

- tereny istniejącego i projektowanego zainwestowania osiedleńczego, tereny postulowane do zainwestowania oraz tereny zabudowy zagrodowej wraz ze strefami ochronnymi gwarantującymi neutralizację oddziaływania elektrowni wiatrowych na środowisko w zakresie dopuszczalnego hałasu, zgodnie z obowiązującymi przepisami,

- obszary wskazane do rozbudowy i rewitalizacji ze względu na obciążenie turystyczne w opracowaniach regionalnych,
- trasy przebiegu dróg publicznych (krajowych i powiatowych) stanowiących ciągi ruchu turystycznego wraz ze strefą ochronną przedpola widokowego,
- założenia historycznej zabudowy i związane z nimi strefy ochrony krajobrazowej wraz ze strefą ochronną przedpola widokowego,
- chronione układy ruralistyczne i strefy ochrony układu ruralistycznego wraz ze strefą ochronną przedpola widokowego,
- wody powierzchniowe wraz ze strefą ochronną,
- obszary zagrożenia powodzią,
- lasy i tereny planowanych zalesień wraz ze strefą ochronną od kompleksów leśnych,
- istniejące i projektowane tereny cenne przyrodniczo, objęte formami ochrony przyrody (pomniki przyrody, korytarze ekologiczne, rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, obszary w ramach sieci Natura2000, elementy regionalnej sieci ekologicznej) wraz ze strefą ochronną,
- główne szlaki wędrówek i przebywania ptaków wg opracowań regionalnych.

W wyniku analiz i studiów dla określenia możliwości i zasad lokalizacji elektrowni wiatrowych ze względu na w/w uwarunkowania stwierdzono, że w granicach administracyjnych gminy występują znaczące ograniczenia obszarowe dla lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Poza wskazanymi w niniejszej diagnozie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom - uwarunkowania rozwoju” obszarami usytuowania wież elektrowni wiatrowych nie ma możliwości wznoszenia siłowni wiatrowych na obszarze gminy Borzytuchom w jej granicach administracyjnych.

Na terenie gminy wskazuje się orientacyjnie następujące rejony potencjalnej lokalizacji wież elektrowni wiatrowych, obejmujące ogółem obszar ok. 304 ha:

- rejony w południowej oraz zachodniej części obrębu geodezyjnego Chotkowo,
- rejon w części obrębów geodezyjnych Struszewo i Chotkowo,
- rejon w południowej oraz części zachodniej części obrębu geodezyjnego Dąbrówka.

Zgodnie z pismem Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Gdańsku (pismo nr 2505/17 z 2017-08-03; sprawa nr 578/17), część obszaru gminy Borzytuchom znajduje się w strefie 35 km od Bazy systemu obrony przed rakietami balistycznymi w Redzikowie, w której obowiązują ograniczenia w użytkowaniu terenów i przestrzeni powietrznej:

1. ograniczenia dopuszczalnej wysokości zabudowy:

- w odległości od 1600 m do 35 000 m od punktu o współrzędnych 54°28'48,158"N oraz 17°06'04,719"E i wysokości 65 m n.p.m. żadna konstrukcja nie może przekroczyć wysokości zdefiniowanej przez powierzchnię boczną stożka, który kieruje się ku górze pod kątem 1,5° do płaszczyzny horyzontu. Wierzchołek stożka leży na wysokości 15,24 m nad poziomem gruntu w punkcie o współrzędnych 54°28'48,158"N oraz 17°06'04,719"E.

2. ograniczenia w zakresie budowy turbin wiatrowych:

- w odległości od 4000 m do 35000 m od punktu o współrzędnych 54°28'48,158"N oraz 17°06'04,719"E lokalizacja turbin wiatrowych lub farm wiatrowych wymaga uzgodnienia przez Dowódcę Polskiego Bazy systemu obrony przed rakietami balistycznymi w Redzikowie.

3. ograniczenia w użytkowaniu nadajników elektromagnetycznych:

- zabronione jest używanie nadajników elektromagnetycznych, które generują pole elektromagnetyczne przekraczające natężenie 3 V/m wartości skutecznej dla wszystkich częstotliwości od 9 kHz do 300 GHz mierzonych 2 metry nad poziomem gruntu w punkcie o współrzędnych 54°28'46 354"N oraz 17°06'38,046"E, w układzie odniesienia WGS-84 i wysokości 64 metry n.p. m.

3.2 Ocena dotychczasowego rozwoju gminy

3.2.1 Przekształcenia struktury przestrzenno-programowej

W ostatnich latach nie nastąpiły zmiany zarówno w powierzchni gminy jak i w przebiegu granic administracyjnych gminy. Jednocześnie nie dokonano zmian w podziale gminy na sołectwa.

Przeprowadzona analiza dotychczasowego rozwoju gminy w zakresie wybranych elementów i zjawisk mających istotny wpływ na jakość życia mieszkańców gminy pozwalają na sformułowanie następujących wniosków:

a/ w zakresie zasobów demograficznych gminy

- od 1980 roku liczba mieszkańców gminy zwiększyła o około 230 osób / w 1980 roku 2517 osób podczas gdy w 2000 roku /według stanu w miesiącu marcu/ 2745 osób/. Średniorocznie w okresie tym liczba mieszkańców gminy zwiększała się o około 10 osób. Wielkość 2600 mieszkańców gmina osiągnęła w roku 1994, natomiast w 1999 roku liczba mieszkańców przekroczyła 2700 osób,
- stale zmniejsza się zarówno przyrost naturalny (w 1980 roku 41 osób tj. 16,14/1000M a w 1998 roku już tylko 22 osoby tj. 8,1/000M) jak i liczba urodzeń (w 1980 roku 55 tj. 21,65/1000M podczas gdy w 1998 roku 46 tj. 16,9/1000M). Jednocześnie zwiększa się liczba zgonów (w 1980 roku 14 tj. 5,51/1000M podczas gdy w 1998 roku 24 tj. 8,8/1000M).
- na terenie gminy występuje znaczne zróżnicowanie sytuacji w zakresie procesów demograficznych. Jak wynika z poniższego zestawienia w latach 1978-2000 przyrost mieszkańców w liczbach bezwzględnych wystąpił w sołectwach: Borzytuchom /o 186 osób/, Dąbrówka /o 77 osób/ i Osieki /o 19 osób/. Natomiast największy spadek liczby mieszkańców wystąpił w sołectwie: Jutrzenka /o 76 osoby/. W pozostałych jednostkach liczba mieszkańców w liczbach bezwzględnych zmniejszyła się w mniejszym wymiarze /zmiany miały miejsce w przedziale od -9 osób w Struszewie, do -18 osób w Krosnowie /,
- na terenie gminy następuje proces „starzenia ludności”, stale zmniejsza się udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym /w latach 1978-1998 o – 4%/, przy równoczesnym wzroście udziału grup w wieku produkcyjnym /o + 3%/ i w wieku poprodukcyjnym /o + 1%/

	1978r.	1988r.	1998r.
wiek przedprodukcyjny ^{a/}	37,6 %	37,7 %	33,6 %
wiek produkcyjny	52,0 %	51,6 %	55,0 %
wiek poprodukcyjny	10,4 %	10,7 %	11,4 %
Razem	100,0 %	100,0 %	100,0 %

^{a/} w wieku 0-17 lat

Tabela 1. Zmiany liczby mieszkańców gminy Borzytuchom w latach 1970-2013

Lata	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
1975	2625	1332	1293
1976	2646	1356	1290
1977	2600	1338	1262
1978	2591	1321	1270
1979	2548	1286	1262
1980	2517	1257	1260
1981	2457	1225	1232
1982	2431	1211	1220
1983	2466	1239	1227
1984	2579	1300	1279
1985	2599	1316	1283
1986	2566	1305	1261
1987	2556	1301	1255
1988	2514	1278	1236
1989	2435	1245	1190
1990	2482	1266	1216
1991	2492	1276	1216
1992	2510	1278	1232
1993	2540	1298	1242
1994	2595	1320	1275
1995	2621	1331	1290
1996	2648	1346	1302
1997	2673	1351	1322
1998	2667	1357	1310
1999	2729 ^{a/}	1386 ^{a/}	1343 ^{a/}
2010	2953		
2011	2998		
2012	3002	1528	1474
2013	3058	1558	1500

^{a/} dane szacunkowe

Tabela 2. Zmiany liczby mieszkańców według sołectw i miejscowości gminy Borzytuchom w latach 1978-2000^{a/}

Lp.	Nazwa sołectwa, miejscowości	1978 ^{b/} NSP	1980 ^{c/}	1988 ^{b/} NSP	1994 ^{c/}	2000 ^{c/}	Zmiany w latach		2005 /prognoza a wg planu gminy/
							1994- 2000	1978- 2000	
1.	Borzytuchom	663	703	710	788	849	+61	+186	1112
	Borzytuchom	663	703	710	788	849	+61	+186	1112
2.	Chotkowo	222	225	193	186	212	+26	-10	224
	Chotkowo	222	225	193	186	212	+26	-10	224
3.	Dąbrówka	440	424	489	476	517	+41	+77	700
	Dąbrówka	440	424	489	476	517	+41	+77	700
4.	Jutrzenka	336	307	260	267	260	-7	-76	324
	Jutrzenka	336 ^{d/}	307 ^{d/}	260 ^{d/}	214	212	-7	-76	324 ^{d/}
	Kamienica	.	.	.	0	0	0	.	.
	Kamieńc	.	.	.	21	19	-2	.	.
	Ryczyn	.	.	.	32	29	-3	.	.

5.	Krosnowo	233	217	192	203	215	+8	-18	228
	Krosnowo	233	217	192	203	215	+8	-18	228
6.	Niedarzyno	253	247	229	234	238	+4	-15	288
	Niedarzyno	253	247	229	234	238	+4	-15	288
7.	Osieki	265	265	286	275	284	+9	+19	360
	Osieki	265 ^{e/}	265 ^{e/}	286 ^{e/}	275	284	+9	+19	360 ^{e/}
	Osieczki	.	.	.	0	0	0	.	.
8.	Struszewo	179	160	170	179	170	-7	-9	264
	Struszewo	179	160	170	179	170	-7	-9	264
	Razem gmina	2591	2548	2529	2608	2745	+137	+154	3500

a/ dane dla 2000 roku według stanu w dniu 07-03-2000

b/ na podstawie wyników Narodowych Spisów Powszechnych

c/ na podstawie materiałów Urzędu Gminy Borzytuchom

d/ razem miejscowości Jutrzenka, Kamienica, Kamieńc, Ryczyn

e/ razem miejscowości Osieki, Osieczki

. brak danych

Liczba miejscowości: 12 w tym: 8 wsi + 4 pozostałe miejscowości

Liczba sołectw: 8

b/ w zakresie zasobów i warunków mieszkaniowych

- w ciągu ostatnich 18 lat /1980-1998/ zasoby mieszkaniowe zamieszkałe gminy powiększyły się zaledwie o 60 mieszkań /z 554 mieszkań do 614/, w tym od roku 1994 roku jedynie o 17 mieszkań,
- pewne ożywienie w tym zakresie potwierdzają dane z ostatnich lat. W 1998 roku oddano do użytku 3 mieszkania w ramach budownictwa jednorodzinne, podobnie jak okresie od stycznia do sierpnia 1999 roku /oddano 3 mieszkania/,

c/ w zakresie działalności gospodarczej

- w latach 1994-1999 zwiększyła się liczba podmiotów gospodarczych z 60 do 86.

Ocena dotychczasowych opracowań planistycznych

Nieobowiązujący obecnie „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom. Aktualizacja na lata 1990-2005” przewidywał, iż podstawową funkcją gminy pozostanie rolnictwo, uzupełnianą leśnictwo. Funkcje produkcyjne gminy powinny być podporządkowane zasadom ochrony środowiska /w północnej części obszaru gminy przebiega granica Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”, natomiast pozostała część gminy znajduje się w strefie ochronnej Parku.

W planie przyjęto przyrost liczby mieszkańców gminy o około 1000 osób tj. z 2500 osób w roku 1988 do 3500 mieszkańców w roku 2005 /dla porównania zgodnie z prognozą biologiczną opracowaną w ramach założeń do planu regionalnego województwa śląskiego na lata 1987-2010, w roku 2005 gmina powinna liczyć 2635 osób przy stanie 2602 mieszkańców w roku 1990/.

Plan zakładał, że największy przyrost stałych mieszkańców nastąpi we wsiach Borzytuchom /do 1112 osób czyli o 56,6%/ oraz w Dąbrówce Bytowskiej /do 700 osób czyli o 43,1%. Natomiast we wsiach Chotkowo, Jutrzenka, Krosnowo, Osieki, Struszewo i Niedarzyno miał nastąpić przyrost liczby mieszkańców w granicach o 16-50% tj. odpowiednio do poziomu 224 osób, 324 osób, 228 osób, 360 osób, 264 osób i 288 osób.

W planie gminy przyjęto hierarchię sieci osadniczej w której dominującą rolę mają odgrywać Borzytuchom /ośrodek gminny/. Pozostałe miejscowości to wsie elementarne o funkcji gospodarki rolnej /Osieki Bytowskie, Dąbrówka Bytowska/, rolno-leśnej /Jutrzenka, Krosnowo/, rolno-rekreacyjno-leśnej /Niedarzyno/, rolno-rekreacyjnej /Chotkowo/, rolno-usługowo-produkcyjnej /Struszewo/.

W ramach opracowanego dla gminy Borzytuchom programu mieszkaniowego, przyjęto iż potrzeby realizacyjne do roku 2005 wynosić będą około 300 mieszkań /około 50 ha terenów dla budownictwa mieszkaniowego/. Przyjęto zasadę wyznaczenia takich terenów we wszystkich wsiach gminy w tym w Borzytuchomiu 20 ha, Jutrzenie 2,5 ha, Krosnowie 2 ha, Osiekach 3,5 ha, Niedarzynie 3,5 ha, Dąbrówce 12 ha, Struszewie 5 ha oraz Chotkowie 1,5 ha.

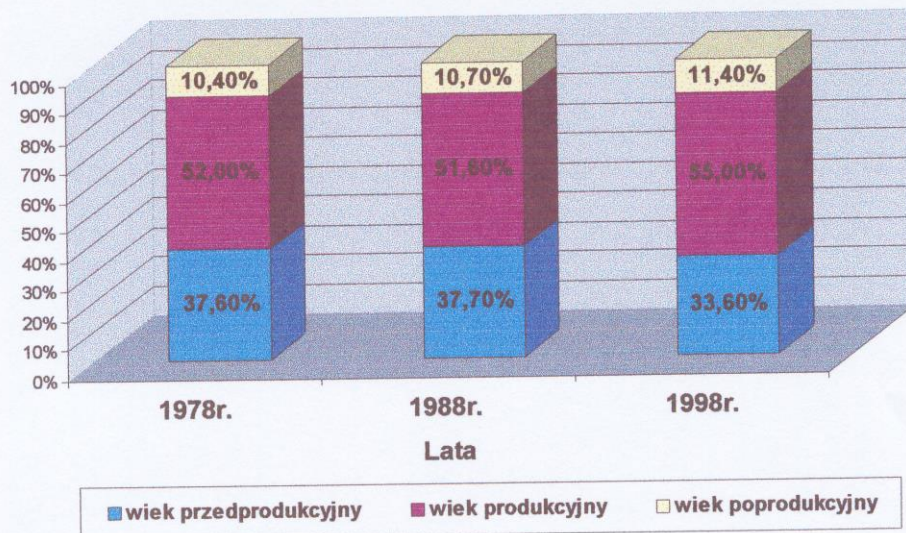
W zakresie urządzeń obsługi ludności plan gminy przewiduje:

- *adaptację przedszkoli w Borzytuchomiu /36 miejsc ze wzrostem o 30 miejsc/, reaktywację przedszkola w Dąbrówce Bytowskiej oraz funkcjonowanie oddziałów przedszkolnych w Dąbrówce Bytowskiej, Chotkowie, Jutrzenie, Krosnowie /uruchomienie/, Niedarzynie, Struszewie i Borzytuchomiu. Ogółem gmina miała dysponować liczbą 96 miejsc w przedszkolach /wskaźnik objęcia wychowaniem przedszkolnym dzieci w wieku 3-6 lat 52,9 % - łącznie z oddziałami przedszkolnymi/,*
- *utrzymanie szkół podstawowych w Borzytuchomiu /I-VIII/, Niedarzynie /I-VII/, Dąbrówce Bytowskiej /I-IV/ oraz reaktywację szkół filialnych w Jutrzenie /I-III/ i Krosnowie /I-III/,*
- *adaptację ośrodka zdrowia w Borzytuchomiu /z punktem aptecznym/ oraz uruchomienie dojazdowego punktu lekarskiego z punktem aptecznym w Dąbrówce Bytowskiej/,*
- *adaptację istniejących urządzeń kulturalnych typu klub świetlica w następujących miejscowościach: Dąbrówka Bytowska, Jutrzenka, Osieki, Chotkowo, Krosnowo i Niedarzyno, uruchomienie klubu-świetlicy w Struszewie, rozbudowę GOK w Borzytuchomiu o scenę i zaplecze, adaptację biblioteki publicznej w Borzytuchomiu oraz sieci bibliotek szkolnych, punktów bibliotecznych na terenie gminy, uruchomienie filii biblioteki publicznej w Dąbrówce Bytowskiej. Przewidywano że podstawowe urządzenia kultury funkcjonować będą w każdej wsi,*
- *rozbudowę istniejącego UPT w Borzytuchomiu oraz uruchomienie nowego urzędu w Niedarzynie,*
- *adaptację istniejących boisk sportowych w Borzytuchomiu, Dąbrówce, Jutrzenie, Struszewie, Krosnowie, Chotkowie, Niedarzynie i Osiekach oraz adaptację szkolnej sali gimnastycznej w Borzytuchomiu oraz niepełnowymiarowej sali w Niedarzynie. Przewidywano że podstawowe urządzenia sportu funkcjonować będą w każdej wsi,*
- *adaptację istniejących obiektów sakralnych w Borzytuchomiu i Dąbrówce*

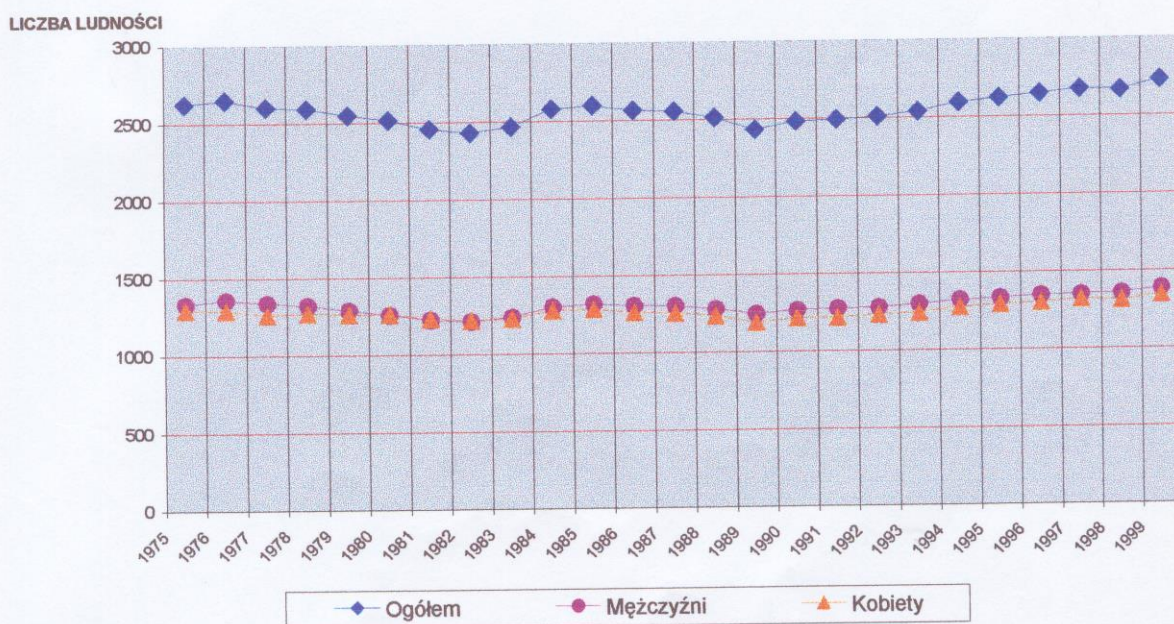
Na podstawie dotychczasowej realizacji planu można potwierdzić brak wystarczającej poprawy warunków życia mieszkańców w drodze zakładanego rozwoju obiektów usługowych. Znacznie mniej optymistyczny jest także scenariusz kształtowania się procesów demograficznych. Dotychczas brak społeczno-gospodarczych czynników wzrostu liczby mieszkańców gminy.

Aktualny na 2009 r. stan użytkowania gruntów zabudowanych i zurbanizowanych określono w części graficznej ujednocionej diagnozy „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom - uwarunkowania rozwoju” - materiałach planistycznych sporządzonych na potrzeby projektowanych zmian w studium.

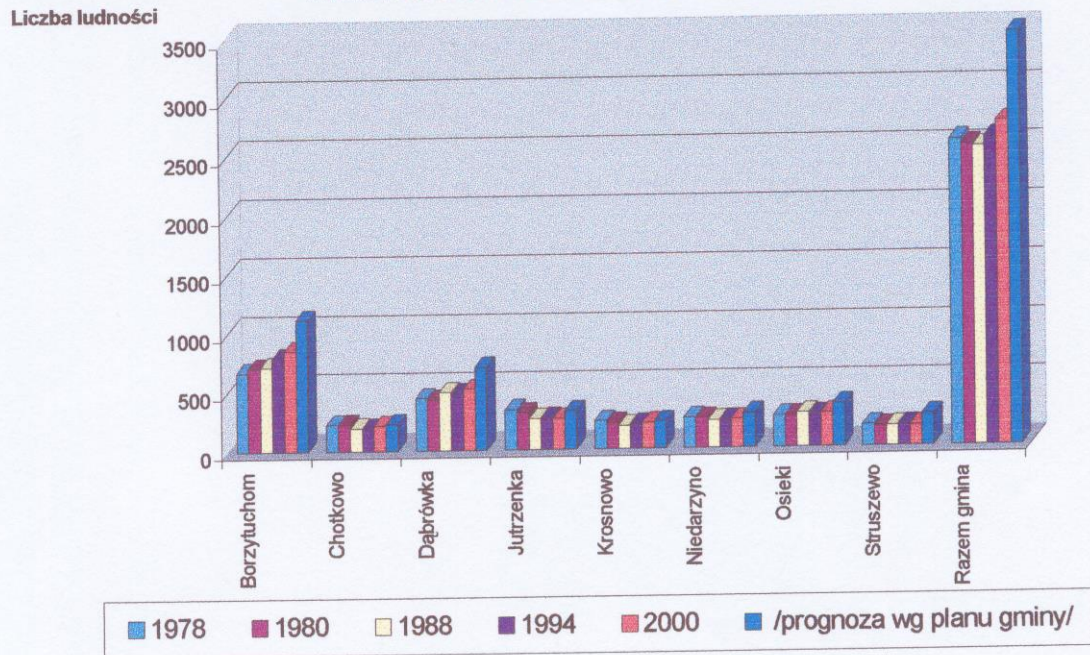
Rys. 1 GMINA BORZYTUCHOM - Struktura wieku w latach 1978-1998

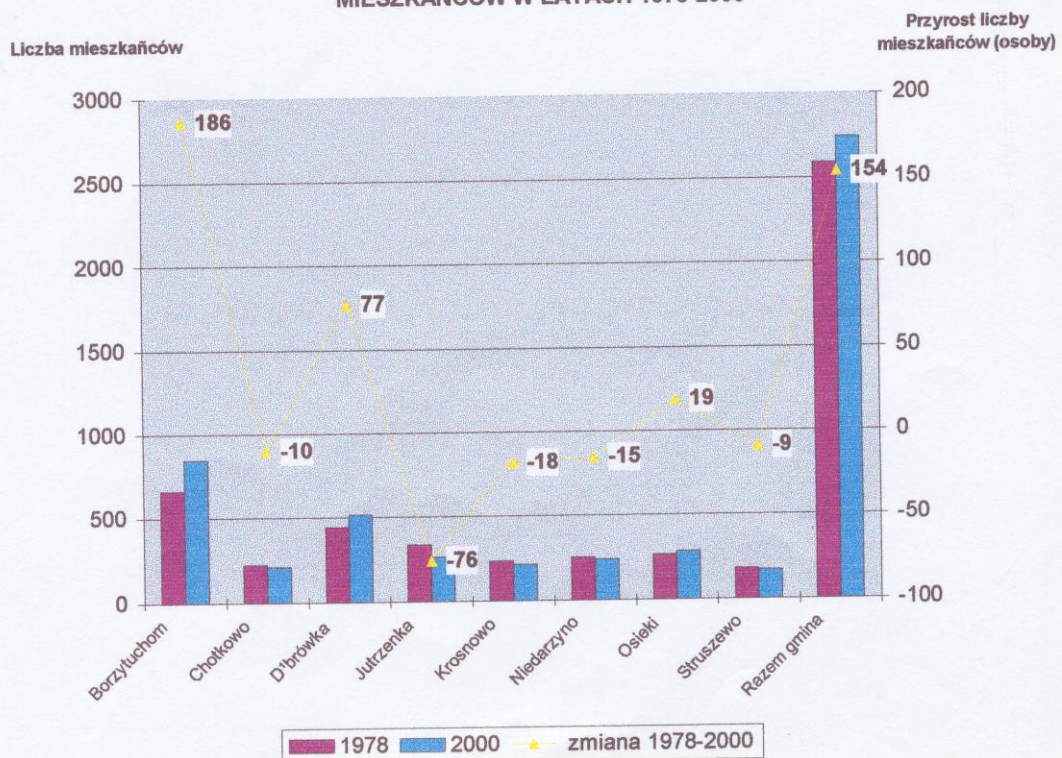
Rys. 2 GMINA BORZYTUCHOM - ZMIANY LICZBY LUDNOŚCI W LATACH 1975-1999

Rys. 3 GMINA BORZYTUCHOM - ZMIANY LICZBY MIESZKAŃCÓW WG SOŁECTW

Rys. 4 GMINA BORZYTUCHOM - ZMIANY LICZBY MIESZKAŃCÓW W LATACH 1978-2000

3.2.2 Przekształcenia w gospodarce rolnej

Poniższe tabele przedstawiają zmiany w użytkowaniu gruntów rolnych gminy Borzytuchom w latach 1990-1999:

Lata	Powierzchnia							
	Ogółem	Użytki rolne					Lasy i zadrzewienia	Pozostałe grunty
		Razem	Grunty orne	Sady	Łąki trwałe	Pastwiska trwałe		
Użytkowanie ziemi w ha								
1990	10857	4560	3595	22	643	300	5262	1035
1999	10857	4462	3494	10	627	331	5463	932
zmiany 1999-1990	-	-98	-101	-12	-16	31	201	-103
Struktura użytkowania ziemi w %								
1990	100	42,0	33,1	0,2	5,9	2,8	48,5	9,5
1999	100	41,1	32,2	0,1	5,8	3,0	50,3	8,6
zmiany 1999-1990	-	-0,9	-0,9	-0,1	-0,1	0,3	1,9	-0,9

W 1999 roku powierzchnia użytków rolnych w gminie była mniejsza o 98 ha niż w 1990 roku. Największe zmiany wystąpiły w gruntach ornych - 91 ha. Zmniejszyła się powierzchnia sadów i łąk trwałych. Przybyło lasów i zadrzewień kosztem pozostałych gruntów i gruntów ornych.

Proces prywatyzacji prowadzony w latach 1990 - 1999 w niewielkim stopniu zmienił strukturę władania w gminie. Poniżej przedstawiono zmiany jakie zaszły u głównych władających:

Lata	Gmina razem		Indywidualne gosp. rolne i inne indywid.		AWRSP i inne państwowe		Pozostali władający	
	Ogółem	Użytki rolne	Ogółem	Użytki rolne	Ogółem	Użytki rolne	Ogółem	Użytki rolne
Władanie gruntami - powierzchnia w ha								
1990	10857	4560	2616	2373	7736	2032	505	155
1999	10857	4462	2656	2363	7969	2032	232	67
zmiany 1999-1990	-	-98	40	-10	233	0	-273	88
Struktura - w %								
1990	100	100	24,1	52,0	71,3	44,6	4,7	3,4
1999	100	100	24,5	53,0	73,4	45,5	2,1	1,5
zmiany 1999-1990	-	-	0,4	1,0	2,1	0,9	-2,6	-1,9

We władaniu prywatnym pozostaje 53,0 % użytków rolnych tj. o 1,0 % więcej niż w 1990 roku. Rzeczywista powierzchnia użytków rolnych we władaniu prywatnym jest mniejsza niż w 1990 roku. Pomimo istniejącego Zasobu użytków rolnych w zarządzie AWRSP indywidualni właściciele gruntów nieznacznie zwiększyli stan posiadania. Było to wynikiem powolnego procesu restrukturyzacji Państwowego Gospodarstwa Rolnego Bytów, w skład którego wchodziły grunty zakładów rolnych Dąbrówka i Osieki znajdujące się na terenie gminy Borzytuchom.

Opóźnienie restrukturyzacji spowodowało pojawienie się negatywnych zjawisk jak: masowe zwolnienia robotników rolnych, dewastacja obiektów, odłogowanie gruntów, ale nie wyeliminowało zmniejszenia produkcji rolnej, ograniczenia zatrudnienia, ograniczenia przetwórstwa (nieczynna gorzelnia).

Obecnie AWRSP przygotowuje gospodarstwa do prywatyzacji. Ze względu na trudności z zagospodarowaniem produktów rolnych oraz niską opłacalnością produkcji rolnej nie przewiduje się dużego popytu na grunty rolne wśród użytkowników istniejących indywidualnych gospodarstw rolnych na terenie gminy.

Zmiany w indywidualnych gospodarstwach rolnych oraz użytkowanej przez nich powierzchni w latach 1988, 1994 i 1996 (dane ze spisów rolnych) przedstawiono poniżej

Lata	Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych w ha							Średnia pow. gosp. rolnego
	Ogółem	1-2	2-5	5-10	10-20	20-50	>50	
Ilość gospodarstw								
1988	239	32	41	45	86	35	-	
1994	237	45	37	46	74	32	3	
1996	234	42	44	46	69	29	4	
zmiany 1996-1988	-5	10	3	1	-17	-6	4	
Powierzchnia w ha								
1988	2680	48	139	326	1257	910	-	11,2
1994	2621	65	120	329	1095	828	184	11,1
1996	2663	60	141	336	1026	848	252	11,4
zmiany 1996-1988	-17	12	2	10	231	-62	252	0,2

Ogólna ilość gospodarstw oraz użytkowana przez nie powierzchnia podlega niewielkim wahaniom. Przybyło gospodarstw małych w grupie 1-2 ha – 31,3 %, o 19,2 % zmniejszyła się ilość gospodarstw w grupie 10-20 ha, powstała nowa grupa gospodarstw w grupie 50-100 ha. Gospodarstw powyżej 100 ha w 1996 roku w gminie nie było.

Zmiany obszarowe są korzystne. Zmniejszyła się ilość gospodarstw powyżej 10 ha, ale zwiększa się ich średnia powierzchnia. Pomimo istniejącego w gminie zasobu gruntów państwowych, odnotowane zmiany odbywają się zasadniczo w obrębie powierzchni dotychczas użytkowanej przez indywidualne gospodarstwa rolne, która jest około 300 ha większa niż powierzchnia będąca we władaniu gospodarstw indywidualnych w granicach administracyjnych gminy.

W latach 1990-1996 zmniejszyła się produktywność przestrzeni rolniczej. W 1990 r. obsiewano około 100 % gruntów ornych. W 1996 roku w gminie odłogowano 19,5 % gruntów ornych użytkowanych przez mieszkańców gminy i jednostki mające siedzibę na terenie gminy.

W gospodarstwach indywidualnych w latach 1990 i 1996 stan pogłowia zwierząt był następujący:

Wyszczególnienie	1990	1996	1990 = 100
bydło	1417	1165	82,2
trzoda chlewna	2175	2157	99,1

Pogłowie zwierząt utrzymywane w ośrodkach produkcji rolnej Osieki i Dąbrówka Bytowska zostały spisane w Bytowie, ponieważ tam znajdowała się siedziba gospodarstwa.

Plony uzyskiwane w latach 1990 i 1998 przez rolników indywidualnych gminy wynosiły:

	1990	1996	1990 = 100
zboża	27,3	20,4	74,7
ziemniaki	180	180	100,0

Po 1990 roku otworzył się dostęp producentów do wszystkich rynków. Brak powiązań producenta rolnego z przetwórstwem utrudnia planowanie produkcji, szczególnie dużym gospodarstwom powyżej 10 ha, których w gminie jest 43,6 %.

Umożliwia jednak wolny wybór kontrahenta oraz poszukiwanie najkorzystniejszych warunków zbytu, ale nie zapewnia zagospodarowania produkcji. Możliwości przerobowe zakładów przetwórczych znajdujących się na terenie gminy oraz w gminach ościennych pozwalają zagospodarować produkcję gminy. W tym celu niezbędne są jednak powiązania producentów i przetwórców. Ci ostatni mają również problemy ze zbytem.

W latach 1994-1996 zwiększyła się ilość ludności rolniczej w gospodarstwach rolnych o 1,0 %. Jest to zbyt krótki okres, żeby ocenić tendencje zmian.

Realizacja ustaleń obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego

Nieobowiązujący obecnie miejscowy ogólny plan zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom, w zakresie rolnictwa ustalał zachowanie istniejącego zainwestowania oraz utrzymanie funkcji rolniczej w istniejących ośrodkach po pgr-owskich w Dąbrówce Bytowskiej i Osiekach. Adaptuje się również tereny istniejącego przemysłu rolno-spożywczego wskazując możliwości rozbudowy. Nie wyznacza nowych terenów pod inwestycje produkcji rolnej, przemysłu rolno-spożywczego lub usług dla rolnictwa, ustala prowadzenie tradycyjnej gospodarki rolnej w technologiach przyjaznych dla środowiska, ze względu na zasoby przyrodnicze gminy (położenie części północnej w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”). W planie sugeruje się rozszerzenie powierzchni sadów przydomowych, zwiększenie nasadzeń krzewów, a także rozszerzenie asortymentów w przetwórstwie, o przetwórstwo mleka i konfekcjonowanie ziemniaków.

Koncepcje te nie zostały zrealizowane przez rolników. W gminie obecnie prowadzi się tradycyjną gospodarkę rolną, zgodnie z ustaleniami planu.

3.3 Wnioski zgłoszone do Studium gminy

W wyniku zawiadomienia o przystąpieniu do sporządzania studium otrzymano następujące wnioski i informacje do uwzględnienia w opracowywanym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom:

Lp	Nazwa instytucji	Treść wniosku
1.	Pomorski Urząd Wojewódzki, Wydział Zarządzania Kryzysowego	Określono zasady i zagadnienia mające wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców gminy do uwzględnienia w studium gminy.
2.	Pomorski Urząd Wojewódzki, Wydział Ochrony Środowiska	Określono przyrodniczego obszary i obiekty chronione do uwzględnienia w studium gminy.
3.	Pomorski Urząd Wojewódzki, Wydział Ochrony Środowiska	Określono wnioski w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego do uwzględnienia w studium gminy.
4.	Pomorski Urząd Wojewódzki, Wydział Rolnictwa i Infrastruktury Wsi	Określono wnioski w zakresie ochrony gruntów rolnych do uwzględnienia w studium gminy.

5.	<i>Park Krajobrazowy „Dolina Słupi”</i>	<i>Określono uwarunkowania wynikające z położenia gminy w obszarze Parku Krajobrazowego i jego otuliny</i>
6.	<i>Wojewódzki Oddział Służby Ochrony Zabytków Delegatura w Słupsku</i>	<i>Należy wykonać diagnozę w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego.</i>
7.	<i>Urząd Regulacji Energetyki Północny Oddział Terenowy z siedzibą w Gdańsku</i>	<i>Bez uwag do studium gminy. Do zadań własnych gminy należy sporządzenie planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na terenie gminy.</i>
8.	<i>Komenda Główna Straży Granicznej - Warszawa</i>	<i>KGSG nie wnosi uwag do Studium.</i>
9.	<i>Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. w Warszawie Oddział Pomorski Okręgowy Zakład Gazownictwa w Gdańsku</i>	<i>Przedstawiono zasady gazyfikacji terenu gminy.</i>
10.	<i>Biuro Studiów i Projektów Gazownictwa „Gazoprojekt” Wrocław</i>	<i>Przedstawiono przebieg przez teren gminy planowanego gazociągu w/c Bytów – Słupsk. Gazyfikacja gminy powinna być poprzedzona opracowaniem koncepcji programowej gazyfikacji gminy.</i>
11.	<i>Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Gdańsku</i>	<i>ODGW nie wnosi uwag do Studium.</i>
12.	<i>Pomorski Inspektor Sanitarny w Gdańsku – Delegatura w Słupsku</i>	<i>Bez uwag do studium.</i>
13.	<i>Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Regionalny Oddział w Słupsku</i>	<i>Przez teren gminy nie przebiegają szlaki turystyczne.</i>
14.	<i>Urząd Ochrony Państwa Delegatura w Gdańsku</i>	<i>Bez uwag do studium.</i>
15.	<i>Wojewódzki Sztab Wojskowy w Gdańsku</i>	<i>Bez uwag do studium.</i>
16.	<i>Przedsiębiorstwo Państwowe Polskie Koleje Państwowe Dyrekcja Okręgu Infrastruktury Kolejowej w Szczecinie</i>	<i>Bez uwag do studium.</i>
17.	<i>Polkomtel S.A. Gdańsk</i>	<i>Bez uwag do studium.</i>
18.	<i>Nadleśnictwo Bytów</i>	<i>Wniosek dot. dz. nr 257/2L w m. Jutrzenka – na cele zabudowy przemysłowej /zakład produkcji drzewnej/</i>
19.	<i>Nadleśnictwo Bytów</i>	<i>Wniosek dot. terenów w miejscowościach Jutrzenka i Borzytuchom – na cele zalesienia</i>
20.	<i>AWRSP Bytów</i>	<i>Wniosek dot. dz. 153/2P w m. Osieki – na cele zabudowy turystycznej Wniosek dot. dz. terenów w miejscowościach Chotkowo, Krosnowo, Nioedarzyno, Osieki, Struszewo, Jutrzenka – na cele zalesienia</i>
21.	<i>Pan Piechota zam. Struszewo</i>	<i>Wniosek dot. dz. nr 3/2 w m. Struszewo – do zalesienia</i>
22.	<i>PKP Zakład Nieruchomości Słupsk</i>	<i>Wniosek dot. dz. 220/6 w m. Jutrzenka i dz. nr 536 w m. Borzytuchom – na cele budowlane</i>
23.	<i>Pan Jeśmiętowicz zam. Bytów</i>	<i>Wniosek dot. dz. w m. Chodkowo – na cele budowlane</i>
24.	<i>Pan Stenka zam. Borzytuchom</i>	<i>Wniosek dot. dz. nr 278 w m. Borzytuchom – na cele budowlane</i>
25.	<i>Pan Zarzycki zam. Rzepnica</i>	<i>Wniosek dot. dz. nr 47 w m. Osieki – na cele budowlane i zalesienia</i>
26.	<i>Mieszkańcy osiedla przy Pl. Konstytucji 3 Maja w Borzytuchomiu</i>	<i>Wniosek dot. dz. nr 219/18 w m. Borzytuchom – na cele rekreacyjne /plac zabaw/.</i>

27.	Pan Tusk zam. Niedarzyno	Wniosek dot. dz. nr 87 w m. Niedarzyno – na cele rekreacyjno-turystyczne.
28.	Pan Wiśniewski zam. Bytów	Wniosek dot. dz. nr 263 w m. Borzytuchom – na cele budowlane.
29.	Pan Steranka zam. Borzytuchom	Wniosek dot. dz. nr 64/1 w m. Jutrzenka – na cele budowlane.
30.	Pan Megier zam. Jutrzenka	Wniosek dot. dz. nr 456, 199 w m. Jutrzenka – na cele budowlane i zalesienia
31.	Pan Szariak zam. Osieki	Wniosek dot. dz. nr 4/1, 72/2, 60/5, 62 w m. Osieki – na cele budowlane i zalesienia.
32.	Pan Szariak zam. Osieki	Wniosek dot. dz. nr 64/2 w m. Jutrzenka – na cele budowlane.
33.	Pani Treder zam. Borzytuchom	Wniosek dot. dz. nr 205/2 w m. Borzytuchom – na cele budowlane
34.	Pani Malek zam. Borzytuchom	Wniosek dot. dz. nr 166 w m. Krosnowo – na cele zalesienia
35.	Pani Malek zam. Borzytuchom	Wniosek dot. dz. nr 164 w m. Borzytuchom – na cele zalesienia
36.	Pan Głąb zam. Dąbrówka	Wniosek dot. dz. nr 98/7 w m. – na cele budowlane
37.	Pan Urban zam. Jutrzenka	Wniosek dot. dz. nr 455/1, 115/4, 575, 576 w m. Jutrzenka – na cele zabudowy usługowej.
38.	Pan Gradzik zam. Dąbrówka	Wniosek dot. dz. nr 119/2 w m. Dąbrówka – na cele budowlane.
39.	Pan Szymanowski zam. Borzytuchom	Wniosek dot. dz. nr 285/15 w m. Borzytuchom – na cele działalności rzemieślniczej.
40.	Pan Banach zam. Bożanka	Wniosek dot. dz. nr 526/2 w m. Jutrzenka – na cele budowlane.
41.	Pan Ramczykowski zam. Niedarzyno	Wniosek dot. dz. nr 234/2, 234/4 w m. Niedarzyno – na cele rekreacyjno-turystyczne..
42.	Pan Rudnik zam. Jutrzenka	Wniosek dot. dz. nr 111, 164, 281, 234, 238, 339, 353, 358, 359, 394, 395, 396 w m. Jutrzenka – na cele zalesienia. Wniosek dot. dz. nr 164 w m. Jutrzenka – na cele budowlane.
43.	Pan Wiśniewski zam. Bytów	Wniosek dot. dz. nr 263 w m. Borzytuchom – na cele budowlane.
44.	Pan Pietrulewicz zam. Niedarzyno	Wniosek dot. dz. nr 32/3 w m. Niedarzyno – na cele zalesienia.
45.	Pan Świętek-Brzeziński zam. Borzytuchom	Wniosek dot. cz. dz. nr 172 w m. Borzytuchom – na cele budowlane.
46.	Pani Cyba zam. Ryczyn	Wniosek dot. dz. nr 25, 30, 32 w m. Jutrzenka – na cele zalesienia.
47.	Pan Jankowski zam. Krosnowo	Wniosek dot. dz. nr 16, cz. 29 w m. Krosnowo – na cele zalesienia. Wniosek dot. dz. nr cz. 52, 53 w m. Krosnowo – na cele budowlane.
48.	Pan Cymbańko zam. Osieki	Wniosek dot. dz. nr 175/3, 174/2 w m. Osieki – na cele budowlane.
49.	Pan Lass zam. Osieki	Wniosek dot. dz. nr 163/4 w m. Osieki – na cele budowlane.
50.	Pan Kaczmarzyk zam. Bytów	Wniosek dot. dz. nr 33/3 w m. Dąbrówka – na cele budowlane.
51.	Pani Knut zam. Dąbrówka	Wniosek dot. dz. nr 33/4 w m. Dąbrówka – na cele budowlane.
52.	Pan Miniach zam. Jutrzenka	Wniosek dot. dz. nr 526/3 w m. Jutrzenka – na cele budowlane.

53.	Pan Wilk zam. Krosnowo	Wniosek dot. dz. nr 50 w m. Krosnowo – na cele budowlane. Wniosek dot. dz. nr 143, 179 w m. Krosnowo – na cele zalesienia.
54.	Pani Górską zam. Krosnowo	Wniosek dot. dz. nr 74 w m. Krosnowo – na cele budowlane.
55.	Pan Płotka zam. Krosnowo	Wniosek dot. dz. nr 171, 182 w m. Krosnowo – na cele zalesienia.
56.	Pan Gruchała zam. Borzytuchom	Wniosek dot. dz. nr 283/4 w m. Borzytuchom – na cele zabudowy usługowej. Wniosek dot. dz. nr 92/2 w m. Chodkowo – na cele budowlane.
57.	Pan Gawdzik zam. Chodkowo	Wniosek dot. cz. dz. nr 77 w m. Chodkowo – na cele zalesienia Wniosek dot. dz. nr 212, 102/9, 102/10, 119, 123 w m. Chodkowo – na cele zalesienia Wniosek dot. cz. dz. nr 17 w m. Chodkowo – na cele wyrobiska żwiru
58.	Pan Bochenek zam. Krosnowo	Wniosek dot. dz. nr 65/2 w m. Krosnowo – na cele budowlane Wniosek dot. dz. nr 224, cz. dz. nr 6 w m. Krosnowo – na cele zalesienia.
59.	Pan Wilk zam. Krosnowo	Wniosek dot. dz. nr 177, 207 w m. Krosnowo – na cele zalesienia
60.	Pan Płotka zam. Krosnowo	Wniosek dot. dz. nr 144, 24 w m. Krosnowo – na cele zalesienia Wniosek dot. cz. dz. nr 82 w m. Krosnowo – na cele budowlane
61.	Pan Król zam. Krosnowo	Wniosek dot. dz. nr 102/1, 102/3, cz. 102/7 w m. Krosnowo – na cele budowlane Wniosek dot. dz. nr 101 w m. Krosnowo – na cele zalesienia
62.	Pani Dziennik zam. Struszewo	Wniosek dot. dz. nr 32, 73, 74 w m. Struszewo – na cele zalesienia
63.	Pan Lenio zam. Osieki	Wniosek dot. dz. nr 219 w m. Osieki – na cele budowlane
64.	Pan Skweres zam. Tągowie	Wniosek dot. dz. nr 121, 122, 99 w m. Borzytuchom – na cele budowlane
65.	Pani Dziaba zam. Chodkowo	Wniosek dot. dz. nr 21/3, 72 w m. Chodkowo – na cele budowlane
66.	Pan Zabrocki zam. Niedarzyno	Wniosek dot. dz. nr 71, 104, 155, 173, 180, 156, 181, 184, 223/1 w m. Niedarzyno – na cele zalesienia
67.	Pan Lorbiecki zam. Niedarzyno	Wniosek dot. dz. nr 193 w m. Niedarzyno – na cele zalesienia
68.	Pan Lorbiecki zam. Niedarzyno	Wniosek dot. dz. nr 64, 105, 78, 182 w m. Niedarzyno – na cele zalesienia
69.	Pan Skwierawski zam. Borzytuchom	Wniosek dot. dz. nr 180, 181, 259 w m. Borzytuchom – na cele zalesienia
70.	Pan Gapiewski zam. Bytów	Wniosek dot. dz. nr 102/4, 102/5 w m. Krosnowo – na cele budowlane
71.	Pan Pilch zam. Niedarzyno	Wniosek dot. dz. nr 176, 175/8 w m. Niedarzyno – na cele zalesienia
72.	Pan Pałasz zam. Borzytuchom	Wniosek dot. dz. nr 422/1 w m. Borzytuchom – na cele zabudowy mieszkalno-turystycznej Wniosek dot. dz. nr 205/1, 203/2 w m. Borzytuchom – na cele budowlane i produkcyjne

73.	Pan Kuzio zam. Bytów	Wniosek dot. dz. nr 45/1 w m. Jutrzenka – na cele zalesienia Wniosek dot. cz. dz. nr 4 w m. Jutrzenka – na cele budowlane
74.	Pani Sahaj zam. Niedarzyno	Wniosek dot. dz. nr 194 w m. Niedarzyno – na cele zalesienia
75.	Pani Kulas zam. Osieki	Wniosek dot. dz. nr 182/6 w m. Osieki– na cele budowlane
76.	Pan Gut zam. Struszewo	Wniosek dot. dz. nr 27 w m. Struszewo – na cele zalesienia Wniosek dot. dz. nr 134/1 w m. Struszewo– na cele budowlane
77.	Pan Hinc zam. Borzytuchom	Wniosek dot. dz. nr 367 w m. Borzytuchom– na cele zalesienia
78.	Pan Furtan zam. Jutrzenka	Wniosek dot. cz. dz. nr 123, 499 w m. Jutrzenka– na cele budowlane Wniosek dot. dz. nr 266 w m. Jutrzenka– na cele zalesienia
79.	Pan Talewski zam. Niedarzyno	Wniosek dot. cz. dz. nr 35 w m. Niedarzyno– na cele budowlane Wniosek dot. cz. dz. nr 35, 34 w m. Niedarzyno– na cele zalesienia
80.	Pan Błaszczak zam. Chotkowo	Wniosek dot. cz. dz. nr 84/3 w m. Chodkowo– na cele budowlane
81.	Pan Molenda zam. Chotkowo	Wniosek dot. cz. dz. nr 39, 100/1 w m. Niedarzyno– na cele budowlane
82.	Pan Moleda zam. Chodkowo	Wniosek dot. cz. dz. nr 84/2 w m. Chodkowo– na cele budowlane
83.	Pani Gierszewska zam. Borzytuchom	Wniosek dot. cz. dz. nr 62/2 w m. Borzytuchom– na cele budowlane
84.	Pan Bronk zam. Niedarzyno	Wniosek dot. cz. dz. nr 101 w m. Niedarzyno– na cele budowlane
85.	Pan Kłódka zam. Krosnowo	Wniosek dot. dz. nr 190 w m. Krosnowo– na cele zalesienia
86.	Pan Makl zam. Borzytuchom	Wniosek dot. cz. dz. nr 101 i cz. dz. 101 w m. Borzytuchom– na cele budowlane
87.	Pan Kwidzyński zam. Bytów	Wniosek dot. cz. dz. nr 140 w m. Krosnowo – na cele budowlane /agroturystyka/ oraz cz. dz. 140 do zalesienia
88.	Pan Drob zam. Borzytuchom	Wniosek dot. dz. nr 220 w m. Borzytuchom– na cele budowlane Wniosek dot. dz. nr 61/2 w m. Borzytuchom– na cele budowlane Wniosek dot. dz. nr 62/3 w m. Borzytuchom– na cele budowlane Wniosek dot. cz. dz. nr 56 w m. Borzytuchom– na cele budowlane Wniosek dot. cz. dz. nr 54/1 w m. Borzytuchom– na cele budowlane
89.	Pan Lipski zam. Borzytuchom	Wniosek dot. dz. nr 253 w m. Borzytuchom– na zalesienie Wniosek dot. cz. dz. nr 229 w m. Borzytuchom– na cele budowlane
90.	Pan Godowin zam. Chotkowo	Wniosek dot. dz. nr 173/1,87,201 w m. Chotkowo– na cele budowlane Wniosek dot. dz. nr 211, cz. 202 w m. Chotkowo– na zalesienie
91.	Pan Rudnik zam. Jutrzenka	Wniosek dot. dz. nr 524/1, 518, cz.dz. nr 164, 111 w m. Jutrzenka– na cele budowlane Wniosek dot. dz. 234, 359, 238, 353, 396, 395, 113, 324, 358, 376, 394, 140, 281, 339, 375, 480, 555, 570, 212, 218 w m. Jutrzenka – do zalesienia

92.	<i>Pan Maj zam. Bytów</i>	<i>Wniosek dot. dz. nr 153, 152 w m. Chotkowo– na cele budowlane /MN/UT/ Wniosek dot. dz. nr 183/1 i cz. 184 w m. Chotkowo– na zab. letniskową Wniosek dot. cz. dz. 22 w m. Chotkowo– na cele budowlane</i>
93.	<i>Pan Horalm zam. Bytów</i>	<i>Wniosek dot. dz. 138 w m. Chotkowo– na zalesienia Wniosek dot. dz. 447 i 128 na cele budowlane</i>
94.	<i>Pan Jażdżewski zam. Niedarzyno</i>	<i>Wniosek dot. dz. 40, 186, 187, 186, 188, 148/3 w m. Niedarzyno– na zalesienia Wniosek dot. dz. 164 na cele budowlane</i>
95.	<i>Państwo Rytwińscy</i>	<i>Wniosek dot. dz. 209 w m. Krosnowo– na cele budowlane i zalesienie, Wniosek dot. dz. 7/3 w m. Struszewo na cele budowlane Wniosek dot. dz. 180/2 w m. Osieki na cele budowlane</i>
96.	<i>Pan Gaca zam. Turowo</i>	<i>Wniosek dot. dz. 17/8 w m. Borzytuchom– na cele budowlane /gospodarstwo agroturystyczne/</i>
97.	<i>Urząd Gminy Borzytuchom</i>	<i>Wniosek dot. dz. 215 w m. Osieki – na cele komunikacji</i>
98.	<i>Urząd Gminy Borzytuchom</i>	<i>Wniosek dot. dz. 505 w m. Jutrzenka – na cele komunikacji Wniosek dot. dz. 373 na cele oczyszczalni ścieków Wniosek dot. dz. 465 na cele sportowo-rekreacyjne.</i>
99.	<i>Urząd Gminy Borzytuchom</i>	<i>Wniosek dot. dz. 206, 207, 208 w m. Jutrzenka – na cele wysypisko odpadów oraz cały rejon /wg mapy/ na cele zalesienia.</i>
100.	<i>Pan Gradzik zam. Dąbrówka</i>	<i>Wniosek dot. dz. 165/1 i cz. dz. 108/1 w m. Dąbrówka– na zalesienia</i>
101.	<i>Pan Władysław Szyp zam. Osieki</i>	<i>Wniosek dot. cz. dz. 166 pod zabudowę agroturystyczną i cz. dz. 118 w m. Osieki– na zalesienie</i>

3.4 Wnioski zgłoszone do zmian w Studium

Dotyczy zmiany studium gminy z 2009 roku:

Produkcja energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych jest działaniem zgodnym z polityką przestrzenną województwa pomorskiego, z polityką energetyczną i ekologiczną państwa, jak również z przyjętymi w tej dziedzinie przez Polskę umowami międzynarodowymi.

Na terenie gminy Borzytuchom, ze względu na korzystne warunki wiatrowe, istnieje możliwość wykorzystania alternatywnego źródła energii, jakim są elektrownie wiatrowe, przetwarzające energię mechaniczną wiatru na energię elektryczną.

Potencjalni Inwestorzy zgłosili zainteresowanie realizacją na terenie gminy siłowni wiatrowych, wnioskując, na etapie poprzedzającym przystąpienie do opracowań planistycznych, o uwzględnienie potrzeb dla lokalizacji wież elektrowni wiatrowych na obszarze obejmującym ogółem 1859 ha, w tym:

- 158 ha w części obrębów geodezyjnych Struszewo i Chotkowo,
- 164 ha w zachodniej części obrębu geodezyjnego Chotkowo,
- 75 ha w południowej części obrębu geodezyjnego Chotkowo,
- 234 ha w części obrębu geodezyjnego Borzytuchom,
- 977 ha w części obrębu geodezyjnego Dąbrówka,
- 251 ha w części obrębu geodezyjnego Niedarzyno.

Rada Gminy Borzytuchom podjęła w dniu 25 października 2006 r. uchwałę Nr XXXIII/223/2006 w sprawie przystąpienia do wprowadzenia zmian w studium uwarunkowań i

kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom, w tym z uwzględnieniem potrzeb dla siłowni wiatrowych:

- energetyka wiatrowa stanowi dla gminy korzyści ekologiczne, wynikające z wykorzystania powszechnego, odnawialnego surowca do produkcji przyjaznej człowiekowi i środowisku energii elektrycznej, w sposób nie powodujący powstawania szkodliwych i uciążliwych produktów ubocznych,
- energetyka wiatrowa stanowi dla gminy korzyści ekonomiczne (podatki, aktywizacja lokalnych przedsiębiorstw, nowe miejsca pracy) i społeczne (czyste środowisko naturalne, korzyści marketingowe dla rozwoju turystyki),
- obecność elektrowni wiatrowych na terenach wiejskich, których budowa zajmuje kilkadziesiąt metrów kwadratowych, a obsługa ogranicza się do maksymalnie dwóch przeglądów technicznych w ciągu roku, w pełni umożliwia równoległe rolne wykorzystanie terenu pod uprawy lub pastwiska.

Wójt Gminy Borzytuchom pismem nr GP 7323/5/2007 z dnia 28 września 2007 r. zawiadomił zgodnie z wymogami ustawowymi instytucje i organy właściwe do uzgadniania i opiniowania projektu studium o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom. Ponadto ogłosił o powyższym w miejscowej prasie i w drodze obwieszczenia na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy.

W wyniku zawiadomienia zgłoszone zostały następujące wnioski, opinie oraz informacje od właściwych instytucji i organów:

- 1) Dowództwa Marynarki Wojennej RP w Gdyni - pismo nr N-5/1099/07 z dnia 24.05.07 - brak uwag i zastrzeżeń,
 - 2) Zastępcy Dyrektora Biura Techniki i Zaopatrzenia Komendy Głównej Straży Granicznej w Warszawie - pismo nr BTiZ-2133-VIII/07 z dnia 23.05.07 - brak uwag,
 - 3) Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Gdańsku Delegatury w Słupsku - pismo nr ZP-I 4171/1/863/2007 z dnia 06.04.07 - przedstawienie warunków w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego (w tym ochrony archeologicznej),
 - 4) Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody - pismo nr ŚR/Ś.VII.ZB/7041-1-2/07/MP z dnia 28.05.07 - przekazanie pisma (zgodnie z ustaleniami) do Wydziału Środowiska i Rolnictwa Oddziału Zamiejscowego w Słupsku,
 - 5) Dowództwa Sił Powietrznych w Warszawie - pismo nr 2966/07 z dnia 04.06.07 - przedstawienie warunków w zakresie ruchu lotniczego,
 - 6) Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego - pismo nr ULC-LTL-2DP-54/301/07 z dnia 28.05.07 - przedstawienie warunków w zakresie ruchu lotniczego,
 - 7) Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku Wydziału Środowiska i Rolnictwa Oddziału Zamiejscowego w Słupsku - przedstawienie warunków w zakresie ochrony środowiska,
 - 8) Starosty Bytowskiego - pismo nr AB-0716.II/2/07 z dnia 05.06.07 - lokalizacja siłowni wiatrowych nie może negatywnie wpływać na życie i zdrowie ludzi,
 - 9) Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego w Gdańsku Departamentu Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego - pismo nr DRRP.III.JP.7323-433/07 z dnia 20.06.07 - przedstawienie informacji i wniosków z planu zagospodarowania przestrzennego województwa i opracowań regionalnych,
- które zostały uwzględnione w sporządzanym opracowaniu.

W wyniku ogłoszenia zostały potwierdzone zgłoszone uprzednio wnioski potencjalnych inwestorów (spółek i firm), dotyczące uwzględnienia potrzeb dla siłowni wiatrowych:

- 1) firmy „Kaszubskie Farmy Wiatrowe” Sp. z o.o. Jelenia Góra:

- w części obrębu geodezyjnego Borzytuchom - ujęcie terenów pod lokalizację wież elektrowni wiatrowych o powierzchni 234 ha (wniosku nie uwzględniono),
 - w części obrębu geodezyjnego Dąbrówka - ujęcie terenów pod lokalizację wież elektrowni wiatrowych o powierzchni 977 ha (wniosku nie uwzględniono),
 - w części obrębu geodezyjnego Niedarzyno - ujęcie terenów pod lokalizację wież elektrowni wiatrowych o powierzchni 251 ha (wniosku nie uwzględniono),
- 2) firmy NW-Polska Spółka z o.o. Bytów - pismo z dnia 19.06.07:
- w części obrębu geodezyjnego Struszewo i Chotkowo - ujęcie terenów pod lokalizację wież elektrowni wiatrowych o powierzchni 158 ha (z czego uwzględniono w sporządzanym opracowaniu 92 ha),
 - w południowej części obrębu geodezyjnego Chotkowo - ujęcie terenów pod lokalizację wież elektrowni wiatrowych o powierzchni 164 ha (z czego uwzględniono w sporządzanym opracowaniu 34 ha),
 - w zachodniej części obrębu geodezyjnego Chotkowo - ujęcie terenów pod lokalizację wież elektrowni wiatrowych o powierzchni 75 ha (z czego uwzględniono w sporządzanym opracowaniu 44 ha),
- które zostały przekazane projektantowi do wykorzystania w realizowanym opracowaniu planistycznym.

W wyniku ogłoszenia o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia zmian w studium zgłoszone zostały następujące wnioski osób fizycznych:

- 1) Janusza Gawdzik i Beaty Zabrockiej-Gawdzik - dz. nr 17 obr. geod. Struszewo - ujęcie działki pod lokalizację siłowni wiatrowych o powierzchni 0,64 ha (wniosku nie uwzględniono),
- 2) Janusza Gawdzik i Beaty Zabrockiej-Gawdzik - dz. nr 18 obr. geod. Struszewo - ujęcie działki pod lokalizację siłowni wiatrowych o powierzchni 0,12 ha (wniosku nie uwzględniono),
- 3) Artura Wiśniewskiego - dz. nr 263 obr. geod. Borzytuchom - wprowadzenie funkcji mieszkaniowej,
- 4) Edmunda Wrońskiego - dz. nr 13/7, 13/8, 13/9, 13/10 obr. geod. Borzytuchom - wprowadzenie funkcji mieszkaniowej,
- 5) Elżbiety i Kazimierza Skweres - dz. nr 121 obr. geod. - wprowadzenie funkcji mieszkaniowej,
- 6) Małgorzaty Skwers i Mariusza małż. Kuchta - dz. nr 511 obr. geod. Borzytuchom - wprowadzenie funkcji mieszkaniowej,
- 7) Anny Paszkowskiej - dz. nr 65/2 obr. geod. Struszewo - ujęcie działki pod lokalizację siłowni wiatrowych o powierzchni 0,92 ha (z czego uwzględniono 0,82 ha),
- 8) Bronisława i Marii Janusz - dz. nr 42 obr. geod. Struszewo - ujęcie działki pod lokalizację siłowni wiatrowych o powierzchni 3,06 ha (z czego uwzględniono 2,73 ha),
- 9) Mirosława Gut - dz. nr 27 obr. geod. Struszewo - ujęcie działki pod lokalizację siłowni wiatrowych o powierzchni 2,19 ha (z czego uwzględniono 2,19 ha),
- 10) Grzegorz i Wiesławy Kędziora - dz. nr 204, 207 obr. geod. Chotkowo - ujęcie działki pod lokalizację siłowni wiatrowych o powierzchni 7,74 ha (z czego uwzględniono 5,73 ha),
- 11) Stanisława i Małgorzaty Weneckich - dz. nr 40, 52 obr. geod. Struszewo - ujęcie działki pod lokalizację siłowni wiatrowych o powierzchni 5,20 ha (z czego uwzględniono 2,79 ha),
- 12) Piotra Banaś - dz. nr 45/5 obr. geod. Chotkowo - ujęcie działki pod lokalizację siłowni wiatrowych o powierzchni 2,21 ha (wniosku nie uwzględniono).

Wójt Gminy Borzytuchom, działając na podstawie art. 11 pkt 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80 poz. 717 z późn. zmianami), rozpatrzył wszystkie wnioski, które wpłynęły po ogłoszeniu w miejscowej prasie i

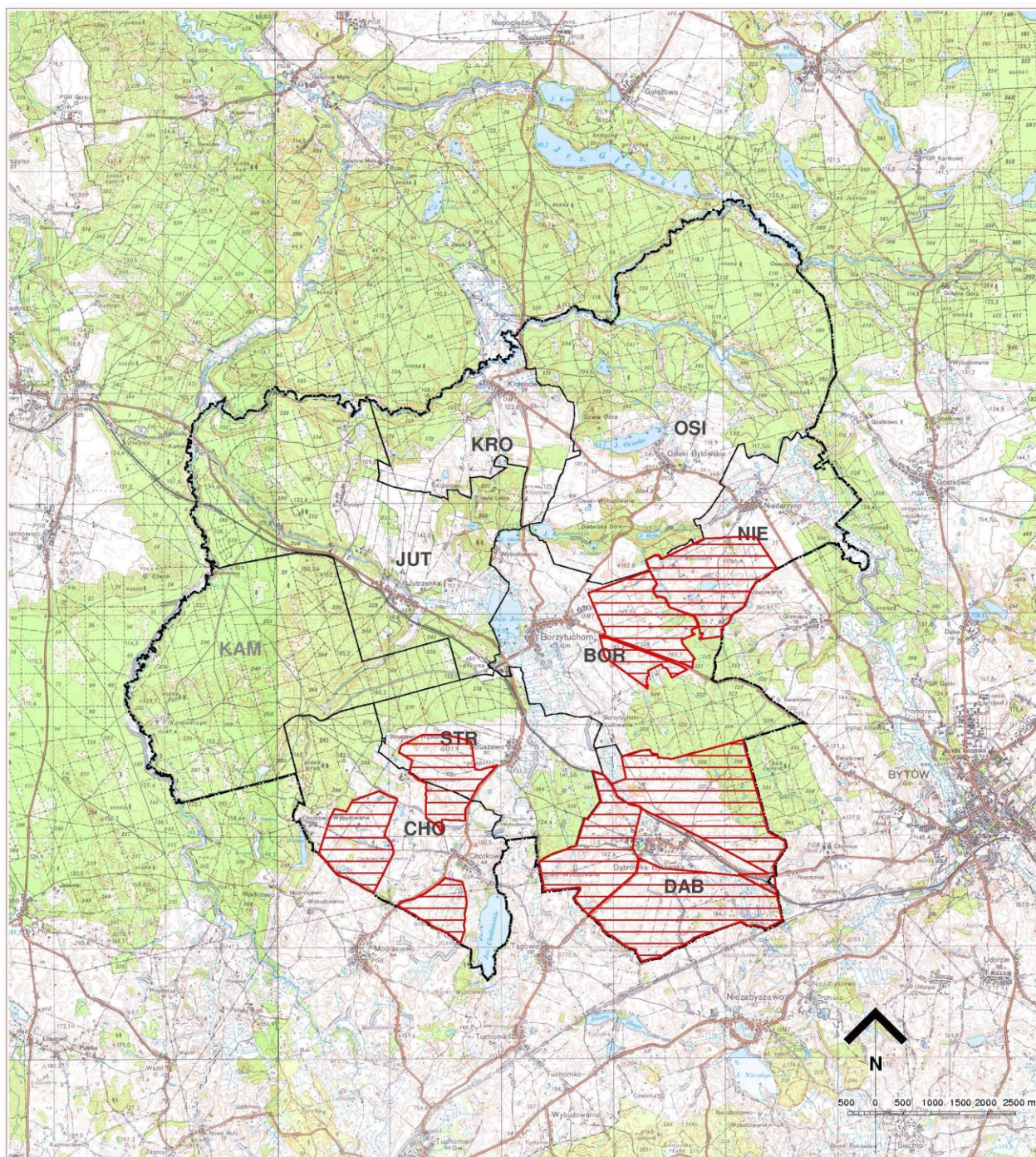
w drodze obwieszczenia o podjęciu uchwały przez Radę Gminy o przystąpieniu do sporządzenia zmian w studium i poinformował zainteresowanych, że:

- zostało one przyjęte jako wnioski do zmiany Studium i przekazane projektantowi do wykorzystania w realizowanym opracowaniu planistycznym.

W trakcie sporządzania opracowania uwzględniono również wnioski wynikające z materiałów przekazanych przez Urząd Gminy oraz innych dostępnych informacji, związanych z przedmiotem opracowania (wyszczególnione w załączonym wykazie wykorzystanych materiałów planistycznych).

Do sporządzanego projektu zmian w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom” z 2001 r., zgłoszono ogółem do przeznaczenia dla siłowni wiatrowych tereny obejmujące ok. 1859 ha.

Zakres obszarowy wnioskowanych terenów (oznaczonych czerwonym szrafem) pod lokalizację wież elektrowni wiatrowych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom przedstawiono na Rysunku nr 1.

Rysunek nr 1.

Zakres obszarowy wnioskowanych terenów pod lokalizację wież elektrowni wiatrowych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminie Borzytuchom.

Zgłoszone wnioski do zmian w Studium przedstawiono w części graficznej ujednoczonej diagnozy - materiałach planistycznych sporządzonych na potrzeby projektowanych zmian w studium.

Dotyczy zmiany studium gminy z 2014 roku:

Wójt Gminy Borzytuchom zawiadomił o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom w prasie lokalnej (ogłoszenie „Kurier Bytowski” 2013-05-16, pisemnie wybrane jednostki i instytucje (pismo nr GP.6720.1.2013 z 2013-05-14) oraz poprzez obwieszczenia na tablicach ogłoszeń.

W wyniku w/w pisemnego zawiadomienia otrzymano informacje i wnioski od 5 instytucji (wg poniższego zestawienia):

Wykaz zgłoszonych uwag i wniosków

LP	NAZWA INSTYTUCJI	TREŚĆ WNIOSKU
1.	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego Gdańsk Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego	Pismo nr DRRP-GW.7637.112.2013 z 2013-05-17. Zarząd Województwa przekazał informacje i wnioski dla gminy Borzytuchom. W trakcie sporządzenia zmiany studium gminy należy: - wykorzystać wykaz zadań samorządu województwa znajdującego się w tekście Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, - wykorzystać pozostałe zapisy Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego – w zakresie dostosowanym do problematyki opracowania, - uwzględnić inne dokumenty uchwalone przez Sejmik Województwa Pomorskiego lub Zarząd Województwa Pomorskiego, które wyznaczają kierunki rozwoju oraz określają ramy prowadzenia działań prorozwojowych (zawarte w nich zapisy należy traktować jako wnioski, nie mające charakteru ustaleń), - wykorzystać wyniki prowadzonych w strukturach samorządu województwa analiz i studiów i koncepcji z których można uzyskać istotne dla planu informacje.
2.	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Gdańsku Delegatura w Słupsku	Pismo nr ZP-I-4171/1/1239/2013 z 2013-05-23. Zgłoszone wnioski: W granicach terenu objętego opracowaniem znajduje się stanowisko archeologiczne oznaczone nr AZP 14-32/39 objęte częściową ochroną archeologiczno-konserwatorską. Należy uwzględnić wymagania ochrony z tego wynikające.
3.	Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku Wydział Zarządzania Kryzysowego	Pismo nr BZK-II.742.7.2013.KA z 2013-05-28. Zgłoszone wnioski: Należy uwzględnić w opracowaniu potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa (w szczególności dotyczące bezpieczeństwa dla ludzi i mienia).

4.	ENERGA-OPERATOR S.A. Oddział w Koszalinie	<p>Pismo nr 8/5MMR/JK/94/L.dz.2510/2013 z 2013-06-03.</p> <p>Zgłoszone wnioski: W opracowywaniu należy zawrzeć zapisy umożliwiające rozbudowę sieci 15kV i 0,4kV w celu zasilenia w energię elektryczną planowanej do zagospodarowania działki; w szczególności w opracowaniu należy ująć zapisy umożliwiające przeprowadzenie inwestycji takich jak: - budowa linii elektroenergetycznych o napięciu 15kV i 0,4kV, - budowa stacji transformatorowych 15/0(4kV).</p> <p>Lokalizację i rozmiar terenu pod ewentualną projektowaną stacją transformatorową a także trasy ewentualnych linii 15kV i 0,4kV należy uzgodnić w Wydziale Rozwoju ENERGA-OPERATOR SA Oddział w Koszalinie; wskazanie lokalizacyjne dla w/w urządzeń elektroenergetycznych powinno uwzględniać zapotrzebowanie na moc i energię elektryczną, wynikające z bilansu mocy dla wskazanego terenu wraz z uwzględnieniem przyrostu mocy w przyszłości.</p> <p>Wszelkie informacje dotyczące linii i urządzeń elektroenergetycznych znajdujących się na terenie gminy Borzytuchom można uzyskać w Wydziale Dokumentacji Energetycznej ENERGA-OPERATOR SA Oddział w Koszalinie.</p>
5.	Wojewódzki Sztab Wojskowy w Gdańsku	<p>Pismo nr 1310/13 z 2013-05-16.</p> <p>Zgłoszone wnioski: Należy umieścić zapis, że wszelkie projektowane na terenie objętym opracowaniem, obiekty o wysokości równej i wyższej od 50 m nad poziom terenu podlegają, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, zgłoszeniu do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych (ul. Żwirki i Wigury 1C, 00-912 Warszawa).</p>

Zgłoszone uwagi zostały uwzględnione w sporządzanym opracowaniu.

Dotyczy zmiany studium gminy z 2017 roku:

Wójt Gminy Borzytuchom zawiadomił o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom w prasie lokalnej (ogłoszenie „Kurier Bytowski”), pisemnie wybrane jednostki i instytucje oraz poprzez obwieszczenia na tablicach ogłoszeń.

W wyniku w/w pisemnego zawiadomienia otrzymano informacje i wnioski od 5 instytucji (wg poniższego zestawienia):

Wykaz zgłoszonych uwag i wniosków:

1) Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego (pismo nr DRRP-G.7637.195.2016 z 2016-08-22).

Zarząd Województwa przekazał informacje i wnioski dla gminy Borzytuchom (do wykorzystania w trakcie sporządzenia zmiany studium gminy).

1. Zgodnie z art. 9 ust 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 199 ze zm.) w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić:

- 1) ustalenia Strategii rozwoju województwa pomorskiego (Uchwała nr 458/XXII/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2012 r.),
- 2) ustalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego - uchwała Nr G39/XLVI/02 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 września 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2002 r. Nr 81, poz. 1773, z 2003 r. Nr 19, poz. 193) zmieniona uchwałą Nr 1004/XXXIX/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2009 roku w sprawie zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2009 r. Nr 172, poz. 3361) wraz z załącznikiem:

- a) oznaczone szarym tłem ustalenia Planu są wiążące przy sporządzaniu studium i stanowią podstawę do jego uzgodnienia przez Zarząd Województwa Pomorskiego w zakresie zgodności z planem zagospodarowania przestrzennego województwa,
- b) w kierunkach studium gminy należy określić zapisy dotyczące sposobu realizacji ustaleń Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, przez uszczegółowienie elementów zagospodarowania określonych w planie stosownie do skali sporządzanego studium oraz uwzględnić w polityce przestrzennej gminy wpływ tych ustaleń na strukturę przestrzenną gminy. Pozostałe treści Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego odnoszące się do obszaru gminy, stanowią uwarunkowania dla polityki przestrzennej gminy, określanej w studium.
2. Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 199 ze zm.) w studium należy uwzględnić zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych. Wykaz zadań samorządu województwa znajduje się w tekście Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego w części Narzędzia Realizacji Planu, w rozdziale 15.3. Programy Samorządu Województwa Pomorskiego, a ich rozmieszczenie na rys. 63. W dniu 25.11.2013 r. Sejmik Województwa Pomorskiego uchylił:
- Program Małej Retencji Województwa Pomorskiego do roku 2015 (uchwała nr 752/XXXV/13 uchylająca uchwałę w sprawie przyjęcia Programu Małej Retencji Województwa Pomorskiego do roku 2015),
 - Program Udrażniania Rzek Województwa Pomorskiego (uchwała nr 751/XXXV/13 uchylająca uchwałę w sprawie przyjęcia Programu Udrażniania Rzek Województwa Pomorskiego).
3. Wnosi się ponadto o uwzględnienie w studium innych dokumentów uchwalonych przez Sejmik Województwa Pomorskiego lub Zarząd Województwa Pomorskiego, które wyznaczają kierunki rozwoju lub określają ramy prowadzenia działań prorozwojowych (zawarte w nich zapisy należy traktować jako wnioski do studiów, nie mające charakteru ustaleń):
- Programy ochrony powietrza przyjęte przez Sejmik Województwa Pomorskiego,
 - Program ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu (Uchwała nr 753/XXXV/13 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 listopada 2013 r.),
 - Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018 (Uchwała Nr 415/XX/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 czerwca 2012 r.,
 - Uchwała Nr 416/XX/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie wykonania „Planu Gospodarki Odpadami dla województwa Pomorskiego 2018” ze zmianami,
 - Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 (Uchwała Nr 528/XXV/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2012 r.),
 - Program Opieki nad Zabytkami Województwa Pomorskiego na lata 2011-2014 (Uchwała Nr 91/V/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 lutego 2011 r.),
 - Regionalny Program Strategiczny w zakresie aktywności zawodowej i społecznej (uchwała Zarządu województwa Pomorskiego nr 910/272/13 z dnia 01 sierpnia 2013 r.),
 - Regionalny Program Strategiczny w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej (uchwała Zarządu województwa Pomorskiego nr 1080/286/13 z dnia 24 września 2013 r.),
 - Regionalny Program Strategiczny w zakresie ochrony zdrowia (uchwała Zarządu Województwa Pomorskiego nr 930/274/13 z dnia 08 sierpnia 2013 r.),
 - Regionalny Program Strategiczny w zakresie energetyki i środowiska (uchwała Zarządu Województwa Pomorskiego nr 931/274/13 z dnia 08 sierpnia 2013 r.,
 - Regionalny Program Strategiczny w zakresie transportu (uchwała Zarządu Województwa Pomorskiego nr 951/275/13 z dnia 13 sierpnia 2013 r.),
 - Regionalny Program Strategiczny w zakresie rozwoju gospodarczego (uchwała Zarządu Województwa Pomorskiego nr 967/277/13 z dnia 22 sierpnia 2013 r.),
 - Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Pomorskiego (uchwała Sejmiku Województwa Pomorskiego nr 788/XXXVII/14 z dnia 24 lutego 2014r.).
4. W trakcie opracowywania projektu studium należy zapewnić spójność pomiędzy w/w projektem a innymi dokumentami uchwalanymi przez radę gminy, w szczególności z:
- programem ochrony środowiska (sporządzanym zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska - Dz.U. 2001 Nr 62 poz. 627 ze zm.),

- projektem założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe (sporządzanym zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne - Dz.U. z 2012 r. poz. 1059 ze zm.),
- projektem planu rozwoju sieci drogowej (sporządzanym zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych - Dz.U. z 2015 r. poz. 446 ze zm.),
- wieloletnim planem rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych (sporządzanym zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków - Dz.U. z 2015 r. poz. 139).

5. Informuje się ponadto że w strukturach samorządu województwa są prowadzone analizy i studia oraz opracowywane koncepcje, z których można uzyskać istotne dla studium informacje:

- Studium możliwości rozwoju energetyki wiatrowej w województwie pomorskim w: Studia obszarów problemowych woj. pomorskiego”,
- Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego. Ocena realizacji inwestycji w latach 2008-2012”,
- Studium ekofizjograficzne województwa pomorskiego,
- Studia przyrodniczo-krajobrazowe województwa pomorskiego,
- Koncepcja rozwoju systemu rowerowego województwa pomorskiego - Zielona Księga.

6. Zwraca się także uwagę na fakt, że zgodnie z art. 38 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym organy samorządu województwa są zobowiązane do sporządzenia audytu krajobrazowego. Stosownie do treści art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015 r. poz. 774), która weszła w życie z dniem 11.09.2015 r. termin na uchwalenie przez sejmik województwa pierwszego audytu krajobrazowego upływa z dniem 11.09.2018 r. Warunkiem rozpoczęcia prac nad tym dokumentem jest m.in. ustalenie zakresu i metodologii sporządzania audytu, w drodze rozporządzenia Rady Ministrów.

Ponadto poinformowano, że na podstawie uchwały nr 894/XLII/14 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 lipca 2014 roku w sprawie przystąpienia do sporządzania nowego planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego oraz sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego metropolitalnego Trójmiasta, trwają prace nad sporządzeniem Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030 w tym Planu zagospodarowania przestrzennego Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot 2030. Szczegółowe informacje związane z postępem prac nad dokumentem dostępne są na stronie internetowej Pomorskiego Biura Planowania Regionalnego <http://pbpr.pomorskie.eu>.

2) Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków (pismo nr ARD.5150.50.2016.KG z 2016-07-19). Teren objęty zmianą studium gminy nie jest objęty ochroną archeologiczno-konserwatorską.

3) Wojewódzki Sztab Wojskowy w Gdańsku (pismo nr 2218/16 z 2016-07-29).

WSZ zgłosiło następujące wnioski do zmiany studium gminy:

1) Obszar objęty ww. dokumentem planistycznym znajduje się w strefie ograniczonego użytkowania, wynikającego z zapisów „Porozumienia wykonawczego między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki do Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki dotyczącej rozmieszczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej systemu obrony przed rakietami balistycznymi w sprawie użytkowania terenów oraz przestrzeni powietrznej wokół Bazy systemu obrony przed rakietami balistycznymi” (Dz. U. z 2016 r. poz. 234).

W związku z powyższym, niezbędnym jest zawarcie w projektowanym studium ograniczeń związanych z funkcjonowaniem Bazy systemu obrony przed rakietami balistycznymi w Redzikowie, a w szczególności:

- ograniczenia w zakresie budowy turbin wiatrowych - w odległości od 4000 m do 35 000 m od punktu o współrzędnych 54°28' 48,158"N oraz 17°06' 04,719"E w układzie odniesienia WGS-84 i wysokości 65 m n.p.m. Lokalizacja turbin wiatrowych lub farm wiatrowych wymaga uzgodnienia z Polskim Dowódcą Bazy systemu obrony przed rakietami balistycznymi w Redzikowie.
- ograniczenia w użytkowaniu nadajników elektromagnetycznych – zabronione jest używanie nadajników elektromagnetycznych, które generują pole elektromagnetyczne przekraczające natężenie 3 V/m wartości skutecznej dla wszystkich częstotliwości od 9 kHz do 300 GHz mierzonych 2 m nad poziomem gruntu w punkcie o współrzędnych 54°28' 46,354"N oraz 17°06' 38,046"E w układzie odniesienia WGS-84 i wysokości 64 m n.p.m.

2) Jednocześnie na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie sposobu zgłaszania i oznakowania przeszkód lotniczych (Dz. U. Nr 130, poz. 1193 z późn. zm.) wnioskuje się o umieszczenie w treści dokumentu, następującego zapisu: „Wszelkie, stałe oraz tymczasowe obiekty o wysokości równej i wyższej od 50 m ponad poziom terenu, należy zgłaszać przed wydaniem pozwolenia na ich realizację do właściwego organu wojskowego - Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP (ul. Żwirki i Wigury 1C, 00-912 Warszawa)”.

3) ENERGA-OPERATOR SA Oddział w Koszalinie (pismo nr EOP-5MMR-000143-2016 z 2016-07-29).

Na przedmiotowym obszarze brak jest sieci i urządzeń elektroenergetycznych należących do ENERGA-OPERATOR SA.

W opracowywanym studium należy zatem przewidzieć możliwość budowy sieci 15kV i 0,4kV w celu zasilenia w energię elektryczną nowych odbiorców oraz wyznaczyć miejsca pod projektowane ewentualnie stacje transformatorowe. Ilość stacji 15/0,4kV i długość linii 15kV i 0,4kV przewidzianych do budowy wynikać będzie z określonych warunków przyłączenia i zawartych umów o przyłączenie. Lokalizację i rozmiar terenów pod ewentualnie projektowane stacje, a także trasy projektowanych linii 15kV i 0,4kV należy uzgodnić w Wydziale Rozwoju ENERGA-OPERATOR S.A. Oddział w Koszalinie na etapie opracowywania MPZP dla w/w obszaru. W przypadku konieczności udzielenia dodatkowych wyjaśnień prosimy o kontakt z osobą prowadzącą sprawę.

4) Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku (pismo nr ODK/R/319000049055/2016 z 2016-07-18). Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Oddział w Gdańsku informuje, że na obszarze objętym opracowaniem nie posiada dystrybucyjnej sieci gazowej i nie składa wniosków do zmiany studium.

5) Gmina Dębica Kaszubska (pismo nr RA.0723.5.2016.DM z 2016-07-27). Wójt Gminy nie zgłasza wniosków do w/w zmiany studium gminy.

Zgłoszone uwagi zostały uwzględnione w sporządzanym opracowaniu.

Dotyczy zmiany studium gminy z 2022 roku:

Wójt Gminy Borzytuchom zawiadomił o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom w prasie lokalnej (ogłoszenie „Kurier Bytowski”), pisemnie wybrane jednostki i instytucje oraz poprzez obwieszczenia na tablicach ogłoszeń.

W wyniku w/w pisemnego zawiadomienia otrzymano informacje i wnioski od 8 instytucji (wg poniższego zestawienia):

Wykaz zgłoszonych uwag i wniosków:

1) Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego (pismo nr DRRP-G.7637.42.2022 z 2022-03-15).

Zarząd Województwa przekazał wnioski do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom.

1. Zgodnie z art. 9 ust 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2022 r. poz. 503) w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić:

1) Ustalenia Strategii rozwoju województwa pomorskiego 2030 (Uchwała nr 376/XXX/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 12 kwietnia 2021 r.)

2) ustalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego - uchwała Nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2017 poz. 603) w tym w szczególności:

a) ustalenia horyzontalne (zasady zagospodarowania przestrzennego) odnoszące się do zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Borzytuchom dla obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Borzytuchom:

w zakresie kształtowania struktur sieci osadniczej zgodnie z wymogami ładu przestrzennego:

- zasadę kształtowania zrównoważonej struktury funkcjonalno-przestrzennej sieci osadniczej poprzez przyjęcie hierarchii określającej rangę i wynikającą z niej rolę poszczególnych ośrodków, w tym ośrodków lokalnych - miejscowości gminnych (...) oraz innych miejscowości o potencjale do rozwoju, jako ośrodków lokalnych krystalizujących sieć osadniczą na poziomie lokalnym (zasada 1.1.1.);
- zasadę kształtowania miejskich obszarów funkcjonalnych, poprzez prowadzenie spójnej polityki przestrzennej i wzmocnienie wzajemnych powiązań (m.in. organizacyjnych, instytucjonalnych i infrastrukturalnych) na obszarze miast rdzeniowych oraz gmin w zasięgu ich funkcjonalnego otoczenia, z uwzględnieniem Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Bytowa (zasada 1.1.3.);
- zasadę pierwszeństwa wykorzystania obszarów istniejącego zagospodarowania oraz ograniczania rozwoju osadnictwa na terenach otwartych, polegającą między innymi na:
 - 1) regeneracji obszarów zdegradowanych, w szczególności poprzez rewitalizację oraz inne działania mające na celu przywrócenie utraconych walorów lub/i nadanie nowych funkcji (modernizacja, rewaloryzacja, adaptacja,...),
 - 2) uzupełnianiu i kontynuacji obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, z zapewnieniem standardów uwzględniających aspekty użytkowe, kulturowe i ekologiczne środowiska zamieszkania i pracy,
 - 3) otwieraniu nowych terenów pod rozwój osadnictwa na podstawie uzasadnionej potrzeby (zasada 1.1.4.);
- zasadę kształtowania zwartych przestrzennie jednostek osadniczych, minimalizującą terenochłonność oraz potrzeby związane z ich obsługą, ograniczającą ich negatywny wpływ na środowisko oraz sprzyjającą rozwijaniu więzi społecznych, polegającą m. in. na:
 - 1) uwzględnianiu w planowaniu przestrzennym modelowych wzorców rozwojowych jednostek osadniczych, przeciwdziałających amorficznemu, niekontrolowanemu przyrostowi zagospodarowania,
 - 2) domykaniu granic zainwestowania, tzn. wyznaczaniu obszarów rozwojowych tak, aby ekspansja zainwestowania na każdym etapie kształtowała czytelną krawędź pomiędzy terenami zainwestowanymi i terenami otwartymi, i zapewniała budowę całościowych, kompaktowych struktur ,
 - 3) unikaniu pasmowego rozwoju zabudowy wzdłuż głównych, tranzytowych ciągów komunikacyjnych (zasada 1.1.5.);
- zasadę etapowania kompleksowego rozwoju jednostek osadniczych dla konkretnej, docelowej liczby mieszkańców, dla której możliwe będzie zaprogramowanie i zapewnienie odpowiedniej obsługi, polegająca na koordynacji rozwoju osadnictwa z realnymi możliwościami:
 - 1) wypełnienia zaplanowanych struktur przestrzennych w określonym czasie (szacowanymi na podstawie szczegółowej analizy trendów demograficznych, w tym migracyjnych);
 - 2) rozbudowy istniejącej infrastruktury (na podstawie analizy planów inwestycyjnych operatorów mediów i zdolności finansowych gminy), w zakresie:
 - a) infrastruktury technicznej (ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia dostaw energii elektrycznej oraz odprowadzenia ścieków w ramach zasięgu aglomeracji ściekowych),
 - b) systemów transportowych (ze szczególnym uwzględnieniem transportu zbiorowego),
 - c) podstawowych usług i przestrzeni publicznych (w tym terenów zieleni i przestrzeni otwartych) (zasada 1.1.7.);

w zakresie kształtowania wysokiej jakości środowiska mieszkaniowego:

- zasadę zapewnienia odpowiedniej dostępności terenów mieszkaniowych do:
 - 1) podstawowych usług publicznych,
 - 2) transportu zbiorowego,
 - 3) przestrzeni publicznych, w tym otwartych;
 przy czym przez odpowiednią dostępność należy rozumieć wzajemne rozmieszczenie funkcji mieszkaniowych oraz funkcji związanych z ich bezpośrednią obsługą, zapewniające dojście piesze i dojazd rowerem w sposób: bezpieczny oraz możliwie najkrótszy (zasada 1.2.1.);
- zasadę określania w planowaniu lokalnym standardów dostępności przestrzennej do podstawowych usług publicznych jako obowiązującego programu zagospodarowania terenów mieszkaniowych, określającego rezerwę terenową dla potrzeb lokalizacji tych usług, proporcjonalną do liczby ludności w zasięgu ich obsługi (zasada 1.2.2.);
- zasadę zapewnienia odpowiedniej dostępności terenów mieszkaniowych do infrastruktury technicznej (w szczególności do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz energetycznej) warunkującej poziom życia zgodny ze współczesnymi standardami cywilizacyjnymi, przy czym:

1) w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków należy uwzględnić budowę urządzeń służących do zaopatrzenia w wodę realizowaną jednocześnie z rozwiązaniem spraw gospodarki ściekowej, w szczególności poprzez równoczesną budowę systemów kanalizacji zbiorczej i oczyszczalni ścieków (zasada 1.2.3.);

w zakresie racjonalizacji rozmieszczenia oraz poprawy dostępności infrastruktury społecznej i usług publicznych w tym zakresie:

- zasadę realizacji nowych lub dostosowania istniejących obiektów i urządzeń usług publicznych z uwzględnieniem potrzeb wszystkich użytkowników, w tym osób o ograniczonej mobilności i percepcji, zgodnie z wymaganiami projektowania uniwersalnego (zasada 1.3.6.);

w zakresie zapobiegania i ograniczania skutków powodzi oraz innych zagrożeń naturalnych:

- zasadę uwzględniania i określania w lokalnych dokumentach planistycznych rozwiązań opartych na zintegrowanym gospodarowaniu zasobami wodnymi w obrębie zlewni – w oparciu o działy wodne (naturalne granice zlewni niezależnie od podziałów administracyjnych); brak uwzględnienia tej zasady w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy wymaga indywidualnego uzasadnienia w tym dokumencie (zasada 1.4.7.);

- zasadę wskazywania w gminnych dokumentach planistycznych sposobów podnoszenia retencyjnej pojemności zlewni, jako elementów ochrony przed powodzią i suszą, a w szczególności:

- 1) zwiększenia retencji wodnej w drodze wyznaczenia (...) terenów mikroretencji obszarowej i przyobektowej,
- 2) maksymalnego zatrzymywania i zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w miejscu opadu,
- 3) przeciwdziałania nadmiernemu uszczelnianiu terenów zurbanizowanych (zasada 1.4.9.);

w zakresie efektywnego i bezpiecznego wykorzystania zasobów przestrzeni przez gospodarkę:

- zasadę uwzględniania ograniczeń związanych z położeniem w obszarach ochronnych GZWP, po formalnym ich ustanowieniu, (...) (zasada 2.1.15.);

w zakresie wzmocnienia całorocznej i atrakcyjnej oferty turystycznej w oparciu o zasoby i walory przyrodniczo-kulturowe, krajobrazowe i funkcje metropolitalne:

- zasadę harmonijnego kształtowania zagospodarowania rekreacyjnego i wypoczynkowego, realizowaną między innymi poprzez:

- 1) uzależnienie rozwoju nowych terenów budownictwa letniskowego od ich wyposażenia w infrastrukturę ochrony środowiska,
- 2) uwzględnienie naturalnych właściwości terenu i ograniczenie negatywnego oddziaływania zagospodarowania rekreacyjnego i jego następstw na zasoby przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe (zasada 2.3.4.);

- zasadę kształtowania ponadregionalnych i regionalnych tras rowerowych, na które składają się między innymi położone w gminie, lecz poza rejonem obszaru zmiany studium: trasy międzyregionalne nr 14 – Przez Zielone Serce Pomorza oraz nr 15 – Trasa Pałaców i Zamków (zasada 2.3.8.);

- zasadę kształtowania ponadregionalnych i regionalnych szlaków wodnych, w tym śródlądowych kajakowych na systemie rzeczny Słupi: Słupia, Kamienica, Bytowa (zasada 2.3.9.);

w zakresie kształtowania racjonalnej struktury sieci transportowej:

- zasadę hierarchizacji sieci dróg ponadregionalnych i regionalnych:

- 1) według klas określających minimalne wymagania techniczne i przestrzenne usytuowania drogi:
 - e) drogi zbiorcze (Z) – droga wojewódzka nr 209;
- 2) z zachowaniem zasad szczegółowych:
 - c) dla dróg klasy G i Z na wniosek zarządcy drogi można przyjąć wyższą klasę (zasada 2.4.4.);

w zakresie zwiększania stopnia bezpieczeństwa energetycznego i sprawności systemów produkcji, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej i ciepłej, gazu, ropy naftowej oraz produktów ropopochodnych:

- zasadę rozmieszczenia obszarów pod lokalizację biogazowni (z wyłączeniem biogazowni rolniczych) o mocy powyżej 0,5 MW, z uwzględnieniem ich strefy ochronnej o szerokości nie mniejszej niż 300 metrów od istniejącej i planowanej zabudowy mieszkaniowej, z uwzględnieniem warunków wietrznych. Każde odstępstwo (in minus) od wyżej określonej odległości wymaga

indywidualnego uzasadnienia w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (zasada 2.5.4.);

w zakresie kształtowania struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa:

- zasadę uwzględniania w zagospodarowaniu przestrzennym szczegółowych ograniczeń w użytkowaniu terenów i przestrzeni powietrznej wokół Bazy Systemu Obrony Przeciwrakietowej w Redzikowie, w tym m.in. w zakresie:

1) dopuszczalnej wysokości zabudowy w dwóch strefach ograniczeń:

b) w odległości od 1.600 m do 35.000 m od Punktu Odniesienia Radaru (POR), w której żadna konstrukcja nie będzie mogła przekroczyć wysokości zdefiniowanej przez powierzchnię boczną stożka ściętego, który kieruje się ku górze pod kątem 1,5o do płaszczyzny horyzontu; wierzchołek stożka leży a wysokości 15,24 m nad poziomem gruntu w POR (...) (zasada 2.6.4.);

w zakresie zachowania i odtwarzania zasobów środowiska przyrodniczego i jego spójności:

- zasadę zachowania i kształtowania spójności regionalnego systemu ekologicznego, w skład którego wchodzi istniejące obszary chronione oraz obszary potencjalne do objęcia ochroną (cenne przyrodniczo), a także system płatów i korytarzy ekologicznych, który na terenie gminy lecz poza rejonem zmiany studium tworzą: korytarz ponadregionalny – Dolin Słupi i Wdy, korytarz regionalny – Leśny Trzebieliński, korytarz subregionalny – Doliny Bytowej i lasów koło Bytowa oraz Polanowsko-łupawski płat ekologiczny (zasada 3.1.1);

- zasadę zachowania ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej ekosystemów leśnych i dolinnych (zwłaszcza w obszarach korytarzy ekologicznych) w miejscach przecięcia z infrastrukturą transportową o charakterze barier antropogenicznych – w szczególności dróg klas: A, S i GP oraz linii kolejowych – za pomocą wyznaczania i budowy przejść dla zwierząt oraz stosowania nietransparentnych ekranów osłonowych na trasach migracji ptaków (zasada 3.1.3.);

- zasadę bezwzględnego zachowania trwałości gruntów leśnych oraz naturalnych cieków i zbiorników wodnych, w granicach korytarzy ekologicznych, przy zachowaniu ich dotychczasowego gospodarczego wykorzystania, z uwzględnieniem uzasadnionej potrzeby ich przeznaczenia na cele publiczne (zasada 3.1.4.);

w zakresie ograniczenia emisji zanieczyszczeń środowiska:

- zasadę ograniczania stosowania indywidualnych systemów zbierania i oczyszczania ścieków bytowych na obszarach aglomeracji ściekowych (zasada 3.3.1.);

- zasadę uwzględniania w dokumentach planistycznych gmin uwarunkowań wynikających z planu gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego (zasada 3.3.11.);

w zakresie wzmocnienia relacji funkcjonalno-przestrzennych miejskich obszarów funkcjonalnych z wykorzystaniem ich zróżnicowanych potencjałów:

- zasadę wzmocnienia spójności funkcjonalno-przestrzennej obszaru oraz jego powiązań zewnętrznych (zasada 4.1.2.);

- zasadę wzmocnienia potencjałów wewnętrznych, wynikających ze specyfiki położenia i charakteru obszaru, decydujących o konkurencyjności miejskiego obszaru funkcjonalnego (zasada 4.1.3.).

b) ustalenia w zakresie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, wynikające z dokumentów przyjętych przez Sejm RP, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (zgodnie z art. 39 ust. 3 pkt 3 i ust. 5):

Wykaz zadań w postaci inwestycji celu publicznego, w tym zadań samorządu województwa znajduje się w tekście Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030 (uchwała Nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r. - Dz. Urz. Woj. Pom. z 2017 poz. 603) – Załącznik nr 1.

Na obszarze gminy Borzytuchom w obowiązującym Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego **nie zostały zlokalizowane** inwestycje celu publicznego, o których mowa w art. 39 ust. 3 pkt 3 i ust. 5 ww. ustawy (wynikające z dokumentów przyjętych przez Sejmik Województwa Pomorskiego), **będące zadaniami samorządu województwa.**

Na obszarze ww. gminy przewiduje się realizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, o których mowa w art. 39 ust. 3 pkt 3 i ust. 5 ww. ustawy, **niebędących zadaniami samorządu województwa:**

1) Budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej w ramach aglomeracji ściekowej powyżej 2000 RLM – aglomeracja ściekowa Borzytuchom,

- 2) Inwestycje wynikające z Planu gospodarki odpadami
- 3) Kajakiem przez Pomorze – zagospodarowanie szlaków wodnych w województwie pomorskim dla rozwoju turystyki kajakowej – Poprawa bezpieczeństwa na szlakach kajakowych poprzez rozbudowę i poprawę standardu infrastruktury turystycznej, w szczególności kajakowej oraz działania promujące tę formę aktywnej turystyki (rz. Słupia, rz. Bytowa i rz. Kamienica).

2. Wnosi się o uwzględnienie w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym, w tym określonych w audycie granic krajobrazów priorytetowych (zgodnie z art. 10 ust. 1. pkt 4a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Na dzień składania ww. wniosku - audyt krajobrazowy - nie został uchwalony.

3. Wnosi się ponadto o uwzględnienie w studium innych dokumentów uchwalonych przez Sejmik Województwa Pomorskiego lub Zarząd Województwa Pomorskiego, które wyznaczają kierunki rozwoju lub określają ramy prowadzenia działań prorozwojowych (zawarte w nich zapisy nie mają charakteru ustaleń, z wyjątkiem tych, do których bezpośrednio odnosi się Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego). Należą do nich między innymi:

- 1) Programy ochrony powietrza przyjęte przez Sejmik Województwa Pomorskiego:
 - Uchwała Sejmiku Województwa Pomorskiego Nr 158/XIII/15 z dnia 26 października 2015 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej na lata 2015-2020 z perspektywą na lata następne określony ze względu na przekroczenia dopuszczalnego poziomu zanieczyszczenia powietrza pyłem PM_{2,5}.
 - Uchwała Nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu oraz Uchwała Nr 414/XXXIV/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 czerwca 2021 r. zmieniająca uchwałę Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu.
- 2) Uchwała Nr 310/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa pomorskiego, z wyłączeniem Gminy Miasta Sopotu i obszaru miast, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.
- 3) Uchwała Sejmiku Województwa Pomorskiego Nr 146/VII/11 z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” oraz Uchwała Nr 262/XXIV/16 z dnia 25 lipca 2016 r. o zmianie uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”.
- 4) Uchwała Sejmiku Województwa Pomorskiego Nr 788/XXXVII/14 z dnia 24 lutego 2014 r. w sprawie przyjęcia „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Pomorskiego”.
- 5) Uchwała Zarządu Województwa Pomorskiego nr 586/162/20 z dnia 9 lipca 2020 roku w sprawie przyjęcia planu rozwoju sieci dróg wojewódzkich województwa pomorskiego.
- 6) Pozostałe dokumenty strategiczno-planistyczne Samorządu Województwa Pomorskiego:
 - Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022 (uchwała nr 321/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.) ze zm. (Uchwała nr 56/V/19 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 stycznia 2019 r.),
 - Uchwała Nr 322/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie wykonania „Planu Gospodarki Odpadami dla województwa Pomorskiego 2022”,
 - Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025 (Uchwała Nr 461/XLIII/18 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 lutego 2018 r.),
 - Wojewódzki program opieki nad zabytkami w województwie pomorskim na lata 2021-2024 (uchwała Nr 455/XXXVIII/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 listopada 2021 r.),
 - Regionalny Program Strategiczny w zakresie edukacji i kapitału społecznego (Uchwała Nr 757/271/21 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 29 lipca 2021 r.),
 - Regionalny Program Strategiczny w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego i wrażliwości społecznej (Uchwała Nr 758/271/21 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 29 lipca 2021 r.),
 - Regionalny Program Strategiczny w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego (Uchwała Nr 755/271/21 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 29 lipca 2021 r.),

- Regionalny Program Strategiczny w zakresie bezpieczeństwa środowiskowego i energetycznego (Uchwała Nr 756/271/21 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 29 lipca 2021 r.).

- 2) Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku Delegatura w Słupsku (pismo nr ARD.5150.16.2022.KP z 2022-03-09).
Na terenie objętym opracowaniem nie występują obszary oraz obiekty zabytkowe objęte ochroną konserwatorską na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 710 ze zm.).
Ww. opracowanie podlega uzgodnieniu z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Gdańsku, Delegatura w Słupsku - zgodnie z art.11 pkt 5 lit. c ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Opracowanie należy przedłożyć w tut. urzędzie w celu uzgodnienia - 1 egz. opracowania pozostaje w zasobach archiwalnych WKZ.
- 3) Wojewódzki Sztab Wojskowy w Gdańsku (pismo nr 759/22 z 2022-02-23).
Obszar planowany do objęcia omawianym dokumentem planistycznym położony jest poza zasięgiem strefy ograniczonego użytkowania wynikającej z zapisów Porozumienia wykonawczego między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki (...) w sprawie użytkowania terenów oraz przestrzeni powietrznej wokół Bazy systemu obrony przed rakietami balistycznymi.
Mając powyższe na uwadze, Wojewódzki Sztab Wojskowy w Gdańsku do omawianej zmiany studium wniosków i uwag nie zgłasza.
- 4) PSE S.A. Departament Eksploatacji w Bydgoszczy (pismo nr 624-DE-DSB-DUB-WFB.071.255.2022.2 z 2022-03-15).
Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. nie wnoszą wniosków do opracowywanej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.
Na rozpatrywanym terenie nie posiadamy obiektów elektroenergetycznych o napięciach 220kV i 400kV.
- 5) Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Koszalinie (pismo nr PSG-WBOOR/RODZ/45/02/2022 z 2022-02-28).
Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Oddział w Gdańsku Zakład Gazowniczy w Koszalinie wnosi o wprowadzenie następujących zapisów:
a) o możliwości budowy lub rozbudowy sieci gazowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą po spełnieniu warunków techniczno- ekonomicznych w celu gazyfikacji obszaru;
b) o możliwości zasilania w ciepło w oparciu o niskoemisyjne systemy ogrzewania w szczególności z wykorzystaniem gazowych źródeł ciepła;
c) o możliwości lokalizacji sieci gazowych w liniach rozgraniczających dróg lub w terenach o innym przeznaczeniu (terenach zielonych itd.);
d) o możliwości zaopatrzenia zabudowy mieszkaniowej i usługowej w gaz ziemny do celów socjalno- gospodarczych lub grzewczych w oparciu o sieć gazową, na warunkach określonych przez zarządzającego siecią;
e) konieczność zachowania strefy kontrolowanej wzdłuż istniejących lub planowanych gazociągów o szerokości zgodnej z przepisami odrębnymi. W strefach kontrolowanych występują ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenu. W szczególności w strefach kontrolowanych nie należy wznosić obiektów budowlanych, urządzać stałych składów i magazynów oraz podejmować działań mogących spowodować uszkodzenia gazociągu podczas jego użytkowania.
- 6) ENERGA-OPERATOR SA Oddział w Koszalinie (pismo nr EOP-5MMR-001383-2022 z 2022-02-25).
Na obszarze objętym opracowywaną zmianą studium gminy brak jest sieci elektroenergetycznej, należącej do ENERGA - OPERATOR SA, które mogą kolidować z planowaną na tym terenie zabudową.
W związku z powyższym w opracowywanym projekcie MPZP, należy uwzględnić potrzebę budowy sieci, SN-15kV nN i 0,4kV w celu zasilania w energię elektryczną planowanych do zagospodarowania terenów oraz poprawę jakości zasilania już przyłączonych do sieci elektroenergetycznej odbiorców. W szczególności w opracowywanym MPZP należy ująć zapisy umożliwiające w przyszłości przeprowadzenie inwestycji takich jak:
- budowa i modernizacja linii elektroenergetycznych o napięciu 15kV i 0,4kV,

- budowa i modernizacja stacji transformatorowych 15/0,4 kV.
Ewentualną budowę i rozbudowę sieci 15kV i 0,4kV należy realizować w pasach drogowych i ciągach pieszych.

W opracowywanym MPZP, należy również zawrzeć zapisy zapewniające odpowiednie strefy ochronne dla planowanych linii i obiektów elektroenergetycznych. Zgodnie z obowiązującymi wymogami i przepisami wymagane szerokości pasów ochronnych wolnych od zabudowy wzdłuż elektroenergetycznych linii napowietrznych i kablowych wynoszą:

- 3m dla linii kablowych SN (po 1,5m od osi w obu kierunkach) .

- 2m dla linii kablowych nN (po 1m od osi w obu kierunkach).

Przyłączenie nowych obiektów do sieci elektroenergetycznej należy zrealizować z istniejącej oraz z projektowanej sieci elektroenergetycznej zgodnie z otrzymanymi warunkami przyłączenia od ENERGA - OPERATOR SA.

W przypadku konieczności udzielenia dodatkowych wyjaśnień prosimy o kontakt z osobą prowadzącą sprawę.

7) Wójt Gminy Czarna Dąbrówka (pismo nr GPI.6721.2.2022.KS z 2022-03-11).

Na podstawie analizy zakresu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom objętej w w/w uchwale, Wójt Gminy Czarna Dąbrówka odstępuje od składania wniosków do projektu przedmiotowej zmiany studium.

8) Wójt Gminy Dębica Kaszubska (pismo nr RGN.0723.1.2022.DM z 2022-03-16).

W odpowiedzi na zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom - dla obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Borzytuchom gmina Borzytuchom, Wójt Gminy Dębica Kaszubska informuje, że obszary sąsiadujące bezpośrednio z granicą gminy Borzytuchom nie są objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego i w całości położone są w granicach parku krajobrazowego „Dolina Słupi”, w obszarze Natura 2000.

Aktualnie dla obszaru przyległego obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gm. Dębica Kaszubska (uchwała nr XXXVIII/268/2021 Rady Gminy Dębica Kaszubska z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dębica Kaszubska oraz przyjęcia tekstu jednolitego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dębica Kaszubska wynikającego z tej zmiany).

Jednocześnie informuje się, że gmina Dębica Kaszubska zapewnia dostęp do zbiorów danych przestrzennych oraz odpowiadających im usług, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1177, z późn. zm.). Portal publiczny jest udostępniony na stronie <http://debnicakaszubska.e-mapa.net/>.

4. SYNTEZA

4.1 Uwarunkowania - czynniki rozwoju

SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

Czynniki zewnętrzne

- położenie w bezpośrednim sąsiedztwie ośrodka powiatowego,
- utrzymywanie się tendencji społeczno-gospodarczego rozwoju kraju,
- stały wzrost zainteresowania agroturystyką oraz turystyką aktywną i wypoczynkiem na terenach atrakcyjnych przyrodniczo,
- wzrost kontaktów zagranicznych – możliwość nawiązania współpracy partnerskiej pomiędzy regionami i gminami,
- rozwój ruchu pozarządowego,
- opracowywanie Strategii rozwoju województwa pomorskiego oraz Strategii powiatu bytowskiego,
- rozwój rynku nieruchomości,

Czynniki wewnętrzne

- posiadanie przez gminę opracowanej w 1999 roku „Strategii rozwoju gminy Borzytuchom” (w 2014 roku przystąpiono do sporządzenia strategii gminy na lata 2014-2020),
- wolne tereny i obiekty dla prowadzenia działalności gospodarczej,
- istniejące zakłady z dużym doświadczeniem i możliwością rozwoju,
- ustabilizowane zasoby demograficzne gminy,
- dobrze rozwinięta sieć placówek, stanowiących podstawę dla aktywności społeczno-kulturalnej i sportowej /szkoły, biblioteki, GOK/

OCHRONA ŚRODOWISKA

Czynniki zewnętrzne

- przyjęcie przez Polskę w 1991r. Polityki Ekologicznej Państwa, wskazującej na konieczność czynnej ochrony przyrody, przy równoczesnym wzroście produkcji, konsumpcji i rozwoju cywilizacyjnym, uwarunkowanych trwałym zachowaniem walorów i zasobów środowiska,
- położenie gminy w pojeziernej części kraju, wyróżniającej się szczególną atrakcyjnością przyrodniczo-krajobrazową, funkcjonalnie powiązanej z „Zielonymi Płucami Europy”,
- położenie gminy w stosunkowo niewielkiej odległości od wybrzeża morskiego,
- wyróżnienie gminy jako fragmentu obszaru węzłowego 09M o znaczeniu międzynarodowym w koncepcji Krajowej Sieci Ekologicznej ECUNET Polska, umożliwiające starania o fundusze, dotacje służące ochronie przyrody i zachowaniu walorów,
- funkcjonowanie części gminy w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”, który z uwzględnieniem priorytetu ochrony przyrody, stanowi atrakcyjny teren rekreacyjno-poznawczy w skali kraju, a nawet Europy,
- położenie gminy w zasięgu w zlewni Słupi, umożliwiające udział gminy w Związku Gmin i Miast Dorzecza Słupi,
- szczegółowa inwentaryzacja przyrodnicza północnej części gminy, znajdującej się w granicach PK „Dolina Słupi”.

Czynniki wewnętrzne

- atrakcyjna rzeźba terenu, związana z dolinami rzecznyymi, wzniesieniami morenowymi,
- wysoka bioróżnorodność obszaru,
- występowanie unikatowych w skali kraju i Europy ekosystemów jezior lobeliowych,
- stosunkowo wysoki stopień naturalności ekosystemów leśnych, torfowiskowych i rzecznych,
- wysoki wskaźnik lesistości gminy,
- duży udział żyznych siedlisk leśnych,
- duża różnorodność zbiorowisk leśnych, przewaga zbiorowisk lasów liściastych - bukowych i mieszanych z udziałem buka,
- duże, zwarte kompleksy leśne, sprzyjające występowaniu licznych populacji gatunków zwierząt łownych,
- dobry stan sanitarny i zdrowotny lasów,
- na ogół dobry stan „ekologiczny” gleb (brak, znikomy stopień zanieczyszczenia),
- rozwinięta sieć powierzchniowych wód płynących,
- dość dobra izolacja pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego w rozległej, wschodniej i zachodniej części gminy (poza północą), szczególnie dobre warunki izolacyjne w rejonie Osiek, na zachód od Chotkowa,
- stwierdzony dobry stan jakościowy wód podziemnych,
- potencjalne możliwości udokumentowania i eksploatacji złóż kopalin pospolitych: piasku, kruszywa naturalnego (poza PK „DS”),
- korzystne warunki przyrodnicze dla rozwijania różnych form turystyki kwalifikowanej, agroturystyki

ROLNICTWO**Czynniki zewnętrzne**

- przygotowanie w lipcu 1999 roku przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej wspólnie z partnerami społecznymi „Paktu dla rolnictwa i obszarów wiejskich” oraz opracowanie przez Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej (obecnie Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi) „Spójnej polityki strukturalnej rozwoju obszarów wiejskich”,
- trwające w Sejmie prace nad projektem ustawy o rodzinnym gospodarstwie rolnym,
- zmiana ustawy o obrocie gruntami rolnymi Skarbu Państwa,
- obecność samorządu rolniczego - Izby Rolniczych,
- działalność Agencji Modernizacji i Restrukturyzacji Rolnictwa i Agencji Rynku Rolnego,
- ustalenie szeregu dotacji do działalności rolniczej,
- zachowanie budżetowych jednostek obsługi rolnictwa,
- prowadzenie przez rząd i samorządy szczebla wojewódzkiego prac przygotowawczych do uczestnictwa w programie SAPARD, który będzie instrumentem wsparcia finansowego z FEOGA* dla Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich /* FEOGA - Europejski Fundusz Gwarancji i Ukierunkowania Rolnictwa/

Czynniki wewnętrzne

- duży zasób nieruchomości rolnych Skarbu Państwa nie zagospodarowanych trwale, umożliwiające zmianę ich funkcji, organizacji,
- zasoby pracy w małych gospodarstwach, a także pochodzące ze zlikwidowanych pgr stanowiące łatwe do uruchomienia rezerwy przy powiększaniu gospodarstw, zwiększaniu produkcji. Zasoby pracy umożliwiają również wprowadzanie pracochłonnych gatunków i technologii,

- warunki przyrodnicze, a szczególnie położenie na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” preferują obszar gminy do wprowadzania technologii ekologicznych,
- dobra sieć dróg umożliwiająca kontakty z różnymi rynkami zbytu,
- korzystne warunki do rozwoju usług turystycznych na bazie istniejących gospodarstw rolnych – prowadzenie ekstensywnej gospodarki rolnej, oddalenie od centrów przemysłowych, położenie części użytków rolnych w granicach „Parku krajobrazowego „Dolina Słupi”, duże urozmaicenie użytkowania powierzchni ogólnej, ale również gruntów rolnych wynikające z częstego występowania wśród gruntów ornych użytków zielonych, oczek wodnych, cieków zadrzewień

LEŚNICTWO

Czynniki zewnętrzne

- położenie części lasów gminy w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” oraz pozostałej części lasów na terenie otuliny Parku,
- wprowadzanie zasad zrównoważonej gospodarki leśnej i jej wielofunkcyjnego modelu, preferującego rozwój ekologicznych, środowiskotwórczych i społecznych funkcji lasów,
- dostęp do technologii pozwalającej na maksymalne wykorzystanie wszystkich sortymentów surowca drzewnego,
- możliwość wspólnych działań z mieszkańcami terenów sąsiednich w zakresie ochrony i sposobów wykorzystania obszarów leśnych

Czynniki wewnętrzne

- bardzo wysoka lesistość,
- występowanie zwartych i rozległych kompleksów leśnych,
- duży udział siedlisk leśnych (las mieszany, bór mieszany),
- średni udział lasów na gruntach porolnych,
- wysoka podaż gruntów do zalesień,
- większość lasów atrakcyjna turystycznie i przydatna do rekreacji,
- zapotrzebowanie na pracę przy pozyskaniu surowca drzewnego, zalesieniach, pielęgnacji lasów,
- przewaga lasów własności Skarbu Państwa

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Czynniki zewnętrzne

- uzyskanie przez Polskę jako jednego z dziesięciu krajów kandydujących do członkostwa w Unii Europejskiej dostępu do funduszy przedakcesyjnych o nazwie SAPARD i ISPA – instrumentów wsparcia m.in. dla rozwoju i poprawy infrastruktury wiejskiej,
- uchwalenie nowelizacji ustawy z dnia 26 października 1995 roku o niektórych formach wspierania budownictwa mieszkaniowego, dającej możliwość otrzymania preferencyjnego kredytu na wykonanie infrastruktury technicznej pod każdy rodzaj budownictwa,
- wejście drugiego operatora dla świadczenia usług telekomunikacji przewodowej,
- wejście w życie ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku - Prawo energetyczne,
- budowa gazociągu wysokiego ciśnienia Bytów - Słupsk,

Czynniki wewnętrzne

- dynamiczny rozwój dystrybucji gazu płynnego - punktów wymiany butli gazowych,

- *dobry stan techniczny sieci elektroenergetycznej /i optymalny pod względem konfiguracji sieci/*,
- *dobrze rozwinięta sieć wodociągowa,*
- *ze względu na występujące w gminie korzystne warunki wiatrowe, istnieje potencjalna możliwość wykorzystania alternatywnego źródła energii, jakim są elektrownie wiatrowe, przetwarzające energię mechaniczną wiatru na energię elektryczną,*

KOMUNIKACJA

Czynniki zewnętrzne

- *południkowy przebieg pojeziernej drogi wojewódzkiej o znaczeniu regionalnym, który zabezpiecza związki z gminami nadmorskimi i południem kraju,*
- *niewielka odległość /9 km/ ośrodka gminnego - Borzytuchom od siedziby powiatu Bytowa,*
- *przebieg atrakcyjnych szlaków turystycznych, pieszych, wodnych i rowerowych przez Park Krajobrazowy „Dolina Słupi” i planowanej międzynarodowej, pojeziernej trasy rowerowej „Tysiąca Jezior” przez południowy fragment granicy gminy (na bazie istniejącej trasy Miastko-Bytów-Lębork-Łeba „Na kolejowym szlaku”),*
- *Poza obszarem gminy planowana jest także na obszarze parku krajobrazowego regionalna trasa rowerowa „Dolina Słupi” szlakiem elektrowni wodnych i dalej w kierunku Ustki.*

Czynniki wewnętrzne

- *rozwinięta sieć dróg powiatowych, które łącząc wsie z gminami i miastami zapewniają elementarne związki w komunikacji kołowej, a także sieć dróg gminnych uzupełniających tę sieć, zabezpieczających potrzeby lokalne. Ze względu na małe natężenie ruchu, istnieje możliwość wykorzystania tych dróg do rozwoju komunikacji rowerowej w celach turystyczno-rekreacyjnych oraz codziennych dojazdach do pracy i szkoły,*
- *atrakcyjnie położone parkingi leśne, na bazie których można zapewnić pełniejszą obsługę turystów zmotoryzowanych,*
- *rezerwy terenów dla obejść*

4.2 Uwarunkowania - ograniczenia rozwoju

SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

Ograniczenia zewnętrzne

- *położenie gminy w rejonie odznaczającym się szczególnie niekorzystną sytuacją społeczno-gospodarczą w stosunku do pozostałych regionów kraju; niska atrakcyjność regionu dla inwestorów,*
- *niestabilny system podatkowy,*
- *postępująca patologia społeczna i przenoszenie negatywnych wzorców na teren gminy*

Ograniczenia wewnętrzne

- *wysokie bezrobocie – niskie kwalifikacje i niska aktywność zawodowa zasobów pracy,*
- *niedostatecznie rozwinięta sfera usług turystycznych,*
- *niepełne uzbrojenie terenów planowanych pod działalność gospodarczą,*
- *niski poziom dochodów własnych gminy,*
- *niski i utrwalający się w czasie poziom zamożności społeczeństwa gminy,*

OCHRONA ŚRODOWISKA

Ograniczenia zewnętrzne

- niewystarczające uregulowania prawne na szczeblu rządowym, w zakresie finansowania przez Państwo zadań wynikających z przyjętej polityki ekologicznej. Wyróżnione pod względem wartości przyrodniczych w Koncepcji Krajowej Sieci Ekologicznej ECUNET Polska obszary wymagają ustanowienia form ochronnych, a co najmniej wykluczenia intensywnej formy zagospodarowania, powodujących degradację i ilościowe zubożenie walorów, zatem konieczne są preferencje i rekompensaty rządowe,
- usytuowanie gminy w strefie pojeziernej, o niezbyt korzystnych warunkach agroklimatycznych i glebowych,
- wpływ (istniejący i potencjalny) zanieczyszczeń spoza terenu gminy (ścieki, zanieczyszczenia powietrza),
- brak szczegółowej polityki ochronnej w odniesieniu do GZWP Nr 117 (nie zatwierdzone zasoby, nie ustanowiona strefa ochronna),
- wzrastający w kraju ruch motoryzacyjny, powodujący wzrost zanieczyszczeń komunikacyjnych

Czynniki wewnętrzne

- duży udział obszarów o niezbyt korzystnych warunkach przyrodniczych dla rozwijania gospodarki rolnej.
- występujące znaczne naturalne zakwaszenie gleb,
- występowanie zjawiska erozji gleb,
- bardzo zły stan sanitarny wód płynących,
- brak (wśród przebadanych) wód o ogólnej, bardzo dobrej jakości,
- mała liczba jezior większych /o powierzchni powyżej 10 ha/,
- na ogół utrudniony dostęp do brzegów większych jezior,
- słaba izolacja od powierzchni pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego, głównie w paśmie środkowym, brak izolacji tych wód wzdłuż północnej granicy gminy,
- występujące zagrożenie zanieczyszczeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych, wynikające z niewłaściwej, nieuporządkowanej gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami.
- lokalne zagrożenie zmiany warunków wodnych (w pasie południowo - środkowym - rejon Borzytuchomia i poniżej), w wyniku nie kontynuowania prac melioracyjnych,
- brak złóż kopalin podstawowych, a także nieudokumentowane złoża kopalin pospolitych,
- występowanie lasów na siedliskach porolnych, mniej odpornych biologicznie od pozostałych zbiorowisk leśnych,
- niewystarczający stopień ochrony i zabezpieczenia walorów przyrodniczych (dotyczy zwłaszcza cennych przyrodniczo i krajobrazowo obszarów znajdujących się w granicach i w pobliżu granic Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”),
- niewystarczający stopień świadomości ekologicznej mieszkańców gminy,
- wzrastający poziom hałasu i zanieczyszczeń komunikacyjnych, zwłaszcza wzdłuż drogi Słupsk – Bytów

ROLNICTWO

Ograniczenia zewnętrzne

- sąsiedztwo z gminami o podobnych uwarunkowaniach wewnętrznych i wynikających stąd problemach,

- *trudny dostęp do gruntów państwowych bez stworzenia ustawowych preferencji istniejącym indywidualnym gospodarstwom rolnym. Zagospodarowanie dodatkowych arealów uniemożliwia niska dochodowość rolnictwa i w związku z tym brak kapitału na inwestycje,*
- *zmniejszenie popytu na żywność wynikające z recesji gospodarczej kraju, a szczególnie na obszarze byłego województwa śląskiego,*
- *niestabilna polityka rolna, brak realizacji celów określonych w kolejnych rządowych programach rolniczych. Od kwietnia 1998 roku w Komisji Sejmowej Rolnictwa nie prowadzi się prac nad „Średniookresową strategią rozwoju rolnictwa”,*
- *brak szczegółowego określenia kierunków i metod przystosowania rolnictwa polskiego do Unii Europejskiej (Wspólnej Polityki Rolnej),*
- *brak prac w Sejmie nad ustawą o rodzinnym gospodarstwie rolnym. Definicja rodzinnego gospodarstwa rolnego powinna stanowić podstawę ustroju rolnego tak jak to jest w Unii Europejskiej*

Ograniczenia wewnętrzne

- *wysoki odsetek - powyżej 41,0 % gruntów marginalnych klas V-VIz. Udział ich w obrębach Borzytuchom, Jutrzenka, Niedarzyno, Krosnowo wynosi powyżej 50 % powierzchni gruntów ornych,*
- *wysoki udział gruntów we władaniu Skarbu Państwa – 73,5 % ogółem i 45,5 % użytków rolnych,*
- *duży udział małych gospodarstw (do 10 ha) – 56,4 % w ogólnej liczbie gospodarstw,*
- *niewielki odsetek gospodarstw rozwojowych – 10,3 % (wojew. wieś - 16,7 %),*
- *znacznie niższa wartość produkcji na 100 ha użytków rolnych niż średnio w byłym województwie śląskim*
- *brak zorganizowanych rynków zbytu. Istniejące przetwórstwo rolno-spożywcze na terenie gminy nie zapewnia rynku zbytu dla produkcji rolnej gminy. Brak powiązań producentów rolnych z rynkiem zbytu*

LEŚNICTWO

Ograniczenia zewnętrzne

- *zagrożenia abiotyczne lasów (zmiany klimatu, ujemny bilans wodny),*
- *ograniczenia budżetowe państwa w finansowaniu lasów,*
- *kradzieże drewna w lasach*

Ograniczenia wewnętrzne

- *znaczny udział powierzchni lasów wymagających dużych nakładów na przebudowę drzewostanów, renaturyzację i zwiększenie stopnia wykorzystania potencjału siedlisk leśnych,*
- *ograniczenia wynikające z położenia w granicach Parku i postulatów ochrony przyrody wnioskowanych w planie ochrony Parku*

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Ograniczenia zewnętrzne

- *pełna zależność systemów zaopatrzenia w energię elektryczną i usług telekomunikacyjnych od systemów krajowych,*
- *całkowity brak sieci gazowej,*
- *niedostatecznie rozwinięta sieć usług telekomunikacyjnych*

Ograniczenia wewnętrzne

- *brak dostatecznej ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych,*
- *nieuporządkowana gospodarka ściekowa,*

- *pogarszający się stan techniczny niektórych sieci i urządzeń wodociągowych,*
- *nieuporządkowana gospodarka odpadami,*
- *niewystarczające oświetlenie drogowe*

KOMUNIKACJA

Ograniczenia zewnętrzne

- *brak obejścia w ciągu drogi wojewódzkiej w miejscowości Borzytuchom, na której dominuje ruch tranzytowy-zewnętrzny,*
- *zły stan nawierzchni dróg spowodowany zmniejszeniem nakładów finansowych na ich modernizację,*
- *zawieszenie przewozów pasażerskich i towarowych na linii kolejowej Lipusz-Korzybie i rosnące znaczenie w przewozie ładunków (w tym także niebezpiecznych oraz o przekroczonej nośności), transportu drogowego nad kolejowym,*

Wewnętrzne

- *braki w standardach i stanie technicznym sieci drogowej na obszarze gminy,*
- *niskie nakłady na drogownictwo,*
- *niedostatecznie rozwinięte zaplecze techniczne motoryzacji /m. in. brak na terenie gminy parkingów dla samochodów ciężarowych/,*
- *brak ciągów pieszych i dróg rowerowych dla powiązań zewnętrznych i wewnętrznych*

5. MATERIAŁY PLANISTYCZNE WYKORZYSTANE NA POTRZEBY PROJEKTOWANYCH ZMIAN W STUDIUM

1. Mapa topograficzna Polski N-33-71/72 w skali 1:100000 Zarząd Geografii Wojskowej Sztabu Generalnego WP, Polskie Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne, Wojskowe Zakłady Kartograficzne Warszawa 2004 r.
2. Mapa topograficzna 324.1 Bytów w skali 1:50000 Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne Rzeszów S. A. 2001 r.
3. Mapa topograficzna 324.3 Lipusz w skali 1:50000 Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne Rzeszów S. A. 2000 r.
4. Mapa topograficzna 323.2 Kępice w skali 1:50000 Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne Rzeszów S. A. 1980 r.
5. Mapa topograficzna 323.4 Miastko w skali 1:50000 Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne Rzeszów S. A. 2003 r.
6. Mapa topograficzna 324.11 Bytów w skali 1:25000 Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne Rzeszów S. A. 2001 r.
7. Mapa topograficzna 324.13 Bytów w skali 1:25000 Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne Rzeszów S. A. 2001 r.
8. Mapa topograficzna 323.22 Bytów w skali 1:25000 Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne Rzeszów S. A. 2001 r.
9. Mapa topograficzna 323.24 Bytów w skali 1:25000 Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne Rzeszów S. A. 2001 r.
10. Mapa topograficzna 323.224 Kołczygłowy w skali 1:10000 Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno - Kartograficzne Koszalin 1989 r.
11. Mapa topograficzna 323.242 Barnowiec w skali 1:10000 Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno - Kartograficzne Koszalin 1989 r.
12. Mapa topograficzna 323.244 Łobzowo w skali 1:10000 Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno - Kartograficzne Koszalin 1989 r.
13. Mapa topograficzna 324.111 Gałąźnia Wielka w skali 1:10000 Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno - Kartograficzne Koszalin 1989 r.
14. Mapa topograficzna 324.112 Unichowo w skali 1:10000 Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno - Kartograficzne Koszalin 1989 r.
15. Mapa topograficzna 324.113 Krosnowo w skali 1:10000 Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno - Kartograficzne Koszalin 1989 r.
16. Mapa topograficzna 324.114 Gostkowo w skali 1:10000 Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno - Kartograficzne Koszalin 1989 r.
17. Mapa topograficzna 324.131 Borzytuchom w skali 1:10000 Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno - Kartograficzne Koszalin 1989 r.
18. Mapa topograficzna 324.132 Bytów w skali 1:10000 Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno - Kartograficzne Koszalin 1989 r.
19. Mapa topograficzna 324.133 Dabówka Bytowska w skali 1:10000 Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno - Kartograficzne Koszalin 1989 r.
20. Mapa topograficzna 324.134 Bytów w skali 1:10000 Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno - Kartograficzne Koszalin 1989 r.
21. Mapy ewidencji gruntów obręb Borzytuchom w skali 1:5000 i w skali 1:1000 zaewidencjonowane w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Bytowie maj 2007 r.
22. Mapy ewidencji gruntów obręb Chotkowo w skali 1:5000 i w skali 1:2000 zaewidencjonowane w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Bytowie maj 2007 r.

23. Mapy ewidencji gruntów obręb Dąbrówka Bytowska w skali 1:5000 i w skali 1:1000 zaewidencjonowane w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Bytowie maj 2007 r.
24. Mapy ewidencji gruntów obręb Jutrzenka w skali 1:5000 i w skali 1:2000 zaewidencjonowane w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Bytowie maj 2007 r.
25. Mapa ewidencji gruntów obręb Kamieńczyń w skali 1:5000 zaewidencjonowana w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Bytowie maj 2007 r.
26. Mapy ewidencji gruntów obręb Krosnowo w skali 1:5000 i w skali 1:2000 zaewidencjonowane w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Bytowie maj 2007 r.
27. Mapy ewidencji gruntów obręb Niedarzyno w skali 1:5000 i w skali 1:2000 zaewidencjonowane w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Bytowie maj 2007 r.
28. Mapa ewidencji gruntów obręb Osieki w skali 1:5000 i w skali 1:2000 zaewidencjonowana w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Bytowie maj 2007 r.
29. Mapy ewidencji gruntów obręb Struszewo w skali 1:5000 i w skali 1:1000 zaewidencjonowane w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Bytowie maj 2007 r.
30. „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom”, uchwalone uchwałą Nr XXIV/111/01 Rady Gminy Borzytuchom z 30 kwietnia 2001 r.
31. „Plan ochrony Parku Krajobrazowego Dolina Słupi” ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Pomorskiego Nr 15/2003 z 23 czerwca 2003 r.
32. Rozporządzenie Wojewody Pomorskiego Nr 58/06 z 15 maja 2006 r. w sprawie „Parku Krajobrazowego Dolina Słupi”.
33. NATURA2000 - Standardowy formularz danych dla obszarów specjalnej ochrony (OSO), dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW), dla specjalnych obszarów ochrony (SOO). Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Słupi PLB220002. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2008 r.
34. NATURA2000 - Standardowy formularz danych dla obszarów specjalnej ochrony (OSO), dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW), dla specjalnych obszarów ochrony (SOO). Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolina Słupi PLH220052. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2008 r.
35. Pismo Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku Wydział Środowiska i Rolnictwa Oddział Zamiejscowy w Słupsku nr ŚR-Z/MZ/7041-19/07 w sprawie przedstawienia warunków w zakresie ochrony środowiska, Słupsk 2007 r.
36. Liro A. (red.) „Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA”. Fundacja IUCN Poland, Warszawa 1995 r.
37. Kondracki J. „Geografia fizyczna Polski”. PWN. Warszawa 1998 r.
38. Głowaciński Z. (red.). „Polska czerwona księga zwierząt - kręgowce”. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa 2001 r.
39. Tomiałojć L., Stawarczyk T. „Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany”. PTPP „pro Natura”. Wrocław 2003 r.
40. Sidło P.O., Błaszowska B., Chylarecki P. (red.). „Ostoje ptaków o randze europejskiej w Polsce”. OTOP, Warszawa 2004 r.
41. Sikora A., Rohde Z., Gromadzki M., Neubauer G., Chylarecki P. (red.) „Atlas rozmieszczenia ptaków lęgowych Polski 1985–2004”. Bogucki Wyd. Nauk., Poznań 2007 r.
42. „Opracowanie ekofizjograficzne do planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego” oprac. zbiorowe pod redakcją Jarosława Czochańskiego.

- Pomorskie Studia Regionalne. Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Gdańsk 2001 r.
43. „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego” generalny projektant dr inż. arch. Feliks Pankau, Pomorskie Studia Regionalne. Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Gdańsk 2002 r.
 44. Numeryczna baza danych GIS, Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego, Gdańsk, 2003 r.
 45. "Program ochrony środowiska województwa pomorskiego" oprac. ARCADIS Ekokonrem Sp. z o.o. Wrocław, Gdańsk 2003 r.
 46. "Uwarunkowania i kierunki rozwoju turystyki w województwie pomorskim" oprac. pod kierownictwem Polskiej Agencji Rozwoju Turystyki S.A. zespół ekspertów prof. dr hab. Marek Dutkowski, dr inż. arch. Artur Kostarczyk, prof. dr hab. Barbara Marciszewska, dr Tomasz Studzieniecki, dr hab. Maciej Przewoźniak.
 47. „Studium ochrony krajobrazu województwa pomorskiego” oprac. dr hab. Mariusz Kistowski, dr inż. Bogna Lipińska, mgr Barbara Korwel-Lejkowska, Gdańsk 2005 r.
 48. "Studium możliwości rozwoju energetyki wiatrowej w województwie pomorskim" oprac. inż. Grażyna Kubicz, mgr Hanna Wojcieszek, mgr inż. Krzysztof Wojcieszek, Ryszard Musiał. Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, Słupsk 2003 r.
 49. "Dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze w Strefie Rozwojowej Południowego Bałtyku. Możliwości ich wykorzystania i szanse na rozwój" oprac. Paweł Kościelecki Warszawa, 2004 r.
 50. Pismo Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Gdańsku Delegatura w Słupsku nr ZP-I-4171/1/863/2007 w sprawie przedstawienia warunków w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego (w tym ochrony archeologicznej), Słupsk 2007 r.
 51. Wykaz obiektów wpisanych do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Pomorskiego - www.ochronazabytkow.gda.pl z dnia 17 września 2008 r.
 52. Informacje i materiały uzyskane od Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków w Gdańsku - Delegatury w Słupsku, Słupsk 2007/2008 r.
 53. „Regionalna strategia energetyki ze szczególnym uwzględnieniem źródeł odnawialnych” załącznik do uchwały nr 1098/LII/06 Sejmiku Województwa Pomorskiego z 23 października 2006 r.
 54. Załącznik nr 2 do uchwały nr 1098/LII/06 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 23 października 2006 r. - Informacja o prognozie oddziaływania na środowisko „Regionalnej strategii energetyki ze szczególnym uwzględnieniem źródeł odnawialnych”
 55. Prognoza oddziaływania na środowisko „Regionalnej strategii energetyki ze szczególnym uwzględnieniem źródeł odnawialnych”, Gdańsk sierpień 2006 r.
 56. "Ekspertyza nt. ekologiczno-krajobrazowe uwarunkowania lokalizacji elektrowni wiatrowych w północnej (Pobrzeże Bałtyku) i centralnej części województwa pomorskiego" prof. dr hab. Maciej Gromadzki, dr hab. Maciej Przewoźniak kwiecień 2002 r.
 57. Pismo Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego w Gdańsku Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego nr DRRP.III.JP.7323-433/07 w sprawie przedstawienia informacji i wniosków z planu zagospodarowania przestrzennego województwa i opracowań regionalnych, Gdańsk 2007 r.
 58. Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku czerwiec 2007 r. - Informacje i wnioski Zarządu Województwa Pomorskiego do zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom.
 59. Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku - wykaz dróg wojewódzkich, 18 wrzesień 2008 r.
 60. Zarząd Dróg Powiatowych w Bytowie - wykaz dróg powiatowych w powiecie bytowskim, 17 wrzesień 2008 r.
 61. „Koncepcja Rozwoju Powiatu Bytowskiego na lata 2000-2006” Uchwała Nr XVII/85/2000 Rady Powiatu Bytowskiego z dnia 25 maja 2000 r.

62. Załącznik Nr 45 do uchwały nr 196/181/05 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 15 marca 2005 r. w sprawie nadania numeracji drogom gminnym na obszarze Województwa Pomorskiego.
63. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy na cele działalności produkcyjno-usługowej oraz przemysłowej, położonego w miejscowości Dąbrówka Bytowska, obręb Dąbrówka Bytowska - działka 3/4P, gmina Borzytuchom, województwo pomorskie” uchwalony uchwałą Nr VIII/58/2003 Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 25 lipca 2003 r.
64. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowo-usługowej, położonego w miejscowości Borzytuchom w obrębie Borzytuchom - działka nr 142/5, gmina Borzytuchom, województwo pomorskie” uchwalony uchwałą Nr IX/66/2003 Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 28 sierpnia 2003 r.
65. Wydział Architektoniczno-Budowlany Starostwo Powiatowe w Bytowie 2008 r. - wykaz pozwoleń na budowę wydanych w Gminie Borzytuchom 01.2004 - 06.2008.
66. Pismo Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego nr ULC-LTL-2DP-54/301/07 w sprawie przedstawienie warunków w zakresie ruchu lotniczego, Warszawa 2007 r.
67. Pismo Zastępcy Dyrektora Biura Techniki i Zaopatrzenia Komendy Głównej Straży Granicznej nr BTiZ-2133-VIII/07 w sprawie przedstawienia warunków w zakresie ochrony granic, Warszawa 2007 r.
68. Pismo Dowództwo Sił Powietrznych nr 2966/07 w sprawie przedstawienia warunków w zakresie ruchu lotniczego, Warszawa 2007 r.
69. Pismo Dowództwa Marynarki Wojennej RP nr N-5/1099/07 w sprawie przedstawienia warunków w zakresie ruchu lotniczego, Gdynia 2007 r.
70. Założenia polityki energetycznej Polski do 2020 roku, dokument przyjęty przez Radę Ministrów 22 lutego 2000 r., Ministerstwo Gospodarki, Warszawa, luty 2000 r.
71. Strategia rozwoju energetyki odnawialnej, Dokument sporządzony przez Ministerstwo Środowiska jako realizacja rezolucji Sejmu RP z 08.07.1999, wrzesień 2000 r.
72. Polityka Ekologiczna Państwa, 2000, projekt przyjęty przez Radę Ministrów 1.08.2000 r. oraz przez Sejm RP - 23 sierpień 2001 r.
73. „Program rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce na lata 2002-2005”, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, wrzesień 2001 r.
74. Elektrownie wiatrowe, poradnik wykorzystania energii wiatru, Europejskie Centrum Energii Odnawialnej, Warszawa, 2001 r.
75. Pankau F. „Energetyka wiatrowa w planach zagospodarowania przestrzennego i w prawie budowlanym”, materiały z konferencji „Energetyka wiatrowa - planowanie i realizacja”, Gdańsk, marzec 2002 r.
76. Pilotowy program wykonawczy do strategii rozwoju energetyki odnawialnej w zakresie wzrostu produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych ze szczególnym uwzględnieniem energetyki wiatrowej na lata 2003-2005” projekt będący realizacją zobowiązań Rządu wynikających ze „Strategii rozwoju energetyki odnawialnej”, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, wrzesień 2002 r.
77. Poczosa A. „Zasoby energii odnawialnej w Polsce - regulacje prawne oraz możliwości dofinansowania inwestycji w tej dziedzinie”, 2002 r.
78. Bartmański M. „Stan i perspektywy rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce wobec dotychczasowych regulacji prawnych”, Sopot, styczeń 2003 r.
79. „Rozwój energetyki wiatrowej w Polsce wobec dotychczasowych regulacji prawnych”, materiały z konferencji, Polskie Towarzystwo Energetyki Wiatrowej, Gdańsk, styczeń 2003 r.
80. „Studium wpływu rozwoju energetyki wiatrowej na pracę i rozwój KSE”, raport z wykonania studium, Instytut Energetyki Oddział Gdańsk, Warszawa, 2003 r.
81. „Odnawialne źródła energii jako element rozwoju lokalnego”, EC BREC/IMBER, 2003 r.
82. „Wpływ elektrowni wiatrowych na zdrowie człowieka” oprac. EC BREC Instytut Energii Odnawialnej Warszawa, sierpień 2006 r.

83. "Hałas jako czynnik zanieczyszczający środowisko człowieka" oprac. dr Włodzimierz Bandera firma INFO-EKO Gdańsk, 2006 r.
84. Informacja wojskowych instytutów badawczych dot. oddziaływania elektrowni wiatrowych, w tym ich ewentualnego wpływu na organizm człowieka, 2006.
85. Doświadczenia mieszkańców okolic funkcjonujących Parków Wiatrowych w województwie pomorskim, 2006 r.
86. Publikacje nt. funkcjonowania istniejących farm elektrowni wiatrowych, w tym m. in.: "Farma elektrowni wiatrowych Zagórze", publ. firma Elsam A/S, 2006 r.
87. Materiały informacyjne „Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej”, Szczecin, 2008 r.
88. Wytyczne techniczne dot. projektowanych parków elektrowni wiatrowych oprac. NW Polska Sp. z o.o., Bytów 2008 r.
89. Wnioski zgłoszone do zmiany studium wg dokumentacji planistycznej, Borzytuchom 2007 r.
90. Wizja w terenie i dokumentacja fotograficzna SAIUContractor, Borzytuchom/Gdańsk 2007 r.
91. Materiały i informacje uzyskane w poszczególnych Referatach Urzędu Gminy Borzytuchom, 2007/2008.
92. „Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego do planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego” oprac. zbiorowe pod redakcją Jarosława Czochońskiego i Joanny Lemańczyk. Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku. Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego. Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Słupsk/Gdańsk 2007 r.
93. „Projekt zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego”, generalny projektant dr inż. arch. Feliks Pankau, Gdańsk, 2009 r.
94. Uchwała Nr 11/175/09 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 12 stycznia 2009 roku w sprawie: przyjęcia projektów zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego i Planu zagospodarowania przestrzennego obszaru metropolitalnego wraz z Prognozami ich oddziaływania na środowisko.
95. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego (Uchwała Nr 639/XLVI/02 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 września 2002 roku (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 2002 r. Nr 81 poz. 1773, z 2003 r. Nr 19 poz. 193), zmieniona uchwałą Nr 1004/XXXIX/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2009 roku (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 2009 r. Nr 172, poz. 3361).
96. Uchwała Nr 984/XLII/14 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 lipca 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia nowego Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego oraz sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego obszaru metropolitalnego Trójmiasta, stanowiącego część planu zagospodarowania przestrzennego województwa.
97. „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030” oraz stanowiący jego część „Plan zagospodarowania przestrzennego obszaru metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot 2030”. Oba dokumenty zostały przyjęte uchwałą Nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 roku i opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego z 2017 roku, poz. 603.
98. Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego (Uchwała Nr 458/XXII/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2012 roku).
99. Strategia rozwoju województwa pomorskiego 2030 (Uchwała nr 376/XXX/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 12 kwietnia 2021 r.).
100. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (Uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030; M.P. poz. 252).

101. Uchwała Nr 146/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi“ (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego Nr 66 poz. 1461 z 2011-06-02), ze zmianą na podstawie Uchwały nr 262/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016r. o zmianie uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi" (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 2945 z 2016-08-16),
102. Uchwała Nr XXI/176/13 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 5 lutego 2013 roku o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom - dla obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Niedarzyno.
103. Uchwała Nr VII/49/15 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 29 września 2015 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom - dla obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Borzytuchom gmina Borzytuchom.
104. Uchwała Nr XXII/241/21 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 15 listopada 2021 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom - dla obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Borzytuchom gmina Borzytuchom.
105. Uchwała XXX/269/14 Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Borzytuchom na lata 2014-2020.
106. Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów predysponowanych pod lokalizację siłowni wiatrowych w obrębie geodezyjnym Struszewo i Chotkowo w gminie Borzytuchom (Uchwała XV/111/12 Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 26 czerwca 2012 r. - Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 2716 z 2012-08-24).
107. Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów predysponowanych pod lokalizację siłowni wiatrowych w zachodniej części obrębu geodezyjnego Chotkowo w gminie Borzytuchom (Uchwała XV/112/12 Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 26 czerwca 2012 r. - Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 2718 z 2012-08-24).
108. Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów predysponowanych pod lokalizację siłowni wiatrowych w południowej części obrębu geodezyjnego Chotkowo w gminie Borzytuchom (Uchwała XV/113/12 Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 26 czerwca 2012 r. - Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 2719 z 2012-08-24).
109. Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów predysponowanych pod lokalizację siłowni wiatrowych w obrębie geodezyjnym Dąbrówka w gminie Borzytuchom (Uchwała XV/114/12 Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 26 czerwca 2012 r. - Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 2717 z 2012-08-24).
110. Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Struszewo (działka nr 196) gmina Borzytuchom (Uchwała XVI/121/12 Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 30 sierpnia 2012 r. - Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 3531 z 2014-10-21).
111. Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Niedarzyno (działka nr 32/3) gmina Borzytuchom (Uchwała IX/94/15 Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 15 grudnia 2015 r. - Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 941 z 2016-03-07).
112. Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w miejscowości Borzytuchom gmina Borzytuchom (działki nr 253, 252, 251, 250, 250/1, 250/2, 249, 248, 245, 248/1) - Uchwała XXV Rady Gminy w Borzytuchomiu z dnia 21 grudnia 2017 r. - Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 581 z 2018-02-19).

113. Pismo Zarządu Województwa Pomorskiego - informacje i wnioski do zmiany studium gminy Borzytuchom (pismo nr DRRP-GW.7637.112.2013 z 2013-05-17).
114. Pismo Zarządu Województwa Pomorskiego w Gdańsku Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego nr DRRP-G.7637.195.2016 z 2016-08-22 w sprawie przekazania informacji i wniosków dla gminy Borzytuchom.
115. Pismo Zarządu Województwa Pomorskiego w Gdańsku Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego nr DRRP-G.7637.42.2022 z 2022-03-15 w sprawie przekazania informacji i wniosków dla gminy Borzytuchom.
116. Pismo Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Gdańsku Delegatura w Słupsku - wnioski do zmiany studium (pismo nr ZP-I-4171/1/1239/2013 z 2013-05-23).
117. Pismo Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku Wydziału Zarządzania Kryzysowego - wnioski do zmiany studium (pismo nr BZK-II.742.7.2013.KA z 2013-05-28).
118. Pismo ENERGA-OPERATOR S.A. Oddział w Koszalinie - wnioski do zmiany studium (pismo nr 8/5MMR/JK/94/L.dz.2510/2013 z 2013-06-03).
119. Pismo Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Gdańsku - wnioski do zmiany studium (pismo nr 1310/13 z 2013-05-16).
120. Postanowienie Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków nr ARD.5151.31.2014.AK z 2014-03-25 (uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy dla cz. działki nr 32/3 w miejscowości Niedarzyno).
121. Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb opracowań planistycznych w obrębie Niedarzyno gmina Borzytuchom (mgr inż. Anna Ruszczyńska, Słupsk październik 2013).
122. Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb opracowań planistycznych w obrębie Borzytuchom gmina Borzytuchom (mgr inż. Anna Ruszczyńska, Słupsk 2016).
123. Decyzja Wójta Gminy Borzytuchom nr 1/2014 z 2014-04-11; pismo znak GP.6730.1.2014 (decyzja o warunkach zabudowy dla inwestycji polegającej na budowie budynku mieszkalnego jednorodzinnego oraz garażu (wraz z określeniem zasad podziału nieruchomości) w miejscowości Niedarzyno gmina Borzytuchom (część działki nr 32/3 tj. z wyłączeniem występujących w granicach działki ewidencyjnej gruntów leśnych LsV).
124. Materiały i informacje Urzędu Gminy Borzytuchom.
125. Materiały i informacje Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Gdańsku.

6. MATERIAŁY PLANISTYCZNE SPORZĄDZONE NA POTRZEBY PROJEKTOWANYCH ZMIAN W STUDIUM

1. Uwarunkowania - granice administracyjne.....	1:50 000
2. Uwarunkowania - granice ewidencyjne.....	1:50 000
3. Uwarunkowania - stan użytkowania gruntów - lasy i grunty leśne	1:50 000
4. Uwarunkowania - stan użytkowania gruntów - wody powierzchniowe	1:50 000
5. Uwarunkowania - stan użytkowania gruntów - grunty zabudowane i zurbanizowane	1:50 000
6. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Borzytuchom arkusz 1	1:5 000
7. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Borzytuchom arkusz 2	1:5 000
8. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Borzytuchom arkusz 3	1:5 000
9. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Borzytuchom arkusz 4	1:1 000
10. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Borzytuchom arkusz 5	1:1 000
11. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Borzytuchom arkusz 6	1:1 000
12. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Borzytuchom arkusz 7	1:1 000
13. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Borzytuchom arkusz 8	1:1 000
14. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Borzytuchom arkusz 9	1:1 000
15. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Borzytuchom arkusz 10	1:1 000
16. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Borzytuchom arkusz 11.....	1:1 000
17. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Borzytuchom arkusz 12	1:1 000
18. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Chotkowo arkusz 1	1:5 000
19. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Chotkowo arkusz 2	1:5 000
20. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Chotkowo arkusz 3	1:2 000
21. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Dąbrówka Bytowska arkusz 1	1:5 000
22. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Dąbrówka Bytowska arkusz 2	1:5 000
23. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Dąbrówka Bytowska arkusz 3	1:5 000
24. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Dąbrówka Bytowska arkusz 4	1:1 000
25. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Jutrzenka arkusz 1	1:5 000
26. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Jutrzenka arkusz 2	1:5 000

27. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Jutrzenka arkusz 3	1:5 000
28. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Jutrzenka arkusz 4	1:5 000
29. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Jutrzenka arkusz 5	1:5 000
30. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Jutrzenka arkusz 6	1:2 000
31. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Kamieńczyn arkusz 1	1:5 000
32. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Kamieńczyn arkusz 2	1:5 000
33. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Kamieńczyn arkusz 3	1:5 000
34. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Krosnowo arkusz 1	1:5 000
35. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Krosnowo arkusz 2	1:5 000
36. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Krosnowo arkusz 3	1:2 000
37. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Niedarzyno arkusz 1	1:5 000
38. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Niedarzyno arkusz 2	1:5 000
39. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Niedarzyno arkusz 3	1:2 000
40. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Osieki arkusz 1	1:5 000
41. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Osieki arkusz 2	1:5 000
42. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Osieki arkusz 3	1:5 000
43. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Osieki arkusz 4	1:5 000
44. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Osieki arkusz 5	1:2 000
45. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Struszewo arkusz 1	1:5 000
46. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Struszewo arkusz 2	1:5 000
47. Uwarunkowania - istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów - obręb geodezyjny Struszewo arkusz 3	1:1 000
48. Uwarunkowania - opracowania regionalne - plan województwa	1:50 000
49. Uwarunkowania - opracowania regionalne - rejony przyrodniczo-turystyczne	1:400 000
50. Uwarunkowania - opracowania regionalne - obszary priorytetowe dla ochrony i kształtowania krajobrazu	1:200 000
51. Uwarunkowania - opracowania regionalne - strefy priorytetowe dla ochrony i kształtowania krajobrazu	1:200 000
52. Uwarunkowania - opracowania regionalne - istniejące i proponowane formy ochrony krajobrazu	1:200 000

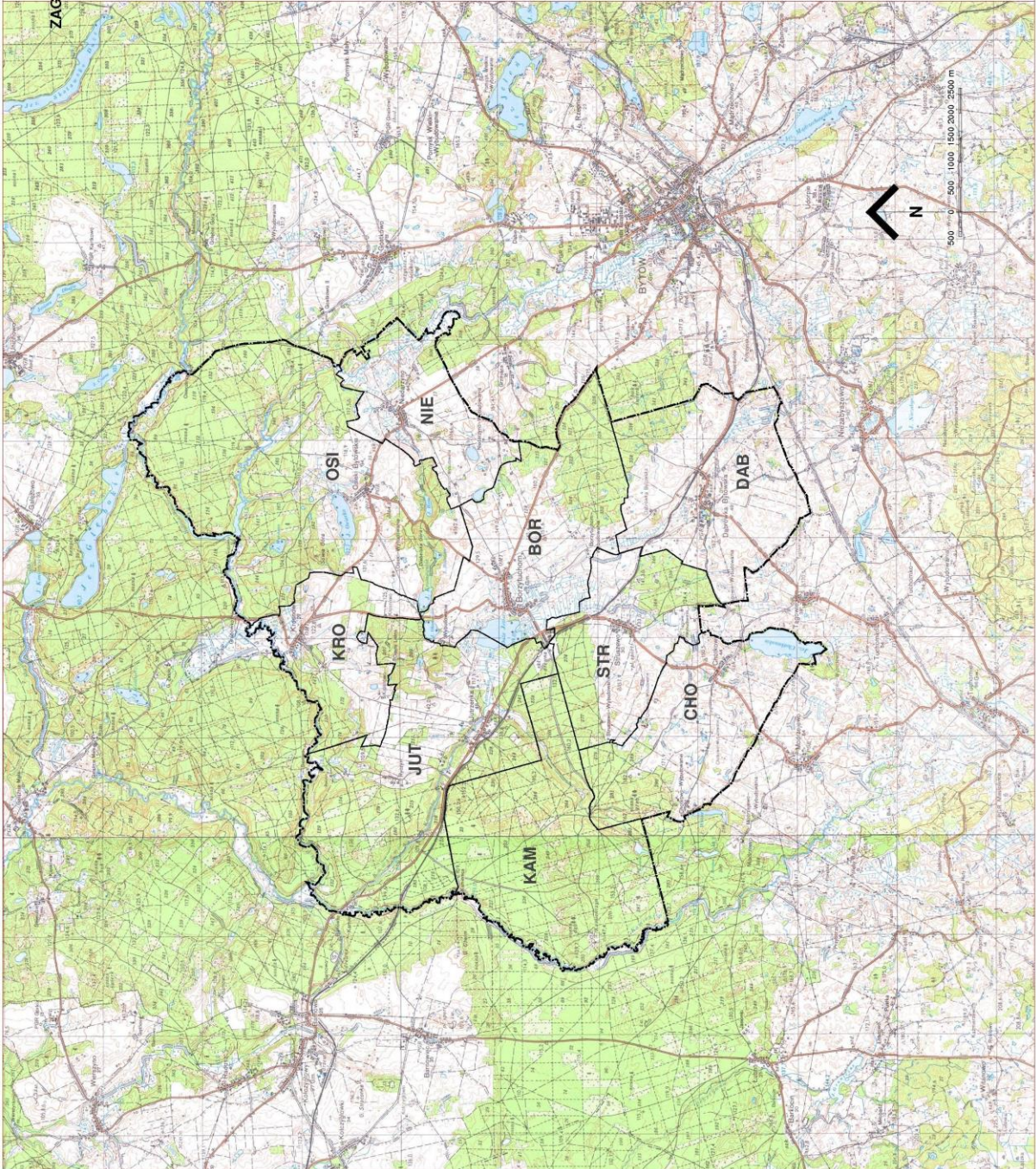
-
53. Uwarunkowania - opracowania regionalne
 - wybrane kierunki rozwoju energetyki 1:200 000
54. Uwarunkowania - opracowania regionalne
 - ekologiczne ograniczenia lokalizacji elektrowni wiatrowych 1:200 000
55. Uwarunkowania - opracowania regionalne
 - prawne i krajobrazowe ograniczenia obszarowe lokalizacji elektrowni wiatrowych
 1:200 000
56. Uwarunkowania - opracowania regionalne
 - potencjalne możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych 1:200 000
57. Uwarunkowania - opracowania regionalne
 - zmiana planu województwa - ograniczenia możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych
 1:200 000
58. Uwarunkowania - opracowania regionalne - zmiana planu województwa - model struktury
 funkcjonalno-przestrzennej 1:200 000
59. Uwarunkowania - opracowania regionalne - zmiana planu województwa - zadania
 rządowe umieszczone w RZR oraz projekty indywidualne w sektorowych programach
 operacyjnych 2007-2013 1:200 000
60. Uwarunkowania - opracowania regionalne - zmiana planu województwa - zadania
 umieszczone w regionalnym programie operacyjnym województwa pomorskiego na lata
 2007-2013 1:200 000

**ZMIANA STUDIUM
UWARUNKOWAN I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY BORZYTUCHOM
w tym z uwzględnieniem potrzeb
dla siłowni wiatrowych**

**UWARUNKOWANIA
GRANICE ADMINISTRACYJNE**

oznaczenia:

	granice administracyjne gminy
	granice sołectwa
BOR	Borz Tuchom
CHO	Chotkowo
DAB	Dąbrowka Byłowska
JUT	Jutrzenka
KAM	Kamierczyn
KRO	Krosnowo
NIE	Niedarzyno
OSI	Osielki
STR	Struszezewo

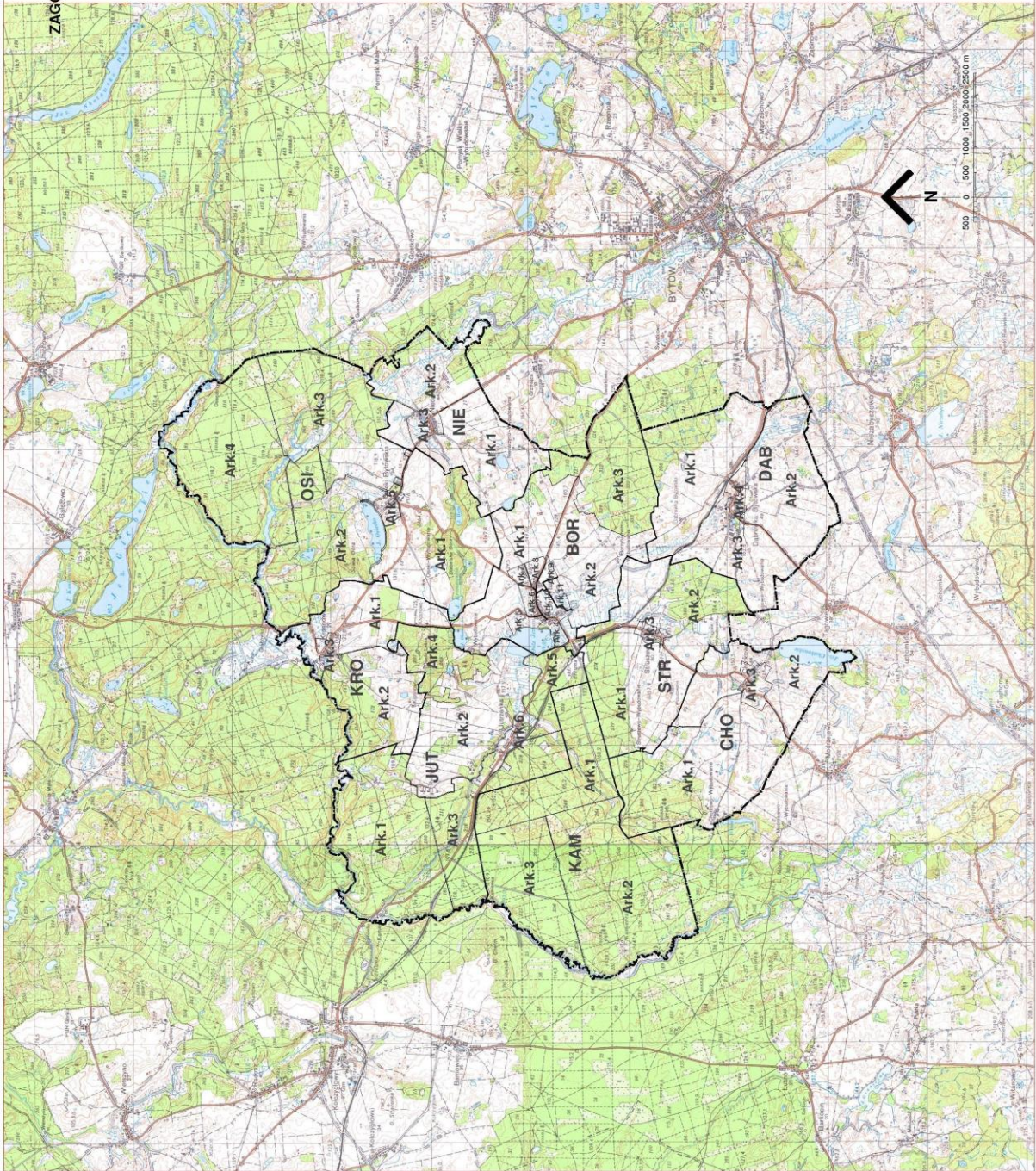
Wykorzystane materiały planistyczne:
* mapy ewidencyjne gruntów
Powiatowy Ośrodek Dokumentacji
Geodezyjnej i Kartograficznej w Bydgoszczy
maj 2007 r.

**ZMIANA STUDIUM
UWARUNKOWAN I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY BORZYTUCHOM
w tym z uwzględnieniem potrzeb
dla siłowni wiatrowych**

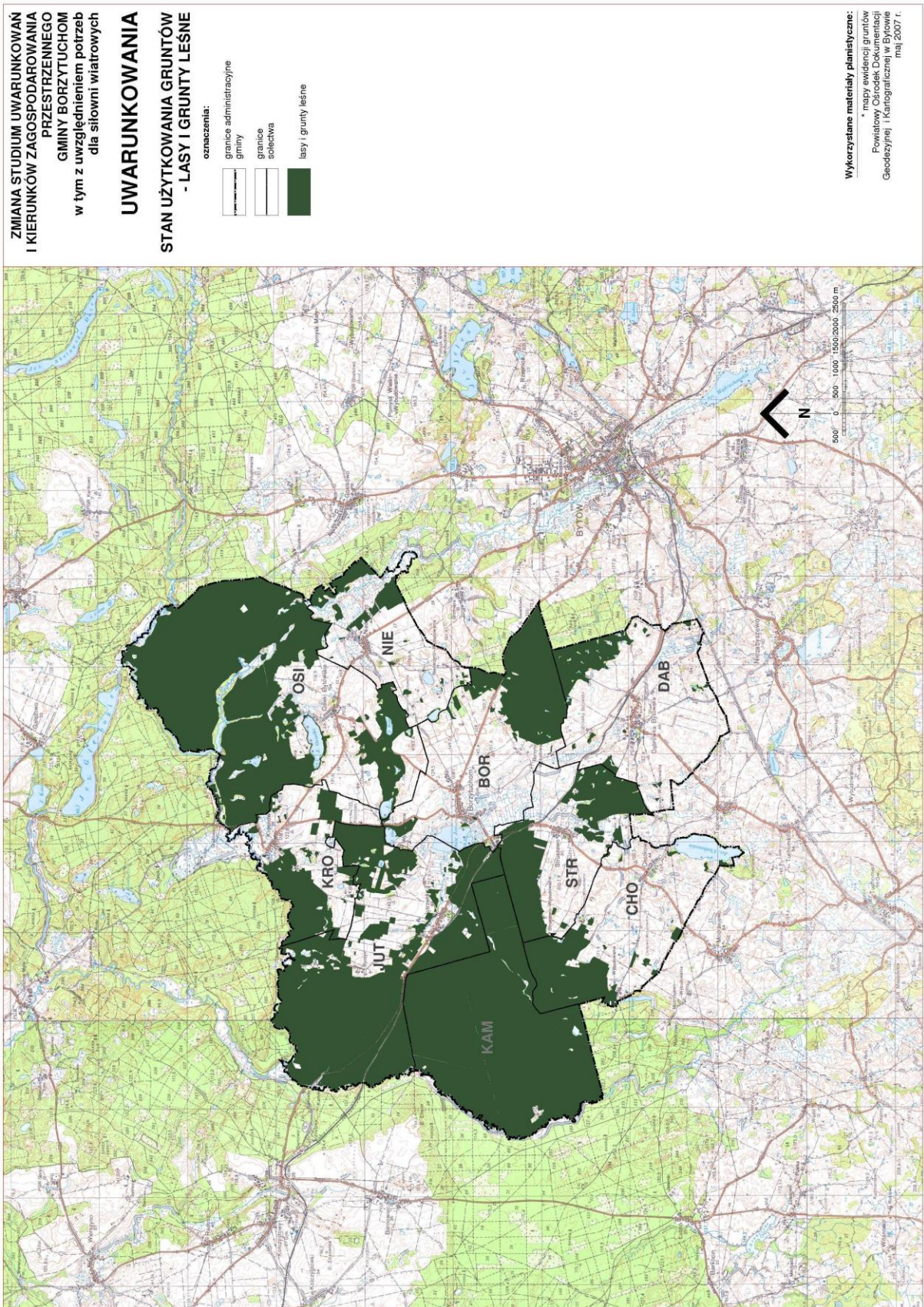
**UWARUNKOWANIA
GRANICE EWIDENCYJNE**

oznaczenia:

	granice administracyjne gminy
	granice sołectwa
BOR	Borz Tuchom
CHO	Chołkowo
DAB	Dąbrowka Bytowska
JUT	Jutrzenka
KAM	Kamieniczyn
KRO	Krosnowo
NIE	Niedarzyno
OSI	Osielki
STR	Struszewo
Ark.3	arkusz mapy ewidencyjnej

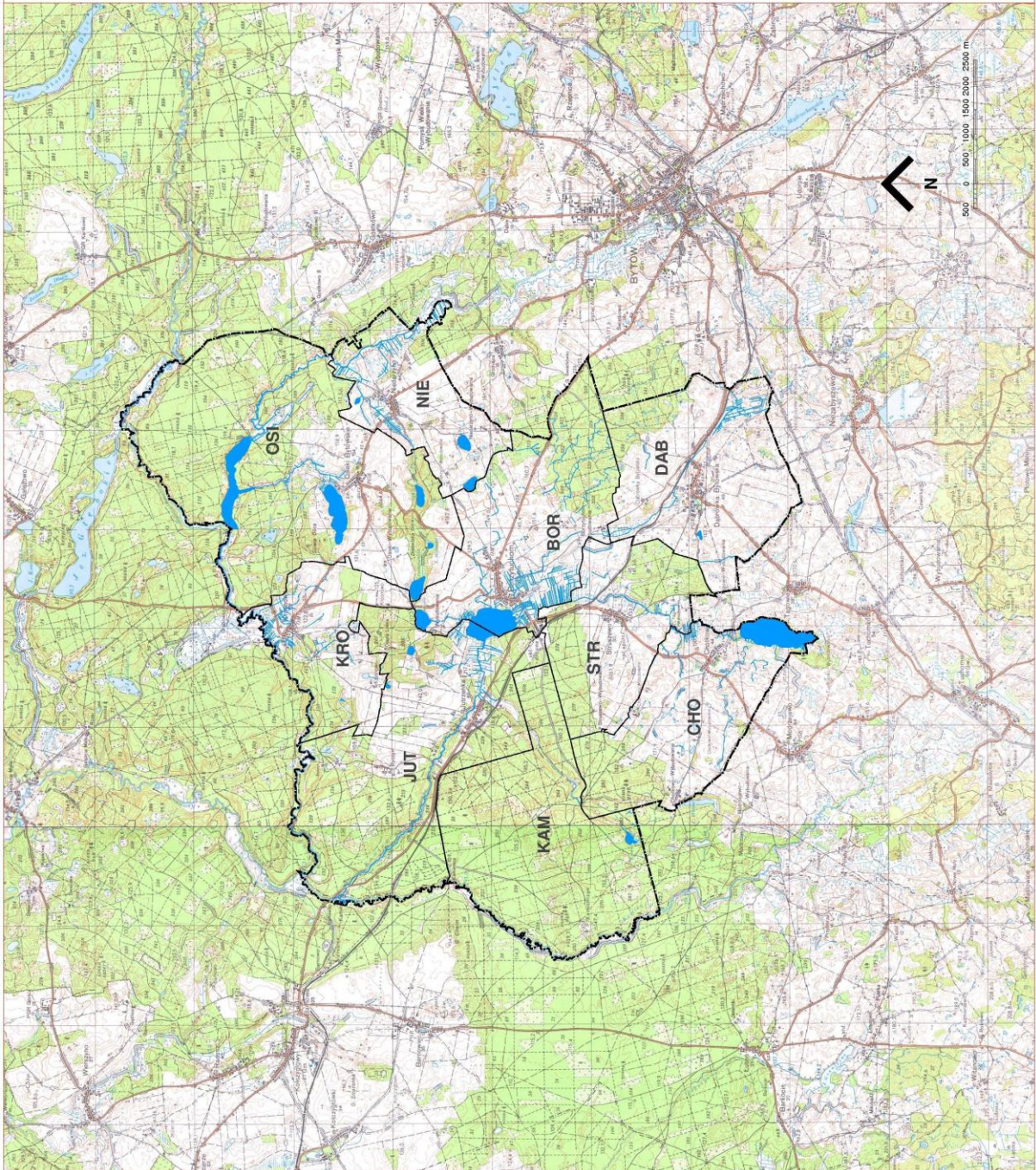
Wykorzystane materiały planistyczne:
 * mapy ewidencji gruntów
 Powiatowy Ośrodek Dokumentacji
 Geodezyjnej i Kartograficznej w Bydgoszczy
 maj 2007 r.

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
GMINY BORZYTUCHOM**
w tym z uwzględnieniem potrzeb
dla siłowni wiatrowych

UWARUNKOWANIA
**STAN UŻYTKOWANIA GRUNTÓW
- WODY POWIERZCHNIOWE**

- oznaczenia:
- granice administracyjne gminy
 - granice sołectwa
 - wody powierzchniowe

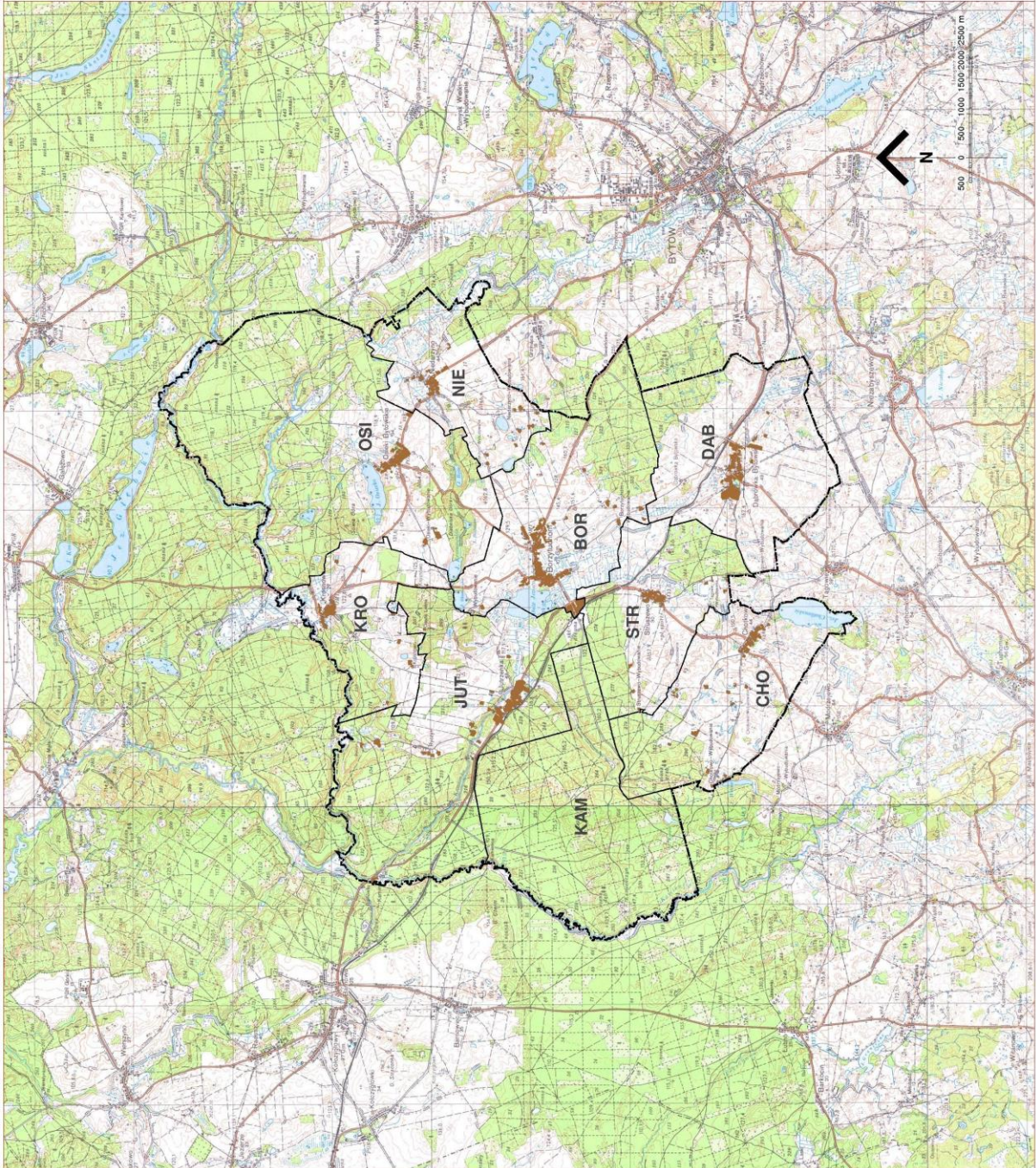
Wykorzystane materiały planistyczne:
* mapy ewidencji gruntów
Powiatowy Ośrodek Dokumentacji
Geodezyjnej i Kartograficznej w Bykowie
maj 2007 r.

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
GMINY BORZYTUCHOM**
w tym z uwzględnieniem potrzeb
dla siłowni wiatrowych

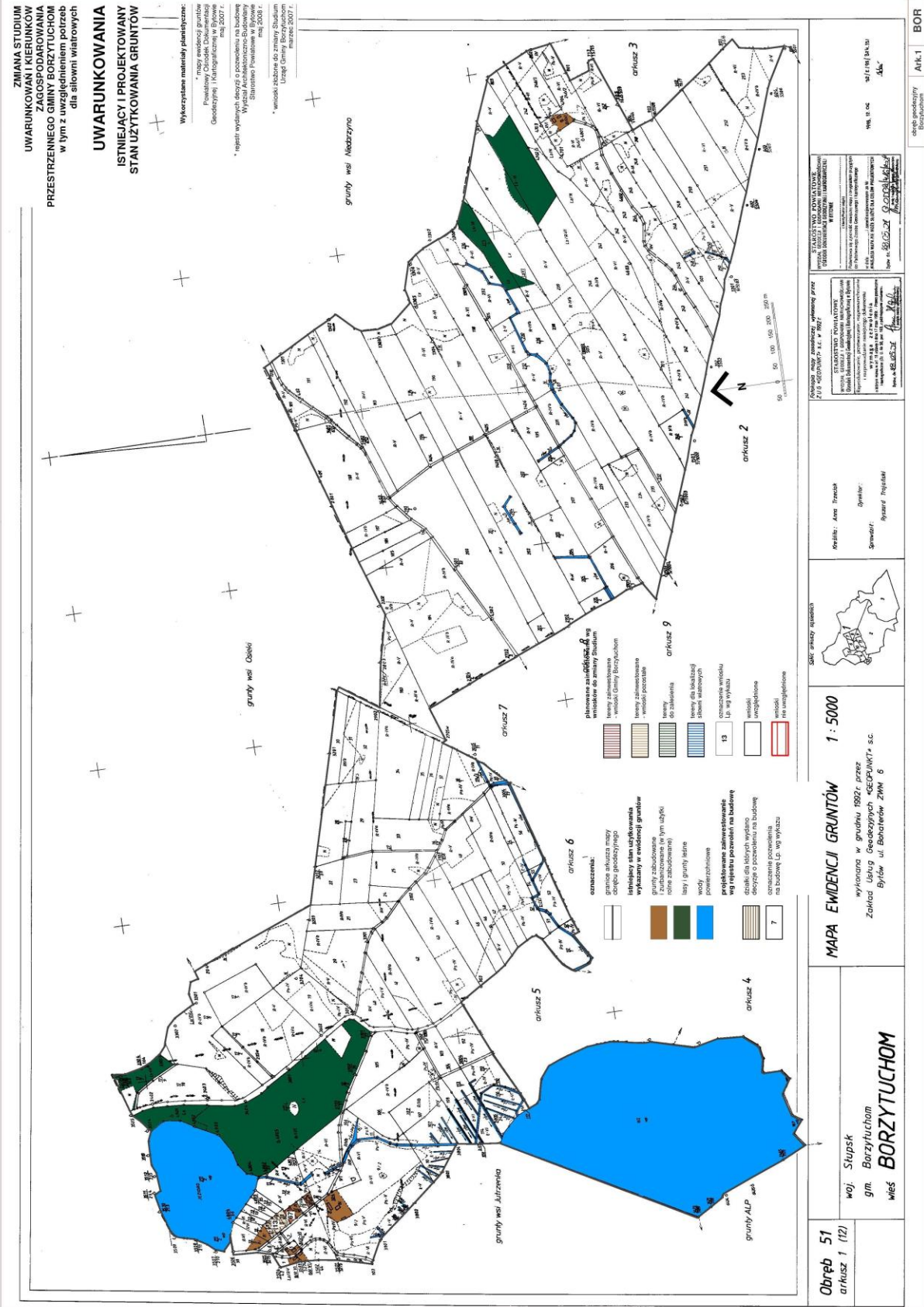
UWARUNKOWANIA
STAN UŻYTKOWANIA GRUNTÓW
- GRUNTY ZABUDOWANE
I ZURBANIZOWANE

oznaczenia:

- granice administracyjne gminy
- granice sołectwa
- grunty zabudowane i zurbanizowane

Wykorzystane materiały planistyczne:
* mapy ewidencyjne gruntów
Powiatowy Ośrodek Dokumentacji
Geodezyjnej i Kartograficznej w Bytowie
maj 2007 r.

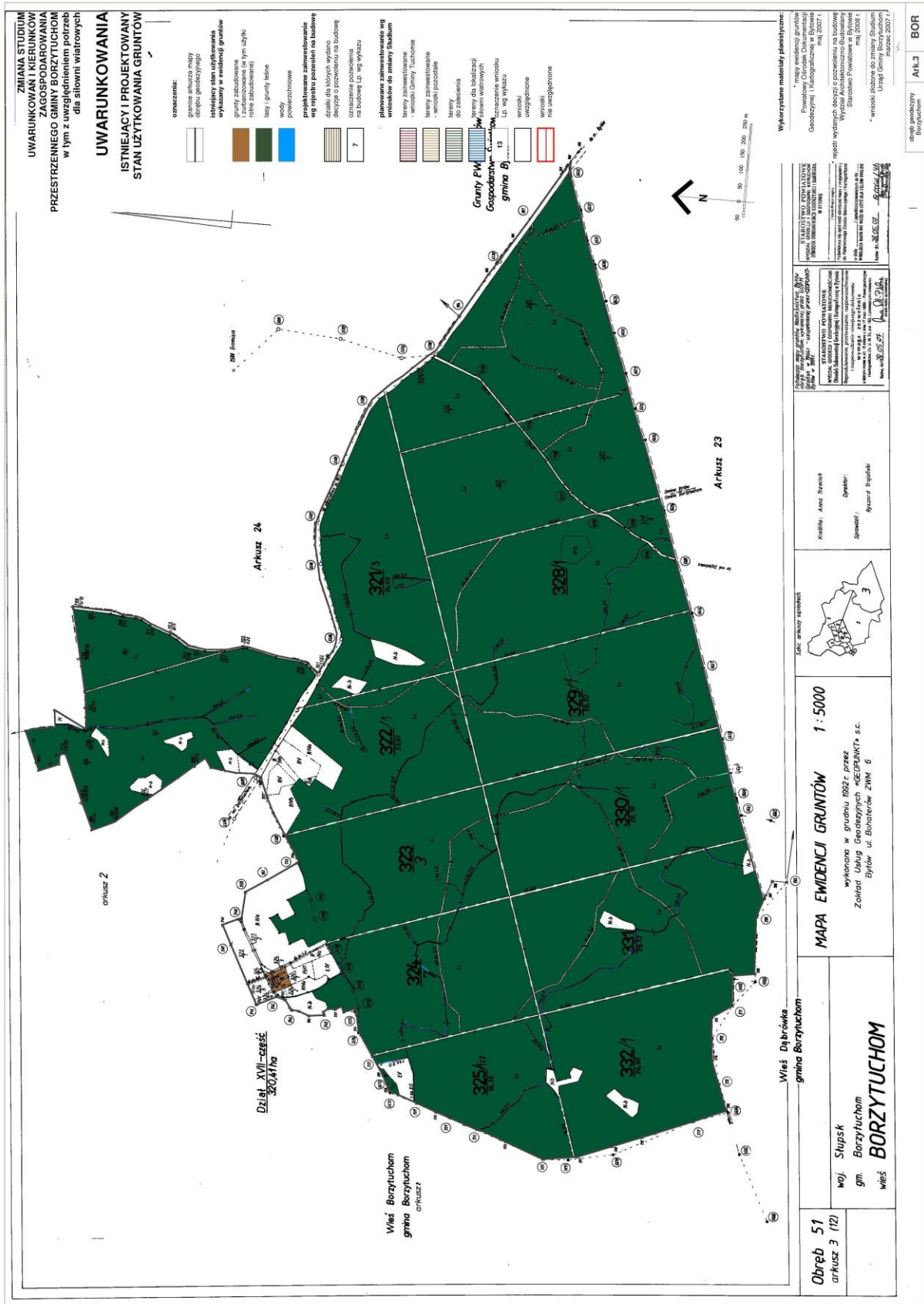
ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWANI I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BORZYTUCHOM w tym z uwzględnieniem potrzeb dla siłowni wiatrowych

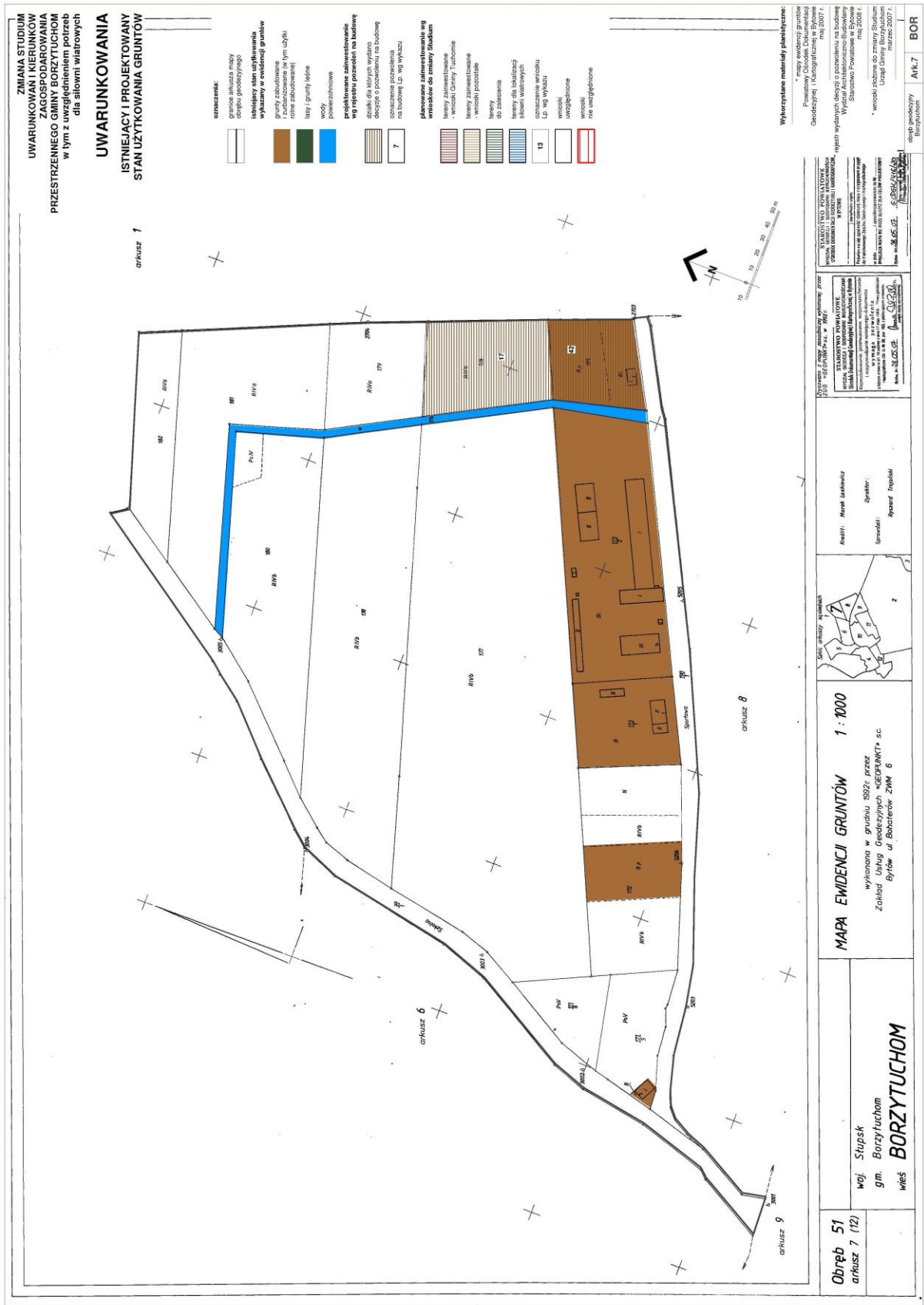
UWARUNKOWANIA ISTNIEJĄCY I PROJEKTOWANY STAN UŻYTKOWANIA GRUNTÓW

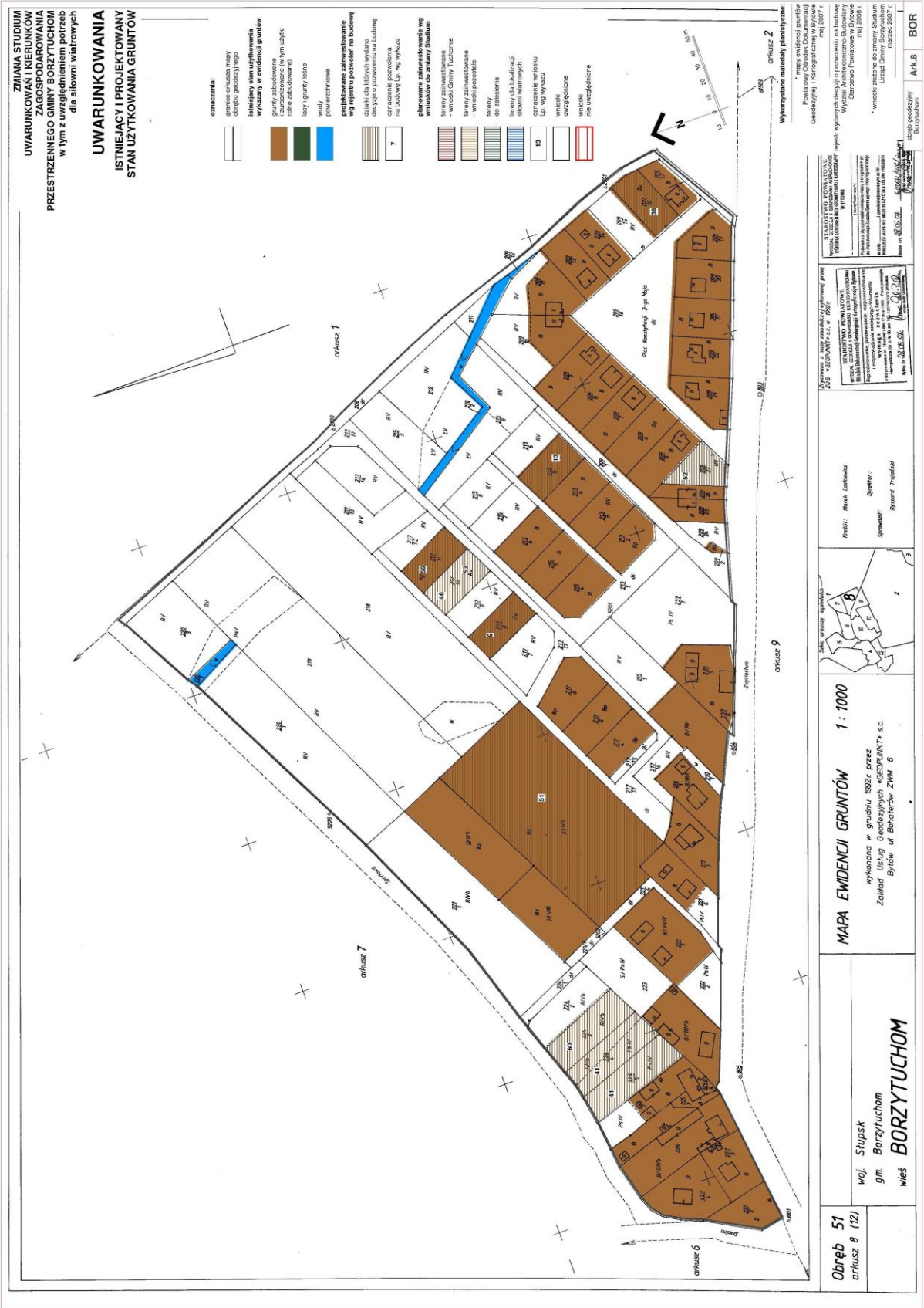
Wykorzystane materiały planistyczne:

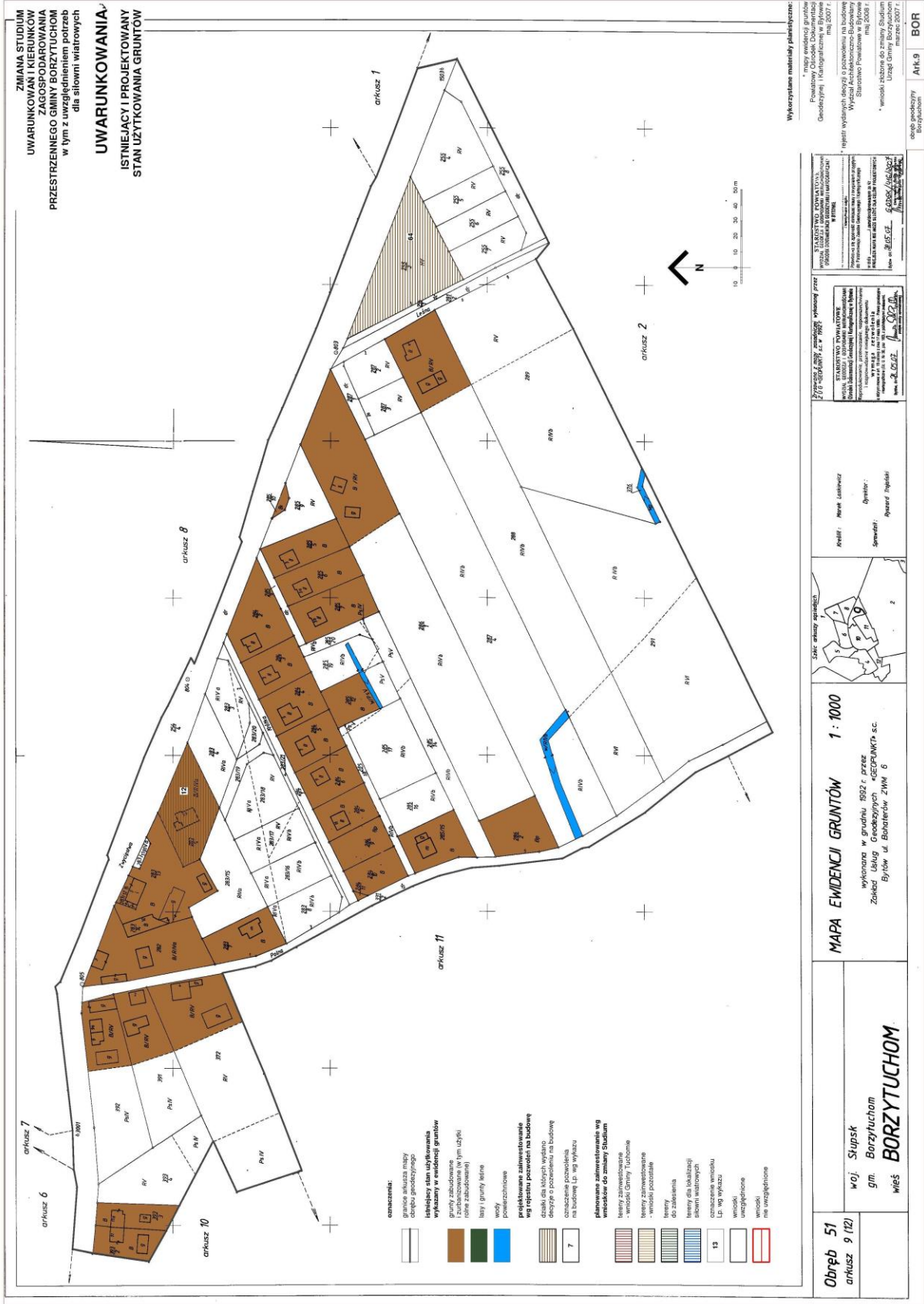
- mapy ewidencyjne gruntów
- Plan miejscowy Obszaru Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej nr 2002 r.
- regulki wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę
- Wyciągi Archiwalizowane-Budowlany Służbowy i Techniczny nr 2008 r.
- wzrostki zabrane do zmiany Studium Ujęcia Gminy Borzytuchom marzec 2007 r.

<p>Obwód 51 arkusz 1 (12)</p> <p>woj. Stupsk gm. Borzytuchom wieś BORZYTUCHOM</p>	<p>MAPA EWIDENCJI GRUNTÓW 1 : 5000</p> <p>wykonana w grudniu 1992r. przez Zakład Usług Geodezyjnych "GEOPIKUT" s.c. Białów ul. Bohaterów ŻmWi 6</p>	<p>Arkusz 1 BOR</p> <p>obwód powiatowy Borzytuchom</p>
	<p>SKARB GMINY BORZYTUCHOM</p> <p>Województwo Świętokrzyskie, powiat Stupski, gmina Borzytuchom, wieś Borzytuchom, obręb 51, arkusz 1 (12)</p> <p>Wzrostki zabrane do zmiany Studium Ujęcia Gminy Borzytuchom marzec 2007 r.</p> <p>Wzrostki zabrane do zmiany Studium Ujęcia Gminy Borzytuchom marzec 2007 r.</p>	<p>Projektant: Anna Trzebiak Opiekun: Ryszard Trzebiak</p>

ZMIANA STUDIUM
 UWARUNKOWAN I KIERUNKÓW
 ZAGOSPODAROWANIA
 PRZESTRZENNEGO GMINY BORZYTUCHOM
 w tym z uwzględnieniem potrzeb
 dla siłowni wiatrowych

UWARUNKOWANIA
 ISTNIEJĄCY I PROJEKTOWANY
 STAN UŻYTKOWANIA GRUNTÓW

Wykorzystano materiały planistyczne:

- mapy ewidencyjne gruntów Powiatowy Urząd Geodezji i Kartografii, Borzytuchom, marzec 2007 r.
- mapy ewidencyjne gruntów Powiatowy Urząd Geodezji i Kartografii, Borzytuchom, marzec 2007 r.
- planów miejscowych decyzji o pozwoleniu na budowę Wydział Architektoniczno-Budowlany Starostwo Powiatowe w Borzytuchom
- Wzrostki zabudowy dla wiatrowni Powiatowy Urząd Geodezji i Kartografii, Borzytuchom, marzec 2007 r.

STANOWISKO POWIATOWYCH URZĘDÓW GEODEZJI I KARTOGRAFII W BORZYTUCHOM

Przebieg na zasadzie odrębnej sprawy w sprawie: zmiany studium zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom, w tym z uwzględnieniem potrzeb dla siłowni wiatrowych, na rok 2022 r.

Wzrostki zabudowy dla wiatrowni Powiatowy Urząd Geodezji i Kartografii, Borzytuchom, marzec 2007 r.

STANOWISKO POWIATOWYCH URZĘDÓW GEODEZJI I KARTOGRAFII W BORZYTUCHOM

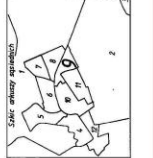
Przebieg na zasadzie odrębnej sprawy w sprawie: zmiany studium zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom, w tym z uwzględnieniem potrzeb dla siłowni wiatrowych, na rok 2022 r.

Wzrostki zabudowy dla wiatrowni Powiatowy Urząd Geodezji i Kartografii, Borzytuchom, marzec 2007 r.

STANOWISKO POWIATOWYCH URZĘDÓW GEODEZJI I KARTOGRAFII W BORZYTUCHOM

Przebieg na zasadzie odrębnej sprawy w sprawie: zmiany studium zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom, w tym z uwzględnieniem potrzeb dla siłowni wiatrowych, na rok 2022 r.

Wzrostki zabudowy dla wiatrowni Powiatowy Urząd Geodezji i Kartografii, Borzytuchom, marzec 2007 r.

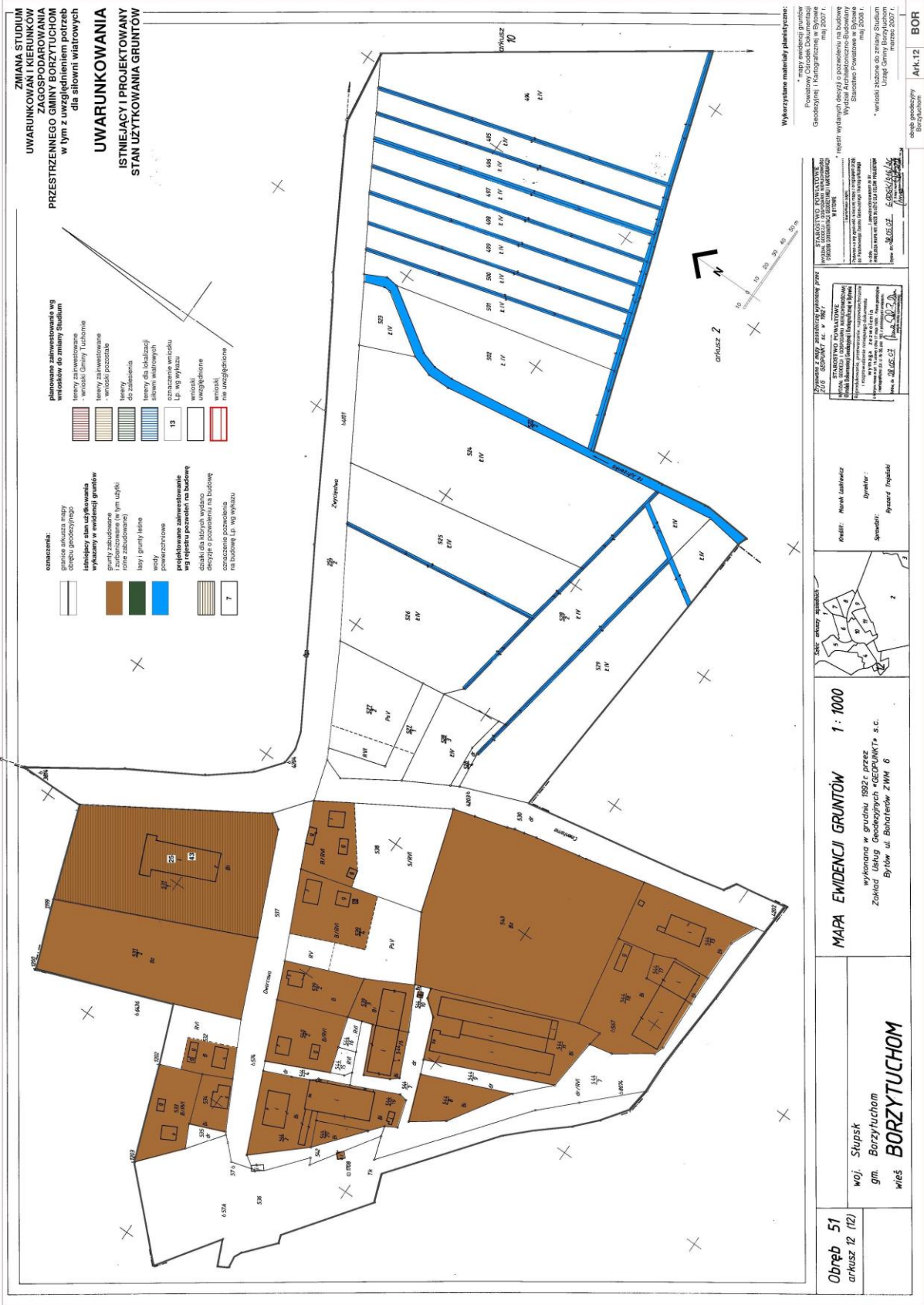

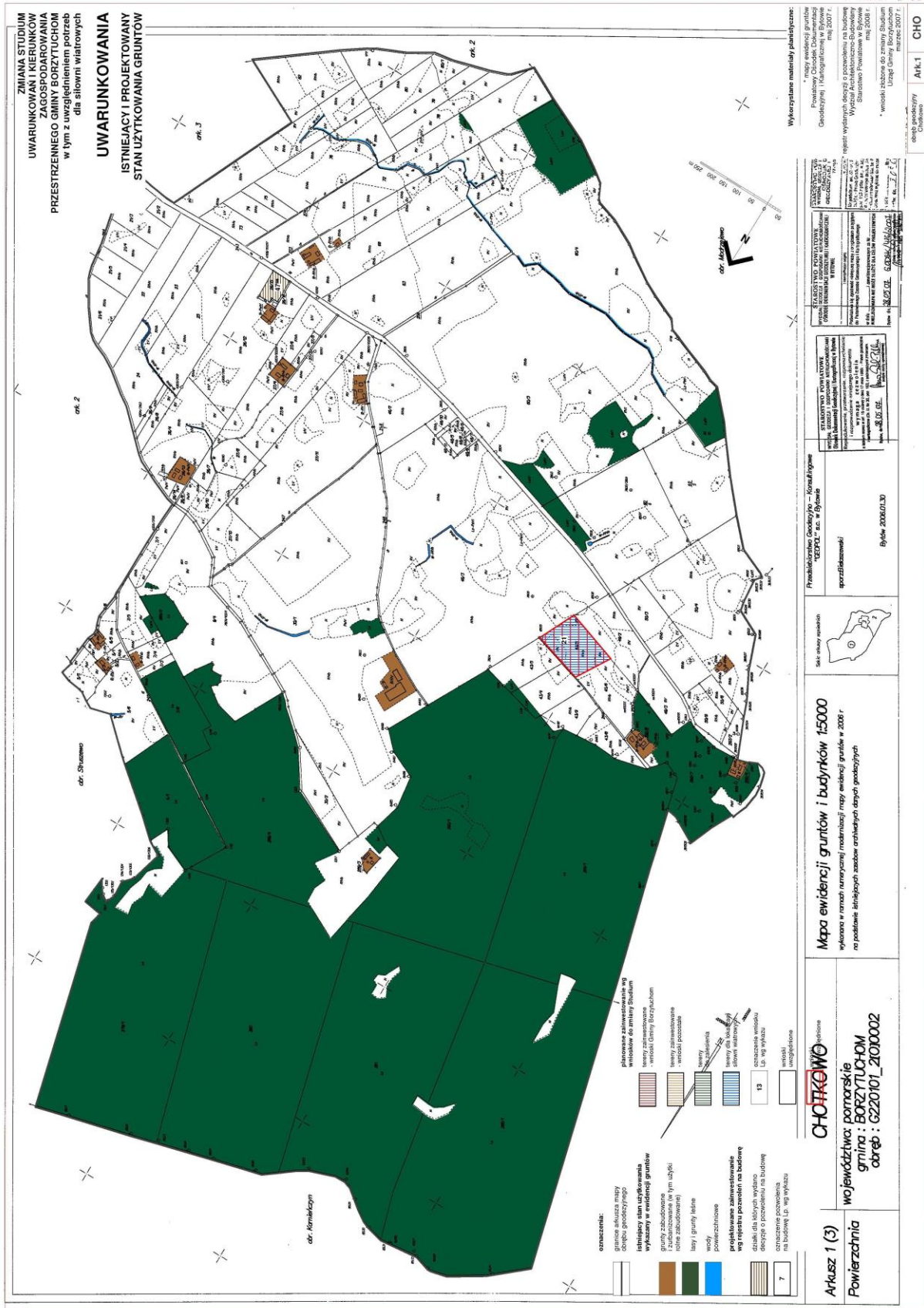
MAPA EWIDENCJI GRUNTÓW 1 : 1000

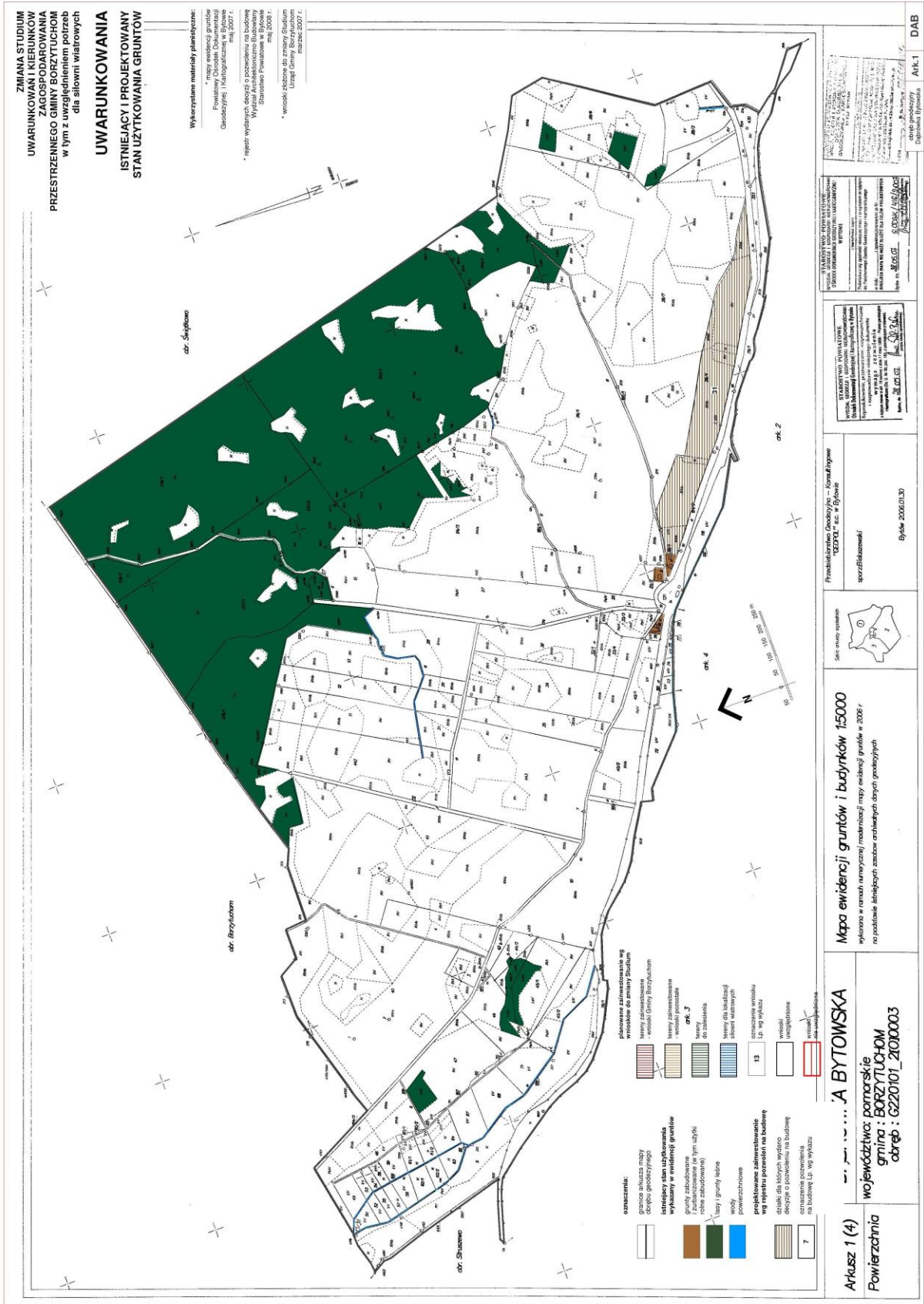
wykonana w grudniu 1992 r. przez
 Zakład Usług Geodezyjnych „GEOPIK” s.c.
 Bytów ul. Bohaterów z.W.M. 6

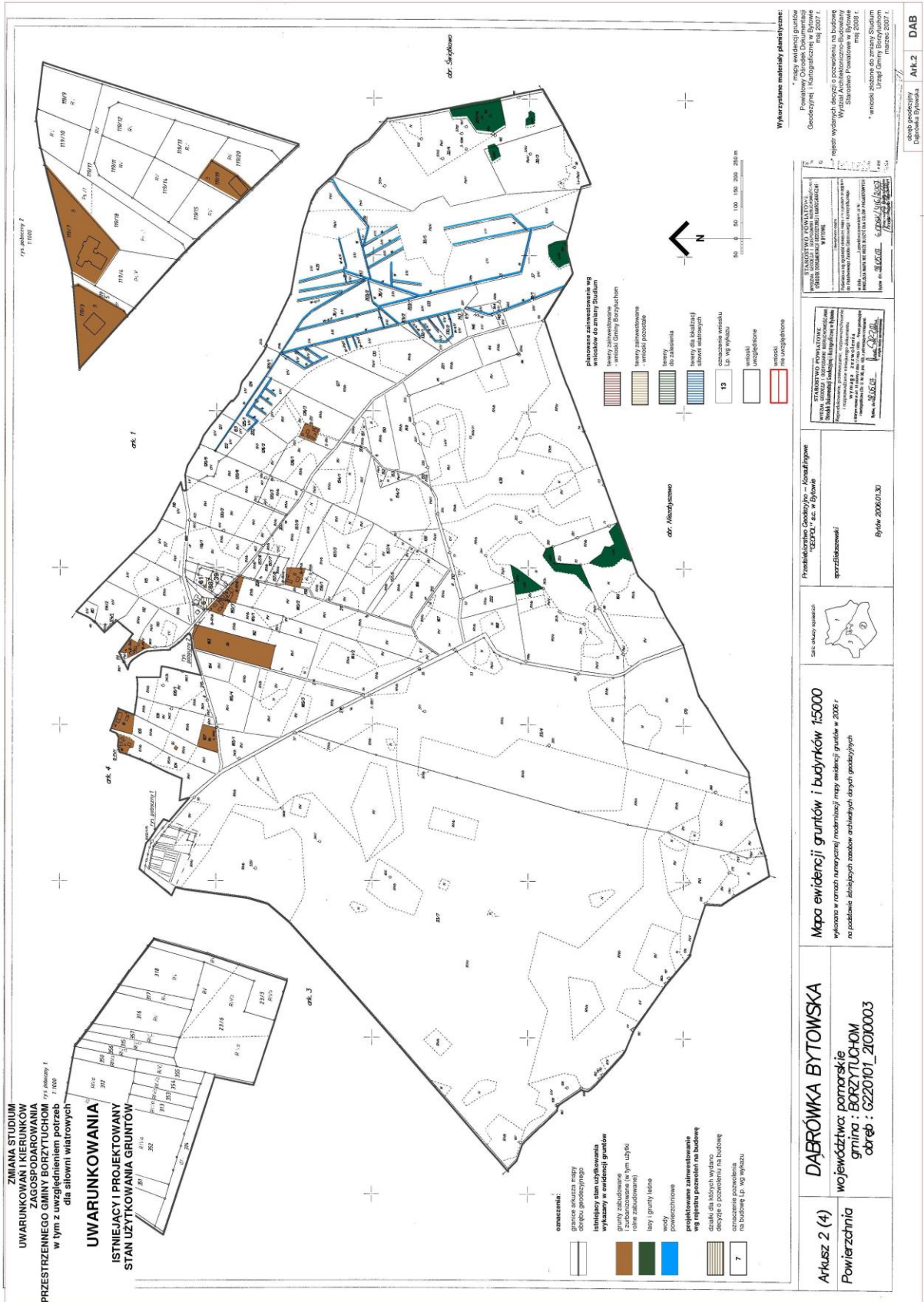
Obręb 51
 arkusz 9 (12)

woj. **Śląsk**
 gm. **Borzytuchom**
 wieś **BORZYTUCHOM**

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAN I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BORZYTUCHOM w tym z uwzględnieniem potrzeb dla siłowni wiatrowych

UWARUNKOWANIA ISTNIEJĄCY I PROJEKTOWANY STAN UŻYTKOWANIA GRUNTÓW

oznaczenia:
 granice skłuzza masy ciekłej geologicznej
 istniejący stan użytkowania
 grunty zabudowane
 tereny zabudowane w tym użytki rolne zabudowane
 lasy i grunty leśne
 wody powierzchniowe
 projekcyjne zabudowania i infrastruktury na budowę
 działki dla których wyznaczone zostały odcinki na budowę
 oznaczenie odcinków na budowę LP, wg wyjazdu

placówki zamierzanych w/w wniosków do zmiany Studium Wzrostu do 2025 r. w Gminie Borzytuchom
 - tereny zabudowane
 - tereny rolnicze
 - tereny zielone
 - tereny dla lokalizacji stacji maszynowych
 - oznaczenie odcinków LP, wg wyjazdu
 - odcinki uwzględnione
 - odcinki wyłączone

Wykazane materiały planistyczne:
 - mapy ewidencyjne gminne
 - Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Bydgoszczy
 - mapy wytyczne do planów zagospodarowania miejscowości
 - Wykaz Architektoniczno-Budowlany Starostwa Powiatowego w Bydgoszczy, 2007 r.
 - wnioski o wyłączenie terenów z planu miejscowego z dnia 2007 r.

STANOWISKO POWIATOWYCH URZĘDNIKÓW W BYDGOŚCZY
 Wykazane materiały planistyczne
 Wykaz Architektoniczno-Budowlany Starostwa Powiatowego w Bydgoszczy, 2007 r.
 Wniosek o wyłączenie terenów z planu miejscowego z dnia 2007 r.

STANOWISKO POWIATOWYCH URZĘDNIKÓW W BYDGOŚCZY
 Wykazane materiały planistyczne
 Wykaz Architektoniczno-Budowlany Starostwa Powiatowego w Bydgoszczy, 2007 r.
 Wniosek o wyłączenie terenów z planu miejscowego z dnia 2007 r.

STANOWISKO POWIATOWYCH URZĘDNIKÓW W BYDGOŚCZY
 Wykazane materiały planistyczne
 Wykaz Architektoniczno-Budowlany Starostwa Powiatowego w Bydgoszczy, 2007 r.
 Wniosek o wyłączenie terenów z planu miejscowego z dnia 2007 r.

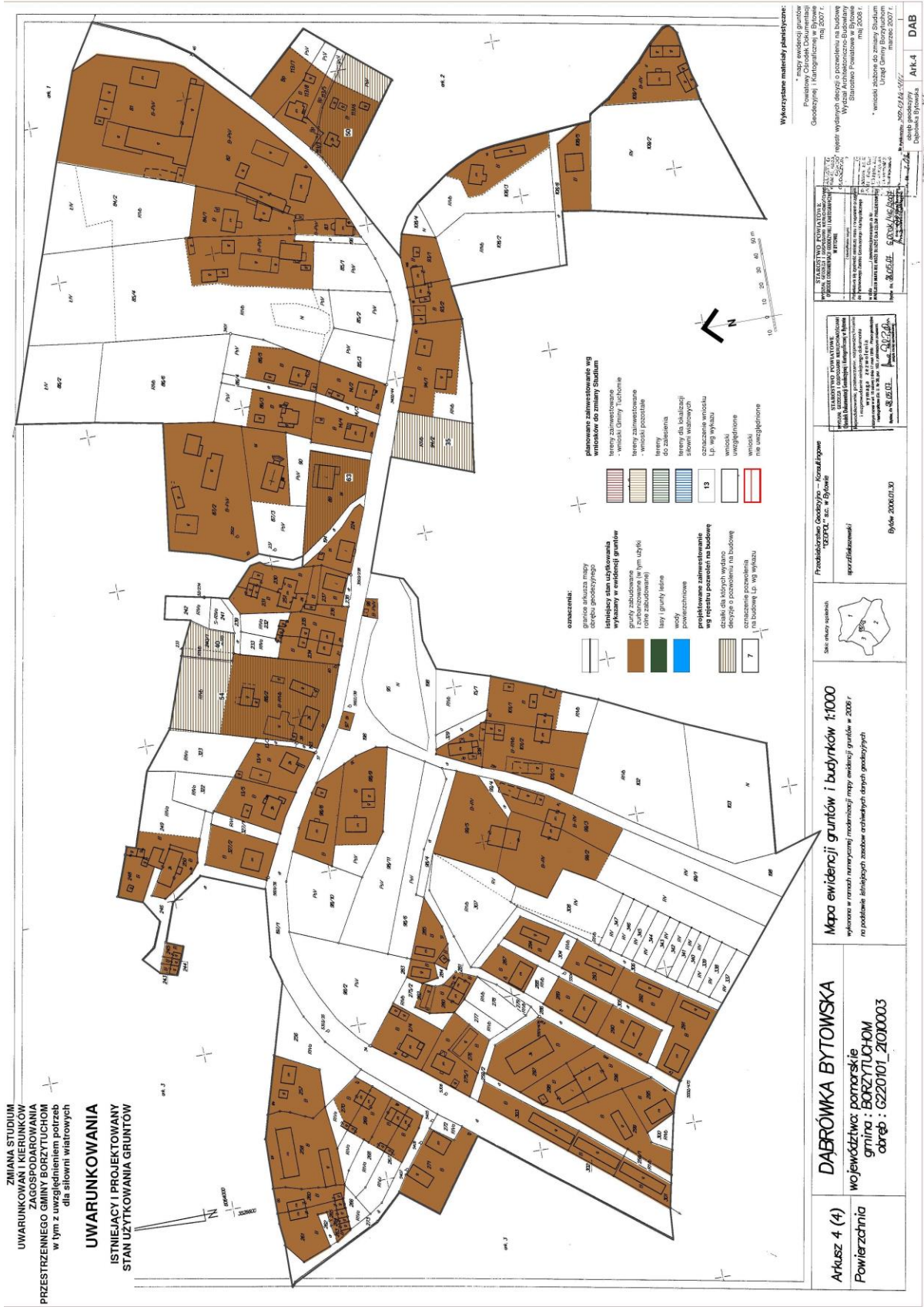
DABRÓWKA BYTOWSKA
 województwo: pomorskie
 gmina: BORZYTUCHOM
 obręb: GZ220101_21010003

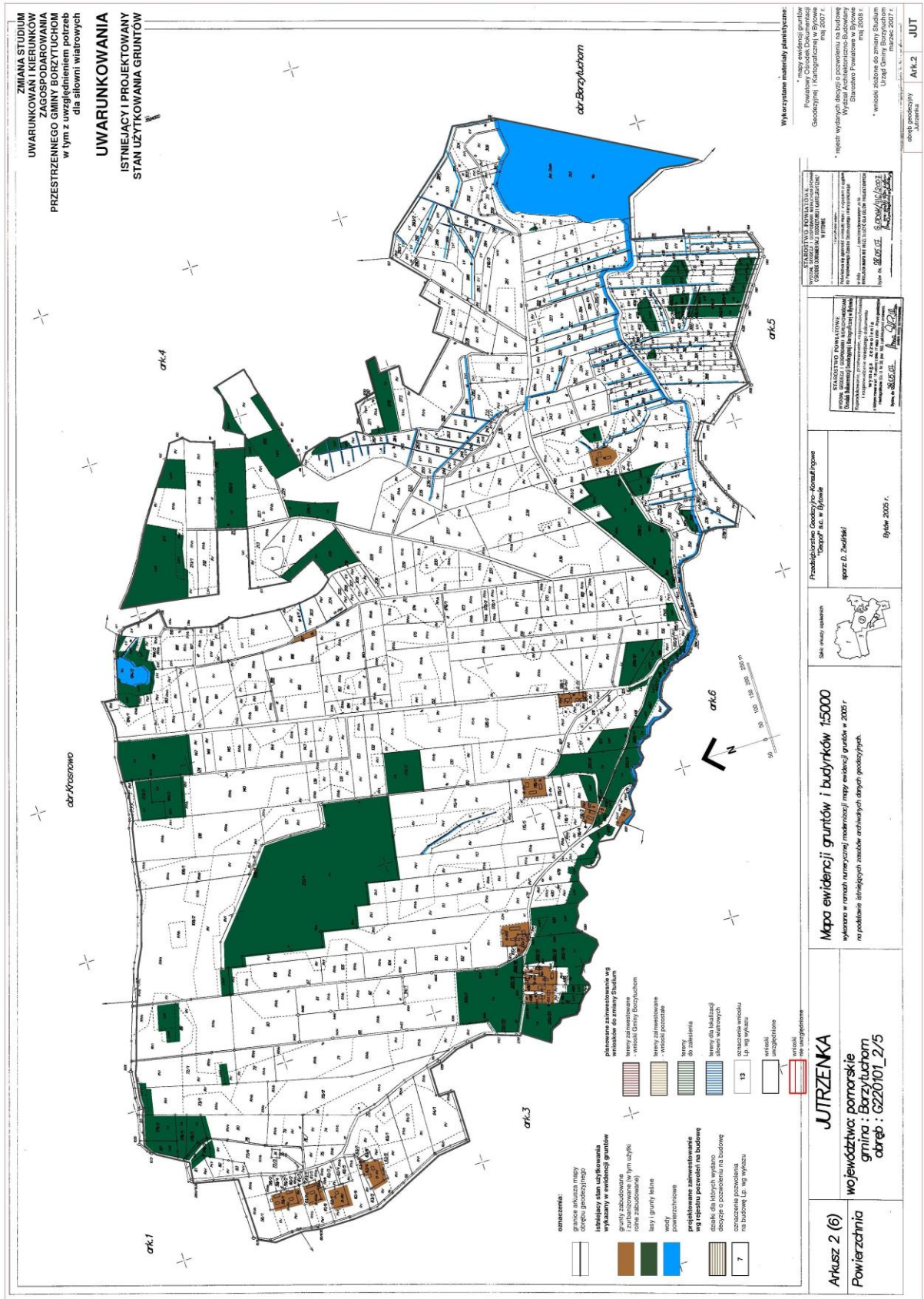
Mapa ewidencji gruntów i budynków 1:5000
 wykonana w ramach numeracji/modernizacji map ewidencyjnych gmin w 2002 r.
 na podstawie aktualnych zasobów archiwalnych danych geodezyjnych

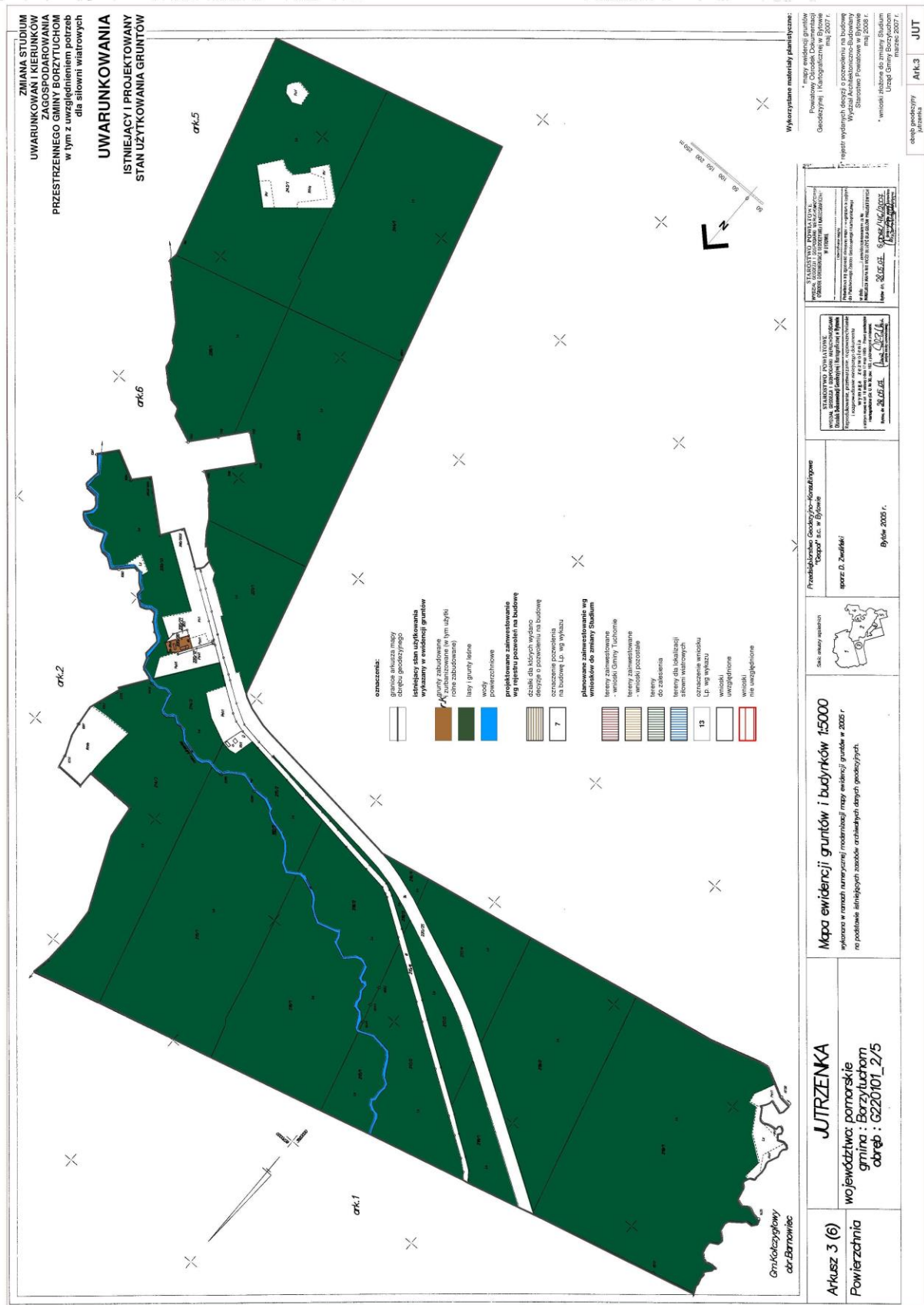
Pracownice Geodezyjne - Komuzyjne "GEOTEL" s.c. w Bydgoszczy
 gprzfbk@wp.pl
 Bydów 2006.01.30

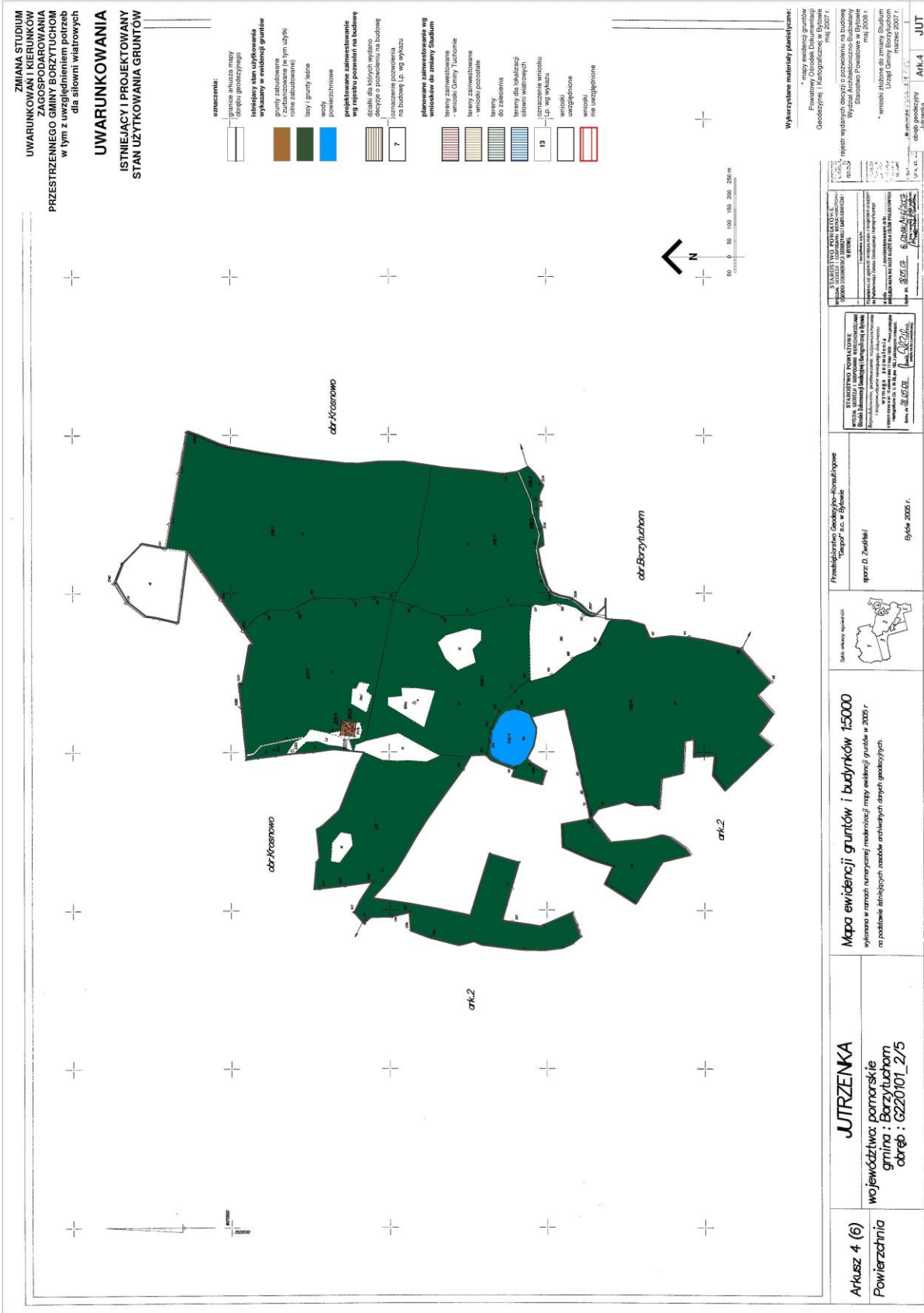
STANOWISKO POWIATOWYCH URZĘDNIKÓW W BYDGOŚCZY
 Wykazane materiały planistyczne
 Wykaz Architektoniczno-Budowlany Starostwa Powiatowego w Bydgoszczy, 2007 r.
 Wniosek o wyłączenie terenów z planu miejscowego z dnia 2007 r.

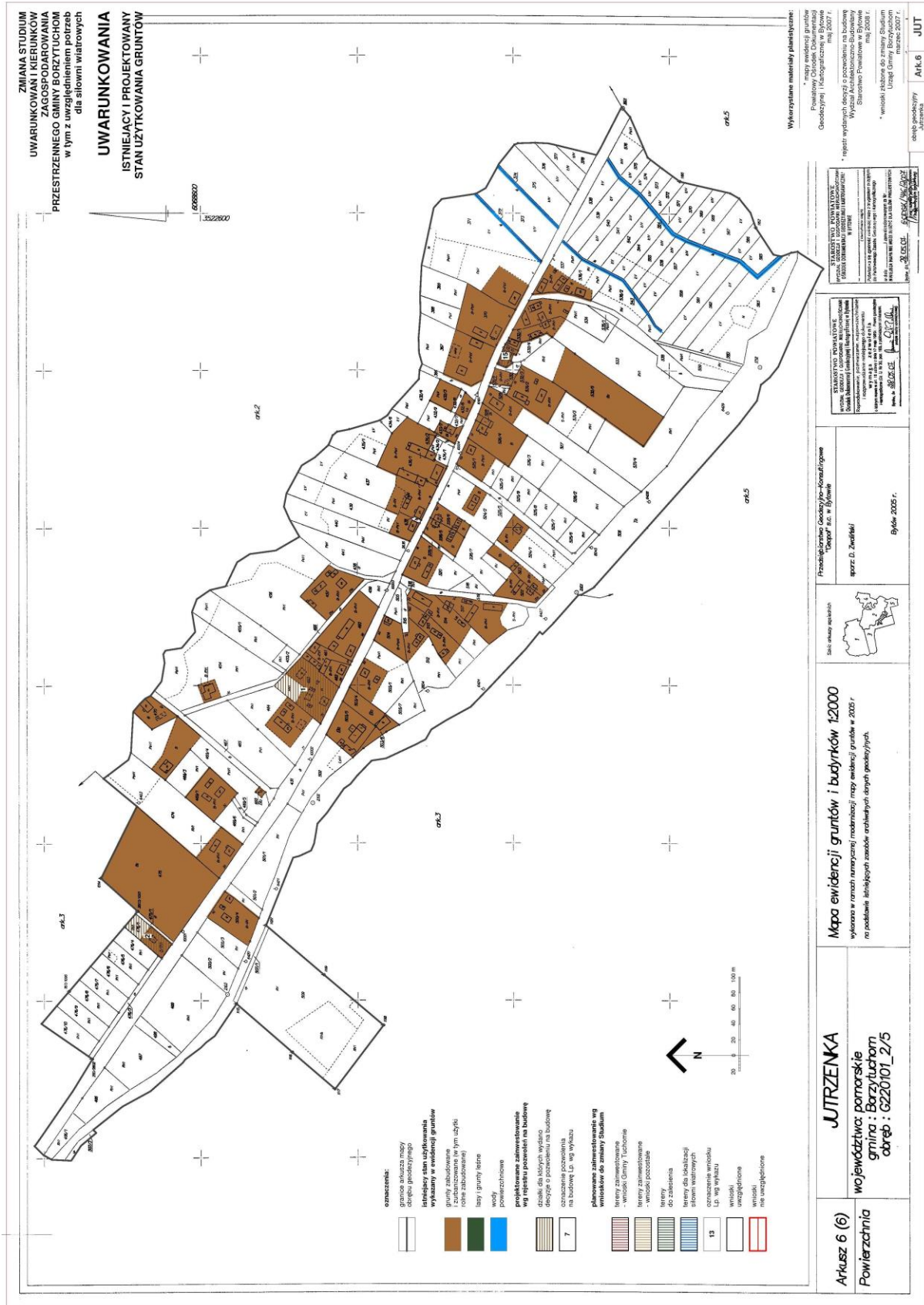
STANOWISKO POWIATOWYCH URZĘDNIKÓW W BYDGOŚCZY
 Wykazane materiały planistyczne
 Wykaz Architektoniczno-Budowlany Starostwa Powiatowego w Bydgoszczy, 2007 r.
 Wniosek o wyłączenie terenów z planu miejscowego z dnia 2007 r.

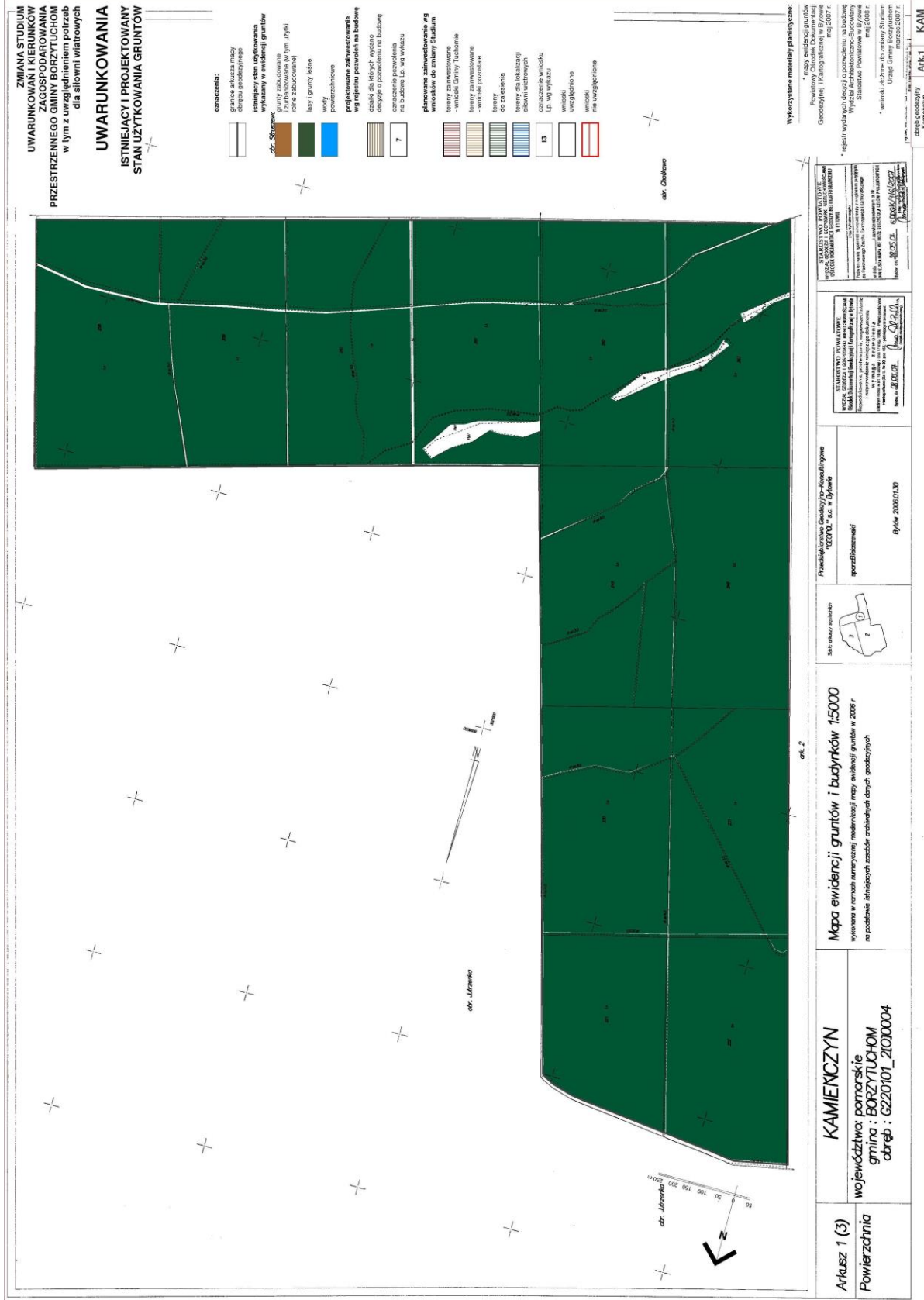

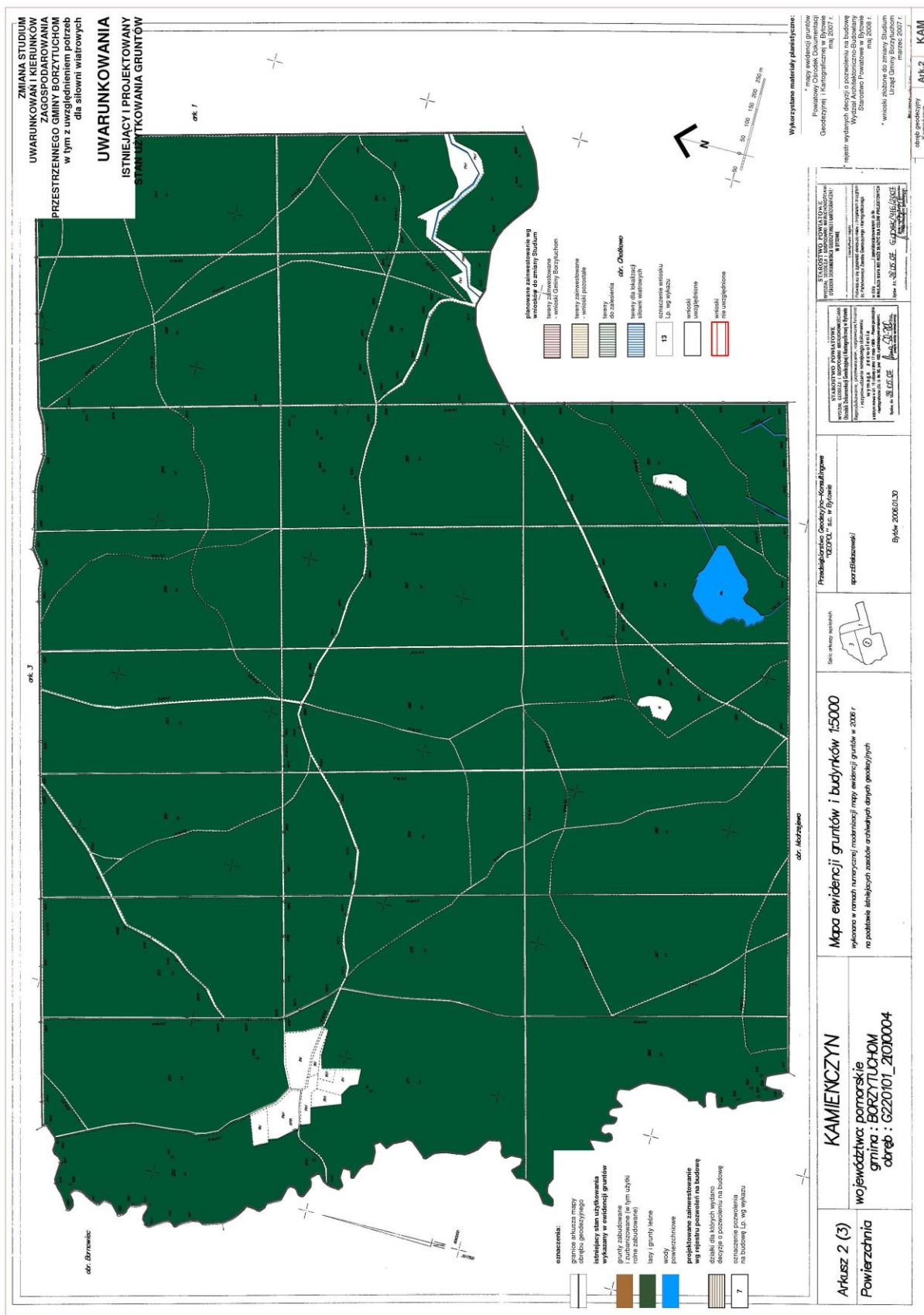

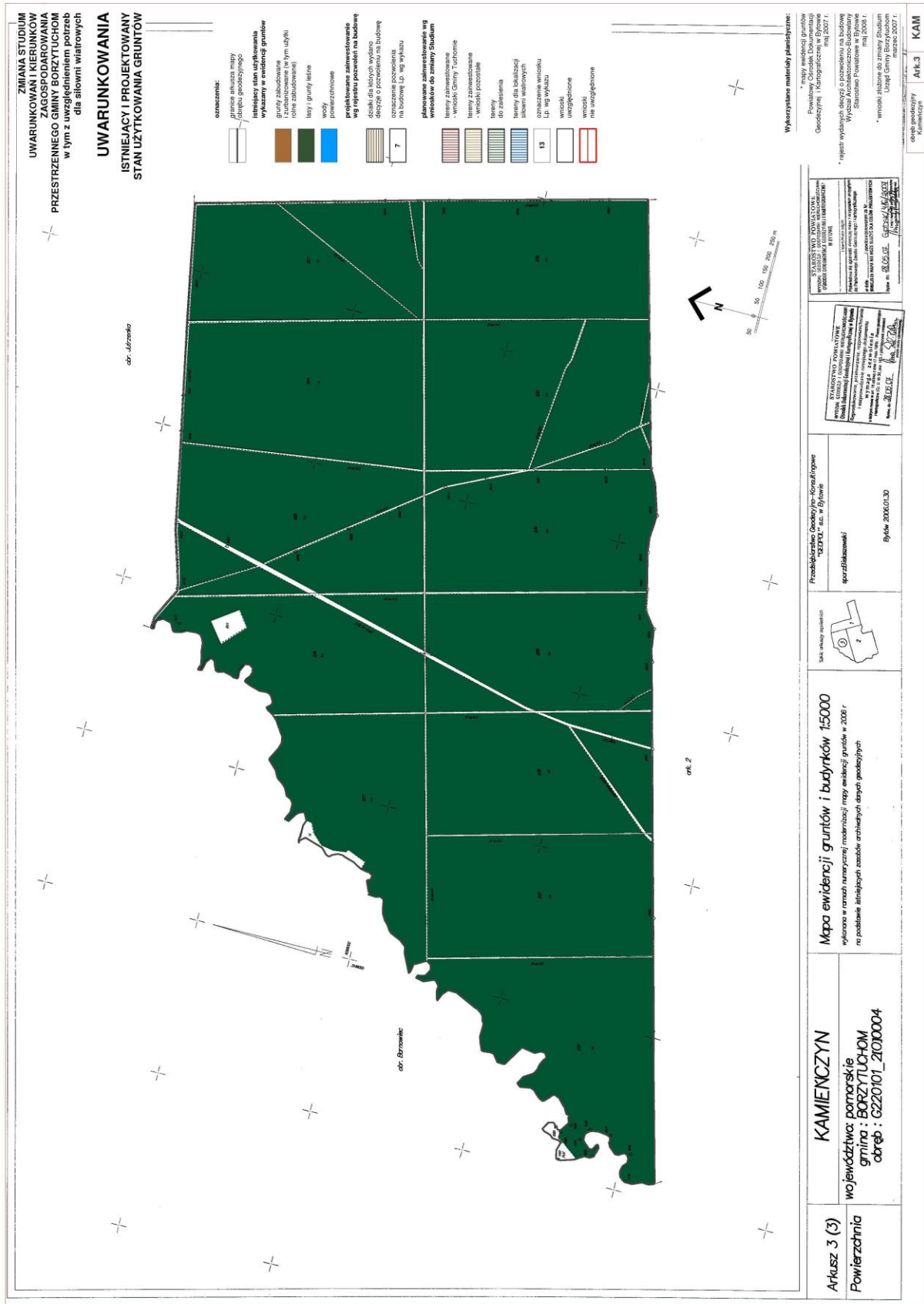

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BORZYTUCHOM w tym z uwzględnieniem potrzeb dla silowni wiatrowych

UWARUNKOWANIA ISTNIEJĄCY I PROJEKTOWANY STAN UZYTEKOWANIA GRUNTÓW

- oznaczenia:
 - granie rekultywacji obręgu gospodarczego
 - istniejący stan użytkowania
 - wykazany w ewidencji gruntów
 - grunty zabudowane i zamianowane (w tym użytki rolne zabudowane)
 - lasy i grunty leśne
 - wody powierzchniowe
 - projektowane zamierzony wgl. rezerwurowanie na budowę
 - szlaki dla niepełnosprawnych, drogi rowerowe, drogi na budowę, szlaki wgl. wykazu
 - plany do zmiany Studium
 - wynioski do zamiany Studium
 - tereny zamierzony - wznioski Gminy i tutejzkie
 - tereny zamierzony - wznioski powiatowe
 - tereny obr. graniczny
 - tereny wgl. wykazu
 - obszary wznioski wgl. wykazu
 - wznioski uwarunkowane
 - wznioski nie uwarunkowane

Wykazane materiały planistyczne:

- * mapa ewidencji gruntów Powiatowy Urząd Geodezyjno-Kadastralny Gmina KAMIEŃNOGZYŃ, m. 2007 r.
- * plan miejscowy - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy KAMIEŃNOGZYŃ, m. 2007 r.
- * projekt wydanych skrajnych oplotów na budowę Wydział Architektoniczno-Budowlany Urzędu Powiatowego KAMIEŃNOGZYŃ, m. 2008 r.
- * wniosek o zmianę Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Borzy Tuchom, m. 2017 r.

STATYSTYCZNY URZĄD GOSPODARSTWA I STATYSTYKI
KAMIEŃNOGZYŃ

Wydział Geodezyjno-Kadastralny

Urząd Gminy KAMIEŃNOGZYŃ

Urząd Gminy Borzy Tuchom

m. 2017 r.

Przedsiębiorstwo Geodezyjne-Kadastralne "GEOCAD" s.c. w Głowie

główny inżynier
sprawozdawca

Bydów, 2008/03/30

Skala 1:10 000

Mapa ewidencji gruntów i budynków 1:5000

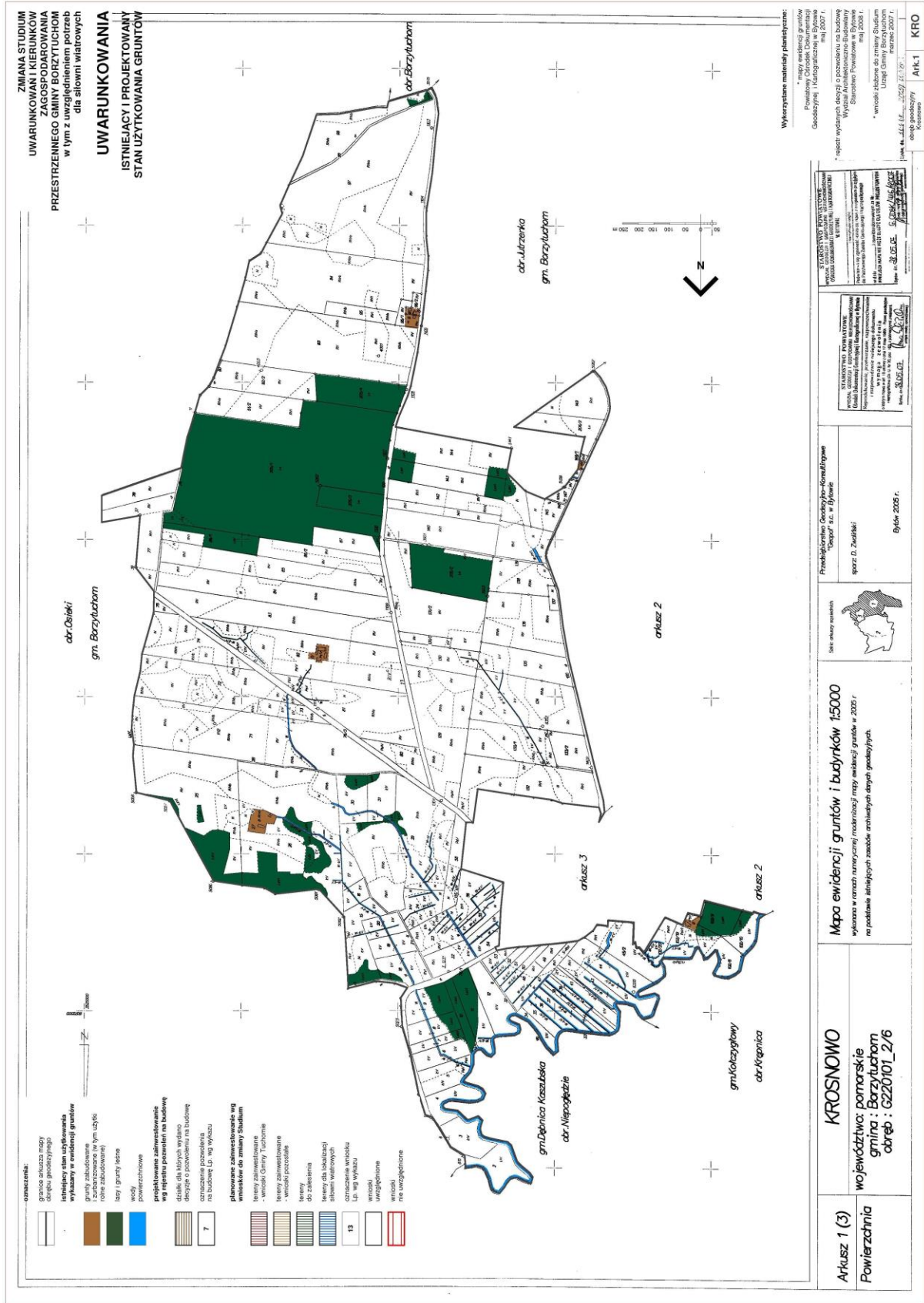
wykonane w ramach namierzanej modernizacji mapy ewidencji gruntów w 2008 r. na podstawie dostępnych zasobów archiwizacji danych geodezyjnych

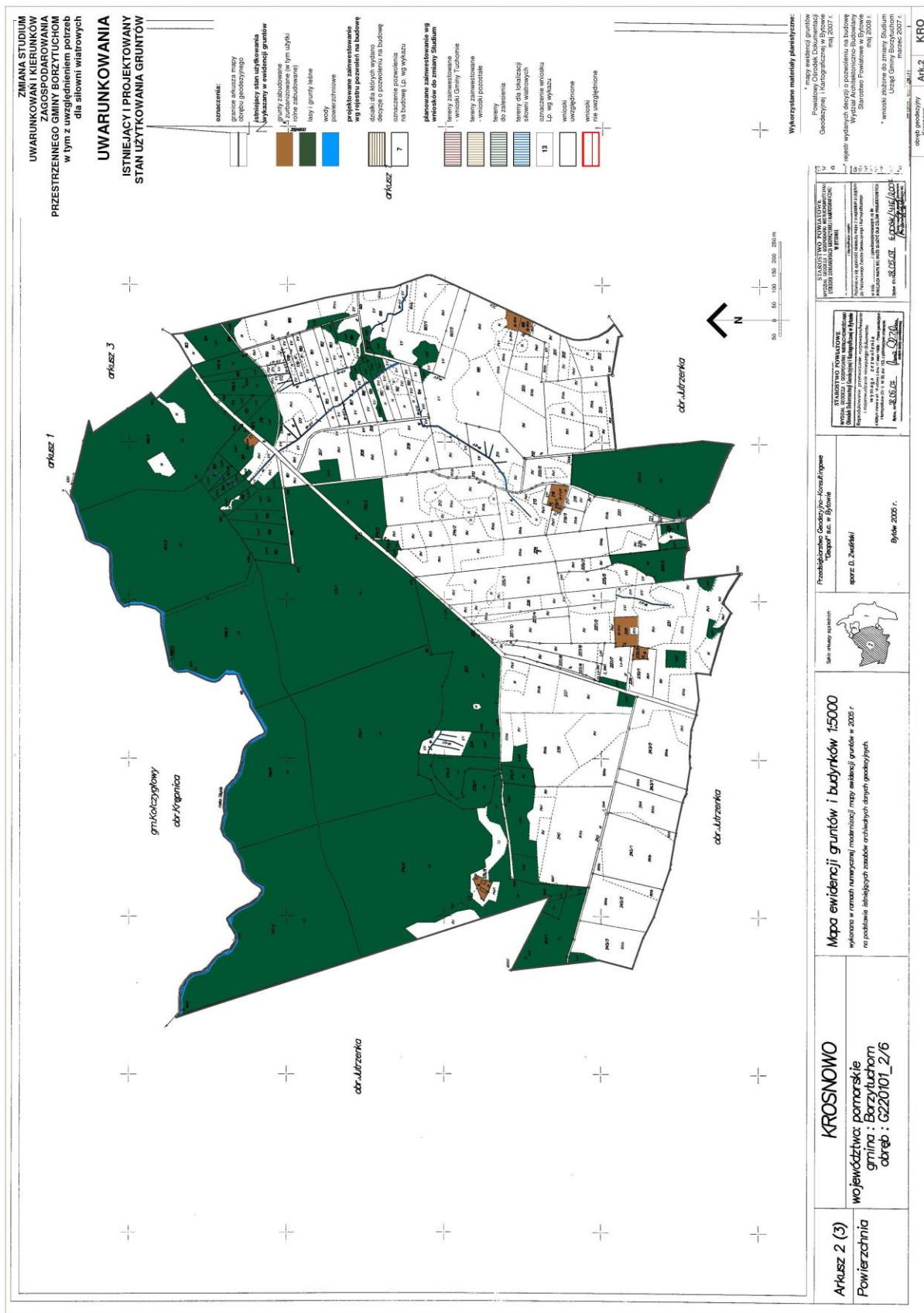
KAMIENOGZYŃ

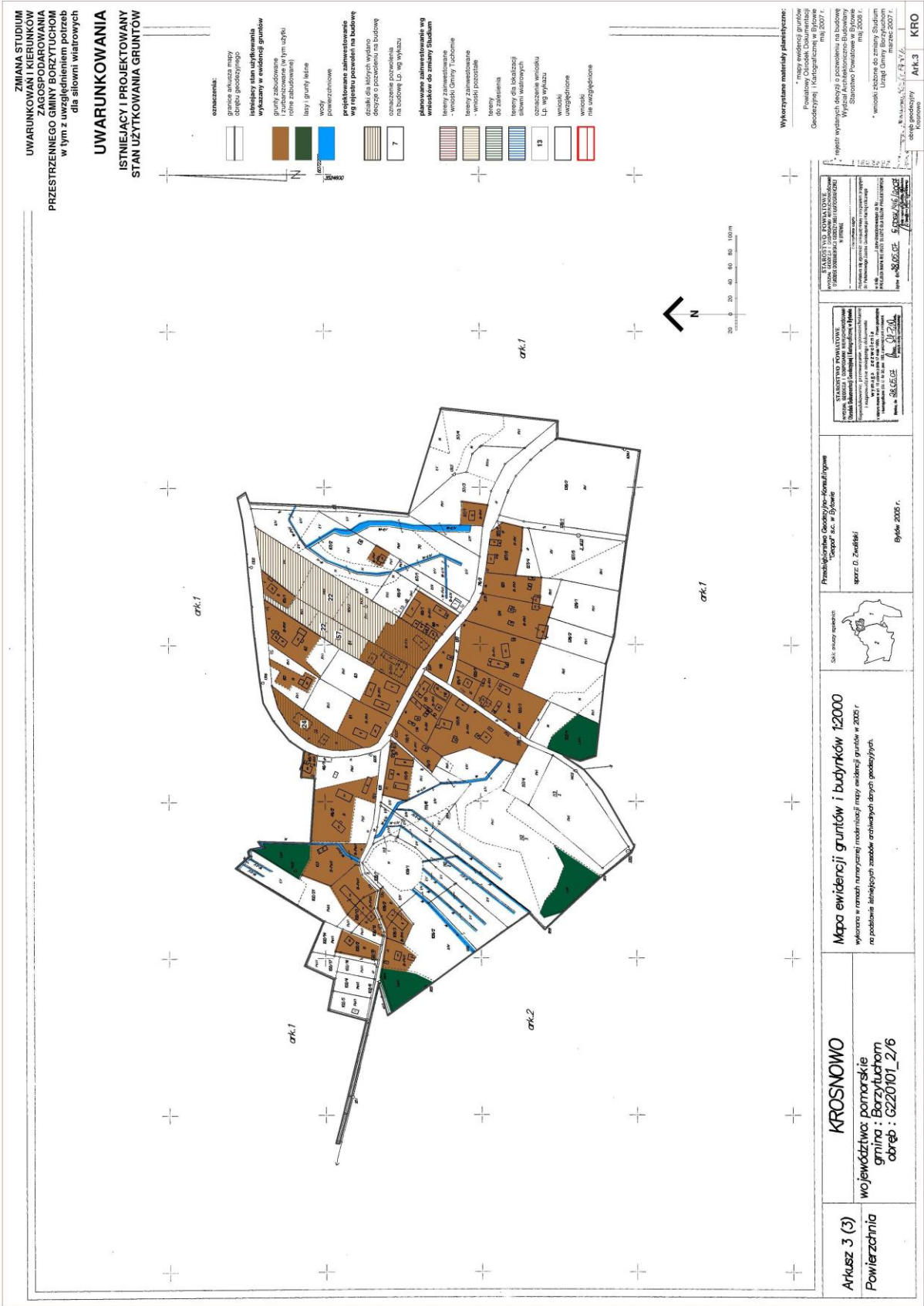
województwo pomorskie
gmina: BORZYTUCHOM
obręb: G220101_21010004

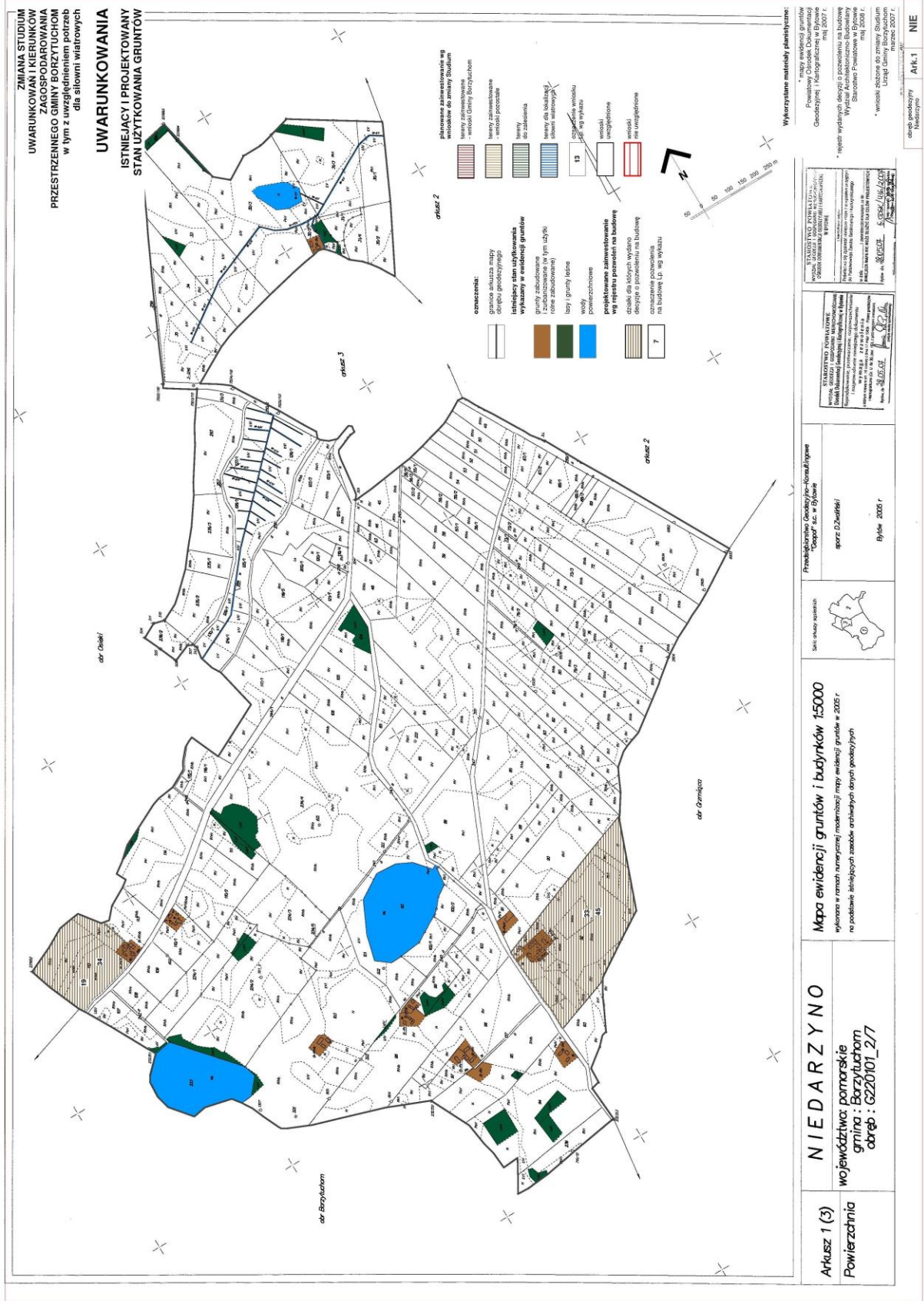
Arkusz 3 (3)

Powierzchnia

ZMIANA STUDIUM
 UWARUNKOWAN I KIERUNKÓW
 ZAGOSPODAROWANIA
 PRZESTRZENNEGO GMINY BORZYTUCHOM
 w tym z uwzględnieniem potrzeb
 dla silowni wiatrowych

UWARUNKOWANIA
 ISTNIEJĄCY I PROJEKTOWANY
 STAN UŻYTKOWANIA GRUNTÓW

Planimetryczne warunki zabudowy

Warunki zabudowy

Warunki zabudowy - warunki zabudowy

Warunki zabudowy - warunki zabudowy

Warunki zabudowy - warunki zabudowy

Warunki zabudowy - warunki zabudowy

Warunki zabudowy - warunki zabudowy

Warunki zabudowy - warunki zabudowy

Warunki zabudowy - warunki zabudowy

Warunki zabudowy - warunki zabudowy

Warunki zabudowy - warunki zabudowy

Warunki zabudowy - warunki zabudowy

Warunki zabudowy - warunki zabudowy

Wskazywane materiały planistyczne:

* mapa ewidencji gruntów
 Główny Urząd Geodezyjno-Kartograficzny w Białym
 Stoku, 2007 r.

* plany wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę
 Wzrost Architektoniczny i Urbanistyczny
 Główny Urząd Geodezyjno-Kartograficzny
 m. 2008 r.

* warunki zabudowy: zmiana Studium
 Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania
 Przewodzenia Gminy Borzytuchom 2022 r.

SKŁADNIKI I WYKAZ
 WYKONAWCÓW
 WYKONAWCÓW
 WYKONAWCÓW
 WYKONAWCÓW
 WYKONAWCÓW

WYKONAWCÓW
 WYKONAWCÓW
 WYKONAWCÓW
 WYKONAWCÓW
 WYKONAWCÓW
 WYKONAWCÓW

Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne
 "Topograf" sp. z o.o.
 ul. Działkowska
 Bydgoszcz 2002 r.

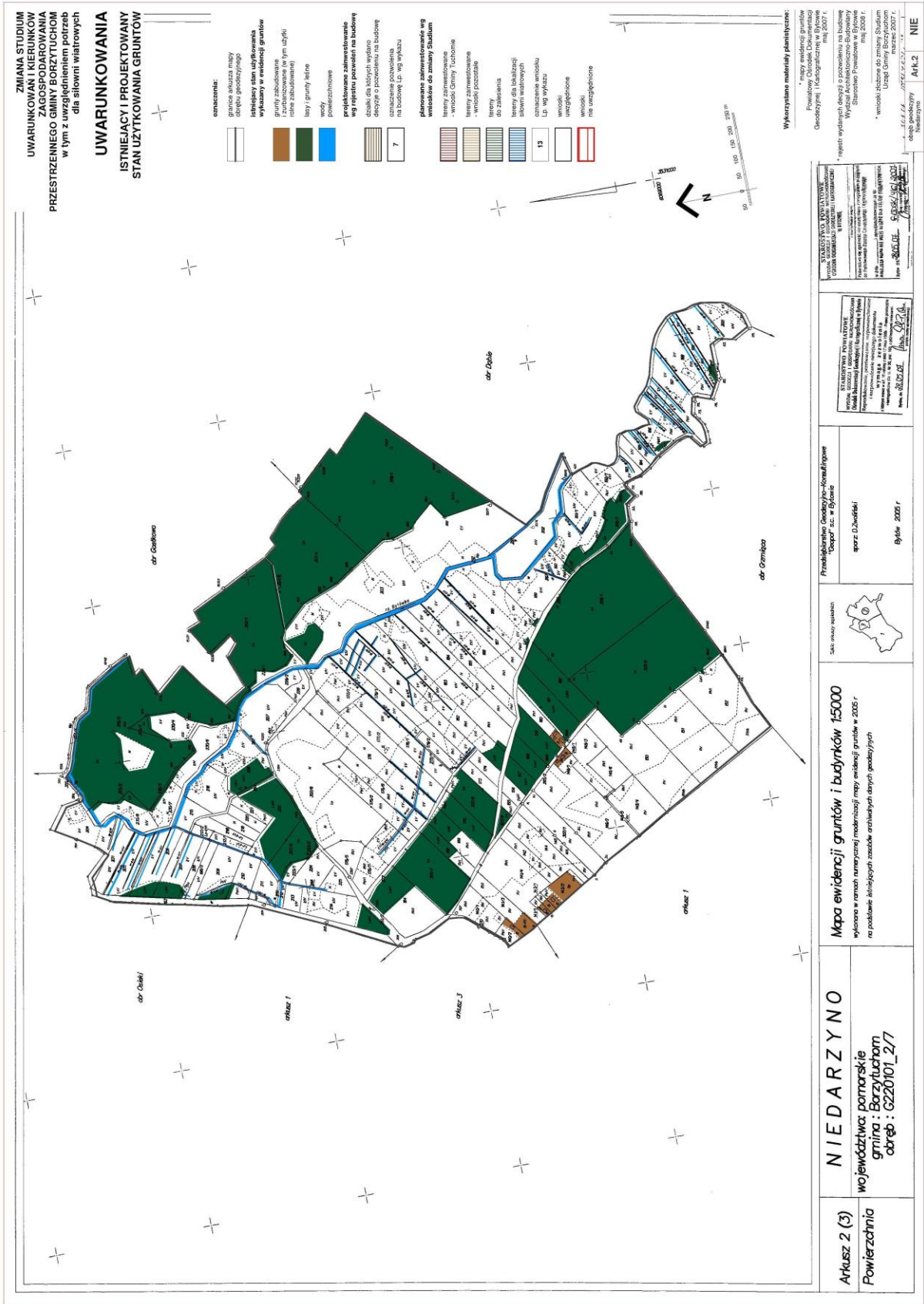

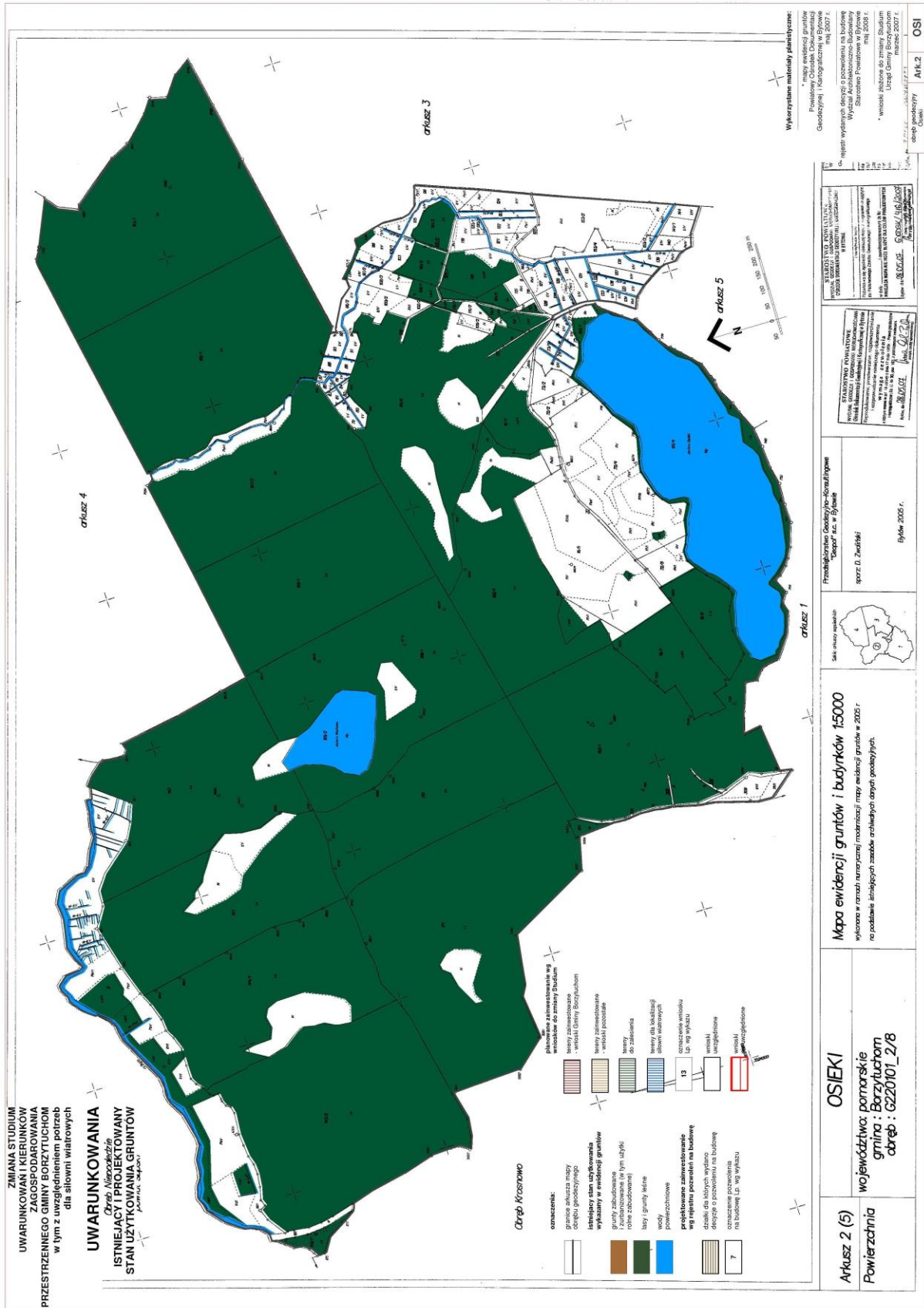
Mapa ewidencji gruntów i budynków 1:5000
 wykonana w ramach numerycznej modernizacji mapy ewidencji gruntów w 2022 r.
 na podstawie istniejących zasobów archiwalnych danych geodezyjnych

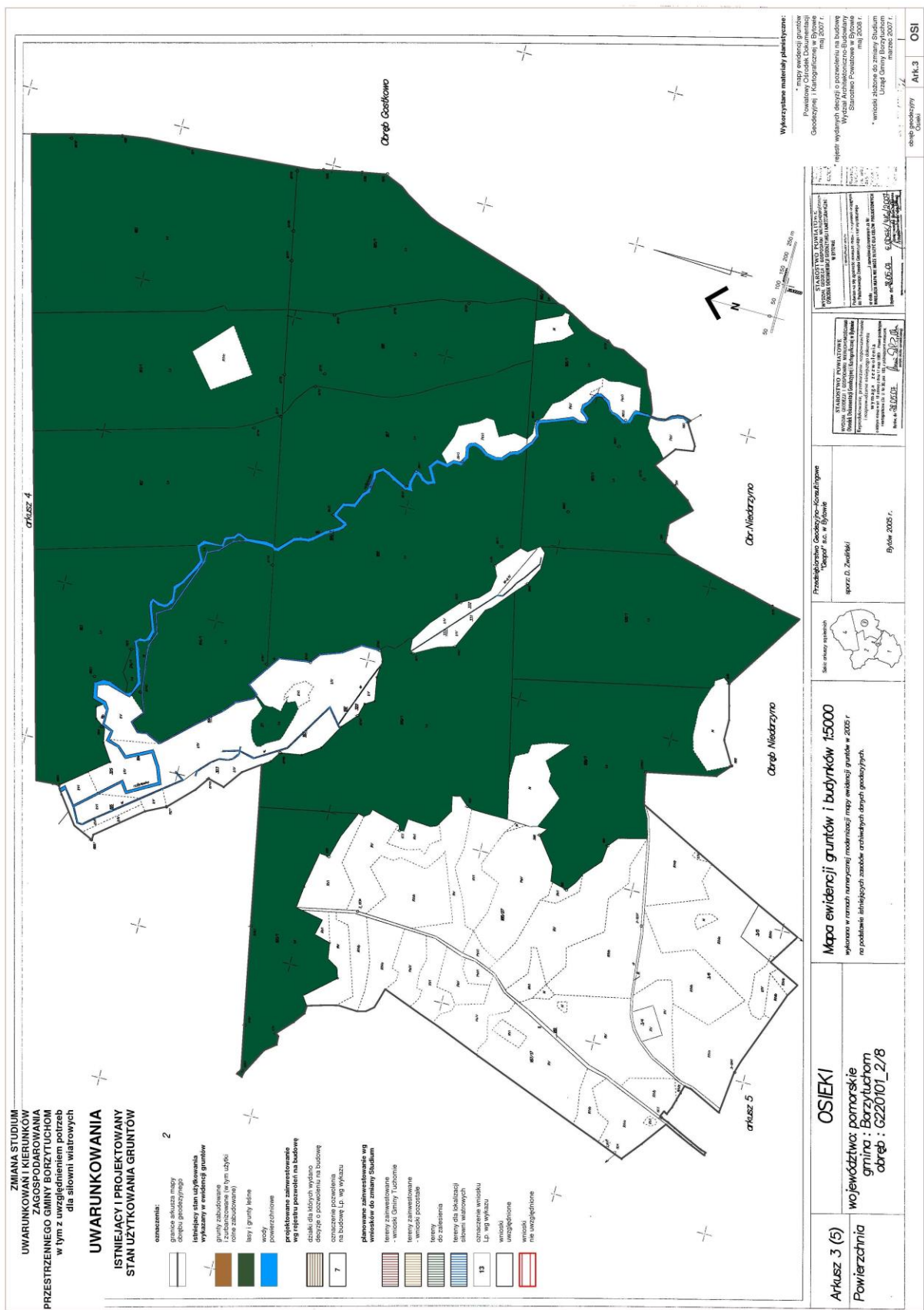
NIEDARZYNO
 województwo pomorskie
 gmina - Borzytuchom
 adres - G222101_2177

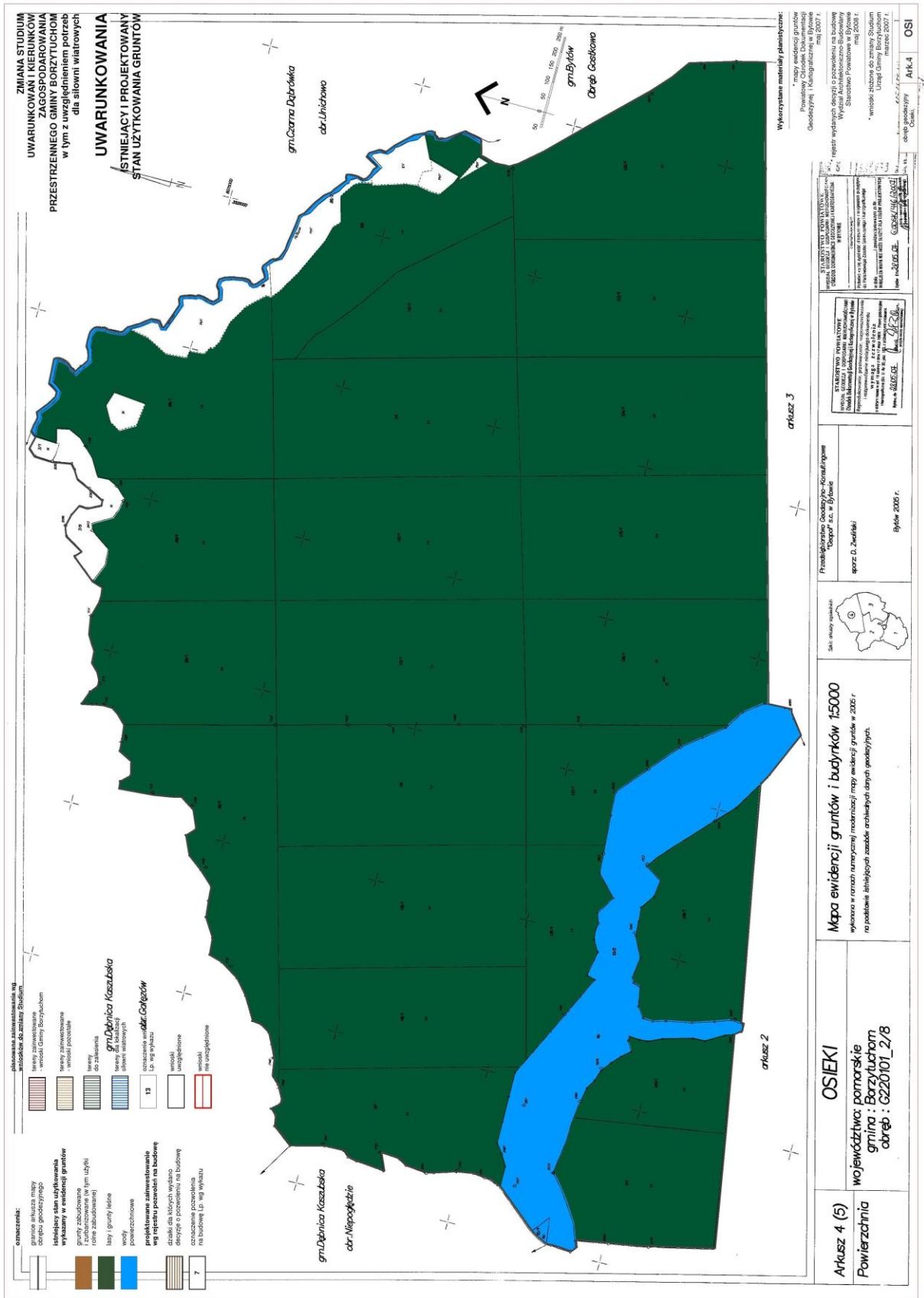
Arkusz 1 (3)
 Powierzchnia

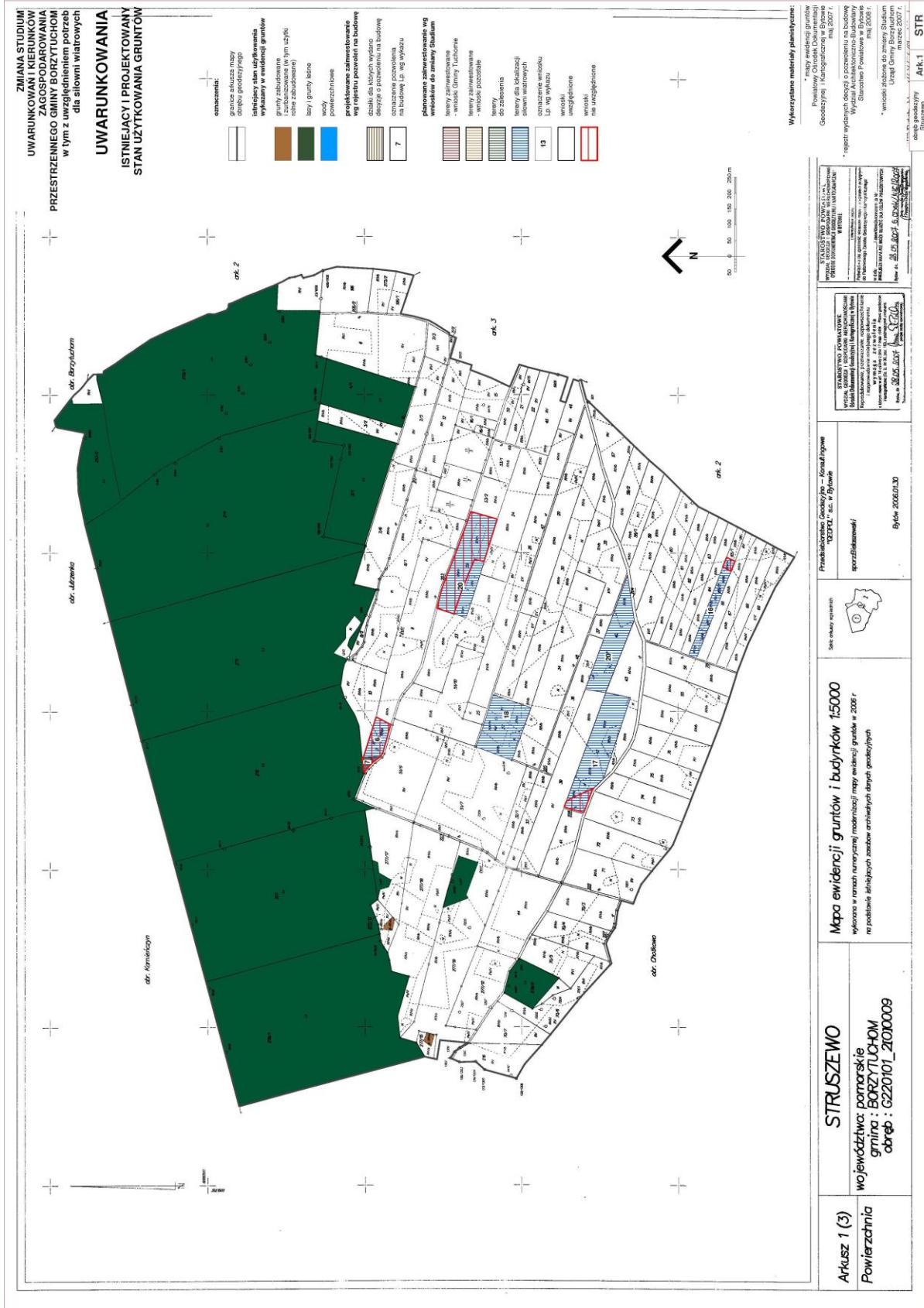
Ark. 1
 NIE

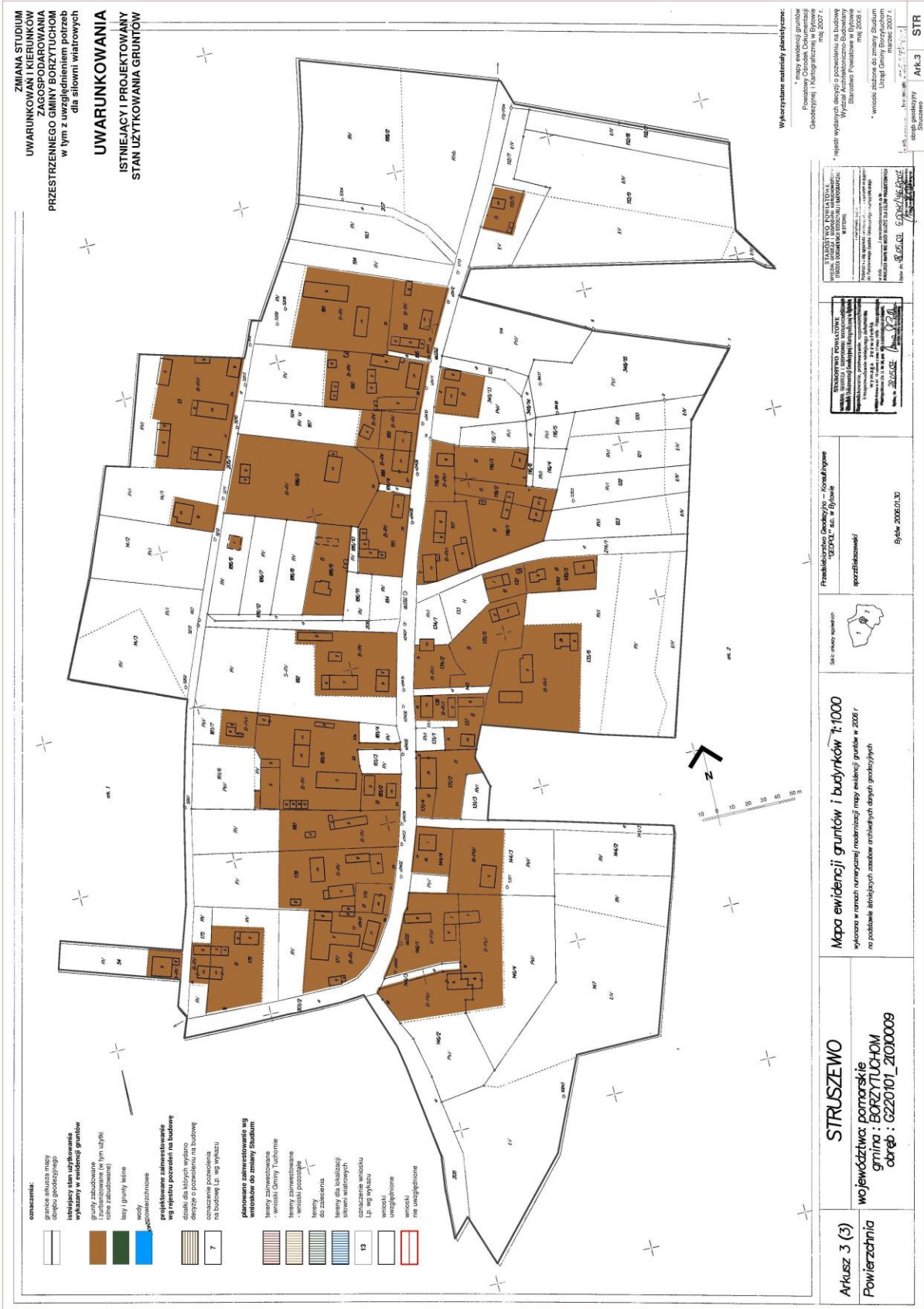

**ZMIANA STUDIUM
UWARUNKOWAN I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY BORZYTUCHOM**
w tym z uwzględnieniem
dla siłowni wiatrowych

**UWARUNKOWANIA
ISTNIEJĄCY I PROJEKTOWANY
STAN UŻYTKOWANIA GRUNTÓW**

Wykorzystane materiały planistyczne:
- mapa ewidencyjnej gruntów
- Pomiatowy Ośrodek Dokumentacji
Geodezyjnej i Fotogrametrii, maj 2007 r.
- rejestry wydatków dotyczący o pozwoleniu na budowę
Wydział Architektoniczno-Budowlany
Urząd Gminy Borzytuchom
- wzniesiach do zabudowy Studium
miejscowego, maj 2008 r.
- Urząd Gminy Borzytuchom
miejscowe, maj 2007 r.

STRUSZEWO
województwo pomorskie
gmina: BORZYTUCHOM
obręb: GZ20101_2100009

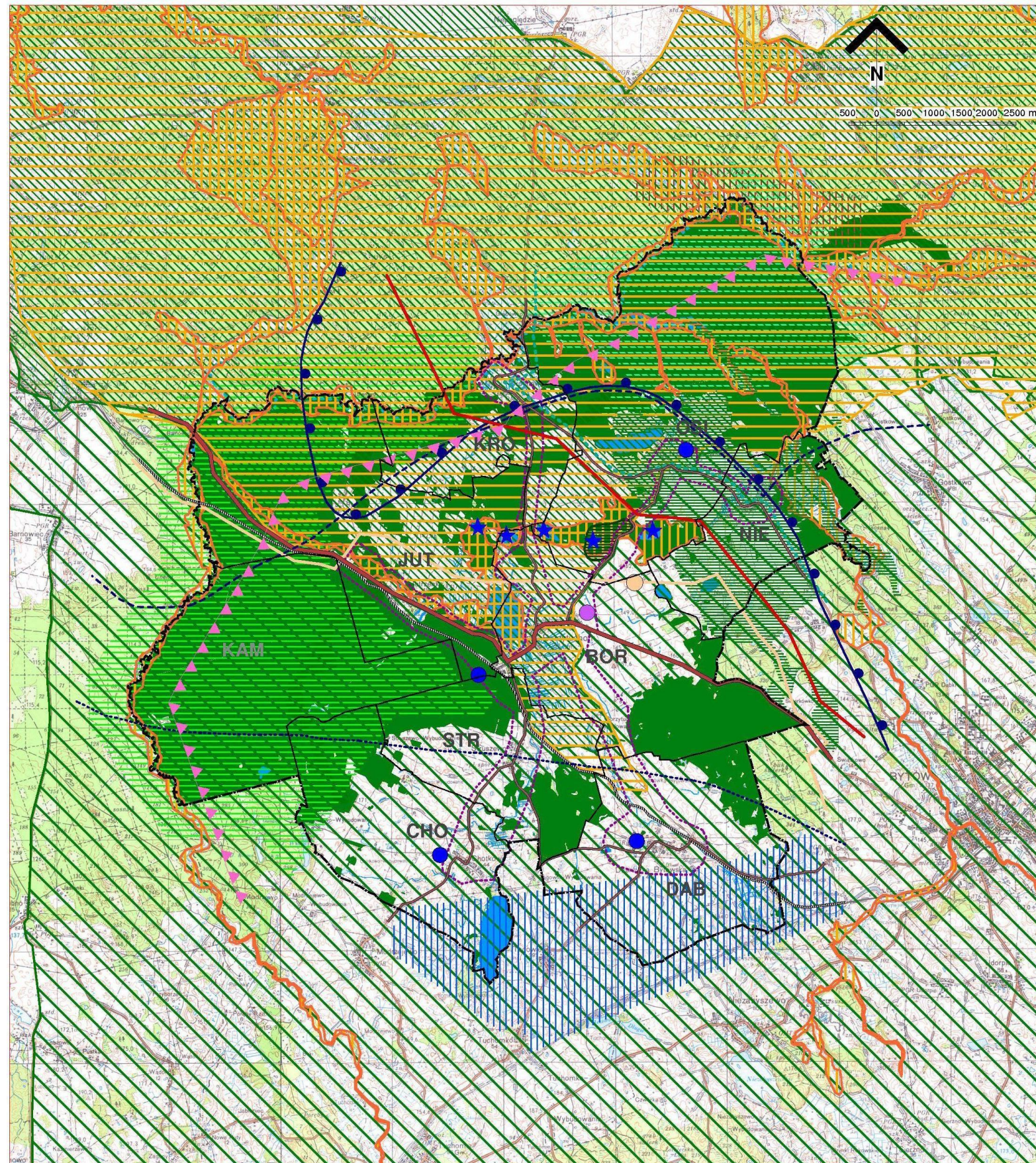
Mapa ewidencyjnej gruntów i budynków 1:1000
wykonana w ramach narymowania modernizacji mapy ewidencyjnej gruntów w 2006 r.
na podstawie istniejących zasobów cartograficznych gminnych

Przebudowanie obiektu - Kowalipom
"CEPEL" s.c. w Bytowie
sporządzającej

Skala: 1:1000
Białe 2008.01.30

Arkusz 3 (3)
Powierzchnia

STRUSZEWO
województwo pomorskie
gmina: BORZYTUCHOM
obręb: GZ20101_2100009

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BORZYTUCHOM w tym z uwzględnieniem potrzeb dla siłowni wiatrowych

oznaczenia:

- granice administracyjne gminy Borzytuchom
- granice sołectwa
- lasy
- lasy ochronne
- tereny, na których wskazane jest wzmocnienie spójności sieci ekologicznej poprzez możliwe dolesienia
- obszar występowania gleb o najwyższej przydatności rolniczej
- bagna
- wody powierzchniowe
- jeziora lobeliowe
- obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia 10%
- obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia 1%
- rezerwat przyrody
- Park Krajobrazowy "Dolina Słupi"
- otulina Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi"
- osnowa ekologiczna - płat ekologiczny Lasów Kępicko-Bytowskich
- osnowa ekologiczna - korytarz ekologiczny Doliny Słupi
- istniejący Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków w ramach Sieci Natura2000
- projektowany Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk w ramach Sieci Natura2000
- projektowany Specjalny Obszar Ochrony w ramach Sieci Natura2000-Lista Shadow
- granica głównego zbiornika wód podziemnych nr 117
- projektowana granica obszaru najwyższej ochrony dla GZWP nr 117
- projektowana granica obszaru wysokiej ochrony dla GZWP nr 117
- droga wojewódzka
- droga powiatowa
- linia kolejowa
- tereny zamknięte przez które przebiegają linie kolejowe
- linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia
- obszar wymagający rozbudowy i rewitalizacji infrastruktury technicznej ze względu na duże obciążenie turystyczne

UWARUNKOWANIA OPRACOWANIA REGIONALNE - PLAN WOJEWÓDZTWA 1:50000

- obszar preferowany dla lokalizacji elektrowni wiatrowych
- planowany gazociąg wysokiego ciśnienia
- planowana stacja redukcyjno pomiarowa
- ujęcie wody
- oczyszczalni ścieków
- aglomeracja ściekowa
- międzyregionalna trasa rowerowa
- rozbudowa zagospodarowania wodnego na szlakach turystyki wodnej
- granica obszarów, na których jest szczególnie pożądane utworzenie parków kulturowych

Wykorzystane materiały planistyczne:

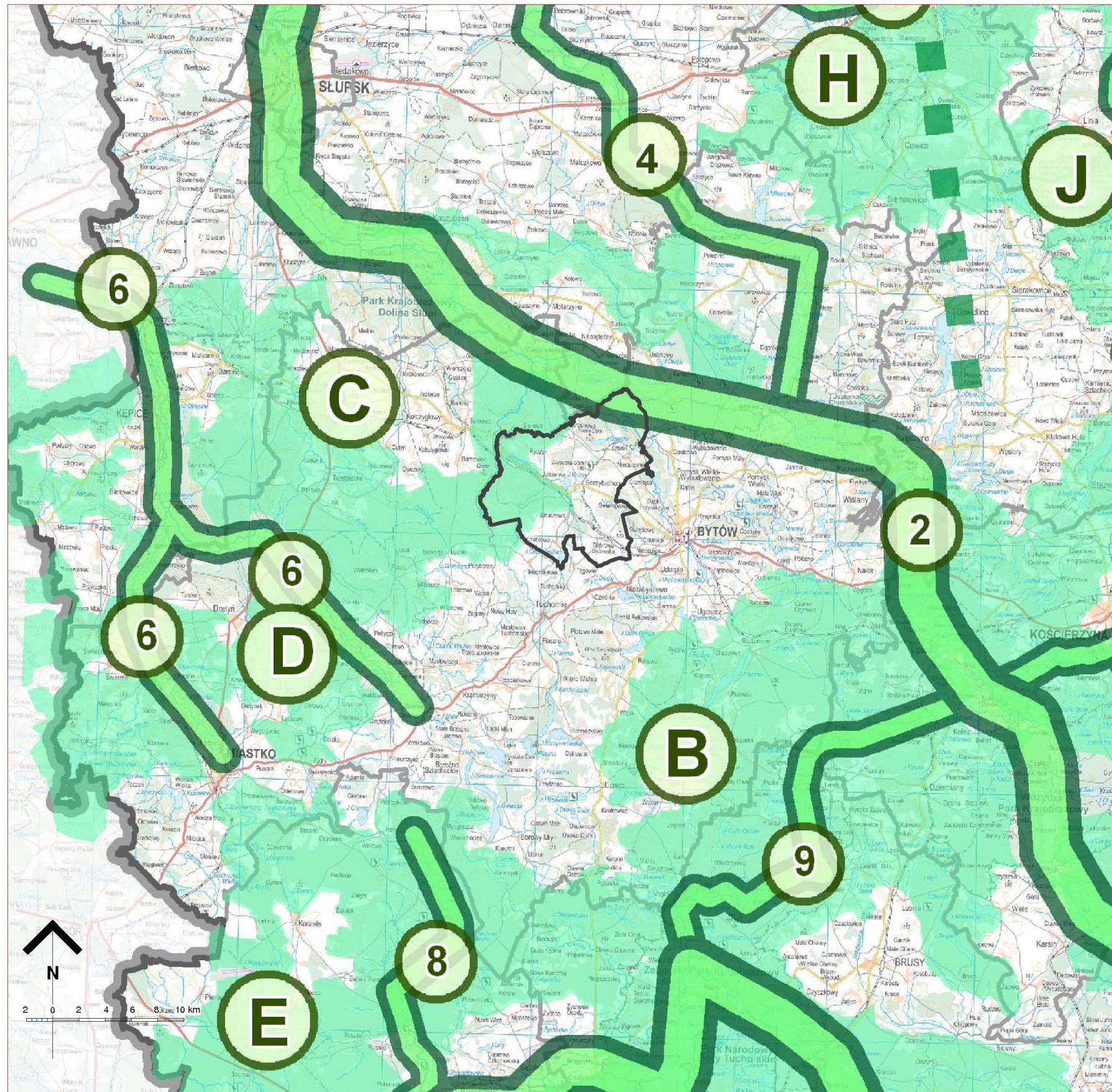
* System Informacji Przestrzennej Województwa Pomorskiego

* Plan zagospodarowania przestrzennego województwapomorskiego

* Informacje i wnioski Zarządu Województwa Pomorskiego czerwiec 2007 r.

SPORZĄDZAJĄCY		WÓJT GMINY BORZYTUCHOM		TREŚĆ RYSUNKU	
OPRACOWANIE	zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom, w tym z uwzględnieniem potrzeb dla siłowni wiatrowych gmina Borzytuchom powiat bytowski woj. pomorskie			opracowania regionalne - plan województwa	
ADRES				SKALA	1:50000
				RYSUNEK NR	
PROJEKTOWAŁ	mgr inż. arch. M. Barański	PODPIS		DATA	2007
główny projektant					
	nr ewid. upr. 142794				
opracował	mgr inż. M. Szymański				2007

ZMIANA STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BORZYTUCHOM w tym z uwzględnieniem potrzeb dla siłowni wiatrowych

UWARUNKOWANIA OPRACOWANIA REGIONALNE - STRUKTURA POWIĄZAŃ EKOLOGICZNYCH

1:200000

OZNACZENIA:

Ukształtowanie struktury powiązań ekologicznych

platy ekologiczne

- A Borów Tucholskich
- B Charzykowsko - kościerski
- C Lasów kępicko - bytowskich
- D Lasów sianowsko - miasteckich
- E Lasów szczecińsko - koczańskich
- F Steżyczo - kartuski
- G Lasów oliwsko - darżlubskich
- H Lasów na południe od Lęborka
- I Lasów górnej Słupi i Łupawy
- J Lasów Mirachowskich

korytarze ponadregionalne

- 1 Przymorski - południowobałtycki
- 2 Pojezierny - północny
- 3 Doliny Wisły

korytarze regionalne

- 4 Doliny Łupawy
- 5 Pradoliny Redy - Łeby
- 6 Doliny Wieprzy i Studnicy
- 7 Doliny Gwdy
- 8 Góry odcinek Doliny Brdy
- 9 Dolina Zbrzycy
- 10 Doliny Wierzycy
- 11 Doliny Raduni i Motławy
- 12 Doliny Nogatu
- 13 Doliny Szkarpany
- 14 Doliny rzeki Dzierżoń
- 15 Morawski
- 16 Przywidzki
- 17 Doliny Piaśnicy i rynny j. Zamowieckiego

Uzupełnienie struktury powiązań ekologicznych regionu

korytarze subregionalne

przejścia dla zwierząt w ciągu autostrady A1, determinujące strukturę korytarzy ekologicznych

granica województwa/ powiatów

oznaczenia:

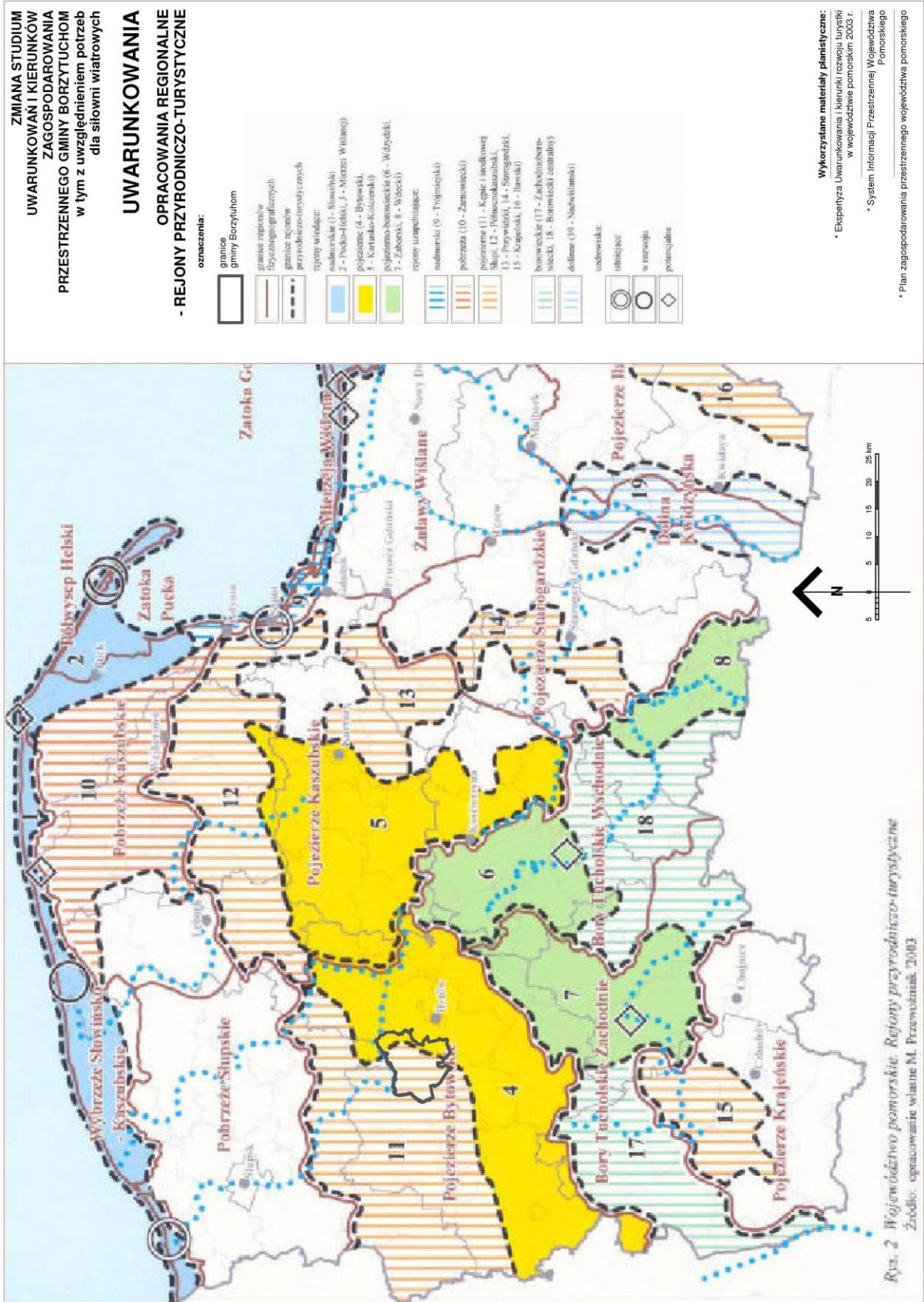
granice gminy Borzytuchom

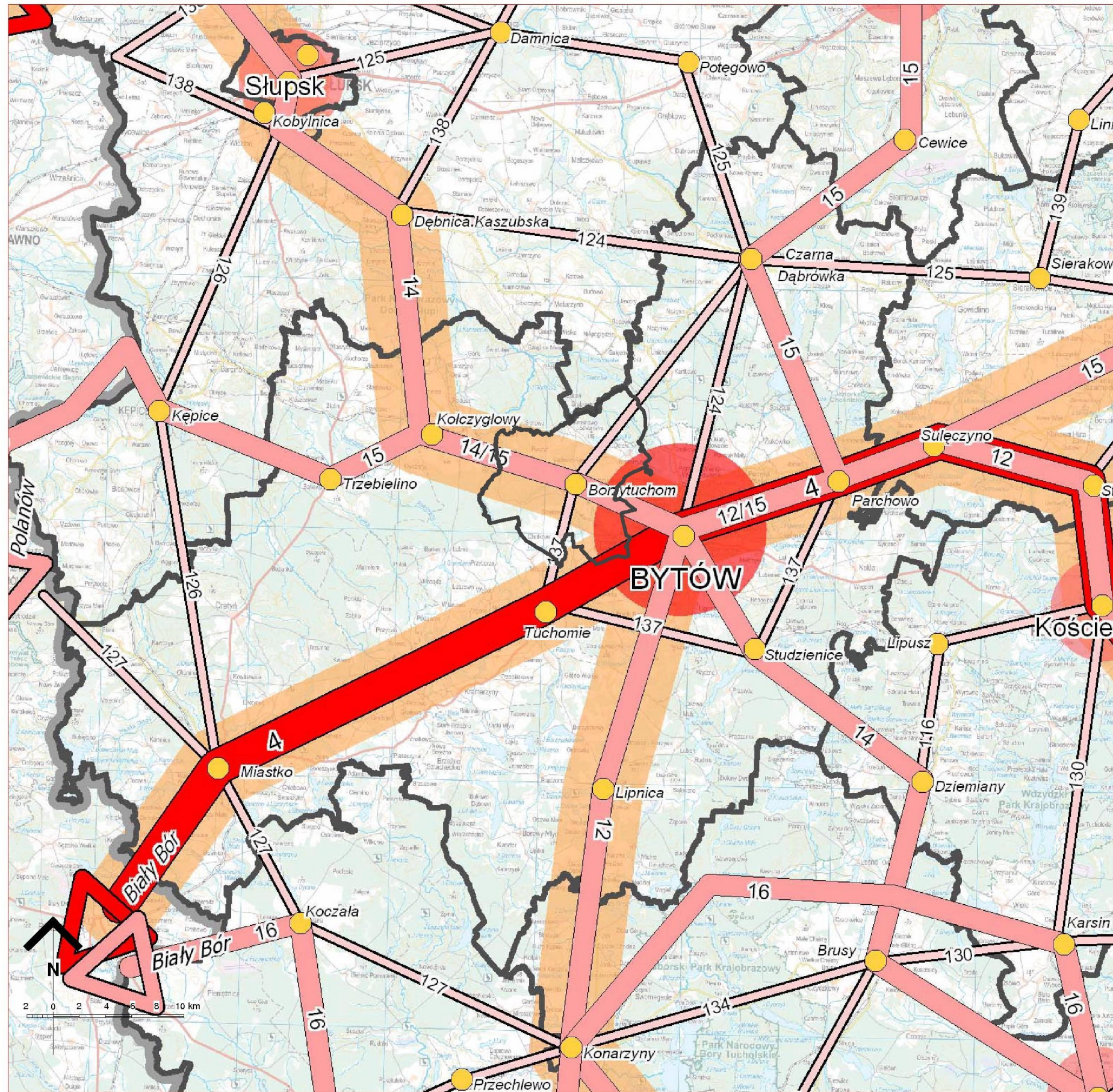
Wykorzystane materiały planistyczne:

* Zmiana planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2009 r.

SERWIS ARCHITEKTURY I URBANISTYKI		TREŚĆ RYSUNKU	
SPORZĄDZAJĄCY	WÓJT GMINY BORZYTUCHOM	opracowania regionalne	
OPRACOWANIE	zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom, w tym z uwzględnieniem potrzeb dla lokalizacji siłowni wiatrowych powiat bytowski woj. pomorskie	struktura powiązań ekologicznych	
ADRES		SKALA	1:200000
		RYSUNEK NR	
PROJEKTOWAŁ	mgr inż. arch. M. Buraczyński	PODPIS	DATA
główny projektant	mgr inż. upr. 142794		2009
	mgr inż. arch. W. Buraczyńska		2009
opracował	mgr inż. M. Szymański		2009

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BORZYTUCHOM w tym z uwzględnieniem potrzeb dla siłowni wiatrowych

UWARUNKOWANIA OPRACOWANIA REGIONALNE - UKŁAD TRAS ROWEROWYCH

Schematyczny przebieg tras rowerowych 1:200000

1 (R-1) Międzynarodowych

1. Trasa EuroRoute R-1
2. Trasa Bursztynowa R-9
3. Hanzeatycka Trasa Rowerowa R-10
4. Trasa Tysiąca Jezior

12 Międzyregionalnych

12. Trasa Zamków Polski Północnej
13. Szlak Kopernikowski
14. Ustka - Słupsk - Bytów - Brusy - Czersk - Grudziądz
15. Trasa Pałaców i Zamków
16. Naszyjnik Północy

Regionalnych

kierunki powiązań z sąsiednimi województwami:

tras międzynarodowych

tras międzyregionalnych

sieć tras rowerowych wskazanych do realizacji w pierwszej kolejności

Węzły obsługi ruchu rowerowego do wykształcenia i zintegrowania z systemem transportu publicznego o znaczeniu

GDANSK kluczowym

Czersk uzupełniającym

Zukowo siedziby gmin

granice powiatów

granica województwa

Wykorzystane materiały planistyczne:

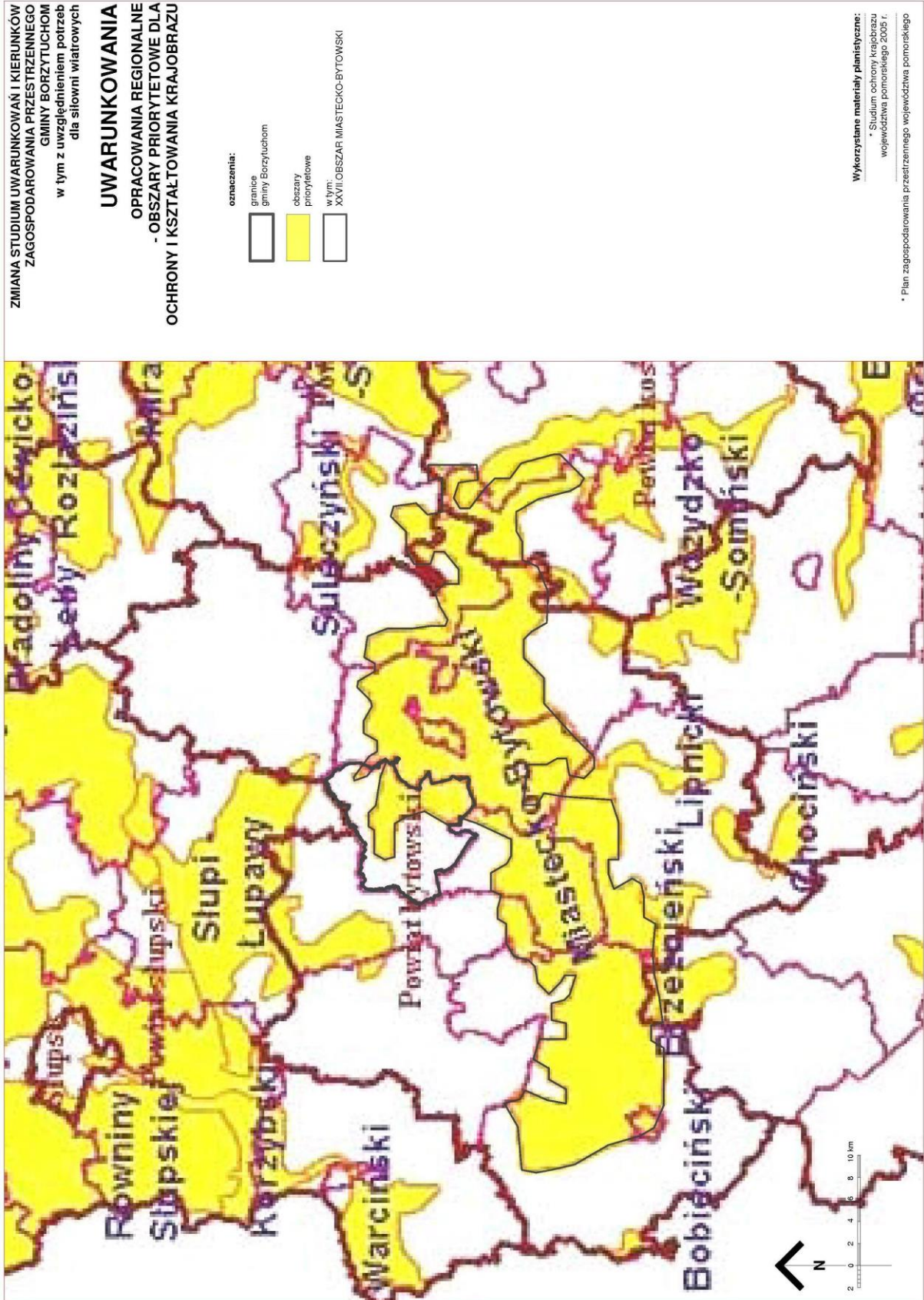
* Zmiana planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2009 r.

oznaczenia:

granice gminy Borzytuchom

SERWIS ARCHITEKTURY I URBANISTYKI		WÓJT GMINY BORZYTUCHOM		TREŚĆ RYSUNKU	
OPRACOWANIE	zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom, w tym z uwzględnieniem potrzeb dla lokalizacji siłowni wiatrowych gmina Borzytuchom powiat bytowski woj. pomorskie	opracowania regionalne - układ tras rowerowych		SKALA	1:200000
ADRES		RYSunek NR			
PROJEKTOWAŁ		PCOPIS	DATA		
główny projektant	mgr inż. arch. M. Buraczyński		2009		
	nr ewid. upr. 142794				
	mgr inż. arch. W. Buraczyńska		2009		
opracował	mgr inż. M. Szymański		2009		

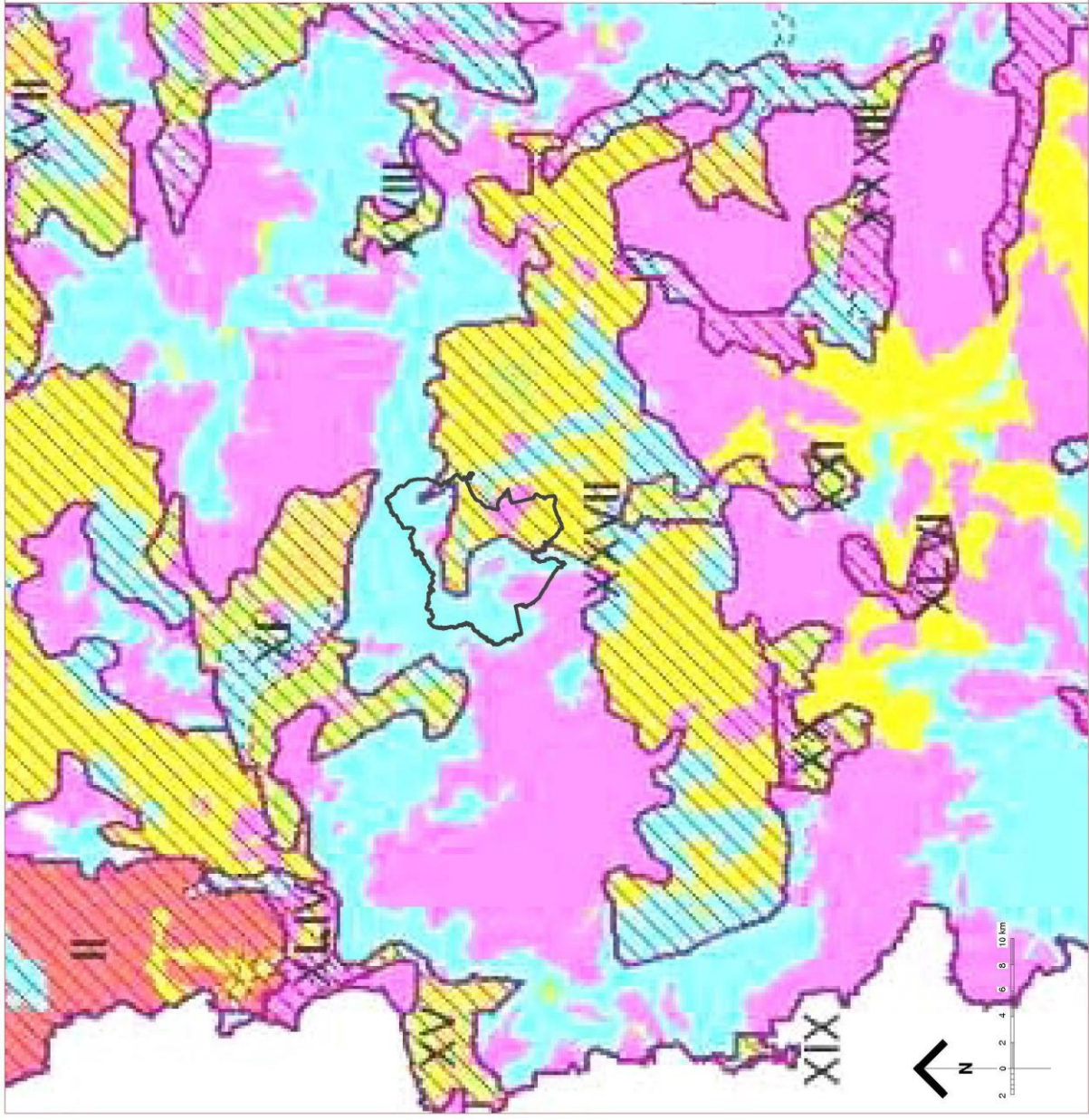
ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAN I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BORZYTUCHOM w tym z uwzględnieniem potrzeb dla siłowni wiatrowych

UWARUNKOWANIA OPRACOWANIA REGIONALNE - STREFY PRIORYTETOWE DLA OCHRONY I KSZTAŁTOWANIA KRAJOBRAZU

oznaczenia:
 granice gminy Borzytuchom
 ocena wartości i zagrożeń krajobrazu:

Ocena zagrożeń krajobrazu		Ocena wartości krajobrazu					
b. silne	silne	średnie	slabe	b. slabe			
AI	AII	AIII	AIV	AV	VI	VII	VIII
Strefa 1		Strefa 2		Strefa 3		Strefa 4	
BI	BII	BIII	BIV	BV	VI	VII	VIII
Strefa 1		Strefa 2		Strefa 3		Strefa 4	
CI	CII	CIII	CIV	CV	DVI	DVII	DVIII
Strefa 1		Strefa 2		Strefa 3		Strefa 4	
DI	DII	DIII	DIV	DV	EVI	EVII	EVIII
Strefa 1		Strefa 2		Strefa 3		Strefa 4	
Strefa 5		Strefa 6		Strefa 7		Strefa 8	

krajobrazy epizodyczne
 obszary priorytetowe

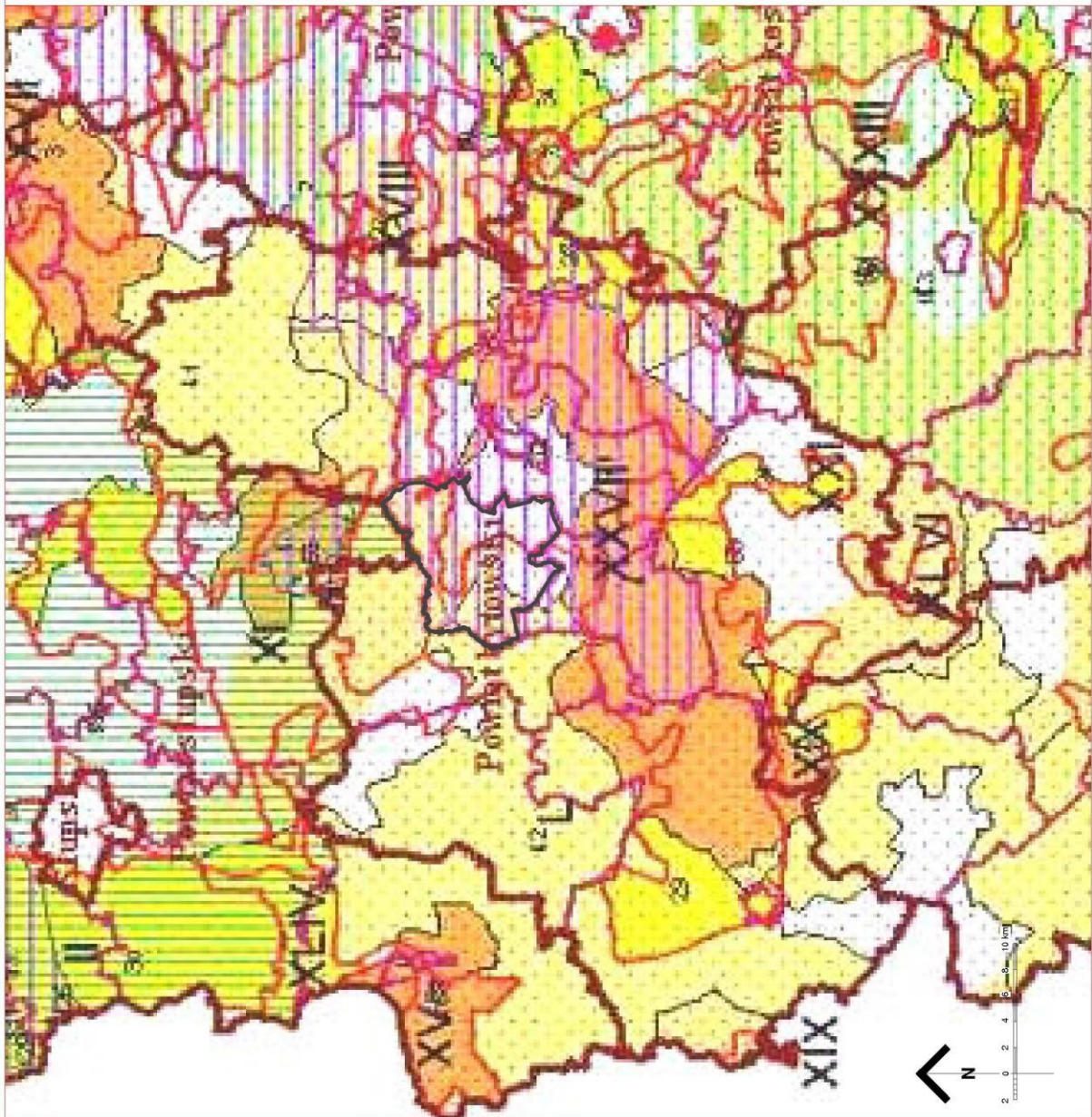
Wykorzystane materiały planistyczne:
 - Studium ochrony krajobrazu województwa pomorskiego, 2003 r.
 - Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BORZYTUCHOM w tym z uwzględnieniem potrzeb dla siłowni wiatrowych

UWARUNKOWANIA OPRACOWANIA REGIONALNE - ISTNIEJĄCE I PROPONOWANE FORMY OCHRONY KRAJOBRAZU

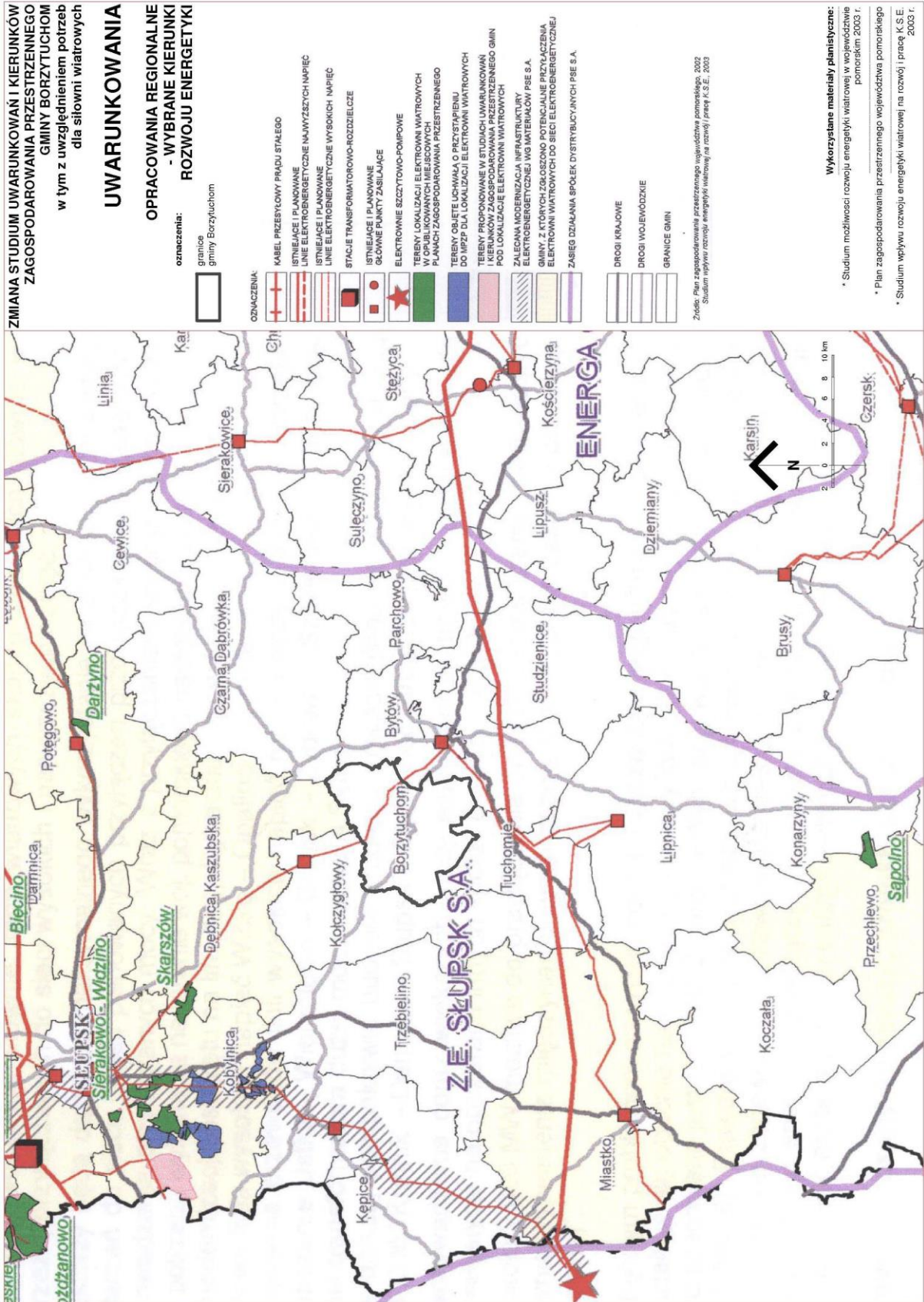
oznaczenia:

- granice gminy Borzytuchom
- istniejące formy ochrony krajobrazu**
 - obszary ochrony krajobrazu przyrodniczego
 - układy urbanistyczne wpisane do rejestru zabytków
 - układy ruralistyczne wpisane do rejestru zabytków
 - strefy priorytetowe Krajowego Programu Rolno-Srodowiskowego
- proponowane formy ochrony krajobrazu**
 - parki krajobrazowe
 - otuliny parków krajobrazowych
 - obszary chronionego krajobrazu - wysoki priorytet
 - obszary chronionego krajobrazu - średni priorytet
 - zespóły przyrodniczo-krajobrazowe
 - parki kulturowe
 - rezerwy kulturowe
 - wpisy obszarowe do rejestru zabytków
 - strefy priorytetowe Krajowego Programu Rolno-Srodowiskowego
 - obszary priorytetowe dla ochrony krajobrazu

Wykorzystane materiały planistyczne:

- Studium ochrony krajobrazu województwa pomorskiego, 2003 r.
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego

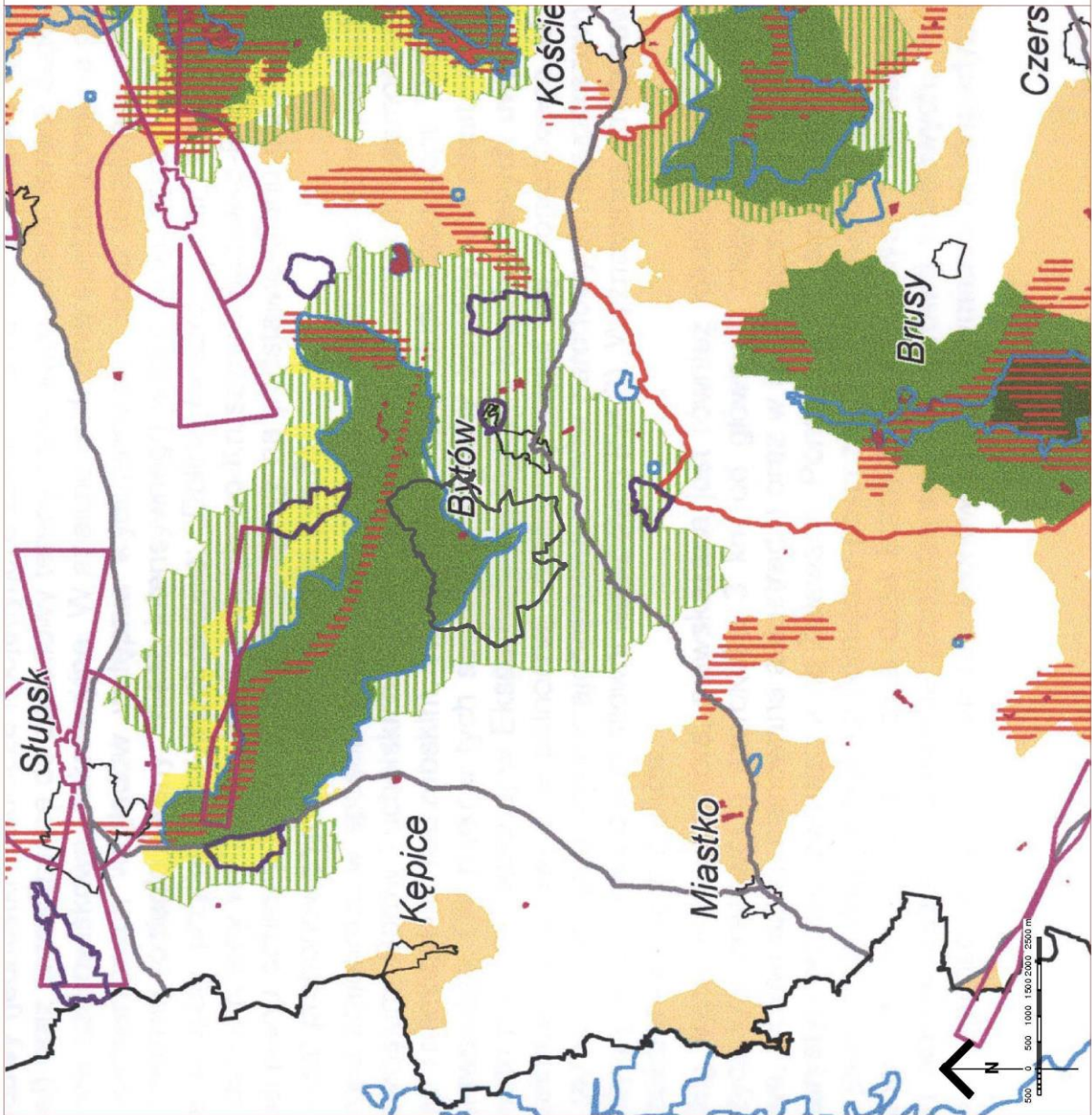
ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BORZYTUCHOM w tym z uwzględnieniem potrzeb dla siłowni wiatrowych

UWARUNKOWANIA

OPRACOWANIA REGIONALNE
- PRAWNE I KRAJOBRAZOWE OGRANICZENIA
LOKALIZACJI ELEKTROWNI WIATROWYCH

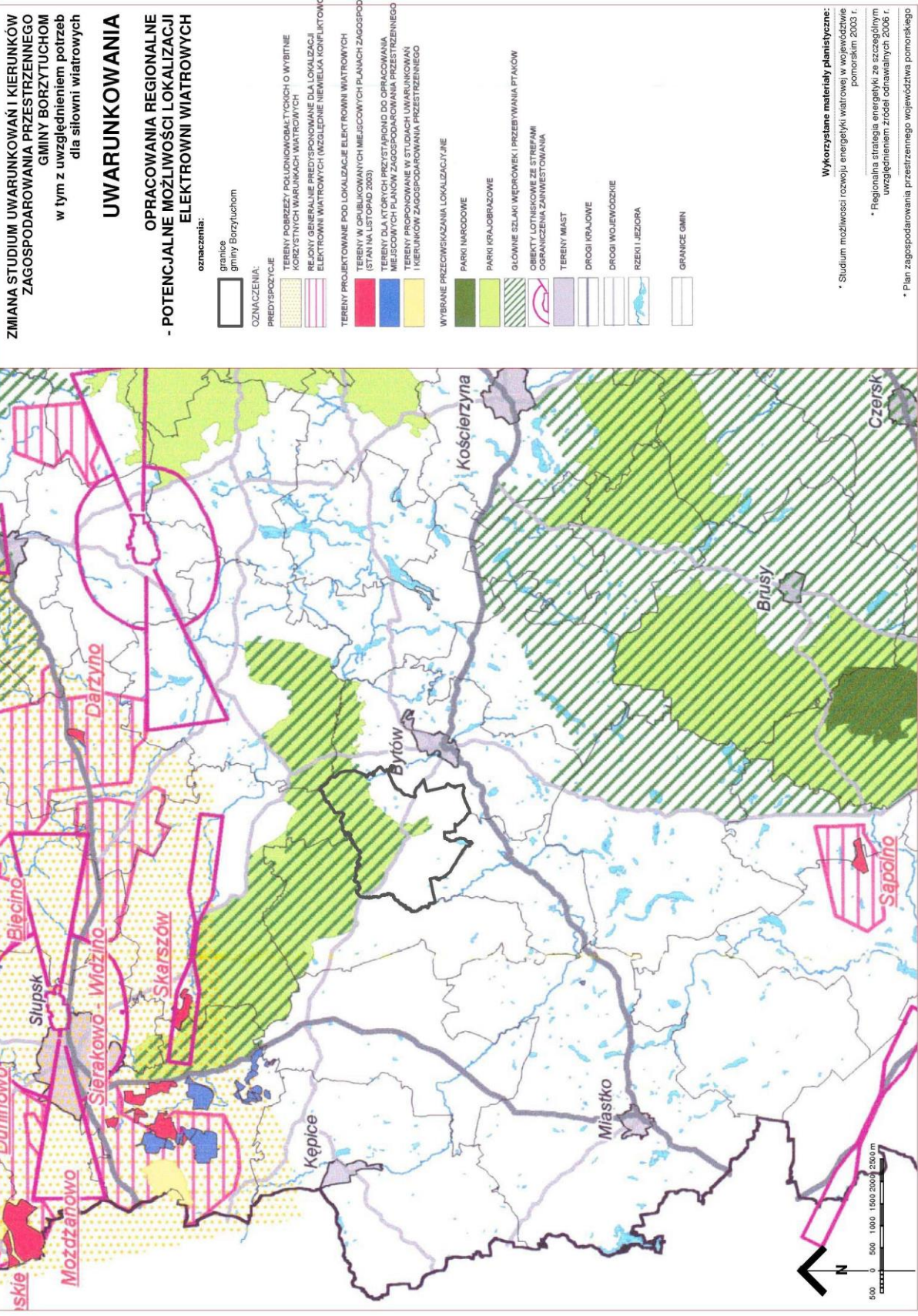
oznaczenia:
granicze gminy Borzytuchom

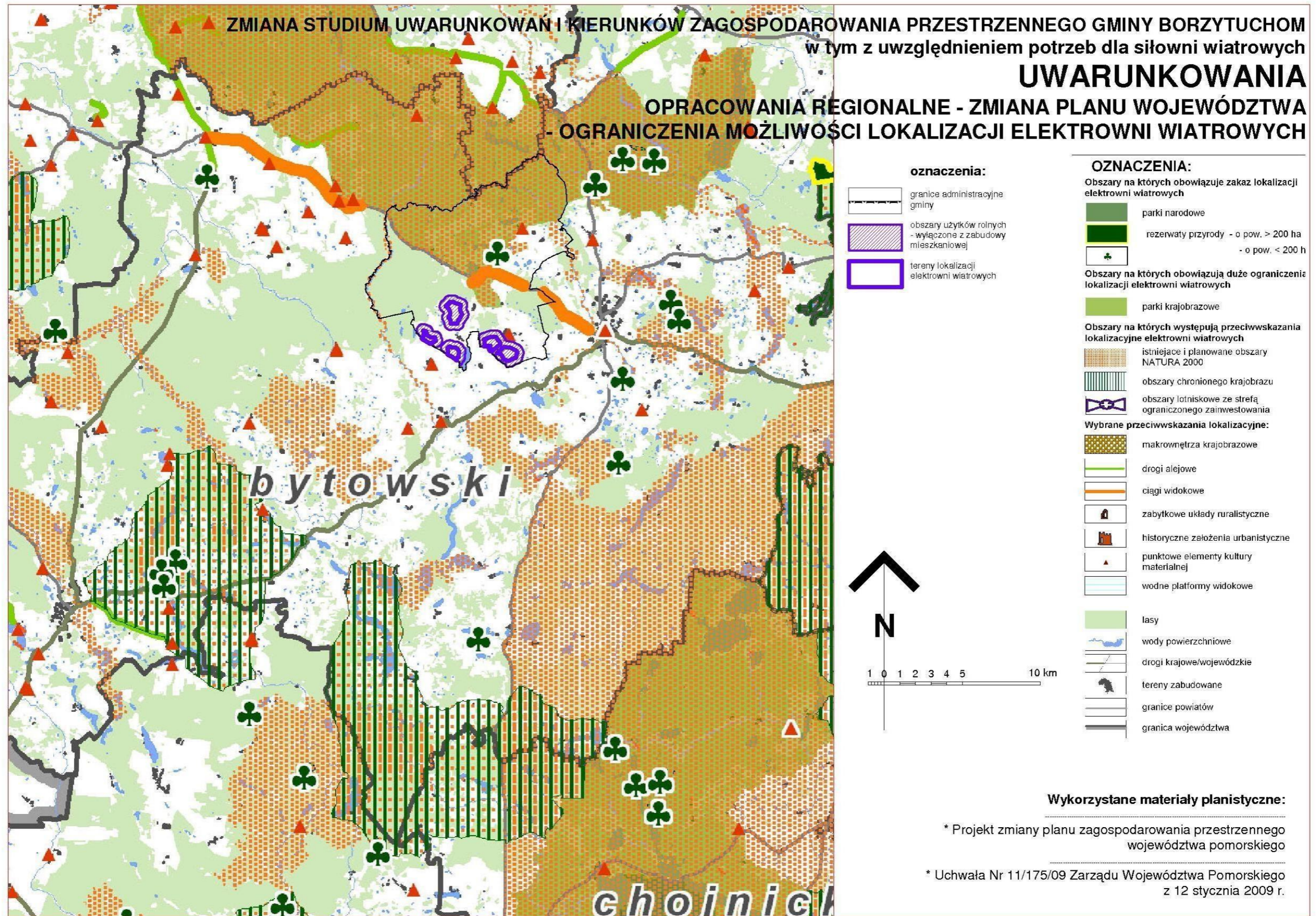
- OZNACZENIA:
- PARKI NARODOWE
 - PARKI KRAJOBRAZOWE
 - REZERWATY PRZYRODY
 - OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
 - OTULINY PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH
 - PROJEKTOWANE POWIEKSZENIE SŁOWIŃSKIEGO PARKU NARODOWEGO
 - PROJEKTOWANE OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY (PTASIE) SIECI NATURA 2000
 - PROJEKTOWANE OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY (SIEDLIKA ROSLINNE) SIECI NATURA 2000
 - STREFY EKSPLOZYJII KRAJOBRAZOWEJ PARKÓW NARODOWYCH I KRAJOBRAZOWYCH
 - PROJEKTOWANE ZESPÓŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE
 - TERENY INTENSYWNEGO WYPOCZYŃKU
 - OBIEKTY LOTNISKOWE ZE STREFAMI OGRANICZENIA ZANWIESTOWANIA
 - DROGI KRAJOWE

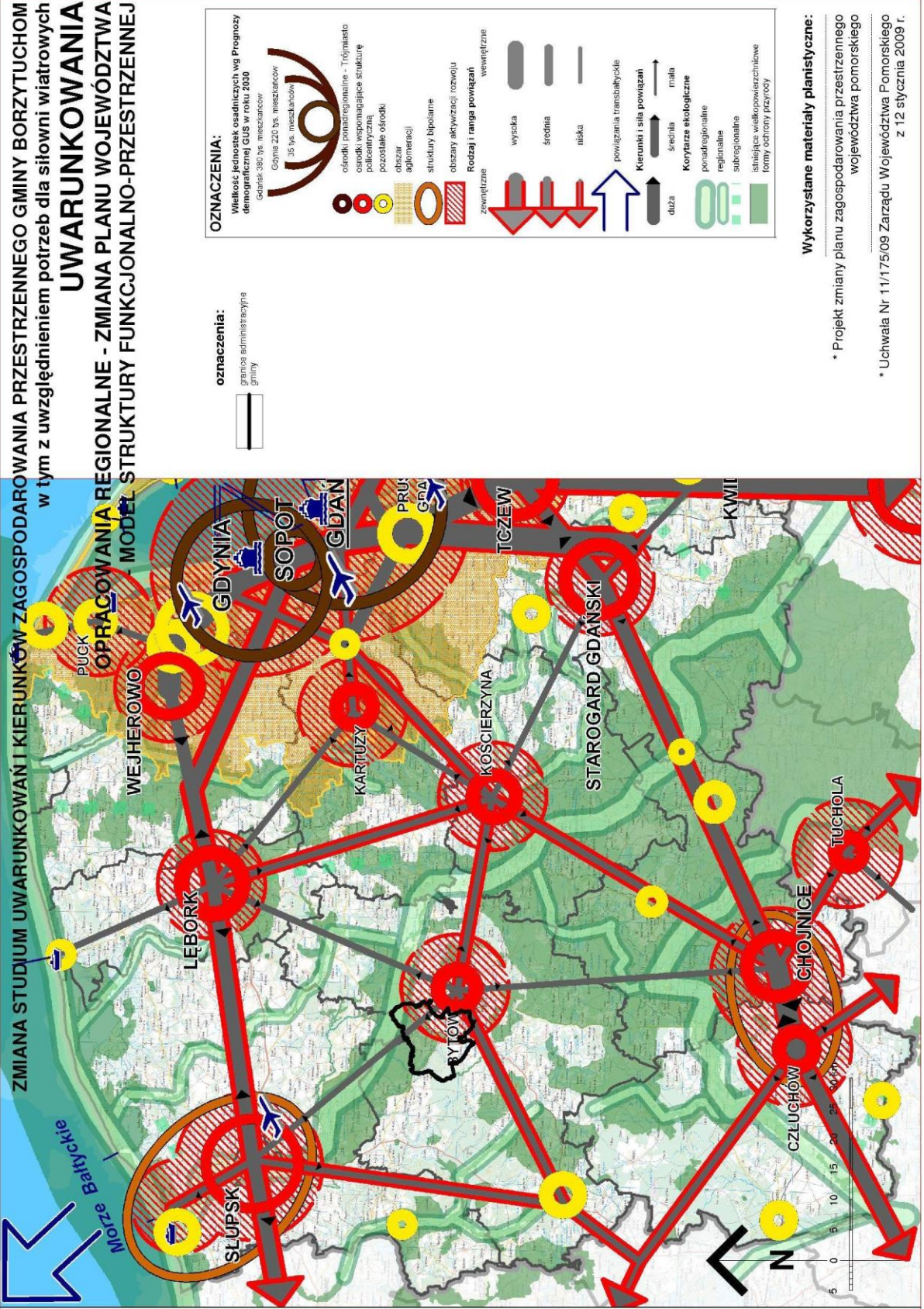

Wykorzystane materiały planistyczne:

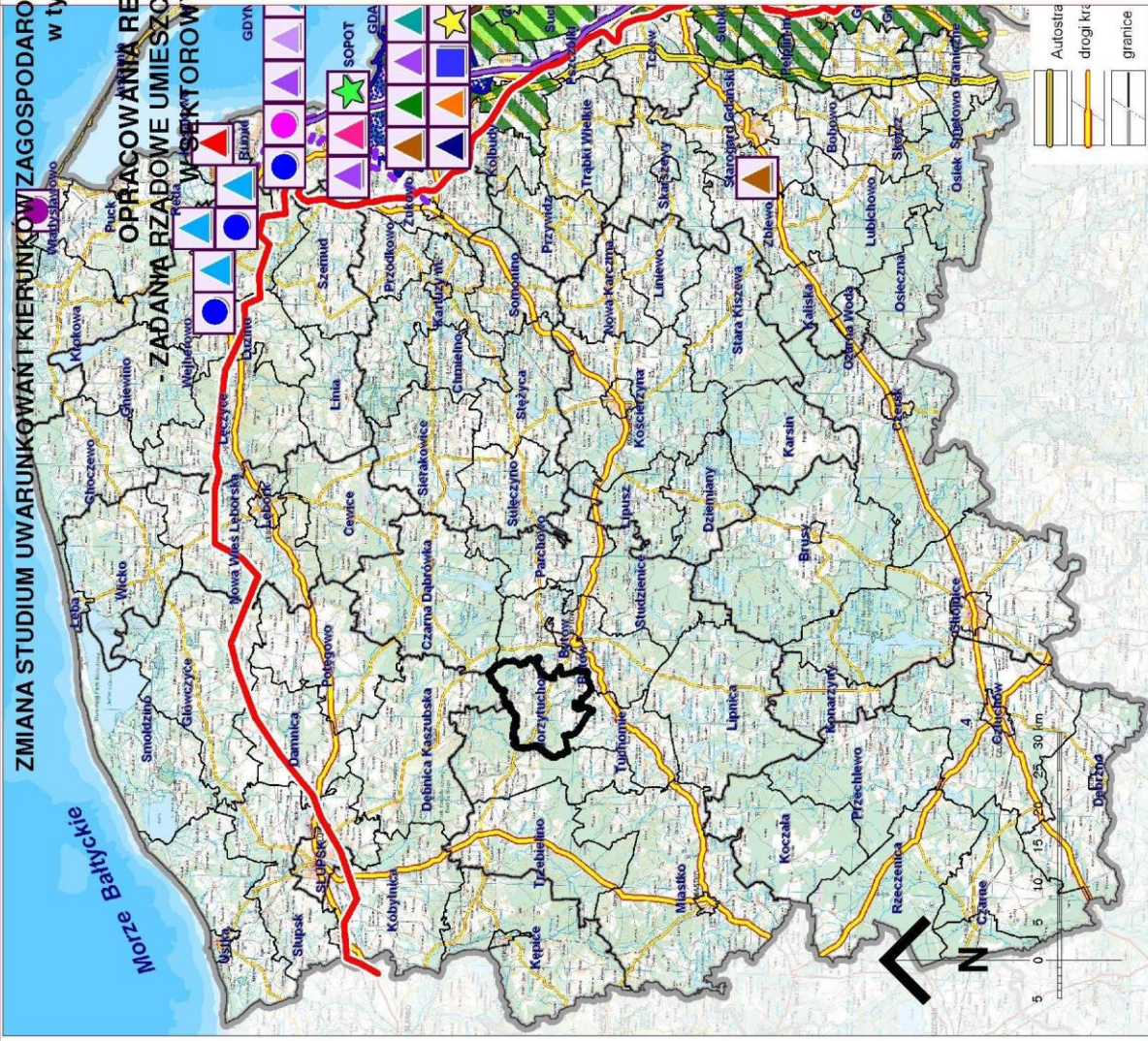
- * Studium możliwości rozwoju energetyki wiatrowej w województwie pomorskim 2003 r.
- * Regionalna strategia energetyki ze szczególnym uwzględnieniem Zóber ocenianych 2009 r.
- * Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego

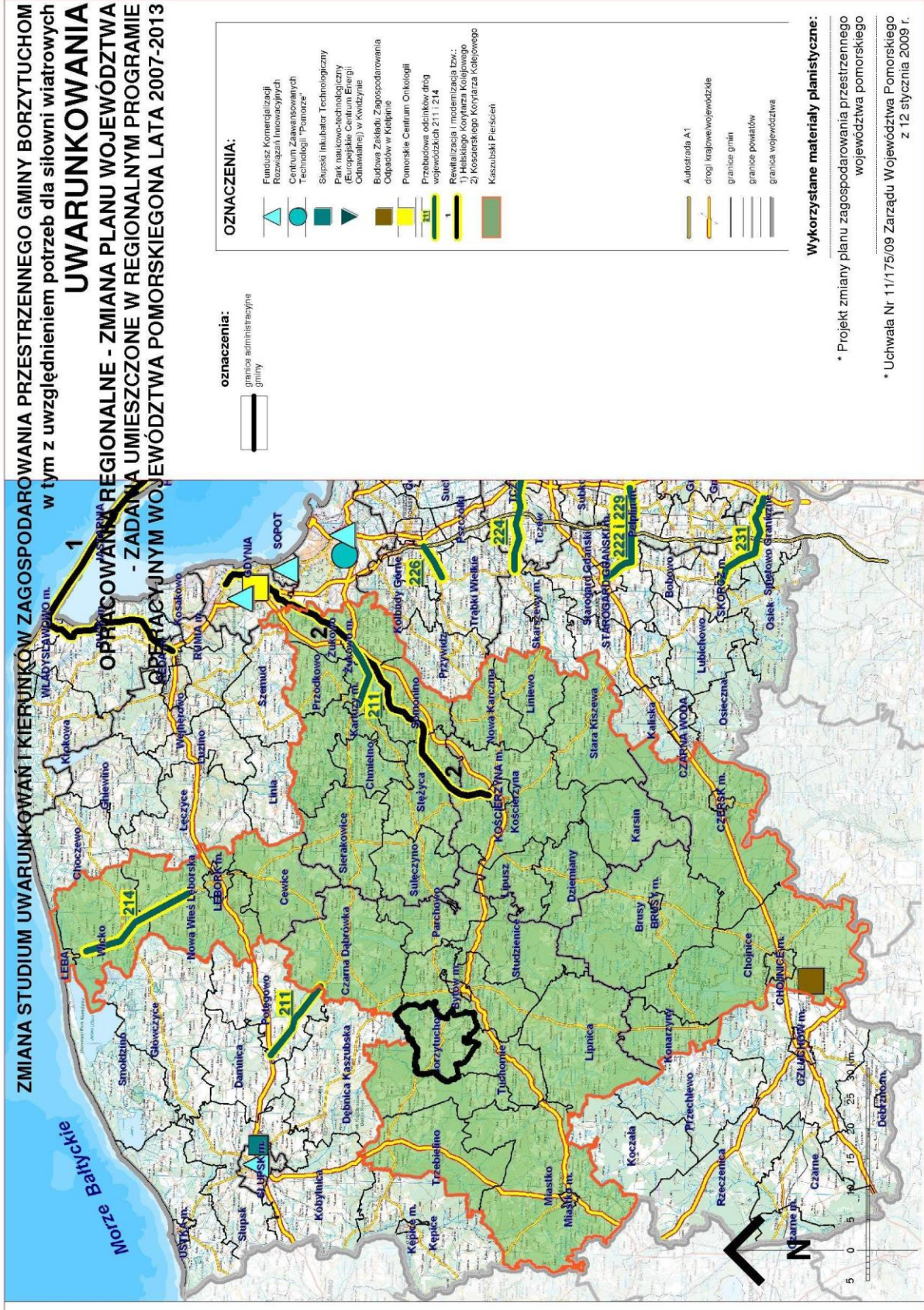
ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAN I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BORZYTUCHOM w tym z uwzględnieniem potrzeb dla siłowni wiatrowych
UWARUNKOWANIA

- oznaczenia:**
- grania administracyjna gminy
 - Autostra
 - drogi kraj
 - granice
- OZNACZENIA:**
- Zadania umieszczone w Rejestrze Zadani Rządowych (RZR)
- Modernizacja lotniska Malbark (1)
 - Modernizacja infrastruktury dla systemu dowodzenia i kontroli (2)
 - Modernizacja Portu Morskiego Gdynia (3)
- Zadania nie umieszczone w Rejestrze Zadani Rządowych
- Modernizacja infrastruktury dla systemu dowodzenia i kontroli (4, 5, 6)
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013
- Projekty kluczowe (Tabela - 14)
- Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi (1-3)
 - Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Zulew (5)
 - Ochrona wód Zatoki Gdańskiej (6, 7, 8, 9)
 - ogólna sieć TEN-T (10, 17, 19, 20)
 - Modernizacja linii E 65/C-E 65 na odcinku Wałszawa-Gdynia (21)
 - Budowa drogi ekspresowej S7 odcinek Gdańsk A1 - Ełbląg odcinek S22 (15)
 - Kolej metropolitalna w Trójmieście (36)
 - Bezpieczeństwo transportu i krajowe siatki przystajni stowiskowo (23 - 24)
 - Bezpieczeństwo energetyczne, w tym dywersyfikacja źródeł energii (41)
 - Bezpieczeństwo energetyczne, w tym dywersyfikacja źródeł energii (40, 42)
 - Kultura i dziedzictwo kulturowe (43, 44)
 - Infrastruktura szkolnictwa wyższego (47, 48)
 - Projekty rezerwowe (Tabela - 15)
 - Drogiwa i linie szkieletowe TEN-T (1, 2)
 - Transport przyjazny środowisku (3, 4, 6)
 - Poprawienie torów kolejowych do portów Zalewu Wiślanego (5)

Wykorzystane materiały planistyczne:

- * Projekt zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego
- * Uchwała Nr 11/175/09 Zarządu Województwa Pomorskiego z 12 stycznia 2009 r.

7. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ DO ZMIAN W STUDIUM

7.1. ZAWARTOŚĆ I FORMA OPRACOWANIA.

Opracowanie planistyczne p.t. „Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Borzytuchom” stanowi ujednoczony w 2009 r. projekt studium z wprowadzonymi zmianami do „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom”, przyjętym w dniu 30 kwietnia 2001 r. przez Radę Gminy Borzytuchom uchwałą Nr XXIV/111/01, zwanym w opracowaniu „Studium ... z 2001 r.”.

Obszar wprowadzonych zmian w „Studium ... z 2001 r.” stanowi teren Gminy Borzytuchom w jej granicach administracyjnych.

Niniejszą „Zmianę Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Borzytuchom” sporządzono w oparciu o uchwałę Rady Gminy Borzytuchom XXXIII/223/06 z 25 października 2006 r. w sprawie przystąpienia „... do wprowadzenia zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom, w tym z uwzględnieniem potrzeb dla siłowni wiatrowych”.

Zmiany w studium, zgodnie z podjętą uchwałą Rady Gminy Borzytuchom w sprawie przystąpienia do ich wprowadzenia, stanowią uzupełnienie „Studium ... z 2001 r.” o pojedyncze ustalenia, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 80, poz. 717 z późn. zm.) wyróżnione w ujednoczonym projekcie studium, na który składają się:

- uwarunkowania - ujednoczona diagnoza „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom - uwarunkowania rozwoju” składająca się z części tekstowej i graficznej,
- część tekstowa - ujednoczony tekst studium, stanowiący Załącznik Nr 1 do uchwały w sprawie uchwalenia zmian w studium,
- część graficzna - ujednoczony rysunek studium „Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - Gmina Borzytuchom” w skali 1:10 000, stanowiący Załącznik Nr 2 do uchwały w sprawie uchwalenia zmian w studium.

Na potrzeby projektowanych zmian w studium:

- sporządzono niezbędne materiały planistyczne, aktualne na dzień przekazania projektu do opiniowania i uzgodnień, zgodnie z art. 11 pkt 5-8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- wykorzystano materiały planistyczne, aktualne co najmniej na dzień przystąpienia do sporządzania projektu zmian w studium, zgodnie z art. 11 pkt 4 ustawy,

których wykaz zawiera ujednoczony tekst diagnozy uwarunkowań rozwoju.

Opracowanie zostało wykonane przez pracownię projektową Serwis Architektury i Urbanistyki CONTRACTOR Gdańsk na podstawie umowy nr GP-7323/1/07 zawartej z Gminą Borzytuchom dnia 10 maja 2007 r.

7.2. UWARUNKOWANIA ZMIAN - SYNTEZA.

Dążąc do uzyskania aktualnego opracowania planistycznego p.t. „Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Borzytuchom” służącego celom perspektywicznej gospodarki przestrzennej gminy, przyjęto wielofazową metodykę prac nad wprowadzeniem zmian w studium, których pełny zakres (nie zawsze opowiadający harmonogramowi kolejno wykonywanych czynności) przedstawiono poniżej.

- 1) FAZA - etap prac przygotowawczych. Przygotowanie materiałów geodezyjnych do opracowania projektu ujednoczonego rysunku studium w wersji w pełni edytowalnej elektronicznie:
 - uzyskanie z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego w Gdańsku) aktualnych arkuszy map w skali 1:10 000 obejmujących obszar w granicach administracyjnych gminy Borzytuchom,
 - wykonanie aktualnej mapy gminy w skali 1:10 000 - w wersji elektronicznej.
- 2) FAZA - etap prac przygotowawczych. Przygotowanie projektu „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom” z 2001 r. do wprowadzenia zmian:
 - uzyskanie tekstu i rysunków dotychczas obowiązującego studium gminy,
 - wykonanie rysunku studium gminy w wersji elektronicznej (z dostępnej wersji drukowanej).
- 3) FAZA - etap prac przygotowawczych. Uzyskanie informacji o aktualnym stanie ewidencji gruntów i budynków w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Bytowie:
 - uzyskanie aktualnych arkuszy map ewidencyjnych obejmujących obszar w granicach administracyjnych gminy Borzytuchom,
 - wykonanie map ewidencyjnych gminy Borzytuchom skali 1:5000 - w wersji elektronicznej.
- 4) FAZA - etap analiz i studiów. Określenie podstawowych zmian w przestrzeni gminy:
 - aktualizacja niektórych ogólnych informacji o gminie w projekcie studium,
 - korekta granic administracyjnych gminy na rysunku studium,
 - oznaczenie na rysunku studium granic obrębów geodezyjnych/sołectw,
 - sporządzenie na potrzeby opracowania materiałów planistycznych:
 - „Analizy i wnioski. Granice administracyjne 1:50000”,
 - „Analizy i wnioski. Granice ewidencyjne 1:50000”.
- 5) FAZA - etap analiz i studiów. Określenie zmian w podstawowym stanie użytkowania gruntów na obszarze gminy:
 - sporządzenie na potrzeby opracowania materiałów planistycznych:
 - „Uwarunkowania. Stan użytkowania gruntów. Lasy i grunty leśne 1:50000”,
 - „Uwarunkowania. Stan użytkowania gruntów. Wody 1:50000”,
 - „Uwarunkowania. Stan użytkowania gruntów. Grunty zabudowane i zurbanizowane 1:50000”.
- 6) FAZA - etap procedury planistycznej. Obwieszczenie, ogłoszenie, zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzenia zmian w studium:
 - zebranie wniosków do zmian w studium od osób fizycznych i prawnych,
 - zebranie stanowisk, opinii, wniosków instytucji i organów opiniujących i uzgadniających projekt studium,
 - rozpatrzenie wniosków przez Wójta Gminy oraz przekazanie projektantowi zmiany Studium do wykorzystania w realizowanym opracowaniu planistycznym,
 - określenie wniosków i zamierzeń własnych gminy.
- 7) FAZA - etap analiz i studiów. Uzyskanie informacji w zakresie aktualnych uwarunkowań:
 - prognozowanego rozwoju demograficznego i kierunków rozwoju systemów obsługi ludności,
 - stanu infrastruktury technicznej i dalszych kierunków rozwoju infrastruktury technicznej, w tym aktualnie obowiązującej numeracji dróg publicznych.

8) FAZA - etap analiz i studiów. Określenie istniejącego i projektowanego stanu użytkowania gruntów:

- uzyskanie rejestru wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę w Wydziale Architektoniczno - Budowlanym Starostwa Powiatowego w Bytowie,
- określenie granic obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- uzyskanie uchwał Rady Gminy Borzytuchom w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- analiza wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w gminie Borzytuchom,
- analiza wniosków złożonych do zmian w studium:
 - instytucji i organów opiniujących i uzgadniających projekt zmiany studium,
 - wniosków osób fizycznych i prawnych do zmiany studium,
- inwentaryzacja urbanistyczna (objazd gminy, dokumentacja fotograficzna) dla celów oceny istniejącego zainwestowania w gminie z uwzględnieniem terenów planowanych do zmian w studium,
- sporządzenie na potrzeby opracowania materiałów planistycznych:
 - „Uwarunkowania. Istniejący i projektowany stan użytkowania gruntów”, na 43 mapach ewidencyjnych w skali 1:5000, 1:2000, 1:1000, obejmujących pojedyncze arkusze poszczególnych obrębów geodezyjnych w granicach administracyjnych gminy.
 - „Uwarunkowania. Stan użytkowania gruntów. Wody powierzchniowe 1:50000”,
 - „Uwarunkowania. Stan użytkowania gruntów. Grunty zabudowane i zurbanizowane 1:50000”.

9) FAZA - etap analiz i studiów. Określenie zmian w zakresie uwarunkowań związanych z ochroną przyrody i krajobrazu na obszarze gminy:

- uzyskanie informacji dotyczących podstaw prawnych i zasad ochrony przyrody i krajobrazu w obrębie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” i otuliny Parku,
- uzyskanie materiałów wynikających z położenia gminy na tle europejskich uwarunkowań w dziedzinie ochrony przyrody o obszary chronione w ramach sieci Natura 2000,
- weryfikacja i określenie dla potrzeb ujednoczonego rysunku studium:
 - granic Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”,
 - granic rezerwatu przyrody „Grodzisko Borzytuchom”,
 - granic projektowanych rezerwatów przyrody,
 - granic obszarów chronionych w ramach sieci Natura 2000.

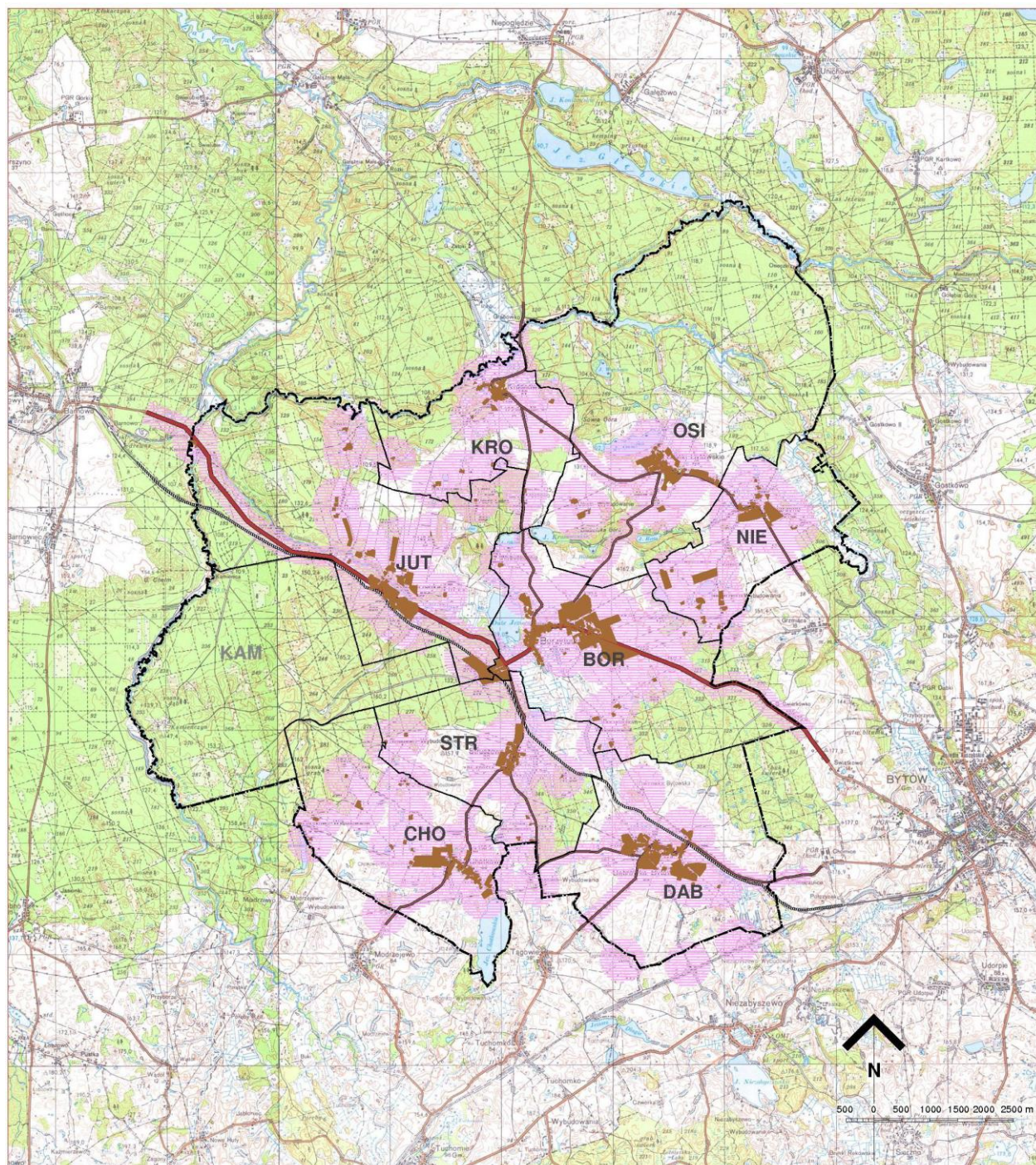
10) FAZA - etap analiz i studiów. Określenie zmian w zakresie uwarunkowań związanych z aktualizacją Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego - jako elementu polityki przestrzennej województwa na obszarze gminy:

- uzyskanie informacji i wniosków z planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego i opracowań regionalnych z Urzędu Marszałkowskiego Departamentu Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego,
- analiza dostępnych opracowań problemowych związanych z wprowadzanymi zmianami w studium,
- sporządzenie na potrzeby opracowania materiałów planistycznych:
 - „Uwarunkowania. Opracowania regionalne - plan województwa 1:50000”,
 - „Uwarunkowania. Opracowania regionalne - rejony przyrodniczo - turystyczne 1:400000”,
 - „Uwarunkowania. Opracowania regionalne - rejony priorytetowe dla ochrony i kształtowania krajobrazu 1:200000”,
 - „Uwarunkowania. Opracowania regionalne - strefy priorytetowe dla ochrony i kształtowania krajobrazu 1:200000”,
 - „Uwarunkowania. Opracowania regionalne - istniejące i projektowane formy ochrony krajobrazu 1:200000”,

- „Uwarunkowania. Opracowania regionalne - wybrane kierunki rozwoju energetyki 1:200000”,
- „Uwarunkowania. Opracowania regionalne - ekologiczne ograniczenia lokalizacji elektrowni wiatrowych 1:200000”,
- „Uwarunkowania. Opracowania regionalne - prawne i krajobrazowe ograniczenia obszarowe lokalizacji elektrowni wiatrowych 1:200000”,
- „Uwarunkowania. Opracowania regionalne - potencjalne możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych 1:200000”.
- „Uwarunkowania - opracowania regionalne - zmiana planu województwa - ograniczenia możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych 1:200 000”.

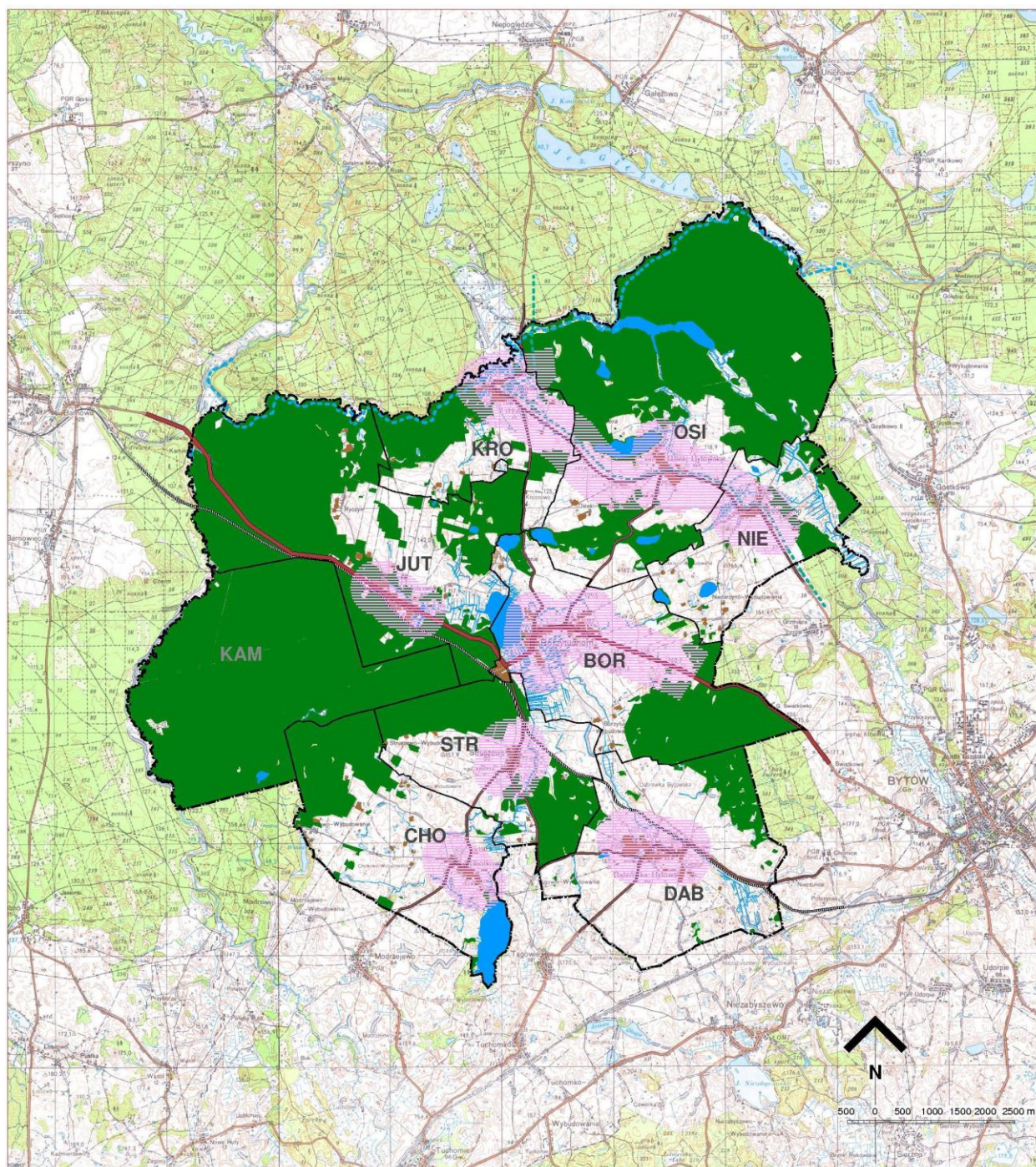
11) FAZA - etap analiz i studiów. Sporządzenie analiz i studiów dotyczących wprowadzenia zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom dla potrzeb siłowni wiatrowych, w celu ustalenia ograniczeń obszarowych - wyłączenia z możliwości lokalizacji wież elektrowni wiatrowych:

- obszarów zainwestowanych (zakres ograniczeń obszarowych przedstawiono na Rysunku nr 2):
 - terenów istniejącego zainwestowania,
 - obszarów preferowanego rozwoju osiedleńczego,
 - terenów rozwoju lokalnych funkcji publicznych (sportu, oświaty),
 - terenów zabudowy zagrodowej,
 - stref ochronnych gwarantujących neutralizację oddziaływania elektrowni wiatrowych na środowisko w zakresie dopuszczalnego hałasu,
 - obszarów wskazanych do rozbudowy i rewitalizacji ze względu na obciążenie turystyczne w opracowaniach regionalnych,
 - tras przebiegu dróg publicznych (krajowych i powiatowych) stanowiących ciągi ruchu turystycznego wraz ze strefami ochronnymi przedpola widokowego,
- obszarów i obiektów środowiska kulturowego wymagających ochrony (zakres ograniczeń obszarowych przedstawiono na Rysunku nr 3):
 - założeń historycznej zabudowy wraz ze strefami ochronnymi przedpola widokowego,
 - układów ruralistycznych wraz ze strefami ochronnymi przedpola widokowego,
 - cmentarzy, parków znajdujących się w rejestrze zabytków lub w ewidencji konserwatorskiej wraz ze strefami ochronnymi przedpola widokowego,
- obszarów i obiektów środowiska przyrodniczego wymagających ochrony (zakres ograniczeń obszarowych przedstawiono na Rysunku nr 4):
 - wód powierzchniowych wraz ze strefą ochronną,
 - lasów i terenów planowanych zalesień wraz ze strefą ochronną od kompleksów leśnych,
 - istniejących i projektowanych terenów cennych przyrodniczo, objętych formami ochrony przyrody (pomników przyrody, użytków ekologicznych, rezerwatów przyrody, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, Parku Krajobrazowego, obszarów w ramach sieci Natura2000, elementów regionalnej sieci ekologicznej) wraz ze strefami ochronnymi,
 - głównych szlaków wędrówek i przebywania ptaków wg opracowań regionalnych.

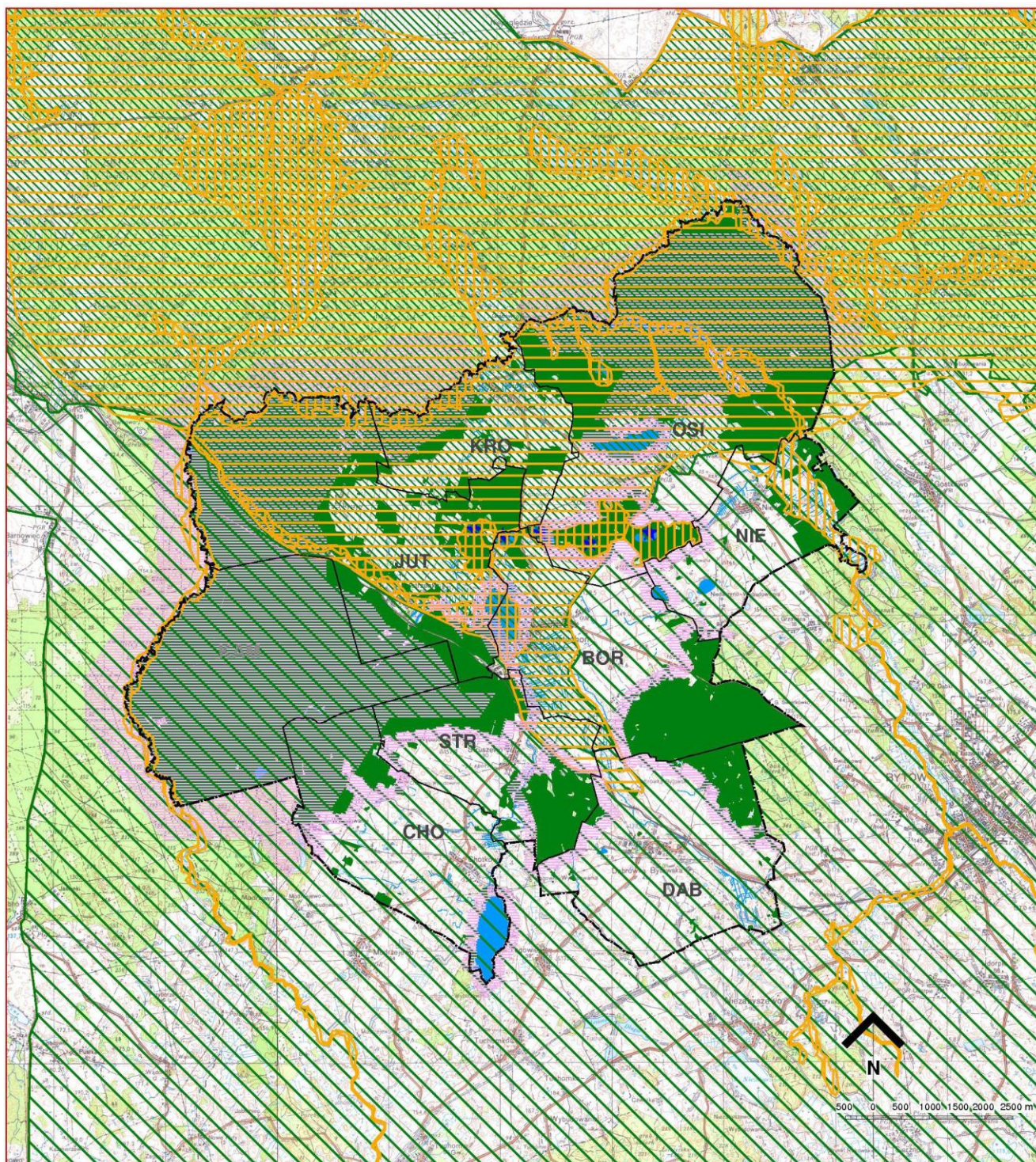
Rysunek nr 2.

Zakres zasadniczych ograniczeń obszarowych lokalizacji wież elektrowni wiatrowych ze względu na uwarunkowania istniejącego i projektowanego zainwestowania w gminie Borzytuchom.

Rysunek nr 3.

Zakres zasadniczych ograniczeń obszarowych lokalizacji wież elektrowni wiatrowych ze względu na uwarunkowania środowiska kulturowego w gminie Borzytuchom.

Rysunek nr 4.

Zakres zasadniczych ograniczeń obszarowych lokalizacji wież elektrowni wiatrowych ze względu na uwarunkowania środowiska przyrodniczego w gminie Borzytuchom.

Zasadnicze ograniczenia obszarowe lokalizacji na terenie gminy Borzytuchom siłowni wiatrowych, zawarte w wyżej przedstawionych materiałach syntetycznych, zostały uszczegółowione w ostatecznej edycji ustaleń na ujednoczonym rysunku studium.

12) FAZA - etap analiz i studiów. Diagnoza stanu dotychczasowych przemian w przestrzeni gminy i realizacji założonych w studium z roku 2001 r. kierunków zagospodarowania:

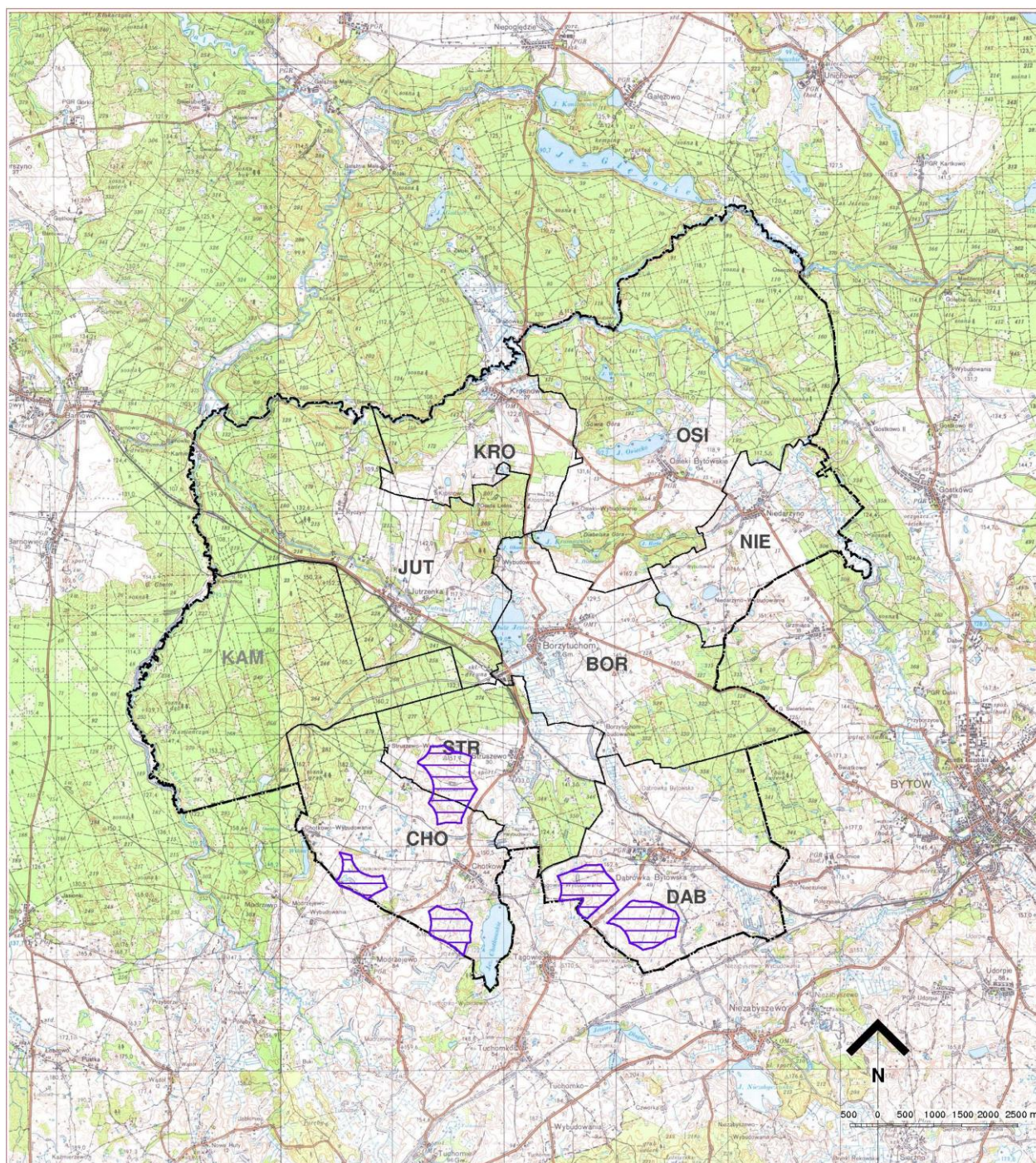
- analiza czynników zewnętrznych, w tym m. in.:
 - aktualnej strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego,
 - uwarunkowań związanych z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej,
- analiza czynników wewnętrznych, w tym m. in.:
 - aktualnej strategii rozwoju gminy,
 - uwarunkowań mających wpływ na możliwości kształtowania polityki przestrzennego rozwoju gminy,
 - przyjętych i realizowanych kierunków zagospodarowania i przekształceń przestrzeni,
 - zaistniałych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym,
- stwierdzenie, że na obszarze gminy nie występują istotne konflikty przestrzennych lub zagrożenia w tym względzie,
- potwierdzenie, dotychczas ustalonych w studium głównych celów i kierunków rozwoju przestrzennego Gminy Borzytuchom za nadal obowiązujące.

13) FAZA - etap projektu zmian w studium. Wprowadzenie zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom z 2001 r. zgodnie z uchwałą Nr XXXIII/223/2006 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 25 października 2006 r. w formie sporządzenia ujednoczonego projektu studium z wyróżnieniem wprowadzonych zmian.

W wyniku przeprowadzonych analiz i studiów dla określenia możliwości i zasad lokalizacji elektrowni wiatrowych, w tym m. in. uwzględniających potrzeby ochrony walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego, ustalono w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom znaczące ograniczenia obszarowe dla lokalizacji wież elektrowni wiatrowych w granicach administracyjnych gminy.

W sporządzonym ujednoczonym projekcie studium z wprowadzonymi zmianami do „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom” z 2001 r. uwzględniono pod potencjalną lokalizację wież elektrowni wiatrowych ogółem ok. 303 ha.

Zakres obszarowy potencjalnych rejonów (oznaczonych niebieskim szrafem) pod lokalizację wież elektrowni wiatrowych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminie Borzytuchom przedstawiono na Rysunku nr 5.

Rysunek nr 5.

Zakres obszarowy potencjalnych terenów lokalizacji wież elektrowni wiatrowych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminie Borzytuchom.

14) FAZA - etap procedury planistycznej. Opiniowanie i uzgodnienie przyjętych rozwiązań w projekcie zmian w studium:

- uzyskanie opinii o projekcie studium od właściwej komisji urbanistyczno-architektonicznej,
- uzgodnienie projektu studium z Zarządem Województwa Pomorskiego w zakresie jego zgodności z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa,

- uzyskanie opinii o projekcie studium od właściwych instytucji i organów wymienionych w art. 17 pkt 6 i 7 ustawy,
- uzyskanie opinii dotyczących rozwiązań przyjętych w projekcie studium od innych organów i instytucji,
- wprowadzenie zmian wynikających z uzyskanych opinii i dokonanych uzgodnień.

15) FAZA - etap procedury planistycznej. Wyłożenie projektu studium do publicznego wglądu i przeprowadzenie dyskusji publicznej nad przyjętymi w projekcie studium rozwiązaniami:

- rozpatrzenie uwag dotyczących projektu studium,
- ewentualne wprowadzenie zmian w projekcie studium wynikających z wniesionych uwag.

16) FAZA - etap procedury planistycznej. Przedstawienie Radzie Gminy Borzytuchom do uchwalenia projektu zmian w studium wraz z listą nieuwzględnionych uwag.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie jest aktem prawa miejscowego.

Uchwalony przez Radę Gminy Borzytuchom projekt studium p.t. "Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Borzytuchom", stanowiący ujednoczony w 2009 r. projekt studium z wprowadzonymi zmianami do studium przyjętego uchwałą Rady Gminy Nr XXIV/111/01 z dnia 30 kwietnia 2001 r., będzie stanowił dokument określający politykę w zakresie gospodarki przestrzennej na obszarze gminy Borzytuchom.

Określone w studium, na podstawie opracowanej ujednoczonej diagnozy „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzytuchom - uwarunkowania rozwoju”, kierunki rozwoju gminy stanowić będą wytyczne koordynacyjne dla prowadzenia dalszych prac planistycznych, w szczególności sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W ramach kolejnej zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom”, przyjętego przez Radę Gminy Borzytuchom uchwałą Nr XXX/196/10 w dniu 22 czerwca 2010 r., wprowadza się następujące zmiany, wyróżnione w ujednoczonym w 2014 r. projekcie studium p.t. „Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Borzytuchom”.

W szczególności obecnie dokonywana zmiana studium polega na:

a) w CZĘŚCI TEKSTOWEJ (ujednoczony tekst studium):

- wprowadzeniu niezbędnych korekt wynikających ze zmiany obowiązujących przepisów prawnych oraz aktualnego stanu prawnego (w tym w zakresie polityki przestrzennej państwa i województwa),
- na wprowadzeniu dodatkowych zapisów (i zmianie dotychczasowych) w pkt. 3.4.1 (w części dotyczącej uaktualnienia ustaleń w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego /stref ochrony archeologiczno-konserwatorskiej/ w rejonie działki nr 32/3 obręb Niedarzyno - zgodnie z aktualnymi materiałami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków),
- wprowadzeniu niezbędnych uzupełnień m.in. w części dotyczącej obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej gminy,
- wprowadzeniu niezbędnych uzupełnień m.in. w pkt. 5. Synteza ustaleń zmiany studium i uzasadnienie przyjętych rozwiązań,

b) w CZĘŚCI GRAFICZNEJ (ujednoczony rysunek studium):

- wyznaczeniu dodatkowego obszaru preferowanego rozwoju osiedleńczego (w ramach działki nr 32/3 obręb Niedarzyno - z wyłączeniem fragmentów w/w działki stanowiących lasy oraz wody powierzchniowe),

- skorygowaniu granic obszaru Natura 2000 (w rejonie działki nr 32/3 obręb Niedarzyno) - zgodnie z aktualnie dostępnymi materiałami Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska,
 - skorygowaniu granic stref ochrony archeologicznej oraz form ochrony dziedzictwa kulturowego w tym zakresie (w rejonie działki nr 32/3 obręb Niedarzyno), zgodnie z aktualnymi materiałami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
 - skorygowaniu granic terenów przewidzianych do zalesienia (w rejonie działki nr 32/3 obręb Niedarzyno), zgodnie z aktualną polityką przestrzenną Gminy Borzytuchom,
 - naniesieniu granic uchwalonego w 2012 roku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie Struszewo (działka nr 196),
 - naniesieniu granic istniejącego udokumentowanego złoża kopaliny Chotkowo,
- c) w UWARUNKOWANIACH (ujednolicona diagnoza studium):
- wprowadzeniu niezbędnych korekt wynikających ze zmiany obowiązujących przepisów prawnych oraz aktualnego stanu prawnego,
 - wprowadzeniu niezbędnych uzupełnień m.in. w części dotyczącej obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej gminy,
 - wprowadzeniu niezbędnych uzupełnień m.in. w pkt. 7.2. Uwarunkowania zmian - synteza.

Poza wyżej wymienionymi zagadnieniami, ustalenia zawarte w treści obowiązującego studium (Uchwała Nr XXX/196/10 w dniu 22 czerwca 2010 r.) pozostają bez zmian.

Uchwalony przez Radę Gminy Borzytuchom projekt studium p.t. "Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Borzytuchom", stanowiący ujednolicony w 2014 r. projekt studium z wprowadzonymi zmianami do studium przyjętego uchwałą Rady Gminy Nr XXIV/111/01 z dnia 30 kwietnia 2001 r. (ze zmianą na podstawie Uchwały Nr XXX/196/10 z dnia 22 czerwca 2010 r), będzie stanowił dokument określający aktualną politykę w zakresie gospodarki przestrzennej na obszarze gminy Borzytuchom.

Dotyczy zmiany studium gminy z 2017 roku:

W ramach kolejnej zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom”, przyjętego przez Radę Gminy Borzytuchom uchwałą Nr VIII/63/15 w dniu 15 grudnia 2015 r., wprowadza się następujące zmiany, wyróżnione w ujednoliconym w 2017 r. projekcie studium p.t. „Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Borzytuchom”.

W szczególności obecnie dokonywana zmiana studium polega na:

a) w CZĘŚCI TEKSTOWEJ (ujednolicony tekst studium):

- wprowadzeniu uzupełnień w pkt. 1.1 Wprowadzenie,
- wprowadzeniu uzupełnień w części rozdziale 2.3. Kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy (s. 17),
- wprowadzeniu uzupełnień w pkt. 3.1.4 Kierunki rozwoju działalności produkcyjno-usługowej,
- aktualizacji zapisów w pkt. 3.6.8. Energetyka wiatrowa) - zgodnie z wymaganiami WSzW,
- wprowadzeniu uzupełnień w rozdziale 3.3.1.1 Obszary objęte ochroną (s. 48),
- dodaniu pkt. 3.3.5. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- wprowadzeniu uzupełnień w pkt. 3.8.2 Obszary, dla których zamier sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z polityki przestrzennej gminy (w ramach pkt. 3.8 Kierunki działań planistycznych),
- wprowadzeniu uzupełnień w pkt. 4.1 Borzytuchom (w ramach pkt. 4 Kierunki i zasady zagospodarowania wyróżnionych jednostek osadniczych),
- wprowadzeniu uzupełnień w pkt. 5.1 Zawartość i forma opracowania (w ramach pkt. 5 Synteza ustaleń zmian w studium i uzasadnienie przyjętych rozwiązań),
- wprowadzeniu uzupełnień w pkt. 5.2 Zakres zmian - synteza (w ramach pkt. 5 Synteza ustaleń zmian w studium i uzasadnienie przyjętych rozwiązań),

- wprowadzeniu uzupełnień w pkt. 5.3 Uzasadnienie przyjętych rozwiązań (w ramach pkt. 5 Synteza ustaleń zmian w studium i uzasadnienie przyjętych rozwiązań),
- wprowadzeniu niezbędnych korekt polegających na usunięciu nieaktualnych zapisów (tj. fragmentów funkcjonujących wcześniej jako „przekreślone”),

b) w CZĘŚCI GRAFICZNEJ (ujednolicony rysunek studium):

- wyznaczeniu dodatkowego obszaru preferowanego rozwoju osiedleńczego (w ramach działki nr 253, 252, 251, 250, 250/1, 250/2, 249, 248, 245, 248/1 obręb Borzytuchom),
- rezygnacji z planowanego zalesienia działek nr 252 i 253,
- skorygowaniu odcinka trasy widokowej na odcinku drogi wojewódzkiej nr 209 (tj. z uwzględnieniem wyznaczonego nowego obszaru preferowanego rozwoju osiedleńczego na południowy-wschód od miejscowości Borzytuchom),
- naniesieniu granic uchwalonego w 2015 roku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie Niedarzyno (działka nr 32/3),

c) w UWARUNKOWANIACH (ujednoliconą diagnoza studium):

- wprowadzeniu uzupełnień w pkt. 1.1. Wprowadzenie,
- dokonaniu w pkt. 3.1.1.1 Akty prawne powszechnie obowiązujące, aktualizacji zapisów dot. obowiązującej ustawy Prawo wodne,
- uaktualnieniu zapisów w części tekstowej pt. UWARUNKOWANIA ROZWOJU (w pkt. 3.1.15. Energetyka wiatrowa) - zgodnie z wymaganiami WSzW,
- uaktualnieniu zapisów w części Uwarunkowania, rozdział 2.2.3. Zmiana planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2009r. (s. 46),
- wprowadzeniu dodatkowych informacji w pkt. 2.2.4 Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2016 r.,
- uaktualnieniu zapisów w części Uwarunkowania, rozdział 3.1.1.2 Obowiązujące przepisy dotyczące obszaru województwa (s. 66),
- uaktualnieniu zapisów w części Uwarunkowania, rozdział 3.1.4.3 Prawna ochrona środowiska. Obszary szczególnej ochrony środowiska (s. 85),
- wprowadzeniu uzupełnień w pkt. 3.1.1.3 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- dokonaniu aktualizacji zapisów w pkt. 3.1.3.5 Warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne (dot. Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 117 „Bytów”),
- wprowadzeniu uzupełnień w pkt. 5. Materiały planistyczne wykorzystane na potrzeby projektowanych zmian w studium
- wprowadzeniu uzupełnień w pkt. 7. Synteza uwarunkowań do zmian w studium,
- wprowadzeniu korekt polegających na usunięciu nieaktualnych zapisów (tj. fragmentów funkcjonujących wcześniej jako „przekreślone”).

Dotyczy zmiany studium gminy z 2022 roku:

W ramach kolejnej zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom”, przyjętego przez Radę Gminy Borzytuchom uchwałą Nr XXIV/227/17 w dniu 31 października 2017 r., wprowadza się następujące zmiany, wyróżnione w ujednoliconym w 2022 r. projekcie studium p.t. „Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Borzytuchom”.

W szczególności obecnie dokonywana zmiana studium polega na:

d) w CZĘŚCI TEKSTOWEJ (ujednolicony tekst studium):

na wprowadzeniu uzupełnień

- w pkt. 1.1 Wprowadzenie,

na dodaniu ppkt. 3.6.9 Obszary rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500kW oraz ich stref ochronnych

- w pkt. 3.6 Kierunki rozwoju systemu infrastruktury technicznej

na wprowadzeniu uzupełnień

- w pkt. 3.9 Zadania dla realizacji celów publicznych
- w pkt. 4.1 Borzytuchom,
- w pkt. 5.1 Zawartość i forma opracowania,
- w pkt. 5.2 Zakres zmian synteza,
- w pkt. 5.3 Uzasadnienie przyjętych rozwiązań,
- w pkt. 5.4 Objaśnienia.

w CZĘŚCI GRAFICZNEJ (ujednolicony rysunek studium):

na wyznaczeniu obszaru z możliwością rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500kW wraz ze strefami ochronnymi (w obrębie ewidencyjnym Borzytuchom),

e) w UWARUNKOWANIACH (ujednolicona diagnoza studium):

na wprowadzeniu uzupełnień

- w pkt. 1.1. Wprowadzenie,
- w pkt. 2.2.4 Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2016 r.,
- w pkt. 3.1.1.2 Obowiązujące przepisy dotyczące obszaru województwa,
- w pkt. 3.1.1.3 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- w pkt. 3.4 Wnioski zgłoszone do zmian w Studium,
- w pkt. 5. Materiały planistyczne wykorzystane na potrzeby projektowanych zmian w studium
- w pkt. 7. Synteza uwarunkowań do zmian w studium.